SISÄLLYSLUETTELO

Kaupunkitilalautakunta pöytäkirja 20.09.2023

Pöytäkirjan kansilehti ... 1

1 § Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus / TeA ... 3

2 § Pöytäkirjan tarkastajien valinta / TeA ... 4

3 § Selostukset, apulaiskaupunginjohtajan tiedotusasiat / TeA ... 5

4 § Kuntalain 92 §:n ottomenettelyä varten saapuneet päätökset / TeA ... 6

5 § Kaupunkitilalautakunnan alaisen toiminnan talousarvio 2024 ja taloussuunnitelma 2025-2027 / TeA ... 9

- Talousarvio 2024 ja taloussuunnitelma 2025-2027, kaupunkitilalautakunnan alainen toiminta (II) ... 13

- Toimitilainvestoinnit 2024-2033 ... 53

- Kunnallistekniikan investoinnit 2024-2027 ... 71

- Katon henkilöstösuunnitelma 2024-2027 ... 86

6 § Kaupunkitilalautakunnan alaisen toiminnan osavuosikatsaus 2/2023 / TeA ... 93

- Osavuosikatsaus 2/2023, kaupunkitilalautakunnan alainen toiminta (II) ... 95

7 § Kaupunkitilalautakunnan selvitys vuoden 2022 arviointikertomuksesta / TeA ... 118

- Kaupunkiympäristön toimialan selvitys arviointikertomukseen 2022 ... 119

- Tarkastuslautakunnan arviointikertomus 2022 ... 126

8 § ARA-vuokra-asuntojen asukasvalintojen valvonta Vantaalla / AK ... 254

- Helsingin, Espoon ja Vantaan ARA-vuokra-asuntojen asukasvalintaa täydentävät ohjeet ... 256

9 § Kortteli 1, Tikkurilan osaamiskampuksen uudisrakennuksen hankesuunnitelman hyväksyminen / AK ... 268

- Kortteli 1, Tikkurilan osaamiskampus, uudisrakennus, hankesuunnitelmi liitteineen ... 271

- Tikkurilan osaamiskampus, Design Manual 8.9.2023 ... 360

10 § Maankäyttösopimus / As. Oy Unikkotie 10 / Asemakaavan muutos Unikkotie 10 ja 12 nro 002538 / AK ... 394

- Maankäyttösopimus / As. Oy Unikkotie 10 / Asemakaavan muutos nro 002538 ... 397

- liite A1: Sopimusalue ... 408

- liite B1: Luovutettava katualue ... 409

11 § Maankäyttösopimus / As. Oy Unikkotie 12 / Asemakaavan muutos Unikkotie 10 ja 12 nro 002538 / AK ... 410

- Maankäyttösopimus / As. Oy Unikkotie 12 / nro 002538 ... 413

- liite A1: Sopimusalue ... 421

12 § Lausunto Uudenmaan ELY-keskuksen tienpidon ja liikenteen suunnitelmasta 2024–2027 / HW ... 422

- Liite: Vantaan kaupungin lausunto Uudenmaan ELY-keskuksen tienpidon ja liikenteen suunnitelmasta 2024–2027 ... 426

13 § Yleisten alueiden käytöstä veloitettavia maksuja koskevan taksan tarkistaminen 2023 / HW ... 428

- Yleisten alueiden käytöstä veloitettavat maksut 1.10.2023 alkaen ... 430

14 § Hankinta / Ulkovalaistuksen ohjauksen palvelusopimus, option käyttöönotto / HW ... 439

15 § Vanha Porvoontie välillä Kokkokalliontie-Untipakka, katusuunnitelman hyväksyminen; 64 Kuninkaala, 66 Hakkila / HW ... 441

- 58645-1A Vanha Porvoontie katusuunnitelma; asemapiirustus; poikkileikkaus 443
- 58645 Vanha Porvoontie katusuunnitelmaselostus 444
- Muistutus saapunut 10.2.2023 / Vanha Porvoontie välillä Kokkokalliontie-Untipakka KS 58645 (henkilötiedot poistettu) 447
Muutoksenhakuohje 1. Oikaisuvaatimus Kaupunkitilalautakunnalle 451
Muutoksenhakuohje 2. Kunnallisvalitus oikaisuvaatimuksesta annettuun päätökseen 452
Muutoksenhakuohje 3. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto 453
Muutoksenhakuohje 4. Hankintaoikaisuohje ja valitusosoitus 454
Muutoksenhakuohje 5. Valitus katu-, puisto- tai muun yleisen alueen suunnitelmaa koskevassa asiassa 459
Muutoksenhakuohje 6 Valitus postilaatikon paikkaa koskevassa asiassa 460

Kaupunkitilalautakunnan kokous

Aika 20.9.2023 klo 17.00–19.17
Paikka Kielotie 28, kokoushuone 447, Tikkurila

Osallistujat

Jäsenet	**Läsnä**	**Varajäsenet**	**Läsnä**
Kiljunen Kimmo, puheenjohtaja	x	Mölsä Tomi	
Kivimäki Otso, varapuheenjohtaja	x	Ellonen Leila	
Hartikainen Janne	x (§:t 3-8, 10-15, klo 18.16-19.17	Liukkonen Pasi	x (§:t 1-3, klo 17.00-18.13)
Heikkinen Minna	x	Heiska Vesa	
Hummastenniemi Heidi	x	Karjalainen Jenni	
Hynninen Mari	x	Pitkänen Eeva	
Lind Antti	-	Mattila Kari	-
Liutu Topi	-	Haapala Heidi	-
Oja Mika	x	Kähärä Kaarlo	
Pajunen Emmi	x	Kauppinen Sirpa	
Puha Seija	x	Nikkanen Teemu	
Siniketo-Pietilä Katja	x	Villagracia-Pasquariello Miriam	
Toivonen Teija	x	Huuskonen Sanna	
Vanhanen Tuomas	x	Vähäkangas Jussi	
Viilo Mikko	x	Huhta Timo	
Kaupunginhallituksen edustaja		**Kaupunginhallituksen varaedustaja**	
Lundell Kai-Ari	x	Saimen Tuukka	
Nuorisovaltuuston edustaja		**Nuorisovaltuuston varaedustaja**	
Reinhardt Julius	-	Pravjot Pannu	-

Muut osallistujat		Läsnä
Anttila Tero, apulaiskaupunginjohtaja	x	
Kari Antti, kiinteistöjohtaja	x	
Westlin Henry, kaupungininsinööri	x	
Hohti Jonna, talous- ja hallintojohtaja	x	
Hamari Milla, viestintäpäällikkö	x	
Hyvärilä Jussi, rakennuttaja-arkkitehti	x (§:t 1-3, klo 17.00-17.38)	
Ranto Jaakko, hallintoasiantuntija, pöytäkirjanpitäjä	x	

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Todettiin.

Allekirjoitukset

Puheenjohtaja Kimmo Kiljunen

Pöytäkirjanpitäjä Jaakko Ranto

Pöytäkirjan tarkastus

Aika ja paikka 22.9.2023, Kielotie 28, 01300 Vantaa

Emmi Pajunen Seija Puha

Pöytäkirja on yleisesti nähtävänä

Aika ja paikka 25.9.2023 Vantaan kaupungin internetsivuilla paatokset.vantaa.fi.

1 § **Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus / TeA**

Kaupunkitilalautakunta 20.9.2023 § 1

Apulaiskaupunginjohtajan esitys:
Todetaan kokous lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös:
Todettiin.

2 § **Pöytäkirjan tarkastajien valinta / TeA**

Kaupunkitilalautakunta 20.9.2023 § 2

Apulaiskaupunginjohtajan esitys:
Päätetään
a) valita pöytäkirjan tarkastajiksi Pajunen Emmi ja Puha Seija (varalla Siniketo-Pietilä Katja ja Toivonen Teija), ja
b) tarkastaa pöytäkirja viimeistään perjantaihin 22.9.2023 klo 12.00 mennessä.

Päätös:
Päätettiin
a) valita pöytäkirjan tarkastajiksi Pajunen Emmi ja Puha Seija, ja
b) tarkastaa pöytäkirja viimeistään perjantaihin 22.9.2023 klo 12.00 mennessä.

3 § **Selostukset, apulaiskaupunginjohtajan tiedotusasiat / TeA**

Kaupunkitilalautakunta 20.9.2023 § 3

Apulaiskaupunginjohtajan esitys:
Merkitään tiedoksi asiantuntijoiden / esittelijöiden selostukset sekä tiedotusasiat.

Käsittely:
Kuultiin seuraavat selostukset:

Asia 9 / Kortteli 1, Tikkurilan osaamiskampuksen uudisrakennuksen hankesuunnitelman hyväksyminen / rakennuttaja-arkkitehti Jussi Hyvärilä

Asia 5 / Kaupunkitilalautakunnan alaisen toiminnan talousarvio 2024 ja taloussuunnitelma 2025–2027 / talous- ja hallintojohtaja Jonna Hohti

Asia 6 / Kaupunkitilalautakunnan alaisen toiminnan osavuosikatsaus 2/2023 / talous- ja hallintojohtaja Jonna Hohti

Päätös:
Merkittiin tiedoksi.

4 § **Kuntalain 92 §:n ottomenettelyä varten saapuneet päätökset / TeA**

Kaupunkitilalautakunnalle 6.9.2023 jälkeen julkaistut ottomenettelyä varten saapuneet päätökset.

Apulaiskaupunginjohtaja Tero Anttila

§ 69/2023 Viertolan koulun peruskorjaus ja laajennus, pää- ja arkkitehtisuunnittelun hankinta

Talous- ja hallintojohtaja Jonna Hohti

§ 22/2023 Maksuhuojennus kuolinpesän laskuihin/ 25381

Tilakeskusjohtaja Pekka Wallenius

§ 108/2023 Ilmanvaihtourakoitsijan (IU) valinta: Mårtensdals bildningsrum
§ 109/2023 Putkiurakoitsijan (PU) valinta: Mårtensdals bildningsrum
§ 111/2023 Avoin päiväkoti Soittorasian muutostyöt, urakoitsijan valinta
§ 112/2023 Kuusikon koulun sisäilmakorjaus 2023, urakan laajennus lisätyönä
§ 114/2023 Rekolan koulun hissin uusiminen

Kaupungininsinööri Henry Westlin

§ 77/2023 Omaisuudenhallinnan vastuualueen perustaminen Katujen ja puistojen palvelualueelle
§ 78/2023 Hankintapuutavaran ja energiapuun myynti kaudella 1.10.2023-30.9.2024

Toimitilapäällikkö Tarja Ek

§ 49/2023 Asunto Oy Aarren-Salpa asuinhuoneiston C 38 myyminen

Maankäyttöinsinööri Jouni Kahila

§ 11/2023 Maankäyttölupa tilapäiselle pysäköinnille Veromiehessä tontilla 92-52-130-1 / GoJelppi Oy

Maankäyttöteknikko Jorma Hopponen

§ 34/2023 Kiinteistön (maa- ja metsätalousvaltaisen sekä liikennealueen osa) 92-418-5-5 ostaminen Riipilän kaupunginosasta / Thyra Elvira Rundgrenin kuolinpesä
§ 35/2023 Kiinteistön (urheilu- ja virkistyspalveluiden alueen osa) 92-405-1-873 ostaminen Petikon kaupunginosasta / Sirpa Anita Tikka-Asumus

Puuttuvat pykälät ovat päätöksiä, joita ei tarvitse ilmoittaa ottomenettelyyn.

Kaupunkitilalautakunta 20.9.2023 § 4

Apulaiskaupunginjohtajan esitys:
Päätetään olla ottamatta käsittelyyn kaupunkitilalautakunnalle toimitettuja ottamiskelpoisia päätöksiä.

Käsittely:
Asian käsittelyn aikana apulaiskaupunginjohtaja täydensi esitystään seuraavilla viranhaltijapäätöksillä:

Apulaiskaupunginjohtaja Tero Anttila

§ 72/2023 Hankintaoikaisupäätös koskien Viertolan koulun peruskorjaus- ja laajennushankkeen pää ja arkkitehtisuunnittelun hankintaa

Kaupungininsinööri Henry Westlin

§ 84/2023 Pelto-ojan tie välillä Kyytitie - Isokappale, katusuunnitelman hyväksyminen; 64 Kuninkaala / HW
§ 86/2023 Katujen ja puistojen palvelualueen päälliköiden viransijaiset

Tilakeskusjohtaja Pekka Wallenius

§ 117/2023 Rakennuttajakonsultin valinta: Elmon uimahalli

Rakennuspäällikkö Jaakko Koivunurmi

§ 49/2023 Luhtitie tontti 14-131-3; katutekniikan työstä aiheutuneen vahingon korvaaminen

Tonttipäällikkö Armi Vähä-Piikkiö

§ 12/2023 Tontinosan lunastustoimituksen hakeminen kiinteistönmuodostamislain 62 §:n nojalla / 92-405-4-425 ja 92-405-4-429-M1

Hankepäällikkö Eija Kivineva

§ 43/2023 Jokiniemen koulun toteutusvaiheen aikaiset suunnittelutyöt, lisätyö LT1

Asumisen erityisasiantuntija Elina Virtanen

§ 18/2023 Asukasvalinnan hyväksyminen / Vantaan ja Keravan Hyvinvointialueen vanhusten palvelujen toimiala
§ 19/2023 Asukasvalinnan hyväksyminen / Vantaan ja Keravan Hyvinvointialueen vanhusten palvelujen toimiala

Maankäyttöinsinööri Taina Andersson

§ 25/2023 Tilan 92-420-8-95 vastikkeeton luovutus / Markku Tossavainen
§ 26/2023 Määräalan ostaminen tilasta 92-420-5-53 Sotungin kylästä / Marko Mendolin

Maankäyttöteknikko Jorma Hopponen

§ 36/2023 Maankäyttölupa mainospylonille Kaivokselassa / St1 Oy

Päätös:
Hyväksyttiin täydennetty esitys.

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus ja valituskielto

5 § Kaupunkitilalautakunnan alaisen toiminnan talousarvio 2024 ja taloussuunnitelma 2025-2027 / TeA

VD/4196/02.01.00.00/2023

TeA/JH

1. Yleinen taloudellinen tilanne

Talouskehityksen ennakointi on tällä hetkellä haasteellista. Venäjän hyökkäysota sivuvaikutuksineen on aiheuttanut inflaation kiihtymistä ja sen mukanaan tuoman korkojen nousun. Vuodelle 2023 ennustetaan 5,5 prosentin inflaatiota. Inflaatio yhdessä nousevien korkojen kanssa painavat erityisesti yksityistä kulutusta. Valtionvarainministeriö ennustaa Suomen talouden kutistuvan 0,2 prosenttia vuonna 2023. Työttömyysasteen ennustetaan nousevan 7 prosenttiin viime vuoden 6,8 prosentista. Talouskasvua tulevat jatkossakin hidastamaan väestön ikääntyminen ja työn tuottavuuden heikko kasvu.

Kuntatalouden kustannuksia kuvaava peruspalvelujen hintaindeksi kasvaa 5,0 prosenttia vuonna 2023. Inflaation kasvun on arvioitu hidastuvan, mutta olevan aiemmin arvioitua sitkeämpää. Henkilöstökustannukset muodostavat jatkossakin kuntatalouden suurimman kuluerän. Sopimuskorotukset kertaerineen vauhdittavat kuntatalouden työvoimakustannusten kasvua 4,85 prosentilla vuonna 2023. Palkankorotukset ylittävät niin sanotun yleisen linjan palkkauksen kehittämisohjelman takia.

Kuntatalouden toimintamenojen arvioidaan laskevan 56 prosenttia vuonna 2023 ja tulojen 41 prosenttia. Hyvinvointialueuudistuksessa nopeasti kasvavat sosiaali- ja terveysmenot siirtyivät pois kuntien vastuulta. Toimintamenoja laskee myös syntyvyyden laskusta aiheutuva palvelutarpeen lasku koulutuksessa sekä hallituskauden päättyminen, jonka myötä useita määräaikaisia toimia päättyy. Ukrainan sotaa paenneet nostavat menoja, joita valtio kuitenkin kompensoi. Hyvinvointialueuudistus ei laske investointitarpeita muuttoliikkeen ja rakennuskannan iän vuoksi.

Kuntataloudessa vuosi 2023 tulee näyttämään talouslukujen perusteella erittäin vahvalta, sillä hyvinvointialueuudistuksen kuntien verotuloja laskeva vaikutus ei näy vielä täysimääräisesti kunnallis- ja yhteisöverotuloissa osan verotuloista tullessa vielä edellisvuosien perusteella. Kuntien pysyviin menoihin ja rahoitukseen tulee 2025 alkaen vaikuttamaan työ- ja elinkeinopalvelut siirtyminen kuntien vastuulle.

2. Talousarvio 2024 ja taloussuunnitelma 2025–2027

Vantaan vuoden 2024 talousarvion kehyksen lähtökohtana ovat Vantaan tuottavuus- ja kasvuohjelma 2021–2025 sekä kaupunkistrategia 2022–2025. Vuodesta 2024 alkaen vuosikatteen on tarkoitus olla ylijäämäinen.

Kehyspäätöksestä (KH 5.6.2023) puuttuivat vielä ratikkaorganisaation uudet vakanssit, toimialan hankintoihin tarvittava asiantuntija ja ilmastobudjetin toteutukseen tuleva vakanssi, Katrinebergin asemakaavallisen kilpailun ja ekosysteemihankkeen tarvitsemat määrärahat sekä kehyksen jälkeen tarkentuneet hinnankorotukset kaukolämpöön, sähköön ja Vantaan tilapalveluilta ostettaviin palveluihin. Tonttikysyntä on asuntomarkkinoiden huonon tilanteen vuoksi vähäistä, mikä heijastuu maanmyyntivoittoihin, joiden talousarviota on jouduttu laskemaan. Rakentamisen nopea väheneminen näkyy myös mittaus- ja geopalvelujen tilaustöiden ja palvelumaksutuottojen vähenemisenä. Lisäksi vuokratuloihin tuo jatkossakin epävarmuutta mahdollisuus myydä vuokratut kiinteistöt.

Eläkemenoperusteinen maksu kaupungilta siirtyneistä työntekijöistä korvautui vuoden 2023 alusta tasausmaksulla, joka peritään eläkemaksuissa. Henkilöstökuluista on poistettu maksuille varattu määräraha.

Talousarviossa 2024 toimialan tuloiksi on asetettu noin 295 milj. euroa ja menoiksi noin 248 milj. euroa, jolloin toimintakatteeksi tulee 47 milj. euroa. Kehyksessä on koko kaupungin tasolla ennakoitu palkkaratkaisun vaikutukset vuodelle 2024, mutta vuonna 2024 voimaan astuvat paikallisesti sovittavat erät eivät vielä sisälly toimialan talousarviolukuihin.

Toimialan ja palvelualueiden toiminnankuvauksissa on yksityiskohtaisemmin selvitetty mm. keskeisiä tavoitteita, strategian pohjana olevia toimintaympäristön muutoksia, palvelustrategiaa ja -tuotantoa sekä muita taloussuunnitteluun ja toimintaan vaikuttavia tekijöitä.

3. Sitovat tavoitteet ja toimialan tuloskortti

Valtuustokauden strategiaa toteutetaan vuosittain valtuustotasoisten sitovien tavoitteiden sekä toimialojen tavoitteiden ja tuloskorttien kautta. Sitovat tavoitteet ovat valtuustossa hyväksyttäviä toiminnallisia ja taloudellisia tavoitteita, jotka edistävät valtuustokauden strategisten päämäärien toteutumista. Ehdotukset vuoden 2024 toimialan tuloskortiksi ja sitoviksi tavoitteiksi esitetään talousarvion 2024 yhteydessä kaupunginvaltuustolle. Lautakunnalle hyväksyttäväksi esitetään toimialan tuloskortti, joka perustuu kaupunkitasoisten sitovien tavoitteiden ehdotukseen.

4. Henkilöstösuunnitelma 2024–2027

Toimialan henkilöstösuunnitelma on osa strategisen suunnittelun kokonaisuutta. Toimialan tavoitteena on toteuttaa Vantaan kaupungin strategiaa käytännön tasolla ennakoimalla, suunnittelemalla ja toimeenpanemalla muutokset resurssiviisaasti ja tehokkaasti. Ennakoivan suunnittelun myötä avautuvien vakanssien toimenkuva voidaan muokata toimialan tarpeita palvelevaksi. Kaupungin kasvaessa myös kaupungin henkilöstömäärä kasvaa. Uusien vakanssien perustamisessa pyritään kuitenkin harkittuihin ja maltillisiin lisäyksiin. Vuodelle 2024 on tarve kymmenelle uudelle vakanssille. Talousarvio 2024 pitää sisällään määrärahat vakinaiselle sekä tiedossa olevalle määräaikaiselle henkilöstölle.

5. Investoinnit

Kehyksessä kaupungin suunniteltu bruttoinvestointitaso vuodelle 2024 oli 185,4 milj. euroa (investointiosa netto 181,9 milj. euroa). Kaupunkitilalautakunnan alaiseen toimintaan kuuluvat seuraavat talousarvion investointiosat: toimitilarakentaminen, julkinen käyttöomaisuus, kiinteä omaisuus sekä kaupunkiympäristön toimialan irtain omaisuus. Investointien vuoden 2024 talousarvio on kehystä 1,9 milj. euroa pienempi toimitilainvestointien osalta ja 15 milj. euroa suurempi julkisen käyttöomaisuuden osalta sisältäen ratikan. Toimitilainvestointien suunnitelma taloussuunnitelmakaudella 2022–2025 nousee 360 milj. eurosta 368,7 milj. euroon, johtuen Kivistön koulualueen pysäköintilaitoksen n. 2,6 milj. eurosta ja Myyrmäen pysäköintirakennuksen n. 2,7 milj. eurosta sekä aiemmalta kaudelta siirtyneistä hankkeista.

Kaupunkitilalautakunta 20.9.2023 § 5

Apulaiskaupunginjohtajan esitys:
Päätetään
a) tehdä liitteen 1 mukainen taloussuunnitelmaesitys 2024–2027 käyttötalouden osalta,
b) tehdä liitteiden 2 ja 3 mukainen taloussuunnitelmaesitys 2024–2027 investointien osalta,
c) tehdä liitteen 1 mukainen esitys vuoden 2024 kaupunkiympäristön toimialan tuloskortiksi ja sitoviksi tavoitteiksi kaupunkitilalautakunnan osalta, ja
d) merkitä tiedoksi liitteen 4 mukainen henkilöstösuunnitelma 2024–2027.

Käsittely:
Asian käsittelyn aikana **apulaiskaupunginjohtaja** muutti esitystään seuraavalla tavalla:

Talousarvioliitteen sivun 4 taulukon osion ”Tuloslaskelma 1000 €” sarakkeeseen ”TP 2022” muutetaan muiden toimintatuottojen määräksi *244 353* [244 351]. Sarakkeeseen ”KS 2023” muutetaan muiden toimintatuottojen määräksi *240 019* [244 353], henkilöstökulujen määräksi *-36 133* [-36 073], palvelujen ostojen määräksi *-108 227* [108 293], aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden määräksi *-22 613* [-24 558], avustusten määräksi *-250* [-215] ja muiden toimintakulujen määräksi *-72 811* [-92 000]. Sarakkeeseen ”TA 2024” muutetaan muiden toimintatuottojen määräksi *249 154* [240 019], aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden määräksi *-24 563* [-22 605] ja muiden toimintakulujen määräksi *-75 527* [-72 848].

Talousarvioliitteen sivulle 6 toimialan keskeisiin tavoitteisiin muutetaan maanluovutuksen ja maankäyttösopimusten nettotuloiksi vuodelle 2024 *32,5* [37,5] milj. euroa.

Talousarvioliitteen sivun 7 taulukon osion ”Tuloslaskelma 1000 €” sarakkeeseen ”KS 2023” muutetaan muiden toimintatuottojen määräksi *240 019* [244 351], aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden määräksi *-22 374* [-24 409] ja muiden toimintakulujen määräksi *-71 987* [-90 323]. Sarakkeeseen ”TA” 2024 muutetaan muiden toimintatuottojen määräksi *249 154* [240 019], aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden määräksi *-24 319* [-22 374] ja muiden toimintakulujen määräksi *-74 686* [-71 987].

Talousarvioliitteen sivun 11 toiseksi viimeinen kappale muutetaan kuulumaan seuraavasti: ”Luontokatoa pyritään hillitsemään mm. vähentämällä ja myöhentämällä pientareiden ja niittyjen niittoja. Ohjeistus on laadittu vuoden 2022 aikana ja sitä tarkistetaan tarvittaessa ennen niittokautta *2024* [2023]. Myös puukompensaatiota edistetään.”

Talousarvioliitteen sivun 20 taulukon osion ”Tuloslaskelma 1000 €” sarakkeeseen ”KS 2023” muutetaan toimintatuottojen määräksi *43 096* [37 896], henkilöstökulujen määräksi *-10 962* [-10 481], palvelujen oston määräksi *-15 099* [-15 296], toimintakulujen määräksi *-28 729* [-28 432] ja toimintakatteen määräksi *14 367* [9 464].

Talousarvioliitteen sivun 23 taulukon osion ”Määrärahat 1000 €” sarakkeeseen ”TA 2024” muutetaan toimintakulujen määräksi -93 323 [-91 623] ja toimintakatteen määräksi 112 782 [114 482].

Talousarvioliitteen sivun 24 taulukon osion ”Tuloslaskelma 1000 €” sarakkeeseen ”KS 2023” muutetaan toimintakulujen määräksi *-89 088* [-93 323] ja toimintakatteen määräksi *103 282* [112 782].

Kaupunkiympäristön toimialan vuoden 2024 tuloskortin tavoitteeseen ”Taloudellisesti kestävä ja elinvoimainen kaupunki” muutetaan maanluovutuksen ja maankäyttösopimusten nettotuloiksi vuodelle 2024 *32,5* [37,5] milj. euroa.

Kaupunkitilalautakunnan jäsen Mikko Viilo esitti, että talousarvioliitteen sivun 15 lukuun ”Palvelualueen keskeiset tavoitteet” lisätään seuraava uusi kolmas lause: ”*Vantaa edistää lipunhintojen pysymistä kohtuullisena”*. Esitys hyväksyttiin yksimielisesti.

Päätös:
Hyväksyttiin muutettu esitys.

Liitteet:
- Liite 1: Talousarvio 2024 ja taloussuunnitelma 2025–2027, kaupunkitilalautakunnan alainen toiminta (II)
- Liite 2: Toimitilainvestoinnit 2024–2033
- Liite 3: Kunnallistekniikan investoinnit 2024–2027
- Liite 4: Kaupunkiympäristön henkilöstösuunnitelma 2024–2027

Täytäntöönpano: Talousohjaus

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:
talous- ja hallintojohtaja Jonna Hohti, puh. 043 826 8687
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

TALOUSARVIO 2024

JA TALOUSSUUNNITELMA

2025 - 2027

KAUPUNKITILALAUTAKUNTA
20.9.2023

SISÄLLYSLUETTELO

14 KAUPUNKIYMPÄRISTÖ 4

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset 4
Toimialan keskeiset tavoitteet 6

14 5 KAUPUNKITILALAUTAKUNTA YHTEENSÄ 7

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset 8

14 60 Kaupunkitilalautakunta 8
Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset 8

14 50 Kadut ja puistot 8
Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset 9
Palvelualueen keskeiset tavoitteet 10
Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen 13
Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut 14

14 51 Joukkoliikenne 14
Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset 15
Palvelualueen keskeiset tavoitteet 15
Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen 16
Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut 17

14 52 Varikko 17
Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset 17
Palveluyksikön keskeiset tavoitteet 18
Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen 19
Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut 19

14 30 Kiinteistöt ja tilat 20
Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset 20
Palvelualueen keskeiset tavoitteet 21
Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen 22
Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut 23

14 32 Kiinteistöt ja tilat / Kiinteistöhallinta ja asuminen nettoyksiköt 23
Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset 24
Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut 25

91 RAKENTAMINEN 26

93 JULKINEN KÄYTTÖOMAISUUS 26
Toiminnalliset tavoitteet 27
Talousarvio 2024 27

94 IRTAIN OMAISUUS 28

95 KIINTEÄ OMAISUUS 29

Liitteet:
Liite 1: Määrärahataulukko
Liite 2: Kaupunkiympäristön toimialan tuloskortti 2024
Liite 3: Kaupunkiympäristön toimialan tuloskortin mittaristo 2024

Julkaisija
Vantaan kaupunki
9/2023
Kaupunkiympäristö/Yhteiset palvelut
Kansikuva: Kartanonkoski-pientalot-niitty, Alisa Kaukio 2023

14 KAUPUNKIYMPÄRISTÖ

Määrärahat 1 000 €	TP 2022	KS 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027
TOIMINTATUOTOT	288 885	286 088	294 612	317 012	327 185	344 999
TOIMINTAKULUT	-266 241	-240 034	-247 655	-253 846	-260 193	-266 697
TOIMINTAKATE	22 644	46 054	46 957	63 166	66 992	78 302

Tuloslaskelma 1 000 €	TP 2022	KS 2023	TA 2024
MYYNTITUOTOT	21 600	18 261	18 707
MAKSUTUOTOT	22 647	27 729	26 645
TUET JA AVUSTUKSET	285	80	107
MUUT TOIMINTATUOTOT	244 353	240 019	249 154
TOIMINTATUOTOT	**288 885**	**286 088**	**294 612**
HENKILÖSTÖKULUT	-32 931	-36 133	-36 933
PALVELUJEN OSTOT	-116 539	-108 227	-110 383
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-24 558	-22 613	-24 563
AVUSTUKSET	-212	-250	-250
MUUT TOIMINTAKULUT	-92 000	-72 811	-75 527
TOIMINTAKULUT	**-266 241**	**-240 034**	**-247 655**
TOIMINTAKATE	**22 644**	**46 054**	**46 957**

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Kaupunkiympäristön toimiala vastaa kaupunkiympäristölautakunnalle, tämän rakennuslupajaostolle ja kaupunkitilalautakunnalle kuuluvien asioiden valmistelusta ja täytäntöönpanosta. Kaupunkiympäristön toimialan tehtävänä on edistää Vantaan kestävää kasvua ja kaupunkikehitystä monin tavoin lähtien kaavoituksen, maankäytön, liikenteen ja julkisen kaupunkitilan suunnittelusta sen rakentamiseen, ylläpitoon ja valvontaan saakka. Toimiala vastaa myös ympäristönsuojelusta ja ympäristöterveydenhuollosta, maanhankinnasta ja -luovuttamisesta sekä kaupungin toimitiloista.

Kaupunkiympäristön toimialaan kuuluvat katujen ja puistojen, kaupunkirakenteen ja ympäristön sekä kiinteistöjen ja tilojen palvelualueet. Lisäksi toimialalla on yhteiset palvelut, joka vastaa keskitetysti toimialan vastuulla olevista talous- ja hallintopalveluista ja muista tukipalveluista, viestintä- ja vuorovaikutuspalveluista, toimialan kehittämiseen liittyvistä tehtävistä, toimialan tieto- ja viestintäratkaisujen kehittämisestä ja koordinoinnista sekä kaupunkiympäristölautakunnan ja sen lupajaoston sekä kaupunkitilalautakunnan toiminnan koordinoinnista.

Toimiala on tiiviissä yhteistyössä Helsingin seudun liikenteen (HSL) ja Helsingin seudun ympäristöpalveluiden (HSY) kanssa, jotka tuottavat vantaalaisille joukkoliikenteen, vesi- ja jätevesihuollon, kierrätyksen ja ympäristöseurannan palveluita.

Vuonna 2024 Vantaalle ryhdytään rakentamaan raitiotielinjaa ja Vantaasta tulee näin Suomen neljäs ratikkakaupunki. Vantaan kaupunginvaltuusto päätti ratikan rakentamisesta 22.5.2023. Päätöksen ehtona on valtion sitoutuminen investointikustannuksiin MAL-sopimuksen allekirjoittamisen yhteydessä. Ratikan rakennuttamisorganisaation rekrytointia ja allianssihankintaa valmistellaan. Tavoitteena on, että rakennustyöt käynnistyvät vuoden 2024 lopulla. Ratikan tuoman kaupunkikehityksen tavoitteena on ehkäistä alueiden eriytymistä, tukea keskustojen elinvoimaisuutta ja kaupungin hiilineutraaliustavoitteita. Ratikasta odotetaan Vantaan kasvun ja kehityksen veturia tämän hetken hankalassa markkinatilanteessa.

Asuntomarkkinoiden tilanne syksyllä 2023 on haastava vähäisen kysynnän vuoksi. Uusia asuntohankkeita on aloitettu viime vuosiin verrattuna poikkeuksellisen vähän koko pääkaupunkiseudulla, joten myös tonttikysyntä on vähäistä. Maanmyynnin tavoitteiden saavuttamisesta odotetaan haastavaa vuonna 2024. Tonttivarantoa pyritään kuitenkin kasvattamaan kaavoittamalla uusia yritys- ja asuntotontteja.

Vantaan tavoite olla hiilineutraali vuoteen 2030 mennessä asettaa tavoitteita koko kaupunkiympäristön toimialalle. Ilmastonmuutos huomioidaan niin kaupunkisuunnittelussa kuin korjaus- ja uudisrakentamisessakin. Vantaa on aktiivisesti mukana hiilineutraaliutta edistävissä ja ilmastonmuutosta hillitsevissä hankkeissa sekä valtakunnallisella että EU-tasolla. Kaupungin kaikessa rakentamisessa vähennetään päästöjä ja kaupungin toimitiloissa energiankulutusta. Vuonna 2024 huomio kiinnittyy erityisesti luontokadon hillitsemiseen: Vantaasta tavoitellaan myös luontopositiivista kaupunkia vuoteen 2030 mennessä.

Valtion ja Helsingin seudun kuntien kesken tehty maankäytön, asumisen ja liikenteen MAL-sopimus päivittyy uuden MAL2023-suunnitelman myötä. Suunnitelma valmistuu hyväksyttäväksi syksyllä 2023. Vantaan asuntotuotanto- ja kaavoitustavoitteisiin ei odoteta merkittäviä muutoksia. MAL-suunnitelman keskeisin näkökulma on kestävä kaupungistuminen, ja merkittävä osa rakentamisesta sijoittuukin siinä ratikan vaikutuspiiriin. Asuntokaavoituksen määrällisten tavoitteiden ohella Vantaalla edistetään asuntotarjonnan monipuolisuutta mm. kaavoittamalla uusia kaupunkimaisia pientaloalueita. Kaupunkikeskuksia kehitetään suunnitelmallisesti niille laadittujen kehittämisohjelmien mukaan.

Kaupungin oma toimitilarakentaminen kasvavan kaupungin palveluiden tarpeisiin jatkuu vilkkaana suhdanteista huolimatta. Uudisrakentamisen lisäksi kunnostetaan useita koulu- ja päiväkotirakennuksia. Investointisuunnitelma on sovitettu vuosien 2024 ja 2025 osalta valtuustokaudelle 2022–2025 asetettuun 360 miljoonan euron kehykseen.

Taloussuunnitelmakaudella otetaan käyttöön rakennuslaki, RYTJ-laki, alueidenkäyttölaki sekä luonnonsuojelulaki. Kaupungin edustajat osallistuvat aktiivisesti muutosten valmisteluun ja pyrkivät ennakoimaan niiden aiheuttamia muutoksia. Vantaan oma MATTI, maankäytön toimintamalli ja tietojärjestelmä, toimii digitaalisena ja paikkatietopohjaisena alustana kaupunkiympäristön suunnittelun, rakentamisen ja kunnossapidon prosesseissa. Hankkeessa on edetty jatkuvan kehittämisen vaiheeseen.

Kaupungin kärkihankkeista kaupunkiympäristön toimiala vastaa ratikan toteutumisesta, ja on keskeisessä roolissa myös muiden kärkihankkeiden toteuttamisessa: Tikkurilan osaamiskampus etenee kohti toteutusta, Myyrmäen kaupunkikulttuuritalon hankevalmistelu ja kaavoitus on käynnissä. Kuusijärven ulkoilualueen täydennysrakentaminen etenee vaiheittain.

Vuonna 2024 Vantaa juhlii 50-vuotispäiväänsä. Kaupunkiympäristön toimiala osallistuu juhlavuoteen erilaisin tapahtumin ja tempauksin, suunnitelmissa on mm. asukkaita osallistavia talkoita, näyttelyitä ja tapahtumia.

Toimialan keskeiset tavoitteet

Toimialan tuloskortilla tuetaan kaupungin pitkän aikavälin strategisia tavoitteita.

Toimialan vastuulla olevat keskeiset tavoitteet ovat seuraavat:

- Maanluovutuksen ja maankäyttösopimusten nettotulot vuodelle 2024 32,5 milj. euroa
- Sote- ja Pela -kiinteistöjen, asunto-omaisuuden sekä ulkopaikkakunnilla sijaisevien kiinteistöjen myynti etenee
- MAL-tavoitteet toteutuvat
- Valmistuvien pientaloasuntojen määrä 600 asuntoa
- Laaditaan eriytymisen ehkäisyn tiekartta kaupunkiympäristön toimialalle seuraavaa valtuustokautta varten

- Edistetään päästövähennystoimia hiilineutraalisuuden saavuttamiseksi viimeistään vuonna 2030
- Edistetään luonnon monimuotoisuutta Resurssiviisauden tiekartan Monimuotoinen luonto -kaistan toimenpiteitä toteuttamalla
- Vantaan ratikkakaupungin toteuttaminen etenee kokonaisvaltaisesti kaupunginvaltuuston hyväksymien reunaehtojen mukaisesti
- Kestävien liikkumismuotojen osuus kasvaa
- Kaupunkikeskustojen houkuttelevuus paranee
- Aviapolis 2040 -vision valmistelu nimettyjen sidosryhmien kanssa

14 5 KAUPUNKITILALAUTAKUNTA YHTEENSÄ

Vastuuhenkilö: Tero Anttila
Toimielin: Kaupunkitilalautakunta
Puheenjohtaja: Kimmo Kiljunen

Määrärahat 1 000 €	TP 2022	KS 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027
TOIMINTATUOTOT	283 108	280 164	288 636	310 945	321 026	338 746
TOIMINTAKULUT	-251 553	-224 797	-231 444	-237 230	-243 161	-249 240
TOIMINTAKATE	31 555	55 367	57 192	73 715	77 865	89 506

Tuloslaskelma 1 000 €	TP 2022	KS 2023	TA 2024
MYYNTITUOTOT	21 519	18 255	18 701
MAKSUTUOTOT	17 016	21 811	20 727
TUET JA AVUSTUKSET	222	80	55
MUUT TOIMINTATUOTOT	244 351	240 019	249 154
TOIMINTATUOTOT	**283 108**	**280 164**	**288 636**
HENKILÖSTÖKULUT	-22 032	-23 994	-24 231
PALVELUJEN OSTOT	-114 744	-106 362	-108 128
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-24 409	-22 374	-24 319
AVUSTUKSET	-45	-80	-80
MUUT TOIMINTAKULUT	-90 323	-71 987	-74 686
TOIMINTAKULUT	**-251 553**	**-224 797**	**-231 444**
TOIMINTAKATE	**31 555**	**55 367**	**57 192**

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Kaupunkitilalautakunnan alaiseen toimintaan kuuluvat: kaupunkitilalautakunta, kadut ja puistot -palvelualue sekä kiinteistöt ja tilat -palvelualue. Näiden bruttoyksiköiden tulot ja menot yhteensä ovat valtuustoon nähden sitovia eriä. Joukkoliikenne on tehtävänä erikseen, jonka tulot ja menot ovat valtuuston hyväksymiä sitovia eriä. Kaupunkitilalautakunnan alaisia nettobudjetoituja yksiköitä ovat tilahallinta ja asuntovuokraus (osana kiinteistöt ja tilat palvelualuetta) sekä Varikko. Näiden yksiköiden sitovuustaso valtuustoon nähden on toimintakate.

14 60 Kaupunkitilalautakunta

Määrärahat 1 000 €	TP 2022	KS 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027
TOIMINTAKULUT	-107	-80	-80	-82	-84	-86
TOIMINTAKATE	-107	-80	-80	-82	-84	-86

Tuloslaskelma 1 000 €	TP 2022	KS 2023	TA 2024
HENKILÖSTÖKULUT	-60	-59	-62
PALVELUJEN OSTOT	-46	-18	-15
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-0	-2	-2
MUUT TOIMINTAKULUT	-1	-1	-1
TOIMINTAKULUT	**-107**	**-80**	**-80**
TOIMINTAKATE	**-107**	**-80**	**-80**

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Kaupunkitilalautakunta vastaa muun muassa kaupungin rakennetun ja rakentamattoman kiinteistöomaisuuden kehittämisestä ja hallinnoinnista, maa- ja asuntopolitiikan kehittämisestä ja toteuttamisesta, kaupungille kuuluvien asumisasioiden valmistelusta, toimitilajohtamisesta sekä toimitilojen hallinnoinnista ja ylläpidosta. Lisäksi lautakunta vastaa liikenteen ja yhdyskuntatekniikan kehittämisestä, julkisen kaupunkitilan hallinnasta ja hoidosta, liikenneturvallisuustyöstä sekä kaupungin varikkotoiminnan järjestämisestä.

14 50 Kadut ja puistot

Määrärahat 1 000 €	TP 2022	KS 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027
TOIMINTATUOTOT	25 603	27 134	27 134	33 324	33 727	34 612
TOIMINTAKULUT	-46 263	-39 613	-42 011	-43 061	-44 138	-45 241
TOIMINTAKATE	-20 660	-12 479	-14 877	-9 737	-10 410	-10 629

Tuloslaskelma 1 000 €	TP 2022	KS 2023	TA 2024
MYYNTITUOTOT	7 871	5 080	5 720
MAKSUTUOTOT	15 564	20 174	19 559
TUET JA AVUSTUKSET	220	80	55
MUUT TOIMINTATUOTOT	1 948	1 800	1 800
TOIMINTATUOTOT	**25 603**	**27 134**	**27 134**
HENKILÖSTÖKULUT	-10 548	-11 146	-11 915
PALVELUJEN OSTOT	-26 784	-20 498	-21 754
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-3 975	-3 383	-3 570
AVUSTUKSET	-45	-80	-80
MUUT TOIMINTAKULUT	-4 911	-4 505	-4 691
TOIMINTAKULUT	**-46 263**	**-39 613**	**-42 011**
TOIMINTAKATE	**-20 660**	**-12 479**	**-14 877**

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Kadut ja puistot (Kapu) vastaa kaupungin julkisen kaupunkitilan eli katujen, torien ja puistojen suunnittelusta, rakentamisesta, kunnossapidosta, niitä koskevasta lupakäsittelystä, pysäköinninvalvonnasta sekä keskitetystä ajoneuvohallinnasta. Palvelualueeseen kuuluvat myös maa- ja metsätilat.

Palvelualue suunnittelee tai suunnitteluttaa investoinnit, laatii vuosittaiset rakentamisohjelmat sekä valmistelee maankäyttösopimuksia. Investoinnit ja kunnossapitotyöt toteutetaan itse tai teetetään ulkopuolisilla palveluntuottajilla monituottajamallin mukaisesti.

Vesihuolto suunnitellaan ja toteutetaan yhteistyössä HSY:n kanssa sopimusperusteisesti, ja HSL:n kanssa tehdään jatkuvaa valmisteluyhteistyötä joukkoliikenneasioissa.

Hiilineutraali Vantaa 2030 asettaa vaatimuksia mm. rakentamiselle ja liikenteelle, samoin luonnon monimuotoisuuden huomioon ottaminen suunnittelussa, rakentamisessa ja kunnossapidossa. MATTI-toimintamalli ja -tietojärjestelmä tuo myös osaltaan muutoksia palvelualueen toimintaan. Toimintaa kehitetään edelleen mm. asukasyhteistyötä lisäämällä, kuten myös myönteisen erityiskohtelun ohjelma (MEK) ohjaa erityisesti suunnittelua osallistavampaan suuntaan. Helsingin seudun ja valtion välinen MAL-sopimuskäytäntö määrittelee monipuolisesti asumisen, maankäytön ja liikkumisen tavoitteita ja toimenpiteitä, joihin kaupunki on sitoutunut. Katujen ja puistojen palvelualue tukee tavoitteiden saavuttamista tiiviissä yhteistyössä koko toimialan kanssa.

Maanrakennuskustannusten taso on pysynyt edelleen korkeana, vaikka vuoden 2022 kaltainen nousu onkin taittunut. Muun muassa bitumin hinta on noussut roimasti, mikä on lisännyt päällystyskustannuksia sekä pienentänyt korjaus- ja paikkauskohteiden laajuutta.

Palvelualueen keskeiset tavoitteet

- Vantaan ratikan allianssihankinnan valmistelu ja rakennustöiden aloittaminen
- MATTI-toimintamallien yhtenäistäminen ja tehostaminen
- Resurssiviisauden tiekartan palvelualuetta koskevien toimenpiteiden jatkaminen
- Pysäköintijärjestelmän kehittäminen
- Myönteisen erityiskohtelun ohjelman ja osallistavan budjetoinnin jatkaminen
- Omaisuudenhallinnan kehittäminen ja korjausvelan kasvun pysäyttäminen
- Kukoistavien kaupunkikeskuksien julkisen kaupunkitilan toteuttaminen
- Rakentamattomien ja rakennettujen yleisten alueiden hoidon ja kunnossapidon toteuttaminen
- Osallistuminen turvallisuussuunnitelman ja sukupuolitietoisen budjetoinnin toimenpiteisiin
- Osallistuminen Vantaa 50-vuotisjuhlavuoden hankkeisiin

Vantaan kaupungin valtuusto päätti 22.5.2023 kokouksessaan Vantaan ratikan rakentamisesta. Päätöksen ehtona on valtion sitoutuminen investointikustannuksiin MAL-sopimuksen allekirjoittamisen yhteydessä. Ratikka toteutetaan kahden allianssin mallilla. Allianssihankinnan valmistelu käynnistyy vuoden 2023 lopulla ja varsinainen hankinta pyritään käynnistämään kevät-kesällä 2024 valtion rahoitusosuuden varmistuttua. Kaupungin tavoite on, että rakennustyöt käynnistyisivät loppusyksystä 2024. Ratikan toteutus edellyttää myös rakennuttajaorganisaation rekrytointia ja mahdollisesti linjaorganisaation henkilöresurssien vahvistamista.

MATTI-järjestelmää kehitetään siten, että palvelualueen keskeisiä työprosesseja saadaan lisää mukaan järjestelmään. Vuoden 2024 osalta se tarkoittaa priorisoitujen kehittämiskohteiden viemistä toteutukseen jatkokehitysprojektien ja pienkehityksen puitteissa. Järjestelmän kehittäminen on jatkuvaa, ja jo käyttöön otettuja toimintoja kehitetään käyttökokemusten mukaan edelleen paremmiksi sekä luodaan tarvittaessa kokonaan uusia toiminnallisuuksia.

Vantaan kaupunkistrategian tavoitteena on hiilineutraalius vuonna 2030. Tähän tavoitteeseen pääsemiseksi kaupunginvaltuusto hyväksyi helmikuussa 2022

resurssiviisauden tiekartan päivityksen. Katujen ja puistojen palvelualue toteuttaa em. tiekarttaa omalta osaltaan esim. kehittämällä kestävien liikennemuotojen osuutta, monipuolistamalla lähiliikunta- ja virkistysmahdollisuuksia, vähentämällä kaupungin infrarakentamisessa syntyviä CO2-päästöjä mm. rakentamisessa syntyvien massojen koordinoinnilla sekä hyödyntämällä kierrätysmateriaaleja entistä enemmän. Lisäksi omassa toiminnassa sekä urakoinnissa noudatetaan valtakunnallisessa Green Deal -sopimuksessa sovittuja ajoneuvojen ja työkoneiden päästötavoitteita.

Liikkumista kehitetään monipuolisesti kaikkien kulkumuotojen osalta tiiviissä yhteistyössä koko toimijakentän (valtio, Helsingin seutu, kaupunki, yritykset, liikkujat) kanssa. Pyöräilyä edistetään rakentamalla pyöräilyn laatukäytäviä sekä kehittämällä pyöräpysäköintiä ja kaupunkipyöräjärjestelmää. Vähäpäästöistä liikennettä edistetään mm. edesauttamalla henkilöautojen latauspisteiden rakentamista. Kaupungin oma kalusto käyttää polttoaineena mahdollisuuksien mukaan biodieseliä ja työautoiksi hankitaan joko täysin sähköisiä tai hybridisiä henkilöajoneuvoja. HSL bussiliikenteen tarvitsemaa latausinfraa suunnitellaan ja toteutetaan tarpeen mukaan yhteistyössä HSL:n kanssa.

Resurssiviisaampia ja vähähiilisimpiä rakennusmateriaaleja ja ratkaisuja edistetään aktiivisesti. Keihäänkärkenä uusien mahdollisuuksien kartoittamisessa toimii ratikkahanke. Myös maa- ja metsätiloilla on tärkeä rooli mm. hiilinielujen kehittämisessä. Resurssiviisauden saavuttaminen edellyttää luonnollisesti koko toimialan yhteistä tahtotilaa.

Palvelualue seuraa uusien mikroliikkumispalvelujen kuten kaupallisten sähköpotkulautojen kehittymistä edelleen yhdessä toimijoiden ja muiden kaupunkien kanssa, jotta niistä saadaan mahdollisimman toimiva ja turvallinen ratkaisu kaikille osapuolille.

Luontokatoa pyritään hillitsemään mm. vähentämällä ja myöhentämällä pientareiden ja niittyjen niittoja. Ohjeistus on laadittu vuoden 2022 aikana ja sitä tarkistetaan tarvittaessa ennen niittokautta 2024. Myös puukompensaatiota edistetään.

Vuonna 2024 jatketaan pysäköinnin kehittämissuunnitelman 2020–2025 hyväksyttyjä toimenpiteitä. Kivistön ja Kaskelanrinteen pysäköintikokeilua jatketaan.

Aikaisemmin Myönteiseen erityiskohteluun (MEK) sisältynyt osallistuva budjetointi laajenee suuraluekohtaisesta toiminnasta koko kaupunkia koskevaksi.

Kukoistavien kaupunkikeskuksien julkisen kaupunkitilan laadulla on suuri merkitys kuntalaisten viihtyisyyteen sekä alueiden elin- ja vetovoimaan. Kadut ja puistot osallistuu aktiivisesti keskuksien hankkeiden suunnitteluun, toteuttaa infran oikea-aikaisesti ja kunnossapitää julkista kaupunkitilaa laatuvaatimusten mukaisesti. Keskusta-alueiden suunnittelussa korostuu liikkumismuotona erityisesti jalankulku ja pysäköintiin käytettävän rajallisen tilan käyttäminen tehokkaasti.

Kaupunginhallitus hyväksyi marraskuussa 2021 Vantaan kaupungin turvallisuussuunnitelman vuosille 2022–2025. Toimintaympäristöarvion perusteella suunnitelmaan on valittu neljä teemaa: lähisuhdeväkivalta, päihteet, nuoriso ja liikkumisen turvallisuus. Teemojen sisällä on valittu painopistealueet ja toimenpiteet.

Katujen ja puistojen palvelualueen vastuulla on erityisesti liikkumisen turvallisuus. Painopistealueita ovat liikenneympäristön turvallisuus, joukkoliikenteen turvallisuus sekä asenteet ja osallistaminen. Liikenneturvallisuutta parannetaan esimerkiksi vaikuttamalla ajonopeuksiin sekä etenkin kävelijöiden kadun ylitysten turvallisuuteen. Toimenpiteinä ovat muun muassa nopeusrajoitukset ja nopeusnäytöt, suojakorokkeet ja hidasteet, kiertoliittymät, liikennevalot ja automaattinen kameravalvonta.

Joukkoliikenteen turvallisuuden kannalta olennaista on koko matkaketjun turvallisuus. Joukkoliikenteen turvallisuuspuutteet voivat kohdistua niin liikennevälineisiin kuin esimerkiksi asemille, terminaaleihin tai kaduille. Usein kyse on väkivallan pelosta ja turvattomuuden tunnetta esiintyy erityisesti asemilla. Joukkoliikenteen turvallisuuden kehittäminen edellyttää tiivistä yhteistyötä Vantaan joukkoliikenteen eri toimijoiden kuten HSL ja Väylä-virasto kesken.

Vantaalla toteutettavaa liikenneturvallisuustyötä koordinoidaan ja edistetään poikkihallinnollisessa liikenneturvallisuustyöryhmässä.

Asemanseutujen turvallisuuden parantaminen on kaupunkiympäristön toimialan sukupuolitietoisen budjetoinnin hankkeena. Kolmas asemaseutu käynnistyy 2024.

Katujen ja puistojen palvelualue osallistuu Vantaan 50-vuotisjuhliin toteuttamalla Kaupunkiympäristön toimialan vastuulla olevia hankkeita ja tapahtumia mm. kukkien ja puiden istutuksia.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

- MATTI-vision toteuttaminen
- Ratikan toteuttamisen organisointi ja käynnistäminen
- Infran omaisuudenhallinnan tehostaminen

Vuonna 2024 Matin kehittämistä jatketaan jatkokehitysprojektin sekä pienkehitysten avulla. Pienkehityksessä panostetaan mm. prosessien tehostamiseen automaatioiden avulla sekä suunnittelun ja rakentamisen aikaisten tietomalliaineistojen tiedonhallinnan selkeyttämiseen.

Järjestelmäkehityksen lisäksi muutetaan toimintatapoja, jotta alustan mahdollisuuksia ja tietoja voidaan hyödyntää parhaalla mahdollisella tavalla. Viimeisetkin päällekkäiset toiminnot siirretään MATTI-kokonaisuuteen, prosessien sujuvuutta tehostetaan ja kenttätyötä vahvistetaan mobiilisovellusten käytön lisäämisellä sekä koneälyn hyödyntämisellä. Tämä vaatii yhteistä sopimista ja ymmärrystä keskitetyn tietojärjestelmän tiedonhallinnasta omassa työssä ja yhteistyössä muiden kanssa. Esihenkilöiltä edellytetään muutosjohtajuutta, ja koko henkilökunnan kouluttautumista uusien toimintatapojen juurruttamiseksi. Esi-henkilöosaamista vahvistetaan edelleen valmentavan suorituksen johtamisen suuntaan.

Myös kumppanuuksia hyödynnetään ja palvelut tuotetaan edelleen kustannustehokkaasti omaa työtä ja ostopalveluita yhdistäen. Asukkaat, työntekijät ja erilaiset sidosryhmät otetaan entistä aktiivisemmin mukaan suunnittelemaan, tekemään ja arvioimaan yhteisiä asioita. MATTI-toimintamalli tukee osaltaan valmentavaa johtamistapaa, jossa kaupunginvaltuuston hyväksymä kaupunkistrategia jalkautuu entistä paremmin ja työntekijät enenevässä määrin johtavat itseään.

Rakentamisen palveluyksikköön on kesällä 2023 perustettu uusi omaisuudenhallinnan vastuualue, joka vastaa mm. MATTI-hankkeeseen kerätyn infran ominaisuustietojen rikastamisesta ja tiedon hyödyntämisestä mm. ohjelmointiprosesseissa ja toisaalta myös MATTI-toiminnanohjausjärjestelmän kehittämisestä. Tavoitteena on tehostaa julkisen kaupunkitilan omaisuudenhallintaa ISO 55000 standardien mukaisesti. Vastuualueelle kootaan palvelualueen eri yksiköistä henkilöt, joiden tehtävänkuvaan omaisuudenhallinta liittyy jollain tavalla. Vastuualueen tehtäviin kuuluu mm. katujen ja puistojen palvelualueen rakennetun ympäristön omaisuuden elinkaaren hallinta ja omaisuustiedon ylläpidon koordinointi sekä MATTI-

toiminnanohjausjärjestelmän kehittäminen ja käytön edistäminen sekä kehitystiimin toiminnan koordinointi. Omaisuudenhallinnan tehostamista varten laaditaan omaisuudenhallintastrategia ja -suunnitelma. Omaisuudenhallintasuunnitelman yksi ilmentymä on dynaaminen 5-vuotissuunnitelma infran uudisrakentamiseen, saneerauksiin ja korvausinvestointeihin.

Näköpiirissä olevat kaupungin investointimäärärahat ja palvelualueen suunnittelutamis- ja rakennuttamisresurssit pysyvät hyvin rajallisina mm. akuutin työvoimapulan vuoksi, mutta omaisuudenhallintasuunnitelmaan perustuvalla pitkäjänteisellä toteutusohjelmalla on mahdollista hillitä katujen ja puistojen korjausvelan kasvua ja paremmin perustella tulevaisuuden määräraha- ja resurssitarpeita ajantasaisen MATTI-tiedon perusteella.

Vantaan ratikan rakentamispäätöksen myötä ratikan rakentamisorganisaation valmistelu on aloitettu ja rakentamisorganisaation on määrä olla koottuna vuoden 2024 aikana. Vantaan ratikka rakennetaan allianssimallilla. Allianssikumppanit valitaan vuoden 2024 aikana. Tavoitteena on, että ratikan rakentaminen aloitetaan syksyllä 2024.

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

Kadut ja puistot	TP 2021	TP 2022	KS 2023	TA 2024
Liikenneväylien ylläpito €/m2	1,90	1,91	2,00	2,20
Rakennetun katuvihreän ylläpito (€/m2)	0,30	0,30	0,30	0,35
Rakennetut puistot (R-kunnossapitoluokka) kunnossapito €/m2	0,55	0,57	0,60	0,65
Maanläjitysalueille tuodut kuormat (kpl/a)	58 877	56 861	58 000	56 000
Korjausvelka 75 % (t€)	220 000		220 000	250 000

14 51 Joukkoliikenne

Määrärahat 1 000 €	TP 2022	KS 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027
TOIMINTATUOTOT	12 502	12 117	11 954	12 133	12 315	12 500
TOIMINTAKULUT	-64 807	-62 300	-62 500	-64 063	-65 664	-67 306
TOIMINTAKATE	-52 305	-50 183	-50 546	-51 929	-53 349	-54 806

Tuloslaskelma 1 000 €	TP 2022	KS 2023	TA 2024
MYYNTITUOTOT	12 502	12 117	11 954
TOIMINTATUOTOT	**12 502**	**12 117**	**11 954**
PALVELUJEN OSTOT	-64 807	-62 300	-62 500
TOIMINTAKULUT	**-64 807**	**-62 300**	**-62 500**
TOIMINTAKATE	**-52 305**	**-50 183**	**-50 546**

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Korona-pandemian arvioidaan muuttaneen matkustamista pysyvästi ja tämä näkyy erityisesti työmatkaliikenteessä ja ruuhka-aikojen matkustusmäärissä. Vuoden 2023 lipputulojen HSL ennustaa olevan 369 miljoonaa euroa ja matkustajamääräennuste on 351 miljoonaa nousua. Vuonna 2024 HSL tavoittelee 383 miljoonan euron lipputuloja ja 380 miljoonaa nousua. Vuonna 2019 lipputulot olivat 383 miljoonaa euroa ja matkustajamäärä 397 miljoonaa nousua.

HSL:n talousarvioennusteen mukaan Vantaan osuus lipputuloista vuonna 2024 on 59,1 miljoonaa euroa, joka on 96 % vuoden 2019 toteutumasta. HSL:n kustannusarvio on 912 miljoonaa euroa, Vantaan osuus on arviolta 129 miljoonaa euroa. HSL:n arvioidaan saavan tukia 12,0 miljoonaa euroa, josta Vantaan osuus on 2,1 miljoonaa euroa. HSL arvioi, että vuoden 2023 lopussa HSL-kuntien yhteenlaskettua HSL-ylijäämää on kertynyt 49,2 miljoonaa euroa, josta Vantaan osuus on 14,9 miljoonaa euroa. HSL esittää, että vuosina 2024-2025 kertyneitä ylijäämiä käytetään joukkoliikenteen kehittämiseen. HSL:n arvioidaan laskuttavan Vantaalta noin 68,2 miljoonaa euroa, jolloin Vantaan maksaa joukkoliikenteen kuluista noin 53 %, joka ei ole omistajaohjaustavoitteiden mukainen. Loput kulut katetaan lipunmyyntituloilla ja avustuksilla.

Vantaa on myötämielinen joukkoliikenteen kehittämiseen, mutta kehittämisen tulee tapahtua HSL:n, kuntien, kuntalaisten ja yritysten välisessä yhteistyössä.

Palvelualueen keskeiset tavoitteet

Katujen ja puistojen palvelualue edistää kestävää liikkumista ja resurssiviisautta osana hiilineutraalin kaupungin tavoittelua. Joukkoliikenteen kehittäminen ja matkustajamäärän lisääminen taloudellisten reunaehtojen puitteissa edistävät tavoitteita. Vantaa edistää lipunhintojen pysymistä kohtuullisena. Vantaa edistää HSL:n sähköbussistrategian mukaisia tavoitteita omalta osaltaan. Lähivuosina Vantaalla tulee aloittamaan useita sähköbussilinjoja ja kaupunki huolehtii mahdollisten latausjärjestelmien toteuttamisesta bussiterminaaleihin. Ympäristötavoitteiden lisäksi toimiva joukkoliikenne mahdollistaa sujuvan liikkumisen myös niille, joille auton käyttö ei ole mahdollista eli joukkoliikenne on keskeinen liikkumisen tasa-arvon parantaja. Vantaa toivoo HSL:n luovan mittariston, jonka avulla voidaan seurata tasa-arvon edistymistä joukkoliikenteessä niin iän, sukupuolen kuin asuinalueen perusteella. Mittariston avulla pyritään myös parantamaan joukkoliikenteen kannattavuutta sekä tarjoamaan linjoja, jotka vastaavat paremmin vantaalaisten liikkumistarpeita.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Koronapandemia heikensi voimakkaasti joukkoliikenteen käyttöä ja siten lipputuloja, edellyttäen sopeutustoimia linjastotarjonnassa. Joukkoliikennetarjonta pidettiin kuitenkin hyvällä tasolla liikkumistarpeiden turvaamiseksi ja tavoitteena vuodelle 2023 oli saada matkustajamäärät lähelle pandemiaa edeltävää tasoa. Matkustajamäärät 2023 ovat noin 15 % pienempiä kuin 2019, mutta eri linjojen ja kuntien matkustajamäärät ovat toipuneet eri tahtiin. Esimerkiksi bussien seutuliikenteessä on ollut enemmän matkustajia kuin vuonna 2019.

Viime vuosina Vantaan joukkoliikenteeseen on aiheutunut suuria muutoksia mm. uusien linjastosuunnitelmien mukaisten runkolinjojen liikennöinnin myötä. Koronapandemian uskotaan muuttaneen pysyvästi työntekoa ja siten matkustuskäyttäytymistä. Etätöiden lisääntyessä ruuhkahuippujen madaltuminen mahdollistaa tehokkaamman joukkoliikenteen suunnittelun. Toisaalta vapaa-ajan matkojen merkityksen kasvu edellyttää joukkoliikenteeltä parempaa palvelutasoa ja monipuolisuutta myös iltaisin ja viikonloppuisin. Linjastomuutosten vaikutuksia, asiakaskokemuksen muutoksia ja liikenteen toimivuuden kehittymistä seurataan tarkasti yhteistyössä HSL:n kanssa.

Kuusijärvi ja Sipoonkorpi ovat suosittuja ovat suosittuja ulkoilualueita Itä-Vantaalla. Kuusijärven saavutettavuutta parannettiin kesäkaudella 2023 linjalla 712, joka liikennöi Kuusijärven ja Tikkurilan välillä. Sipoonkorven saavutettavuutta vuoden 2023 kesällä parannettiin Hop-On Hop-Off -bussilla, joka kulkee Sipoonkorven, Nikkilän, Tikkurilan ja Mellunmäen välillä. Linjojen käyttöä seurataan.

HSL:n joukkoliikenteen palvelutasomäärittely uudistetaan lähivuosina. Uudistuksessa huomioidaan Vantaan pientaloalueiden mm. Ylästön ja Nikinmäen joukkoliikenteen palvelutason kehittäminen huomioiden mm. kutsuliikenteen ja palvelulinjojen tarjoamat mahdollisuudet sekä liityntäyhteydet raideliikenteeseen.

Joukkoliikenteen osalta korostuu yhä enemmän matkaketjuajattelu. Erityisesti runkolinjojen pysäkkien laatutasoa parannetaan ja niille lisätään runkolukittavia pyörätelineitä helpottamaan pyöräilyn ja joukkoliikenteen yhdistämistä. Myös kaupunkipyörät täydentävät joukkoliikennettä tarjoamalla hyvän liikkumisratkaisun pysäkille tai pysäkiltä määränpäähän. Lähivuosina kaupunkipyörät siirtyvät HSL:n vastuulle seuraavan hankinnan yhteydessä.

Vuokrattavat sähköpotkulaudat ovat yleistyneet Vantaalla. Sähköpotkulautojen käyttöä, pysäköintiä ja ohjeistuksia kehitetään yhteistyössä pääkaupunkiseudun kuntien, yritysten ja asukkaiden kanssa, jotta sähköpotkulautojen aiheuttamia vaaratilanteita ja haittoja muille tienkäyttäjillä saadaan vähennettyä.

Vantaan kaupungin valtuusto päätti 22.5.2023 kokouksessaan, että Vantaan ratikka rakennetaan. Päätös on ehdollinen ja vaatii valtion sitoutumista investointikustannuksiin. Ratikan aiheuttamat muutokset bussiliikenteeseen sekä rakennusvaiheen poikkeusjärjestelyt tulee suunnitella hyvissä ajoin. Valmistuessaan ratikka parantaa olennaisesti paitsi joukkoliikenteen esteettömyyttä ja laatua myös sen varren kävelyn ja pyöräliikenteen olosuhteita.

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

Joukkoliikenne	TP 2021	TP 2022	KS 2023	TA 2024
Joukkoliikenteen matkustajamäärä (nousua/arkivrk)	99 600	126 126	120 000	130 000

14 52 Varikko

Määrärahat 1 000 €	TP 2022	KS 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027
TOIMINTATUOTOT	7 313	5 447	5 547	5 670	5 796	5 925
TOIMINTAKULUT	-6 212	-4 987	-5 098	-5 225	-5 356	-5 490
TOIMINTAKATE	1 101	460	449	445	440	435

Tuloslaskelma 1 000 €	TP 2022	KS 2023	TA 2024
MYYNTITUOTOT	617	590	590
MUUT TOIMINTATUOTOT	6 696	4 857	4 957
TOIMINTATUOTOT	**7 313**	**5 447**	**5 547**
HENKILÖSTÖKULUT	-676	-765	-752
PALVELUJEN OSTOT	-1 740	-1 276	-1 346
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-1 642	-1 074	-1 118
MUUT TOIMINTAKULUT	-2 155	-1 872	-1 882
TOIMINTAKULUT	**-6 212**	**-4 987**	**-5 098**
TOIMINTAKATE	**1 101**	**460**	**449**

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Varikko on osa Kaupunkiympäristön toimialaan kuuluvaa kadut ja puistot palvelualuetta, joka kaupungin sisäisenä nettobudjetoituna palveluyksikkönä tuottaa ajoneuvo- ja konepalveluja kaupungin sisäisiin tarpeisiin kaikille toimialoille.

Henkilö- paketti- ja kevytkuorma-autot hankitaan leasingrahoituksella, mikä mahdollistaa kaluston keski-iän pitämisen taloudellisesti tarkoituksenmukaisena. Erikois- ja raskaskalusto hankitaan pääsääntöisesti investointimäärärahalla.

Korjaamotoiminnassa keskitytään työkoneiden ja raskaan kaluston akuuttikorjauksiin sekä lisälaitteiden ja sesonkikoneiden kausihuoltoon ja korjauksiin. Kalustohankinnoissa sekä korjaamotoiminnassa varaudutaan uusien puhtaiden ajoneuvotekniikoiden yleistymiseen sekä kasvaviin infran laatuvaatimuksiin.

Puhtaiden ajoneuvojen direktiivin kansallinen lainsäädäntö astui voimaan elokuussa 2021. Lain tarkoituksena on lisätä nolla- ja vähäpäästöisten ajoneuvojen osuutta ajoneuvo- ja kuljetuspalveluhankinnoissa. Kaupunki on myös liittynyt Päästöttömät työmaa - Green Deal -sopimukseen, jonka tavoitteena on vähentää työmailla syntyviä päästöjä lisäämällä vähäpäästöisten työkoneiden osuutta rakennustyömailla. Ajoneuvojen ympäristö- ja energiatehokkuusvaatimukset lisäävät kaluston hankintakustannuksia.

Ajoneuvo- ja konekaluston pitkät toimitusajat (noin 9-16 kk) vaikeuttavat investointiohjelman toteuttamista vuositasolla. Korjauspalveluiden, varaosien ja tarvikkeiden hinnannousu lisäävät kaluston ylläpitokustannuksia. Korjauspalveluiden saatavuus ja korjausajat ovat myös pidentyneet, johtuen työvoimapulasta sekä varaosien heikosta saatavuudesta.

Palveluyksikön keskeiset tavoitteet

Ajoneuvo-, kone- ja lisälaitekalustolla on merkittävä rooli kaupungin palvelutuotannon sekä poikkeusoloihin varautumisen kannalta. Tavoitteena on tukea kaupungin muita yksiköitä heidän palvelutuotannossaan asiakaslähtöisesti, taloudellisesti, tehokkaasti ja ympäristöystävällisesti sekä toimia asiantuntijana erilaisissa ajoneuvoihin liittyvissä asioissa. Kaikkien toimialojen ajoneuvo- ja konetarpeet pyritään täyttämään.

Kalustohankinnat tehdään tiiviissä yhteistyössä käyttäjien kanssa, millä varmistetaan niiden soveltuvuus käyttötarkoitukseen, monikäyttöisyys sekä hyvä ympärivuotinen käyttöaste. Kaupungin ajoneuvojen yhteiskäyttöä edistetään mm. hankkimalla yhteiskäyttösovellutuksella varustettuja ajoneuvoja. Ajoneuvojen paikanninlaitteet mahdollistavat toimintojen ja raportoinnin kehittämisen sekä ajoneuvojen käyttöasteen tehostamisen.

Vantaalla kaupungin omasta toiminnasta aiheutuvia liikenteen kasvihuonekaasu- ja hiukkaspäästöjä pyritään vähentämään kiinnittämällä erityistä huomiota kalustohankintojen yhteydessä niiden ympäristövaikutuksiin sekä edistämään vähäpäästöisten ajoneuvojen ja vaihtoehtoisen polttoaineiden käyttöä. Ajoneuvoa hankittaessa valitaan aina käyttötarkoitukseen soveltuva mahdollisimman ympäristöystävällinen vaihtoehto. Tavoitteena on, että vähintään puolet kaupungin käytössä olevista ajoneuvoista toimii vaihtoehtoisilla käyttövoimilla tai uusiutuvilla polttoaineilla resurssiviisauden tiekartan mukaisesti. Hankittaville ajoneuvoille on laadittu kaupunkitasoiset päästökriteerit, joita päivitetään kaluston kilpailutuksen yhteydessä.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Varikkotoimintojen osalta jatketaan nykyistä keskitettyä ajoneuvojen hankinnan ja hallinnoinnin mallia. Korjaamo keskittyy pääsääntöisesti työkoneiden ja raskaan kaluston akuuttikorjauksiin sekä lisälaitteiden ja sesonkikoneiden kausihuoltoon. Koulutuksella lisätään henkilöstön osaamista uusien ajoneuvotekniikoiden osalta. Autonasentajien rekrytointi on osoittautunut vaikeaksi.

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

Varikko	TP 2021	TP 2022	KS 2023	TA 2024
Varikko, polttoaineen kulutus (l/ajoneuvo/v)	1 441	1 382	1 440	1 530

14 30 Kiinteistöt ja tilat

Määrärahat 1 000 €	TP 2022	KS 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027
TOIMINTATUOTOT	39 842	43 096	37 896	48 802	53 141	64 512
TOIMINTAKULUT	-27 291	-28 729	-28 432	-29 143	-29 871	-30 618
TOIMINTAKATE	12 550	14 367	9 464	19 659	23 270	33 894

Tuloslaskelma 1 000 €	TP 2022	KS 2023	TA 2024
MYYNTITUOTOT	539	468	437
MAKSUTUOTOT	1 452	1 637	1 168
TUET JA AVUSTUKSET	2		
MUUT TOIMINTATUOTOT	37 850	40 992	36 292
TOIMINTATUOTOT	**39 842**	**43 096**	**37 896**
HENKILÖSTÖKULUT	-9 731	-10 962	-10 481
PALVELUJEN OSTOT	-14 974	-15 099	-15 296
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-1 459	-1 536	-1 527
MUUT TOIMINTAKULUT	-1 128	-1 132	-1 128
TOIMINTAKULUT	**-27 291**	**-28 729**	**-28 432**
TOIMINTAKATE	**12 550**	**14 367**	**9 464**

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Kiinteistöt ja tilat -palvelualue vastaa Vantaan toimitiloista sekä asumisen, kiinteistöjen ja maanhallinnan palveluista. Palvelualueen muodostaa kolme yksikköä: Mittaus- ja geopalvelut, Toimitilajohtaminen sekä Kiinteistöhallinta ja asuminen.

Mittaus- ja geopalvelut vastaa laissa säädetyistä asemakaava-alueen kiinteistöinsinöörin tehtävistä, kaupungin kartta- ja paikkatietoaineistoista sekä niiden ylläpito- ja katselupalveluista, rakennustyön valvontamittauksista, erilaisista maastomittauksista, maaperätutkimuksista ja kaupungin tarvitsemista geoteknisistä suunnittelu- ja asiantuntijapalveluista.

Toimitilajohtaminen vastaa toimitilaratkaisujen tuottamisesta kaupungin toimialoille, kiinteistöjen kunnossapidosta sekä hoidon ja ylläpidon järjestämiseen liittyvistä tehtävistä. Rakentamisen investointiohjelma ja toimitilahankkeet valmistellaan yhteistyössä toimialojen kanssa. Kiinteistönhoidon operatiivisista tehtävistä vastaa ensisijaisesti Vantaan tilapalvelut Vantti Oy kiinteistöhoitosopimuksen mukaisesti.

Kiinteistöhallinta ja asuminen vastaa kaupungin maa- ja asuntopolitiikan hoitamisesta, asumisen viranomaistehtävistä, maanhankinnasta ja maanluovutuksesta, kiinteistökehityksestä, asuntovuokrauksesta ja toimitilojen hallinnasta ja

vuokrauksesta sekä näihin liittyvistä asiakkuuksista. Osa yksiköstä on nettobudjetoinnin piirissä (ks. kohta 14.32).

Palvelualueella on kaupunkistrategian kukoistavien kaupunkikeskustojen koordinointirooli. Palvelualue noudattaa osaltaan tuloksellisen elinkeinopolitiikan linjauksia edistämällä työpaikka-alueiden kehittymistä sekä markkinoimalla ja luovuttamalla tontteja asunto-, palvelu- ja työpaikkarakentamiseen. Ympäristö- ja energia-asioiden kehittäminen ja toimeenpano liittyy oleellisesti palvelualueen perustehtäviin resurssiviisauden tiekartan ja sen toteuttamissuunnitelman mukaisesti.

Palvelualueen keskeiset tavoitteet

Palvelualueen päätavoitteet liittyvät ensisijaisesti maa- ja asuntopoliittisten linjausten, kiinteistöjohtamisen linjausten ja resurssiviisauden tiekartan toteuttamiseen sekä kaupunkikeskusten kehittämiseen.

Elinkeinokehittämisen rinnalla on tärkeää kehittää Vantaata vetovoimaisena asumisen kaupunkina. Kerrostalovaltaisen asuntotuotannon rinnalla pientalorakentamisen edistämistä jatketaan vetovoimatekijänä.

Vantaan kärkihankkeet ovat merkittävää panostusta kaupunkikehittämiseen. Kiinteistökehittäminen etenee erityisesti Vantaan ratikan suunnittelun ja toteutuksen kanssa rinnan. Tikkurilan osaamiskampus viedään toteutusvaiheeseen ja Myyrmäen kaupunkikulttuuritalon hankevalmistelua jatketaan. Kuusijärven ulkoilualueen täydennysrakentaminen etenee vaiheittain. Tavoitteena on siirtyä hallintomalliin, jossa Kuusijärven palvelujen hallinnointi ja johtaminen keskitetään kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialalle sekä kiinteistöjohtaminen kaupunkiympäristön toimialalle. Tilahallintaan muodostetaan nettobudjetoitu kustannuspaikka, jonne kohdennettavissa olevat Kuusijärven kiinteistönpitoon kuuluvat tulot ja menot keskitetään.

Hiilineutraalisuutta tavoitellaan resurssiviisauden tiekartan ja sen toteuttamissuunnitelman määrittelemin toimenpitein kaikissa palvelualueen ydintoiminnoissa mm. vähentämällä energiankulutusta ja lisäämällä uusiutuvan energian osuutta sekä edistämällä vähähiilistä rakentamista sekä rakennuttamisessa että tontinluovutuksessa. Kiertotalouteen liittyvää osaamista ja yhteistyötä kiertotalouden toimijoiden kanssa vahvistetaan edelleen. Kaikissa hankinnoissa parannetaan hankintojen ekologista vaikuttavuutta. Kaupunki tukee ja edistää erilaisia konkreettisia hiilineutraalisuutta

edistäviä hankkeita, kuten esimerkiksi aurinkopaneelien käyttöä ja puurakentamista eri rakennuskohteissa.

Vantaa kehittää voimakkaasti kaupunkikeskustojaan. Hyvät keskustat ovat tilallisesti ja toiminnallisesti intensiivisiä sekä turvallisia kaikille lapsista varttuneeseen väkeen asti. Julkiset rakennukset ja niiden toiminta rikastuttavat kaupunkielämää. Keskustan yleisilme on viihtyisä, siisti ja turvallinen. Kaupunkikulttuuria palvelevia tiloja toteutetaan palveluverkko- ja investointisuunnitelman mukaisesti. Muiden hankkeiden yhteydessä tutkitaan mahdollisuuksia toteuttaa kaupunkikulttuuria monipuolisesti palvelevia joustavia tiloja. Koulujen ja muiden tilojen suunnittelussa huomioidaan jo muuttuvat tarpeet. Julkisten rakennusten monikäyttöisyyttä mm. asukkaiden kohtaamispaikkoina vahvistetaan.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Toimitilarakentaminen jatkuu edelleen vilkkaana rakentamisen suhdanteista riippumatta. Lisääntyneet kiinteistö- ja maaomaisuuden hallinnan ja rakennuttamisen tehtävät sekä palvelualuetta koskevien kaupunkitasoisten tavoitteiden ja toimenpiteiden toimeenpano vaati lisäresursseja, mikä on pyritty ottamaan huomioon henkilöstösuunnitelmassa. Olemassa olevan henkilöstön osaamisen ylläpitäminen ja esimiestaitojen tukeminen mm. täydennyskoulutuksin ja valmennuksin on edelleen tärkeää ja toimialalla on käynnissä mm. esihenkilöiden valmentavan johtamisen koulutus. Toimintaprosessien tarkistaminen jatkuu ja tietojärjestelmiä pyritään hyödyntämään entistä tehokkaammin.

Kaikista merkittävistä toimitilahankkeista kerätään palaute toimitilaprosessien ja asiakastyytyväisyyden parantamiseksi. Toimitilojen hallinnointia ja tilajärjestelyjä kehitetään vajaakäytössä olevien tilojen käyttöasteen parantamiseksi, yhteiskäytön ja yhteisöllisyyden edistämiseksi sekä kiinteistöjen ylläpidon tehostamiseksi. Synergiamahdollisuudet tutkitaan ja hyödynnetään palveluverkkosuunnittelussa, esiselvitysten yhteydessä ja toimitilahankkeiden valmisteluvaiheessa.

Asuntomarkkinoiden tilanne on erittäin haastava heikon kysynnän vuoksi ja uusia asuntohankkeita on aloitettu viime vuosiin verrattuna poikkeuksellisen vähän Vantaalla ja koko seudulla. Tästä syystä myös tonttikysyntä on hyvin heikkoa ja maanmyynnin tavoitteiden saavuttaminen on erittäin haastavaa vuonna 2024. Rakentamisen nopea väheneminen näkyy suoraan mittaus- ja geopalvelujen tilaustöiden ja palvelumaksutuottojen vähenemisenä.

Tonttivarantoa pyritään kasvattamaan kaavoittamalla uusia yritys- ja asuntotontteja. Erityisesti yritystonttien lisääminen on tärkeä tavoite, koska niiden kysyntä on ollut vaikeassa markkinatilanteessa paljon asuntotontteja tasaisempaa ja sopivista yritystonteista on Vantaalla pulaa.

Henkilöstön osaamista ja yleistä tietojärjestelmien hyödyntämiseen ja kehittämiseen liittyvää osaamista lisätään erillisen koulutussuunnitelman mukaisesti. Sisäisiä prosesseja kehitetään digitalisaatiota hyödyntäen ja vastuunjakoa tarkistetaan. Toimitilojen käyttöä tukevien ja asiakaspalvelua parantavien etäohjattavien järjestelmien ja laitteiden hyödyntämistä jatketaan. Verottajan kiinteistötiedoissa olevat puutteet selvitetään ja korjataan sekä varmistetaan oikeiden tietojen jatkuva siirtyminen.

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut 2024				
Kiinteistöt ja tilat	**TP 2021**	**TP 2022**	**KS 2023**	**TA 2024**
Valmistuneet asunnot	3 124	3 304	3 500	1 975
joista valtion tukemia vuokra-asuntoja	314	480	201	177
Maanmyyntivoitot (t€)	36 265	30 639	34 500	29 500
Maanvuokratulot (t€)	5 915	6 627	6 300	6 600
Tonttijaon laadinnan kestoaika (vrk)	59	49	49	48
Uudisrakentaminen (brm2) *	4 704	7 984	8 676	3 100
Korjausvelka 75% (t€)	45 617	-	45 000	45 000

* ei sisällä leasing ja vuokrapaviljonkihankkeita

14 32 Kiinteistöt ja tilat / Kiinteistöhallinta ja asuminen nettoyksiköt

Määrärahat 1 000 €	TP 2022	KS 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027
TOIMINTATUOTOT	197 849	192 370	206 105	211 016	216 046	221 197
TOIMINTAKULUT	-106 872	-89 088	-93 323	-95 656	-98 047	-100 499
TOIMINTAKATE	90 977	103 282	112 782	115 360	117 998	120 699

Tuloslaskelma 1 000 €	TP 2022	KS 2023	TA 2024
MYYNTITUOTOT	-9	0	0
MAKSUTUOTOT	0	0	0
MUUT TOIMINTATUOTOT	197 858	192 370	206 105
TOIMINTATUOTOT	**197 849**	**192 370**	**206 105**
HENKILÖSTÖKULUT	-1 017	-1 062	-1 021
PALVELUJEN OSTOT	-6 393	-7 171	-7 216
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-17 333	-16 379	-18 102
MUUT TOIMINTAKULUT	-82 129	-64 476	-66 984
TOIMINTAKULUT	**-106 872**	**-89 088**	**-93 323**
TOIMINTAKATE	**90 977**	**103 282**	**112 782**

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Osana Kiinteistöt ja tilat palvelualuetta (ks. kohta 14 30) osa Kiinteistöhallinnan ja asumisen palveluyksiköstä (tilahallinta ja asuntovuokraus) on nettobudjetoinnin piirissä.

Asuntovuokraus vastaa kaupungin omistamien ja hallitsemien asuntojen vuokrauksesta. Asunnot ovat pääosin työsuhdeasuntoja sekä tavallisia osakehuoneistoja. Vuoden 2023 alusta alkaen noin 1100 aikaisemmin yksikön hallinnassa olevista asunnoista siirtyi Vantaa-Kerava hyvinvointialueen hallintaan.

Nettobudjetoinnin piirissä olevan yksikön tilahallinnan vastuualue vastaa kaupungin palvelutilojen kiinteistösalkun hallinnasta, kiinteistöhallinnosta sekä kiinteän omaisuuden ja toimitilojen vuokrauksesta myös niiltä osin, joita kaupunki ei tarvitse käyttöönsä. Tehtäviin kuuluvat myös kaupungin edunvalvonta omistamissaan kiinteistö- ja asunto-osakeyhtiössä, kiinteistöjen, rakennusten ja osaketilojen myyntien ja ostojen valmistelu sekä kaupungin omistamien rakennusten purkujen valmistelu ja toimeenpano. Vuoden 2023 alusta alkaen sosiaali- ja terveystoimen sekä pelastustoimen toiminnot siirtyivät Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelle ja kaupungin omistamista tiloista laadittiin vuokrasopimukset sen kanssa. Vuokrasopimusten valmistelu myyntiin laitettavien kohteiden osalta on vielä kesken.

Myyntilistalla olevien kiinteistöjen ja asuntojen myyntivalmisteluja on tehty aktiivisesti, joihin ovat kuuluneet mm. tarkempien kuntoarvioiden ja kiinteistöarvioiden teettäminen sekä myyntitoimeksiantoa hoitavan konsultin kilpailuttaminen. Yksittäisiä asuntoja on myyty vähitellen, mutta asuntomarkkinan haastavan kysyntätilanteen vuoksi myynti on ollut hidasta.

Tilahallinnan organisaatiouudistus on saatu onnistuneesti toteutettua ja siihen liittyvät rekrytoinnit tehtyä vuoden 2023 alkupuolella. Yksikkö on pyrkinyt aktiivisesti tukemaan Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen käynnistymistä ja palveluverkon suunnittelun yhteistyötä. Tavoitteena on luoda toimiva yhteistyömalli tukemaan kaupungin asukkaiden kokonaisetua erilaisten yhteistyöryhmien kautta.

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut 2024				
Kiinteistönhallinta ja tilat (netto)	**TP 2021**	**TP 2022**	**KS 2023**	**TA 2024**
Toimitilamäärä (m2)	918 448	903 877	824 769	825 884
Konserniyhtiöiltä vuokrattuja tiloja	241 494	241 826	152 637	136 254
Konsernin ulkopuolelta vuokratut tilat	98 356	103 390	72 399	81 243
Vuokrattavissa olevat tyhjät tilat (m2)	7 315	5 391	5 907	7 754

INVESTOINNIT

91 RAKENTAMINEN

Määrärahat 1 000 €		TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027
Uudisrakentaminen	**MENOT**	**-46 830**	**-53 110**	**-71 570**	**-86 830**	**-93 660**
Korjausrakentaminen	**MENOT**	**-44 570**	**-48 570**	**-45 690**	**-56 230**	**-38 530**
Vuokra- ja osaketilojen korjaus- ja muutostyöt	**MENOT**	**-1 790**	**-1 320**	**-1 320**	**-1 320**	**-1 320**
Rakentaminen yhteensä	**MENOT**	**-93 190**	**-103 000**	**-118 580**	**-144 380**	**-133 510**

Rakentamisen investoinnit on esitetty kokonaisuudessaan erillisessä liitteessä: Toimitilainvestoinnit 2024-2033.

93 JULKINEN KÄYTTÖOMAISUUS

Määrärahat 1 000 €		TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027
Julkinen käyttöomaisuus yhteensä	**INVESTOINTIMENOT**	**-39 000**	**-54 000**	**-141 000**	**-220 000**	**-220 000**
Julkinen käyttöomaisuus yhteensä	**TUOTOT**	**2 000**	**2 500**	**29 000**	**53 000**	**53 000**
Julkinen käyttöomaisuus ilman Ratikkaa	**INVESTOINTIMENOT**	**-33 000**	**-45 000**	**-43 000**	**-43 000**	**-43 000**
Liikennealueet	INVESTOINTIMENOT	-24 760	-32 430	-34 095	-33 930	-28 630
Urheilualueet	INVESTOINTIMENOT	-2 920	-1 250	-1 960	-4 640	-3 400
Virkistysalueet	INVESTOINTIMENOT	-615	-640	0	-480	-400
Ympäristörakentaminen	INVESTOINTIMENOT	-3 855	-9 080	-6 720	-3 950	-10 570
Yhteishankkeet	INVESTOINTIMENOT	-850	-1 600	-225	0	0
Vantaan Ratikka	**INVESTOINTIMENOT**	**-6 000**	**-9 000**	**-98 000**	**-177 000**	**-177 000**
Vantaan Ratikka	**TUOTOT**	**2 000**	**2 500**	**29 000**	**53 000**	**53 000**

Julkinen käyttöomaisuus on esitelty tarkemmin erillisessä liitteessä: Kunnallistekniikan investoinnit 2024–2027.

Katujen ja puistojen palvelualue vastaa julkisen kaupunkitilan suunnittelusta, rakentamisesta, kunnossapidosta ja niihin liittyvistä luvista, pysäköinninvalvonnasta sekä kaupungin omistaman luonnonympäristön hoidosta ja suunnittelusta. Katu- ja

vesihuoltotyöt toteutetaan yhteisprojekteina Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän (HSY) kanssa.

Toiminnalliset tavoitteet

Hankkeet toteutetaan toimialan strategian ja asuntotuotanto-ohjelman mukaisesti. Toimintaa ohjaavat osaltaan myös maankäyttösopimukset. Suunnittelu ja rakentaminen tehdään oikea-aikaisesti, taloudellisesti ja kustannustehokkaasti kaupungin omaa tuotantoa ja ulkopuolista palvelutuotantoa tehokkaasti ja taloudellisesti yhdistäen. Koneellisen kunnossapidon vaatimukset otetaan huomioon kaikessa suunnittelussa ja rakentamisessa.

Talousarvio 2024

Viime vuosina infran korjausvelan määrä Vantaalla on laskennallisesti kasvanut, koska infrainvestoinnit ovat pääosin kohdistuneet asuntotuotantotavoitteen edellyttämiin uudisrakentamishankkeisiin ja maankäyttösopimusvelvoitteiden täyttämiseen.

Vanhoilla pientaloalueilla investoidaan pääosin kohteisiin, joissa ilmenee akuutteja hulevesiongelmia tai puutteita koulureittien liikenneturvallisuudessa. Katujen mittavaa peruskorjausta voidaan joissain kohteissa viivästyttää uudelleenpäällystyksillä, vaikka se ei ratkaisekaan hulevesiverkoston ja katuverkon toiminnallisia puutteita.

Liikennealueiden rakentaminen

Vuonna 2024 merkittävimpiä liikennealuekohteita ovat Aviapoliksessa Annefredin kaava-alue ja Ylästöntie Backaksen kartanon kohdalla. Myyrmäessä Vihertie ja –kuja, Vaskivuorentie ja Kahluuniityn baana. Tikkurilassa Jokiniemen kampuksen kadut, Tikkurilantie välillä Kielotie Neilikkapuisto sekä Carl Edelfeltin aukio. Kivistössä merkittävimpiä kohteita ovat Puu-Kivistön alue, Keimolanmäen 3. vaihe ja Reunan vesihuolto. Koivukylässä merkittävimpiä kohteita ovat Laurintie ja Elmon alueen kadut. Korsossa merkittävin liikennealuekohde on Lehmuston alueen kadut. Siltojen peruskorjauksia pyritään tekemään vuosittain siltaohjelman mukaisesti noin 1 milj. euron summalla. Kadut ja puistot suunnittelee ja toteuttaa katujen rakentamisen yhteydessä uusien asemakaavojen vesihuoltolinjat yhteistyössä HSY:n kanssa. Rakennetut vesihuoltolinjat siirtyvät kuntayhtymän omistukseen ja kunnossapitoon. Palvelualueen rakennuttamien hankkeiden vesihuolto laskutetaan HSY:ltä.

Ympäristörakentaminen
Merkittävimpiä ympäristörakentamisen kohteita ovat Annefredinpuisto, Rälssipuisto sekä Padisenpuisto Aviapoliksessa. Tikkurilassa merkittävin kohde on Tikkurilanrannan itäosa. Metsopuisto ja -puistikko ovat Korson alueen merkittävimmät puistokohteet. Hakunilassa merkittävin ympäristörakentaminen on Sotungin ulkoilureitti.

Urheilu- ja virkistysalueiden rakentaminen
Merkittävimpänä urheilualuehankkeena on Kenraalinpuiston kenttä Kivistössä.

Yhteishankkeet
Valtion kanssa toteutettava suurin yhteishanke on MT 140 olevan pyörätien parantaminen Kyytitien ja MT 152 välillä.

Vantaan ratikka
Vantaan kaupunginvaltuusto päätti 22.5.2023 kokouksessaan, että Vantaan ratikka rakennetaan. Päätös on ehdollinen ja vaatii valtion sitoutumista investointikustannuksiin. Rakentamispäätöksen myötä ratikan rakentamisorganisaation valmistelu aloitettiin vuoden 2023 ja rakentamisorganisaation on määrä olla koottuna vuoden 2024 aikana. Vantaan ratikka on määrä rakentaa allianssimallilla. Allianssikumppanit on määrä valita vuoden 2024 aikana. Tavoitteena on, että ratikan rakentaminen aloitetaan syksyllä 2024.

94 IRTAIN OMAISUUS

Määrärahat 1 000 €	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027
KAPU/Katutekniikka	70	0	60	60	60
KAPU/Kadunpito					
KAPU/Viheralueyksikkö					
KAPU/Maatilat	190				
KAPU/Varikko	2582	1700	1395	1925	2025
KIPA/MIGE irtain omaisuus	372	0	120	120	120
KIPA/TOTI irtain omaisuus	300	350	300	300	300
Katon irtain omaisuus yhteensä	**3514**	**2050**	**1875**	**2405**	**2505**

Kaupunkiympäristön toimialan irtaimistohankinnat koostuvat pääosin varikon raskaasta ajoneuvokalustosta katujen kunnossapitoon ja muusta kalustosta kirjaston, liikuntapalveluiden ja ammattikoulun käyttöön. Lisäksi hankitaan keittiökalusteita ja -laitteita kunnossapitokohteisiin ja kiinteistönhoidon laitteita.

95 KIINTEÄ OMAISUUS

Määrärahat 1 000 €		TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027
Kiinteä omaisuus yhteensä	**MENOT**	**-26 000**	**-24 000**	**-10 000**	**-10 000**	**-10 000**
Kiinteän omaisuuden osto	MENOT	-23 000	-21 000	-7 000	-7 000	-7 000
Maa-alueiden kunnostus	MENOT	-3 000	-3 000	-3 000	-3 000	-3 000
Kiinteän omaisuuden myynti	**TUOTOT**	**3 500**	**3 500**	**3 500**	**3 500**	**3 500**

Kaupunginvaltuuston vuonna 2022 hyväksymien maa- ja asuntopoliittisten linjausten mukaisesti maata hankitaan alueilta, jotka tukevat kaupungin pitkän aikavälin strategioiden toteuttamista ja yhdyskuntarakenteen eheyttämistä. Maanhankinta on ennakoivaa sekä kaupungin ja asukkaiden edun mukaista. Vantaa hankkii ensisijaisesti uusia maa-alueita ostamalla niitä vapaaehtoisilla kaupoilla sekä maankäyttösopimuskorvauksina yksityisiltä maanomistajilta. Aktiivisella maanhankinnalla varmistetaan mahdollisuus rakentaa ensisijaisesti kaupungin omaa maata. Pyrimme turvaamaan monimuotoisesti arvokkaat luontoalueet maanhankinnalla.

Raakamaan hankinnat, tontinosien lunastukset ja muiden rakennustonttien hankinnat sekä välttämättömät maanhankinnat kuten katualue- ja viheralueostot sekä yleisten alueiden lunastukset maksetaan määrärahasta. Määrärahaa tulee varata myös mahdollisten kaupungin etuosto-oikeuskauppojen toteuttamiseksi sekä maankäyttösopimuskorvauksina kaupungille siirtyviin maa-alueisiin. Mikäli strategisesti merkittäviltä paikoilta tulee kaupungin maanhankinnan kannalta järkeviä alueita myyntiin, niille haetaan tarvittaessa kaupunginvaltuustolta lisärahoitusta.

Vantaan Ratikan toteutumisen varmistamiseksi on ratikkareitin varrella valmistunut ja vireillä useita asemakaavamuutoksia, joihin liittyy merkittäviä maankäyttösopimuksia. Maankäyttösopimusten mukaiset maanhankinnat toteutuvat kaavamuutosten voimantultua ja ratikan rakentumisen aikataulussa. Mm. Muuran alueen maanluovutusten arvo on yli 14 milj. euroa.

Määrärahaa käytetään myös pilaantuneen tonttimaan ja kaupungin maa-alueiden kunnostamisesta sekä esirakentamisesta aiheutuviin menoihin. Vuosittain kaupungin maa-alueilla joudutaan puhdistamaan pilaantuneita maita ja poistamaan jätteitä. Lähivuosina määrärahoja tarvitaan myös mm. asemakaavoitettujen tonttien

esirakentamiseen kallioisilla, tai muutoin vaikeasti rakennettavilla maa-alueilla. Esirakentaminen nopeuttaa tonttikauppaa ja tonttien myyntituotot kattavat kokonaisuudessaan esirakentamiskustannukset.

Vantaa
Vanda

KAUPUNKIYMPÄRISTÖN KEHYS TAE 2024

11.9.2023

KAUPUNKIYMPÄRISTÖN TOIMIALA YHTEENSÄ				
	TP 2022	**KS 2023**	**TAE 2024**	**Muutos**
Tulot	**288 885**	**286 088**	**294 612**	**-8 524**
Menot	**-266 241**	**-240 034**	**-247 655**	**7 621**
Toimintakate	**22 644**	**46 054**	**46 957**	**-903**

Kaupunkitilalautakunnan alainen toiminta				
14 60 Kaupunkitilalautakunta	**TP 2022**	**KS 2023**	**TAE 2024**	**Muutos**
Menot	-107	-80	-80	0
14 50 KADUT JA PUISTOT	**TP 2022**	**KS 2023**	**TAE 2024**	**Muutos**
Tulot	25 603	27 134	27 134	0
Menot	-46 263	-39 613	-42 011	2 398
Toimintakate	-20 660	-12 479	-14 877	2 398
14 51 KADUT JA PUISTOT Joukkoliikenne	**TP 2022**	**KS 2023**	**TAE 2024**	**Muutos**
Tulot	12 502	12 117	11 954	163
Menot	-64 807	-62 300	-62 500	200
Toimintakate	-52 305	-50 183	-50 546	363
14 52 KADUT JA PUISTOT Varikko (netto)	**TP 2022**	**KS 2023**	**TAE 2024**	**Muutos**
Tulot	7 313	5 447	5 547	-100
Menot	-6 212	-4 987	-5 098	111
Toimintakate	1 101	460	449	11
14 30 KIINTEISTÖT JA TILAT	**TP 2022**	**KS 2023**	**TAE 2024**	**Muutos**
Tulot	39 842	43 096	37 896	5 200
Menot	-27 291	-28 729	-28 432	-297
Toimintakate	12 550	14 367	9 464	4 903
14 32 KIINTEISTÖT JA TILAT (netto)	**TP 2022**	**KS 2023**	**TAE 2024**	**Muutos**
Tulot	197 849	192 370	206 105	-13 735
Menot	-106 872	-89 088	-93 323	4 235
Toimintakate	90 977	103 282	112 782	-9 500
Yhteensä TILA	**TP 2022**	**KS 2023**	**TAE 2024**	**Muutos**
Tulot	**283 108**	**280 164**	**288 636**	**-8 472**
Menot	**-251 553**	**-224 797**	**-231 444**	**6 647**
Toimintakate	**31 555**	**55 367**	**57 192**	**-1 825**

Vantaa kaupunkiympäristön toimialan tuloskortti 2024

Taloudellisesti kestävä ja elinvoimainen kaupunki

- Maanluovutuksen ja maankäyttösopimusten nettotulot vuodelle 2024 32,5 milj. euroa
- Sote- ja Pela -kiinteistöjen, asunto-omaisuuden sekä ulkopaikkakunnilla sijaisevien kiinteistöjen myynti etenee
- Työpaikkamäärältään merkittävien (>50 työpaikkaa) yritysten tai muiden organisaatioiden Vantaalle sijoittumis- tai laajentumispäätöksien määrä kasvaa
- Uusi vahvistettu yritysmyynnin ja investointien houkuttelun palvelu on käytössä vuoden loppuun mennessä
- MAL-tavoitteet toteutuvat
- Valmistuvien pientaloasuntojen määrä 600 asuntoa

Hyvät asukaslähtöiset palvelut

- Yhteistyö hyvinvointialueen kanssa on sujuvaa, molemmat organisaatiot toteuttavat yhteisiä tavoitteita ja strategisia linjauksia

Eriarvoistumisen estäminen

- Laaditaan eriytymisen ehkäisyn tiekartta kaupunkiympäristön toimialalle seuraavaa valtuustokautta varten

Resurssiviisas ja hiilineutraali Vantaa

- Edistetään päästövähennystoimia hiilineutraalisuuden saavuttamiseksi viimeistään vuonna 2030
- Edistetään luonnon monimuotoisuutta Resurssiviisauden tiekartan Monimuotoinen luonto -kaistan toimenpiteitä toteuttamalla
- Vantaan ratikkakaupungin toteuttaminen etenee kokonaisvaltaisesti kaupunginvaltuuston hyväksymien reunaehtojen mukaisesti
- Kestävien liikkumismuotojen osuus kasvaa

Kukoistavat kaupunkikeskukset

- Kaupunkikeskustojen houkuttelevuus paranee
- Aviapolis 2040 -vision valmistelu nimettyjen sidosryhmien kanssa

Merkityksellistä työtä vaikuttavalla johtamisella

- Valmentavan johtamisosaamisen syventäminen ja vahvistaminen
- Työhyvinvointi paranee
- Saatavuuden toimenpideohjelman vuoden 2024 toimenpiteet on toteutettu
- Sairauspoissaolot kokonaisuudessaan ja erityisesti mielenterveysperus-teisten poissaolojen määrä ei kasva

Vantaa

Kaupunkiympäristön tuloskortti 2024

Sitova tavoite vuodelle 2024	Mittari	Lähtötaso v:n 2022 loppu	Tavoitetaso 2024	Riskitekijät	Vastuuhenkilö(t)
Taloudellisesti kestävä ja elinvoimainen kaupunki					
Maanluovutuksen ja maankäyttösopimusten nettotulot vuodelle 2024 32,5 milj. euroa	Maanluovutuksen ja maankäyttösopimusten tulot (netto), milj. euroa = maanmyyntivoitot (kauppahinta vähennettynä hankintahinnalla ja tonttien luovutuskuntoon saattamisen kustannuksilla) + maanvuokratulot + maankäyttösopimuskorvaukset (vähennettynä maanhankintamenoilla)	Nettotulot yhteensä: 34,9 milj. euroa	Nettotulot yhteensä 32,5 miljoonaa euroa vuonna 2024.	Rahoitusmarkkinoiden epävarmuudet, erityisesti korkojen nousu. Heikko kysyntä asuntomarkkinoilla. Yritystonttien vähäinen varanto.	Tero Anttila
Sote- ja Pela -kiinteistöjen, asunto-omaisuuden sekä ulkopaikkakunnilla sijaisevien kiinteistöjen myynti etenee	Tehdään kiinteistöjen myynnit taloudellisesti kannattavasti ja pääsääntöisesti myyntisuunnitelman mukaisesti.	Sote- ja Pela -myyntikohteiden pitkäaikaisista vuokrasopimuksista neuvotellaan edelleen Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen kanssa.	Sote- ja Pela -kiinteistöt on myyty. Ensimmäiset asuntokohteet ja vähintään kaksi ulkopaikkakunnilla sijaitsevaa kiinteistöä on myyty.	Markkinatilanteen yleinen epävarmuus.	Tero Anttila
Työpaikkamäärältään merkittävien (>50 työpaikkaa) yritysten tai muiden organisaatioiden Vantaalle sijoittumis- tai laajentumispäätöksien määrä kasvaa	Sijoittumis- tai laajentumispäätöksien määrä (>50 työpaikkaa)	4	8	Sopivien tonttien puute, yleinen taloustilanne heikentää investointeja ja laajentumisia.	Tero Anttila ja Susanna Taipale-Vuorinen
Uusi vahvistettu yritysmyynnin ja investointien houkuttelun palvelu on käytössä vuoden loppuun mennessä	Sijoittumisen ohjauksen toimintamallin selvitystyö ja kehittämistoimenpiteet toteutettu	Sijoittumispalveluiden kehittämisen taustaselvitys on tehty ja toiminta on organisoitu sekä vastuutettu.	Toimintamalli on vakiintunut ja sille on asetettu konkreettiset tavoitteet. Sijoittumisliidien määrä on kasvanut 50 %.	Lisähenkilöresurssien rekrytointi viivästyy.	Tero Anttila, Susanna Taipale-Vuorinen ja Mari Kalmari

MAL-tavoitteet toteutuvat	MAL-suunnitelman 2023 mukainen kokonaistavoite on 2 720 asuntoa. Valtion tukemien pitkän korkotuen vuokra-asuntojen tavoite on 544 asuntoa. Asumisoikeusasuntojen ja lyhyen korkotuen mallilla rahoitettujen asuntojen tavoite on yhteensä 272 asuntoa.	Asuntoja valmistui vuonna 2022 yhteensä 3304 asuntoa. Pitkän korkotuen vuokra-asuntotuotantona valmistui 480 asuntoa. Asumisoikeusasuntoja ja lyhyen korkotuen asuntoja valmistui yhteensä 35 asuntoa.	2720 asuntoa vuosittain (MAL2023-suunnitelmaluonnos)	Asuntomarkkinoiden epävarmuus korkojen nousun ja vähentyneen asuntokysynnän takia. Asuntoaloitusten määrä on romahtanut vuonna 2023. Markkinatilanne saattaa vähentää tai hidastaa asuntokaavoitusta yksityisellä maalla.	Tero Anttila
	Asemakaavatuotanto k-m2 uutta asuntokerrosalaa vuodessa	142 000 k-m2 uutta asuntokerrosalaa vuodessa	247 300 k-m2 uutta asuntokerrosalaa vuodessa		Tero Anttila
Valmistuvien pientaloasuntojen määrä 600 asuntoa	Vantaalle valmistuu 600 pientaloasuntoa (rivi-, pari-, erillis- ja omakotiasuntoja).	Vantaalle valmistui 2022 yhteensä 652 pientaloasuntoa (rivi-, pari-, erillis- ja omakotiasuntoja).	Vantaalle valmistuu 600 pientaloasuntoa (rivi-, pari-, erillis- ja omakotiasuntoja).	Yleinen epävarmuus asuntomarkkinoilla, korkojen nousu.	Tero Anttila
Hyvät asukaslähtöiset palvelut					
Yhteistyö hyvinvointialueen kanssa on sujuvaa, molemmat organisaatiot toteuttavat yhteisiä tavoitteita ja strategisia linjauksia	Yhdyspintasuunnitelmien ja -sopimusten sekä yhteisten tavoitteiden ja strategisten linjausten toteutumisen seuranta	Osa merkittävistä tunnistetuista yhdyspintasuunnitelmista tai -sopimuksista, yhteiset tavoitteet ja strategiset linjaukset on laadittu.	Kaikki yhdyspintasuunnitelmat tai -sopimukset toteutumista on seurattu ja kaikki mahdolliset ongelmakohdat on käsitelty johdon foorumeilla sekä kaikkia yhteisiä tavoitteita ja strategisia linjauksia on käsitelty johdon foorumeilla	Hyvinvointialue on vielä muutosvaiheessa ja uusi organisaatio vasta järjestäytyy, jolloin yhdyspintasopimusten työstö saattaa viivästyä. On myös riski tehdä päällekkäistä työtä, jos vuoropuhelu ei ole riittävää toimijoiden välillä Vantaan kaupungin ja hyvinvointialueen sisällä sekä niiden välillä.	Kaupunginjohtaja, apulaiskaupunginjohtajat

Eriarvoistumisen estäminen					
Laaditaan eriytymisen ehkäisyn tiekartta kaupunkiympäristön toimialalle seuraavaa valtuustokautta varten	Tiekartta laadittu	Eriytymiskehityksen ehkäisyn toimenpiteet ovat hajallaan ja niiden vaikuttavuuden ymmärrys on epäselvä	Eriytymiskehityksen ehkäisyn toimenpiteet sekä niiden vaikuttavuus ja priorisointi ovat selkeitä. Näin varmistetaan, että päätökset ovat vaikuttavia ja resurssit kohdennetaan mahdollisimman oikein.	Tiekartan laadinta vaatii odotettua enemmän aikaa ja resursseja	Tero Anttila
Resurssiviisas ja hiilineutraali Vantaa					
Edistetään päästövähennystoimia hiilineutraalisuuden saavuttamiseksi viimeistään vuonna 2030	Kasvihuonekaasut vähenevät. Laskennassa huomioidaan lämmön, sähkön, liikenteen, teollisuuden ja työkoneiden, jätteiden käsittelyn sekä maatalouden päästöt. Seuranta Resurssiviisauden tiekartan kokonaispäästöjen ja hiilibudjetin yhteydessä. Edellisen vuoden päästötieto saadaan kesäkuun alussa.	Kokonaispäästöt -15 % vuodesta 2020. Vuonna 2022 päästö olivat laskeneet vain 7,2 %.	Kokonaispäästöt ovat laskeneet keskimäärin 7,5 %/vuodessa verrattuna vuoden 2020 lähtötasoon. Sektorikohtaiset päästöt raportoidaan hiilibudjetin perusteella.	Ei ole resursseja toteuttaa. Päästövähennykset liikenteessä, sähkön ja kaukolämmön käytössä eivät ole kuin osin kaupungin tehtävissä.	Tero Anttila
Edistetään luonnon monimuotoisuutta Resurssiviisauden tiekartan Monimuotoinen luonto -kaistan toimenpiteitä toteuttamalla	Ympäristövahdista toteutuksessa olevien (toteutus, valmis, jatkuva käytäntö) toimenpiteiden osuus kaikista toimenpiteistä Lumo-kaistalla	Kaupunginvaltuusto hyväksyi tiekartan 28.2.2022 ja toimialat laativat omat toteutussuunnitelmansa keväällä 2022, jossa on esitetty 41 toimenpidettä Lumo-kaistan toteuttamiseksi. Toimenpiteiden määrä voi muuttua toteutussuunnitelmien päivityksien yhteydessä.	50 % toimenpiteistä edennyt. Luonnon monimuotoisuuden kokonaissuunnitelma on sisällytetty osaksi tiekarttaa ja toteutussuunnitelmia (Ympäristövahti).	Ei ole resursseja toteuttaa toimenpiteitä.	Tero Anttila

Vantaan ratikkakaupungin toteuttaminen etenee kokonaisvaltaisesti kaupunginvaltuuston hyväksymien reunaehtojen mukaisesti	Raitiotieinfran rakentamisen allianssipartnerien valinta, ratikkakatujen esirakentamistoimien aloitus.	Allianssikilpailutusta ei aloitettu, rakentamista ei aloitettu.	Allianssipartnerit raitiotieinfran rakentamiseen valittu. Ratikkakatujen esirakentamistoimet aloitettu.	Valtion rahoituksen varmistumisen viivästyminen, kaupungin raitiotieorganisaation rekrytointien viivästyminen, valitukset urakoiden kilpailutuksesta.	Tero Anttila
Kestävien liikkumismuotojen osuus kasvaa	Joukkoliikenteen matkustajamäärä palaa koronaa edeltävälle tasolle vuoteen 2025 mennessä.	Jkl nousijamäärä: 126 000 nousua / arkipäivä	Jkl nousijamäärä: 135 000 nousua / arkipäivä	Lippujen hinnan korotukset. Katujen rakennustöiden vaikutukset. Uusien asukkaiden määrän kasvun hidastuminen. Suunnittelun resurssit ->aikataulut. Sopimushankkeiden yhteydessä toteutumisen hidastuminen. Etätyö jatkuu. Sähköpotkulautojen suosio syö pyöräliikennettä.	Tero Anttila
	Pyöräilijöiden määrä mittauspisteissä kasvaa 4 % vuodessa. (Lähtötasona vuoden 2017 indeksiluku 1000)	Pyöräilyindeksi: 964	1316		
	Pyöräliikenteen tavoiteverkon kriteerit täyttävät pyörätiet (km)	Baanoiksi ja pääpyöräreiteiksi luokiteltuja reittejä on yhteensä 12,5 kilometriä (2022).	16 km		

Kukoistavat kaupunkikeskukset					
Kaupunkikeskustojen houkuttelevuus paranee	Jokaisen suuralueen keskustan kehittämissuunnitelma on toteutuksessa.	Kehittämissuunnitelmat valmistelussa.	Kehittämissuunnitelmia ja niiden toteutusta seurataan keskuskohtaisissa seurantaryhmissä.	Tapahtumien järjestämisen fasiliteeteille ei löydy sijoituspaikkaa keskusta-alueiden tiiviiseen kaupunkirakenteeseen.	Tero Anttila
	Keskustojen kehittämissuunnitelmat on julkaistu verkossa tarinakarttana.	Kaupunkikeskustojen kehittämissuunnitelmien tarinakarttoja ei ole.	Tarinakarttojen sisältöjä täydennetään tarvittaessa tulostiedoilla sekä päivitetään tarpeen mukaan.		
	EKK:n kaupunkikeskustamittari	EKK-aineisto tilattu	EKK-aineisto käytössä keskustakohtaisessa seurannassa. EKK-tiedot esitetty osana keskustojen kehittämissuunnitelman tarinakarttaa.		
	Sopivia paikkoja tapahtumafasiliteeteille kaupunkikeskustoissa kartoitetaan.	Martinlaaksossa kiinteänä fasiliteettina Martinus backstage. Muilla keskusta-alueilla sijoituspaikkaa ei ole kartoitettu.	Jokaiseen kaupunkikeskustaan on kartoitettu sopiva paikka ulkoilmatapahtumien järjestämiseen.		Riikka Åstrand yhteistyössä KATOn kanssa
Aviapolis 2040 -vision valmistelu nimettyjen sidosryhmien kanssa	Visiotyöryhmä 2040, sekä kumppanuusryhmä nimetty.	Erikseen määriteltyjä tavoitteita ei ole tuotettu poikkihallinnollisessa yhteistyössä.	Valmistelun toimenpiteet käynnissä.	Sidosryhmien kanssa ei päästä yhteisymmärrykseen alueen kehittämisen tavoitteista.	Tero Anttila

Merkityksellistä työtä vaikuttavalla johtamisella					
Valmentavan johtamisosaamisen syventäminen ja vahvistaminen	Valmentavan johtamisen summamittari (Kunta 10 tutkimuksessa = kolmen mittarin keskiarvo) (Tavoitetaso laskettu merkittävällä muutoksella (tilastollisesti merkittävä, on suhteessa henkilöstömäärään) suhteessa lähtötasoon tai strategisella tavoitteella.)	Kato: 72,6 %	Kato: 76,0 % (merkittävä muutos)	Linjajohdossa ei tunnisteta osaamisen puutteita tai vahvistamistarvetta lähijohtamisessa, eikä ohjata esihenkilöitä kehittämään taitojaan valmentavassa johtamisessa. Uusia esihenkilöitä ei ohjata esihenkilövalmennuksiin. Esihenkilöt eivät sitoudu valmentavan johtamisen toimintatapaan. Ei tunnisteta johtajien omaa johtamistapaa.	Kaupunginjohtaja ja apulaiskaupunginjohtajat
Työhyvinvointi paranee	Työn mielekkyys (Kunta 10). (Tavoitetaso laskettu merkittävällä muutoksella (tilastollisesti merkittävä, on suhteessa henkilöstömäärään) suhteessa lähtötasoon tai strategisella tavoitteella.)	Kato: 69,4 %	Kajo: 73,6 % (strateginen) Kaso: 77,5 % (strateginen) Kaku: 76,43 % (merkittävä muutos) Kato: 74,6 % (strateginen)	Työyhteisön toiminta ei ole työtä tukevaa ja kannustavaa. Työyhteisön toimintatavoista ei ole sovittu eikä tavoitteita ole yhdessä määritelty. Esihenkilö tai linjajohto ei puutu rohkeasti poikkeamiin, tai tunnista omaa lakisääteistä tehtäväänsä.	Kaupunginjohtaja ja apulaiskaupunginjohtajat
	Työyhteisön sosiaalinen pääoma mittari (Kunta 10). (Tavoitetaso laskettu merkittävällä muutoksella suhteessa lähtötasoon (tilastollisesti, on siis suhteessa henkilöstömäärään).)	Kato: 68,9 %	Kato: 72,48 %		Kaupunginjohtaja ja apulaiskaupunginjohtajat

	Palautuu hyvin työpäivän aiheuttamasta rasituksesta (Kunta 10). (Tavoitetaso laskettu merkittävällä muutoksella suhteessa lähtötasoon (tilastollisesti merkittävä, on suhteessa henkilöstömäärään))	Kato: 51,3 %	Kato: 55,17 %		Kaupunginjohtaja ja apulaiskaupunginjohtajat
Saatavuuden toimenpideohjelman vuoden 2024 toimenpiteet on toteutettu	Toimenpideohjelman toteutuminen	Toimenpideohjelma laadittu ja hyväksytty sekä ohjelman toimenpiteet käynnistetty	Kh:n hyväksymässä ohjelmassa olevat toimenpiteet on toteutettu vuoden 2024 osalta.	Työtä on paljon eikä sen tekemiseen oteta aikaa kaiken muun tekemisen keskellä. Saatavuusohjelmaa ei sidota johtamisen dokumentteihin ja -prosesseihin eikä seurata etenemistä ja toimenpiteitä. Pito- ja vetovoimaa ei ymmärretä laaja-alaisesti, joka vaatii laaja-alaisia toimenpiteitä.	Kaupunginjohtaja ja apulaiskaupunginjohtajat
Sairauspoissaolot kokonaisuudessaan ja erityisesti mielenterveysperusteisten poissaolojen määrä ei kasva	Sairauspoissaolot ja erityisesti Mielenterveysperusteiset sairauspoissaolot vähenevät (sairauspoissaoloprosentti, sairauspoissaolopäivien määrä)	Mielenterveysperusteisten sairauspoissaolojen prosenttiosuus laskennallisista työpäivistä. Laskentakaava muuttunut, vuoden 2022 luku: 1,42 %	Sairauspoissaoloprosentti 4,3 % ja mielenterveysperusteiset sairauspoissaoloprosentti 1,3 %	Aktiivista välittämistä tai tuunatun työn toimintatapaa ei toteuteta jokaisessa yksikössä/tiimissä. Työyhteisön ja yksilöiden tilanteita ei tunnisteta riittävän varhaisessa vaiheessa, jotta tukea voitaisiin hakea. Esihenkilöllä ei ole aikaa tai riittävää halua työkyvyn lähijohtamiselle, vaikka lähijohtaminen on tärkein työtehtävä. Linjajohto ei riittävästi korosta työkykyjohtamisen merkitystä.	Kaupunginjohtaja ja apulaiskaupunginjohtajat

TOIMITILAINVESTOINNIT 2024-2033

KAUPUNKITILALAUTAKUNTA 20.9.2023

SISÄLLYSLUETTELO

91 RAKENTAMINEN 3

91 1 Uudisrakentaminen 4

Talousarvio 2024 4

Suunnittelukausi 2025–2033 5

91 2 Korjausrakentaminen 6

Talousarvio 2024 7

Suunnitelmakausi 2025–2033 7

91 3 Vuokra- ja osaketilat 9

Talousarvio 2024 9

Suunnitelmakausi 2025–2033 9

Liitteet:

Liite 1: Investointisuunnitelma 2024–2033

Julkaisija

Vantaan kaupunki

9/2023

Kaupunkiympäristö/Yhteiset palvelut

Kansikuva: Koivukylän päiväkotipaviljonki, Sercan Alkan 2022

91 RAKENTAMINEN

Määrärahat 1 000 €		TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027
Uudisrakentaminen	**MENOT**	**-46 830**	**-53 110**	**-71 570**	**-86 830**	**-93 660**
Korjausrakentaminen	**MENOT**	**-44 570**	**-48 570**	**-45 690**	**-56 230**	**-38 530**
Vuokra- ja osaketilojen korjaus- ja muutostyöt	**MENOT**	**-1 790**	**-1 320**	**-1 320**	**-1 320**	**-1 320**
Rakentaminen yhteensä	MENOT	-93 190	-103 000	-118 580	-144 380	-133 510

Toimitilainvestointiohjelma perustuu toimialojen vuosittain tarkentamiin investointiesityksiin palvelu- ja väestörakenteiden muuttuessa. Suuret investointitarpeet ovat seurausta kaupungin voimakkaasta kasvusta, joka edellyttää uusien palvelurakennusten rakentamisesta uusille ja tiivistyville asuinalueille. Lisäksi varsinkin monen koulu- ja päiväkotirakennuksen korjausrakentamisen ja muutostöiden sekä korvausinvestointien tarve on kasvanut mm. käytön toimintatapamuutoksista ja olosuhdevaatimuksista sekä vuosien saatossa kertyneistä suuremmista korjaustarpeista.

Toimitilaesitykset perustuvat valtuuston hyväksymään Vantaan kaupunkitasoiseen palveluverkkosuunnitelmaan sekä taloussuunnitelmaesitysten laadinnan yhteydessä tarkistettuihin toimialakohtaisiin palvelutarpeisiin. Kiinteistöt ja tilat palvelualueella koottua ohjelmaa on käsitelty taloussuunnittelun vetämissä workshopeissa ja priori-sointia on tehty toimitilajohtamisen järjestämissä toimialakohtaisissa kokouksissa ja hankejohtoryhmässä.

Investointisuunnitelma on sovitettu vuosien 2024 ja 2025 osalta valtuustokaudelle 2022–2025 asetettuun 360 miljoonan euron kehykseen, jonka lisäksi Kivistön koulualueen pysäköintilaitoksen rakentamiseen on käytetty n. 2,62 milj. euroa. Tulevan valtuustokauden 2026–2029 kehyksenä on pidetty 500 miljoonaa euroa, mutta erityisesti vuosien 2026 ja 2027 investointitarpeet ovat huomattavasti suuremmat. Määrärahojen riittämättömyyden lisäksi yli 100 miljoonan euron vuosittaisten investointien toteuttaminen nykyisillä henkilöresursseilla ja linjauksilla ei tule käytännössä onnistu-maan, kun otetaan huomioon hankkeiden määrän ja koon kasvamisen lisäksi tiukentuneet vaatimukset esimerkiksi resurssiviisauden tiekartan osalta.

Investointiohjelman toteutumiseen vaikuttavat henkilöstöresurssien niukkuuden lisäksi mm. asemakaavoituksen eteneminen ja alueiden muu rakentaminen sekä

ennustekauden alun rakentamisen markkinatilanteen vakavat häiriöt, jotka heijastuvat sekä materiaalien saatavuuteen (aikataulut) sekä rakentamisen hintatasoon (hankebudjetit) negatiivisesti. Häiriötilanteen aikana valmistelussa etusijalla ovat koulu- ja päiväkotirakentamisen edistyminen suunnitellusti.

91 1 Uudisrakentaminen

Uudisrakentamista koskeva toimitilainvestointiohjelma seuraavalle 10-vuotiskaudelle sisältää kaikki uudisrakennushankkeet mukaan lukien kaupungin toimialojen käyttöön tarkoitetut konserniyhtiöiden ja kaupunkikonsernin ulkopuoliset vuokrahankkeet.

Talousarvio 2024

Vuodelle 2024 uudisrakentamiseen on budjetoitu kaupungin omiin rakennushankkeisiin yhteensä 53,11 milj. euroa.

- Valmistuvia hankkeita ovat Korson päiväkoti, Vuorikumpu-hoivarakennuksen laajennus ja Vaskivuoren lukion laajennus.
- Vuodenvaihteessa rakenteilla olevia hankkeita ovat Elmon uimahalli ja Mårtendals bildningsrum päiväkotilaajennus sekä mahdollisuuksien mukaan myös Kanniston koulun II vaihe.
- Aloitettavia hankkeita ovat Aviapoliksen päiväkoti II, Karhunkierroksen päiväkoti, Kytöpuiston koulun laajennus ja Kuusijärven alueelle 2 savusaunaa ja info-/wc-tilat.
- Muiden hankkeiden, kuten uusien hankkeiden selvitys- ja suunnitteluvaiheen kustannusten ja valmistuneiden hankkeiden takuuajan investointikustannusten osuus määrärahoista on n. 2 miljoonaa euroa.

Investointisuunnittelun tueksi vuoden 2024 aikana laaditaan seuraavia selvityksiä.

- Kasvatuksen ja oppimisen toimialan palveluverkkoon liittyen varhaiskasvatuksen osalta Myyrmäen, Kivistön ja Aviapoliksen suuralueiden päiväkotiverkko-selvitysten päivitykset ja perusopetuksen osalta Myyrmäen itäisen alueen kouluverkkoselvityksen päivitys, jonka yhteydessä selvitetään Sanomalan väistötilan jatkon tilanne. Vuoden 2023 puolella aloitetut Korso-Koivukylän päiväkoti-verkkoselvitys ja Korso-Koivukylän kouluverkkoselvitys saatetaan loppuun alkuvuodesta 2024.

- Kaupunkikulttuurin toimialan palveluverkon osalta selvitetään Myyrmäen opistotalon ja Myyrmäen kaupunkikulttuurikeskuksen kokonaisuutta tarveselvitystasolla.

Suunnittelukausi 2025–2033

Vuosina 2025–2027 määrärahoin toteutettavien uudisrakennushankkeiden rahoitustarve on yhteensä n. 252 miljoonaa euroa eli keskimäärin n. 84 miljoonaa euroa/vuosi.

- Vuonna 2024 aloitettujen rakennushankkeiden lisäksi valmistuvia hankkeita ovat Aviapoliksen yhtenäiskoulu (Muuran koulu), Tikkurilan alueen koulun (Viertolan koulun) laajennus, Aviapoliksen III päiväkoti, Kaskelan päiväkoti I, Kaskelan II päiväkoti ml. Itä-Vantaan ruotsinkielinen päiväkoti, Kivistön II päiväkoti, Kivistön III päiväkoti, Kivistön IV päiväkoti, Leppäkorven uusi päiväkoti, Matarin päiväkoti, Myyrmäen alueen päiväkoti, Vierumäen päiväkoti, Tikkurilan päivä-koti II, Viherpuiston päiväkoti, Vaaralan lampien rakennukset ja Elmon urheilu-puiston huoltorakennus sekä Kuusijärven yrittäjien tilat apurakennus ja vuokra-välinerakennus.
- Alkavia hankkeita ovat Aviapoliksen Atomi -hanke (koulu, päiväkoti ja nuorisotila), Aviapoliksen yhtenäiskoulun liikuntahalli, Ojahaan peruskoulun ensimmäinen vaihe sekä Ojahaan yhtenäiskoulun liikuntahalli, Tikkurilan alueen päiväkoti sekä Tikkurilan urheilupuiston kenttien katsomo ja huoltotilat.

Vuosille 2028–2033 on ajoitettu uudisrakennushankkeita n. 410 miljoonan euron arvosta mukaan lukien 2027 aloitetut. Edellisellä jaksolla aloitettavien hankkeiden lisäksi jaksolle on esitetty ao. määrärahoin rakennettavaksi 6 koulua ja aloitetaan yksi koululaajennus (koulurakennuksiin yhteensä budjetoitu n. 251 milj. euroa), 9 päiväkotia (päiväkotirakennuksiin budjetoitu n. 104 milj. euroa) sekä liikuntatoimen rakennuksia 6 kpl (n. 68 milj. euroa).

Lisäksi ajanjaksolla olisi valmistumassa Myyrmäen kaupunkikulttuuritalo vuonna 2031 (ei määrärahavarausta).

Konserniyhtiöiden hankkeet

Vuoden 2024 aikana valmistuvaksi suunniteltu VTK Kiinteistöt Oy:n uudisrakennushanke Koillis-Vantaan liikuntahalli valmistunee vastaa vuonna 2025.

Vuosina 2025–2027 valmistuvat VTK Kiinteistöt Oy:n hankkeina Aviapoliksen lukio, Vehkalan ammatillinen oppilaitos sekä Varia Hiekkaharjun laajennus- ja peruskorjaustyöt. Lisäksi VTK Kiinteistöt Oy aloittaa Jokiniemen kampusalueelle rakennuttamaan lukio- ja ammattikoulutiloja sekä tiloja aikuisopistolle. Tikkurilan alueen toimistohankkeen toteutustapa ja aikataulu tarkentuvat uuden hankesuunnitteluvaiheen jälkeen.

Vuosille 2028–2033 konserniyhtiöiden toteutuksella valmistuviksi esitettyjä kohteita ovat VTK Kiinteistöt Oy:n hankkeina Kaskelan liikuntahalli, Koillis-Vantaan II liikuntahalli, Tikkurilan liikuntahalli ja Keimolanmäen koulun liikuntahalli, Lumon lukion peruskorjaustyöt sekä Myyrmäen opistotalo. Lisäksi muiden konserniyhtiöiden toimesta tehdään Martinlaakson lukion peruskorjaus.

Kaupunkikonsernin ulkopuoliset vuokrahankkeet
Vuoden 2024 aikana on tarve vuokrata Sotungin lukiolle väistötilaa Hakunilan alueella, kalustonkunnostajille toimitilaa Tikkurilan alueelta ja asukastoiminnan tiloja Tikkurilan alueelta.

Jaksolle 2025–2027 on esitetty seuraavia vuokrahankkeita: Aviapoliksen asukastiloja ja nuorisotiloja, Hakunilan alueelle päiväkotipaviljonkia, Tikkurilan kirjastotalon remontin aikaisia väistötiloja kirjastopalveluille, kirjastoaineiston ja logistiikan tarpeisiin sekä kirjastotalon taideopetuksen tarpeisiin. Lisäksi Tikkurilan alueelle on tarve vuokrata paviljonkipäiväkotitiloja korvaamaan ratikkatyömaan vuoksi myöhentyvää Kielotien pysyvää vuokrapäiväkotia.

Vuosille 2028–2033 on esitetty vuokrattavan Aviapoliksesta kirjasto- ja kulttuuritiloja, Jokiniemen kampusalueelle rakennettavasta toimitalosta tiloja kasvupalveluiden tarpeisiin ja kaupunkikulttuurin tarpeisiin asukastiloja sekä aikuisten perusopetukselle lisätiloja. Kielotien päiväkotirakennuksen odotetaan valmistuvan vuonna 2029.

91 2 Korjausrakentaminen

Korjausrakentamista koskeva toimitilainvestointiohjelma seuraavalle 10-vuotiskaudelle sisältää kaikki kaupungin suoraan omistamien kohteiden perusparannukset,

peruskorjaukset ja merkittävimmät rakennusten muutostyöt sekä sisäilmakorjaukset.

Talousarvio 2024

Vuodelle 2024 määräraharahoitteisiin korjausrakennushankkeisiin on budjetoitu yhteensä 48,57 miljoonaa euroa.

Valmistuvia hankkeita (15,9 milj. euroa) ovat:

- Hakunilan lisäoppimistilat
- Jokiniemen entisen lukiorakennuksen perusparannus
- Leppäkorven puukoulun peruskorjaus
- Mårtensdals skolan peruskorjaus- ja muutostyöt
- Myyrmäen toimintakeskuksen peruskorjaus
- Kulttuuritehdas Vernissan ja palokalustosuojan peruskorjaus

Kulomäen koulun tilamuutos- ja korjaustöiden (2,05 milj. euroa) valmistuminen siirtynee vuodelle 2025 väistötilajärjestelyjen vuoksi. Vuorikummun hoivatilojen muutos- ja korjaustyöt jäävät todennäköisesti toteuttamatta.

Päiväkotien osittaisia peruskorjauksia (5,05 milj. euroa) tehdään hoitopaikkojen väistötilojen järjestyessä 6 kohteessa (Peltovuori, Nissas, Seutula, Rautkallio, Ankkalampi, Jönsas).

Alkavia korjaushankkeita (10,9 milj. euroa) ovat Håkansbölen kartanon päärakennuksen peruskorjaus, Kanniston koulun tilamuutokset, Kytöpuiston koulun muutos- ja korjaustyöt sekä Simonkallion koulun muutos- ja korjaustyöt.

Piha-alueiden korjauksiin on varattu yhteensä 1,6 milj. euroa. Sisäilmakorjauksiin on budjetoitu 3,5 milj. euroa, energiatehokkuustoimiin 1,0 milj. euroa, varavoiman rakentamiseen 1,0 milj. euroa ja muihin pienempiin korjaushankkeisiin ja suunnitteluun yhteensä n. 7,6 milj. euroa.

Suunnitelmakausi 2025–2033

Vuosina 2025–2027 toteutettavien korjaushankkeiden rahoitustarve on yhteensä 140,5 miljoonaa euroa eli keskimäärin n. 47 miljoonaa euroa vuodessa.

- Suurimpia koulujen peruskorjaus-, korjaus- tai muutostyöhankkeita ovat 2024 aloitettujen koulukorjaushankkeiden lisäksi seuraavat ajanjaksolle valmistuvat korjaushankkeet: Itä-Hakkilan koulun peruskorjaus, Kaivokselan koulun muutos- ja korjaustyöt, Kivimäen koulun peruskorjaus 2. vaihe, Viertolan koulun peruskorjaus ja Rajakylän koulun tilamuutokset valmistuvat jakson aikana. Lisäksi jaksolla aloitetaan Ilolan koulun peruskorjaus. Kaupunkikulttuurin toimitilarakennusten osalta ajanjaksolla valmistuu Tikkurilan kirjastotalon korjaustyö. Em. hankkeisiin on budjetoitu yhteensä 93,3 miljoonaa euroa.
- Päiväkotien korjauksiin pihoineen on budjetoitu n. 16,5 miljoonaa euroa eli 5,5 milj. euroa/vuosi.
- Sisäilmakorjauksiin on budjetoitu yhteensä 10,5 milj. euroa eli 3,5 milj. euroa/vuosi sekä muihin pienempiin korjauksiin, piha-alueiden korjauksiin ja suunnitteluun yhteensä noin 20,5 miljoonaa euroa.

Vuosille 2028–2033 korjausrakentamiseen on budjetoitu yhteensä n. 189 miljoonaa euroa.

- Suurimpia peruskorjaus- tai korjauskohteita ovat 2027 aloitettujen korjauskohteiden lisäksi seuraavat koulujen ja ammatillisten koulujen korjaukset: Askiston koulun ja lisärakennuksen peruskorjaus, Pähkinärinteen koulun julkisivun korjaustyöt, Tikkurilan lukion peruskorjaus, Sotungin lukion peruskorjaus, Varia Talvikkitien perusparannus sekä Veromäen koulun peruskorjaus ja muutostyöt, joihin on budjetoitu yhteensä n. 94 miljoonaa euroa.
- Päiväkotien osittaisiin peruskorjauksiin ja pihakorjauksiin on budjetoitu noin 33 miljoonaa euroa eli n. 5,5 miljoonaa euroa/vuosi.
- Sisäilmaongelmien poistamiseen on budjetoitu yhteensä 21 miljoonaa euroa eli 3,5 miljoonaa euroa/vuosi sekä muihin pienempiin kohteisiin ja suunnitteluun yhteensä noin 40,7 miljoonaa euroa.

Sisäilmakorjaukset

Sisäilmakorjauksia tehdään pääsääntöisesti peruskorjausten ja teknisten osakorjausten yhteydessä perusteellisten kuntoselvitysten ja hankesuunnittelun perusteella. Välittömiä toimenpiteitä vaativissa ja yksittäisiä tiloja tai rakennusosia koskevissa tapauksissa sisäilmakorjauksia käynnistetään myös erillisinä projekteina. Ennakoimattomiin korjauksiin on varattu korjausrakentamisen hankeryhmään kuuluva erillismääräraha.

Sisäilmakorjauksista laaditaan työohjelma vuosittain ongelmakohteiden oireilun ja tutkimustulosten mukaan priorisoimalla. Tehtävät korjaukset koskevat suunnitelmien

mukaista osaa kohteesta, pyrkimyksenä korjata mahdollisimman laajoja ja yhtenäisiä kokonaisuuksia vaikuttavuuden takaamiseksi. Työohjelma tarkentuu projektien edistymisen mukaan. Tutkimuksia, korjaussuunnittelua ja korjauksia tehdään suunnitelmallisesti omien resurssien ja määrärahojen puitteissa. Korjaustöiden toteutusajankohtaan vaikuttaa oleellisesti väistötilajärjestelyt, jotka sovitaan yhdessä tilojen käyttäjien kanssa. Erillisten sisäilmakorjauskohteiden laajuus voi vaihdella kymmenien tuhansien euron kunnossapitotyöstä jopa yli miljoonan euron osittaisiin peruskorjauksiin.

91 3 Vuokra- ja osaketilat

Vuokra- ja osaketilojen korjaus- ja muutostöitä koskeva toimitilainvestointiohjelma seuraavalle 10-vuotiskaudelle sisältää kaupungin vuokraamiin ja osakeomisteisiin tiloihin kuuluvia kaupungin rahoittamia korjaus- ja muutostöitä mukaan lukien sisäilmakorjauksia. Konserniyhtiöt ja ulkopuoliset vuokranantajat tekevät tämän ohjelman lisäksi vuokravaikutteisia teknisiä korjauksia sekä muutostöitä omistamissaan kiinteistöissä erillisen ohjelman ja sopimusten mukaan.

Talousarvio 2024

Vuodelle 2024 vuokra- ja osaketilojen korjaus- ja muutostöihin on budjetoitu yhteensä 1,34 miljoonaa euroa. Määrärahat ovat varauksia, josta Kason toimitiloihin on budjetoitu 0,7 milj. euroa, Kakun toimitiloihin 0,24 milj. euroa, Kajon toimitiloihin 0,12 milj. euroa ja sisäilmakorjauksiin 0,2 milj. euroa sekä muihin korjauksiin 0,08 milj. euroa.

Suunnitelmakausi 2025–2033

Vuosina 2025–2027 toteutettaville korjaus- ja muutostöille on budjetoitu yhteensä n. 4 miljoonaa euroa eli keskimäärin n. 1,3 miljoonaa euroa/vuosi. Sisäilmakorjauksien osuus jakson budjetista on 0,6 miljoonaa euroa eli 0,2 miljoonaa euroa/vuosi.

Vuosille 2028–2033 vuokra- ja osaketilojen korjaus- ja muutostöihin on budjetoitu yhteensä n. 8 miljoonaa euroa eli keskimäärin noin 1,3 miljoonaa euroa/vuosi, josta sisäilmakorjauksiin on budjetoitu 0,2 miljoonaa euroa/vuosi.

Liite 1

Investointisuunnitelma: 2024 talousarvion laadinta / investointiesitys - Investointiohjelma 2024 - 2033

Ryhmä / Asiakas / Projekti	Suuralue	Alue	Kustannusarvio	Toteuma	Budjetti 01.01.2023 - 31.12.2023	Budjetti 01.01.2024 - 31.12.2024	Budjetti 01.01.2025 - 31.12.2025	Budjetti 01.01.2026 - 31.12.2026	Budjetti 01.01.2027 - 31.12.2027	Budjetti 01.01.2028 - 31.12.2028	Budjetti 01.01.2029 - 31.12.2029	Budjetti 01.01.2030 - 31.12.2030	Budjetti 01.01.2031 - 31.12.2031	Budjetti 01.01.2032 - 31.12.2032	Budjetti 01.01.2033 - 31.12.2033
YHT-Kaikki yhteensä			**425 991 120**	**116 143 447**	**92 220 000**	**103 000 000**	**118 580 000**	**144 380 000**	**133 510 000**	**91 390 000**	**129 880 000**	**125 580 000**	**124 130 000**	**94 480 000**	**41 480 000**
KR-			**81 671 120**	**41 507 858**	**44 450 000**	**48 570 000**	**45 690 000**	**56 230 000**	**38 530 000**	**23 230 000**	**30 480 000**	**32 880 000**	**36 480 000**	**35 080 000**	**30 580 000**
KR01-PK			**54 417 120**	**11 607 934**	**18 300 000**	**23 050 000**	**20 900 000**	**35 000 000**	**16 400 000**	**2 800 000**	**14 600 000**	**17 100 000**	**20 700 000**	**19 300 000**	**14 800 000**
5002-SOTE			**2 700 000**	**104 620**	**3 150 000**	**500 000**	**1 050 000**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Myyrmäen toimintakeskus, peruskorjaus	Myyrmäki	Myyrmäki	2 200 000	3 864	2 650 000	500 000	1 050 000	0	0	0	0	0	0	0	0
Vuorikumpu hoivatilojen muutos- ja korjaustyöt laajennuksen yht	Tikkurila	Koivuhaka	500 000	100 756	500 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5003.1-KASO KOULUT			**44 217 120**	**6 613 863**	**8 550 000**	**17 250 000**	**17 150 000**	**28 200 000**	**10 900 000**	**2 750 000**	**14 600 000**	**17 100 000**	**20 700 000**	**19 300 000**	**14 800 000**
Veromäen koulu; pintaremontti	Aviapolis	Pakkala	0	0	800 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Veromäen koulun peruskorjaus ja muutostyöt	Aviapolis	Pakkala	0	0	0	0	0	0	0	600 000	6 800 000	9 500 000	6 500 000	300 000	0
Hakunilan lisäoppimistilat	Hakunila	Hakunila	0	180 756	350 000	1 300 000	300 000	0	0	0	0	0	0	0	0
Itä-Hakkilan koulun peruskorjaus	Hakunila	Itä-Hakkila	0	282	50 000	500 000	3 400 000	7 650 000	800 000	50 000	0	0	0	0	0
Sotungin peruskoulun peruskorjaus	Hakunila	Hakunila	120 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	100 000	3 000 000	14 000 000
Kytöpuiston koulun muutos- ja korjaustyöt	Koivukylä	Havukoski	9 357 120	251 663	550 000	5 750 000	3 700 000	50 000	0	0	0	0	0	0	0
VARIA/Talvikkitien tp. Perusparannus	Koivukylä	Koivukylä	14 300 000	0	0	0	0	0	100 000	1 150 000	4 850 000	3 200 000	100 000	0	0
Jokivarren koulun tilamuutokset	Korso	Jokivarsi	0	740 076	1 400 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kulomäen koulun tilamuutos- ja korjaustöitä	Korso	Korso	0	3 708	600 000	2 050 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Leppäkorven koulu: muutostyöt	Korso	Metsola	0	4 570 584	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Leppäkorven puukoulun peruskorjaus	Korso	Metsola	1 940 000	233 355	1 750 000	2 800 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mikkolan Lyyra koulun muutos- ja korjaustyöt	Korso	Mikkola	0	2 456	900 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mikkolan Vega koulun muutos- ja korjaustyöt	Korso	Mikkola	0	1 838	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Askiston koulun ja lisärakennuksen peruskorjaus	Myyrmäki	Askisto	0	0	0	0	0	0	0	550 000	2 650 000	0	0	0	0
Kaivokselan koulu; muutos- ja korjaustyöt	Myyrmäki	Kaivoksela	10 200 000	208 460	0	100 000	750 000	11 200 000	4 300 000	200 000	0	0	0	0	0
Mårtensdals skola	Myyrmäki	Martinlaakso	0	327 436	2 150 000	1 500 000	300 000	0	0	0	0	0	0	0	0
Simonkallion koulu: korjaus ja muutostöitä	Tikkurila	Simonkylä	8 300 000	66 622	0	3 100 000	8 200 000	1 000 000	100 000	0	0	0	0	0	0
Tikkurilan lukion peruskorjaus	Tikkurila	Tikkurila	0	0	0	0	0	0	0	0	300 000	4 400 000	14 000 000	16 000 000	800 000
Viertolan koulu,	Tikkurila	Viertola	0	26 627	0	150 000	500 000	8 300 000	5 600 000	200 000	0	0	0	0	0
5003.2-KASO PÄIVÄKODIT			**7 000 000**	**4 528 092**	**5 500 000**	**5 050 000**	**2 200 000**	**800 000**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Peltovuoren päiväkodin osittainen perusparannus	Aviapolis	Ylästö	800 000	0	0	800 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Riihipellon päiväkoti osittainen perusparannus	Aviapolis	Pakkala	800 000	5 625	800 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ylästön päiväkoti, osittainen perusparannus	Aviapolis	Ylästö	800 000	1 231 306	800 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Hepopuiston päiväkodin osittainen peruskorjaus	Hakunila	Hakunila	0	0	0	0	600 000	0	0	0	0	0	0	0	0
Nissaksen päiväkodin osittainen perusparannus	Hakunila	Hakunila	0	12 561	0	1 050 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kivistön päiväkodin osittainen peruskorjaus	Kivistö	Kivistö	0	0	0	0	800 000	0	0	0	0	0	0	0	0
Seutulan päiväkodin osittainen perusparannus	Kivistö	Seutula	0	0	0	800 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Päiväkummun päiväkodin osittainen perusparannus	Koivukylä	Päiväkumpu	800 000	922 516	800 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Rautkallion päiväkodin osittainen peruskorjaus	Koivukylä	Koivukylä	0	0	0	800 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Seljapolun päiväkoti, osittainen perusparannus	Koivukylä	Koivukylä	600 000	1 182 963	600 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ankkalammen päiväkodin osittainen peruskorjaus	Korso	Korso	800 000	2 725	0	800 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Vallinojan päiväkoti osittainen peruskorjaus	Korso	Vallinoja	800 000	1 117 651	500 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Jönsaksen päiväkodin osittainen peruskorjaus	Myyrmäki	Myyrmäki	0	1 487	0	800 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kimaran päiväkodin osittainen peruskorjaus	Myyrmäki	Askisto	800 000	0	0	0	0	800 000	0	0	0	0	0	0	0
Yhteensä			**425 991 120 EUR**	**116 143 447 EUR**	**92 220 000 EUR**	**103 000 000 EUR**	**118 580 000 EUR**	**144 380 000 EUR**	**133 510 000 EUR**	**91 390 000 EUR**	**129 880 000 EUR**	**125 580 000 EUR**	**124 130 000 EUR**	**94 480 000 EUR**	**41 480 000 EUR**

Ryhmä / Asiakas / Projekti	Suuralue	Alue	Kustannusarvio	Toteuma	Budjetti 01.01.2023 - 31.12.2023	Budjetti 01.01.2024 - 31.12.2024	Budjetti 01.01.2025 - 31.12.2025	Budjetti 01.01.2026 - 31.12.2026	Budjetti 01.01.2027 - 31.12.2027	Budjetti 01.01.2028 - 31.12.2028	Budjetti 01.01.2029 - 31.12.2029	Budjetti 01.01.2030 - 31.12.2030	Budjetti 01.01.2031 - 31.12.2031	Budjetti 01.01.2032 - 31.12.2032	Budjetti 01.01.2033 - 31.12.2033
Laajavuoren päiväkodin osittainen perusparannus	Myyrmäki	Martinlaakso	0	0	0	0	800 000	0	0	0	0	0	0	0	0
Pähkinäsärkijän päiväkoti osittainen peruskorjaus	Myyrmäki	Hämeenkylä	0	10 800	1 200 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mistelin päiväkodin osittainen peruskorjaus	Tikkurila	Ruskeasanta	800 000	40 459	800 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5005-KATO Kipa			**500 000**	**302 544**	**1 000 000**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Kaivokselan koulun välttämättömät korjaustyöt	Myyrmäki	Kaivoksela	500 000	302 544	1 000 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5006-KAKU			**0**	**58 815**	**100 000**	**250 000**	**500 000**	**6 000 000**	**5 500 000**	**50 000**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Nuorisotila Wintin pihan talousrakennusten peruskorjaus	Aviapolis	Pakkala	0	698	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Palokalustostosuojan korjaustyöt (Vernissa)	Tikkurila	Jokiniemi	0	230	100 000	200 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Tikkurilan kirjastotalo	Tikkurila	Tikkurila	0	54 308	0	50 000	500 000	6 000 000	5 500 000	50 000	0	0	0	0	0
Tikkurilan nuorisotalo Tonttula; peruskorjaus	Tikkurila	Tikkurila	0	3 580	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
KR02-PP			**23 534 000**	**28 313 174**	**13 000 000**	**11 400 000**	**9 300 000**	**4 800 000**	**5 700 000**	**4 650 000**	**100 000**	**0**	**0**	**0**	**0**
5003.1-KASO KOULUT			**23 500 000**	**27 426 896**	**10 500 000**	**3 200 000**	**7 100 000**	**4 650 000**	**5 700 000**	**4 650 000**	**100 000**	**0**	**0**	**0**	**0**
Ilolan koulu+laajennus, peruskorjaus	Koivukylä	Ilola	0	0	0	0	50 000	750 000	5 600 000	4 000 000	100 000	0	0	0	0
Kilterin koulu; muutos- ja korjaustyöt	Myyrmäki	Myyrmäki	0	13 014 630	300 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kivimäen koulu, peruskorjaus,vaihe 2	Myyrmäki	Martinlaakso	0	16 003	200 000	400 000	7 000 000	3 900 000	50 000	0	0	0	0	0	0
Pähkinärinteen koulun korjaukset	Myyrmäki	Myyrmäki	0	0	0	0	0	0	50 000	650 000	0	0	0	0	0
JOKINIEMEN KOULU ENT.LUKIO (vaihe II)	Tikkurila	Jokiniemi	14 000 000	5 375 785	9 500 000	2 800 000	50 000	0	0	0	0	0	0	0	0
Jokiniemen ala-asteen korjaus- ja muutostyöt (vaihe I)	Tikkurila	Jokiniemi	9 500 000	9 020 476	500 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5006-KAKU			**34 000**	**886 278**	**2 500 000**	**8 200 000**	**2 200 000**	**150 000**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Håkansbölen kartano; päärakennuksen peruskorjaus	Hakunila	Hakunila	34 000	69 911	200 000	1 200 000	1 900 000	150 000	0	0	0	0	0	0	0
Myyrmäen urheilutalo, uimahallin peruskorjaus	Myyrmäki	Myyrmäki	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kulttuuritehdas Vernissa, peruskorjaus	Tikkurila	Jokiniemi	0	816 367	2 300 000	7 000 000	300 000	0	0	0	0	0	0	0	0
KR03-Muutos			**2 250 000**	**0**	**1 050 000**	**2 350 000**	**2 200 000**	**1 150 000**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
5003.1-KASO KOULUT			**2 250 000**	**0**	**1 050 000**	**2 350 000**	**2 200 000**	**1 150 000**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Rajakylän koulun tilamuutokset	Hakunila	Hakunila	0	0	0	0	100 000	1 100 000	0	0	0	0	0	0	0
Kanniston koulun nuorisotilojen väliaikaiset tilamuutokset	Kivistö	Kivistö	0	0	0	200 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kanniston koulun tilamuutokset	Kivistö	Kivistö	0	0	50 000	850 000	2 050 000	50 000	0	0	0	0	0	0	0
Vaskivuoren lukion muutos- ja korjaustyöt laajennuksen yht.	Myyrmäki	Myyrmäki	2 250 000	0	1 000 000	1 300 000	50 000	0	0	0	0	0	0	0	0
KR04-Sisäilma			**0**	**0**	**3 250 000**	**3 500 000**	**3 500 000**	**3 500 000**	**3 500 000**	**3 500 000**	**3 500 000**	**3 500 000**	**3 500 000**	**3 500 000**	**3 500 000**
5005-KATO Kipa			**0**	**0**	**3 250 000**	**3 500 000**	**3 500 000**	**3 500 000**	**3 500 000**	**3 500 000**	**3 500 000**	**3 500 000**	**3 500 000**	**3 500 000**	**3 500 000**
Tike/ Sisäilmaongelmat ; Mr-varaus	0	0	0	0	3 250 000	3 500 000	3 500 000	3 500 000	3 500 000	3 500 000	3 500 000	3 500 000	3 500 000	3 500 000	3 500 000
KR05-Vaippa			**240 000**	**125 822**	**2 340 000**	**700 000**	**700 000**	**700 000**	**700 000**	**700 000**	**700 000**	**700 000**	**700 000**	**700 000**	**700 000**
5003.1-KASO KOULUT			**240 000**	**125 822**	**100 000**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Dickursby skola, vanhojen puuikkunoiden kunnostus/uusiminen	Tikkurila	Jokiniemi	240 000	125 822	100 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5005-KATO Kipa			**0**	**0**	**2 240 000**	**700 000**	**700 000**	**700 000**	**700 000**	**700 000**	**700 000**	**700 000**	**700 000**	**700 000**	**700 000**
Tike/ Mr-varaus (ulkovaippa, asunnot, keittiöt yms.)	0	0	0	0	2 240 000	700 000	700 000	700 000	700 000	700 000	700 000	700 000	700 000	700 000	700 000
KR06-TT			**0**	**0**	**450 000**	**1 450 000**	**1 100 000**	**1 000 000**	**1 000 000**	**1 000 000**	**1 000 000**	**1 000 000**	**1 000 000**	**1 000 000**	**1 000 000**
5002-SOTE			**0**	**0**	**100 000**	**100 000**	**100 000**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Sosiaali- ja terveydenhuollon tilojen viilennys	---	---	0	0	100 000	100 000	100 000	0	0	0	0	0	0	0	0
5002.1-SUUN TERVEYDENHUOLTO			**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Yhteensä			**425 991 120 EUR**	**116 143 447 EUR**	**92 220 000 EUR**	**103 000 000 EUR**	**118 580 000 EUR**	**144 380 000 EUR**	**133 510 000 EUR**	**91 390 000 EUR**	**129 880 000 EUR**	**125 580 000 EUR**	**124 130 000 EUR**	**94 480 000 EUR**	**41 480 000 EUR**

Ryhmä / Asiakas / Projekti	Suuralue	Alue	Kustannusarvio	Toteuma	Budjetti 01.01.2023 - 31.12.2023	Budjetti 01.01.2024 - 31.12.2024	Budjetti 01.01.2025 - 31.12.2025	Budjetti 01.01.2026 - 31.12.2026	Budjetti 01.01.2027 - 31.12.2027	Budjetti 01.01.2028 - 31.12.2028	Budjetti 01.01.2029 - 31.12.2029	Budjetti 01.01.2030 - 31.12.2030	Budjetti 01.01.2031 - 31.12.2031	Budjetti 01.01.2032 - 31.12.2032	Budjetti 01.01.2033 - 31.12.2033
Hammashoitotilojen hälytyslaite varaus KR-ryhmä	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5004-KATO			**0**	**0**	**350 000**	**350 000**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Sähköautojen latausasemien rakentaminen	0	0	0	0	350 000	350 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5009-ERITTELEMÄTTÖMÄT			**0**	**0**	**0**	**1 000 000**	**1 000 000**	**1 000 000**	**1 000 000**	**1 000 000**	**1 000 000**	**1 000 000**	**1 000 000**	**1 000 000**	**1 000 000**
Varavoima rakentamisen varaus	0	0	0	0	0	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000
KR07-Pienk.			**0**	**703 629**	**2 490 000**	**2 480 000**	**5 100 000**	**6 890 000**	**7 690 000**	**7 690 000**	**7 690 000**	**7 690 000**	**7 690 000**	**7 690 000**	**7 690 000**
5001-KAJO			**0**	**0**	**50 000**	**50 000**	**50 000**	**50 000**	**50 000**	**50 000**	**50 000**	**50 000**	**50 000**	**50 000**	**50 000**
Keha; Mr-varaus	0	0	0	0	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000
5002-SOTE			**0**	**0**	**200 000**	**320 000**	**320 000**	**320 000**	**320 000**	**320 000**	**320 000**	**320 000**	**320 000**	**320 000**	**320 000**
Soster; Mr-varaus	0	0	0	0	100 000	320 000	320 000	320 000	320 000	320 000	320 000	320 000	320 000	320 000	320 000
Länsimäen terveysaseman seinien maalaus	Hakunila	Länsimäki	0	0	100 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5002.1-SUUN TERVEYDENHUOLTO			**0**	**118 953**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Länsimäen terveyaseman hammashoitolan laajentaminen	Hakunila	Länsimäki	0	118 953	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5003.1-KASO KOULUT			**0**	**0**	**1 320 000**	**1 100 000**	**1 100 000**	**1 600 000**	**1 600 000**	**1 600 000**	**1 600 000**	**1 600 000**	**1 600 000**	**1 600 000**	**1 600 000**
Siv / Koulut ; Mr-varaus	0	0	0	0	670 000	500 000	500 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000
Siv / Koulut ; Mr-varaus	0	0	0	0	650 000	600 000	600 000	600 000	600 000	600 000	600 000	600 000	600 000	600 000	600 000
5003.2-KASO PÄIVÄKODIT			**0**	**0**	**0**	**0**	**2 600 000**	**4 000 000**	**4 800 000**	**4 800 000**	**4 800 000**	**4 800 000**	**4 800 000**	**4 800 000**	**4 800 000**
Siv / Päiväkodit ; Mr-varaus	0	0	0	0	0	0	2 600 000	4 000 000	4 800 000	4 800 000	4 800 000	4 800 000	4 800 000	4 800 000	4 800 000
5004-KATO			**0**	**0**	**120 000**	**210 000**	**230 000**	**120 000**	**120 000**	**120 000**	**120 000**	**120 000**	**120 000**	**120 000**	**120 000**
Mato; Mr-varaus	0	0	0	0	120 000	120 000	120 000	120 000	120 000	120 000	120 000	120 000	120 000	120 000	120 000
Louhelan aseman korjaustyöt	Myyrmäki	Myyrmäki	0	0	0	0	50 000	0	0	0	0	0	0	0	0
Martinlaakson aseman korjaustöitä	Myyrmäki	Martinlaakso	0	0	0	0	60 000	0	0	0	0	0	0	0	0
Myyrmäen aseman korjaustöitä	Myyrmäki	Myyrmäki	0	0	0	90 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5006-KAKU			**0**	**584 676**	**800 000**	**800 000**	**800 000**	**800 000**	**800 000**	**800 000**	**800 000**	**800 000**	**800 000**	**800 000**	**800 000**
Vapas; Mr-varaus	0	0	0	0	800 000	800 000	800 000	800 000	800 000	800 000	800 000	800 000	800 000	800 000	800 000
Martinlaakson uimahalli; vaiheet 1, 2 ja 3	Myyrmäki	Martinlaakso	0	584 676	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
KR08-Pihat			**230 000**	**757 298**	**2 270 000**	**1 640 000**	**1 590 000**	**1 890 000**	**2 240 000**	**1 590 000**	**1 590 000**	**1 590 000**	**1 590 000**	**1 590 000**	**1 590 000**
5002-SOTE			**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**300 000**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Kuuselan perhekuntoutuskeskuksen piha-alueen suunnittelu ja tote	Tikkurila	Tikkurila	0	0	0	0	0	300 000	0	0	0	0	0	0	0
5003.1-KASO KOULUT			**0**	**217 202**	**900 000**	**900 000**	**900 000**	**900 000**	**1 550 000**	**900 000**	**900 000**	**900 000**	**900 000**	**900 000**	**900 000**
Siv / Koulut ; Mr-varaus - pihakorjaukset	0	0	0	0	0	900 000	900 000	900 000	900 000	900 000	900 000	900 000	900 000	900 000	900 000
Koivukylän koulun pihan perusparannus	Koivukylä	Koivukylä	0	6 728	450 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Peltolan koulun pihan perusparannus	Tikkurila	Tikkurila	0	210 475	450 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Viertolan koulun Jokirannan toimipisteen hiekkakentän laajennus	Tikkurila	Tikkurila	0	0	0	0	0	0	650 000	0	0	0	0	0	0
5003.2-KASO PÄIVÄKODIT			**30 000**	**262 182**	**690 000**	**690 000**	**690 000**	**690 000**	**690 000**	**690 000**	**690 000**	**690 000**	**690 000**	**690 000**	**690 000**
Siv / Päiväkodit ; Mr-varaus /Pihakorjaukset	0	0	0	0	0	690 000	690 000	690 000	690 000	690 000	690 000	690 000	690 000	690 000	690 000
Peltovuoren päiväkodin pihan perusparannus	Aviapolis	Aviapolis	0	84 968	230 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Vallinojan päiväkodin pihan perusparannus	Korso	Vallinoja	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mistelin päiväkoti pihan peruskorajus	Tikkurila	Ruskeasanta	0	195	230 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ristipuron päiväkoti pihan peruskorjaus	Tikkurila	Ruskeasanta	30 000	177 019	230 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5005-KATO Kipa			**200 000**	**277 914**	**180 000**	**50 000**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Yhteensä			**425 991 120 EUR**	**116 143 447 EUR**	**92 220 000 EUR**	**103 000 000 EUR**	**118 580 000 EUR**	**144 380 000 EUR**	**133 510 000 EUR**	**91 390 000 EUR**	**129 880 000 EUR**	**125 580 000 EUR**	**124 130 000 EUR**	**94 480 000 EUR**	**41 480 000 EUR**

Ryhmä / Asiakas / Projekti	Suuralue	Alue	Kustannusarvio	Toteuma	Budjetti 01.01.2023 - 31.12.2023	Budjetti 01.01.2024 - 31.12.2024	Budjetti 01.01.2025 - 31.12.2025	Budjetti 01.01.2026 - 31.12.2026	Budjetti 01.01.2027 - 31.12.2027	Budjetti 01.01.2028 - 31.12.2028	Budjetti 01.01.2029 - 31.12.2029	Budjetti 01.01.2030 - 31.12.2030	Budjetti 01.01.2031 - 31.12.2031	Budjetti 01.01.2032 - 31.12.2032	Budjetti 01.01.2033 - 31.12.2033
Katrineberg, ulkoalueiden korjaus- ja muutostyöt	Kivistö	Kivistö	200 000	277 914	180 000	50 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5006-KAKU			**0**	**0**	**500 000**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
POIS Kulttuuritalo Martinuksen tapahtumapuisto	Myyrmäki	Martinlaakso	0	0	500 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
KR10-Keittiö			**0**	**0**	**300 000**	**1 000 000**	**300 000**	**300 000**	**300 000**	**300 000**	**300 000**	**300 000**	**300 000**	**300 000**	**300 000**
5005-KATO Kipa			**0**	**0**	**300 000**	**300 000**	**300 000**	**300 000**	**300 000**	**300 000**	**300 000**	**300 000**	**300 000**	**300 000**	**300 000**
Tike/ Mr-varaus (ulkovaippa, asunnot, keittiöt yms.)	0	0	0	0	300 000	300 000	300 000	300 000	300 000	300 000	300 000	300 000	300 000	300 000	300 000
5007-VANTTI			**0**	**0**	**0**	**700 000**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Hämeenkylän koulun ateriakapasiteetin nostovaraus	Myyrmäki	Myyrmäki	0	0	0	200 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Tikkurilan lukion keittiömuutos 2024	Tikkurila	Tikkurila	0	0	0	500 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
KR11-Energia			**1 000 000**	**0**	**1 000 000**	**1 000 000**	**1 000 000**	**1 000 000**	**1 000 000**	**1 000 000**	**1 000 000**	**1 000 000**	**1 000 000**	**1 000 000**	**1 000 000**
5005-KATO Kipa			**1 000 000**	**0**	**1 000 000**	**1 000 000**	**1 000 000**	**1 000 000**	**1 000 000**	**1 000 000**	**1 000 000**	**1 000 000**	**1 000 000**	**1 000 000**	**1 000 000**
Kehys ylläpidettävien rakennusten energiatehokkuustoimenpiteille	0	0	1 000 000	0	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000
UR-			**343 720 000**	**74 596 255**	**45 980 000**	**53 110 000**	**71 570 000**	**86 830 000**	**93 660 000**	**66 840 000**	**98 080 000**	**91 380 000**	**86 330 000**	**58 080 000**	**9 580 000**
5003-KASO			**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Selvitys lisäkoulutilojen tarpeesta Kivistöön	Kivistö	Kivistö	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Koivukylän alueen päiväkotiverkkoselvitys	Koivukylä	Koivukylä	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Korso - Koivukylä kouluverkon esiselvitys, ml vammaisopetus	Korso	Korso	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Tikkurilan kouluverkkoselvitys, ml selvitys IB-linjasta	Tikkurila	Tikkurila	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5003.1-KASO KOULUT			**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Aviapoliksen kouluverkkoselvitys	Aviapolis	Aviapolis	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kivistön kouluverkkoselvitys	Kivistö	Kivistö	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5006-KAKU			**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Kirjasto ja asukaspalvelujen ja nuorison toimitilaverkkoselvitys	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
UR01-Omat			**223 120 000**	**72 207 148**	**45 980 000**	**53 110 000**	**71 570 000**	**86 830 000**	**93 660 000**	**66 840 000**	**98 080 000**	**91 380 000**	**86 330 000**	**58 080 000**	**9 580 000**
5003.1-KASO KOULUT			**72 050 000**	**13 020 001**	**2 000 000**	**14 200 000**	**14 100 000**	**34 350 000**	**45 880 000**	**32 350 000**	**45 050 000**	**40 000 000**	**71 150 000**	**53 100 000**	**9 200 000**
Aviapoliksen päiväkoti ja koulu sekä nuorisotilaa (Atomi)	Aviapolis	Veromies	21 800 000	11 736	0	0	0	200 000	3 300 000	14 500 000	9 500 000	300 000	0	0	0
Aviapoliksen yhtenäiskoulu (Muuran koulu)	Aviapolis	Veromies	0	0	0	500 000	4 000 000	24 200 000	19 800 000	400 000	0	0	0	0	0
Sotungin lukion uudisrakennus	Hakunila	Hakunila	0	0	0	0	0	0	0	0	500 000	3 500 000	22 200 000	17 800 000	500 000
Kanniston koulu II-vaihe (sis mus. opisto ja kuvataidekoulu)	Kivistö	Kivistö	19 050 000	-17 915	1 700 000	10 000 000	7 500 000	50 000	0	0	0	0	0	0	0
Keimolanmäen koulu ja päiväkoti	Kivistö	Keimola	0	18 866	0	0	0	0	200 000	3 000 000	14 000 000	9 200 000	300 000	0	0
Seutulan koulun uudistaminen	Kivistö	Kivistö	0	0	0	0	0	0	0	100 000	1 500 000	10 000 000	5 000 000	100 000	0
Kytöpuiston ja Ilolan koulujen väistötila - UR01 kust 2023	Koivukylä	Koivukylä	0	80 839	100 000	100 000	100 000	0	0	0	0	0	0	0	0
Kytöpuiston koulun laajennus muutos- ja korjaustöiden yht	Koivukylä	Havukoski	0	17 655	0	700 000	1 500 000	100 000	0	0	0	0	0	0	0
Leppäkorven koulun laajennus	Korso	Metsola	14 100 000	12 154 636	50 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Hämeenkylän koulun väistötila	Myyrmäki	Martinlaakso	0	748 520	0	0	0	0	230 000	0	0	0	0	0	0
Ojahaan peruskoulu (ensimmäinen vaihe)	Myyrmäki	Myyrmäki	14 400 000	0	0	0	400 000	3 000 000	16 000 000	10 600 000	300 000	0	0	0	0
Ojahaan peruskoulu (toinen vaihe)	Myyrmäki	Myyrmäki	0	0	0	0	0	0	0	0	0	500 000	9 800 000	7 400 000	100 000
Vaskivuoren lukion laajennus	Myyrmäki	Myyrmäki	2 700 000	5 662	150 000	2 750 000	50 000	0	0	0	0	0	0	0	0
IB-peruskoulu ja -päiväkoti	Tikkurila	Tikkurila	0	0	0	0	0	0	250 000	3 500 000	18 500 000	11 200 000	300 000	0	0
Peltolan koulun laajennus yhtenäiskouluksi	Tikkurila	Tikkurila	0	0	0	0	0	0	0	0	750 000	5 300 000	33 400 000	26 700 000	600 000
Simonkallion koulun lisätilat	Tikkurila	Tikkurila	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	150 000	1 100 000	8 000 000
Tikkurilan alueen koulun laajennus	Tikkurila	Viertola	0	0	0	150 000	550 000	6 800 000	6 100 000	250 000	0	0	0	0	0
5003.2-KASO PÄIVÄKODIT			**106 030 000**	**54 674 538**	**34 760 000**	**17 400 000**	**36 200 000**	**47 880 000**	**36 100 000**	**20 430 000**	**31 020 000**	**33 600 000**	**14 400 000**	**4 700 000**	**100 000**
Yhteensä			**425 991 120 EUR**	**116 143 447 EUR**	**92 220 000 EUR**	**103 000 000 EUR**	**118 580 000 EUR**	**144 380 000 EUR**	**133 510 000 EUR**	**91 390 000 EUR**	**129 880 000 EUR**	**125 580 000 EUR**	**124 130 000 EUR**	**94 480 000 EUR**	**41 480 000 EUR**

Ryhmä / Asiakas / Projekti	Suuralue	Alue	Kustannusarvio	Toteuma	Budjetti 01.01.2023 - 31.12.2023	Budjetti 01.01.2024 - 31.12.2024	Budjetti 01.01.2025 - 31.12.2025	Budjetti 01.01.2026 - 31.12.2026	Budjetti 01.01.2027 - 31.12.2027	Budjetti 01.01.2028 - 31.12.2028	Budjetti 01.01.2029 - 31.12.2029	Budjetti 01.01.2030 - 31.12.2030	Budjetti 01.01.2031 - 31.12.2031	Budjetti 01.01.2032 - 31.12.2032	Budjetti 01.01.2033 - 31.12.2033
Aviapoliksen päiväkoti II	Aviapolis	Veromies	7 100 000	83 685	100 000	4 100 000	5 600 000	50 000	0	0	0	0	0	0	0
Aviapoliksen päiväkoti III	Aviapolis	Veromies	7 100 000	0	0	0	200 000	4 800 000	4 400 000	100 000	0	0	0	0	0
Illenpihan tp. Pvk.	Aviapolis	Pakkala	0	22 737	70 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kaskela III päiväkoti	Hakunila	Hakunila	0	0	0	0	0	0	0	0	300 000	4 900 000	4 500 000	100 000	0
Kaskelan I päiväkoti	Hakunila	Hakunila	6 100 000	2 820	100 000	350 000	4 800 000	4 600 000	50 000	0	0	0	0	0	0
Kaskelan II päiväkoti + Itä-Vantaan ruotsinkielinen pk	Hakunila	Hakunila	0	0	0	0	300 000	6 600 000	5 600 000	150 000	0	0	0	0	0
Latupuiston päiväkoti / Rajakylän pk.	Hakunila	Rajakylä	10 000 000	6 782 111	9 800 000	1 400 000	50 000	0	0	0	0	0	0	0	0
Länsimäen pvk	Hakunila	Länsimäki	8 500 000	6 183 653	50 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Länsimäen tp. Paviljonki pvk.	Hakunila	Länsimäki	0	162 336	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Rajakylän tp. Pvk.	Hakunila	Rajakylä	0	119 231	0	0	80 000	0	0	0	0	0	0	0	0
Keimolanmäen vuokrapaviljonki päiväkoti ja alakoulutiloja	Kivistö	Keimola	0	300 965	0	0	0	220 000	0	0	0	0	0	0	0
Kivistön V päiväkoti	Kivistö	Kivistö	0	0	0	0	0	0	0	300 000	4 900 000	4 500 000	100 000	0	0
Kivistön päiväkoti II	Kivistö	Keimola	0	1 830	0	300 000	4 600 000	4 250 000	50 000	0	0	0	0	0	0
Kivistön päiväkoti III a hyväksytty KV 11/2017	Kivistö	Kivistö	7 100 000	7 292	100 000	400 000	4 550 000	4 100 000	50 000	0	0	0	0	0	0
Kivistön päiväkoti IV	Kivistö	Kivistö	7 100 000	0	0	0	0	200 000	4 500 000	4 200 000	100 000	0	0	0	0
Ruusupuun päiväkodin rakennuttajakustannukset	Kivistö	Kivistö	0	0	200 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Koivukylän päiväkoti I	Koivukylä	Koivukylä	10 000 000	7 742 887	50 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Koivukylän päiväkoti II	Koivukylä	Koivukylä	0	0	0	0	0	0	0	300 000	4 900 000	4 500 000	100 000	0	0
Talvikkitien tilap. pvk	Koivukylä	Koivukylä	0	731 266	0	0	0	330 000	0	0	0	0	0	0	0
Korson päiväkoti, uusi päiväkoti purettavan tilalle	Korso	Korso	7 100 000	-116 812	6 500 000	1 500 000	50 000	0	0	0	0	0	0	0	0
Leppäkorven uusi päiväkoti	Korso	Metsola	0	0	0	0	150 000	3 600 000	3 400 000	50 000	0	0	0	0	0
Matarin päiväkoti	Korso	Matari	0	0	0	200 000	4 400 000	4 300 000	50 000	0	0	0	0	0	0
Vierumäen päiväkoti	Korso	Vierumäki	0	0	0	0	300 000	4 900 000	4 500 000	100 000	0	0	0	0	0
Jönsaksen päiväkoti	Myyrmäki	Myyrmäki	0	0	0	0	0	0	0	0	0	300 000	4 900 000	4 500 000	100 000
Karhunkierroksen päiväkoti (Hämeenkylän/Pähkinärinteen)	Myyrmäki	Hämeenkylä	0	278 059	1 900 000	2 250 000	5 900 000	100 000	0	0	0	0	0	0	0
Kelokuusen päiväkoti (ent. Raappavuoren pvk.)	Myyrmäki	Myyrmäki	0	7 037 530	8 370 000	200 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Laajavuoren päiväkoti	Myyrmäki	Martinlaakso	0	0	0	0	0	0	0	300 000	4 900 000	4 500 000	100 000	0	0
Lounaniityn päiväkoti (ent.Vantaanlaakson päiväkoti)	Myyrmäki	Vantaanlaakso	0	0	0	0	0	0	0	300 000	6 200 000	5 500 000	100 000	0	0
Myyrmäen alueen päiväkoti	Myyrmäki	Myyrmäki	0	0	0	0	0	200 000	4 800 000	4 400 000	100 000	0	0	0	0
Mårtensdals kampus (päiväk+keittiölaaj),pihan lähiliikuntapaikka	Myyrmäki	Martinlaakso	7 100 000	0	2 500 000	6 400 000	300 000	0	0	0	0	0	0	0	0
Patotien päiväkoti	Myyrmäki	Myyrmäki	7 100 000	7 110 548	4 670 000	50 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Uomarinteen päiväkoti	Myyrmäki	Myyrmäki	0	277 008	0	0	0	0	0	0	300 000	4 900 000	4 500 000	100 000	0
Viherpuiston päiväkoti	Myyrmäki	Martinlaakso	0	0	0	0	200 000	4 800 000	4 400 000	100 000	0	0	0	0	0
Jokiniemen ala-astekoulun laajennus päiväkoti- ja koulutiloilla	Tikkurila	Jokiniemi	11 900 000	9 483 640	300 000	50 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kielotien vuokrapäiväkoti ja leikkipiha puistoon	Tikkurila	Tikkurila	330 000	0	0	0	0	0	0	180 000	170 000	0	0	0	0
Lauhatien päiväkoti	Tikkurila	Viertola	9 500 000	8 406 298	50 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Puutarhatien päiväkoti (Tikkurilan pvk II)	Tikkurila	Tikkurila	0	0	0	0	0	0	300 000	4 700 000	4 400 000	100 000	0	0	0
Tikkurila; Tp. Päiväkoti väistötilaksi	Tikkurila	Viertola	0	0	0	0	0	330 000	0	0	0	0	0	0	0
Tikkurilan alueen päiväkoti	Tikkurila	Tikkurila	0	0	0	0	0	100 000	3 900 000	4 950 000	50 000	0	0	0	0
Tikkurilan alueen päiväkoti III	Tikkurila	Tikkurila	0	0	0	0	0	0	0	300 000	4 700 000	4 400 000	100 000	0	0
Tikkurilan pvk II	Tikkurila	Tikkurila	0	1 188	0	200 000	4 550 000	4 400 000	100 000	0	0	0	0	0	0
Tikkurilan tp. Pvk.	Tikkurila	Viertola	0	56 267	0	0	170 000	0	0	0	0	0	0	0	0
5004-KATO			**700 000**	**921 726**	**20 000**	**30 000**	**430 000**	**30 000**	**30 000**	**30 000**	**30 000**	**30 000**	**30 000**	**30 000**	**30 000**
Ytv:lle vuokr. Linja-autoliik. Wc-tilat	0	0	0	0	20 000	30 000	30 000	30 000	30 000	30 000	30 000	30 000	30 000	30 000	30 000
Aviapolis X tapahtumatila	Aviapolis	Veromies	700 000	921 726	0	0	400 000	0	0	0	0	0	0	0	0
5005-KATO Kipa			**0**	**15 286**	**3 150 000**	**550 000**	**250 000**	**250 000**	**250 000**	**250 000**	**250 000**	**250 000**	**250 000**	**250 000**	**250 000**
Uudisrak / budjetti	0	0	0	2 553	550 000	550 000	250 000	250 000	250 000	250 000	250 000	250 000	250 000	250 000	250 000
Kuusijärvihanke	Hakunila	Kuninkaanmäki	0	12 733	2 600 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5006-KAKU			**44 340 000**	**3 575 597**	**6 050 000**	**20 930 000**	**20 590 000**	**4 320 000**	**11 400 000**	**13 780 000**	**21 730 000**	**17 500 000**	**500 000**	**0**	**0**
Aviapoliksen yhtenäiskoulun liikuntahalli	Aviapolis	Veromies	0	0	0	0	50 000	1 250 000	4 500 000	50 000	0	0	0	0	0
Hakunilan urheilupuiston tapahtuma- ja varastotila	Hakunila	Hakunila	0	0	0	0	0	0	0	200 000	2 900 000	300 000	0	0	0
Hakunilan urheilupuiston tekojääkentän huoltorakennus	Hakunila	Hakunila	0	1 664 150	50 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kuusijärven apurakennus yrittäjien tilat	Hakunila	Kuninkaanmäki	0	3 233	0	0	0	0	0	380 000	200 000	0	0	0	0
Kuusijärven apurakennus, wc-tila/infokatos	Hakunila	Kuninkaanmäki	0	0	0	380 000	200 000	0	0	0	0	0	0	0	0
Yhteensä			**425 991 120 EUR**	**116 143 447 EUR**	**92 220 000 EUR**	**103 000 000 EUR**	**118 580 000 EUR**	**144 380 000 EUR**	**133 510 000 EUR**	**91 390 000 EUR**	**129 880 000 EUR**	**125 580 000 EUR**	**124 130 000 EUR**	**94 480 000 EUR**	**41 480 000 EUR**

Ryhmä / Asiakas / Projekti	Suuralue	Alue	Kustannusarvio	Toteuma	Budjetti 01.01.2023 - 31.12.2023	Budjetti 01.01.2024 - 31.12.2024	Budjetti 01.01.2025 - 31.12.2025	Budjetti 01.01.2026 - 31.12.2026	Budjetti 01.01.2027 - 31.12.2027	Budjetti 01.01.2028 - 31.12.2028	Budjetti 01.01.2029 - 31.12.2029	Budjetti 01.01.2030 - 31.12.2030	Budjetti 01.01.2031 - 31.12.2031	Budjetti 01.01.2032 - 31.12.2032	Budjetti 01.01.2033 - 31.12.2033
Kuusijärven uudet savusaunat	Hakunila	Kuninkaanmäki	0	0	0	1 500 000	810 000	0	0	0	0	0	0	0	0
Kuusijärven vuokravälinerakennus	Hakunila	Kuninkaanmäki	0	3 233	0	0	0	0	0	200 000	130 000	0	0	0	0
Vaaralan lampien rakennukset -hanke	Hakunila	Hakunila	0	0	0	50 000	500 000	400 000	50 000	0	0	0	0	0	0
Aviapoliksen / Kivistön uimahalli	Kivistö	Kivistö	0	0	0	0	0	200 000	800 000	6 000 000	18 400 000	17 200 000	500 000	0	0
Keimolanmäen koulun lähiliikuntapaikka	Kivistö	Keimola	0	0	0	0	30 000	320 000	0	0	0	0	0	0	0
Elmon uimahalli	Koivukylä	Asola	44 340 000	1 904 982	6 000 000	19 000 000	19 000 000	2 000 000	0	0	0	0	0	0	0
Elmon urheilupuiston huoltorakennus	Koivukylä	Asola	0	0	0	0	0	50 000	3 050 000	50 000	0	0	0	0	0
Myyrmäen kaupunkikulttuuritalo	Myyrmäki	Myyrmäki	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Myyrmäen urheilutalo, uimahallin laajennus	Myyrmäki	Myyrmäki	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mårtendals kampus lähiliikunpaikka	Myyrmäki	Martinlaakso	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ojahaan yhtenäiskoulun liikuntahalli	Myyrmäki	Myyrmäki	0	0	0	0	0	50 000	1 150 000	4 600 000	50 000	0	0	0	0
Tikkurilan urheilupuiston kenttien katsomo ja huoltotilat	Tikkurila	Tikkurila	0	0	0	0	0	50 000	1 850 000	2 300 000	50 000	0	0	0	0
UR02-Konserni			**111 300 000**	**584 220**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
UR02.2-VTK			**111 300 000**	**584 220**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
5003.1-KASO KOULUT			**111 300 000**	**584 220**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Aviapoliksen uusi lukio (VTK)	Aviapolis	Aviapolis	0	88 735	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Vehkalan ammatillinen oppilaitos	Kivistö	Myllymäki	78 200 000	212 221	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Lumon lukio peruskorjaus (VTK)	Korso	Korso	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Tikkurilan toisen asteen kampuksen lukio (VTK)	Tikkurila	Jokiniemi	0	283 264	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
VARIA Hiekkaharju peruskorjaus	Tikkurila	Jokiniemi	24 800 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Varia Hiekkaharju laajennus, mm. ruokala	Tikkurila	Jokiniemi	3 000 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Varia Hiekkaharjun peruskorjaus, VTK:n omistamissa tiloissa	Tikkurila	Jokiniemi	5 300 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5006-KAKU			**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Kaskelan liikuntahalli	Hakunila	Hakunila	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Keimolanmäen koulun liikuntahalli	Kivistö	Keimola	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Koillis-Vantaan liikuntahalli	Korso	Metsola	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Koillis-Vantaan liikuntahalli 2	Korso	Korso	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Myyrmäen Opistotalo	Myyrmäki	Myyrmäki	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Aikuisopiston tilat Oppimiskampukselle	Tikkurila	Jokiniemi	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Aikuisten perusopetuksen tilat	Tikkurila	Jokiniemi	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Tikkurilan liikuntahalli	Tikkurila	Viertola	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
UR02.3-Muut			**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
5001-KAJO			**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Asukastupa Leinelä (Konsas hanke)	Koivukylä	Koivukylä	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5003.1-KASO KOULUT			**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Martinlaakson lukion peruskorjaus	Myyrmäki	Myyrmäki	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
UR03-Vuokra			**9 300 000**	**1 804 886**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
5001-KAJO			**0**	**21 986**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Kasvupalveluiden tilat oppimiskampuksessa	Tikkurila	Jokiniemi	0	21 986	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Tikkurilan alueen toimistohankkeet / yht. eri toimialat	Tikkurila	Tikkurila	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5003-KASO			**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Kalustonkunnostajien tilat	Tikkurila	Tikkurila	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5003.1-KASO KOULUT			**0**	**1 546 424**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Sotungin lukiopaviljonki	Hakunila	Hakunila	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kytöpuiston ja Ilolan koulun väistötila	Koivukylä	Koivukylä	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Yhteensä			**425 991 120 EUR**	**116 143 447 EUR**	**92 220 000 EUR**	**103 000 000 EUR**	**118 580 000 EUR**	**144 380 000 EUR**	**133 510 000 EUR**	**91 390 000 EUR**	**129 880 000 EUR**	**125 580 000 EUR**	**124 130 000 EUR**	**94 480 000 EUR**	**41 480 000 EUR**

Ryhmä / Asiakas / Projekti	Suuralue	Alue	Kustannusarvio	Toteuma	Budjetti 01.01.2023 - 31.12.2023	Budjetti 01.01.2024 - 31.12.2024	Budjetti 01.01.2025 - 31.12.2025	Budjetti 01.01.2026 - 31.12.2026	Budjetti 01.01.2027 - 31.12.2027	Budjetti 01.01.2028 - 31.12.2028	Budjetti 01.01.2029 - 31.12.2029	Budjetti 01.01.2030 - 31.12.2030	Budjetti 01.01.2031 - 31.12.2031	Budjetti 01.01.2032 - 31.12.2032	Budjetti 01.01.2033 - 31.12.2033
Varia Koivukylän osakorjaukset tai korvaava väistötilaratkaisu	Koivukylä	Koivukylä	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Leppäkorven koulun väistötila	Korso	Metsola	0	1 546 424	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5003.2-KASO PÄIVÄKODIT			**9 300 000**	**236 476**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Hakunilan alueen päiväkotipaviljonki	Hakunila	Hakunila	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ruusupuun päiväkoti (ent. Kivistön päiväkoti)	Kivistö	Kivistö	9 300 000	236 476	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kielotien vuokrattavat päiväkotitilat	Tikkurila	Tikkurila	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Paviljonki Kielo	Tikkurila	Tikkurila	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5006-KAKU			**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Aviapoliksen asukastilat	Aviapolis	Aviapolis	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Aviapoliksen uusi kirjasto ja kulttuuritila	Aviapolis	Veromies	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Aviapoliksen uusi nuorisotila	Aviapolis	Veromies	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kirjastopiste-, kulttuuri- ja nuorisotilat Kivistön kauppakesk	Kivistö	Kivistö	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Asukastilat Kohtaamopalvelussa	Tikkurila	Jokiniemi	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Laajenevan aikuisten perusopetuksen lisätilat	Tikkurila	Tikkurila	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Lastenkulttuurikeskus Pessin uudet tilat	Tikkurila	Tikkurila	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Tikkurilan kirjastalon taideopetustilojen väistötilat	Tikkurila	Tikkurila	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Tikkurilan kirjaston aineiston ja logistiikan väistötilat	Tikkurila	Tikkurila	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Tikkurilan kirjastopalvelujen väistötilat	Tikkurila	Tikkurila	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Tikkurilan uudet asukastilat	Tikkurila	Tikkurila	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
UR04-Lunastus			**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
5003.2-KASO PÄIVÄKODIT			**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Illenpuiston päiväkodin lunastus 2022-2024	Aviapolis	Pakkala	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Tammiston päiväkodin lunastus 2023	Aviapolis	Tammisto	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
VO-			**600 000**	**39 334**	**1 790 000**	**1 320 000**	**1 320 000**	**1 320 000**	**1 320 000**	**1 320 000**	**1 320 000**	**1 320 000**	**1 320 000**	**1 320 000**	**1 320 000**
VO01-PK			**600 000**	**22 307**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
5003.2-KASO PÄIVÄKODIT			**600 000**	**22 307**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Kämmekkäpuiston päiväkoti, osittainen perusparannus	Tikkurila	Tikkurila	600 000	22 307	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
VO03-Muutos			**0**	**0**	**150 000**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
5006-KAKU			**0**	**0**	**150 000**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Kivistön kauppakeskuksen kirjastopiste VO-varaus	Kivistö	Kivistö	0	0	150 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
VO04-Sisäilma			**0**	**0**	**200 000**	**200 000**	**200 000**	**200 000**	**200 000**	**200 000**	**200 000**	**200 000**	**200 000**	**200 000**	**200 000**
5005-KATO Kipa			**0**	**0**	**200 000**	**200 000**	**200 000**	**200 000**	**200 000**	**200 000**	**200 000**	**200 000**	**200 000**	**200 000**	**200 000**
VO-tilojen sisäilmakorjauksien määrärahavaraus	0	0	0	0	200 000	200 000	200 000	200 000	200 000	200 000	200 000	200 000	200 000	200 000	200 000
VO07-Pienk.			**0**	**17 027**	**1 440 000**	**1 120 000**	**1 120 000**	**1 120 000**	**1 120 000**	**1 120 000**	**1 120 000**	**1 120 000**	**1 120 000**	**1 120 000**	**1 120 000**
5001-KAJO			**0**	**0**	**120 000**	**100 000**	**100 000**	**100 000**	**100 000**	**100 000**	**100 000**	**100 000**	**100 000**	**100 000**	**100 000**
Keha; Mr-varaus	0	0	0	0	120 000	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000
5003.1-KASO KOULUT			**0**	**0**	**120 000**	**120 000**	**120 000**	**120 000**	**120 000**	**120 000**	**120 000**	**120 000**	**120 000**	**120 000**	**120 000**
Siv / Koulut ; Mr-varaus	0	0	0	0	120 000	120 000	120 000	120 000	120 000	120 000	120 000	120 000	120 000	120 000	120 000
5003.2-KASO PÄIVÄKODIT			**0**	**0**	**580 000**	**580 000**	**580 000**	**580 000**	**580 000**	**580 000**	**580 000**	**580 000**	**580 000**	**580 000**	**580 000**
Siv / Päiväkodit ; Mr-varaus	0	0	0	0	350 000	350 000	350 000	350 000	350 000	350 000	350 000	350 000	350 000	350 000	350 000
Siv / Päiväkodit ; Mr-varaus	0	0	0	0	230 000	230 000	230 000	230 000	230 000	230 000	230 000	230 000	230 000	230 000	230 000
5004-KATO			**0**	**0**	**30 000**	**30 000**	**30 000**	**30 000**	**30 000**	**30 000**	**30 000**	**30 000**	**30 000**	**30 000**	**30 000**
Mato; Mr-varaus	0	0	0	0	30 000	30 000	30 000	30 000	30 000	30 000	30 000	30 000	30 000	30 000	30 000
5005-KATO Kipa			**0**	**0**	**50 000**	**50 000**	**50 000**	**50 000**	**50 000**	**50 000**	**50 000**	**50 000**	**50 000**	**50 000**	**50 000**
Yhteensä			**425 991 120 EUR**	**116 143 447 EUR**	**92 220 000 EUR**	**103 000 000 EUR**	**118 580 000 EUR**	**144 380 000 EUR**	**133 510 000 EUR**	**91 390 000 EUR**	**129 880 000 EUR**	**125 580 000 EUR**	**124 130 000 EUR**	**94 480 000 EUR**	**41 480 000 EUR**

Ryhmä / Asiakas / Projekti	Suuralue	Alue	Kustannusarvio	Toteuma	Budjetti 01.01.2023 - 31.12.2023	Budjetti 01.01.2024 - 31.12.2024	Budjetti 01.01.2025 - 31.12.2025	Budjetti 01.01.2026 - 31.12.2026	Budjetti 01.01.2027 - 31.12.2027	Budjetti 01.01.2028 - 31.12.2028	Budjetti 01.01.2029 - 31.12.2029	Budjetti 01.01.2030 - 31.12.2030	Budjetti 01.01.2031 - 31.12.2031	Budjetti 01.01.2032 - 31.12.2032	Budjetti 01.01.2033 - 31.12.2033
VO- tilat Keittiöiden ja keittiölaitteiden määrärahavaraus	0	0	0	0	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000
5006-KAKU			**0**	**17 027**	**540 000**	**240 000**	**240 000**	**240 000**	**240 000**	**240 000**	**240 000**	**240 000**	**240 000**	**240 000**	**240 000**
Vapas; Mr-varaus	0	0	0	0	240 000	240 000	240 000	240 000	240 000	240 000	240 000	240 000	240 000	240 000	240 000
Lasten kulttuurikeskus Toteemin korjaustyöt	Myyrmäki	Myyrmäki	0	17 027	300 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Yhteensä			**425 991 120 EUR**	**116 143 447 EUR**	**92 220 000 EUR**	**103 000 000 EUR**	**118 580 000 EUR**	**144 380 000 EUR**	**133 510 000 EUR**	**91 390 000 EUR**	**129 880 000 EUR**	**125 580 000 EUR**	**124 130 000 EUR**	**94 480 000 EUR**	**41 480 000 EUR**

Vantaa
Vanda

KUNNALLISTEKNIIKAN INVESTOINNIT 2024-2027

Kaupunkitilalautakunta 20.9.2023

Sisältö

93 Julkinen käyttöomaisuus 2
Toiminnalliset tavoitteet 2
Avustushankkeet 3
Keskeisimmät liikennealueiden rakentamishankkeet 2024 3
Keskeisimmät urheilu-, virkistys- ja viheralueiden rakentamishankkeet 2024 3
Liikenne- ja viheralueiden perusparantaminen 3
Keskeneräisten, työn alla olevien kohteiden viimeistely 4
Vesi- ja viemäriverkostohankkeet Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän kanssa 5
Yhteishankkeet valtion kanssa 5
Vantaan ratikan rakentaminen 5

Liite:

Kunnallistekniikan rakentamisohjelma 2024–2027

93 Julkinen käyttöomaisuus

Katujen ja puistojen palvelualue vastaa julkisen kaupunkitilan suunnittelusta, rakentamisesta, kunnossapidosta ja niihin liittyvistä luvista, pysäköinninvalvonnasta sekä kaupungin omistaman luonnonympäristön hoidosta ja suunnittelusta. Katu- ja vesihuoltotyöt toteutetaan yhteisprojekteina Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän (HSY) kanssa.

INVESTOINTIRYHMÄ 931–935		TA 2023	TAE 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027
	(1 000 euroa)					
93	**TULOT**	0	**0**	0	0	0
93	**MENOT**					
	KUNNALLISTEKNISET TYÖT ILMAN RATIKKAA	33 000	**45 000**	43 000	43 000	43 000
931	LIIKENNEALUEET	24 760	**32 430**	34 095	33 930	28 630
932	URHEILUALUEET	2 920	**1 250**	1 960	4 640	3 400
933	VIRKISTYSALUEET	615	**640**	0	480	400
934	YMPÄRISTÖRAKENTAMINEN	3 855	**9 080**	6 720	3 950	10 570
935	YHTEISHANKKEET	850	**1 600**	225	0	0

Toiminnalliset tavoitteet

Hankkeet toteutetaan toimialan strategian ja asuntotuotanto-ohjelman mukaisesti. Toimintaa ohjaavat osaltaan myös maankäyttösopimukset. Suunnittelu ja rakentaminen tehdään oikea-aikaisesti, taloudellisesti ja kustannustehokkaasti kaupungin omaa tuotantoa ja ulkopuolista palvelutuotantoa tehokkaasti ja taloudellisesti yhdistäen. Koneellisen kunnossapidon vaatimukset otetaan huomioon kaikessa suunnittelussa ja rakentamisessa.

Valtio ja Helsingin seudun kunnat ovat neuvotelleet maankäytön, asumisen ja liikenteen sopimuksen (MAL) suurten infra-hankkeiden tukemiseksi ja asumisen edistämiseksi 2020–2031. Sopimuksen mukaan valtio tukee suuria infra-hankkeita, ja kunnat sitoutuvat vauhdittamaan merkittävästi asuntoalueiden kaavoitusta. Sopimuksessa Vantaa on sitoutunut luomaan edellytykset yhteensä 2 640 uudelle asunnolle vuosittain, mikä välttämättä vaatii myös kunnallistekniikan investointeja.

Avustushankkeet

Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus (ARA) on myöntänyt infra-avustusta Kivistön keskustan ja Aviapoliksen uusien asuinalueiden katujen ja puistojen rakentamiseen.

Etelä-Suomen aluehallintoviraston opetus- ja kulttuuritoimi on myöntänyt liikuntapaikkarakentamisen perusparantamisavustusta Kenraalinpuiston kentän perusparantamiseen.

Liikenne- ja viestintävirasto Traficom on myöntänyt jalankulun ja pyöräilyn infra-avustusta Kahluuniityn alueen baanatasoisen pyörätien ja jalankulkukäytävän rakentamiseen.

Keskeisimmät liikennealueiden rakentamishankkeet 2024

Myyrmäessä keskeisimmät alkavat hankkeet ovat Vaskivuorentien ja Kahluuniityn baanan rakentaminen sekä Vihertien ja -kujan perusparantaminen. Kivistössä aloitetaan Reunan alueen vesihuollon rakentaminen ja Aviapoliksessa alkaa Caravellentien ja Tikkurilantien liittymän parantaminen sekä jatketaan Annefredin alueen kunnallistekniikan rakentamista. Tikkurilan keskeisimpiä hankkeita ovat Carl Edelfeltin aukion rakentamisen jatkuminen sekä rakennustöiden alkaminen Jokiniemen kampuksen alueella. Koivukylässä alkaa Elmon alueen katujen rakentaminen sekä Laurintien perusparantaminen Kasperinpolun ja Hanabölentien välillä. Korsossa keskeisin alkava rakennushanke on Lehmustontien kaava-alueen kunnallistekniikan rakentaminen.

Keskeisimmät urheilu-, virkistys- ja viheralueiden rakentamishankkeet 2024

Keskeisin urheilualuehanke on Kenraalinpuiston kentän parantaminen Kivistössä. Virkistysalueiden osalta keskeisin rakentamishanke on Kormuniityn latusillan uusiminen Hakunilassa. Viheralueiden osalta keskeisimmät hankkeet ovat Annefredin- ja Rälssipuiston rakentaminen Aviapoliksessa, Tikkurilanrannan itäosan rakentaminen Tikkurilassa, Metsopuiston ja -puistikon parantaminen Korsossa sekä Sotungintien ulkoilureitin rakentaminen Hakunilassa.

Liikenne- ja viheralueiden perusparantaminen

Viime vuosina infran korjausvelan määrän on kasvanut, kun kunnallistekniikan rakentamisen painopiste on kohdistunut asuntotuotannon edellytysten varmistamiseen uusilla asemakaava- ja keskusta-alueilla sekä muihin sitoumus- ja sopimusvelvoitteisiin. Vuonna 2020 laadituissa raporteissa Vantaan kaupungin katuomaisuuden korjausvelaksi arvioidaan n. 150 milj. euroa. Mikäli korjaustoimenpiteitä ei tehdä, kasvaa katuomaisuuden korjausvelka

vuoteen 2029 mennessä n. 360 milj. euroon. Jotta katuomaisuus kyetään pitämään nykytason mukaisessa kunnossa, tarvitaan keskimäärin 13 milj. euron lisäbudjetti seuraavan kymmenen vuoden ajalle. Katuomaisuuden korjausvelan puolittaminen vaatisi n. 21 milj. euron lisäbudjetin seuraavan kymmenen vuoden ajan.

Siltojen osalta korjausvelka on vuoden 2020 arvion mukaan v. 2020 2,2 milj. euroa ja ilman saneeraustoimenpiteitä korjausvelka on vuonna 2029 10,5 milj. euroa. Nykytason mukainen kunto saadaan ylläpidettyä kohdentamalla toimenpiteisiin 0,67 milj. euroa / vuosi vuoteen 2029 asti. Korjausvelka saadaan puolitettua kohdistamalla 0,79 milj. euroa / vuosi vuoteen 2029 asti.

Lisäksi viheralueiden korjausvelaksi arvioidaan vuonna 2020 laaditussa raportissa n. 52 milj. euroa. Korjausvelan summasta 2/3 tulee puistojen korjausvelasta ja 1/3 liikenneviheralueiden korjaustarpeista.

Vuoden 2024 aikana laaditaan suunnitelma korjausvelan hallintaan. Jo nyt voidaan todeta, että käytössä oleva investointikehys ei riitä korjausvelan vähentämiseen, vaan se kuluu pääasiassa uudisrakentamiseen. Korjausvelan pienentäminen edellyttää tähän tarkoitettua sitovaa määrärahaa.

Vuonna 2024 vanhojen asuinalueiden katujen perusparantamiseen on varattu noin 6,3 milj. euroa. Asuinalueiden perusparantamiskohteina ovat Vihertie ja -kuja Myyrmäessä, Laurintie Koivukylässä sekä Hakunilassa Hirvimäentie Kuninkaanmäentien ja Kiertomäentien välillä.

Siltojen peruskorjauksia varten rakentamisohjelmassa on varattu noin 1,1 milj. euroa vuodelle 2024. Merkittävin peruskorjaushanke on Jokivarrenkujan Naalitien risteysilta Korsossa.

Viheralueiden perusparantamishankkeisiin on varattu noin 1,1 milj. euroa vuodelle 2024. Merkittävimpinä hankkeina ovat Metsopuisto ja -puistikko Korsossa sekä Kuntopuisto Hakunilassa.

Katujen sekä puistojen uudis- ja perusparannushankkeisiin sisältyy myös valaistuksen rakentaminen. Vanhan katuverkon ja puistoalueiden valaistuksen parantamiseen sekä huonokuntoisten lahopylväiden uusimiseen on varattu vuonna 2024 yhteensä noin 1,2 milj. euroa.

Keskeneräisten, työn alla olevien kohteiden viimeistely

Vuoden 2023 puolelta jatkuville ja muille keskeneräisille hankkeille on töiden loppuun saattamiseksi osoitettu noin 0,5 miljoonan euron varaus. Viimeistelytöiden ajankohta harkitaan hankekohtaisesti ja pyritään sovittamaan mm. alueiden talonrakennushankkeiden aikatauluihin sopivaksi.

Vesi- ja viemäriverkostohankkeet Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän kanssa

Kadut ja puistot palvelualue suunnittelee ja toteuttaa katujen rakentamisen yhteydessä uusien asemakaavojen vesihuoltolinjat yhteistyössä Helsingin seudun ympäristöpalvelut kuntayhtymän (HSY) kanssa. Rakennetut vesihuoltolinjat siirtyvät HSY:n omistukseen ja kunnossapitoon. Vuonna 2024 rakennettavien hankkeiden vesihuollon osuus on noin 5,3 milj. euroa, joka laskutetaan HSY:ltä.

Mikäli HSY päättää saneerata vanhoja vesihuoltolinjojaan kaivamalla katu auki, selvitetään mahdollinen kadun kunnostustarve yhteistyössä etukäteen ja tarvittavat määrärahat pyritään varaamaan liikennealueisiin.

Yhteishankkeet valtion kanssa

Lahdentiellä (Mt 140) jatketaan jalankulku- ja pyörätien parantamista Kyytitien ja Sipoontien (Mt 152) välisellä osuudella.

Vantaan ratikan rakentaminen

Vantaan kaupunginvaltuusto päätti 22.5.2023, että Vantaan ratikka rakennetaan. Päätös on ehdollinen ja vaatii valtion sitoutumista rakentamiskustannuksiin MAL-sopimuksessa. Rakentaminen on määrä tapahtua vuosina 2024–2028.

VANTAAN RATIKKA 938		TA 2023	TAE 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027
	(1 000 euroa)					
938	**TULOT**	1 800	**2 500**	29 000	53 000	53 000
938	**MENOT**	6 000	**9 000**	98 000	177 000	177 000

Kaupunkitilalautakunta päätti kesällä 2023, että Vantaan ratikka rakennetaan kahden allianssin mallilla. Vuonna 2024 valitaan allianssikumppanit, tehdään tarvittavat rekrytoinnit rakentamista varten ja jatketaan rakentamiseen tähtäävää suunnittelua. Rakentaminen on määrä aloittaa syksyllä 2024 valmistelevilla töillä, joita ovat esimerkiksi putki- ja johtosiirrot. Rakentamispäätöksestä on valitettu. Valituksen käsittelyaika ja oikeuden päätös vaikuttavat rakentamisen aikatauluun. Vuonna 2024 kuluja arvioidaan kertyvän 9 miljoonaa euroa.

RAKENTAMISOHJELMA 2024-2027	2024				2025				2026				2027			
5.9.2023	suunnittelu	rakentaminen	vh	yhteensä	suunnittelu	rakentaminen	vh	yhteensä	suunnittelu	rakentaminen	vh	yhteensä	suunnittelu	rakentaminen	vh	yhteensä
KOKO KAUPUNKI																
Liikennealueet				3275				2240				1730				3540
Joukkoliikenteen kehittäminen		800		800		300		300		300		300		800		800
Keskeneräisten katujen loppuunsaattaminen		400	100	500		400	100	500		400	100	500		400	100	500
Liikenneturvallisuuden kehittäminen		500		500		200		200		200		200		500		500
Liikennevalojen perusparantaminen		140		140		140		140		140		140		140		140
Pyöräilyn kehittäminen		100		100		100		100		100		100		100		100
Ulkovalaistusverkon parantaminen		1235		1235		1000		1000		490		490		1500		1500
Urheilualueet				0				0				0				0
				0				0				0				0
Virkistysalueet				0				0				0				0
				0				0				0				0
Ympäristörakentaminen				140				140				0				0
Viljelypalsojen kasteluvesijärjestelmät		140		140		140		140				0				0
MYYRMÄKI				7750				7965				4860				7650
Liikennealueet				6780				6515				1880				6250
Höylätie				0				0	50			50		450	150	600
Kilterinmäen laajennus (Kilterinkuja,- kaari jkpp, Bräntilänpolku, -aukio)		100	50	150				0				0				0
Kivikirveenkuja (Sporttikorttelit) 002363				0			375	375				0				0
Kivivuorentie Kukinpolun ykk U-8046				0				0				0		325		325
Lammaslampi 121400	50			50				0				0				0
Lehtokuja (tontinluovutus)		365	55	420				0				0				0
Linnainen		300	150	450		500	100	600				0				0
Louhelantie Jokiuomanpuiston akk U-8043				0				0		150		150				0
Louhelantie vl Patotie-Eräkuja				0				0				0		250		250
Luhtimäki 1 ja 2 002495				0		100		100				0				0
Luhtitie Varistontie LIVA		100		100				0				0				0
Luhtitie vl Vihdintie-Avaintie				0				0		600		600				0
Luolapolku				0				0	50			50		150		150
Martinkyläntien Kivivuoren akk U-8037				0				0				0		185		185
Martinkyläntien tennishallin lp				0				0				0		190		190
Martinlaakson keskusta-asuminen 002413	50			50				0				0				0
Martinlaaksontie 26 (002414)				0		1000		1000				0				0
Muuripolku	10	50		60				0				0				0

Myyrmäen asemakorttelit				0	250			250		400		400		1000		1000
Myyrmäen keskustan kadut		550		550		1500		1500				0				0
Paalutori				0				0				0		660		660
Patotie 2 002368	50			50				0				0				0
Pähkinänsärkijän kadut 002284		200		200				0				0				0
Pähkinärinteentie Lammaslammentie LIVA				0				0	10	100		110				0
Raappavuorenrinne 2 002449				0		100		100				0				0
Rajatorpantie Hämeenkyläntien kiertoliittymä				0				0				0		1000		1000
Rajatorpantie Jönsaksentie LIVA				0				0		100		100				0
Rajatorpantie Viisaritie LIVA				0	10	100		110				0				0
Rajatorpantie vl Raappavuorentie-Jönsaksentie				0	150			150				0		1200		1200
Ruukkutori		260		260				0				0				0
Talttakuja-Raspitie-Vuolutie (tontinluovutus)		100	200	300				0				0				0
Tiilipojanpolku Kehä III Sarkatien ykk U-8010				0				0	40			40				0
Ulkoniitty 002499				0				0	50			50		190		190
Uurrekuja ja Petkelpolku (tontinluovutus)			100	100				0				0				0
Vaakatie				0				0		100	30	130				0
Vanhan Kaarelantien oikaisu				0				0	50			50				0
Varistonpolku Varistonniityn silta				0				0		150		150				0
Vaskivuorentie Hämeenlinnanväylä ramppiliittymä				0	50	200		250				0				0
Vaskivuorentien ja Kahluuniityn baana		1300		1300				0				0				0
Vihertie 44-46 ja 48 002447		150	80	230				0				0				0
Vihertie, Viherkuja		835	1475	2310		730	1350	2080				0				0
Viittatie (tontinluovutus)			100	100				0				0				0
Viputien vesihuolto (tontinluovutus)			100	100				0				0				0
Virtatie vl Virtakuja-Myyrmäentie				0				0				0		500		500
Urheilualueet				300				250				850				0
Kaivokselan kuntoportaat				0	50			50		350		350				0
Koulupuiston kenttä				0	50			50		500		500				0
Martinlaakson urheilupuisto tekojääkontti				0		150		150				0				0
Virtapuistonkenttä		300		300				0				0				0
Virkistysalueet				0				0				480				0
Naapuriniityn seniorireitti				0				0		30		30				0
Vaskivuorentie Mätäojan kv-silta				0				0		450		450				0
Ympäristörakentaminen				670				1200				1650				1400
Jokiuomanpuisto				0				0		1000		1000		1000		1000
Laajavuorenpuisto				0				0				0		400		400
Lammaspuisto puistosilta				0				0		150		150				0
Ojahaka Hakamaankujan jatkeen putkisillan uusiminen		100		100				0				0				0
Paalukylänpuisto		500		500				0				0				0
Perkiönmäki				0				0		500		500				0

Pitkäjärven tulvasuunnittelu		70		70				0				0				0
Vapaalanmetsä ja Raappavuori				0		1200		1200				0				0
KIVISTÖ				4420				1320				6010				8165
Liikennealueet				3720				740				5410				6615
Erätorpantie				0				0		200		200				0
Keimolanmäen 3.rakentamislohko (ARA + sopimuskohde)		400		400				0				0				0
Kivistön asemakorttelit 233100				0	50			50				0				0
Kivistön koulun kaava-alue				0		300		300				0				0
Kivistön Lumikvartsi				0				0		1720	1510	3230		2020	1510	3530
Kivistön Maitokvartsi 233400				0				0	50			50				0
Kivistöntähden kaava-alue				0				0		880	550	1430		1625	1110	2735
Länsi-Keimolantie Lepsämäjoen silta U-8058				0				0		500		500				0
Maitorpantie jkpp Harmaahylkeenkujalle		20		20				0				0				0
Punakiventie v. Keimolantie - Punakivenpuisto				0		200		200				0				0
Puu-Kivistö, Timanttipolku		500		500				0				0				0
Rauhalankaari				0				0				0		300	50	350
Reunan alueen vesihuolto		600	1300	1900				0				0				0
Tapahtumakuja				0		150	40	190				0				0
Vehkalan Kinkerit (251400)		900		900				0				0				0
Urheilualueet				700				80				0				0
Kenraalinpuiston kenttä		700		700				0				0				0
Tyttömäki				0		80		80				0				0
Virkistysalueet				0				0				0				0
				0				0				0				0
Ympäristörakentaminen				0				500				600				1550
Georg ja Anna Collinin puisto				0		350		350				0				0
Keimolanmäenpuisto				0				0				0		550		550
Kinkeripuisto				0		150		150				0				0
Ruutulipunpuisto				0				0				0		1000		1000
Tapolan kvl-silta U-8063				0				0		400		400				0
Åbynranta				0				0		200		200				0
AVIAPOLIS				9150				9465				7175				7200
Liikennealueet				4700				6415				5575				4280
Annefred (AUB)		1350	80	1430		1540	100	1640				0				0
Annefred eteläisen taide, Tarja Ervastin Pesä-teos				0				0		50		50				0
Avia-aukio ja Tikkurilantien pohjoisreuna		365	110	475		360		360		360		360				0
Aviakuja				0	50			50		100		100				0
Baana välillä Kahluuniityn silta - Jokitie				0				0	70			70		1300		1300
Caravellentie Tuupakantie Tulkintie LIVA	10	100		110				0				0				0
Caravellentien liittymä ja Tahkotien liikennevalot		1240	10	1250				0				0				0
Ilmailutie vl. Tietotie-Terminaalitie	50			50				0				0				0

Kahluuniityn silta U-8399			0		150	150			0			0
Kuninkaantien sortuma			0			0		1125	1125			0
Lumijälki lumenkaatopaikka			0			0		250	250		350	350
Markkatie (002396)	100	40	140			0			0			0
Muuran alueen kadut 02356	300		300		1730	1730		1730	1730		1730	1730
Nuolitien liikennevaloliittymät			0			0		310	310			0
Pakkalantie jk-pp -tie vl Virkatie-Tikkurilantie			0			0	100		100		500	500
Pakkalantie liittymä			0			0		180	180			0
Perintötie	100		100			0			0			0
Pyhtäänkorventie, Pytinpuiston kohdalla	45		45			0			0			0
Rälssipuistonpolku eteläinen			0		135	135			0			0
Tammiston kauppatie 13 liittymä LIVA			0			0			0		100	100
Tammiston kauppatie Tammistonkuja LIVA			0			0			0		100	100
Tammiston kauppatie Tammistontie LIVA			0			0			0		100	100
Tammiston kauppatie Voimakuja LIVA			0			0			0		100	100
Tikkurilantie 129 002519			0		1100	1100			0			0
Tikkurilantien baana vl Rälssitie-Robert Huberin tie			0			0		700	700			0
Turbiinitie			0	50		50			0			0
Tuupakka 9 kadut (402800)	800		800			0			0			0
Vanhatie			0			0		500	100 600			0
Ylästöntie ja Backaksenpolku (512000)			0		1200	1200			0			0
Urheilualueet			0			30			1000			0
Tikkurilantie 129 kenttä			0	30		30		1000	1000			0
Virkistysalueet			150			0			0			100
Krakanpuiston luonnonsuojelualueen reitit			0			0			0		100	100
Tammistonmäki	150		150			0			0			0
Ympäristörakentaminen			4300			3020			600			2820
Annefredinpuisto	2000		2000			0			0		1500	1500
Isomännynpuisto (Ylästö 7)			0		500	500			0			0
Muuran alueen puistot 002356			0			0			0		870	870
Padisenpuisto (Ylästö 7)	500		500			0			0			0
Pehtoorinpuisto	400		400			0			0			0
Pytinojanpuisto (002396)			0		1200	1200			0			0
Pytinpuisto	400		400			0			0			0
Rälssipuisto	1000		1000		1000	1000			0			0
Sutarsinpuisto (Ylästö 7)			0			0		350	350			0
Skattmansbynniitty (512000)			0		300	300			0			0
Vanhapuisto (Ylästö 7)			0	20		20		250	250			0
Ylästönranta (Ylästö 7)			0			0			0		450	450
TIKKURILA			7080			11745			14530			9445
Liikennealueet			5130			9875			12240			5395

Ailakkipolku jkpp (002354)				0		50		50				0				0
Bäckbyntie				0		400		400				0				0
Carl Edelfeltin aukio (sis. taide)		850	60	910		1650		1650		1500		1500				0
Erikoiskuljetusreitin siirtosuunnitelma Hakkilassa				0				0		300		300				0
Jokiniemen kampuksen kadut		2000	700	2700		3000		3000		3000		3000				0
Kirjastopolku ja Lummesola		215	15	230				0				0				0
Kirkkotie-Ylästöntie risteys				0				0				0	15	175		190
Koisotien itäosa				0				0				0		630	120	750
Krassitie vl. Kielotie-Orvokkitie	50			50				0				0				0
Kulleropuiston kadut		520	80	600				0				0				0
Kuusikkotie jkpp vl. Markkulantie-Sammaltie				0				0		500	100	600				0
Läntinen Valkoisenlähteentie vl Koivukyläntie-Talvikkitie				0				0		325		325				0
Läntinen Valkoisenlähteentie vl Osmankäämintie-Talvikkitie				0				0		425		425				0
Malminiitynpolku				0				0		100		100				0
Meiramitie vl Koivuhaantie-Läntinen Valkoisenlähteentie				0		255		255				0				0
Neilikkatie vl Keltamotie-Talvikkitie				0				0		510	200	710				0
Orvokkitie vl Lehdokkitie-Valkoisenlähteentie				0				0				0		590	860	1450
Orvokkitie vl Unikkotie-Lehdokkitie (liittyy Tikkuraittiin)				0				0		500	150	650				0
Ruskeasannantien risteyssilta U-1885	40			40				0				0				0
Sinirikontie				0				0	50			50		445	360	805
Talvikkitie Neilikkatie LIVA				0				0		150		150				0
Talvikkitie vl Raatetie-Leinikkitie				0				0				0	200			200
Tarhurintien LP-alue				0				0		200		200				0
Tikkuraitti				0				0		600	600	1200		1000		1000
Tikkurilantie vl Kielotie-Neilikkapuisto				0		1000	800	1800		900	800	1700				0
Tikkurilantie vl Ratatie-Kuninkaalantie				0				0				0		850		850
Tulppaanitie				0				0				0	150			150
Tulppaanitie hv-viemärin tulvamitoitus		100		100				0				0				0
Unikkotie vl Kielotie-Ratatie				0		100		100				0				0
Valkoisenlähteentie vl Vanha Porvoontie-Lahdentie		500		500		2620		2620		1180		1180				0
Vanha Porvoontie vl Kokkokalliontie-Malmarintie				0				0	150			150				0
Urheilualueet				0				370				1390				1400
Hiekkaharjun urheilupuisto tekojääkontti				0				0		150		150				0
Hiekkaharjun urheilupuisto valaistus				0		150		150				0				0
Simonkylänpuiston reitit				0	20	100		120		40		40				0
Tikkurilan urheilupuisto				0	100			100		1200		1200		1400		1400
Virkistysalueet				0				0				0				0
				0				0				0				0
Ympäristörakentaminen				1950				1500				900				2650
Elopelto				0				0				0		200		200
Elopelto 2				0				0		150		150				0

Kirjastopuiston pohjoisosa				0		1000		1000				0				0
Kirkonkylänkoski			350	350				0				0				0
Koivuhaan Arboretum				0				0				0		600		600
Neilikkapuisto				0		500		500				0				0
Pietaryrtinpuisto			100	100				0				0				0
Tiedepuisto				0				0				0		1850		1850
Tikkurilanranta itäosa			1500	1500				0				0				0
Tikkurilanranta Åvikin kvl-silta U-6120				0				0		400		400				0
Tikkrurilan Veteraanipuisto ja Hertaksenpuisto				0				0		350		350				0
KOIVUKYLÄ				5730				4550				2485				2550
Liikennealueet				5580				2850				1085				500
Asolanväylä Kuusitie LIVA	10	100		110				0				0				0
Asolanväylä Valtimotie LIVA	10	100		110				0				0				0
Elmon alueen kadut		1000		1000		1200		1200				0				0
Hanabölentie Lauratien akk U-8100				0				0		450		450				0
Karpaattientie				0				0				0		500		500
Koivukylänväylä Peltoniemenkuja LIVA				0				0	10	100		110				0
Koivukylänväylä pääradan ylikulkusilta U-8083	50			50	50			50				0				0
Laurintie Kosken silta U-1131	80			80				0				0				0
Laurintien liityntäpysäköintialue				0				0		325		325				0
Laurintie vl Kasperinpolku-Hanabölentie		3500		3500		1500		1500				0				0
Leikkitie 002516				0		100		100				0				0
Rekolantie vl. Peijaksentie-Tervahaudantie				0				0	200			200				0
Rosenlund asemakaava 741600		630	100	730				0				0				0
Urheilualueet				50				1200				1400				1700
Elmon urheilupuisto	50			50		1200		1200		1400		1400		1700		1700
Virkistysalueet				0				0				0				0
				0				0				0				0
Ympäristörakentaminen				100				500				0				350
Haxberginhaka		100		100		50		50				0				0
Kuusijärvi-Päiväkummuntie				0		100		100				0				0
Peijaksentien Keravanjoen kvl-kaarisilta U-8150				0				0				0		350		350
Tarinapuiston koira-aitaus				0		350		350				0				0
KORSO				3170				4730				1550				2250
Liikennealueet				2470				4700				1350				1550
Harmaahylkeentien pohjoisosan jkpp				0		400		400				0				0
Jokivarrenkuja Naalitien risteyssilta (U-1598)		720		720				0				0				0
Korson keskustan itäosa				0		1500		1500				0				0
Kulorastaantie		400		400				0				0				0
Lehmustontie 1. vaihe		800	250	1050		2050	250	2300		950	250	1200				0
Maakotkantie vl. Maakotkanpolku-Kotkankaula	100			100		300		300				0				0

Mikkolan laajennus		100	100	200		100	100	200				0				0
Pihkalantie vl Ullantie-Joukontie				0				0	150			150		800		800
Sääskitien pohjoispää				0				0				0		400	100	500
Vierumäentie				0				0				0	250			250
Urheilualueet				0				30				0				300
Mikkolan lähiikuntapaikka				0	30			30				0		300		300
Virkistysalueet				0				0				0				0
				0				0				0				0
Ympäristörakentaminen				700				0				200				400
Marsinpuisto				0				0		200		200				0
Metsopuisto ja Metsopuistikko		700		700				0				0				0
Ristirajan asukaspuisto				0				0				0		400		400
HAKUNILA				2825				760				4660				2200
Liikennealueet				775				760				4660				500
Hakunilan keskustan laajennus 2				0				0		240		240				0
Harjunreunan ylikulkukäytävä U-1774	25			25	60			60		900		900				0
Hirvimäentie vl Kuninkaanmäentie-Kiertomäentie		400	50	450				0				0				0
Kuninkaanmäentie vl Honkamäentie-Koulutie	100			100				0		400	100	500		500		500
Kuussillantie vl. Hakunilantie-Rajatie				0				0		100		100				0
Kuussillantie vl. Hopeakuja-Kuussillankuja				0				0		100		100				0
Lahdentien oikaisu vl Kehä III-Kaskela	100			100		700		700		1450		1450				0
Lähdepuistontie ja Koivumäenkuja				0				0		500		500				0
Pohjolantie vl. Kuninkaanmäentie-Kiertomäentie	100			100				0		500		500				0
Sotungintien pysäköintialue				0				0		300		300				0
Vanha Porvoontie jkpp vl Kuninkaanmäentie-Neidonrinne				0				0	70			70				0
Urheilualueet				200				0				0				0
Hakunilan urheilupuisto rullahiihtorata		200		200				0				0				0
Virkistysalueet				490				0				0				300
Kormuniitty latusilta		270		270				0				0				0
Kuusijärven esteetön uimapaikka		200	10	210				0				0				0
Vaaralan lammet ja Slåtmossen	10			10				0				0		300		300
Ympäristörakentaminen				1360				0				0				1400
Itä-Hakkilanojan puistosuunnitelma				0				0				0		1200		1200
Kuntopuisto		340		340				0				0				0
Sotungintien ulkoilureitti		990		990				0				0				0
Vaaralan lammet raittisilta	30			30				0				0		200		200
YHTEISHANKKEET VALTION KANSSA				1600				225				0				0
Kehä III Ala-Tikkurila-Kalkkikallio melueste				0		225		225				0				0
Mt140 jkpp vl Kyytitie-Mt152		1600		1600				0				0				0

93 Julkinen käyttöomaisuus	2024	2025	2026	2027
931 Liikennealueet	32430	34095	33930	28630
932 Urheilualueet	1250	1960	4640	3400
933 Virkistysalueet	640	0	480	400
934 Ympäristörakentaminen	9080	6720	3950	10570
935 Yhteishankkeet	1600	225	0	0
Yhteensä 931-935 (93 VOK)	45000	43000	43000	43000

Kunnallistekniikan investoinnit 2024-2033 (1000 euroa)										
93 Julkinen käyttöomaisuus	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033
931 Liikennealueet	32430	34095	33930	28630	30010	32680	28000	27970	27970	27970
932 Urheilualueet	1250	1960	4640	3400	2400	4000	2900	2900	2900	2900
933 Virkistysalueet	640	0	480	400	0	0	230	230	230	230
934 Ympäristörakentaminen	9080	6720	3950	10570	4520	250	5800	5800	5800	5800
935 Yhteishankkeet	1600	225	0	0	3070	3070	3070	3100	3100	3100
Yhteensä 931-935 (93 VOK)	45000	43000	43000	43000	40000	40000	40000	40000	40000	40000

Kaupunkiympäristön toimialan henkilöstösuunnitelma 2024 - 2027

1.9.2023

LIITE: Kaupunkitilalautakunta 20.09.2023 / 5 §

Keskeiset muutokset ja haasteet taloussuunnittelukaudella 2024 – 2027 henkilöstöresurssin näkökulmasta

- Ratikka-hankkeen organisointi ja toteutus lisää työmäärää linjaorganisaatiossa

- Muuttuva toimintaympäristö edellyttää nykyisen asiantuntemuksen ja resursoinnin vahvistamista sekä synnyttää kokonaan uusia osaamistarpeita, esim.
    - Energiakysymykset
    - Ilmastonmuutoksen uhka ja luontokato, hiilineutraalius, kiertotalouden edistäminen
    - Voimakkaasti kasvava investointiohjelma
    - Toimintaa säätelevien lakien uudistukset (mm. MRL, RYTJ, rakentamislaki)
    - Hallitusohjelmaan kirjatut uudistukset (mm. lupaprosessien valituskäytännöt, lupa- ja kaavoitusprosessien sujuvoittaminen ja digitalisointi, lakisääteiset ja sitovat käsittelyajat, rakennusvalvontauudistus)
    - Toimintatapojen ja tiedonhallinnan digitalisointi, uudet tietojärjestelmät
    - Asukasvuorovaikutus ja viestintä (erityisesti Ratikkaan liittyen)
    - Älyliikenne ja liikkuminen palveluna
    - Hankintaosaamisen tarve

- Rekrytointivaikeudet aiheuttavat haasteita useissa toiminnoissa, ja riittävän henkilöstön varmistaminen onkin ensisijaisen tärkeää
    - Varautuminen henkilöstön eläköitymiseen
    - Kaupungin veto- ja pitovoimatekijöiden tarkastelu ja kehittäminen
    - Onnistuneet rekrytoinnit
    - Henkilöstön henkisen ja fyysisen jaksamisen varmistaminen

Henkilöstö- ja henkilöstömenosuunnitelma sekä ennuste vakituisen henkilöstön eläkkeelle jäämisestä palvelualueella

Henkilöstö- ja henkilöstömenosuunnitelma 2024-2027	HENKILÖSTÖ 7.6.2023	2023 HS	2023 TA	2024 HS
a) Vakituisen henkilöstön määrä	542	638	638	650
b) Suunniteltu vuoden 2024 vakituisen henkilöstömäärän muutos edelliseen vuoteen 2023 Ko. vuoden kohta a) vähennettynä ed. vuoden kohta a)	-	-	-	12
c) Henkilöstömenot yhteensä (myös määräaikaiset) (SAP henkilöstömenot yhteensä)	-	35 135 803	35 135 803	35 965 582
d) Eläkeikä täyttyy tai on täyttynyt (vakituiset)	-	31	31	28

Vuoden 2024 henkilöstösuunnitelmassa ilmoitetaan hr-järjestelmämuutoksen vuoksi vain vakituinen henkilöstö. Sen sijaan palkkamenoissa ilmoitetaan kaikki henkilöstömenot ml määräaikaiset.

Tärkeimmät toimenpiteet, joilla toimiala voi itse vahvistaa henkilöstönsä pitovoimaa

- Hyvä valmentava johtaminen ja esihenkilötyöskentely
- Hyvän työilmapiirin ylläpito ja kehittäminen sekä suunnitelmallinen työhyvinvointitoiminta
- Mielekkäät työtehtävät ja mahdollisuus kehittyä, esim.
    - Urapolkumahdollisuuksien kartoittaminen
    - Koulutus
    - Työnkierto
- Työparimallin edistäminen
- Joustavat työskentelymahdollisuudet, esim. etätyö ja lomakäytännöt
- Laadukkaat ja toimivat työskentelytilat, -välineet ja laitteet
- Kannustava palkitseminen
- Edistetään ja ylläpidetään Vantaan hyvää mainetta
- Pyritään osaltaan vaikuttamaan palkkojen kilpailukykyisyyteen ja palkitaan hyvästä suorituksesta
- Edistetään osaltaan kaupunkitasoisia kehittämistoimia pitovoiman parantamiseksi
    - Kilpailukykyinen palkkataso ja henkilöstöedut
    - Esihenkilötyön kuormittavuuden huomioiminen
    - Toimivat, riittävät ja saavutettavat työterveyspalvelut

Tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden tilanne toimialalla

- Palkkaus perustuu työn vaativuuden arviointiin. Tasapuolisuudesta huolehditaan sukupuolten välillä myös henkilökohtaisissa lisissä, joiden jako perustuu erilaisten työtehtävien osaamiseen sekä työtapojen kehittämiseen.

- Naisilla ja miehillä on käytännössä samat mahdollisuudet tulla valituiksi eri tehtäviin ja edetä urallaan. Naisten ja miesten tasapuolista sijoittumista erilaisiin tehtäviin edistetään ja työtehtävät jaetaan osaamisen, ei sukupuolen mukaan. Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus ei kuitenkaan ole kaikkialla toteutunut johtuen tiettyjen tehtävien hakijakunnan homogeenisuudesta.

- Koulutusten suunnittelussa otetaan huomioon sukupuolivähemmistö- ja ikänäkökulmat.

- Koronan jälkeen työpaikan sosiaalisen pääoman koetaan pienentyneen. Työpaikan yhteisöllisyyttä pyritään edistämään kaikki työyhteisön jäsenet huomioiden.

Uusien perustettavien vakanssien lukumäärä

Nimike	Lukumäärä yhteensä	Arvioitu euromääräinen henkilöstömeno vuodessa työantajakulut huomioiden
Liikenteen alueinsinööri	1	70 000
Rakennuttajapäällikkö (ratikka)	1	80 000
Projekti-insinööri (ratikka)	1	60 000
Yhteyspäällikkö (ratikka)	1	90 000
Ympäristösuunnittelija	1	70 000

Uusien perustettavien vakanssien lukumäärä

Nimike	Lukumäärä yhteensä	Arvioitu euromääräinen henkilöstömeno vuodessa työantajakulut huomioiden
Johtava asemakaava-arkkitehti	1	80 000
Elinkaariasiantuntija	1	71 000
Hankinta-asiantuntija	1	49 000
Viestinnän asiantuntija	1	60 000
Vuorovaikutusasiantuntija	1	60 000

6 § **Kaupunkitilalautakunnan alaisen toiminnan osavuosikatsaus 2/2023 / TeA**

VD/5351/02.01.02.00/2023

TeA/JH/MR/MK

Esitetään merkittäväksi tiedoksi vuoden 2023 toinen osavuosikatsaus.

Toinen osavuosikatsaus tehdään ajalta 1.1.–31.8. Osavuosikatsauksessa kuvataan tiivistetysti toimialan toimintaa ja taloutta. Toimiala arvioi talousarvionsa toteutumista sekä käyttötalouden että investointien tulojen ja menojen osalta perusteluineen. Lisäksi toimialat raportoivat sitovien tavoitteidensa toteutumisesta**.**

Käyttötalouden osalta osavuosikatsauksessa käytetään seuraavaa otsikointia:

1. Talousarvion toteutuminen 2023
2. Toiminnan kehittäminen ja keskeiset muutokset

Investointien osalta raportoidaan hankeryhmittäin ennuste koko vuoden toteumasta, työohjelmien eteneminen sekä olennaisimmat ennusteen ja talousarvion välisten poikkeamien syyt.

Kaupunkitilalautakunta 20.9.2023 § 6

Apulaiskaupunginjohtajan esitys:
Päätetään merkitä tiedoksi kaupunkitilalautakunnan vuoden 2023 toinen osavuosikatsaus ja toimittaa se edelleen kaupunginhallitukselle ja -valtuustolle tiedoksi.

Käsittely:
Asian käsittelyn aikana apulaiskaupunginjohtaja muutti esitystään seuraavalla tavalla:

Osavuosikatsauksen sivulle 6 lisätään seuraava uusi toinen kappale:
”Vantaan kaupunki, Uudenmaan ELY-keskus ja Finavia kehittivät merkittävästi pyöräilyn opasteita Vantaalla. Katuverkolle lisättiin yhteensä 1143 opastetta, ELY-keskus toteutti omille pääreiteilleen noin 300 opastetta ja Finavia alueelleen noin 13 kpl. Työhön saatiin Traficomilta valtionavustusta.”

Osavuosikatsauksen sivun 11 viimeinen kappale muutetaan kuulumaan seuraavasti:
”Vuoden 2023 talousarvioon on budjetoitu maa-alueiden kunnostukseen 3 milj. euroa. Kulukehitys on alkuvuodesta ollut maltillinen, noin *0,5* [0,8] milj. euroa. Maa-alueiden kunnostusmäärärahojen arvioidaan alittavan budjetin 1 milj. euroa.”

Päätös:
Hyväksyttiin muutettu esitys.

Liite:
- Osavuosikatsaus 2/2023, kaupunkitilalautakunnan alainen toiminta (II)

Täytäntöönpano: Kaupunkistrategia ja johto / talousohjaus

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:
talous- ja hallintojohtaja Jonna Hohti, puh. 044 549 7991,
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

OSAVUOSI-KATSAUS 2/2023

KAUPUNKITILA-LAUTAKUNTA 20.9.2023

SISÄLLYSLUETTELO

KAUPUNKIYMPÄRISTÖ 3

Talousarvion toteutuminen 2023 3

Toiminnan kehittäminen ja keskeiset muutokset 4

INVESTOINNIT 7

91 Rakentaminen 7

91 1 Uudisrakentaminen 7

91 2 Korjausrakentaminen 8

91 3 Vuokra- ja osaketilat 9

93 Julkinen käyttöomaisuus 10

94 Irtain omaisuus 10

95 Kiinteä omaisuus 10

Liitteet:
Liite 1: Kaupunkitilalautakunnan alainen käyttötalouden toteuma
Liite 2: Kaupunkitilalautakunnan alaisten investointien toteuma
Liite 3: Kaupunkiympäristö, sitovat tavoitteet 2023

Julkaisija
Vantaan kaupunki
9/2023
Kaupunkiympäristö/Yhteiset palvelut
Kansikuva: Jokiuoman päiväkoti, Heli Olkkonen 2023

KAUPUNKIYMPÄRISTÖ

Vantaan ratikan rakentamisesta on tehty päätös kaupunginvaltuustossa. Kolmivuotisen jatkosuunnitteluvaiheen tulokset ja ratikan vaikutukset kokoava hankesuunnitelma hyväksyttiin toukokuussa ja ratikan kaupunkikehitystä ohjaava ratikan kaavarunko kesäkuussa. Yleisen rakentamisen suhdanteen vuoksi alkavia asuinkerrostalohankkeita on selvästi aiempia vuosia vähemmän. Myös tonttien kysyntä on tällä hetkellä vähäistä. Tikkurilan osaamiskampuksen suunnittelu etenee.

Käyttötalouden toimintatuottojen ennustetaan alittavan talousarvion 31,6 milj. euroa ja toimintakulujen ylittävän talousarvion 7,8 milj. euroa. Kaupunkiympäristön kokonaisinvestointien arvioidaan alittavan talousarvion n. 3,2 milj. euroa, josta toimitilainvestointien ennustetaan alittavan määrärahat n. 15 milj. euroa ja julkisen käyttöomaisuuden ylittävän määrärahat n.12,8 milj. euroa. Toimialan sitovien tavoitteiden ennustetaan toteutuvan pääosin.

Talousarvion toteutuminen 2023

Maanmyyntivoittojen talousarvio vuodelle 2023 on 34,5 miljoonaa euroa. Maanmyyntivoittotavoite alittunee noin 24,5 milj. euroa johtuen erityisesti asuntotonttien vähentyneestä kysynnästä. Ukrainan sodasta, rakennuskustannusten ja korkojen noususta, inflaatiosta sekä kuluttajien luottamuksen heikentymisestä aiheutuva epävarma markkinatilanne on johtanut siihen, että asuntokysyntä on vähentynyt merkittävästi sekä sijoittajien että oman asunnon ostajien osalta. Tästä syytä hankkeiden aloitukset ovat siirtyneet ja tonttikauppa on vähentynyt. Yritystonttien osalta kysyntä on ollut tasaisempaa, vaikka myytävistä tonteista on pulaa. Lisäksi maankäyttösopimuskorvausten ennustetaan alittuvan 3 milj. euroa, mittaus- ja geopalvelujen tuottojen 0,5 milj. euroa sekä kiinteistö- ja asunto-omaisuuden myyntien 4,4 milj. euroa. Varikon tuottojen ylitysennuste on 0,5 milj. euroa.

Käyttötalouden toimintakulujen arvioidaan ylittyvän mm. katujen ja puistojen rakentamisessa ja kunnossapidossa n. 5 milj. euroa, toimitilojen kiinteistönhoidossa 1 milj. euroa ja tilahallinnan lämmityskuluissa 0,7 milj. euroa sekä sähkökustannuksissa 1 milj. euroa.

Heinäkuun lopussa 2023 HSL:n matkustajamäärät olivat koko HSL-alueella noin 13 % pienemmät kuin vuonna 2019 vastaavana aikana. Joukkoliikenteen raportoinnissa on siirrytty käyttämään Espoon ja Helsingin mallia. Uusi tapa nostaa toimintakuluja n. 0,3 milj. euroa vuonna 2023.

Kaupunkitilalautakunta hyväksyi käyttötalouden määrärahamuutosesitykset ja julkisen käyttöomaisuuden investointien korotusesityksen 16.8.2023 kokouksessaan.

Määrärahamuutosesitykset esitetään edelleen kaupunginhallitukselle ja kaupunginvaltuustolle hyväksyttäväksi. Lisäksi kaupunginvaltuusto on hyväksynyt aiemmin 27.3.2023 kokouksessaan 16 milj. euron lisäyksen maanhankintaan kiinteän omaisuuden oston investointeihin ja 19.6.2023 kokouksessaan Myyrmäen pysäköintilaitoksen, yht. 2,7 milj. euroa, lisäyksen rakentamisen investointiohjelmaan.

Toiminnan kehittäminen ja keskeiset muutokset

Vantaan kaupunginvaltuusto päätti 22.5.2023 kokouksessa, että Vantaan ratikka rakennetaan. Päätös on ehdollinen ja vaatii, että valtio osallistuu investointikustannuksiin. Kaupunkitilalautakunta päätti toukokuussa, että ratikka toteutetaan kahden allianssin mallilla. Ensimmäinen allianssi vastaa Tikkurilan tunnelin ja länsiosan rakentamisesta, toinen itäosan rakentamisesta. Ratikan kaupunkikehitystä viitoittava kaavarunko hyväksyttiin. Ratikan asemakaavoista noin 81 % ja katusuunnitelmista noin 84 % on asetettu ehdotuksina nähtäville. Asemakaavoista 11 kpl on hyväksytty. Ratikan edistäminen jatkuu syksyllä rakentamisorganisaation rekrytointien ja allianssikilpailutuksen valmistelemisella.

Kuusijärven alueen uuden pysäköintialueen toinen vaihe otetaan käyttöön vielä syyskuun aikana, eli tällöin koko laajennus saadaan käyttöön. Myös uusi grillipaikka on valmistunut. Istutustyöt jatkuvat alueella vielä, koska osa istutettavista puista voidaan tilata ja istuttaa vasta lokakuussa.

Tikkurilan osaamiskampuksen kaava hyväksyttiin kesäkuussa nähtäville lautakunnassa ja kaupunginhallituksessa. Tavoitteena on saada kaava vuodenvaihteessa 2023/2024 vahvaksi. Korttelin 001 (Varia, Tikkurilan lukio, aikuisopisto) hankesuunnitelma on valmistunut elokuussa ja toimitettu hyväksyttäväksi lautakuntiin ja kaupunginhallitukseen. Mm. kaupungin palveluiden korttelin 002 (elinvoimapalvelut/kotouttamispalvelut ja työllisyyspalvelut), kilpailutuksen valmistelu on aloitettu. Tikkurilan osaamiskampuksen uusi projektijohtaja aloitti elokuussa.

Vantaalla on valmistunut ajalla 1.1.-31.8.2023 yhteensä 1854 uutta asuntoa vuositavoitteen ollessa 2460 asuntoa. Näistä pientaloja on ollut 246 kpl. Asunnoille myönnettyjen rakennuslupien määrä on n. 44 % kymmenen vuoden keskiarvosta. Pientaloille myönnettyjen rakennuslupien määrä on n. 70 % kymmenen vuoden keskiarvosta. Muilta osin sekä myönnettyjen rakennuslupien että valmistuneiden rakennusten määrä on supistunut noin 25 % edellisvuosiin verrattuna.

Pientaloasuntojen rakentamisen edistämiseksi on yleiskaavoitus selvittänyt vajaasti rakennettujen pientalotonttien tilannetta mahdollisten kannustuskampanjoiden pohjaksi. Lisäksi on valmisteltu uuteen rakennusjärjestykseen pientaloalueita koskevaa viherkerrointa. Asemakaavoitus on käynnistänyt kaavoitusohjelman uusia pientaloalueiden asemakaavoja nykyisen alueiden täydennyksinä ja laajennuksina. Seutulaan on laadittu

Katrinebergin kehityskuva, jonka pohjalta on tarkoitus valmistella pientaloteemainen arkkitehtikilpailu järjestettäväksi vuonna 2024. Pientaloasumista mahdollistetaan myös keskustoihin osana laajempia keskusta-asumisen asemakaavoja. Valtuustossa on hyväksytty 16 624 k-m2 verran (15 kpl) uutta asumista sisältäviä asemakaavoja.

Vantaan ympäristövastuuraportti 2022–2023 hyväksyttiin kaupunkiympäristölautakunnassa 9.5.2023. Raportin mukaan resurssiviisauden tiekartan toimenpiteet ovat edenneet hyvin. KETS-energiansäästötavoitteisiin päästään kaupungin omissa kiinteistöissä jo ennen määräaikaa ja myös öljystä luopuminen on loppusuoralla. Myös Vantaan Energian toimet ja suunnitelmat edesauttavat hiilineutraaliustavoitteen saavuttamista.

Viisivuotinen Neutralpath- hankkeen kick off –tilaisuus sidosryhmille pidettiin elokuussa. Hankkeen tavoitteena on osoittaa, että energiapositiivisilla alueilla voidaan olennaisesti vauhdittaa kehitystä kohti hiilineutraaleja kaupunkeja. Hanke saa rahoituksensa Euroopan Unionin Horizon Europe –rahoitusohjelmasta, kuten myös CIRCuIT, jonka viimeinen tuloksellinen vuosi on käynnissä.

Lisäksi Vantaalla on käynnistynyt LUMO luonnon monimuotoisuuden kokonaissuunnitelmatyö, joka tukee resurssiviisauden tiekarttaa. Suunnitelman on tarkoitus valmistua syksyllä 2023.

Alkuvuonna on rakennettu 40 sähköautojen latauspistettä kaupungin omien ajoneuvojen tarpeeseen. Varikko on hankkinut 15 sähkökäyttöistä henkilö- / pakettiautoa sekä 3 kuorma-autoa, jotka ovat lain ajoneuvo- ja liikennepalveluhankintojen ympäristö- ja energiatehokkuusvaatimuksista (740/2021) mukaisia.

Rakennus- ja kunnossapitourakoissa vaaditaan ajoneuvoilta Green Deal -sopimuksen mukaisia päästösuodatinluokkia (Euro- ja Stage -luokat) mahdollisuuksien mukaan.

Vuoden 2023 alusta alkaen sosiaali- ja terveystoimen sekä pelastustoimen toiminnot siirtyivät Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelle ja kaupungin omistamista tiloista laadittiin vuokrasopimukset sen kanssa. Vuokrasopimusten valmistelu myyntiin laitettavien kohteiden osalta on vielä kesken, koska pitkäaikaisiin vuokrasopimuksiin ei ole vielä saatu allekirjoituksia Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelta, ja siksi myyntivalmistelut ovat edenneet hitaasti. Myyntivalmisteluja on jatkettu kuntoarvioiden ja -tutkimusten osalta, mutta vuoden 2023 aikana ei kohteita vielä saada myytyä.

Yksittäisiä asuntoja on myyty vähitellen, mutta asuntomarkkinan haastavan kysyntätilanteen vuoksi myynti on ollut hidasta. Lisäksi kaupungin ulkopuolella sijaitsevista maa-alueista on myyty Vihdissä sijaitseva Rauhaniemen matkailuvaunualue.

Käynnissä on merkittäviä lakiuudistuksia, jotka tulevat vaiheittain voimaan. Luonnonsuojelulaki uudistui tänä vuonna. 1.1.2024 tulee voimaan laki rakennetun ympäristön tietojärjestelmistä. 2025 alusta voimaan tulee rakentamislaki ja MRL uudistuu

osittain alueidenkäyttölaiksi. Asetuksia lakeihin laaditaan vaiheittain. Toimialle on perustettu työryhmä, joka varmistaa, että tulevat lakiuudistusten tuomat muutokset toimintaympäristössä hoidetaan hallitusti.

Vantaan kaupunki, Uudenmaan ELY-keskus ja Finavia kehittivät merkittävästi pyöräilyn opasteita Vantaalla. Katuverkolle lisättiin yhteensä 1143 opastetta, ELY-keskus toteutti omille pääreiteilleen noin 300 opastetta ja Finavia alueelleen noin 13 kpl. Työhön saatiin Traficomilta valtionavustusta.

Katujen ja puistojen palvelualue ei enää saa erillistä rahoitusta MEK- ja lähiöohjelmien kautta, mutta toimenpiteiden kohdentamisessa ja asukasvuorovaikutuksessa suuralueilla tullaan edelleen huomiomaan erityisesti MEK-alueita. Aiemman MEK-ohjelman osallistuvan budjetoinnin hankkeita on kuluneena vuonna toteutettu Myyrmäessä, missä mm. istutettiin puita ja pensaita, paranneltiin kukkaniittyjä ja perustettiin kaksi picnic-paikkaa.

Osallistuva budjetointi laajenee kaupunkitasoiseksi kuluvan vuoden aikana. Katujen ja puistojen palvelualueelta on ollut laaja edustus osallistuvan budjetoinnin kehittäjäryhmässä, joka suunnitteli ja valmisteli alkuvuonna kaupunkitasoisen osallistuvan budjetoinnin mallia.

INVESTOINNIT

91 Rakentaminen

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 14.11.2022 vuoden 2023 talousarviokäsittelyssään toimitilainvestointeihin 93,19 milj. euron määrärahan. Uudisrakentamisen määrärahaa korotettiin 2,7 milj. eurolla Myyrmäen pysäköintirakennuksen osan ostamiseksi. Toimitilainvestointien ennustetaan alittavan määrärahat n. 15 milj. euroa.

91 1 Uudisrakentaminen

Uudisrakennusten 2023 investointikustannusten ennustetaan alittavan määrärahat n. 9,33 milj. euroa. Alitus johtuu usean 2023 hankealoituksen siirtymisestä myöhempään. Hankkeiden aikataulupoikkeamat syntyvät hankevalmistelu- ja suunnitteluvaiheen sekä urakkakilpailutusten pitkittyessä johtuen mm. asemakaavoituksen etenemisestä viiveellä sekä suunnitteluratkaisujen sovittamisesta tavoitehintoihin ja taloussuunnitelman määrärahavarauksiin. Rakentamisvaiheen viiveitä syntyy rakentamisen markkinatilanteen häiriöistä, mm. materiaalien saatavuusongelmien takia.

Toisella osavuosikatsausjaksolla (5–8/2023) valmistui Patotien päiväkoti. Rakennusvaiheessa olivat Latupuiston, Kelokuusen ja Korson päiväkodit. Lisäksi rakenteilla oli vuokratiloina toteutettava Kytöpuiston väistötilakoulu, joka myöhemmin toimii myös Itä-Hakkilan ja Ilolan koulujen peruskorjausten väistötiloina.

Suunnitteluvaiheessa olivat Lentolan päiväkoti (aiemmin Aviapolis II päiväkoti,) Karhunkierroksen päiväkoti, Mårtendals kampuksen päiväkoti laajennus, Kanniston koulun II vaihe, Vaskivuoren lukion laajennus, Elmon uimahalli sekä Kuusijärvihankkeen rakennuksia. Vuorikummun hoivatilojen laajennus ja peruskorjaus pysäytetään suunnitteluvaiheeseen, koska hyvinvointialue ei sitoudu hankkeeseen.

Tarveselvitys- ja hankesuunnitteluvaiheessa olivat Sotungin lukiopaviljonki, Tikkurilan alueen koulun (Viertolan) laajennus, Muuran yhtenäiskoulu, päiväkoti ja liikuntahalli, Matarin päiväkoti, Puutarhatien päiväkoti (aiemmin Tikkurilan II päiväkoti), Kaskelan I päiväkoti, Kivistön II ja III päiväkodit sekä Tikkurilan toimitilahanke.

Tulevien vuosien investointiesitysten edistämiseksi esiselvitysvaiheessa olivat Koivukylän alueen päiväkotiverkkoselvitys, Korso-Koivukylä kouluverkon esiselvitys vammaisopetuksen tilatarpeet huomioiden sekä koko kaupungin kattava kirjasto- ja asukaspalveluiden ja nuorison toimitilaverkkoselvitys.

Konserniyhtiöiden uudishankkeista kaupungin toimitiloiksi tarkastelujaksolla valmistui VTK Kiinteistöt Oy:n hanke Jokiuoman päiväkoti. Lisäksi kaupunki päätti hankkia osuuksia

Myyrmäkeen valmistuneesta pysäköintihallista. VTK Kiinteistöt Oy:n hankkeista rakennusvaiheessa olivat Vehkalan ammatillinen oppilaitos sekä Kansainvälisen koulun pintaremontti ja tilamuutokset.

VTK Kiinteistöt Oy:n hankkeista Aviapoliksen uuden lukion sekä Varia Hiekkaharjun laajennus- ja korjaustöiden suunnitteluvaihe oli alkamassa.

VTK Kiinteistöt Oy:n hankkeista hankevalmisteluvaiheessa olivat Kortteli 1, Tikkurilan osaamiskampus (aiemmin Jokiniemen oppimiskampustilat) sekä Koillis-Vantaan liikuntahalli.

Kaupunkikonsernin ulkopuolisista vuokrahankkeista rakennusvaiheessa olivat 2023 valmistuva Kivistön palvelukeskittymä, josta kaupungille on vuokrattu kirjasto-, asukas- ja nuorisotiloja sekä leasing-hankkeena toteutuva Ruusupuun päiväkoti.

91 2 Korjausrakentaminen

Korjausrakentamisen kustannusten ennustetaan alittavan määrärahat n. 5,57 milj. euroa. Alitus johtuu pääosin muutaman suuremman peruskorjaushankkeen aloituksen myöhästymisestä. Vuodelle 2023 varattuja määrärahoja jää käyttämättä mm. Mårtensdals skolan (-1,35 milj. euroa) ja Leppäkorven puukoulun (-1,3 milj. euroa) sekä Jokiniemen koulun (-1,5 milj. euroa) osalta. Myyrmäen toimintakeskuksen peruskorjauksen aloittaminen odottaa edelleen hyvinvointialueen vuokrasopimusta ja tähän varattua määrärahaa jää käyttämättä 1,1 milj. euroa. Lisäksi osaa hankkeita ovat viivästyttäneet ennakoitua suuremmat korjaustarpeet. Päiväkoti hankkeiden ajoitusta on pyritty aikatauluttamaan olemassa olevien väistötilojen ajallisen käytettävyyden mukaan.

Tarkastelujaksolla korjaushankkeista valmistuivat muun muassa Päiväkummun ja Ylästön päiväkodin osakorjaukset, Kaivokselan, Vaskivuoren, Mikkolan, Ilolan, Rekolan ja Jokivarren koulujen tilamuutokset sekä Kuusijärven päärakennuksen ja Martinus-kulttuurisalin wc- ja märkätilakorjaukset. Päiväkotien osakorjauksia on käynnissä syksyllä Pähkinänsärkijän, Mistelin ja Nissaksen päiväkodeissa.

Laajimmat pihakorjaushankkeet jatkuvat vielä syksyn ajan Peltolan ja Hiekkaharjun kouluilla ja Peltovuoren ja Rajakylän päiväkodeissa. Kesän aikana valmistui Ristipuron päiväkodin pihanperusparannus ja useita osittaisia pihakorjauksia.

Rakennusvaiheessa olivat:

- Jokiniemen entisen lukion muutos- ja korjaustyöt
- Kulttuuritehdas Vernissan peruskorjaus oli tarjouspyyntövaiheessa
- Tikkurilan nuorisotalo Tonttulan korjaustyöt
- sähköautojen latausasemien rakentaminen
- Energiatehokkuusinvestoinnit
- Hammashoidon hälytyslaiteasennukset

Suunnitteluvaiheessa olivat:

- Leppäkorven puukoulun peruskorjaus
- Hakunilan lisäoppimistilat
- Kanniston koulun tilamuutokset
- Kulomäen koulun tilamuutos- ja korjaustyöt
- Simonkallion koulun muutos- ja korjaustyöt
- Kytöpuiston koulun muutos- ja korjaustyöt
- Mårtensdals skolan korjaus- ja muutostyöt
- Seutulan päiväkodin osittainen peruskorjaus
- Päiväkummun päiväkodin osittainen peruskorjaus
- Nissaksen päiväkodin osittainen peruskorjaus
- Håkansbölen kartanon päärakennuksen peruskorjaus
- Nuorisotila Wintin talousrakennusten peruskorjaus

Tarveselvitys- tai hankesuunnitteluvaiheessa olivat:

- Itä-Hakkilan koulun peruskorjaus
- Kaivokselan koulun muutos- ja korjaustyöt
- Kivimäen koulun peruskorjauksen 2. vaihe
- Viertolan koulun muutos- ja korjaustyöt
- Tikkurilan kirjastotalon peruskorjaus
- Ankkalammen päiväkodin osittainen peruskorjaus
- Jönsaksen päiväkodin osittainen peruskorjaus
- Peltovuoren päiväkodin osittainen peruskorjaus
- Kivistön ja Hepopuiston päiväkotien osittainen peruskorjaus

Sisäilmaongelmien korjaustyöt jatkuivat monessa toimitilassa niihin suunniteltujen korjaustarpeiden mukaisesti ja resurssien sallimalla tavalla. Sisäilmakorjausten arvioidaan tässä vaiheessa vuotta toteutuvan budjetin mukaisesti (3,25 milj. euroa). Sisäilmakorjauksia suoritettiin Kivimäen, Sotungin, Päiväkummun, Kuusikon ja Veromäen kouluissa sekä Ristipuron ja Rautkallion päiväkodeissa. Ilvespuiston ja Riihipellon päiväkodin korjaukset alkavat syyskuussa. Näiden lisäksi Maarukan päiväkodin korjaus on alkamassa syksyllä, ja päiväkoti siirtyy väistötiloihin syyskuun lopulla.

91 3 Vuokra- ja osaketilat

Vuokra- ja osaketilojen muutostöiden kustannusten ennustetaan alittavan määrärahat n. 0,09 milj. euroa. Toteumaa oli kertynyt vain vähäisesti tässä vaiheessa vuotta. Budjetti on koottu pääosin varauksista pikaisia muutos- ja korjaustarpeita varten perustuen aikaisempien vuosien toteumiin. Sisäilmakorjausten arvioidaan toteutuvan 0,2 milj. euron budjetin mukaisesti.

93 Julkinen käyttöomaisuus

Talousarvion mukaisista määrärahoista on käytetty noin 82,6 %, ja julkisen käyttöomaisuuden investoinnit ovat ylittämässä määrärahat 12,8 miljoonalla eurolla.

Merkittävimpiä käynnissä olevia liikennealueiden hankkeita ovat Manttaalitien, Pyhtäänkorventien ja Annefredin alueen kunnallistekniikka sekä Elmon alueen esirakentaminen. Valmistuvista merkittävimpiä kohteita ovat Luhtitie, Riipiläntien jalankulku- ja pyörätien 2. vaihe sekä Kiilan vesihuolto. Ympäristörakentamisen merkittävimpiä käynnissä olevia kohteita ovat Viherpuiston asukaspuisto ja Tikkurilan keskuspuiston itäosa. Urheilualueista jatkuvana kohteena on Hakunilan urheilupuiston tekojääkenttien rakentaminen sekä uutena Hakunilan urheilupuiston lumetuskontti. Virkistysalueiden osalta jatkuvat Kuusijärven alueen kehittämiskohteet. Yhteishankkeena valtion kanssa toteutettu Kehä III:n parantaminen Askistossa ja Vantaankoski- Pakkala osuudella otettiin käyttöön elokuussa.

Kaupunginvaltuusto päätti toukokuussa 2023 Vantaan ratikan rakentamisesta. Päätös on kuitenkin ehdollinen ja vaatii valtion osallistumista rakentamiskustannuksiin. Valtio on maksanut 2,1 milj. euroa MAL-avustusta vuosien 2020–2021 suunnittelukustannuksiin. Valtio ei ole tehnyt maksatuspäätöstä vuoden 2022 suunnittelukuluista. Vuoden 2023 suunnittelukuluavustusta haetaan vuoden 2024 aikana.

94 Irtain omaisuus

Irtaimen omaisuuden ennustetaan toteutuvan talousarvion mukaisesti vuonna 2023. Mittaus- ja geopalveluiden käyttöön on budjetoitu irtaimen omaisuuden hankintoihin 0,372 milj. euroa, josta suurin osa kuluu monitoimikairakoneen hankintaan. Laite toimitetaan loppuvuoden aikana. Varikon hankinnat ovat myös toteutumassa talousarvion mukaisesti ja loput toimitukset tapahtuvat loppuvuonna.

95 Kiinteä omaisuus

Vuoden 2023 talousarvioon oli budjetoitu kiinteistöt ja tilat palvelualueen käyttöön kiinteän omaisuuden ostoon 7 milj. euroa. Kaupunginvaltuusto hyväksyi 16 milj. euron määräraha-korotuksen kiinteän omaisuuden hankintoihin. Korotuksesta 10,65 milj. euroa aiheutuu Kielotie 13 tontin ostosta terveys- ja hyvinvointikeskuksen tarpeisiin. Kielotie 13 tontin kauppa on tehty 17.5.2023.

Kiinteää omaisuutta on hankittu vapaaehtoisin kaupoin ja etuosto-oikeuden käytöllä noin 25 ha strategisesti merkittäviltä alueilta esimerkiksi Hakkilasta, Korsosta ja Myllykylästä. Alkuvuoden maanhankinnoissa on mukana myös Hakunilasta ostettu rakennettu liiketontti

Vantaan ratikan varrelta, pientalotontin ja yritystontin takaisinostot sekä merkittävä viher-aluekauppa Vaaralasta. Maanhankintoihin on käytetty n. 19,5 milj. euroa.

Vuoden 2023 talousarvioon on budjetoitu maa-alueiden kunnostukseen 3 milj. euroa. Kulukehitys on alkuvuodesta ollut maltillinen, noin 0,5 milj. euroa. Maa-alueiden kunnostusmäärärahojen arvioidaan alittavan budjetin 1 milj. euroa.

KAUPUNKIYMPÄRISTÖN KÄYTTÖTALOUDEN TOTEUMA YHTEENSÄ 1.1.-31.8.2023

	1 000 EUR	TP 2022	TA 2023	Toteuma 1-8/2023	Toteuma %	Ennuste 2023
Kaupunkiympäristö	**TOIMINTATUOTOT**	**288 885**	**286 088**	**170 784**	**59,7**	**254 492**
	TOIMINTAKULUT	**-266 241**	**-240 034**	**-157 458**	**65,6**	**-247 802**
	TOIMINTAKATE	**22 644**	**46 054**	**13 325**	**28,9**	**6 689**

KAUPUNKITILALAUTAKUNNAN ALAISEN KÄYTTÖTALOUDEN TOTEUMA 1.1.-31.8.2023

	1 000 EUR	TP 2022	TA 2023	Toteuma 1-8/2023	Toteuma %	Ennuste 2023
TILA yhteensä	**TOIMINTATUOTOT**	**283 108**	**280 164**	**166 881**	**59,6**	**248 568**
	TOIMINTAKULUT	**-251 553**	**-224 797**	**-147 806**	**65,8**	**-232 565**
	TOIMINTAKATE	**31 555**	**55 367**	**19 075**	**34,5**	**16 002**
Kaupunkitilalautakunta	**TOIMINTAKULUT**	**-107**	**-80**	**-28**	**34,6**	**-80**
	TOIMINTAKATE	-107	-80	-28	34,6	-80
Kadut ja puistot	**TOIMINTATUOTOT**	**25 603**	**27 134**	**15 831**	**58,3**	**24 134**
	TOIMINTAKULUT	**-46 263**	**-39 613**	**-28 137**	**71,0**	**-44 613**
	TOIMINTAKATE	-20 660	-12 479	-12 306	98,6	-20 479
Joukkoliikenne	**TOIMINTATUOTOT**	**12 502**	**12 117**	**8 174**	**67,5**	**12 117**
	TOIMINTAKULUT	**-64 807**	**-62 300**	**-41 762**	**67,0**	**-62 643**
	TOIMINTAKATE	-52 305	-50 183	-33 588	66,9	-50 526
Kiinteistöt ja tilat bruttoyksiköt	**TOIMINTATUOTOT**	**39 842**	**43 096**	**11 393**	**26,4**	**18 396**
	TOIMINTAKULUT	**-27 291**	**-28 729**	**-18 483**	**64,3**	**-29 729**
	TOIMINTAKATE	12 550	14 367	-7 090	-49,3	-11 333
Kiinteistöt ja tilat nettoyksiköt	TOIMINTATUOTOT	197 849	192 370	126 929	66,0	187 942
	TOIMINTAKULUT	-106 872	-89 088	-55 684	62,5	-90 238
	TOIMINTAKATE	**90 977**	**103 282**	**71 245**	**69,0**	**97 704**
Varikko, nettoyksiköt	TOIMINTATUOTOT	7 313	5 447	4 555	83,6	5 979
	TOIMINTAKULUT	-6 212	-4 987	-3 712	74,4	-5 262
	TOIMINTAKATE	**1 101**	**460**	**843**	**183,2**	**717**

KAUPUNKITILALAUTAKUNNAN ALAISTEN INVESTOINTIEN TOTEUMA 1.1.-31.8.2023

	1 000 EUR	TP 2022	Talousarvio-muutos 2023	TA 2023 yhteensä	Toteuma 1-8/2023	Toteuma %	Ennuste 2023
Katon investoinnit yhteensä	**TOIMINTAKULUT**	**-126 054**	**-18 700**	**-164 404**	**-92 571**	**56,3**	**-161 214**
Rakentaminen yhteensä	**TOIMINTAKULUT**	**-70 423**	**-2 700**	**-95 890**	**-39 318**	**41,0**	**-80 900**
Rakentaminen yhteensä	*TUOTOT*	*600*					
Uudisrakennukset	**TOIMINTAKULUT**	**-33 120**	**-2 700**	**-49 530**	**-19 119**	**38,6**	**-40 200**
Peruskorjaukset	**TOIMINTAKULUT**	**-36 419**		**-44 570**	**-20 178**	**45,3**	**-39 000**
Vuokra- ja osaketilojen muutostyö	**TOIMINTAKULUT**	**-884**		**-1 790**	**-21**	**1,1**	**-1 700**
Julkinen käyttöomaisuus yhteensä	**TOIMINTAKULUT**	**-44 360**		**-39 000**	**-32 219**	**82,6**	**-51 800**
Julkinen käyttöomaisuus yhteensä	***TUOTOT***	***6 203***		***1 800***	***1 242***	***69,0***	***1 800***
Julkinen käyttöomaisuus ilman Ratikkaa	**TOIMINTAKULUT**	**-38 352**		**-33 000**	**-28 229**	**85,5**	**-43 800**
Liikennealueet	TOIMINTAKULUT	-26 684		-24 760	-20 432	82,5	-32 700
Urheilualueet	TOIMINTAKULUT	-2 418		-2 920	-1 722	59,0	-4 900
Virkistysalueet	TOIMINTAKULUT	-2 381		-615	-1 394	226,6	-1 500
Ympäristörakentaminen	TOIMINTAKULUT	-2 766		-3 855	-3 424	88,8	-3 500
Yhteishankkeet	TOIMINTAKULUT	-4 104		-850	-1 258	148,0	-1 200
Vantaan Ratikka	**TOIMINTAKULUT**	**-6 008**		**-6 000**	**-3 990**	**66,5**	**-8 000**
Vantaan Ratikka	*TUOTOT*	*1 881*		*1 800*			*1 800*
Kaupunkiympäristön irtain omaisuus	**TOIMINTAKULUT**	**-1 331**		**-3 514**	**-1 029**	**29,3**	**-3 514**
Kiinteä omaisuus yhteensä	**TOIMINTAKULUT**	**-9 940**	**-16 000**	**-26 000**	**-20 006**	**76,9**	**-25 000**
Kiinteän omaisuuden osto	TOIMINTAKULUT	-9 463	-16 000	-23 000	-19 519	84,9	-23 000
Maa-alueiden kunnostus	TOIMINTAKULUT	-477		-3 000	-487	16,2	-2 000
Kiinteän omaisuuden myynti	***TUOTOT***	***13 552***		***3 500***	***1 297***	***37,0***	***3 500***

Vantaa,

Kaupunkiympäristön sitovat tavoitteet tilanne 8/2023

Sitova tavoite vuodelle 2023	Mittari	Lähtötaso v:n 2021 loppu	Tavoitetaso 2023	Vastuuhenkilö(t)	Keskeiset toimenpiteet 1.1. - 31.8.2023	Mittarien tilanne 1.1. - 31.8.2023	Tavoitteen toteutumisarvio
1.3 Maanluovutuksen ja maankäyttösopimusten nettotulot yhteensä 150 milj. euroa vuosina 2022-2025, vuodelle 2023 37,5 milj. euroa	Maanluovutuksen ja maankäyttösopimusten tulot (netto), milj. euroa = maanmyyntivoitot (kauppahinta vähennettynä hankintahinnalla ja tonttien luovutuskuntoon saattamisen kustannuksilla) + maanvuokratulot + maankäyttösopimuskorvaukset (vähennettynä maanhankintamenoilla)	45,6 milj. euroa	37,5 milj. euroa	Tero Anttila	Koivuhaassa on myyty noin 5 ha yritystontin laajennusosa ja Vehkalan yritysalueelta on vuokrattu tontti kahdelle rakennusalan yritykselle. Maanmyyntivoittoa myynnistä on tullut noin 2,2 milj. euroa ja tuleva vuokratulo on n. 41 300 euroa/v. Asuntotontteja omistusasumiseen (kerros- ja rivitalo) on tarjouskilpailussa Hakunilan Nissaksesta ja kilpailuaika päättyy toukokuun lopussa.	Nettotulot 1–8/2023. Mittari yhteensä: 15,26 milj. euroa. Maanmyyntivoitot: n. 4,3 milj. euroa. Maanvuokratulot: n. 4,5 milj. euroa. Maankäyttösopimuskorvaukset: n. 6,4 milj. euroa. Erityisesti asuntotonttien heikon kysynnän vuoksi vuoden 2023 tavoitteeseen ei päästä.	Tavoite ei toteudu
1.4 Kiinteistöjohtamisen linjauksilla tuetaan kaupunkistrategian tavoitteita ja erityisesti kaupungin palveluiden tarpeita	Linjausten toimenpiteiden toteutuminen	Linjaukset valmistelussa ja lausuntokierroksella.	Uusien toimenpiteiden valmistelu aloitettu sekä otettu huomioon budjetoinnissa ja henkilöstösuunnittelussa.	Tero Anttila	Suunnitteluohjeen päivitys aloitettu. Hankepalautekysely valmisteltu. Kaupungin ja konserniyhtiöiden roolijakoa tarkistettu. Kuusijärven hallintomalliehdotus laadittu. Kiinteistöjen ennakoivaa olosuhde- ja kuntoseurantaa kehitetty. Sisäilma-asioiden menettelytapaohje päivitetty. Kiinteistöjen ylläpidon	Linjausten toimenpiteitä toteutetaan jatkuvana toimintana ja kehittämisprojekteina. Taloudelliset ja henkilöstöresurssitarpeet tuotu esiin kehysesityksinä.	Tavoite toteutunee täysin.

					puitejärjestelyjä kilpailutettu. Rakennusten energiankulutusta seurattu energiansäästöryhmässä ja sovittu säästötoimista. Sisäilmakorjauksia, energiatehokkuutta parantavia toimenpiteitä ja tilamuutoshankkeita tehty suunnitelmallisesti.		

Sitova tavoite vuodelle 2023	Mittari	Lähtötaso v:n 2021 loppu	Tavoitetaso 2023	Vastuuhenkilö(t)	Keskeiset toimenpiteet 1.1. - 31.8.2023	Mittarien tilanne 1.1. - 31.8.2023	Tavoitteen toteutumisarvio
1.5 Sote- ja Pela -kiinteistöjen salkutus myyntiä varten on tehty ja ensimmäinen salkku myyty	Salkut on määritelty myyntiä varten ja ensimmäinen niistä on myyty vuoden 2023 loppuun mennessä.	Tuottavuus- ja kasvuohjelma edellyttää kaupungin myyntitulojen kasvattamista vuosina 2021–2023.	Ensimmäinen salkku on myyty vuoden 2023 loppuun mennessä.	Tero Anttila	Myyntisalkun kiinteistöistä on tehty kuntoarviot ja -tutkimukset. Hyvinvointialueen kanssa on jatkettu neuvotteluja pitkäaikaisista vuokrasopimuksista, mutta HVA:lla ei vielä ole ollut valmiutta niitä allekirjoittaa. Tavoitteena oli myydä ensimmäinen osa salkkua vuoden 2023 aikana, mutta myyntiä ei enää ehditä tehdä tämän vuoden puolella.	Myyntivalmistelut ovat edenneet kuntoarvioiden ja -tutkimusten osalta. Vuokrasopimukset on toimitettu HVA:lle allekirjoitettavaksi. Tavoitteen toteutuminen riippuu pääosin HVA:n päätöksistä edetä vuokrasopimusten osalta, jotka tarvitaan ennen kohteiden myyntiä sekä markkinakysynnästä myyntihetkellä.	Tavoite toteutunee osittain.
2.4 Työpaikkamäärältään merkittävien (>50 työpaikkaa) yritysten tai muiden organisaatioiden Vantaalle sijoittumis- tai laajentumispäätöksien määrä kasvaa	Sijoittumis- tai laajentumispäätöksien määrä (>50 työpaikkaa)	3	8	Tero Anttila ja Susanna Taipale-Vuorinen	Koivuhaassa on myyty noin 5 ha tontin laajennusosa, joka mahdollistaa yrityksen työpaikkojen lisäyksen noin 400–500 henkilöllä. Vehkalan yritysalueelta on vuokrattu tontti kahdelle rakennusalan yritykselle, jotka työllistävät yhteensä noin 75 henkilöä.	3 toimijan osalta mahdollistettu sijoittuminen ja laajentuminen. Kahden osalta neuvottelut ovat vielä kesken. Vuoden 2023 loppuun mennessä ei ehditä mahdollistaa tavoitteen mukaisen 8 uuden yrityksen sijoittumista Vantaalle. Tavoite ei toteudu yritysten lukumäärän osalta, mutta uusia työpaikkoja saadaan Vantaalle arviolta 600.	Tavoite toteutunee osittain.

Sitova tavoite vuodelle 2023	Mittari	Lähtötaso v:n 2021 loppu	Tavoitetaso 2023	Vastuuhenkilö(t)	Keskeiset toimenpiteet 1.1. - 31.8.2023	Mittarien tilanne 1.1. - 31.8.2023	Tavoitteen toteutumisarvio
2.5 Yritysten sijoittumisen ohjauksen toimintamallin selvittämistyöryhmän selvitystyö on valmistunut ja sen työn pohjalta tehtävät kehittämistoimet ml. myynnin ja markkinoinnin uudistus on toteutettu vuoden 2023 aikana	Sijoittumisen ohjauksen toimintamallin selvitystyö ja kehittämistoimenpiteet toteutettu	Toimintamallia on kehitetty osana palvelualueiden toiminnan kehittämistä.	Uusittu toimintatapa on käytössä.	Tero Anttila, Susanna Taipale-Vuorinen ja Mari Kalmari	Kasvupalveluiden jakaminen kahteen palvelualueeseen on päätetty. Elinvoiman sekä työllisyyden ja kotoutumisen palvelualueet aloittavat 1.9.2023.	Työryhmän ehdotusten perusteella on aloitettu toimenpiteet, joiden mukaan hallintosääntö muuttuu 1.9.2023.	Tavoite toteutunee täysin.
3.1 Kuusijärven ympärivuotinen vetovoimaisuus paranee	Uusien palvelurakennusten valmistuminen (savusaunat, vuokratilat, grillikodat)	Yleissuunnitelma hyväksytty, kokemusvisio ja palvelukonsepti valmis	Uudet palvelurakennukset rakenteilla (yrittäjien tilat ja savusaunat)	Riikka Åstrand ja Tero Anttila	Hankesuunnitelma valmis. Suunnittelu jatkuu ja valmistuu 2023.	Rakentaminen alkaa 2024 (savusaunat, infokatos ja yleinen wc).	Tavoite toteutunee osittain.
	Pysäköintialueen valmistuminen	Pysäköintialueen laajennus käynnissä	Pysäköintialue valmis kesäkuuhun 2023 mennessä		Rakentaminen käynnissä.	Valmistuu syksy 2023.	
	Kävijäseurannan käynnistäminen ja toteutus	Ulkoalueiden kävijäseurannan pilotti päättynyt ja ratkaisu löytynyt	Jatkuva ympärivuotinen kävijäseuranta käynnistetty ulkoalueilla. Mittauspisteet avainpaikoissa		Vuoden 2022 pilotista löytyi teknisesti sopiva ratkaisu ulkoalueen kävijälaskentaan.	Suunnittelu jatkuu. Hankinnan toteutus 2023.	
3.3 MAL-tavoitteet toteutuvat	MAL-sopimuksen mukainen kokonaistavoite on 2 640 asuntoa. Valtion tukemien pitkän korkotuen vuokra-asuntojen tavoite on 528 asuntoa. Asumisoikeusasuntojen ja	Asuntoja valmistui vuonna 2021 yhteensä 3176 asuntoa. Pitkän korkotuen vuokra-asuntotuotantona valmistui 314 asuntoa. Asumisoikeusasuntoja ja lyhyen korkotuen	Asuntotuotannon osalta MAL-tavoitteet säilyvät samana myös vuonna 2023 (sopimuskausi 2020-2023).	Tero Anttila	Osa vuosina 2021 ja 2022 käynnistyneistä asuinkerrostalohankkeista valmistuu tänä vuonna mikä pitää valmistuneiden asuntojen määrän kohtuullisella tasolla. Tilanne 1.9.: Vuonna 2023 on aloitettu tähän	Tilanne 1.9.: Asuntoja on valmistunut 1 860 kpl. Näistä valtion tukemia pitkän korkotuen asuntoja on 237 kpl ja asumisoikeusasuntoja on 172 kpl.	Tavoite toteutunee osittain.

	lyhyen korkotuen mallilla rahoitettujen asuntojen tavoite on yhteensä 264 asuntoa.	asuntoja valmistui yhteensä 198 asuntoa.			mennessä 448 asunnon rakentaminen.		
	Asemakaavatuotanto 240 000 k-m2 uutta asuntokerrosalaa vuodessa	Asemakaavatuotanto 90 000 k-m2 uutta asuntokerrosalaa vuodessa	Asemakaavatuotanto 240 000 k-m2 uutta asuntokerrosalaa vuodessa		Viertolankuja 4:n, Hopeatien ja Vaakapuiston asemakaavan muutokset on hyväksytty valtuustossa. Asuntohankkeet on priorisoitu asemakaavoituksessa.	Valtuuston hyväksymissä asemakaavoissa on yhteensä noin 17 000 k-m^2 uutta asuntokerrosalaa. Ennusteen mukaan koko vuoden asuntokerrosalatavoite voidaan saavuttaa. Ennusteeseen sisältyy kuitenkin useita asuntohankkeita, joissa on kaupungin tahdosta riippumattomia epävarmuustekijöitä.	

Sitova tavoite vuodelle 2023	**Mittari**	**Lähtötaso v:n 2021 loppu**	**Tavoitetaso 2023**	**Vastuuhenkilö(t)**	**Keskeiset toimenpiteet 1.1. - 31.8.2023**	**Mittarien tilanne 1.1. - 31.8.2023**	**Tavoitteen toteutumisarvio**
3.4 Valmistuvien pientaloasuntojen määrä 550 asuntoa	Vantaalle valmistuu 550 pientaloasuntoa (rivi-, pari-, erillis- ja omakotiasuntoja).	Vuonna 2021 valmistui 378 pientaloasuntoa.	Vantaalle valmistuu 550 pientaloasuntoa. (Kaupungin strategian tavoite on päästä 600 valmistuneeseen pientaloasuntoon vuonna 2025.)	Tero Anttila	Tilanne 1.9.; Omakoti-, pari-, erillis- ja rivitaloihin on valmistunut 279 asuntoa.	Tilanne 1.9.; Omakoti-, pari-, erillis- ja rivitaloihin on valmistunut 279 asuntoa. Valmistuneiden asuntojen määrä tässä vaiheessa vuotta on samaa tasoa kuin viimeisinä kolmena vuotena.	Tavoite toteutunee osittain.
18.1 Edistetään päästövähennystoimia hiilineutraalisuuden saavuttamiseksi viimeistään vuonna 2030	Kasvihuonekaasut vähenevät. Laskennassa huomioidaan lämmön, sähkön, liikenteen, teollisuuden ja työkoneiden, jätteiden käsittelyn	Kokonaispäästöt 872 ja asukaskohtaiset päästöt 3,6 (kt CO2-ekv.)	7,5 %:n vähennys (keskimääräinen vuosittainen päästövähenemä verrattuna vuoden 2020 päästöihin, jolla päätavoite eli hiilineutraali kaupunki vuonna 2030 saavutetaan).	Tero Anttila	Päästötiedot vuoden 2022 osalta on saatu vuoden 2023 toukokuussa. Kaupunki on tehnyt yhteistyösopimuksen Vantaan Energian kanssa, jossa mm. kehitetään kaupungin oman rakennuskannan energiatehokkuutta ja suunnitellaan yhteisiä hankkeita. Kaupungin maan luovutuksella,	Kokonaispäästöjen olisi pitänyt laskea 15 % vuodesta 2020, mutta päästöt olivat laskeneet vain 7,2 %. Merkittävin päästöjen kasvu tapahtui kaukolämmön päästöissä, jotka kasvoivat 37 % kun niiden olisi pitänyt laskea 20 %. Tavoite toteutuu	Tavoite toteutunee osittain.

	sekä maatalouden päästöt.				asemakaavamuutoksilla ja maankäyttösopimuksilla mahdollistetaan Vantaan Energian hankkeiden eteneminen.	osittain liikenteen, öljy- ja sähkölämmityksen sekä maatalouden päästöjen osalla. Jätteiden käsittelyn ja käyttösähkön osalla päästöt ovat tavoitteen mukaisia.	

Sitova tavoite vuodelle 2023	**Mittari**	**Lähtötaso v:n 2021 loppu**	**Tavoitetaso 2023**	**Vastuuhenkilö(t)**	**Keskeiset toimenpiteet 1.1. - 31.8.2023**	**Mittarien tilanne 1.1. - 31.8.2023**	**Tavoitteen toteutumisarvio**
19.1 Tehostetaan kierrätystä kaupungin toimipisteissä	Kaupunkiympäristön toimialan toiminta on Ekokompassi-sertifikaatin mukaista.	Kaupunkiympäristön toimiala hakenut Ekokompassi-sertifikaattia.	Kaupunkiympäristön toimialan toiminta on Ekokompassin sertifikaatin mukaista. Todennetaan vuosiraportilla.	Tero Anttila ja Riikka Åstrand	Katon Ekokompassi sai sertifikaatin vuoden 2022 lopussa. Ekokompassin vuosiraportointi jätetään sertifikaatin myöntäneelle Kinos Oy:lle huhtikuun lopussa.	Katon Ekokompassi sai sertifikaatin vuoden 2022 lopussa.	Tavoite toteutunee osittain.
	Käyttöönottoauditointien toteutus-% Kaupunkikulttuurin toimialalla kirjasto- ja asukaspalveluiden sekä kulttuuripalveluiden palvelualueiden toimipisteissä	Kaupunkikulttuurin toimiala käynnistää Ekokompassin käyttöönoton syksyllä 2022.	Kaupunkikulttuurin toimialalla Ekokompassin käyttöönottoauditoinnit on toteutettu kaikissa kirjasto- ja asukaspalveluiden ja kulttuuripalveluiden toimipisteissä.		Ekokompassi-ympäristöjärjestelmän hankinnasta toimialalle on tehty päätös ja järjestelmä on tilattu. Ympäristöjärjestelmään kuuluva alkukartoitus on aloitettu tekemällä kirjastojen, lastenkulttuurikeskusten ja liikuntapaikkojen jätehuollon nykytilan kartoituksia. Alkukartoitukset jatkuvat ja ympäristöohjelman rakentamista tehdään syksyn aikana. Ekokompassin ensiauditointi tapahtunee ensi vuoden puolella.	Käyttöönottoa kahdella palvelualueella valmistellaan, auditoinnit siirtynevät ensi vuoden alkuun.	

Sitova tavoite vuodelle 2023	Mittari	Lähtötaso v:n 2021 loppu	Tavoitetaso 2023	Vastuuhenkilö(t)	Keskeiset toimenpiteet 1.1. - 31.8.2023	Mittarien tilanne 1.1. - 31.8.2023	Tavoitteen toteutumisarvio
20.1 Luonnon monimuotoisuuden edistäminen Resurssiviisauden tiekartan Monimuotoinen luonto -kaistan toimenpiteitä toteuttamalla	Resurssiviisauden tiekartan "Monimuotoinen luonto" -kaistan toimenpiteitä toteutetaan suunnitelmallisesti.	Tavoitteet kirjattu tiekarttaan	Tiekartan edellyttämät toimenpiteet suunniteltu ja toimeenpano käynnistetty	Tero Anttila	Luonnon monimuotoisuuden kokonaissuunnitelmatyö käynnistyi vuoden alussa ja työhön on kilpailutettu myös konsultti. Työlle on muodostettu pajoista ja asiantuntijoista koostuva ohjausryhmä.	Tiekarttaa toteutetaan tällä hetkellä yhteensä 38 toimenpiteellä (3 valmiina, 9 toteutusvaiheessa ja 16 on jatkuvan käytännön toimenpidettä).	Tavoite toteutunee osittain.
22.1 Vantaan ratikkakaupungin suunnittelu etenee kokonaisvaltaisesti kaupunginvaltuuston hyväksymien reunaehtojen mukaisesti	Katu- ja puistosuunnitelmien valmistumisprosentti, ratikkakatujen asemakaavojen lautakuntakäsittelyt (prosenttia), vaikutustenarviointien kokonaisuus valmis rakentamispäätöstä varten	Taustaselvityksiä ja kaavarunkoluonnosta tehty. Ensimmäiset katusuunnitelmaluonnokset esitelty ja seuraavat valmisteilla. Katualueiden asemakaavat edistyneet katusuunnittelun aikataulussa.	Kaikki katu- ja puistosuunnitelmat valmiit, asemakaavoista kaikki käyneet ensimmäisessä lautakuntakäsittelyssä, vaikutustenarviointien kokonaisuus valmis rakentamispäätöstä varten.	Tero Anttila	Katusuunnitelmia ja asemakaavoja edistetty, vaikutustenarviointien kokonaisuus saatettu loppuun.	Katu- ja puistosuunnitelmista valmiina 84 %, asemakaavoja käynyt ensimmäisessä lautakunnassa 81 %. Vaikutusten arviointien kokonaisuus valmis.	Tavoite toteutunee osittain.
22.2 Kestävien liikkumismuotojen osuus kasvaa	Joukkoliikenteen matkustajamäärä palaa koronaa edeltävälle tasolle vuoteen 2025 mennessä.	Jkl: 99 600 nousua / arkipäivä	Jkl nousijamäärä: 120 000 nousua / arkipäivä	Tero Anttila	Kaikki linjastomuutokset on toteutettu ja runkolinjapysäkit saatu parannettua. Syksyllä 2023 aloittivat runkolinjat 520 ja 530, joita liikennöidään sähköbusseilla. Luhtitie ja sen pysäkit ovat käytössä suunnitellusti.	Nousijamäärätietoa saadaan vasta 2024 tammi-helmikuun vaihteessa. HSL:n lipunmyyntiukujen kehityksen perusteella joukkoliikennematkustaminen alkaa olla hyvin lähellä vuoden 2019 tasoa.	Arviointi tehdään vuoden lopussa.
	Pyöräilijöiden määrä mittauspisteissä kasvaa 4 % vuodessa. (Lähtötasona vuoden 2017 indeksiluku 1000)	Pyöräilyindeksi: 956	Pyöräilyindeksi: 1265		Pyöräilyä edistetään monipuolisesti erityisesti pyöräilyn infraa ja pysäköintiä kehittämällä. Pyöräilyn mittarointia on tarkoitus myös edistää.	Pyöräilyindeksin seurantakausi kestää 15.9. asti. Tämän hetken tietojen mukaan kasvua on 2 % vuoden 2022 pyöräilijämäärään.	

	Pyöräliikenteen tavoiteverkon kriteerit täyttävät pyörätiet (km)	Baanoiksi ja pääpyöräreiteiksi luokiteltuja reittejä on yhteensä 12,5 kilometriä (2022).	14 km		Vantaankoskentien pyörätien parannuksen (pääreitti II vl. Syväkiventie – Tikkurilantie) 0,6 km, Luhtitien uusi osuus 0,9 km ja Asematie 200 metriä.	Kuvatut kohteet rakentuvat 2023 aikana.	
Sitova tavoite vuodelle 2023	**Mittari**	**Lähtötaso v:n 2021 loppu**	**Tavoitetaso 2023**	**Vastuuhenkilö(t)**	**Keskeiset toimenpiteet 1.1. - 31.8.2023**	**Mittarien tilanne 1.1. - 31.8.2023**	**Tavoitteen toteutumisarvio**
27.1 Kaupunkikeskustoja ja vanhoja lähiöitä kehitetään	Jokaisen suuralueen keskustaan on laadittu kehittämissuunnitelma.	Kehittämissuunnitelmia ei ole.	Kehittämissuunnitelmat on laadittu.	Tero Anttila	Kehittämissuunnitelmien laadinta on käynnissä. Kaupunkikeskustojen seurantaryhmien aloitustilaisuus on pidetty 30.3.3023.	Kehittämissuunnitelmien ja tarinakartan valmistelutyö käynnissä.	Tavoite toteutunee täysin.
	Jokaisella keskustalla on oma tarinakartta.	Tarinakarttoja ei ole.	Tarinakartat ovat verkossa myös kuntalaisten katsottavissa.		Tavoitteena on julkaista kehittämissuunnitelmat tarinakartan muodossa. Valmistelu käynnissä.	Kehittämissuunnitelmien ja tarinakartan valmistelutyö käynnissä.	
27.2 Pysäköintiyhtiön toteutuksen edistäminen	Pysäköintiyhtiön perustamisen edellytykset selvitetty	Selvitystyö aloitettu	Selvitys valmis	Tero Anttila	Toimintamallia ja konsernirakennetta suunniteltu, verottajalta saatu ennakkoratkaisuhakemus verokohtelusta. Konsernirakenteen alustava kartoitus käynnissä.	Selvitykset etenevät suunnitellusti.	Tavoite toteutunee täysin.
27.3 Aviapolis-skenaariotyön toimenpiteiden käynnistäminen	Skenaariotyön toimenpiteet käynnissä, aikataulut ja vastuutahot määriteltyinä.	Erikseen määriteltyjä tavoitteita ei ole tuotettu poikkihallinnollisessa yhteistyössä.	Skenaariotyön toimenpiteet käynnissä, aikataulut ja vastuutahot määriteltyinä.	Tero Anttila	Työryhmä on aloittanut toimintansa.	Työryhmä on aloittanut toimintansa.	Tavoite toteutunee täysin.

Sitova tavoite vuodelle 2023	Mittari	Lähtötaso v:n 2021 loppu	Tavoitetaso 2023	Vastuuhenkilö(t)	Keskeiset toimenpiteet 1.1. - 31.8.2023	Mittarien tilanne 1.1. - 31.8.2023	Tavoitteen toteutumisarvio
28.1 Jokainen esihenkilö johtaa valmentavasti	Kunta 10 kapeikot on paikallistettu ja toimenpiteet luotu	Valmentavaa johtamista on mitattu Kunta10 vuonna 2020 sekä mitataan vuonna 2022.	Esihenkilöt on ohjattu Valmentavan johtamisen esihenkilövalmennukseen (tai muihin tukitoimien pariin), jos taidoissa on ollut Kunta10 2022 puutteita. Seurantakyselyssä 2023 syksyllä näiden yksiköiden valmentavan johtamisen toimintatapa on edennyt merkittävästi. V. 2023 raportoinnin yhteydessä ilmoitetaan v. 2022 lähtötason luvut.	Kaupunginjohtaja ja apulaiskaupunginjohtajat	Kunta10-tulokset vuodelta 2022 käyty toimialoilla yksiköissä läpi tunnistettu voimavarat ja kehittämiskohteet yksiköittäin myös Johtamisen osa-alueella. Portaaliin kirjattu toimenpiteitä. Toimialoilla valmentavan johtamisen valmennuksia, avoimet esihenkilövalmennukset. Saatavuusohjelman tukirahoitusta ohjataan tarvittaessa toimialoille. Rahoituksen hakuohjeet viestitty.	Uusintamittaus syksyllä.	Arviointi tehdään vuoden lopussa.
29.1 Saatavuuden toimenpideohjelman vuoden 2023 toimenpiteet on toteutettu	Toimenpideohjelman toteutuminen	Systemaattista työtä on ollut vain varhaiskasvatuksessa.	Kh:n hyväksymässä ohjelmassa olevat toimenpiteet on toteutettu vuoden 2023 osalta.	Kaupunginjohtaja ja apulaiskaupunginjohtajat	Työyhteisöille ja toimialoilla haettavissa tukirahoitusta Kunta10-tulosten pohjalta saatavuusohjelman toteutumiseksi. Rahoitusta hakenut 17 yksikköä. Kaupunkitasoista perehdyttämisen tukimateriaali ja kaupunkitasoinen perehdytyksen ja vertaismentoroinnin uudistamistyö käynnissä. Lähtöpalautekyselyn raportit palvelualueille.	Saatavuusohjelman toimenpiteet toteutuksessa. Toimenpiteistä valtaosa on käynnistynyt. Kaikkien tavoitteiden toteutuminen vaatii koko vuoden. Työ käynnissä aktiivisesti hr:ssä ja toimialoilla.	Tavoite toteutunee osittain.

					Uudistettu kaupungin rekrytointi-ilme ja suunnitelma markkinoinnista käynnistynyt. 1.6. ja 1.8.2023 toteutettu palkantarkistuksia, joissa ollut vahva kohdennus saatavuuteen (mm. varhaiskasvatus, nuorisotyö).		
Sitova tavoite vuodelle 2023	**Mittari**	**Lähtötaso v:n 2021 loppu**	**Tavoitetaso 2023**	**Vastuuhenkilö(t)**	**Keskeiset toimenpiteet 1.1. - 31.8.2023**	**Mittarien tilanne 1.1. - 31.8.2023**	**Tavoitteen toteutumisarvio**
30.1 Sairauspoissaolot kokonaisuudessaan ja erityisesti mielenterveysperusteiset poissaolot vähenevät	Sairauspoissaoloprosentti: kokonaistilanne ja mielenterveysperusteiset poissaolot	Koko Vantaa ilman sotea ja pelaa 4,7 % (6/22) ja mielenterveysperusteiset 1,4 %	Koko Vantaa 4,3 % ja mielenterveysperusteiset 1,3 %	Kaupunginjohtaja ja apulaiskaupunginjohtajat	Esihenkilötyö, valmennukset, työterveyshuoltoyhteistyö sekä työkyky - ja työsuojeluasiantuntijoiden työ toimialojen kanssa.	Sairauspoissaolot kokonaisprosentti 3,25 %, mielenterveysperusteisten poissaolojen prosentti saadaan vasta vuositason raporttiin.	Tavoite toteutunee osittain.

Vantaa
Vanda

7 § Kaupunkitilalautakunnan selvitys vuoden 2022 arviointikertomuksesta / TeA

VD/353/00.03.00.00/2023

TeA/JH/KN

Tarkastuslautakunta laatii vuosittain kaupunginvaltuustolle tilinpäätöksen käsittelyn yhteydessä luovutettavan arviointinkertomuksen, jossa arvioidaan ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toteutuneet.

Tarkastuslautakunnan laatima Vantaan kaupungin arviointikertomus vuodelta 2022 merkittiin tiedoksi kaupunginvaltuuston kokouksessa 22.5.2023 § 3 ja se lähetettiin kaupunginhallitukselle toimenpiteitä varten. Kaupunginhallitus päätti 5.6.2023 § 5 lähettää valtuuston päätöksen ao. toimialoille toimenpiteitä varten.

Toimialoja ja eräitä palvelualueita pyydetään antamaan selvityksensä arviointikertomuksen tiivistelmäkohdista. Kaupunkiympäristön toimialan tiivistelmäkohdat ovat kohdat: 9, 11–13 sekä luvut 4,2 ja 5. Lisäksi kaikkia toimialoja on pyydetty antamaan selvityksensä soveltuvin osin tiivistelmäkohdasta 1 sekä luvusta 1.1.1. *Vuoden 2022 sitovien tavoitteiden toteutuminen emokaupungissa*.

Kaupunkiympäristön toimiala on valmistellut kokonaislausunnon kaupunkitasoisessa arviointikertomuksessa toimialaa koskevista kohdista. Toimialan lautakunnat antavat osaltaan selvityksensä toimialan kokonaislausunnon pohjalta.

Kaupunkitilalautakunta 20.9.2023 § 7

Apulaiskaupunginjohtajan esitys:
Päätetään kaupunkitilalautakunnan osalta antaa kaupunginhallitukselle liitteen mukainen selvitys arviointikertomuksesta 2022.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:
- Kaupunkiympäristön toimialan selvitys arviointikertomuksesta 2022
- Arviointikertomus 2022

Täytäntöönpano: Talousohjaus

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:
talous- ja hallintojohtaja Jonna Hohti, puh. 044 549 7991
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

Kaupunkiympäristön toimialan selvitys tarkastuslautakunnan arviointikertomuksesta vuodelle 2022

Vantaan tarkastuslautakunta on laatinut vuoden 2022 Vantaan kaupungin arviointikertomuksen, joka on merkitty tiedoksi kaupunginvaltuuston kokouksessa 22.5.2023 § 3 ja lähetetty kaupunginhallitukselle toimenpiteitä varten. Kaupunginhallitus on 5.6.2023 § 5 lähettänyt päätöksen toimialoille toimenpiteitä varten.

Kaupunkiympäristön toimialalla on laadittu tarkastuslautakunnan huomioiden perusteella seuraava selvitys, jonka toimialan molemmat lautakunnat, kaupunkiympäristö- ja kaupunkitilalautakunta, osaltaan hyväksyvät.

Kaupunkiympäristön toimiala toteaa selvityksenään arviointikertomukseen seuraavaa:
Vuonna 2022 valtuuston asettamista 38:sta sitovasta tavoitteesta 11 oli vastuutettu ensisijaisesti kaupunkiympäristön toimialalle. Näistä 4 toteutui täysin, 6 osittain ja 1 ei lainkaan. Tarkastuslautakunta oli yhtä mieltä kaupunkiympäristön toimialan raportointivastuulla olleiden tavoitteiden toteutumisesta, mutta huomautti mittaroinnin selkeyden merkityksestä muutaman tavoitteen osalta. Näihin otetaan alla kantaa erikseen.

Kaupunkiympäristön toimiala yhtyy tarkastuslautakunnan näkemykseen selkeän mittaroinnin merkityksestä toiminnan ohjaamisessa entistä tuloksellisempaan suuntaan ja pyrkii jatkossa kehittämään mittarointiaan yhä kuvaavammaksi. Mittarointia on kuitenkin tärkeä kehittää siten, että se kattaisi myös kaupunkiympäristöön liittyviä laadullisia elementtejä, joita tyypillisesti on määrällisiä tavoitteita vaikeampaa mitata. Toiminnan painopisteiden tulee siis ohjata mittarointia eikä toisinpäin.

Sitovat tavoitteet vuodelle 2022

Sitova tavoite 19. Toimitilat ovat teknisesti kunnossa ja sisäilmaolosuhteen sekä esteettömyysvaatimukset ovat vaatimusten mukaisia ja sisäilmaoireilu hallinnassa
Kaikkien kohteiden sisäilmatilannetta seurataan ja rakennuksiin tehdään eri laajuisia tarkastuskäyntejä. Yhteensä tarkastuskäyntejä tehdään oman henkilöstön voimin

noin 100 kpl vuosittain. Tarkastus tehdään, jos rakennuksessa havaitaan hajua tai koetaan oireilua tai muuta sisäilmahaittaa tai epäilyä sisäilman aiheuttamista ongelmista, tai jos rakennuksessa on alkamassa osakorjaus- tai peruskorjausprojekti. Toimitilajohtamisen yksikön suorittamien tarkastusten lisäksi tarkastuksia tehdään myös ympäristöterveydenhuollon tarkastusten yhteydessä. Nämä tarkastukset tehdään suunnitelmallisesti 3 vuoden välein kouluihin ja päiväkoteihin.

Sisäilmakorjausten yhteydessä tehdään olosuhdekysely ennen ja jälkeen korjausten, jossa vastaajat voivat ilmoittaa havaitsevatko edelleen sisäilmahaittaa vai eivät. Kysely tehdään omana työnä. Koetun oireilun mittaamista vaikeuttavat mm. oireilun yksilöllisyys, tilojen käyttäjien suuri määrä ja vaihtuminen sekä kausivaihtelut ulko-olosuhteissa. Tämän vuoksi tekninen kunto ja vaatimusten mukaisuus tulee osoittaa itse rakennusta tarkastelemalla. Korjaustoimenpiteitä voidaan pitää onnistuneina, jos korjaukset on toteutettu tutkimusten edellyttämässä laajuudessa ja laadukkaasti korjaussuunnitelmien mukaisesti. Lähtökohtaisesti olosuhteita voidaan pitää riittävän hyvinä, jos ne täyttävät sisäilmaolosuhteille asetetut, mitattavissa olevat tavoitearvot.

Rakennusten ja toimitilojen kuntoa voidaan luotettavimmin arvioida säännöllisin ammattilaisten suorittamin kuntotarkastuksin, joita kuitenkin on mahdollista toteuttaa rajallinen määrä. Digitaalisella olosuhdeseurannalla mahdollisiin muutoksiin voidaan reagoida ennakoivasti, mutta näitäkin laitteita on käytössä rajoitetusti. Sisäilman digitaalista olosuhdeseurantaa tehdään vuosittain noin 30 rakennukseen. Näitä mitattavia kohteita vaihdetaan vuosittain ja kohteita lisätään tarpeen mukaan. Kaikkiin kohteisiin lisätään olosuhdeseuranta, joissa sille nähdään tarvetta.

Sitova tavoite 26. Edistetään päästövähennystoimia hiilineutraalisuuden saavuttamiseksi viimeistään vuonna 2030

Kuten arviointikertomuksessa todetaan HSY:n lopulliset päästölaskentatiedot saatiin vasta 27.6.2023. Tulosten mukaan pitkään laskusuunnassa olleet Vantaan kasvihuonekaasupäästöt eivät laskeneet viime vuonna kuten oli arvioitu. Vuonna 2021 kokonaispäästöt pysyivät lähes ennallaan, mutta vuonna 2022 ne kasvoivat seitsemän prosenttia. Vantaan päästöjen kasvu johtui pääosin kaukolämmön päästöjen kasvusta. Päästöt kasvoivat, sillä Venäjän hyökättyä Ukrainaan maakaasun ja puun tuonti Venäjältä loppui, ja osa Vantaan Energian kaukolämmön tuotantoon käytetystä maakaasusta korvattiin kivihiilellä. Lukuun ottamatta liikennettä ja työkoneita muiden päästösektoreiden päästöt laskivat hieman tai pysyivät samana edellisvuoteen verrattuna.

Vantaan, Keravan ja Järvenpään kaupunkien yhteisen Elinkeinoelämän ja kunnan välinen ilmastoyhteistyö -hanke toteutettiin 1.6.2021-30.6.2022. Hankkeessa laadittiin toimintamallikirjasto, johon koottiin kuntien käytössä olevia keinoja

toteuttaa ilmastoyhteistyötä alueen yritysten suuntaan. Lisäksi laadittiin paikallinen ilmastoyhteistyön malli.

Vantaalla ilmastoyhteistyö konkretisoituu jatkossa entistä enemmän eri toimijoiden välisenä yhteistyönä, jossa yritykset toteuttavat ilmasto- ja ympäristötekojaan osana Vantaan resurssiviisauden tiekarttaa. Kaupunki jakaa tietoa omista ilmastotavoitteistaan, samaten kuin tietoa yrityksille tarjolla olevasta tuesta.

Sitova tavoite 27. Kestävien liikkumismuotojen osuus kasvaa
Kulkumuotojakauman pysyvät muutokset tapahtuvat tyypillisesti hitaasti, ja kestävien kulkumuotojen osuuden kasvattaminen vaatii pitkäjänteistä työtä aina strategisemmasta yleispiirteisestä maankäytön suunnittelusta pieniin yksityiskohtiin.

Kestävien kulkumuotojen osuuksien mittarointi on vaikeaa lyhyellä aikavälillä. Arvio Vantaan kulkumuoto-osuuksien kehityksestä saadaan HSL:n liikkumistutkimuksesta, joka toteutetaan neljän vuoden välein. Kulkumuotojakauman selvittäminen luotettavasti vaatii käytännössä laajoja otantaan perustuvia tutkimuksia, eikä valitettavasti kulkumuotojakaumaa ole käytännössä mahdollista saada vuosittain. Tämän takia mittareiksi on valittu helpommin selvitettävät eli joukkoliikenteen matkustajamäärä ja pyöräilyindeksi. Tiedossa toki on, että pyöräilyindeksi varsinkin on hyvin suurpiirteinen ja mittausverkko on toistaiseksi hyvin harva. Mittauspisteiden määrää ollaan kuitenkin lisäämässä.

Kulkumuotoa käytetyistä mittareista ei tosiaan valitettavasti saada, mutta joukkoliikenteen matkustajamäärä -mittari kuvaa kuitenkin hyvin joukkoliikenteen käytön suosiota Vantaalla, ja se on keskeinen tieto joukkoliikenteen taloudellisen kestävyyden varmistamiseksi. Pyöräilyindeksimittari taas kuvaa pyöräliikenteen määrän muutosta tietyissä pisteissä ja siten pyöräilijämäärien kasvua näissä paikoissa. Viime vuosina mittareiden tuloksiin ovat vaikuttaneet erityisesti koronapandemia ja etätyön yleistyminen, jolloin valitettavasti nämä eivät ole palvelleet niin hyvin mittarina kaupungin onnistumisesta kestävän liikkumisen edistämisessä.

Sitova tavoite 28. Kiertotaloutta edistetään
Kiertotalous on yksi Resurssiviisauden tiekartan kaistoista. Rakentamisen kiertotalouden edistäminen on yksi merkittävä tiekartan tavoite. Vantaa on mukana kansainvälisessä CIRCuIT-hankkeessa (2019–2023), jonka tuloksia on alettu vuoden 2023 aikana liittämään resurssiviisauden tiekartan toimenpiteisiin. Kaupunki näyttää edelläkävijänä esimerkkiä liittämällä kiertotalouden kriteerit uusien ja korjattavien rakennusten suunnitteluohjeisiin. Rakennukset tulee suunnitella pitkäikäisiksi, muuntojoustaviksi, helposti korjattaviksi ja monikäyttöisiksi. Vantaa on sitoutunut purkamisen Green dealiin, jonka tavoitteena on purettavien rakennusten

rakennusosien ja muiden materiaalien uudelleenkäyttö uudisrakentamisessa. Asiaa tullaan edistämään lähivuosina aluksi pilottien kautta.

Vantaa on mukana kuusi muutosaluetta sisältävän valtakunnallisen kiertotalouden Green dealin valmistelussa. Muutosalueista Resurssiviisaat rakennukset ja Kiertävät maa- ja kiviainekset koskettavat suoraan Vantaata ja Resurssiviisas energiantuotanto Vantaan Energian toiminnan kautta. Joko suoraan tai välillisesti kaupungilla on merkittävä rooli muutosalueissa Resurssiviisas tuotanto ja materiaalien kierto, Kestävän kulutuksen liiketoiminta ja jakamistalous sekä Uudistuva ruokaketju. Tarkemmat sitoumukset tehdään vuoden 2023 lopulla.

Sitova tavoite 29, kaupunkikeskustojen kehittäminen ja mittaaminen asukaskyselyillä

Tarkastuslautakunnalla ei arviointikertomusta laadittaessa ole ollut käytössään vuoden 2022 keskustojenelinvoimalaskennan tuloksia. Elävät kaupunkikeskustat ry on julkaissut elinvoimalaskentojen tulokset toukokuussa 2023. Julkaisun myötä voidaan todeta, että tavoitteeksi asetettu keskustojen elinvoiman myönteinen kehitys toteutui täysin.

Tarkastuslautakunta on ehdottanut, että kaupunkikeskusten ja vanhojen lähiöiden kehittämisen onnistuneisuutta voisi mitata myös asukaskyselyillä. Vantaan kaupunki teettää säännöllisesti asukaskyselyjä esim. paikallisten asukasfoorumien yhteydessä tai ajankohtaisiin hankkeisiin liittyen. Kyselyn käyttö sitovan tavoitteen mittarina edellyttäisi kuitenkin kyselyn toistamista samansisältöisenä, jotta elinvoimaisuuden kehittymistä voitaisiin verrata johonkin. Olemassa olevista kyselyistä tällaiseen tarpeeseen vastaa parhaiten Vantaan asukasbarometri, joka toteutettiin vuosina 2018 ja 2020. Edellisen asukasbarometrin yhteydessä on todettu, että kysely voitaisiin jatkossa toistaa esimerkiksi kerran valtuustokaudessa.

Kaupunkiympäristön toimialaa koskevat vuoden 2022 arviointikertomuksen muut tarkastelukohteet

Sitovien tavoitteiden ohella vuoden 2022 arviointikertomuksessa on tarkasteltu kaupunkiympäristön toimialan alaisesta toiminnasta erityisesti katujen ja puistojen palvelualueen, kiinteistöjen ja tilojen palvelualueen sekä ympäristökeskuksen palveluyksikön toimintaa. Investointikohteista arviointikertomuksessa on tarkasteltu lähemmin Koivukylän päiväkodin rakennushanketta.

Kuten arviointikertomuksessa todetaan, toimialalla on pystytty kiitettävästi tarttumaan kehityskohteisiin ja tekemään toimia mm. korjausvelan kasvun hillitsemiseksi vaikeassa suhdannetilanteessa. Taloudellisen kestävyyden ja kaupungin elinvoiman kehittämisen ohella on myös tärkeää huolehtia siitä, että Vantaan

asettamat kunnianhimoiset tavoitteet hiilineutraaliuden saavuttamiseksi ja luonnon monimuotoisuuden turvaamiseksi täyttyvät. Työtä kuitenkin riittää myös tulevaisuudessa. Tarkastuslautakunnan näkemykset toimialan kehityskohteista ovat oikeansuuntaisia ja arviointikertomuksessa esitettyjen suositusten avulla toimintaa voidaan kehittää edelleen.

Kaupunkiympäristön toimiala yhtyy tarkastuslautakunnan esittämään huoleen toimialaa vaivaavasta henkilöstövajeesta ja rekrytointivaikeuksista. Ongelma on valtakunnallinen. Työvoimapula koskettaa laajasti teknisiä aloja koko maassa ja kilpailu osaajista on koventumassa. Kaupunkiympäristön toimiala on omalta osaltaan pyrkinyt parantamaan tilannetta aktiivisella edunvalvonnalla ja yhteistyöllä muiden suurten kaupunkien kanssa.

Myös kaupungin omilla toimilla on kuitenkin vaikutusta työnantajan veto- ja pitovoimaan. Kaupunkiympäristön toimiala huomauttaa, että kaupunkitasoisessa henkilöstöpolitiikassa on viime vuosina systemaattisesti vähennetty HR-palveluiden tarjoamia palveluita ja lisätty esimiesten vastuuta henkilöstöasioissa. Seurauksena henkilöstöpalveluiden laatu on heikentynyt ja esimiesten kuormitus lisääntynyt. Vuonna 2022 käyttöön otetun palkanlaskentajärjestelmä Hertan myötä ongelma on entisestään pahentunut, kun toimialan esimiehille on siirretty aiemmin assistenteille tai palkanlaskennalle kuuluneita työtehtäviä. Esimiesten lisääntyneet HR-vastuut heikentävät esimiesten työtyytyväisyyttä ja niihin käytetty aika on pois henkilöstön johtamisesta sekä toimialan substanssitehtävistä. Päivittäisen henkilöstöhallinnon ohella rekrytointiprosessit ja niihin liittyvät hallinnolliset menettelyt (esim. täyttöluvat) koetaan toimialalla kuormittavina.

Koivukylän päiväkoti investointikohteena

Koivukylän päiväkoti on Suomen suurin hirsirakenteinen päiväkoti, kokonaisalaltaan noin 2500 neliömetriä. Päiväkoti lämpiää maalämmöllä ja katolle on asennettu aurinkopaneelijärjestelmä, joten ympäristöystävällisyyteen ja energiatehokkuuteen tehdyillä panostuksilla on saatu rakennuksen aiheuttamat ilmastopäästöt tavanomaista reilusti vähäisemmäksi. Ulkovarastot ja katokset on toteutettu viherkattoisina. Tontin reuna-alueille on jätetty mahdollisimman paljon luonnonmukaista kasvustoa ja kunttaa, millä pyritään vahvistamaan lasten kosketusta luontoon.

Hankintakriteereinä olivat hinnan ja toiminnallisten perusteiden lisäksi ratkaisun hiilijalanjälki ja takuuaika. Samalla urakkakilpailulla sovittiin Kivistöön nyt rakenteilla olevan Ruusupuun päiväkodin toteutuksesta. Kohde toteutetaan samoja hyväksi todettuja suunnitteluperiaatteita noudattaen.

Koivukylän päiväkodin loppukustannukset alittivat hankkeelle asetetun tavoitehinnan lopulta n. 23 %.

Kadut ja puistot palvelualue
Kaupunkiympäristön toimiala jakaa tarkastuslautakunnan huolen kaupunki-infran omaisuuden hallinnasta ja korjausvelan seurannasta. Tilannekuvan parantamiseksi ja vastuunjaon selkeyttämiseksi uusi omaisuudenhallinnan vastuualue on perustettu 1.7.2023 katujen ja puistojen palvelualueen rakentamisen palveluyksikköön. Vastuualue vastaa mm. rakennetun ympäristön (julkisen kaupunkitilan) omaisuudenhallintastrategiasta, omaisuuden elinkaaren hallinnasta ja omaisuusosien määrittelystä, omaisuustiedon ylläpidon koordinoinnista, toiminnan ja talouden suunnittelusta ja seurannasta sekä infran uudisrakentamisen, kunnossapitotoimenpiteiden ja korjausinvestointien ohjelmoinnista.

Kaupunkiympäristön toimialan näkemys on, että korjausvelan hillitseminen tai taittaminen edellyttää jatkossa sekä nykyistä selvästi korkeampaa määrärahatasoa että riittäviä henkilöresursseja kunnallistekniikan suunnitteluttamiseen ja rakennuttamiseen. Toimiala tekee määrätietoista työtä nostaakseen infran korjausvelan määrän ja merkityksen kuntapäättäjien tietoon.

Kiinteistöt ja tilat palvelualue
Ammattitaitoisen työvoiman saatavuuden parantamiseksi kiinteistöjen ja tilojen palvelualue on pyrkinyt täsmentämään tehtäväkuvauksia ja tehostamaan rekrytointia sekä saamaan uusia vakansseja henkilöstösuunnitelmaan. Myös palkkataso on useissa vakansseissa jäänyt jälkeen kilpailijoista, vaikka tähän on toistuvasti yritetty saada aikaan muutosta yhteistyössä HR-palveluiden kanssa. Työ rekrytointihaasteiden ratkaisemiseksi on tärkeä painopiste palvelualueella.

Korjausvelan hallinnan osalta jatketaan kulumista vastaavia korjausinvestointeja sekä myydään omaisuutta (mm. sosiaali- ja terveydenhuoltoa sekä pelastuslaitosta palvelevia rakennuksia ja asunto-omaisuutta) ja puretaan huonokuntoisia, käytöstä poistettavia, rakennuksia. Mahdollisuuksien mukaan tehdään kiinteistökehittämistä ja haetaan purkavaa uudistamista mahdollistavia asemakaavanmuutoksia.

Ympäristökeskus
Kaupunkiympäristön toimiala on tarkastuslautakunnan kanssa yhtä mieltä siitä, että Vantaan hiilineutraalisuustavoitteiden saavuttaminen sekä luonnon monimuotoisuuden turvaaminen edellyttävät riittäviä henkilöstö- ja muita resursseja. Luonnon monimuotoisuuden turvaamiseksi edellytetään paitsi resurssiviisauden tiekartassa, niin myös uudessa luonnonsuojelulaissa entistä enemmän työpanosta.

Toimiala kuitenkin toteaa, että oikean kokonaiskuvan saamiseksi luonnon monimuotoisuuteen liittyviä resursseja tulisi tarkastella kaupunkirakenteen ja ympäristön palvelualueen tasoisena kokonaisuutena eikä vain ympäristökeskuksen palveluyksikön näkökulmasta. Erityisesti yleiskaavoituksen kestävä kaupunki -tiimillä on ympäristökeskuksen ohella merkittävä rooli luontoarvojen huomioimisessa kaavoituksen prosesseissa. Vuonna 2022 tähän työhön osoitettiin yksi uusi vakanssi, joka sijoitettiin yleiskaavoituksen yksikköön. Yleiskaavoitus ja ympäristökeskus tekevät tiivistä yhteistyötä luonnon monimuotoisuuteen liittyvissä kysymyksissä.

VANTAAN KAUPUNKI ARVIOINTIKERTOMUS 2022

TARKASTUSLAUTAKUNTA 3.5.2023

SISÄLLYSLUETTELO

TIIVISTELMÄ ... 3

1 KAUPUNKISTRATEGIA JA JOHTO ... 6

1.1 TOIMINNALLISTEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN ... 6
1.1.1 Vuoden 2022 sitovien tavoitteiden toteutuminen emokaupungissa ... *6*
1.1.2 Kaupunginvaltuuston konserniyhtiöille asettamien tavoitteiden toteutuminen ... *17*
1.2 KAUPUNGIN TALOUS JA TALOUDEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN ... 19
1.2.1 Emokaupungin talous ja tilinpäätös ... *19*
1.2.2 Koko kaupunkikonsernin talous ... *27*
1.2.3 Investoinnit ... *31*
1.2.4 Suurten kaupunkien vertailua ... *33*
1.3 HENKILÖSTÖ ... 35

2 SOSIAALI- JA TERVEYDENHUOLTO ... 41

2.1 LASTENSUOJELU, ERITYISESTI HUOSTAANOTOT JA SIJOITUKSET KODIN ULKOPUOLELLE ... 41
2.2 PÄIHDE- JA MIELENTERVEYSPALVELUT ... 48

3 KAUPUNKIKULTTUURI ... 56

3.1 LIIKUNTAPALVELUT JA HYVINVOINNIN EDISTÄMINEN ... 56
3.2 KAUPUNKIKULTTUURILAUTAKUNNAN JAKAMAT AVUSTUKSET ... 63

4 KASVATUS JA OPPIMINEN ... 69

4.1 VARHAISKASVATUS ... 69
4.2 KOIVUKYLÄN PÄIVÄKOTI INVESTOINTIKOHTEENA ... 77
4.3 OPISKELIJOIDEN HYVINVOINNIN EDISTÄMINEN VANTAAN LUKIOISSA ... 79

5 KAUPUNKIYMPÄRISTÖ ... 86

5.1 KADUT JA PUISTOT -PALVELUALUE ... 86
5.2 KIINTEISTÖT JA TILAT -PALVELUALUE ... 94
5.3 YMPÄRISTÖKESKUS ... 100

6 VANTAAN ENERGIA OY ... 108

7 VUODEN 2021 ARVIOINTIKERTOMUSHAVAINTOJEN SEURANTA ... 115

8 TARKASTUSLAUTAKUNNAN TEHTÄVÄT JA TOIMINTA ... 120

LIITE 1 ... 125

VANTAAN KAUPUNKI

05/2023
Tarkastuslautakunta/ulkoinen tarkastus
Kansikuva: Vantaan Energia Oy

TIIVISTELMÄ

1. Tilinpäätöksen raportoinnin mukaan vuoden 2022 sitovista tavoitteista toteutui täysin 12 tavoitetta. Osittain toteutuneita tavoitteita oli 15 ja 11 tavoitetta ei toteutunut lainkaan. Tarkastuslautakunta oli eri mieltä kahden tavoitteen toteutumisesta ja kiinnitti lisäksi huomiota joidenkin tavoitteiden toteutumisen mittaamiseen. Selkeä mittarointi antaa hyvän lähtökohdan tavoitteiden arvioinnille ja tuo esiin sen, onko toiminta vienyt asioita toivottuun suuntaan.

2. Vantaan kaupungin taloudellinen tulos oli ylijäämäinen vuonna 2022. Myös lainakanta pieneni. Kaupunkikonserninkin tulos oli ylijäämäinen mutta konsernin lainakanta nousi hiukan. Kaupungin taloudellinen asema on viime vuosina parantunut ja talouden tasapainon ylläpidolla pystytään varautumaan taloustilanteen muutoksiin.

3. Ammattitaitoisen henkilöstön saatavuus on heikentynyt sekä julkisella että yksityisellä sektorilla viimeisten vuosien aikana. Vantaa panostaa henkilöstön saatavuuteen uudella saatavuusohjelmalla. Keskeisiä toimenpiteitä ovat muun muassa palkka ja palkitseminen, työnantajan tukema koulutus sekä lähijohtamiseen panostaminen. Lisäksi kehitetään hakijalähtöistä rekrytoinnin mallia. Uuteen henkilöstöhallintojärjestelmään siirtyminen toteutui kokonaisuutena sujuvasti laajan ennakkotestaamisen ja varautumisen ansiosta.

4. Lastensuojelun sosiaalityöntekijöiden saatavuudessa on valtakunnallisia haasteita. Henkilöstöpula ja palvelutarpeen kasvu ovat osaltaan Vantaalla vaikuttaneet lakisääteisten määräaikojen ylittymiseen palvelutarpeen arvioinnissa sekä lastensuojelulain mukaisen asiakasmitoituksen ylittymiseen. Etelä-Suomen aluehallintovirasto määräsi merkittävän uhkasakon tilanteen korjaamisen vauhdittamiseksi. Tilanteen seuranta ja kuntoon saattaminen jatkuvat hyvinvointialueen toimesta.

5. Päihde- ja mielenterveyspalvelujen käyttäjämäärät ovat nousseet koronarajoituksia edeltäneelle tasolle. Palveluyksikkö on saanut lisää resursseja, pyrkinyt parantamaan asiakasohjausta ja kehittänyt uusia palvelumuotoja. Palvelujen saatavuus on ollut melko hyvällä tasolla. Jatkossa on suositeltavaa hakea edelleen uusia keinoja, joilla voidaan tehostaa päihde- ja mielenterveyspalvelujen tavoitettavuutta.

6. Liikuntapalvelujen tarjonnassa on otettu huomioon eri ikäiset liikunnanharrastajat. Kouluissa ja oppilaitoksissa ehkäistään syrjäytymistä tukemalla mieluisan harrastuksen löytymistä. Tarjolla on myös maksuttomia harrastusmahdollisuuksia. Palvelutuotannossa pyritään mahdollisuuksien mukaan ottamaan huomioon asiakaskunnan moninaisuus, kuten monikulttuurisuus-, esteettömyys- ja sukupuolikysymykset.

7. Kaupunkikulttuurilautakunnan järjestöille ja yhteisöille jakamien avustusten avustusprosessia ohjaavat kaupunginhallituksen ja kaupunkikulttuurilautakunnan hyväksymät avustusten yleiset ja avustuslajikohtaiset myöntämisperiaatteet. Avustusten hakemisesta tiedotetaan eri kanavissa ja järjestöille pidetään myös infotilaisuuksia avustusasioista. Avustukset ovat järjestöille tärkeä tukimuoto ja sujuva avustusprosessi tukee osaltaan järjestöjen toimintaedellytyksiä.

8. Varhaiskasvatus kärsii vakavasta henkilöstövajeesta. Erityisesti tiukentuvat kelpoisuusehdot täyttävistä työntekijöistä on pulaa. Sairauspoissaolojen merkittävä lisääntyminen ja sijaisten heikko saatavuus lisäävät entisestään tilanteen haastavuutta. Kaupunki on muun muassa tukenut henkilöstön kouluttautumista ja pätevöitymistä tehtäviin. Myös eri kulttuureista tulevan henkilöstön saatavuuteen on kiinnitetty huomiota.

9. Koivukylän päiväkoti edustaa hienoa puurakentamista. Päiväkoti oli ensimmäinen rakennushanke, jossa hiilijalanjälki vaikutti tarjousten vertailuperusteissa. Vaikeasta maailmantilanteesta huolimatta päiväkoti valmistui lähes aikataulussaan alittaen samalla arvioidut kokonaiskustannukset.

10. Pääkaupunkiseudun kaupungit sekä Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri arvioivat yhdessä lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistämistä. Vantaalla arviointi

kohdistui lukiolaisiin. Arvioinnin perusteella opiskelijoiden hyvinvointia on edistetty asetettujen tavoitteiden mukaisesti. Haasteet erityisesti psykologien saatavuudessa sekä palvelutarpeen kasvu vaikeuttavat opiskeluhuollon palveluihin pääsyä. Opiskeluhuollossa kannatellaan osaa myös sellaisista opiskelijoista, joiden tilanne vaatisi hoidollisempia palveluja.

11. Kadut ja puistot palvelualueella suunnitellaan, rakennetaan ja ylläpidetään jokaiselle kuntalaiselle näkyvästi esillä olevaa kaupunki-infraa. Kyse on samalla kaupungin kannalta merkittävästä omaisuuserästä. Palvelualue on alkanut selvittää kaupunki-infran kasvavaa korjausvelkaa ja jatkossa on tärkeää saada selvityksen pohjalta aikaan suunnitelma korjausvelan hillitsemiseksi.

12. Vantaan kiinteistöomaisuuden korjausvelka ja perusparannustarve ovat olleet vuosia laskusuunnassa. Korjausvelkaa on hallittu kulumista vastaavin korjausinvestoinnein sekä myymällä ja purkamalla huonokuntoisia rakennuksia. Kiinteistöt ja tilat -palvelualueen henkilöstövaje on noin kymmenen prosenttia. Haasteina ovat koulutuspaikkojen vähäisyys ja ammattitaitoisen työvoiman vähäinen hakeutuminen avoimiin tehtäviin. Työssäoppimista on voitu yksittäistapauksissa hyödyntää rekrytoinnissa.

13. Ympäristökeskuksella on merkittävä rooli turvallisen elinympäristön turvaajana ja Vantaan strategiaan sisältyvän pitkän tähtäimen ympäristöohjelman, resurssiviisauden tiekartan, toimeenpanemisessa. Toimeenpanon resurssien riittävyyteen sekä toimenpiteiden viivästysten syihin ja viivästysten mahdollisiin seurauksiin on hyvä kiinnittää huomiota.

14. Vantaan Energia Oy joutui Ukrainan sodan vuoksi huoltovarmuussyistä jatkamaan vielä kivihiilen käyttöä energiantuotannossaan. Uusilla investoinneilla yhtiö tehostaa edelleen energiantuotantoaan ja laajentaa liiketoimintaansa. Samalla yhtiö etenee kohti tavoitteitaan luopua fossiilisten polttoaineiden käytöstä vuonna 2026 ja saada energiantuotantonsa hiilinegatiiviseksi vuonna 2030. Vantaan Energia Oy:n toiminta on ollut kaupungin edun mukaista ja yhtiön tavoitteet tukevat merkittävästi Vantaan kaupungin tavoitetta hiilineutraalisuuden saavuttamisesta vuoteen 2030 mennessä.

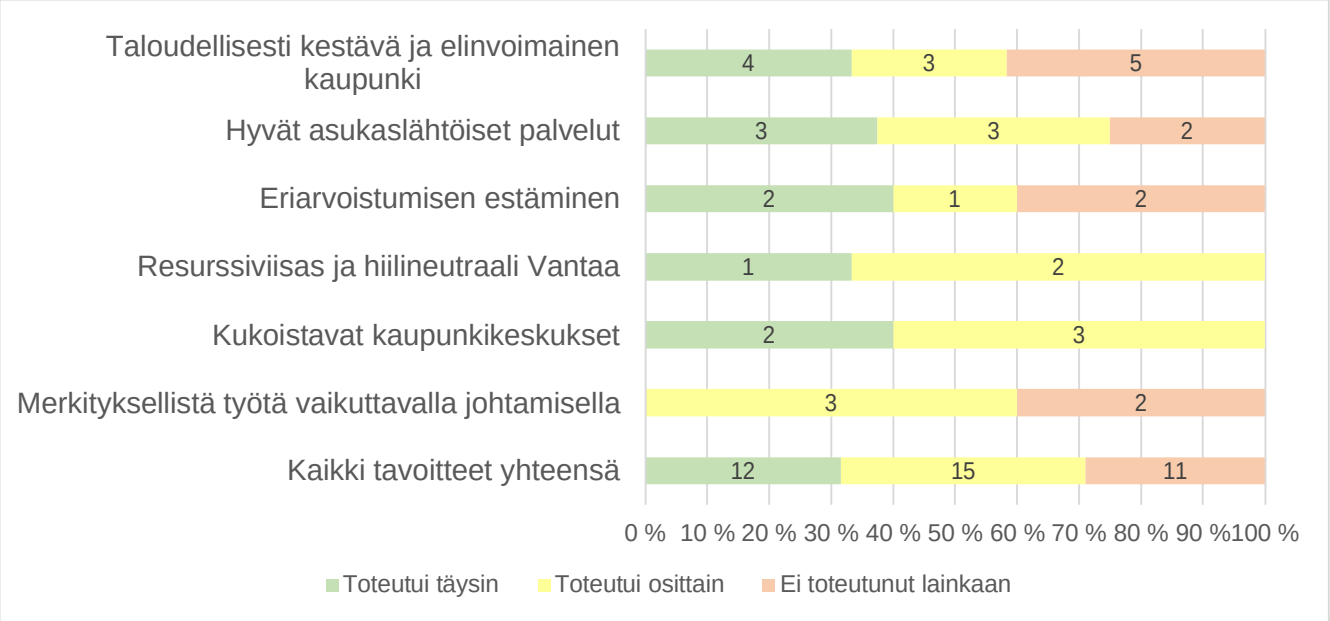
1 KAUPUNKISTRATEGIA JA JOHTO

1.1 Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

1.1.1 Vuoden 2022 sitovien tavoitteiden toteutuminen emokaupungissa

Vuodelle 2022 oli asetettu 38 tavoitetta. Seuraavassa kuviossa esitetään lyhyesti tavoitteiden toteutuminen tilinpäätöksen raportoinnin mukaan. Kuviossa on tavoitteiden toteuma strategian painopistealueittain ja kokonaistoteuma.

Kuvio: Strategisten tavoitteiden raportoitu toteutuminen 2022

Tavoitteista kokonaan toteutuneeksi raportoitiin 32 prosenttia, osittain toteutuneeksi 39 prosenttia ja ei lainkaan toteutuneeksi 29 prosenttia.

Taloudellisesti kestävä ja elinvoimainen kaupunki		
Sitova tavoite vuodelle 2022	Tilinpäätöksen raportointi	Tarkastuslautakunta
1. Hallittu käyttötalouden menokehitys	Tavoite ei toteutunut lainkaan.	
2. Tuottavuus- ja kasvuohjelma toteutuu suunnitelman mukaisesti	Tavoite toteutui täysin.	
3. Kaupunki saa maanmyyntivoittoja, maanvuokratuloja ja sopimuskorvauksia yhteensä 45 miljoonaa euroa	Tavoite toteutui osittain.	

4. Vantaan maa- ja asuntopoliittinen ohjelma päivitetään	Tavoite toteutui täysin.	
5. Varmistetaan, että kaupunkikonsernin omistusten kokonaisuus on tarkoituksenmukainen ja kaupungin palvelutuotantoa tukeva	Tavoite toteutui täysin.	
6. Työmarkkinatuen kuntaosuus saadaan laskuun kuntakokeilun myötä	Tavoite ei toteutunut lainkaan.	
7. Asiakkaiden työttömyysjaksot lyhenevät kuntakokeilussa	Tavoite ei toteutunut lainkaan.	
8. Työttömyys vähenee	Tavoite toteutui osittain.	Huomio
9. Vantaa on vetovoimainen yritysympäristö	Tavoite ei toteutunut lainkaan.	
10. Vantaalaisen työelämän vaatimuksiin vastaava ammatillinen koulutus	Tavoite toteutui täysin.	
11. Suunnitelma IB-jatkumon toteuttamiseksi osana oppimiskampusta	Tavoite toteutui osittain.	Ei toteutunut lainkaan
12. Vantaan maine ja vetovoima paranee	Tavoite ei toteutunut lainkaan.	

Monta mittaria sisältävät tavoitteet

Strategisissa tavoitteissa oli monta tavoitetta, joilla oli useita mittareita. Jos vain osa mittareista toteutuu arviointia helpottaisi, jos raportoinnista kävisi selkeästi ilmi mitkä mittareista toteutuivat ja mitkä eivät. Alla esimerkki tavoitteesta 8.

Kohtaan mittarien toteuma on tässä jokaisen mittarin perään lisätty merkintä, toteutuiko mittari (T) vai ei (ET). Näin lukija näkee heti mitkä mittareista toteutuivat ja mitkä eivät.

Sitova tavoite 8. Työttömyys vähenee.

Mittari	*Mittarien tavoitetaso*	*Mittarien toteuma*	*Tavoitteen toteutuminen*
Pitkäaikaistyöttömien määrä	4 115	5 237 (**ET**)	Tavoite toteutui osittain.
Alle 30-vuotiaiden työttömien määrä	3 600	2 852 (**T**)	
Vieraskielisten työttömien määrä	6 000	5 885 (**T**)	

Sitova tavoite 11. Suunnitelma IB-jatkumon toteuttamiseksi osana oppimiskampusta.

Arviointikriteeri	Tilinpäätöksen raportointi	Tarkastuslautakunnan arvio
Suunnitelma laadittu.	Tavoite toteutui osittain.	Tavoite ei toteutunut lainkaan.

Sitovaan tavoitteeseen liittyvä mittari on yksiselitteinen on/off-mittari. Sen mukaan suunnitelma on joko valmistunut tai ei ole valmistunut. Raportoinnin mukaan suunnitelma on tehty tavoitteessa mainitsemattoman ohjelman osalta, mutta ei nimenomaisesti tavoitteeksi asetetun suunnitelman osalta. Tavoitteena olevan suunnitelman osalta suunnittelu on vasta aloitettu. Tavoite ei näin ollen toteutunut lainkaan.

Hyvät asukaslähtöiset palvelut		
Sitova tavoite vuodelle 2022	Tilinpäätöksen raportointi	Tarkastus-lautakunta
13. Terveysasemien vastaanotolle pääsy nopeutuu	Tavoite ei toteutunut lainkaan.	
14. Kotona asuvien ikääntyneiden osuus pysyy saavutetulla tasolla hyvinvoinnin tasoa ylläpitäen	Tavoite toteutui täysin.	Huomio
15. Asiakas pääsee suun terveydenhuollon palveluihin paremmin ja tarpeen mukaisesti	Tavoite ei toteutunut lainkaan.	
16. Laajennetaan lapsille ja nuorille suunnattua harrastustarjontaa ja parannetaan harrastusten saavutettavuutta	Tavoite toteutui osittain.	Huomio
17. Oppivelvollisuuden laajennuksen tarjoamat väylät tavoittavat vantaalaiset nuoret	Tavoite toteutui osittain.	
18. Kaupungin valmiussuunnittelun taso paranee	Tavoite toteutui täysin.	
19. Toimitilat ovat teknisesti kunnossa ja sisäilmaolosuhteet sekä esteettömyysvaatimukset ovat vaatimusten mukaisia ja sisäilmaoireilu hallinnassa	Tavoite toteutui osittain.	Huomio
20. Tehdään digitaalisen siirtymän kokonaisvaltainen toimenpideohjelma	Tavoite toteutui täysin.	

Sitova tavoite 14. Kotona asuvien ikääntyneiden osuus pysyy saavutetulla tasolla hyvinvoinnin tasoa ylläpitäen.

Tavoitteeseen liittyy yksi mittari:

- Omassa kodissa ilman palvelutarvetta tai kotona asumista tukevien palvelujen turvin asuvien 75 vuotta täyttäneiden osuus.

Mittariksi asetettu numeraalinen tavoite toteutui. Kuitenkin itse tavoitteessa todetaan, että ”kotona asuvien ikääntyneiden osuus pysyy saavutetulla tasolla hyvinvoinnin tasoa ylläpitäen”. Tavoitteesta puuttuu laadullinen mittari, jolla kotona asuvien 75-vuotta täyttäneiden hyvinvoinnin tasoa voisi arvioida. Tarkastuslautakunta joutuu jälleen toteamaan, että mittaroinnin kehittäminen on tärkeää, jotta kotona asumisen laatu tulee näkyväksi.

Sitova tavoite 16. Laajennetaan lapsille ja nuorille suunnattua harrastustoimintaa ja parannetaan harrastusmahdollisuuksia.

Tavoitteeseen liittyy kaksi mittaria:

- Harrastaa jotakin vähintään kerran viikossa, prosentti (Kouluterveyskyselyn osio kohdennetulle alueelle).
- Harrastusten Vantaa -hankkeeseen osallistuneet, joille kyseessä on ainoa harrastus, lukumäärä. (kysely osallistuvien perheille).

Ensimmäisen mittarin raportoinnissa todetaan, että vuonna 2022 tehdyn kohdennetun kyselyn tulokset eivät ole vertailukelpoisia tavoitearvoihin, jotka on saatu kouluterveyskyselystä. Koska toteuma-arvot eivät ole vertailukelpoisia tavoitearvoihin ei tavoitteen ensimmäisen mittarin toteutumista voi arvioida.

Tavoitteen toisessa mittarissa tarkasteltiin, miten suurelle osalle osallistujista kyseessä oli ainoa ohjattu harrastus. Lähtötaso oli 32 prosenttia ja tavoitetaso, että osuus kasvaa. Toteuma oli 34 prosenttia, joten tavoitteen toinen mittari toteutui. Tavoite voidaan katsoa osittain toteutuneeksi.

Sitova tavoite 19. Toimitilat ovat teknisesti kunnossa ja sisäilmaolosuhteet sekä esteettömyysvaatimukset ovat vaatimusten mukaisia ja sisäilmaoireilu hallinnassa.

Tavoitteeseen liittyy kaksi mittaria:

- Toimitilojen tekninen kunto ja sisäilmatilanne todetaan tarkastuksin säännöllisesti. Toimenpiteitä toteutetaan priorisoitujen huolto- ja korjaustyöohjelmien perusteella.
- Sisäilmaoireilu vähenee korjausten jälkeen.

Ensimmäisen mittarin kohdalla raportoidaan, että toimenpiteitä tehtiin suunnitelmallisesti ja kaikkiin sisäilmaselvityspyyntöihin vastattiin. Tavoitteessa mainittu toimitilojen teknisen kunnon ja sisäilmatilanteen säännöllinen toteaminen tarkastuksin jäi hieman epäselväksi. Tarkoittiko tämä, että kaikkien toimitilojen kuntoa seurataan säännöllisesti? Nyt raportoinnissa on mainittu, että osalle kiinteistöistä on käytössä digitaalinen olosuhdeseuranta, mutta ilmeisesti kaikkien toimitilojen teknisen kunnon ja sisäilmatilanteen säännöllinen seuranta ei vielä toteudu.

Toisen mittarin kohdalla raportoidaan, että ennen sisäilmakorjauksia on korjattavan tilan henkilöstölle tehty oireita kartoittava kysely. Korjausten jälkeistä kyselyä ei raportoinnin mukaan ole hyvinvointialueuudistuksesta johtuen saatu toteutettua. Tavoitteen toisen mittarin tavoitetason toteutumista, sisäilmaoireilun vähenemistä korjausten jälkeen, ei voi arvioida. Kokonaisuutena tavoite voidaan arvioida osittain toteutuneeksi.

Eriarvoistumisen estäminen		
Sitova tavoite vuodelle 2022	Tilinpäätöksen raportointi	Tarkastuslautakunta
21. Vantaalaiset kokevat osallisuutta ja yhteisöllisyyttä, yksinäiseksi itsensä kokevien osuus vähenee	Tavoite ei toteutunut lainkaan.	Huomio
22. Nuorten mielenterveyttä tuetaan nopeuttamalla palvelujen piiriin pääsyä ja kehittämällä palveluita	Tavoite ei toteutunut lainkaan.	Huomio
23. Lapsia ja lapsiperheitä tuetaan laadukkaalla palvelutarpeen arvioinnilla ja varhaisemman tuen palveluilla lastensuojeluntarpeen vähentämiseksi	Tavoite toteutui täysin.	Huomio
24. Alueellista eriarvoisuutta ehkäistään laajentamalla myönteisen erityiskohtelun ohjelmaa	Tavoite toteutui täysin.	
25. Syrjäytymisen ja koulupudokkuuden vähentäminen	Tavoite toteutui osittain.	Huomio

Sitova tavoite 21. Vantaalaiset kokevat osallisuutta ja yhteisöllisyyttä, yksinäiseksi itsensä kokevien osuus vähenee.

Tavoitteeseen liittyy kaksi mittaria:

- Tuntee itsensä usein yksinäiseksi % (Kouluterveyskyselyn osio kohdennetulle alueelle).
- Osallisuusindikaattori (osallisuuskysely).

Ensimmäisen mittarin kohderyhmä on hyvin rajattu (kohdekoulujen 4. ja 5. -luokkalaiset sekä 8. ja 9. -luokkalaiset). Tarkastuslautakunta on huolissaan mittarin yksinäisiksi itsensä tuntevien määrästä. Toisen mittarin osallisuuskyselyn mukaan osallisuuden kokemukset olivat laskeneet vuoden 2022 alusta vuoden 2022 loppuun. Tarkastuslautakunta on huolissaan osallisuuden kokemuksen laskusuunnasta ja pitää tärkeänä, että tulokset analysoidaan.

Sitova tavoite 22. Nuorten mielenterveyttä tuetaan nopeuttamalla palvelujen piiriin pääsyä ja kehittämällä palveluita.

Tavoitteeseen liittyy kolme mittaria:

- Odotusaika opiskeluhuollon kuraattorien ja psykologien sekä nuortenkeskus Nupin palveluihin pääsyyn.
- Nuorten antama palaute palvelusta (esimerkiksi NPS).
- Koulupsykologien tehtävien täyttöaste.

Tavoitteen toteutumista mitataan kolmella laajalla mittarilla. Tarkastuslautakunta kiinnittää huomiota yhteen tavoitteeseen kohdistuvien mittarien suureen määrään ja mittareiden laajuuteen.

Sitova tavoite 23. Lapsia ja lapsiperheitä tuetaan laadukkaalla palvelutarpeen arvioinnilla ja varhaisemman tuen palveluilla lastensuojeluntarpeen vähentämiseksi.

Mittarina ollut lastensuojelun avohuollon asiakasmäärä toteutui tavoitetason mukaisena, joten tavoite toteutui täysin. Kuten lastensuojelun arvioinnin yhteydessä (kohta 2.1) todettiin, palvelualueella on ollut vaikeuksia toteuttaa palvelutarpeen arvioinnit

lakisääteisissä määräajoissa. Tarkastuslautakunta jäi pohtimaan, oliko tällä vaikutusta tavoitteen toteutumiseen.

Sitova tavoite 25. Syrjäytymisen ja koulupudokkuuden vähentäminen.

Tavoite sisälsi neljä mittaria, joista kahdessa mitattiin kahta asiaa. Kolmessa mittareista tavoitetaso saavutettiin osittain. Kiusaamisen vähentymiseen liittyvään mittariin ei ollut tavoitearvoja, joten kiusaamisen vähentymistä ei voitu arvioida.

Tarkastuslautakunta on huolissaan siitä, että reilusti yli puolet suomi toisena kielenä (S2) oppilaista kuuluu lukutaidossa suoritustasoltaan alimpaan viidennekseen. Mittari koskee 2. luokan oppilaita, mutta S2-oppilaiden kielenoppimiseen panostaminen on tärkeää kaikilla kouluasteilla.

Mittari	*Mittarien tavoitetaso*	*Mittarien toteuma*	*Tavoitteen toteutuminen*
Varian keskeyttämisprosentti, kaikki	Keskeyttämisprosentti enintään 10 %	11,3 % (**ET**)	Tavoite toteutui osittain.
Varian keskeyttämisprosentti, alle 20-vuotiaat	Keskeyttämisprosentti enintään 8 %	8,8 % (**ET**)	
Lukuseula, 2 luokat vakioituna S2-oppilaiden mukaan (suomi äidinkielenä ja suomi toisena kielenä)	Kaikissa 2. luokan oppilaissa suoritustasoltaan alimpaan viidennekseen kuuluvien joukko vähenee	Suomi äidinkielenä oppilaat (**ET**) Suomi toisena kielenä (**T**)	
School day -sovelluksen tuottama data oppilaiden hyvinvoinnista	Kokemus kiusaamisesta vähenee vuoden 2022 aikana (4. ja 7. -luokat)	School day -mittausten lähtötasotiedot saatu	

Resurssiviisas ja hiilineutraali Vantaa		
Sitova tavoite vuodelle 2022	Tilinpäätöksen raportointi	Tarkastus-lautakunta
26. Edistetään päästövähennystoimia hiilineutraalisuuden saavuttamiseksi viimeistään vuonna 2030 (Hiilineutraali Vantaa 2030)	Tavoite toteutui osittain.	Huomio
27. Kestävien liikkumismuotojen osuus kasvaa	Tavoite toteutui osittain.	Huomio
28. Kiertotaloutta edistetään	Tavoite toteutui täysin.	Huomio

Sitova tavoite 26. Edistetään päästövähennystoimia hiilineutraalisuuden saavuttamiseksi viimeistään vuonna 2030 (Hiilineutraali Vantaa 2030).

Tavoitteeseen liittyy neljä mittaria:

- Kasvihuonekaasut vähenevät. Laskennassa huomioidaan lämmön, sähkön, liikenteen, teollisuuden ja työkoneiden, jätteiden käsittelyn sekä maatalouden päästöt.
- Elinkeinoelämän ja kaupungin välinen ilmastoyhteistyö on käynnistynyt (ilmastokumppanuus).
- Luonnon monimuotoisuus lisätään uudeksi kaistaksi resurssiviisauden tiekarttaan. Kaista sisältää pitkän aikavälin strategian mittareineen lähiluonnon ja luonnon monimuotoisuuden turvaamiseksi.
- Ilmastobudjetoinnin käyttöönotto selvitetään.

Sitovaan tavoitteeseen liittyvän ensimmäisen mittarin raportoinnin mukaan vuoden 2022 päästötiedot saadaan kevään 2023 aikana. Vuoden 2022 toteuma ei vielä raportointihetkellä ole tiedossa. Vuoden 2021 raportointitietojen mukaan kokonaispäästöt eivät ole vähentyneet tavoitteiden mukaisesti.

Sitovaan tavoitteeseen liittyvän toisen mittarin raportoinnista voi päätellä, että ilmastotyötä yritysten suuntaan on kehitetty, mutta tavoitteen mukaisen ilmastoyhteistyön toteutuminen ei ole raportoinnista pääteltävissä.

Kolmas ja neljäs mittari (luonnon monimuotoisuuden lisääminen kaistaksi resurssiviisauden tiekarttaan ja ilmastobudjetoinnin käyttöönoton selvittäminen) toteutuivat ja tavoite voidaan katsoa osittain toteutuneeksi.

Sitova tavoite 27. Kestävien liikkumismuotojen osuus kasvaa.

Tavoitteen mittari: joukkoliikenteen matkustajamäärätavoite 130 000 matkustajaa arkivuorokaudessa (toteuma 126 126) ja pyöräilyindeksitavoite 1 136 (toteuma 964) eivät toteutuneet. Kyseinen mittari ei suoraan kerro kestävien liikkumismuotojen osuuden muutoksesta.

Sitova tavoite 28. Kiertotaloutta edistetään.

Tavoitteeseen liittyy yksi mittari:

- Kiertotalous sisällytetty maankäytön ja rakentamisen ohjaamiseen sekä hankintojen kriteereihin.

Tavoitetason mukaan kiertotalouden huomioimiseksi on tullut luoda malli, joka ohjaa kaupungin omaa toimintaa. Raportoinnin mukaan kaupunki on osallistunut hankkeisiin, mutta mallin luominen on toteutunut vasta Aviapoliksen osalta. Tavoite voidaan katsoa toteutuneeksi. Tarkastuslautakunta jäi pohtimaan, miten kiertotalouden edistäminen toteutuu kaupungin toiminnassa laajemmin.

Kukoistavat kaupunkikeskukset		
Sitova tavoite vuodelle 2022	Tilinpäätöksen raportointi	Tarkastus-lautakunta
29. Kaupunkikeskustoja ja vanhoja lähiöitä kehitetään	Tavoite toteutui osittain.	Huomio
30. MAL-tavoitteet toteutuvat	Tavoite toteutui osittain.	
31. Valmistuvien pientalojen määrä nousee 450 asuntoon	Tavoite toteutui täysin.	
32. Vantaan ratikkakaupungin suunnittelu etenee kokonais-valtaisesti kaupunginvaltuuston hyväksymien reunaehtojen mukaisesti.	Tavoite toteutui osittain.	
33. Tapahtumien määrä Vantaalla lisääntyy	Tavoite toteutui täysin.	

Sitova tavoite 29. Kaupunkikeskustoja ja vanhoja lähiöitä kehitetään.

Tavoitteeseen liittyy kolme mittaria:

- Keskustojen poikkihallinnollisten kehittämisohjelmien valmistelun ja toteuttamisen edistyminen.
- Keskustojen elinvoimalaskenta.
- Vantaan lähiöohjelman toteuttaminen.

Mittareista yksi (kehittämisohjelmien laadinta) ei toteutunut, yhdestä mittarista (keskustojen elinvoimalaskenta) ei ollut vuoden 2022 tietoa ja yksi mittari (lähiöohjelman hankkeiden toteutuminen) toteutui. Tavoite voidaan katsoa osittain toteutuneeksi.

Kaupunkikeskusten ja vanhojen lähiöiden kehittämisen onnistuneisuutta olisi hyvä mitata myös asukaskyselyillä.

Merkityksellistä työtä vaikuttavalla johtamisella		
Sitova tavoite vuodelle 2022	Tilinpäätöksen raportointi	Tarkastus-lautakunta
34. Tikkurilan toimitilahanke etenee aikataulussa.	Tavoite ei toteutunut lainkaan.	
35. Henkilöstön työhyvinvointi ja palautuminen työpäivän aiheuttamasta rasituksesta paranee	Tavoite toteutui osittain.	Ei toteutunut lainkaan
36. Esimiesten valmentavan johtamisen laatu paranee	Tavoite ei toteutunut lainkaan.	
37. Työyhteisöt ovat pito- ja vetovoimaisia	Tavoite toteutui osittain.	
38. Hallittu siirtymä hyvinvointialueelle	Tavoite toteutui osittain.	

Sitova tavoite 35. Henkilöstön työhyvinvointi ja palautuminen työpäivän aiheuttamasta rasituksesta paranee.

Tavoitteeseen liittyy kolme mittaria:

- Palautuu hyvin työpäivän aiheuttamasta rasituksesta (Kunta10).
- Työyhteisö on tavoitteellinen (Kunta10).
- Mielenterveysperusteiset sairauspoissaolot vähenevät (mielenterveysperusteinen sairauspoissaoloprosentti).

Tavoitteen kolmesta mittarista kaksi ei toteutunut lainkaan ja yhdessä mittarissa päästiin vain osittain tavoitearvoihin, näin ollen tavoite ei toteutunut lainkaan.

Johtopäätökset:

Tarkastuslautakunta oli eri mieltä kahden tavoitteen toteumasta. Lisäksi lautakunta huomautti kahdeksan tavoitteen mittarista. Huomautukset liittyivät mittarien tavoitearvojen tai toteuma-arvojen puuttumiseen kokonaan, ajantasaisten vuoden 2022 tilannetta kuvaavien toteuma-arvojen puuttumiseen, laadullisen mittarin puuttumiseen, laajoihin mittareihin ja siihen että mittari ei vastaa täysin tavoitteeseen. Lisäksi lautakunta nosti yhden tavoitteen osalta esille palveluun pääsyyn liittyvät vaikeudet, jotka mahdollisesti olivat vaikuttaneet siihen, että palvelun asiakasmäärät olivat pysyneet

tavoitteeksi asetetussa määrässä. Yleisenä toiveena lautakunta esitti, että monta mittaria sisältävissä tavoitteissa olisi selkeästi merkitty, mitkä mittareista toteutuivat ja mitkä eivät.

Tavoiteraportoinnista saadun tiedon perusteella tarkastuslautakunta on myös huolissaan yksinäisiksi itsensä kokevien määrästä sekä osallisuuden kokemuksen heikkenemisestä vuoden 2022 aikana. Lisäksi lautakunta on huolissaan siitä, että reilusti yli puolet suomi toisena kielenä (S2) oppilaista kuuluu lukutaidossa suoritustasoltaan alimpaan viidennekseen. Kyseisen tavoitteen mittarointi koskee 2. luokan oppilaita. Panostaminen kielenopetukseen on tärkeää kaikilla kouluasteilla, jotta syrjäytymistä pystytään ehkäisemään tehokkaasti.

1.1.2 Kaupunginvaltuuston konserniyhtiöille asettamien tavoitteiden toteutuminen

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 13.12.2021 kaupungin talousarvion yhteydessä tytäryhteisöille asetettavat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet. Vuonna 2021 tavoitteet uudistettiin kokonaisuudessaan ja talousarviokaudelle 2022 tavoitteiden asettamista kehitettiin edelleen. Tavoitteita on yhdenmukaistettu ja yksinkertaistettu, jotta konserniyhteisöjä koskeva omistajaohjaus sekä raportointi olisivat jatkossa yhtiöiden näkökulmasta entistä selkeämpää ja ennakoitavampaa. Tavoitteille on luotu tavoitekategoriat, joiden mukaisesti kunkin konserniyhteisön tavoitteet asetetaan.

Suuret tytäryhtiöt

Suurten tytäryhtiöiden tavoitteet on jaoteltu talouteen, toiminnallisuuteen ja laatuun, henkilöstöön sekä vastuullisuuteen liittyviin tavoitteisiin.

Vantaan Energialle oli asetettu neljä tavoitetta, joista talouteen, työturvallisuuteen ja henkilöstötyytyväisyyteen liittyvät toteutuivat täysin. Ilmastonmuutoksen hillintään liittyvä tavoite toteutui osittain. Vantaan Energian tavoitteista, tavoitteiden mittareista ja tilanteesta on kerrottu tarkemmin arviointikertomuksen kohdassa 6.

VAV Yhtymä Oy:lle oli asetettu kahdeksan tavoitetta. Talouden osalta verotettavaan tulokseen ja ylläpidon hoitokuluihin liittyvät tavoitteet toteutuivat täysin. Asuntotuotan-

toon liittyvä tavoite ei toteutunut lainkaan. Tähän vaikutti esimerkiksi hankala markkinatilanne, ARA-tuotannon verrattain korkea kustannustaso, tonttien niukkuus ja VAV:n rakennuttamisen henkilöstövaje. Toiminnallisuuteen ja laatuun liittyvistä tavoitteista asuntokannan arvon ja vuokrattavuuden säilymistä koskeva tavoite toteutui täysin. Asiakastyytyväisyystavoite ei toteutunut lainkaan johtuen asukkaiden tyytymättömyydestä kiinteistöhuollon toimintaan. Kiinteistönhoidon uudelleenjärjestely on valmistunut vuoden 2022 lopulla. Henkilöstöön liittyvät kaksi tavoitetta toteutuivat täysin. Vastuullisuustavoite kaupungin hiilineutraaliustavoitteen tukemisesta toteutui osittain.

VTK Kiinteistöt Oy:lle oli asetettu kolme tavoitetta. Talouden tavoite toteutui täysin. Toiminnallisuuteen ja laatuun liittyvä tavoite terveellisistä, turvallisista ja viihtyisistä toimitiloista (sisältäen sisäilmaparannukset) toteutui osittain. Kaupungin hiilineutraaliustavoitteen tukeminen toteutui täysin. Tavoitteen energiansäästöön liittyvän mittarin tavoitetaso ylittyi reilusti Myyrmäen urheilupuistossa toteutetun lauhdelämmön hyödyntämisen ansiosta.

Vantaan tilapalvelut Vantti Oy:lle oli asetettu viisi tavoitetta. Talouden tavoite toteutui täysin. Asiakastyytyväisyyden parantamisessa ei onnistuttu. Henkilöstötyytyväisyyteen liittyvä tavoite toteutui täysin, mutta sairauspoissaolojen tavoitetaso ylittyi hieman. Poissaoloja oli loppuvuonna normaalia enemmän. Kaupungin hiilineutraaliustavoitteen tukeminen ei toteutunut lainkaan. Kokonaisbiojätteen määrä ruokailijaa kohti väheni hieman edellisvuodesta, mutta jäi tavoitetasosta. Ateriapalvelujen hiilijalanjäljen pienentämisessä oli tavoitetasona ottaa käyttöön hiilijalanjälkilaskuri. Tämä ei vielä toteutunut.

Mercuria kauppaoppilaitos Oy:lle oli asetettu kahdeksan tavoitetta, jotka toteutuivat täysin. Nettotulos ylitti tavoitetason ja rakennuksen ylläpidon pitkän tähtäimen suunnitelman mukaiset toimenpiteet toteutuivat. Muut tavoitteet liittyivät tavoitteellisiin opiskelijavuosiin, opiskelija- ja työelämäpalautteeseen, henkilöstön työfiilikseen, hiilineutraaliustavoitteen tukemiseen sekä vastuullisuuskampanjoiden toteuttamiseen.

Kiinteistöyhtiöiden tavoitteet

Kiinteistöyhtiöillä oli tavoitteena kiinteistöjen ylläpitokustannusten hillitseminen siten, että ylläpitokustannusten suhteellinen nousu on pienempi kuin Tilastokeskuksen julkaiseman Kiinteistön ylläpidon kustannukset -vertailuindeksin muutos. Raportointihetkellä ei ollut käytettävissä indeksitietoa koko vuoden osalta, vaan on käytetty viimeisintä julkistettua tietoa. Sen mukaan tarkasteltuna tavoite toteutui täysin kahdeksassa yhtiössä, kuudessa yhtiössä se ei toteutunut lainkaan. Selittävänä tekijänä on mainittu yleinen kustannusten nousu ja korkeat energiakustannukset. Kahdelle yhtiölle kyseistä tavoitetta ei ollut asetettu.

Toiseksi tavoitteeksi asetettiin pitkän tähtäimen suunnitelman (PTS) mukaisten vuosittaisten toimenpiteiden toteuttaminen hiilineutraalilla ja resurssiviisaalla tavalla sekä rakennusten käyttöiän huomioiminen suunnitelmassa. Tavoite toteutui täysin 12 yhtiössä. Kolmessa yhtiössä tavoite toteutui osittain ja yhdessä ei lainkaan.

Kolmantena tavoitteena oli uusiutuvan energian käyttö siten, että uusiutuvan energian osuus kulutetusta sähköstä olisi 100 prosenttia. Kaikissa yhtiöissä oli käytössä sähkösopimus uusiutuvasta energiasta. Neljässä yhtiössä sopimusten sisällöstä ei ollut täsmällistä tietoa.

1.2 Kaupungin talous ja talouden tavoitteiden toteutuminen

1.2.1 Emokaupungin talous ja tilinpäätös

Oheiseen taulukkoon on koottu vuodelta 2022 talousarvion, muutetun talousarvion ja tilinpäätöksen lukuja sekä vertailuna vuoden 2021 tilinpäätöksen lukuja.

Taulukko: Käyttötalous, talousarvio ja tilinpäätös, luvut tuhatta euroa

	Alkuperäinen talousarvio 2022	Muutettu talousarvio 2022	Tilinpäätös 2022	Tilinpäätös 2021
Tulot yhteensä	474 539	478 579	511 279	555 858
Menot yhteensä	-1 852 185	-1 924 308	-1 905 308	-1 801 983
Toimintakate	**-1 377 647**	**-1 445 729**	**-1 394 029**	**-1 246 125**
Verotulot	1 161 000	1 202 000	1 203 661	1 131 636
Valtionosuudet	282 000	282 000	287 597	255 322

Rahoitustuotot ja kulut	23 219	23 430	26 353	25 764
Vuosikate	**88 573**	**61 701**	**123 581**	**166 597**
Poistot ja arvonalentumiset	-111 519	-111 519	-110 630	-105 247
Satunnaiset tuotot ja kulut	0	0	50	0
Tilikauden tulos	**-22 947**	**-49 746**	**13 001**	**61 350**
Varausten ja rahastojen muutos	2 371	2 371	-907	56
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	**-20 575**	**-47 355**	**12 093**	**61 406**

Taulukko: Verorahoitus 2022, talousarvio ja tilinpäätös, luvut tuhatta euroa

	Alkuperäinen talousarvio 2022	Muutettu talousarvio 2022	Tilinpäätös 2022	Tilinpäätös 2021
Kunnan tulovero	974 000	957 000	957 370	907 442
Kiinteistövero	102 000	107 000	108 450	100 162
Osuus yhteisöveron tuotosta	85 000	138 000	137 840	124 032
Verotulot yhteensä	**1 161 000**	**1 202 000**	**1 203 661**	**1 131 636**
Valtionosuudet	282 000	282 000	287 597	255 322
Verorahoitus yhteensä	**1 443 000**	**1 484 000**	**1 491 258**	**1 386 958**

Taulukko: Investoinnit, talousarvio ja tilinpäätös 2022, luvut tuhatta euroa

	Alkuperäinen talousarvio 2022	Muutettu talousarvio 2022	Tilinpäätös 2022	Tilinpäätös 2021
Bruttoinvestoinnit	156 900	156 900	140 000	120 600
Nettoinvestoinnit	150 100	150 100	115 500	96 700

Bruttoinvestointimenot ovat investointimenot kokonaisuudessaan ja nettoinvestointimenoista on vähennetty investointeihin saadut rahoitusosuudet ja käyttöomaisuuden myyntitulot.

Poimintoja määrärahatavoitteiden toteutumisesta (muutettuun talousarvioon nähden) ja lainakannasta vuonna 2022:

- Toimintatuottojen toteumaprosentti oli noin 107 prosenttia, tuottoja kertyi noin 33 miljoonaa euroa arvioitua enemmän.
- Toimintakulujen toteumaprosentti oli noin 99 prosenttia, kulut alittuivat noin 19 miljoonaa euroa.
- Verotulojen toteumaprosentti oli noin 100 prosenttia, kertymä noin 1,7 miljoonaa euroa arvioitua enemmän.
- Valtionosuuksien toteumaprosentti oli 102 prosenttia, kertymä noin 5,6 miljoonaa euroa arvioitua enemmän.
- Rahoitustuottojen- ja kulujen netto toteutui noin 3,2 miljoonaa euroa arvioitua suurempana (rahoitustuottoja kertyi arvioitua enemmän).
- Poistot ja arvonalentumiset alittuivat noin 0,9 miljoonaa euroa.
- Tilikauden tulos oli noin 13 miljoonaa euroa eli lähes 63 miljoonaa euroa ennakoitua parempi.
- Kaupunginvaltuuston muutokset vuoden 2022 talousarvioon: Käyttötulojen lisäykset noin 4 miljoonaa euroa, käyttömenojen lisäykset yhteensä noin 72 miljoonaa euroa. Lisäksi verotulojen kertymäarviota nostettiin yhteensä 41 miljoonalla eurolla.
- Talousarviossa 2022 varauduttiin 63,3 miljoonan euron nettolainanottoon. Kokonaisuutena kaupungin ulkoinen lainakanta (ilman konsernitilin vaikutusta) pieneni lähes 72 miljoonaa euroa ja kokonaislainakanta pieneni noin 83 miljoonaa euroa.
- Bruttoinvestointimenot alittuivat noin 17 miljoonaa euroa ja nettoinvestoinnit alittuivat noin 34,6 miljoonaa euroa.

Toimintatuottojen ylitys johtui pääasiassa sosiaali- ja terveyshuollon saamista koronakorvauksista (23,5 miljoonaa euroa) sekä Vantaan Työterveys Oy:n myyntivoitosta (14,3 miljoonaa euroa). Verotuloissa huomionarvoista oli iso yhteisöverokertymä, joka selittyy yritysten ennakoitua suurempina maksamista yhteisöveron toteumista ja ennakoista.

Toimintakulujen alitukset johtuvat lähinnä ennakoitua pienemmistä henkilöstökuluista sekä kunta-alan palkkaratkaisuun varatun määrärahan arviota pienemmästä toteumasta. Huomioitavaa on, että toimintakulut kuitenkin nousivat selvästi vuoden 2022 alkuperäisen talousarvion arviosta.

Muutetussa talousarviossa käyttömenoihin myönnetyt määrärahojen korotukset kohdistuivat suurelta osin sosiaali- ja terveystoimen toimialan toimintakuluihin (noin 57 miljoonan euron korotus). Lisämenoja toimialalle aiheutti edelleen Covid-19 epidemia ja lisäksi toimialan palveluostot ylittyivät alkuperäisestä arviosta. Runsasluminen talvi lisäsi merkittävästi katujen kunnossapidon kustannuksia ja kaupunkiympäristön toimialan kaupunkitilalautakunnan alaisten bruttoyksiköiden toimintakuluja korotettiin 5,5 miljoonaa euroa.

Investointimäärärahat alittuivat erityisesti rakennushankkeiden toteutusajankohtien siirtymisen vuoksi sekä hankkeiden toteutuessa ennakoitua pienemmin kustannuksin.

Kaupungin taloudellisen tilanteen kehitys

Ohessa on tarkasteltu kaupungin taloudellista tilannetta kumulatiivisen yli-/alijäämän muodostumista sekä varsinaisen toiminnan ja investointien nettokassavirtaa vuosina 2016–2022. Tarkastelu perustuu kyseisten vuosien tilinpäätöksistä koottuihin tietoihin. Erityisenä tarkastelukohteena on tulorahoituksen riittävyys.

Kumulatiivisen ylijäämän muodostuminen, luvut miljoonaa euroa

Vuosi	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Toimintakate	-990,0	- 1 008,7	-1 072,5	-1 176,9	-1 226,3	-1 246,1	-1 394,0
Vuosikate	178,8	164,0	112,6	49,1	166,8	166,6	123,6
Poistot	-116,1	-123,6	-108,7	-115,2	-111,8	-105,2	-110,6
Tuloslaskelman tulos + satunnaiset tulot	64,5	40,4	3,9	-62,7	55,1	61,3	13,0
Tilinpäätössiirrot	0,3	1,2	1,2	0,2	-0,4	0,1	-0,9
Ali-/ylijäämä	64,8	41,7	5,2	-62,6	54,6	61,4	12,1

Kumulatiivinen edellisten tilikausien ja kuluvan tilikauden yli/ali jäämät[1]	425,0 (425,5)	467,2 (462,1)	467,3	404,7 (404,6)	459,3 (460,2)	521,6 (540,5)	552,6

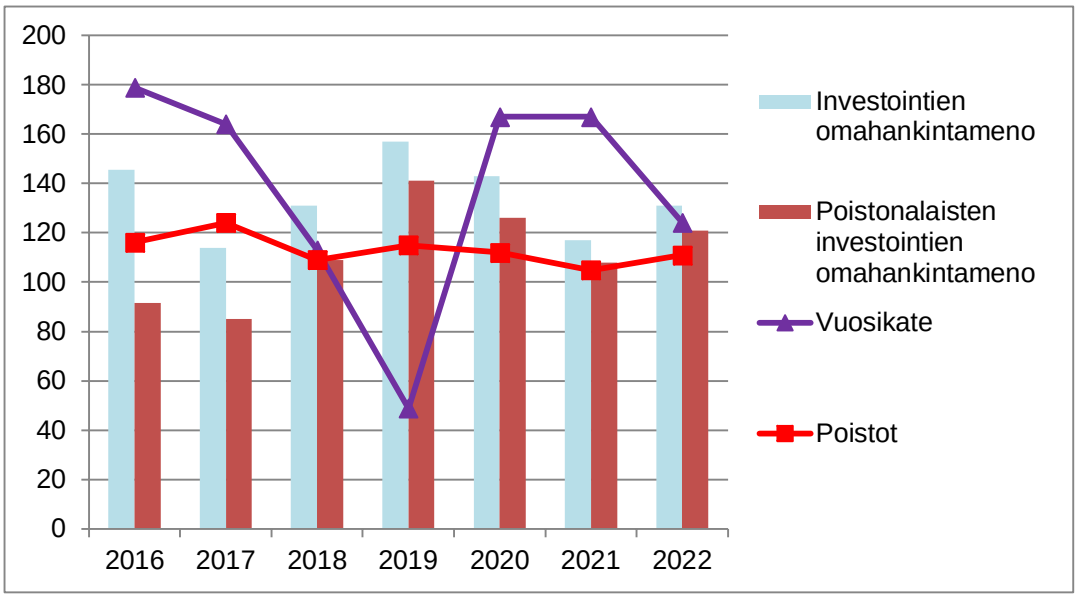
Toiminnan ja investointien rahavirta

Vuosi	**2016**	**2017**	**2018**	**2019**	**2020**	**2021**	**2022**
Vuosikate	178,8	164,0	112,6	49,1	166,8	166,6	123,6
Satunnaiset erät	1,8	0,0	0,0	3,3	0,1	0,0	0,0
Tulorahoituksen korjauserät	-48,9	-40,5	-40,9	-16,8	-31,4	-57,4	-46,4
Investoinnit							
Käyttöomaisuusinvestoinnit	-146,7	-111,3	-134,8	-157,6	-144,9	-120,6	-140,0
Rahoitusosuudet investointeihin	1,3	0,7	3,9	0,9	2,1	4,0	8,7
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	68,8	50,6	66,7	26,9	40,0	75,9	62,2
Toiminnan ja investointien rahavirta	55,2	63,4	7,6	-94,2	32,6	68,6	8,2

Kumulatiivista ylijäämää oli noin 553 miljoonaa euroa vuoden 2022 lopussa. Toimintakate (toimintatuottojen ja toimintakulujen erotus) heikkeni 148 miljoonaa euroa vuodesta 2021. Toiminnan ja investointien rahavirta oli positiivinen. Vuonna 2022 vuosikate oli yli 123 miljoonaa euroa.

Ohessa on tarkasteltu kaupungin taloutta vuosina 2016–2022 investointien, vuosikatteen ja poistojen avulla. Investoinnit on esitetty omahankintamenona eli investoinneista on vähennetty niihin saadut rahoitusosuudet. Poistonalaiset investoinnit tarkoittavat vuosittaisia investointimenoja, joista on vähennetty rahoitusosuuksien lisäksi ei-poistonalaiset investointimenot eli maa-alueisiin ja osakkeisiin kohdistuvat investointimenot.

[1] Suluissa kumulatiivinen edellisen tilikauden ylijäämä, kun tilinpäätöksen jälkeen ylijäämään tehdyt oikaisut on otettu huomioon.

Tuottavuus- ja kasvuohjelma ja talouden muutoksia

Vantaan kaupungille on laadittu tuottavuus- ja kasvuohjelma 2021–2025, jolla vastataan pitkän aikavälin talouden rakenteellisiin haasteisiin. Tuottavuus- ja kasvuohjelmassa vuodelle 2022 osoitettuja toimenpiteitä olivat muun muassa kotihoidontuen Vantaa-lisän poistaminen, omaisuuden myynnit koskien sosiaali- ja terveydenhuollon toimialaan kuuluvien kiinteistöjen ja toimistokiinteistöjen sekä yhtiöiden osakkeiden myyntiä. Toimenpiteiden arvioitiin tasapainottavan taloutta noin 10,5 miljoonalla eurolla. Kaikki toimenpiteet eivät toteutuneet, mutta euromääräinen tavoite saavutettiin.

Vuoden 2023 alusta voimaan tulleen sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksen myötä budjetiltaan suurin toimiala poistui kaupungin talousarviosta. Samalla kaupungin veroprosentti leikkaantui 19 prosentista 6,36 prosenttiin. Lisäksi kaupungin talouteen vaikuttavia epävarmuustekijöitä ovat jatkossa myös esimerkiksi Ukrainan sodan kesto ja vaikutukset, työllisyyskehitys, korkotason kehitys, väestönkasvu ja muuttoliike. Talouden tasapainon kannalta on tärkeää, miten verotulot ja valtionosuudet kehittyvät jatkossa suhteessa menokasvuun. Jos vuosikate pystytään pitämään lähellä nykyistä, talouden tasapaino säilyy ja investointeja pystytään rahoittamaan pääosin tulorahoituksella.

Johtopäätökset:
Vantaan kaupungin taloudellinen tulos oli vuonna 2022 hyvä. Tulosta paransivat osaltaan omaisuuden myynnin kertaerä (Vantaan Työterveys Oy:n osakkeet), koronakorvaukset ja yhteisöveron tuoton selvä kasvu. Vantaan kaupungin ylijäämä taseessa kasvoi edelleen, investoinnit pystyttiin rahoittamaan tulorahoituksella ja myös lainakanta pieneni. Viime vuosina kaupungin taloudellinen asema on vahvistunut. Talouden tasapainon ylläpitämisen kautta kaupunki pystyy varautumaan erilaisiin talouden muutoksiin.

Liikelaitokset[2]

Keski-Uudenmaan pelastuslaitos

Talouden toteuma 2022 (luvut 1000 euroa)

Keski-Uudenmaan pelastuslaitos	**Talousarvio 2022**	**Tilinpäätös 2022**
Liikevaihto ja liiketoiminnan muut tuotot	41 893	42 195
Liiketoiminnan kulut	-40 520	-41 059
Poistot ja arvonalenemiset	-1 705	-1 633
Liikeylijäämä/(-alijäämä)	**-333**	**-497**
Rahoitustuotot ja kulut	0	1
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	-333	-496
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	0	303
Vapaaehtoisten varausten lisäys (-) tai vähennys (+)	0	0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-333	-193

Investointeihin oli talousarviossa varattu 2,5 miljoonaa euroa, tilinpäätöksen toteuma oli 547 000 euroa.

[2] Liikelaitosten talouden vertailutaulukot on tiivistetty lyhyeen muotoon yhdistelemällä tuloslaskelman varsinaisen toiminnan tuotto- ja kuluerät yhdeksi eräksi.

Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen talousarvion sitovat määrärahaerät ovat liikeyli/alijäämä ja bruttoinvestoinnit. Vuodelle 2022 pelastuslaitoksen johtokunnan hyväksymässä talousarviossa sitovina määrärahoina olivat liikealijäämä -333 000 euroa ja 2,5 miljoonan euron bruttoinvestoinnit. Tilinpäätöksessä pelastuslaitoksen liikealijäämä oli -497 000 euroa. Bruttoinvestoinnit toteutuivat talousarviota alemmalla tasolla. Kaupunginvaltuusto hyväksyi pelastuslaitoksen alijäämän sitovuustasopoikkeaman kokouksessaan 27.3.2023. Syitä ennakoitua suurempaan alijäämään olivat muun muassa korkea inflaatio ja hyvinvointialueuudistukseen varautumisesta johtuneet kuluylitykset tietotekniikkapalveluissa.

Suun terveydenhuollon liikelaitos

Talouden toteuma 2022 (luvut 1000 euroa)

Suun terveydenhuollon liikelaitos	**Talousarvio 2022**	**Tilinpäätös 2022**
Liikevaihto ja liiketoiminnan muut tuotot	25 593	25 904
Liiketoiminnan kulut	-25 298	-25 432
Poistot ja arvonalenemiset	0	0
Liikeylijäämä/alijäämä	**295**	**472**
Rahoitustuotot ja kulut	-210	-201
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	84	271
Vapaaehtoisten varausten lisäys (-) tai vähennys (+)	0	0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	84	271

Investoinnit rahoitettiin vuonna 2021 leasing-perusteella, joten taseeseen kirjattavia bruttoinvestointeja ei ollut.

Vantaan suun terveydenhuollon liikelaitoksella oli talousarvion sitovina erinä vuosittain Vantaan kaupungille maksettava 7 prosentin korko kaupungin antamasta lainasta ja 7 prosentin korvaus peruspääomasta sekä liikeylijäämä ja bruttoinvestoinnit.

Kaupungille maksettavien erien euromäärä oli vuonna 2022 yhteensä noin 227 000 euroa, jonka liikelaitos maksoi kaupungille. Investointeja liikelaitos ei tehnyt.

Vaikutus kaupungin talouteen

Liikelaitosten taloudellinen vaikutus koko Vantaan ylijäämään oli vuonna 2022 noin 78 000 euroa positiivinen.

Johtopäätökset:
Suun terveydenhuollon liikelaitoksen sitovat määrärahaerät toteutuivat. Pelastuslaitoksen sitova määrärahaerä, investoinnit, alittui suunnitellusta mutta toisena sitovana määrärahaeränä ollutta liikealijäämää kertyi arvioitua enemmän. Kaupunginvaltuusto hyväksyi poikkeaman pelastuslaitoksen alijäämään maaliskuussa 2023. Molempien liikelaitosten palvelujen järjestämisvastuu siirtyi 1.1.2023 alkaen Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelle ja liikelaitokset lakkautettiin 31.12.2022 Vantaan kaupunginvaltuuston 19.12.2022 tekemillä päätöksillä.

1.2.2 Koko kaupunkikonsernin talous

Seuraavissa taulukoissa verrataan emokaupungin ja koko konsernin vuoden 2022 tilinpäätöstietoja ja keskeisiä tilinpäätöksen tunnuslukuja toisiinsa.

Kaupungin ja koko konsernin tuloksen muodostuminen:

Miljoonaa euroa	***Kaupunki***	***Konserni***
Toimintatuotot	285,8	1 195,6
Toimintakulut	-1 679,8	-2 389,7
Osuus osakkuusyhtiöiden voitosta ja tappioista	-	9,5
Toimintakate	-1 394,0	-1 184,5
Verorahoitus (sisältää valtionosuudet)	1 491,3	1 494,2
Rahoitustuotot ja -kulut	26,3	-51,1
Vuosikate	123,6	258,6

Poistot ja arvonalentumiset (sisältää suunnitelman mukaiset poistot, Omistuksen eliminointierot ja arvonalentumiset)	-110,6	220,90
		-
		-
	-	-
Satunnaiset erät	-	-
Varausten lisäys	-	-
Rahastojen lisäys	-	-1,2
Tilinpäätössiirrot	-0,90	-8,7
Tilikauden verot	-	-3,7
Laskennalliset verot	-	-0,2
Vähemmistöosuudet		
tilikauden yli/alijäämä	12,1	23,9

Kaupungin ja koko konsernin keskeisten tunnuslukujen vertailu, suluissa vuoden 2021 arvo:

	Kaupunki	**Konserni**
Vuosikate, % poistoista	111,7(158,3)	117,0 (147,5)
Investointien tulorahoitus, %	94,1 (142,9)	61,4 (79,0)
Kertynyt ylijäämä, euroa per asukas	2 275 (2 180,7)	3 587,0 (3 462,1)
Lainakanta, euroa per asukas[3]	3 323,0 (3 721,3)	8 596,7 (8 259,4)
Lainanhoitokate	1,7 (2,1)	1,5 (2,2)
Suhteellinen velkaantuneisuus %	57,9 (62,4)	101,9 (100,8)
Lainat ja vuokravastuut (miljoonaa euroa)	1 456,9 (1 547,2)	2 514,1 (2 413,9)

Tulorahoitus kattoi jälleen emokaupungin poistot ja investoinnit. Konsernissa tulorahoitus kattoi poistot ja 61 prosenttia investoinneista. Kaupungin lainanhoitokatteen

[3] Asukaskohtaiset luvut on laskettu käyttäen Tilastokeskuksen lopullista väestötilastoa Vantaan asukasluvusta 31.12.2022 tilanteessa (242 917 asukasta).

tunnusluku oli 1,7 ja konsernilla 1,5. Tunnusluku osoittaa, että tulorahoitus olisi riittänyt kaupungilla ja konsernilla kokonaan vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun vuonna 2022. Suhteellinen velkaantuneisuus osoittaa koko velkataakan suuruuden ja tämä tunnusluku parani hieman emokaupungissa ja heikkeni konsernissa vuodesta 2021. Emokaupungilla ja konsernilla on edelleen suuri velkataakka, mutta velkaa on viime vuosina pystytty vähentämään. Vuonna 2022 emokaupungin velka väheni edelleen, mutta konsernin velkamäärä hieman nousi. Velan takaisin maksuun olisi tarvittu konsernissa hieman yli vuoden tulorahoitus ja emokaupungin koko velan takaisinmaksuun olisi kulunut 57,9 prosenttia vuoden tulorahoituksesta.

Kriisikuntakriteerit

Kuntalain (410/2015) 118 §:n mukaan kunnan ja valtion tulee yhdessä selvittää kunnan mahdollisuudet turvata asukkailleen lainsäädännössä edellytetyt palvelut sekä ryhtyä toimenpiteisiin palvelujen edellytysten turvaamiseksi, jos laissa määritellyt erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan arviointimenettelyn (kriisikuntamenettelyn) edellytykset täyttyvät. Arviointimenettelyn käynnistämisen edellytyksenä olevia kriteereitä (kriisikuntakriteerit) uudistettiin vuonna 2019, ja niitä sovelletaan ensimmäisen kerran vuonna 2022 vuosien 2020 ja 2021 tilinpäätösten tunnuslukujen perusteella.

Kuntalain 118 §:n mukaan arviointimenettely voidaan käynnistää, jos jompikumpi seuraavista alijäämää koskevista kriteereistä täyttyy:

Kriteerit	**Vantaan tilanne**	**Kriteerin täyttyminen**
Arviointimenettely voidaan käynnistää, jos kunta ei ole kattanut kunnan taseeseen kertynyttä alijäämää 110 §:n 3 momentissa säädetyssä määräajassa (eli neljässä vuodessa).	Vuonna 2020 Vantaan taseessa oli ylijäämää noin 460 miljoonaa euroa. Vuonna 2021 ylijäämää oli noin 540 miljoonaa euroa.	**Ei täyty**
Arviointimenettely voidaan lisäksi käynnistää, jos asukasta kohden laskettu kertynyt alijäämä on kunnan viimeisessä konsernitilinpäätöksessä vähintään 1 000 euroa ja sitä edeltäneessä tilinpäätöksessä vähintään 500 euroa.	Vuonna 2020 Vantaan konsernitilinpäätöksessä oli asukaskohtaista ylijäämää 3 163 euroa. Vuonna 2021 asukaskohtaista ylijäämää oli 3 462 euroa.	**Ei täyty**

Tai arviointimenettely voidaan käynnistää, jos seuraavat neljä rahoituksen riittävyyttä ja vakavaraisuutta kuvaavat talouden tunnusluvut ovat kahtena vuonna peräkkäin täyttäneet taulukkoon merkityt raja arvot.

Kriteerit	**Vantaan tilanne**	**Kriteerin täyttyminen**
Kunnan konsernituloslaskelman vuosikatteen ja poistojen suhde on alle 80 prosenttia.	Vuonna 2020 vuosikatteen ja poistojen suhde oli 163,9 %. Vuonna 2021 se oli 147,5 %.	**Ei täyty**
Kunnan tuloveroprosentti on vähintään 2,0 prosenttiyksikköä korkeampi kuin kaikkien kuntien painotettu keskimääräinen tuloveroprosentti. Kuntien keskimääräinen tuloveroprosentti vuonna 2020 oli 19,96 ja vuonna 2021 se oli 20,02[4].	Vantaan tuloveroprosentti vuosina 2020 ja 2021 oli 19.	**Ei täyty**
Asukasta kohden laskettu kunnan konsernitilinpäätöksen lainojen ja vuokravastuiden määrä ylittää kaikkien kuntien konsernitilinpäätöksen lainojen ja vuokravastuiden keskimääräisen määrän vähintään 50 prosentilla. Keskiarvo oli 8 795 euroa vuonna 2020 ja 9 083 euroa vuonna 2021. Raja-arvo vuonna 2020 oli siten 13 193 euroa ja 13 625 euroa vuonna 2021.[5]	Vantaan asukasta kohden laskettu kunnan konsernitilinpäätöksen lainojen ja vuokravastuiden määrä vuonna 2020 oli 9 960,4 euroa. Vantaan asukasta kohden laskettu kunnan konsernitilinpäätöksen lainojen ja vuokravastuiden määrä vuonna 2021 oli 10 091,4 euroa.	**Ei täyty**
Konsernitilinpäätöksen laskennallinen lainanhoitokate on alle 0,8.	Vantaan konsernitilinpäätöksen laskennallinen lainanhoitokate vuonna 2020 oli 1,4. Vuonna 2021 Vantaan konsernitilinpäätöksen laskennallinen lainanhoitokate oli 1,3.	**Ei täyty**

Johtopäätökset:

Kaupungin taloudellinen tilanne kehittyi myönteisesti vuonna 2022. Kaupungin tulos oli ylijäämäinen ja lainakanta pieneni edelleen. Menot kasvoivat alkuperäisestä talousarviosta mutta tulorahoituksen kasvu piti talouden tasapainossa. Kaupunkikonserninkin tulos oli positiivinen ja konsernin ylijäämä kasvoi. Konsernin lainakanta

[4] Lähde: Kuntien veroprosentit 2021 (kuntaliitto.fi), Luettu 14.4.2022

[5] Erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevat kunnat - Valtiovarainministeriö (vm.fi), Sivulta linkki: Talouden tunnusluvut kuntakonsernittain vuosien 2020 ja 2021 tilinpäätösten mukaan, josta avautuu raja-arvot sisältävä taulukko, luettu 21.4.2023

nousi hieman edellisvuodesta ja sen velkaantumisen tunnusluvut olivat hieman vuotta 2021 heikommat.

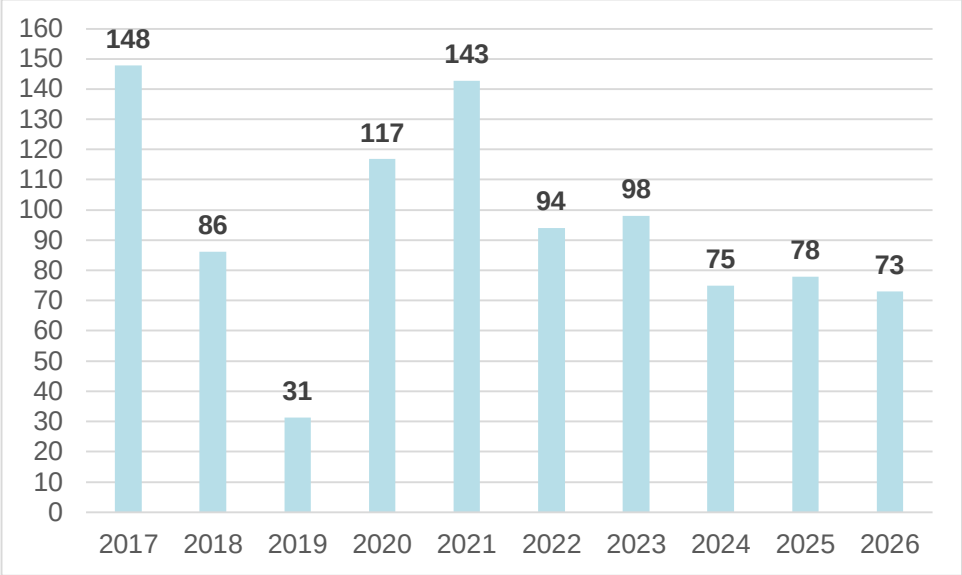
1.2.3 Investoinnit

Investointien vertailua[6]

Investointien tulorahoitusprosentti

Oheisessa kaaviossa on Vantaan kaupungin investointien tulorahoitusprosentti vuosilta 2017–2026. Vuonna 2022 tulorahoitusprosentti oli edelleen hyvällä tasolla ja investoinnit pystyttiin kattamaan tulorahoituksella. Vuodesta 2023 luvut perustuvat ennusteisiin.

Kaavio: Kaupungin investointien tulorahoitusprosentti 2017–2026

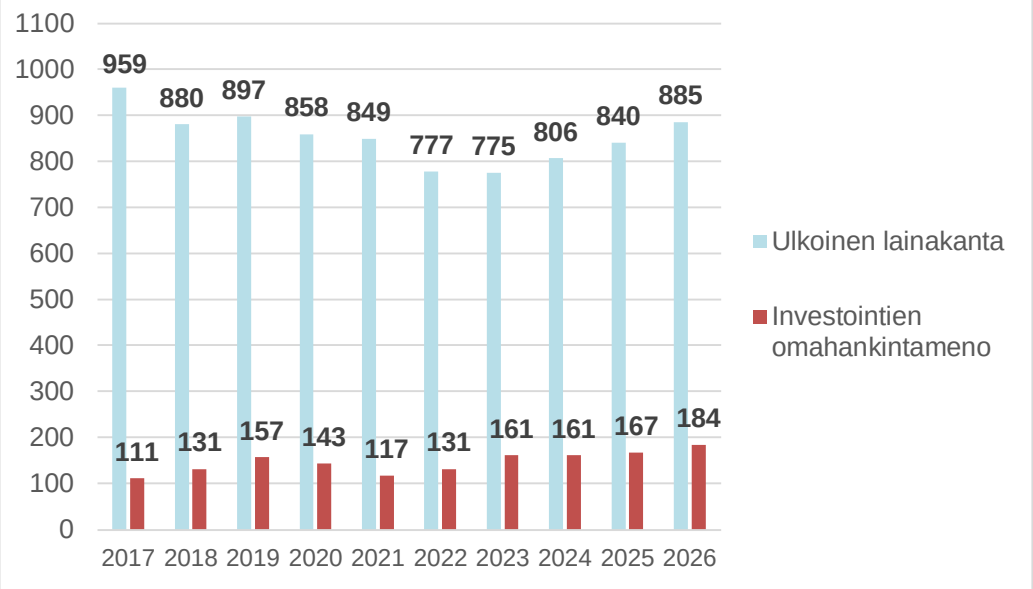
Lainamäärä ja investoinnit[7]

Seuraavassa kuvataan ulkoisen lainakannan (ilman konsernitilin saldoa) ja investointien omahankintamenojen kehitystä vuodesta 2017 (luvut miljoonaa euroa). Vuodesta 2024 eteenpäin luvut ovat taloussuunnitelmassa 2023–2026 esitettyjä ennusteita.

[6] Luvut on koottu vuoden 2022 tilinpäätöksestä ja kaupungin vuoden 2023 talousarviosta

[7] Luvut on koottu seuraavista lähteistä: kaupungin tilinpäätökset 2017–2022, kaupungin talousarvio 2023 ja taloussuunnitelma 2023–2026

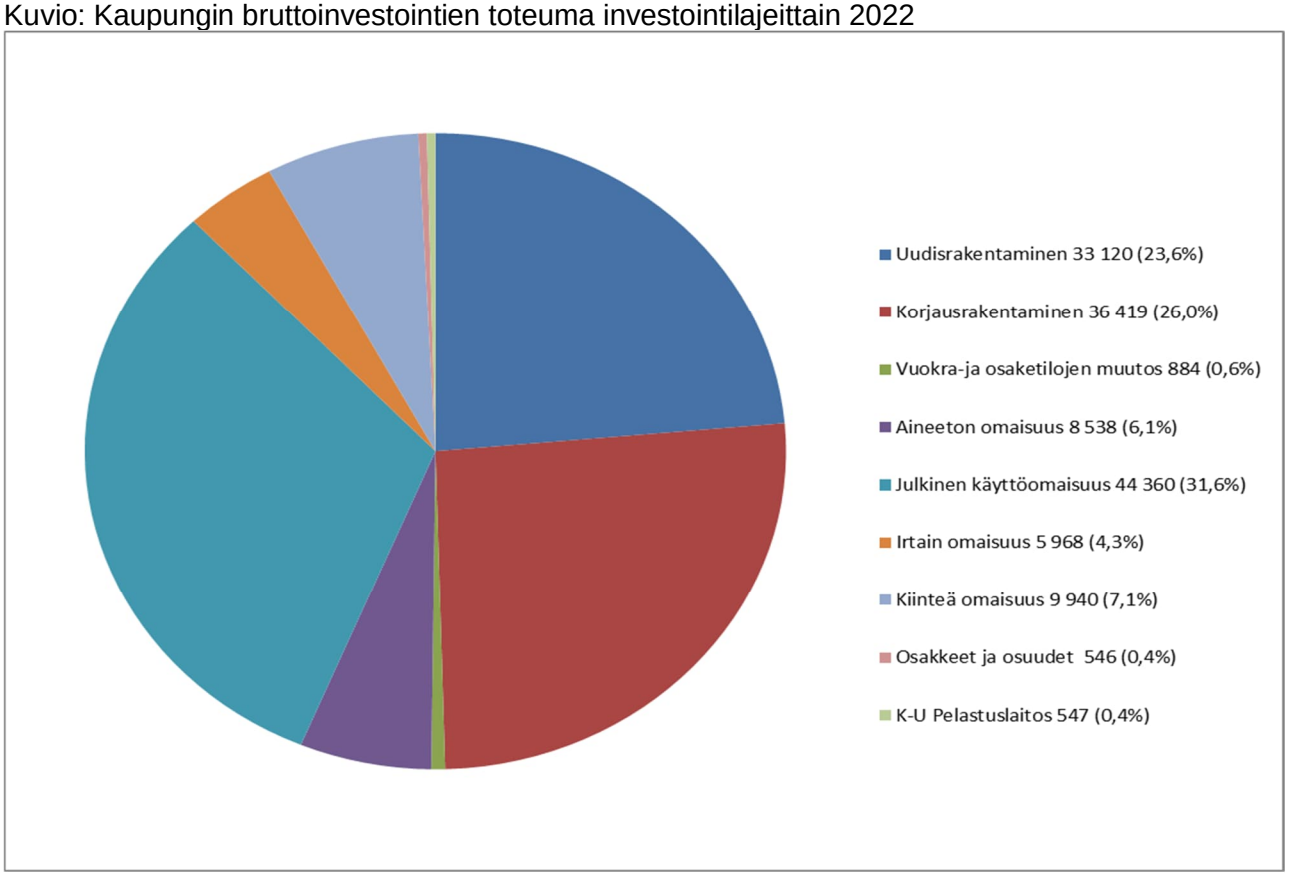
Kaavio: Lainakannan ja investointien omahankintamenojen kehitys 2017–2026

Investointien jakauma 2022

Ohessa kuvattuna kaupungin bruttoinvestointien toteumarakenne vuodelta 2022, luvut ovat tuhatta euroa. Rakentamisen investoinnit (uudisrakentaminen ja korjausrakentaminen) ja julkiseen käyttöomaisuuteen liittyvät investoinnit (esimerkiksi liikenne-, urheilu- ja virkistysalueiden rakentaminen) olivat suurimmat investointilajit.

Kuvio: Kaupungin bruttoinvestointien toteuma investointilajeittain 2022

Johtopäätökset:
Kaupungin tulorahoitus kattoi investoinnit vuonna 2022 investointien tulorahoitusprosentin ollessa 94 prosenttia. Investointien omahankintamenon arvioidaan liikkuvan vuosien 2023–2026 välillä 161–184 miljoonaa euroa. Kaupungin ulkoinen lainakanta kasvaa ennusteiden mukaan noin 105 miljoonalla eurolla vuosina 2023–2026.

1.2.4 Suurten kaupunkien vertailua

Alla vertaillaan kuuden suurimman kaupungin keskeisiä talouden tunnuslukuja vuosilta 2021 ja 2022. Tunnusluvut on kerätty kaupunkien kaupunginhallitusten käsittelemistä vuoden 2022 tilinpäätöksistä. Tunnuslukuja on seitsemän jokaisella kaupungilla eli yhteensä 42. Tunnuslukujen tasoluokittelu perustuu Kuntaliiton määrittelyyn. Tunnusluvuissa on vuoden 2022 tunnusluvun alla suluissa kyseisen tunnusluvun arvo vuonna 2021.

Taulukko: Tulorahoituksen riittävyyden tunnuslukujen tasoluokat

Tulorahoituksen riittävyyttä kuvaavat tunnusluvut			
	Vuosikate poistoista, prosenttia	Investointien tulorahoitusprosentti	Kertynyt yli/alijäämä/asukas, euroa
Hyvä	**>130**	**>80**	**>300**
Tyydyttävä	**70–130**	**55–80**	**0–300**
Heikko	**<70**	**<55**	**<0**

Taulukko: Kuuden suurimman kaupungin tulorahoituksen tunnuslukuja 2021–2022

	Espoo	Helsinki	Oulu	Tampere	Turku	Vantaa
Vuosikate % poistoista	174	189	280	114	126	112
	(201)	(185)	(130)	(170)	(164)	(158)
	142	72	212	61	66	94
	(135)	(88)	(129)	(80)	(68)	(143)

Investointien tulorahoitus %						
	3 402	10 850	4 705	2 434	1 196	2 275
Kertynyt ylijäämä, euroa per asukas	(2 756)	10 425)	(3 971)	(2 400)	(1 120)	(2 181)

Taulukko: Velkaantuneisuutta kuvaavien tunnuslukujen tasoluokat

Velkaantuneisuutta kuvaavat tunnusluvut				
	Lainakanta euroa/asukas	Lainanhoitokate	Suhteellinen velkaantuneisuus prosentti	Konsernin lainakanta euroa/asukas
Hyvä	**<1 600**	**>2**	**<33**	**<4000**
Tyydyttävä	**1 600–3 000**	**1–2**	**33–60**	**4 000–8 000**
Heikko	**>3 000**	**<1**	**>60**	**>8 000**

Taulukko: Kuuden suurimman kaupungin velkaantumista kuvaavia tunnuslukuja 2021–2022

	Espoo	Helsinki	Oulu	Tampere	Turku	Vantaa
Lainakanta, euroa per asukas	4 215	1 431	2 759	3 718	3 620	3 323
	(4 686)	(1 387)	(3 221)	(3 648)	(4 078)	(3 721)
Lainanhoitokate	2,3	8,1	3,2	3,8	1,0	1,7
	(4,8)	(8,2)	(1,4)	(5,2)	(1,0)	(2,1)
Suhteellinen velkaantuneisuus %	65	45	49	62	61	58
	(70)	(40)	(60)	(60)	(66)	(62)
	14 406	9 800	5 999	9 133	7 707	8 597

Konsernin (sisältää kaupungin) lainakanta euroa/asukas	(15 212)	(8 946)	(6 120)	(9 343)	(7 782)	(8 259)

Vuonna 2022 suurten kaupunkien tunnusluvut hieman heikkenivät vuoden 2021 tasosta. Tunnusluvuista 31 pysyi vuoden 2021 tasolla, neljän tunnusluvun arvo parani ja seitsemän tunnusluvun arvo heikentyi. Hyvällä tasolla oli nyt 17 tunnuslukua (21 vuonna 2021), tyydyttävällä tasolla oli 14 tunnuslukua (9 vuonna 2021) ja heikolla tasolla oli 11 tunnuslukua (12 vuonna 2021). Kaupungeista Oululla parani kolmen tunnusluvun arvo, Vantaalla yhden tunnusluvun arvo parani ja kahden heikkeni, Tampereella kolmen tunnusluvun arvo heikkeni, Helsingillä ja Turulla heikkeni yhden tunnusluvun arvo ja Espoon tunnuslukujen arvot pysyivät ennallaan. Eniten hyvällä tasolla olevia tunnuslukuja (neljä) oli Espoolla, Oululla ja Helsingillä.

Tulorahoituksen riittävyyttä kuvaavien tunnuslukujen arvoista viiden arvo heikentyi hyvästä tyydyttäväksi, mutta tulorahoituksen riittävyyttä kuvaavien tunnuslukujen arvot säilyivät kuitenkin kaikilla kaupungeilla joko hyvällä tai tyydyttävällä tasolla. Velkaantumista kuvaavista tunnusluvuista Oululla parani yhden tunnusluvun arvo, Vantaalla heikkeni yhden tunnusluvun arvo ja yhden parani ja Tampereella yhden tunnusluvun arvo heikkeni. Muiden kaupunkien velkaantumista kuvaavat tunnusluvut olivat vuoden 2021 tasolla. Kaikki heikolla tasolla olevat tunnusluvut ovat velkaantumista kuvaavia tunnuslukuja.

1.3 Henkilöstö

Henkilöstöön liittyvät sitovat tavoitteet

Henkilöstöön liittyvät sitovat tavoitteet (taulukko alla) koskivat työhyvinvointia ja palautumista työpäivän aiheuttamasta rasituksesta, esihenkilöiden valmentavan johtamisen laatua, työyhteisöjen pito- ja vetovoimaisuutta sekä hallittua siirtymää hyvinvointialueelle. Tavoitteiden toteutumista arvioidaan pääosin Kunta10-tutkimustulosten perusteella. Tilinpäätöksen raportoinnin mukaan tavoitteet toteutuivat osittain lukuun ottamatta valmentavan johtamisen laadun parantumista. Valmentavan johtamisen laatu ei muuttunut lähtötilanteesta eikä asetettua tavoitetta sen parantumisesta näin ollen saavutettu. Tarkastuslautakunnan arvio tavoitteiden toteumista poikkeaa yhden

tavoitteen (sitova tavoite 35) osalta. Tavoitteita on käsitelty tarkemmin arviointikertomuksen kohdassa 1.1.1.

Taulukko: Henkilöstöön liittyvät sitovat tavoitteet

Sitova tavoite	**Tilinpäätöksen raportointi**
35. Henkilöstön työhyvinvointi ja palautuminen työpäivän aiheuttamasta rasituksesta paranee.	Tavoite toteutui osittain. Työpäivän aiheuttamasta rasituksesta palautumisessa mikään toimiala ei päässyt asetettuun tavoitteeseen. Työyhteisön tavoitteellisuuteen liittyvä mittari toteutui puolella toimialoista. Mielenterveysperusteiset sairauspoissaolot eivät vähentyneet tavoitellusti.
36. Esihenkilöiden valmentavan johtamisen laatu paranee.	Tavoite ei toteutunut lainkaan. Laatu on pysynyt lähtötilanteessa eikä asetettua tavoitetta saavutettu.
37. Työyhteisöt ovat pito- ja vetovoimaisia.	Tavoite toteutui osittain. Kunta10-kokonaissijoitus oli tavoitteen mukainen puolella toimialoista.
38. Hallittu siirtymä hyvinvointialueelle.	Tavoite toteutui osittain. Sosiaali- ja terveystoimessa siirtymä koettiin Kunta10-tulosten perusteella sujuvaksi, mutta pelastustoimessa ei.

Kunta10-tutkimustulokset

Henkilöstön työhyvinvointia seurataan kahden vuoden välein toteutettavalla Kunta10-tutkimuksella. Tutkimuksella selvitetään työssä tapahtuvia muutoksia sekä niiden vaikutuksia henkilöstön terveyteen ja hyvinvointiin. Vuoden 2022 tulosten perusteella toimialakohtaiset kokonaissijoitukset olivat kokonaistarkastelussa pääosin parantuneet kahden vuoden takaisesta.

Henkilöstön saatavuusohjelma 2022–2024

Ammattitaitoisen henkilöstön saatavuus on heikentynyt sekä julkisella että yksityisellä sektorilla viimeisten vuosien aikana. Vantaan kaupunki on panostanut saatavuuden

parantamiseen, erityisesti työvoimapula-aloilla. Kaupunginhallitus hyväksyi lokakuussa 2022 henkilöstön saatavuusohjelman vuosille 2022–2024. Ohjelma on laaja-alainen ja koskee kaikkia 1.1.2023 kaupungilla olevia ammattiryhmiä.

Ohjelmassa tarkastelun kohteena ovat palkat, palkitseminen ja henkilöstöedut. Vaikuttamistoimenpiteillä pyritään saamaan lisää koulutuksen aloituspaikkoja. Pito- ja vetovoimaa tuetaan tiedolla johtamisen ja lähijohtamisen keinoin sekä varmistamalla pito- ja vetovoimaiset työyhteisöt. Mahdollistetaan joustava työ ja pyritään varmistamaan työntekijöiden pysyvyys. Työnantaja tukee pätevöitymiskoulutusta. Oppilaitosten kanssa tehdään yhteistyötä ja mahdollistetaan viimeisen harjoittelun suorittaminen palkallisena. Nopean rekrytointiprosessin käyttöä laajennetaan. Eläkkeelle lähtijöiden kiinnostusta toimia lisäresurssina kartoitetaan. Työnantajamielikuvaa ja rekrytointimarkkinointia kehitetään. Riittävät henkilöstöresurssit vaikuttavat keskeisesti kaupunginvaltuuston asettamien tavoitteiden saavuttamiseen. Ohjelman vaikuttavuutta ei vielä tässä vaiheessa voida arvioida. Tarkastuslautakunta seuraa ohjelman etenemistä ja toimenpiteiden vaikuttavuutta.

Palkka, palkitseminen ja henkilöstöedut

Työvoiman saatavuuden turvaamiseksi Vantaa käynnistää palkkauksen kehittämisohjelman vuosille 2023–2024. Palkkataso määräytyy valtakunnallisten kunta-alan työ- ja virkaehtosopimusten mukaisesti. Kaikissa tulevissa kunnallisissa työ- ja virkaehtosopimuksissa on yhtenä palkkauselementtinä harkinnanvarainen henkilökohtainen lisä, jota voidaan käyttää pidemmän aikavälin erinomaisista työtuloksista palkitsemiseen. Lisäksi Vantaalla on varattu oma miljoonan euron määräraha palkkauksen kehittämiseen. Rahallisen palkitsemisen lisäksi käytetään etuuksia, jotka kohdistuvat lähtökohtaisesti koko henkilöstöön. Vantaan kaupunki tarjoaa koko henkilöstölle vapaa-ajan virkistysmahdollisuuksia sekä alennuksia useista paikoista. Lisäksi käytössä ovat lounasetu, työmatkaetu sekä liikunta- ja kulttuurietu. Kulttuuri-, liikunta- ja virkistysetuuden määrää korotettiin 200 euroon vuodelle 2023. Osa henkilöstön pito- ja vetovoimaa ovat kattavat ja laadukkaat työterveyshuollon palvelut.

Työterveyspalvelujen saatavuus

Terveystalo on tuottanut kaupungin työterveyshuollon palvelut kesäkuusta 2022 alkaen. Muutosta edelsi kaupungin kokonaan omistaman Vantaan Työterveys Oy:n

osakekannan myynti Terveystalolle. Työterveyshuolto oli pahoin ruuhkautunut vuoden 2022 aikana. Lääkäripalvelujen ruuhkaa helpottamaan otettiin loppuvuodesta 2022 käyttöön sairaanhoitajapalvelu, joka on toiminut toivotulla tavalla. Palvelujen saatavuus on vuoden 2023 alussa palautunut normaalille tasolle. Kaupunkiympäristön toimialan sekä suomenkielisen varhaiskasvatuksen työterveyspalvelut siirtyivät Lääkärikeskus Aavaan 1.1.2023 alkaen. Palvelujen saatavuus on hyvä.

Nopean rekrytointiprosessin laajentaminen

Nopeus ja joustavuus ovat valttia osaajien rekrytoinnissa. Vantaalla on kokeiltu uudenlaista hakijalähtöistä rekrytoinnin toimintamallia. Kokeilussa tehtiin yhdistettyjä hakuilmoituksia terveydenhoitajien, sairaanhoitajien ja lääkärien avoimiin tehtäviin. Tavoitteena oli, ettei hakijan tarvitse hakea useampaa yksittäistä tehtävää, vaan hän voi jättää yhden yhteisen hakemuksen. Hakemuksen saavuttua rekrytointitiimi ottaa hakijaan heti yhteyttä, tekee esihaastattelun puhelimitse ja aloittaa keskustelun hakijan toiveista työpaikan suhteen. Kokeilu on saanut hakijoilta hyvän vastaanoton. Tulevina vuosina keskitytään erityisesti varhaiskasvatuksen ja kaupunkiympäristön työvoimapulasta kärsivien asiantuntijatehtävien sekä työnjohtotehtävien rekrytointeihin.

Henkilöstöhallinto (HR) -järjestelmä Hertan käyttöönotto

HR-järjestelmä Hertta otettiin käyttöön lokakuussa 2022 kaikilla toimialoilla lukuun ottamatta sosiaali- ja terveystoimea sekä pelastustoimea. Käyttöönottoa edelsivät laajat testaukset, joilla varmistettiin mahdollisimman sujuva siirtymä. Työsopimusten ja viranhoitomääräysten ennakkotarkistuksella ennen järjestelmään tallentamista on ollut tavoiteltua vaikuttavuutta virheiden minimoimisessa.

Palkanmaksu on sujunut hyvin ottaen huomioon muutoksen laajuus. Palkkalaskelmia oli loka-joulukuussa yhteensä 36 838 ja yhteydenottoja 15 433, joista 3 361 koski palkka-asioita. Yhteydenottojen määrässä ei ole tapahtunut muutosta aiempaan verrattuna. Pikapalkkoja maksettiin 173 kappaletta. Haasteena on esimerkiksi sijaisuuksien käsittely järjestelmässä. Järjestelmäkehityksessä tehdään yhteistyötä Helsingin ja Espoon kanssa.

Koronaviruspandemian vaikutukset henkilöstöön

Keväällä 2020 työnteko mullistui pandemian myötä. Uudenlainen työskentely vaati uudenlaiset käytännöt, ohjeistukset ja linjaukset. Vuonna 2021 pandemian aiheuttama poikkeuksellinen arki jatkui ja tilanteet vaihtelivat nopeasti. Välillä työpaikoilla palattiin normaalimpaan yhteisine kohtaamisineen. Tilanteen huonontuessa siirryttiin monissa tehtävissä kotitoimistoihin tai erityisjärjestelyihin työpaikalla. Kaupungin HR-palvelut reagoivat muuttuviin tilanteisiin tukemalla esihenkilöiden työtä ja työyhteisöjen arkea. Myös etätyön johtaminen on ollut voimakkaasti esillä. Pandemiavuodet laskivat jonkin verran sairauspoissaolojen määrää kaupunkitasolla, kokonaistason ollessa noin 4,4 prosenttia. Syksyllä 2022 lisääntyneet hengitystieinfektiot käänsivät sairauspoissaolojen määrän kasvuun. Kaupunkitasolla sairauspoissaoloprosentti oli 5,02. Vuoden 2022 sairauspoissaoloprosentti on järjestelmämuutosten vuoksi arvioluku.

Kuva: Juhani Räty

Henkilöstön siirtyminen hyvinvointialueelle

Hyvinvointialueuudistuksen valmistelu jatkui vuonna 2022. Henkilöstösiirtojen osalta kartoitettiin sosiaali- ja terveystoimen sekä pelastustoimen siirtyvät tehtävät. Lisäksi siirtyminen hyvinvointialueen palvelukseen koski niitä työntekijöitä, joiden työpanoksesta yli puolet kohdistui näiden tukipalveluihin. Työntekijät siirtyivät niin sanottuina vanhoina työntekijöinä ja siirrossa toteutettiin asianmukaiset yhteistoimintamenettelyt. Yhteistoimintamenettelyn tarkoituksena on turvata henkilöstölle mahdollisuus vaikuttaa työtä ja työpaikkaa koskeviin asioihin. Vuoden 2022 Kunta10-tutkimustulosten perusteella sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstö koki siirtymän tapahtuneen hallitusti. Pelastustoimen henkilöstön kokemus siirtymästä ei tulosten perusteella ollut yhtä sujuva. Hyvinvointialueelle siirtyvän henkilöstön palkanmaksu ja henkilöstöhallinto siirtyivät HUS-Asvian hoidettaviksi huhtikuussa 2022. Pelastuslaitoksen tilinpäätöksen mukaan muutoksen takia poissaolotietoja ei ole ollut käytettävissä.

Johtopäätökset:

Ammattitaitoisen henkilöstön saatavuus on heikentynyt sekä julkisella että yksityisellä sektorilla viimeisten vuosien aikana. Vantaalla tilanteeseen reagoitiin laatimalla henkilöstön saatavuusohjelma. Ohjelman keskeisiä osa-alueita ovat muun muassa palkkaus, lähijohtaminen ja työnantajamielikuvan kehittäminen. Riittävät henkilöstöresurssit vaikuttavat keskeisesti kaupunginvaltuuston asettamien tavoitteiden saavuttamiseen.

Rekrytoinnissa nopeus ja joustavuus ovat avainasemassa. Vantaalla on kokeiltu hakijalähtöistä toimintamallia, jossa yhdistettiin eri ammattinimikkeiden hakuilmoituksia. Tällöin hakija voi hakea useampaa tehtävää yhdellä hakemuksella. Hakijaan otetaan nopeasti yhteyttä ja tehdään esihaastattelu puhelimitse.

Vantaa otti käyttöön uuden henkilöstöhallintojärjestelmä Hertan lokakuussa 2022. Siirtymä toteutui kokonaisuutena sujuvasti laajan ennakkotestaamisen ja varautumisen ansiosta. Palkanmaksu on toiminut muutoksen laajuuteen nähden hyvin.

Vuonna 2022 valmisteltiin sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen henkilöstön siirtymistä hyvinvointialueelle. Tavoitteena ollut hallittu siirtymä toteutui sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstön osalta. Pelastustoimen henkilöstö ei kokenut siirtymää yhtä sujuvaksi.

Suositukset:

Tarkastuslautakunta toteaa henkilöstötilanteen olevan haastava useissa kaupungin tuottamissa palveluissa. Paikoin tämä vaikuttaa myös kaupunginvaltuuston asettamien tavoitteiden saavuttamiseen. Henkilöstön saatavuusohjelma ja sen toimenpiteet antavat hyviä työkaluja tilanteeseen puuttumiseksi. Alueellisesta näkökulmasta tärkeää on oikeudenmukaisten kannusteiden luominen. Tarkastuslautakunnan näkemyksen mukaan myös koulutuspaikkoja tulisi lisätä, mutta toteaa, ettei kaupunki voi omilla toimillaan juurikaan vaikuttaa asiaan.

2 SOSIAALI- JA TERVEYDENHUOLTO

Sosiaali- ja terveydenhuollon palveluiden ja pelastustoimen järjestämisvastuu siirtyivät 1.1.2023 Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelle. Tästä johtuen näitä koskeviin arviointeihin ei enää saada vastauksia toimialoilta. Tarkastuslautakunta piti kuitenkin tärkeänä sisällyttää vielä seuraavat arvioinnit vuoden 2022 arviointiohjelmaansa.

2.1 Lastensuojelu, erityisesti huostaanotot ja sijoitukset kodin ulkopuolelle

Lastensuojelun tarkoituksena on turvata lapsen oikeus turvalliseen kasvuympäristöön, tasapainoiseen ja monipuoliseen kehitykseen sekä erityiseen suojeluun. Lapsen vanhemmilla ja muilla huoltajilla on ensisijainen vastuu lapsen hyvinvoinnista. Lasten ja perheiden kanssa toimivien viranomaisten on tuettava vanhempia ja huoltajia sekä tarjottava perheiden tarvitsemaa apua riittävän varhaisessa vaiheessa. Tarvittaessa heidät on ohjattava lastensuojelun piiriin. Lastensuojelun tehtävä on tukea lapsen kasvatuksessa ja huolenpidossa järjestämällä perheiden tarvitsemia palveluja ja tukitoimia. Lastensuojelulaissa säädetyin edellytyksin lapsi voidaan sijoittaa kodin ulkopuolelle tai ryhtyä muihin tarvittaviin toimiin lapsen hoidon järjestämiseksi. Kodin ulkopuolelle sijoittaminen on aina viimesijainen toimenpide.

Prosessit

Lastensuojeluasia tulee vireille hakemuksesta tai kun sosiaalityöntekijä on saanut muutoin tietää mahdollisesti lastensuojelun tarpeessa olevasta lapsesta. Lastensuojelun asiakkaaksi tullaan aina tarpeen kautta, jonka sosiaalityöntekijät arvioivat palvelutarpeen arvioinnin yhteydessä. Lastensuojelun asiakkuus alkaa, jos palvelutarpeen arvioinnin perusteella todetaan, että 1) lapsen kasvuolosuhteet vaarantavat tai eivät turvaa lapsen terveyttä tai kehitystä; taikka 2) lapsi käyttäytymisellään vaarantaa terveyttään ja kehitystään; ja 3) lapsi tarvitsee lastensuojelulain mukaisia palveluja ja tukitoimia. Lastensuojelun asiakkuus alkaa myös silloin, kun lastensuojeluasian vireille tulon myötä ryhdytään kiireellisiin toimiin lapsen terveyden ja kehityksen turvaamiseksi.

Toisinaan palvelutarpeen arvioinnissa todetaan, että kevyemmät sosiaalihuoltolain mukaiset tukipalvelut ovat riittäviä perheen tilanteeseen eikä tarvetta varsinaiselle lastensuojelulle ole. Tällöin ei myöskään muodostu lastensuojelun asiakkuutta. Sosiaalihuoltolain mukaisia tukipalveluja voivat olla esimerkiksi neuvonta, taloudellinen tuki, kotipalvelu, terapia ja tukihenkilön järjestäminen. Tarjottavissa tukipalveluissa ja niiden laajuudessa on suurta kaupunkikohtaista vaihtelua. Vantaalla tukipalvelujen tarjonta on laajaa.

Varsinainen huostaanotto on pitkä ja tarkkaan lailla säädelty prosessi. Sen aikana tehdään laajasti yhteistyötä sosiaalityöntekijöiden, lapsen sekä vanhempien/huoltajien/muun lapsen hoidosta ja kasvatuksesta vastaavan henkilön kesken. Tärkeintä on lapsen etu. Ennen huostaanottoa perhe on yleensä ollut jo pidempään lastensuojelun asiakkaana. Yksi huostaanoton edellytyksistä onkin, että avohuollon toimenpiteet ovat osoittautuneet riittämättömiksi tai ne eivät ole sopivia tai mahdollisia lapsen edun kannalta. Suurin osa huostaanotoista perustuu lapsen huoltajan/huoltajien ja yli 12 vuotta täyttäneen lapsen suostumukseen. Suostumuksen vastaisissa huostaanotoissa päätöksen tekee hallinto-oikeus. Huostaanotto on voimassa toistaiseksi eikä sillä ole vaikutusta varsinaiseen lapsen huoltajuuteen. Huostaanotossa päätösvalta lapsen asuinpaikasta, päivittäisestä hoidosta ja kasvatuksesta sekä terveydenhuollosta siirtyvät sosiaalilautakunnalle (nykyisin hyvinvointialueelle).

Henkilöstö

Lastensuojelun sosiaalityöntekijöiden saatavuudessa on valtakunnallisia haasteita. Erityisen suuri pula on pidempään alalla toimineista, kokeneista sosiaalityöntekijöistä. Kuusikkoraportin (2021) mukaan työntekijöiden saatavuuden ja pysyvyyden turvaamiseksi kuusikkokaupungeista osa on ottanut käyttöön rekrytointilisät ja osassa sosiaalityöntekijöiden palkkaa on korotettu. Kaupungit käyvät erittäin kovaa kilpailua työvoimasta erityisesti pääkaupunkiseudulla.

Vantaan lastensuojelun sosiaalityöntekijöiden palkat ovat samalla tasolla pääkaupunkiseudun muiden kaupunkien kanssa. Asiakasmäärät ovat kuitenkin Vantaalla suuremmat kuin esimerkiksi Helsingissä ja Espoossa, mikä lisää työn kuormittavuutta. Vantaalla on otettu käyttöön määräaikainen kannustinpalkkio, jolla pyritään sitouttamaan lastensuojelun nykyisiä työntekijöitä. Palkkion maksuperusteena on tyhjien vakanssien aiheuttama ylimääräinen kuormitus. Henkilöstön palkitsemista on muutoinkin lisätty ja kehitetty vuosien 2021–2022 aikana. Käytössä ovat muun muassa kuukausittain jaettavat Kiitoksen kukkaset, Kuukauden työntekijä -palkitsemiset sekä erikoispalkkiot. Palkitsemiseen käytettäviä määrärahoja on lisätty tuntuvasti vuonna 2022.

Vantaalla on pohdittu syitä lastensuojelun henkilöstön saatavuusongelmien taustalla. Saatavuutta saattavat heikentää esimerkiksi työn huono imago ja työn kokeminen kuormittavaksi. Lastensuojelulaissa säädetyt lukuisat velvoitteet tuottavat laajan virkavastuun ja asettavat laaja-alaiset osaamisvaatimukset. Koska kyseessä on viimesijainen palvelu, tilanteet perheissä ovat usein vaikeita. Vaativissa asiakastilanteissa työntekijöitä tuetaan sekä yksilö- että ryhmätasoisella työnohjauksella. Myös esihenkilöt tukevat toisiaan. Työntekijöiden korkea ammattitaito auttaa vaativista asiakastilanteista selviämisessä. Lasten, vanhempien ja perheiden kiitokset vaikuttavat myös työssä jaksamiseen.

LIITE: Kaupunkitilalautakunta 20.09.2023 / 7 §

Kuva: Sakari Manninen

Lakisääteisten määräaikojen toteutuminen

Lastensuojelulain mukaan palvelutarpeen arviointi on aloitettava viimeistään seitsemäntenä arkipäivänä asian vireille tulosta ja sen on valmistuttava viimeistään kolmen kuukauden kuluessa vireille tulosta. Lakisääteiset määräajat ovat ylittyneet Vantaalla jo useana vuonna peräkkäin. Lastensuojelulain mukainen sosiaalityöntekijäkohtainen sitova asiakasmitoitus on 1.1.2022 alkaen 35 lasta. Arviointihetkellä keskimääräinen lapsimäärä ylitti mitoituksen. Sosiaalityöntekijäkohtainen keskimääräinen asiakasmäärä on vaihdellut 37–47 välillä vuosina 2019–2022. Asiakasmäärissä voi olla suurtakin työntekijäkohtaista vaihtelua. Tilanne on erityisen haastava lastensuojelun avohuollossa.

Sosiaali- ja terveyslautakunnan viimeisen selvityksen (4.10.2022 § 7) mukaan koronapandemia ja sen aiheuttama palvelutarpeen kasvu sekä samanaikaisesti peruspalveluissa kertynyt palveluvelka ovat heijastuneet lastensuojeluilmoitusten, perhesosiaalityön ja lastensuojelun asiakkaiden määriin. Perheiden tilanteet ovat vaikeutuneet ja monimutkaistuneet. Yhä useammalla perheellä on samanaikaisesti monenlaisia haasteita, kuten mielenterveysongelmia, koulunkäynnin haasteita ja taloudellisen tilanteen epävarmuutta. Palvelutarpeen arvioinnissa määräajan ylittymiseen ovat vaikuttaneet myös henkilöstövaje ja henkilöstön vaihtuvuus, erityisesti sosiaalityöntekijöiden osalta. Etelä-Suomen aluehallintovirasto määräsi 800 000 euron sakon uhalla

Vantaan kaupungin huolehtimaan muun muassa sosiaalityöntekijöiden asiakasmitoituksesta sekä palvelujen saatavuudesta viimeistään 23.12.2022 mennessä. Lisäksi kaupungin tuli toimittaa aluehallintovirastolle selvitys tilanteesta ja tehdyistä toimenpiteistä vuoden 2022 loppuun mennessä.

Asiakaspalautteet

Keväällä 2022 toteutetussa toimialatasoisessa asiakastyytyväisyyskyselyssä lapsiperheiden sosiaalityö ja lastensuojelu sai yleisarvosanan 8,33 (8,65 vuonna 2019). Korkeimmat arviot ovat tulleet asiallisesta kohtelusta, riittävästä neuvonnasta ja asiantuntevasta palvelusta. Matalimpien arvioiden mukaan saatu palvelu ei ole parantanut asiakkaan elämäntilannetta, palvelua ei ole saanut riittävän nopeasti eikä palvelu ole vastannut asiakkaan tarpeita. Erot tuloksissa eivät kuitenkaan ole kovin suuria. Vastaajamäärät ovat laskeneet rajusti, vuonna 2012 vastauksia tuli 287 kappaletta ja vuonna 2022 vain 89 kappaletta. Suuntaus on ollut sama kaikissa sosiaali- ja terveydenhuollon palveluissa. Lisäksi käytössä on myös yksiköiden omia asiakastyytyväisyyskyselyjä.

Lastensuojeluun kohdistuneita muistutuksia ja kanteluita on vuosittain ollut joitakin kymmeniä. Muistutuksia on tehty esimerkiksi menettelystä, päätöksenteosta ja asiakkaiden kohtelusta. Joissakin tapauksissa on toivottu sosiaalityöntekijän vaihtoa. Sijaishuollossa muistutuksen aiheena on usein tyytymättömyys lapsen huostaanottoon. Vastineissa ei pääsääntöisesti ole todettu menettelyvirheitä.

Oma palvelutuotanto ja ostopalvelut

Ostopalvelujen osuus on yli puolet lastensuojelun koko palvelutarjonnasta. Ostopalvelujen osuus vaihtelee palveluittain. Kustannuskasvun hillinnän, palvelun laadun, yhdenvertaisuuden ja sujuvan palvelutuotannon näkökulmista ostopalvelujen osuus palvelutuotannosta ei ole optimaalisella tasolla. Ostopalveluja on hyödynnetty merkittävästi palvelu- ja resurssivajeen paikkaamisessa.

Lastensuojelun sijaishuollon palveluja järjestetään sekä omana palvelutuotantona että ostopalveluna. Palveluja ostetaan kaikista palveluluokista. Oman palvelutuotannon kirjo on suppeampaa, mutta sitä on suunniteltu laajennettavaksi hyvinvointialu-

eella vuoden 2023 aikana. Ostopalveluissa palveluntuottajia on aina useita. Sijaishuollon palveluntuottajia on Uudenmaan kuntien kilpailutuksen perusteella noin 300. Uusi kilpailutus oli arviointiajankohtana käynnissä.

Kustannusnäkökulmasta perhehoito on edullisin sijoitusmuoto, jossa myös hoidon vaikuttavuus on kokonaisuutena tarkasteltuna parempi. Laitoshoito on keskimäärin kallis sijoitusvaihtoehto. Mitä vaativamman tason laitoshoidosta on kyse, sitä korkeammaksi nousevat myös kustannukset. Vaativan tason laitoshoitoa ei järjestetä lainkaan kaupungin omana palveluna ja vaativan tason sijoituspaikkoja on ylipäänsä valtakunnallisesti vähän. Vantaalla yli puolet hoitovuorokausista on toteutunut perhehoitona jo useiden vuosien ajan. Lähipiirisijoittamisen mahdollisuutta selvitetään yhtenä vaihtoehtona, erityisesti pienimpien lasten kohdalla.

Palvelujen laadunvalvonta

Lastensuojelussa toteutetaan lapsikohtaista valvontaa, jossa sosiaalityöntekijä valvoo, että lapsi saa hyvää hoitoa sijaishuoltopaikassaan. Käytännön tasolla valvontaa toteutetaan haastattelemalla ja keskustelemalla lapsen kanssa ilman muiden läsnäoloa. Lapset ovat myös itse aktiivisesti yhteydessä sosiaalityöntekijöihin kuulumisistaan. Kaupungin omien sijaishuoltolaitosten omavalvonnan ja laatutyön tukena käytetään laatuasiantuntijaa.
Sijaishuollon ostopalvelujen valvontaa tehdään yhteistyössä Uudenmaan kuntien kanssa. Valvontaa suoritetaan työpareina. Puitesopimuksessa valvontavastuukäyntien määrä on suhteutettu alueen väkilukuun. Vantaalla tehdään vuosittain 40 valvontakäyntiä. Syyskuuhun 2022 mennessä valvontakäynneistä oli toteutunut 31.

Laatuasioissa pinnalla ovat erityisesti henkilöstömitoitukset, pätevyysvaatimukset, lasten rajoittaminen ja kasvatuskäytännöt sekä lääkehoidon edellytykset. Valvonnassa havaittuihin laatupoikkeamiin ja epäkohtiin puututaan aina ohjauksen ja valvonnan keinoin. Laatupoikkeamien ja epäkohtien korjaamiseksi asetetaan tavoitteet ja toimenpiteiden toteutumista seurataan. Tarvittaessa puututaan sopimustasoisella sanktioinnilla. Huomattavien laatupoikkeamien takia yhteistyö voidaan päättää.

Johtopäätökset:

Lastensuojelun sosiaalityöntekijöiden saatavuudessa on valtakunnallisia haasteita. Erityisesti pulaa on pidempään alalla toimineista, kokeneista ammattilaisista. Kaupungit käyvät kovaa kilpailua työvoimasta erityisesti pääkaupunkiseudulla.

Lakisääteisissä määräajoissa pysymisessä on haasteita. Erityisesti palvelutarpeen arviointien valmistuminen kolmen kuukauden määräajassa on monin paikoin ylittynyt. Koronapandemia ja sen aiheuttama palvelutarpeen kasvu sekä peruspalveluihin kertynyt palveluvelka heijastuvat lastensuojeluun. Lisäksi henkilöstövaje ja henkilöstön vaihtuvuus vaikeuttavat tilannetta. Lastensuojelulain mukainen sitova asiakasmitoitus on vuoden 2022 alusta alkaen 35 lasta per sosiaalityöntekijä. Arviointihetkellä keskimääräinen lapsimäärä ylitti mitoituksen. Asian korjaamiseksi Vantaalla on vuosien mittaan toteutettu useita organisaatiomuutoksia ja laaja-alaista toiminnan kehittämistä. Kehittämistoimet eivät kuitenkaan ole tuoneet toivottua parannusta tilanteeseen. Etelä-Suomen aluehallintovirasto määräsi Vantaan kaupungille 800 000 euron uhkasakon, jonka se sittemmin poisti maaliskuussa 2023. Tilanteen seuranta ja kuntoon saattaminen jatkuvat hyvinvointialueen toimesta.

Ostopalvelujen osuus on yli puolet lastensuojelun koko palvelutarjonnasta. Ostopalveluja on hyödynnetty palvelu- ja resurssivajeen paikkaamisessa. Kustannuskasvun hillinnän, palvelujen laadun, yhdenvertaisuuden ja sujuvan palvelutuotannon näkökulmista oman palvelutuotannon vahvistaminen olisi suotavaa. Omaa palvelutuotantoa on suunniteltu laajennettavaksi hyvinvointialueella vuoden 2023 aikana.

Lastensuojelussa toteutetaan lapsikohtaista valvontaa, jonka tarkoitus on varmistaa lapsen hyvä hoito sijaishuoltopaikassa. Sijaishuollon ostopalvelujen valvontaa toteutetaan yhteistyönä Uudenmaan kuntien kesken. Havaittuihin laatupoikkeamiin ja epäkohtiin puututaan aina asettamalla seurattavat tavoitteet ja toimenpiteet tilanteen korjaamiseksi. Huomattavissa laatupoikkeamissa yhteistyö voidaan päättää.

Suositukset:

Lastensuojelun siirryttyä hyvinvointialueen vastuulle, ovat tarkastuslautakunnan suositusten esittämismahdollisuudet rajalliset. Tarkastuslautakunta muistuttaa hyvinvoin-

tialueuudistuksen yhteydessä sovituista palvelujen kehittämisen tavoitteista, jotta lakisääteiset määräajat toteutuisivat jatkossa. Henkilöstön saatavuuteen on myös hyvä kiinnittää huomiota, jotta lakisääteiset asiakasmitoitukset toteutuisivat hyvinvointialueella paremmin kuin aiemmassa kaupungin toiminnassa. Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä, että yhteistyötä tiivistetään ennalta ehkäisevissä ja perheitä tukevissa palveluissa. Perheiden kohtaamisessa korostuvat aiempaa enemmän tapa- ja kulttuuritietoisuus sekä niihin liittyvä osaaminen.

2.2 Päihde- ja mielenterveyspalvelut

Päihde- ja mielenterveyspalvelujen organisaatio ja tarjottavat palvelut

Päihde- ja mielenterveyspalveluiden palveluyksikkö kuului vuonna 2022 sosiaali- ja terveydenhuollon toimialan terveyspalvelujen palvelualueeseen. Päihdepalveluissa toteutetaan polikliinista, laaja-alaista ja suunnitelmallista arviointia, hoitoa ja kuntoutusta. Omiin palveluihin kuuluu laitosvieroitushoitoa sekä kotiin annettavaa vieroitus- ja kuntoutuspalvelua. Lisäksi palvelutarpeen arvioinnin perusteella on ostopalveluna mahdollista tarjota tarpeenmukaista avo- tai laitoshoitoa. Mielenterveyspalvelujen osalta avosairaanhoidon lievien ja keskivaikeiden mielenterveysongelmien hoito järjestetään Vantaalla terveyspalvelujen tulosalueella terveysasemilla. Mikäli perusterveydenhuollosta saatava hoito ei ole riittävä, hoito jatkuu erikoissairaanhoidossa. Psykiatrisen erikoissairaanhoidon tuottaa HUS.

Toiminnan ja talouden tavoitteita ja toimenpiteitä tavoitteiden toteuttamiseksi 2022

Alla on palveluyksikön toiminnan tavoitteita ja niiden toteutumista ja tehtyjä toimenpiteitä vuonna 2022.

Palvelujen tuottavuus paranee

Palvelujen tuottavuuden parantamiseksi pyrittiin siirtämään 10–15 korvaushoitopotilasta jatkohoitoon terveysasemille. Siirtoja tehtiin alkuvuodesta kolme ja loppuvuodesta oli suunnitteilla neljä siirtoa. Ongelmana oli, että siirtokuntoisia potilaita ei ollut riittävää määrää.

Ryhmähoitojen volyymi laajenee ja Silta-palvelu[8] vakiintuu

Koronarajoitusten vuoksi vähentynyt ryhmätoiminta lisääntyi selvästi vuonna 2022. Silta-palvelun piirissä oli 56 asiakasta vuonna 2022 ja palvelusta tuli hyvää asiakaspalautetta.

Digitaalisten palvelujen kehittäminen

Uusina digitaalisina palveluratkaisuina vuonna 2022 otettiin käyttöön ACE puhelinpalvelu[9] ja terapianavigaattori. Terapianavigaattori on Terapiat etulinjaan HYKS[10]-erityisvastuualueen toimijoiden yhteinen kehittämishanke. Hankkeessa edistetään lievistä ja keskivaikeista mielenterveyden häiriöistä kärsivien ihmisten pääsyä mahdollisimman nopeasti tarkoituksenmukaiseen hoitoon ja laajennetaan julkisen perusterveydenhuollon hoitovalikoimaa. Navigaattorissa asiakas tekee verkossa anonyymin kyselyn, jonka voi jakaa terveydenhuollon ammattilaiselle. Vastausten perusteella potilas pystytään ohjaamaan nopeasti oikeantasoiseen hoitoon. Henkilöstöä koulutetaan vakioituihin hoitomuotoihin ja hoitomuodot otetaan käyttöön. Yhtenäinen hoitoonohjausmalli vahvistaa sekä potilaiden välistä tasa-arvoa että hoitojen yksilöllähtöistä kohdennusta.

Asiakasnäkökulman toteutuminen palveluissa ja palvelujen kehittämisessä

Asiakaspalautekyselyillä saadaan esille asiakkaiden näkökulmaa palveluista. Uusien palveluiden kehittämisessä asiakkaat ovat myös mukana ja lisäksi hyödynnetään kokemusasiantuntijoita palvelumuotoilussa.

Päihdehuollon vaikuttavuuden parantaminen

Asumispalveluissa tehtiin C-hepatiitti- ja HIV-testausta.
Suurin osa päihdepalveluiden työntekijöistä on saanut HOT menetelmäkoulutuksen (hyväksymis- ja omistautumisterapia).

[8] Palvelu tarjoaa intensiivistä, moniammatillista, jalkautuvaa tukea laitoshoidosta tai vankilajaksolta palaaville asiakkaille. Palvelu on osa asiakkaan hoitojatkumoa, joka suunnitellaan laitosjakson aikana. Palvelu aloitettiin kesäkuussa 2021.
[9] Ace on Vantaan ja Telian sopimuksella kaupungille hankittu monikanavainen asiakaspalveluratkaisu
[10] Helsingin yliopistollinen keskussairaala

Ehkäisevän päihdetyön yksikkö järjesti kuluvana vuonna 25 koulutusta Vantaan kaupungin henkilöstölle. Lisäksi esittelyjä tarjottiin myös oppilaitoksille ja yhteistyökumppaneille.

Talous

Taloudessa kaupunginvaltuustoon nähden sitova tavoite on toimialatasoinen. Palveluyksikön menot vuonna 2022 olivat noin 10,6 miljoonaa euroa (9,7 miljoonaa euroa vuonna 2021). Talousarvioon nähden menot ylittyivät noin 400 000 eurolla.

Menoylityksiä tuli palvelujen ostoissa. Erityisesti lääkäripalveluja jouduttiin ostamaan ennakoitua enemmän, koska omia lääkärin vakansseja ei saatu täytettyä. Menoja ovat kasvattaneet myös potilasmäärän kasvu sekä päihdekorvauslääkkeiden ja korvaushoitojen kallistuminen.

Toiminnan volyymeja

Päihde- ja mielenterveyspalvelujen asiakasmäärä oli 6 587 vuonna 2020 ja 6 683, vuonna 2021[11]. Arvion mukaan asiakasmäärä on vuonna 2022 edelleen kasvussa. Tiettyjen palvelujen käyttö (ryhmäkäynnit ja kotiin annettavat palvelut) väheni koronarajoitusten vuoksi vuosina 2020 ja 2021, mutta myös näiden palvelujen käyttö on kääntynyt nousuun vuonna 2022. Päihdepalvelujen päivystyksellisten käyntien ja huumeidenkäyttäjien sosiaali- ja terveysneuvonnan käyntien määrät ovat lähes ennallaan koronavuoden 2020 notkahdusta lukuun ottamatta. Korvaushoitoasiakkaiden hoitotakuu (lääkehoidon aloitus kolmen kuukauden kuluessa päätöksestä) täyttyy.

Henkilöstö

Taulukko: Päihde- ja mielenterveyspalvelujen vakanssit, täyttöaste, lähtövaihtuvuus ja sairauspoissaolot

	2019	2020	2021	31.3.2022
Vakanssit	91	95	100	108
Tyhjiä vakansseja	21	11	11	11
Vakanssien täyttöaste	75 %	88 %	89 %	90 %
Ulkoinen lähtövaihtuvuus (prosenttia kaikista vakinaisista)	8,51 %	9,38 %	12,5 %	4,5 %

[11] Vuonna 2019 tapahtuneen Apotti-potilastietojärjestelmän käyttöönoton ja samana vuonna toteutetun organisaatiomuutoksen vuoksi asiakasmäärät eivät ole yhteismitallisesti vertailtavissa 2020 vuotta edeltäneisiin vuosiin.

Sairauspoissaoloprosentti	4,1	3,5	2,7	2,7

Henkilöstöresurssia on saatu lisää vuosina 2020–2022. Erityisesti psykiatristen sairaanhoitajien määrää on lisätty. Vakanssien täyttöastetta on myös saatu nostettua ja täyttöaste on maaliskuun 2022 tilanteesta edelleen parantunut. Suurin haaste on terveyskeskuslääkärien rekrytoinnissa ja kolmesta vakanssista on arviointiajankohtana täyttämättä kaksi. Sairauspoissaoloprosentti on tarkastelujaksolla ollut alhainen ja koko ajan kaupungin keskimääräistä sairauspoissaoloprosenttia alempi.

Vuoden 2020 Kunta10-tutkimuksessa päihde- ja mielenterveysyksikön tulokset olivat melko hyvät. Kehityskohteeksi nousi tulosten perusteella täydennyskoulutuksen tarve.

Sosiaali- ja terveydenhuollon toimialalla toteutetaan kerran kuukaudessa fiiliskysely henkilöstön tuntemuksista muun muassa jaksamiseen ja tuen saamiseen liittyen. Näissä kyselyissä päihde- ja mielenterveyspalveluiden henkilöstön arvio tuen saamisesta vaihteli vuoden 2022 tammi-toukokuun välillä arvoilla 2,13–2,76, joten kehityssuunta on parempaan päin (asteikko 1–4, jossa 1 = tukea on huonosti ja 4 = tukea on kiitettävästi). Arvio omasta jaksamisesta oli yksikössä vuoden 2022 toukokuussa hyvä 3,01, koko toimialan keskiarvon ollessa 2,52 (asteikko 1–4, jossa 1 huonoin ja 4 paras arvo).

Kaikkia työtyytyväisyyden ja fiiliskyselyjen tuloksia käsitellään yksikössä henkilöstön kanssa tiimi- ja yksikkökokouksissa. Toimintaa kehitetään esille nousseiden kehittämiskohteiden perusteella. Koulutustarpeeseen on vastattu lisäämällä täydennyskoulutusta.

Ostopalvelut

Päihde- ja mielenterveyspalveluiden budjetista 27 prosenttia (noin 2,7 miljoonaa euroa) kohdistuu ostopalveluihin. Ostopalveluja saaneiden asiakkaiden määrä on viime vuosina vaihdellut 300–350 asiakkaan välillä. Ostopalvelujen määrää on pyritty vähentämään lisäämällä Vantaan omia huumehoitopalveluja. Vieroitushoidon ostopalvelujen määrä onkin laskenut, mutta opioidikorvaushoidon ostopalveluiden on kasvanut useana vuotena.

Ostopalvelujen laatua valvotaan tarkastuskäynneillä, joita vuonna 2022 tehtiin seitsemän. Lisäksi pidetään yhteistyöpalavereja palveluntuottajien kanssa ja tehdään päivittäistä asiakasasioihin liittyvää yhteistyötä (puhelinkeskustelut, raportit hoitojaksoista ja hoitoneuvottelut). Laatupoikkeamiin reagoidaan viivytyksettä. Ostopalveluista saatuja kokemuksia ja palautetta jaetaan myös muiden päihde- ja mielenterveyspalveluja ostavien kuntien kanssa.

Hoitoon hakeutuminen, palvelujen saatavuus

Oheiseen taulukkoon on koottu tietoa eri päihde- ja mielenterveyspalveluihin hakeutumisesta ja palvelujen saatavuudesta.

Taulukko: Eri päihde- ja mielenterveyspalveluihin hakeutuminen ja palvelun saatavuus

	ASIAKKAAKSI HAKEUTUMINEN	**PALVELUN SAATAVUUS**
MIELENTERVEYSPALVELUT	Oma-aloitteinen yhteydenotto palvelunumeroon, hoidontarpeen arviointi, oikeaan palveluun ohjaaminen. Terapianavigaattorin käyttöä suositellaan. Jatkohoitoon lähetteellä.	Terveysasemilla toimivien psykiatristen hoitajien hoidontarpeen arviointiin pääsee samana päivänä. Kiireetöntä hoitoa odotti syyskuussa 0–14 vuorokautta 29 % ja 15–30 vuorokautta 63 % asiakkaista. Yli kuukauden aikaa oli odottanut 8 % asiakkaista. Hoitotakuujonossa oli vuoden 2022 lokakuussa 10 asiakasta, joista kaikki hoitotakuun määräajan sisällä.
PÄIHDEHUOLLON KUNTOUTTAVAT AVOPALVELUT	Päihdepoliklinikoiden päivystykseen ja avoimiin ryhmiin pääsee ilman ajanvarausta. Muut palvelut ovat saatavilla ajanvarauksella.	Päihdepoliklinikoiden päivystykseen pääsee jokaisena arkipäivänä ja avoimiin ryhmiin samalla viikolla. Uusi asiakas pääsee työntekijän ajanvarausvastaanotolle tai suljettuihin ryhmiin noin kahden viikon sisällä tai nopeammin.
HUUMEHOITO	Opioidikorvaushoidon arviointiin ja hoitoon on	Opioidikorvaushoitoon pääsee hoitotakuun puitteissa, mutta käytännössä nopeammin. Vinkkaripalveluita on tarjolla jokaisena arkipäivänä.

	lähetekäytäntö. Vinkka-ripalveluihin[12] hakeudutaan suoraan ja anonyymisti.	
VIEROITUSHOITO-PALVELUT, LAITOSVIEROITUS	Avohoidon (päihdepoliklinikat, terveysasemat, asumispalvelut, muu terveydenhuollon yksikkö) hoidon tarpeen arvioinnin kautta ja lähetteellä. Hoidon kiireellisyys arvioidaan yhteistyössä lähettävän ja vastaanottavan yksikön kanssa (1–3 vuorokautta tai 3 viikkoa) ja sovitaan paikkavarauksesta osastovieroitukseen.	Kiireellisen laitosvieroituksen tavoiteaika on 3 vuorokautta ja se toteutuu keskimäärin 95 %. Kiireettömään laitosvieroitukseen pääsyn tavoiteaika on hoitoon pääsy 3 viikon sisällä. Pääsääntöisesti vieroituspaikka järjestyy 2–3 viikon kuluessa. Korvaushoidon osastoaloitushoitoon pääsee hoitotakuun puitteissa, käytännössä nopeammin. Osastopaikka varataan jo paikanvarauspuhelun yhteydessä.
VIEROITUSHOITO-PALVELUT, KOTIIN ANNETTAVA PALVELU	Potilas voi hakeutua palveluun soittamalla tai avohoidon palveluyksikön ohjaamana.	Kotiin annettavaa päihdevieroitusta tarjotaan arkisin ja hoito aloitetaan mahdollisimman pian yhteydenotosta 1–3 vuorokautta kuluessa.

Tilanne hoitoon pääsyssä päihde- ja mielenterveyspalveluissa on vuoden 2022 aikana ollut melko hyvällä tasolla. Palvelujen hyvää saatavuutta edesauttaa jo aiemmin mainittu resurssien lisäys ja myös hoitoonohjauksen tehostamiseksi tehdyt toimenpiteet (esimerkiksi terapianavigaattorin käyttöönotto). Neuvoa ja tukea on tarjolla myös asiakkaiden omaisille ja läheisille, joille on tarjolla muun muassa perhetapaamisia ja vertaisryhmätoimintaa.

[12] Vinkkarin palvelut on tarkoitettu suonensisäisiä huumeita käyttäville. Vinkkarissa saa tietoa päihteiden käyttöön liittyvistä terveysriskeistä, veriteitse tarttuvista taudeista ja sukupuolitaudeista. Vinkkarissa voi vaihtaa käytetyt pistosvälineet uusiin, ottaa A- ja B-hepatiittirokotuksia sekä käydä hepatiitti- ja HIV-testeissä. Vinkkareissa saa neuvontaa riskikäyttäytymisen vähentämiseksi tai lopettamiseksi sekä tietoa hoitovaihtoehdoista ja sosiaalipalveluista. Lähde: Tikkurilan Vinkkari | Vantaa

Yhteistyötahoja

Päihde- ja mielenterveyspalveluiden yksikkö tekee laajasti yhteistyötä kaupungin muiden sosiaali- ja terveydenhuollon toimialan yksiköiden kanssa. Keskeisiä yhteistyökumppaneita kaupungissa ovat aikuissosiaalityö, lastensuojelu, päihde- ja mielenterveyskuntoutujien asumispalvelut, nuorten palvelut, opiskelijaterveydenhuolto ja terveysasemapalvelut. Lisäksi yksiköllä on laaja yhteistyöverkosto alan järjestöihin. Yhteistyöhön kuuluu esimerkiksi ehkäisevän päihdetyön yksikön erilaiset koulutukset, joiden avulla muissa sosiaali- ja terveydenhuollon yksiköissä pystytään entistä paremmin tunnistamaan kyseiset ongelmat ja järjestämään asiakkaalle tarkoituksenmukaista palvelua.

Kuva: Joel Haapamäki

Ajankohtaista, koronapandemia, hyvinvointialueuudistus

Koronapandemian ja siihen liittyneiden rajoitusten ja palvelujen supistamisen seurauksena osa asiakkaista on nyt huonokuntoisempia, koska eivät päässeet hoitoon varhaisessa vaiheessa. Koronapandemian aikana muun muassa ryhmähoidot olivat tauolla ja odotusaika eri palveluihin pitkittyi. Tilanne on nyt alkanut normalisoitua ja palveluja pystytään tarjoamaan normaalisti.

Hyvinvointialueuudistuksen valmistelussa on päihde- ja mielenterveyspalveluiden yksikössä valmistelua tekevä ryhmä. Entistä suuremmat asiakasryhmät ja toimintamallien yhtenäistäminen aiheuttanevat haasteita palveluiden saatavuudelle ja riittävyydelle uudella hyvinvointialueella.

Yhteistyörajapintaa tulee hyvinvointialueen aloittaessa kaupungissa järjestettävään päihdetyöhön ja hyvinvointialueelle siirtyvän ennalta ehkäisevän päihdetyön yksikön välille. Yksikkö tekee jatkuvasti yhteistyötä kaupungin muiden toimialojen kanssa ja alan järjestöjen kanssa. Yksikkö järjestää erilaisia tieto-, konsultaatio- ja koulutuspalveluja ennalta ehkäisevään päihdetyöhön liittyen ja tämä yhteistyö jatkuu hyvinvointialueuudistuksen voimaan tultua. Samoin hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen liittyvä yhteistyö (esimerkiksi huumeongelmiin reagoiminen katukuvassa ja kaupunkitasoinen turvallisuustyö) kaupungin kanssa jatkuu ja tähän on olemassa vahvat yhteistyörakenteet.

Johtopäätökset:
Päihde- ja mielenterveyspalveluiden yksikön vuoden 2022 tavoitteet liittyivät suurelta osin palvelujen kehittämiseen. Palvelujen kehittämistyöhön liittyvinä toimenpiteinä aloitettiin uusia palveluja ja tehostettiin asiakasohjausta. Lisäksi asiakasnäkökulman tehostaminen, palveluista saatavilla olevan tiedon selkeyttäminen ja palvelujen vaikuttavuuden parantaminen olivat palvelujen kehittämistä tukevia toimia vuonna 2022. Talouden osalta yksikön menot ylittyvät. Omia lääkärinvakansseja ei ole saatu täytettyä, joten on jouduttu käyttämään arvioitua enemmän ostopalveluja ja lisäksi päihdekorvauslääkkeiden ja ostopalveluiden hinnankorotukset ovat nostaneet menoja.

Päihde- ja mielenterveyspalveluiden yksikön eri palvelujen käyntimäärät vuosina 2020 ja 2021 olivat joissakin palveluissa laskeneet aiemmista vuosista koronapandemian rajoitusten vuoksi. Varsinkin ryhmäkäynnit ja kotiin annettavien palvelujen käyntimäärät laskivat. Vuonna 2022 tilanne on normalisoitunut ja käyntimäärät ovat palautumassa ja joidenkin palvelujen osalta jo ylittämässäkin ennen koronapandemiaa vallinneen tason.
Tuloksellisuuden osalta myönteisenä asiana nousi esiin henkilöstön hyvinvoinnin osalta alhainen sairauspoissaoloprosentti. Myös hoitotakuussa pysyminen antaa positiivista signaalia palvelujen sujuvuudesta.

Päihde- ja mielenterveyspalveluiden resursseja vahvistettiin vuonna 2022 ja palvelujen saatavuus on melko hyvällä tasolla. Yksikössä on valmisteltu vuoden 2023 alusta tapahtuvaa siirtymistä hyvinvointialueelle. Yhteistyörajapintaa kaupungin palvelujen kanssa tulee olemaan ainakin ehkäisevän päihdetyön osalta siirtymisen jälkeenkin.

Tarkastuslautakunta toteaa päihde- ja mielenterveyspalvelujen saatavuuden olleen vuonna 2022 melko hyvä, joten resurssilisäyksillä ja erilaisilla hoitoonohjausta vahvistaneilla toimenpiteillä on ollut positiivisia vaikutuksia. Päihde- ja mielenterveyspalvelujen tarvitsijoiden kynnys palveluihin hakeutumiselle saattaa olla korkealla. Tällöin asiakasohjauksen tehostaminen ja palvelujen hakemisen helpottaminen on tärkeää.

Suositukset:
Tarkastuslautakunta muistuttaa hyvinvointialueuudistuksen yhteydessä sovituista palvelujen kehittämisen tavoitteista. Palvelujen tavoitettavuutta tulee jatkossakin parantaa. Yhteistyön lisääminen eri tahoja edustavien järjestöjen kanssa voisi olla yksi tapa löytää keinoja, miten erilaisille asiakasryhmille saadaan entistä paremmin tietoa yksikön palveluista.

3 KAUPUNKIKULTTUURI

3.1 Liikuntapalvelut ja hyvinvoinnin edistäminen

Liikunnan palvelualue vastaa kaupungin liikuntapalvelujen järjestämisestä, liikuntapaikkojen ylläpidosta ja kehittämisestä sekä liikuntajärjestöjen ja urheiluseurojen toiminnan tukemisesta. Tilavarausyksikkö hallinnoi palvelualueen omien sekä päiväkotien, koulujen ja oppilaitosten tilojen vapaa-ajan käyttöä. Liikuntapalvelut toimii aktiivisena yhteistyökumppanina liikunta- ja urheilutapahtumien järjestäjätahojen kanssa.

Toiminnan tavoitteet
Palvelualueen tuloskortissa on asetettu useita tavoitteita vuodelle 2022. Koko Vantaan kattavaa lähiliikuntapaikkaverkostoa kehitetään ja laajennetaan. Liikuntapaikkojen rakentamisessa ja palvelutarjonnassa hyödynnetään myös ulkopuolista rahoitusta. Digitaaliset palvelut, kuten virtuaalijumpat, täydentävät perinteistä palveluvalikoimaa. Työyhteisön pito- ja vetovoimaan panostetaan työn hallinnan ja vaikutusmahdollisuuksien kautta.

Talouden tavoitteet

Kaupunginvaltuustoon nähden sitova talouden tavoite on toimialatasoinen. Vuonna 2022 tulot olivat 5,0 miljoonaa euroa (70 000 euroa yli muutetun talousarvion) ja menot 26,6 miljoonaa euroa (0,4 miljoonaa euroa alle muutetun talousarvion). Vuoden 2022 toteumaan vaikuttivat korona, rekrytointihaasteet sekä alkuvuoden vähentyneet kävijämäärät uimahalleissa ja kuntosaleilla.

Henkilöstö

Vuonna 2022 henkilöstömäärä oli 142 ja vakanssien täyttöaste 94 prosenttia. Saatavuuden kannalta kriittisimpiä ammattiryhmiä ovat uimarantojen valvojat, liikuntapaikkojen hoitajat, uimahallityöntekijät, liikunnanohjaajat (erityisesti virtuaalijumppien ohjaajat) sekä hyvinvointimentoroinnin erityisosaajat. Avoinna oleviin tehtäviin hakevat usein vastavalmistuneet nuoret. Pitkän kokemuksen omaavien työntekijöiden houkuttelu on haastavampaa. Henkilöstön pysyvyys on hyvällä tasolla.

Henkilöstön työhyvinvointia seurataan kahden vuoden välein toteutettavalla Kunta10-tutkimuksella. Kokonaistasotarkastelussa tulokset ovat parantuneet edellisestä mittauksesta. Työpaineet ja koettu stressi ovat kasvaneet. Lisäksi työn eettinen kuormittavuus on lisääntynyt. Johtaminen on tulosten perusteella kehittynyt myönteisesti.

Asiakaspalaute

Asukkaat voivat lähettää palautetta liikuntapaikoista- ja palveluista palautteenantokanavan kautta. Kaikilla liikuntapaikoilla on visuaalisesti yhdenmukaiset taulut, joissa kannustetaan ilmoittamaan paikkaan tai palveluun liittyvät huoltopyynnöt (liikuntapaikkojen kunto, rikkoutuneet välineet, valaistus) tai kehitysehdotukset (uudet liikuntapaikat, ohjattu toiminta). Palaute ohjautuu automaattisesti oikealle taholle ja vasteaika lyhenee. Epäkohtiin puututaan mahdollisimman pian. Toiveita huomioidaan palveluja suunniteltaessa ja kehitettäessä.

Liikuntapoliittiset linjaukset 2030

Vapaa-ajan lautakunta hyväksyi tammikuussa 2021 Vantaan liikuntapoliittiset linjaukset. Linjaukset ohjaavat liikunnan palvelualueen tulevien vuosien tavoitteita ja toi-

menpiteitä vantaalaisten fyysisen aktiivisuuden ja hyvinvoinnin edistämisessä. Linjausten laadinnassa kuultiin vantaalaisia asukkaita ja yhdistyksiä kuntalaiskyselyn avulla.

Liikunnan palveluverkossa keskeistä on ulko- ja lähiliikuntapaikkojen sekä koulujen yhteydessä olevien liikuntahallien kehittäminen sekä uimahallien peruskorjaukset. Palveluverkko täydentyy uusilla Elmon uimahallin ja urheilupuiston hankkeilla, Tikkurilan urheilupuiston kehittämisellä sekä Kivistön urheilupuiston suunnittelulla. Yksityiset- ja kumppanuushankkeet täydentävät palveluverkkoa. Palveluketju muodostuu eri tasoisista palveluista. Palvelut on jaoteltu liikuntapaikkapalvelujen saavutettavuuden, vaikutuspiirin laajuuden, palveluvarustuksen ja rakenteellisten ominaisuuksien perusteella lähipalveluihin, alueellisiin palveluihin, kaupunkitasoisiin palveluihin sekä seudullisiin palveluihin.

Lasten ja nuorten liikkumisen edistäminen

Liikkuvan päiväkodin ensimmäisellä hankekaudella kehitettiin liikuntapalvelujen ja varhaiskasvatuksen välistä yhteistyötä sekä mahdollistettiin lapsille aktiivisempi arki. Hankkeen puitteissa aloitettiin myös esiopetuksen uimaopetus. Parhaillaan käynnissä olevassa Liikkuvan päiväkodin jatkohankkeessa on tehty Tikkurilan ja Koivukylän alueiden leikkipaikkakartoitus. Kartoituksen avulla päiväkodeilla on paremmat mahdollisuudet hyödyntää lähiympäristöä omassa toiminnassaan.

Sporttikaveritoiminnan tavoitteena on ehkäistä peruskoululaisten syrjäytymistä sekä mahdollistaa mieleisen harrastuksen löytyminen. Koulun yhdyshenkilöt (kuraattori, psykologi, terveydenhoitaja, opettaja) voivat ohjata palveluun oppilaita, jotka heidän arvionsa mukaan hyötyisivät sporttikaveritoiminnasta. Toisen asteen oppilaitoksissa käytössä oleva Liikkuvan opiskelun toimintamalli on tarkoitus vakiinnuttaa. Toimintamalli sisältää henkilökohtaisen hyvinvointivalmennuksen, jossa opiskelijoita ohjataan kohti terveitä elämäntapoja.

Liikuntatilojen uudistuneiden maksuperusteiden mukaan tilat voidaan myöntää maksutta lasten, nuorten ja perheiden matalan kynnyksen harrastustoimintaan avustuskelpoisuuden saaneille järjestöille. Myös perusliikuntapaikkojen käyttö lasten ja nuorten toimintaan on näille järjestöille maksutonta.

Työikäisten liikkumisen edistäminen

Erilaiset lähiliikuntapaikat, kuten ulkokuntosalit, peli- ja leikkialueet, ulkoilureitit, ladut sekä kuntoiluportaat ovat maksutta kaiken ikäisten asiakkaiden käytössä. Hobihobi.fi-sivusto kokoaa kaiken ikäisten vantaalaisten harrastustoiminnot yhteen paikkaan. Vantaan Korttelilliiga (vantaankorttelilliiga.fi) tarjoaa maksuttomia palloilusarjoja 15-vuotiaista alkaen.

Kuva: Pertti Raami

Ikääntyneiden liikkumisen edistäminen

Sporttikortti 70+ oikeuttaa maksuttomaan sisäänpääsyyn Vantaan uimahalleihin ja kuntosaleille arkipäivisin ennen kello 16. Korson uimahalli ja Koivukylän vanhustenkeskuksen kuntosali ovat maksuttomia kaikkina aukioloaikoina. Sporttikortti 70+ on kaikkien 70 vuotta täyttäneiden vantaalaisten käytettävissä.

60 vuotta täyttäneet eläkkeellä olevat vertaisohjaajat mahdollistavat kausittain lähes tuhannen ikäihmisen liikkumisen esimerkiksi kuntosali-, sulkapallo-, boccia- ja kävelyryhmissä. Kaikki 60 vuotta täyttäneet eläkeläiset voivat toimia vapaaehtoistoiminnassa vertaisohjaajina. Itseohjautuvassa toiminnassa voi käyttää kaupungin tiloja liikunnan harrastamiseen.

Ikiliikkuja-hankkeessa toteutettiin ohjattuun liikuntaan osallistumisen esteitä kartoittava kysely. Tulosten perusteella suurimmat esteet olivat liikuntaryhmien korkeaksi koettu vaatimustaso, liikuntapaikkojen sijainti kaukana kotoa tai saattajan/kuljetuksen puuttuminen. Vastaajista seitsemän prosenttia koki liikuntaryhmien olevan liian kalliita.

Monikulttuurisuus ja naisten liikkumisen edistäminen

Liikunnan avustuksista harrasteliikunnan ohjaajatuki tukee hyvin monikulttuurisen väestön liikunnan harrastamista. Tuki mahdollistaa satojen eri kulttuureista tulevien lasten ja nuorten liikuntaharrastamisen. Kaupunkikulttuurin myöntämiä avustuksia on käsitelty tarkemmin arviointikertomuksen kohdassa 3.2. Monikulttuuristen liikuntaseurojen kanssa tehdään yhteistyötä uusien harrasteliikuntaryhmien perustamiseksi. Yhteistyötä toteutetaan myös erilaisten hankkeiden avulla. Tavoitteena on edistää myös eri kulttuureista tulevien naisten ja tyttöjen liikuntaharrastamista.

Naisten uinninopetukselle on suurta tilausta ja opetusryhmät ovat olleet lähes poikkeuksetta täynnä. Vantaalaisten uimaseurojen kanssa tehdään yhteistyötä naisten uinnin ja vesiliikunnan kehittämiseksi. Naisten uintia voidaan järjestää vain Korson ja Martinlaakson uimahalleilla, koska niissä on mahdollisuus rajata allastilaa. Naisten uimavuoroista tiedottaminen ei nykyisellään tavoita laajasti kohdejoukkoa. Erityisesti monikulttuurisen väestön tavoittaminen on haastavaa. Uima-asuja koskeva linjaus on yhtenäistetty muiden pääkaupunkiseudun uimahallien kanssa. Vantaan uimahalleissa on vuoden 2023 alusta alkaen voinut käyttää vartalon peittävää uimapukua tai uimiseen tarkoitettua burkinia, kunhan asu ei vaaranna käyttäjän turvallisuutta.

Kuva: Jari Huhtala

Koronapandemian vaikutuksia

Vuodet 2020 ja 2021 olivat poikkeuksellisia maailmanlaajuisen koronapandemian vuoksi. Koronarajoitusten takia liikunnan harrastaminen vähentyi. Uimahallipalvelujen sulku hankaloitti tai esti kokonaan erityisryhmien liikunnan harrastamisen. Harrastajamäärät urheiluseuratoiminnassa laskivat. Yksityisille liikunta-alan toimijoille rajoitustoimenpiteet aiheuttivat taloudellisia haasteita. Vuoden 2022 aikana pandemiatilanne on Suomessa helpottunut ja rajoituksista on voitu vähitellen luopua. Kävijämäärät eivät vielä ole palautuneet pandemiaa edeltäneelle tasolle, vaikka uimahallien ja kuntosalien sekä ohjatun liikunnan asiakasmäärät ovatkin syksyn 2022 aikana kasvaneet.

Hyvinvointialueuudistus ja vuoden 2023 kehittämistoimet

Vantaa on toteuttanut aktiivisesti erilaisia liikkumiseen ja fyysiseen aktiivisuuteen kannustavia projekteja ja ohjelmia. Nykyiset toimintamallit ovat kuitenkin osoittautuneet riittämättömiksi liikkumattomuuden haasteeseen vastaamisessa. Tilanteen korjaamiseksi Vantaalla on laadittu liikkumisohjelma, johon on koottu keskeisimmät tulevien vuosien toimenpiteet liikkumisen edistämiseksi. Ohjelma edistää toimialarajat ylittävää yhteistyötä sekä yhteistyötä hyvinvointialueen kanssa.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen on yksi keskeisistä kuntien ja hyvinvointialueiden yhteisistä tehtävistä. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä koordinoidaan Vantaalla kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialalla. Lasten ja nuorten osalta aiempina vuosina käynnistettyä yhteistyötä kasvatuksen ja oppimisen toimialan sekä sosiaali- ja terveyspalvelujen kanssa on tarkoitus jatkaa ja tiivistää edelleen. Vantaa huolehtii osaltaan, että hyviä tuloksia tuottanutta terveysasemien liikuntaneuvontaa tarjotaan jatkossakin. Kaupungin ja hyvinvointialueen välistä yhteistyötä hallitaan yhdyspintasuunnitelmin ja -sopimuksin.

Johtopäätökset:
Tuloskortissa asetettuja tavoitteita on edistetty. Talouden toteumaan vaikuttivat korona, rekrytointihaasteet sekä alkuvuoden vähentyneet kävijämäärät uimahalleissa ja kuntosaleilla.

Vuonna 2022 vakanssien täyttöaste oli 94 prosenttia. Saatavuuden kannalta kriittisimpiä ammattiryhmiä ovat uimarantojen valvojat, liikuntapaikkojen hoitajat, uimahallityöntekijät, liikunnanohjaajat sekä hyvinvointimentoroinnin erityisosaajat. Avoinna oleviin tehtäviin hakevat usein vastavalmistuneet nuoret. Pitkän kokemuksen omaavien työntekijöiden houkuttelu on haastavampaa. Henkilöstön pysyvyys on hyvällä tasolla. Kunta10-tutkimustulokset ovat kokonaistarkastelussa kehittyneet myönteisesti edellisestä mittauksesta. Työpaineet, koettu stressi ja työn eettinen kuormitus ovat lisääntyneet. Lähijohtaminen on kehittynyt myönteisesti.

Liikuntapalveluilla on tärkeä eriarvoistumista ja syrjäytymistä ehkäisevä rooli. Palvelutarjonta on monipuolista ja siinä on otettu huomioon kaikki ikäryhmät. Yksityiset ja järjestökentän tuottamat palvelut täydentävät kaupungin omaa tarjontaa. Myös maksuttomia palveluja on tarjolla eri puolilla kaupunkia. Pandemia asetti haasteita liikuntapalvelujen tuottamiselle vuosina 2020 ja 2021. Vuoden 2022 aikana on vähitellen päästy kohti normaalimpaa toimintaa, joskaan asiakasmäärät eivät vielä ole palautuneet pandemiaa edeltäneelle tasolle.

Suositukset:
Tarkastuslautakunta toteaa, että liikuntapalveluilla voidaan ehkäistä eriarvoistumista ja syrjäytymistä. Hyvinvointia ja terveyttä edistetään tarjoamalla monipuolisia, osin

myös maksuttomia, fyysisen aktiivisuuden ja liikkumisen mahdollisuuksia kaikenikäisille vantaalaisille. Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä, että fyysisen aktiivisuuden ja liikkumisen esteitä torjutaan tehokkaasti. Palvelutuotannossa tulee mahdollisuuksien mukaan ottaa huomioon asiakaskunnan moninaisuus, kuten monikulttuurisuus- ja sukupuolikysymykset sekä palvelujen esteettömyys.

3.2 Kaupunkikulttuurilautakunnan jakamat avustukset

Vantaan kaupunki jakaa avustuksia sellaisten tapahtumien ja toimintamuotojen tueksi, joilla edistetään Vantaan kaupungin arvojen mukaista toimintaa ja kaupungin strategisten tavoitteiden toteutumista ja joilla tuetaan kaupungin omaa palvelutoimintaa. Avustettavan toiminnan tulee perustua kestävän kehityksen sekä tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämisen periaatteisiin.

Avustuksia koskevat määräykset ja myöntämisperiaatteet

Vantaan kaupungin hallintosäännön mukaan kaupunginhallitus päättää avustusten myöntämisestä jollei toisin ole määrätty. Kaupunkikulttuurilautakunta[13] päättää tehtäväalueellaan avustusten ja apurahojen myöntämisperiaatteista ja mainittujen avustusten myöntämisestä, myöntämiensä avustusten käytön valvonnasta talousarvion täytäntöönpanomääräysten mukaisesti sekä kaupunginhallitukselle esitysten tekemisestä myönnettävistä huomattavista stipendeistä ja huomionosoituksista.

Vantaan kaupungin avustusten ja apurahojen myöntämistä koskevat yleiset myöntämisperiaatteet

Vantaan kaupunginhallitus hyväksyi 1.1.2022 voimaan tulleet avustusten ja apurahojen myöntämistä koskevat yleiset myöntämisperiaatteet kokouksessaan 13.12.2021. Yleisiä myöntämisperiaatteita sovelletaan ensisijaisesti suhteessa kaupunkikulttuurilautakunnan päättämiin avustuslajikohtaisiin periaatteisiin.

Yleisiin tavoitteisiin kuuluu muun muassa, että avustettavan toiminnan on oltava Vantaan kaupungin arvojen mukaista. Avustettavan toiminnan tulee perustua kestävän kehityksen sekä tasa-arvoisuuden ja yhdenvertaisuuden edistämisen periaatteisiin.

[13] Vuoden 2023 alusta kaupunkikulttuurin toimialalla toteutettiin organisaatiomuutos ja lautakunnan nimi on 1.1.2023 alkaen kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunta.

Yleisten myöntämisperiaatteiden mukaan avustuksia voivat hakea vantaalaiset yhdistykset tai yhteisöt ja myös toispaikkakuntalaiset yhteisöt, jos toiminta kohdistuu vantaalaisiin. Avustuksia ei myönnetä toimintaan, johon yhteisö on saanut tai saa avustusta toiselta kaupungin viranomaiselta tai toisesta kaupungin myöntämästä avustuslajista. Lisäksi yleisiin myöntämisperiaatteisiin on otettu määräyksiä avustusten hakemisesta, avustusten maksamisesta, avustusten käytön valvonnasta ja avustusten takaisinperinnästä.

Palvelualuekohtaiset avustusten myöntämisperiaatteet

Vantaan kaupungin kaupunkikulttuurilautakunta hyväksyi palvelualueilleen uudet, tarkemmat avustuslajikohtaiset myöntämisperiaatteet kokouksessaan 8.12.2021 ja periaatteet tulivat voimaan 1.1.2022. Palvelualuekohtaiset avustusten myöntämisperiaatteet koskevat liikunta-avustuksia, nuorisoavustuksia, kulttuuriavustuksia ja palkintoja sekä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen ja paikallisen kansalaistoiminnan avustuksia.

Palvelualuekohtaiset myöntämisperiaatteet täydentävät yleisiä avustusten ja apurahojen myöntämisperiaatteita. Palvelualuekohtaisissa avustusten myöntämisperiaatteissa on selkeytetty sanamuotoja ja poistettu yleisten myöntämisperiaatteiden kanssa päällekkäisiä kohtia. Palvelualueilla on lisäksi erilaisia avustuslajeihin ja avustuskelpoisuuteen liittyviä sääntöjä, jotka on sisällytetty kyseisiin myöntämisperiaatteisiin. Avustusten yleiset myöntämisperiaatteet ja avustuslajikohtaiset myöntämisperiaatteet ovat nähtävissä vantaa.fi-sivustolla.

Avustuslajit, tiedottaminen ja avustusten käsittelyprosessi

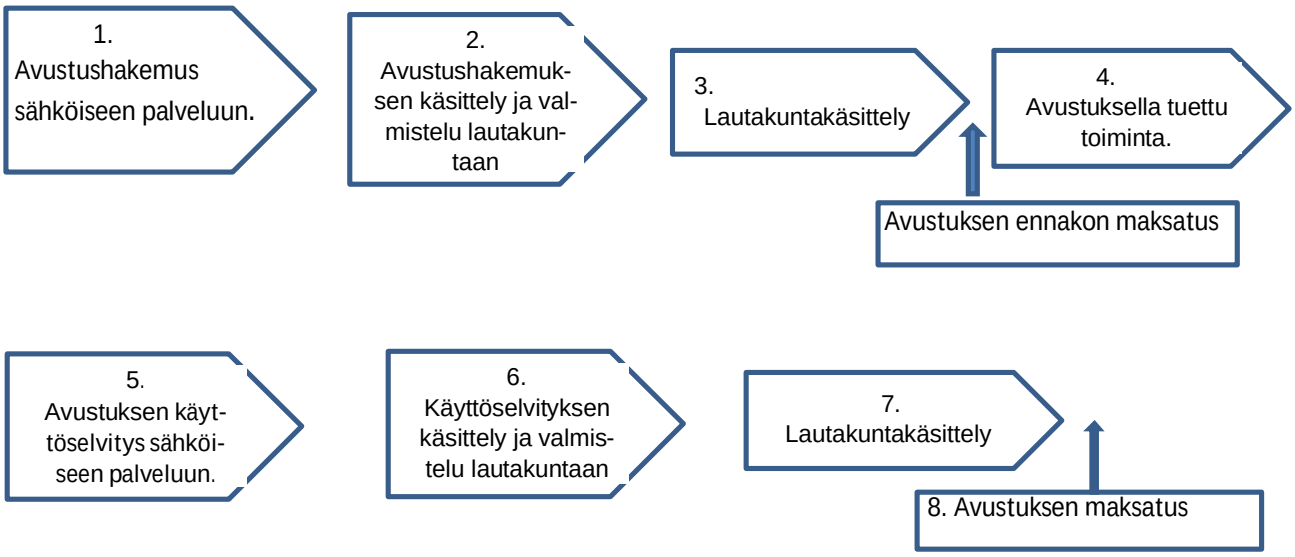
Avustuksina myönnetään toiminta-avustuksia ja kohdeavustuksia. Lisäksi on muita kohdennettuja avustuksia: Vantaan markkinointituki, liikunnan vuokratuki ja yksityishenkilöille myönnettävät avustukset (stipendit ja apurahat).

Toiminta-avustusta myönnetään yhdistysten sääntöjen mukaiseen perustoimintaan. Kohdeavustusta myönnetään ensisijaisesti tapahtumiin, hankkeisiin, produktioihin, näyttelyihin, projekteihin, kursseihin, leireihin ja retkiin.

Avustuksista ja niiden hakumahdollisuuksista tiedotetaan monessa kanavassa: avustuskuulutus, kaupungin viestintäkanavat ja järjestöille pidettävät infotilaisuudet (viimeksi tammikuussa 2023 Teamsin kautta etäinfo vuoden 2023 avustuksista).

Avustusten käsittelyprosessi

Kuva: Kaupunkikulttuurilautakunnan myöntämien avustusten käsittelyprosessi

Avustushakemukset tehdään pääsääntöisesti kaupungin sähköisen palvelun (Oma Vantaa) kautta, hakemuksia tulee noin 600 vuodessa. Avustushakemuksen voi tehdä myös paperiselle lomakkeelle ja jättää Vantaa-infon toimipaikkoihin, vuosittain 5–15 hakemusta tulee vielä tätä kautta. Suurimmalla osalla eri palvelualueiden toiminta-avustuksista hakuaika on helmikuu. Kohdeavustuksilla on jatkuva haku, niin että hakemus on jätettävä ennen (yleensä vähintään 21 vuorokautta ennen) toiminnan aloittamista/tapahtuman järjestämistä. Avustusvalmistelijat valmistelevat hakemukset lautakuntakäsittelyyn. Lautakuntakäsittelyssä kaupunkikulttuurilautakunta päättää avustusten myöntämisestä tehdyn esityksen pohjalta. Lautakuntakäsittelyyn tuodaan myös hylättäväksi esitetyt hakemukset, jollei hakija peruuta hakemusta ennen kokousta. Kun lautakunnan päätös on saanut lainvoiman, voidaan avustuksesta maksaa hakijalle ennakkoa.

Avustuksen saajan on toimitettava avustuksen käyttöselvitys myöntämisperiaatteissa määrätyssä ajassa (yleensä seuraavan vuoden kevät) sähköiseen palveluun. Avustuskäsittelijät valmistelevat käyttöselvitykset lautakuntakäsittelyyn ja kun lautakunta on hyväksynyt käyttöselvityksen, avustus maksetaan hakijalle.

Hylkäykset, takaisinperintä ja valvonta

Avustushakemus voidaan hylätä, jos hakemus on saapunut myöhässä tai pyydettyjä täydennyksiä ei ole toimitettu määräpäivään mennessä. Hylkäämisperusteita ovat myös, jos avustuslajille määrätyt kriteerit eivät täyty, toimintaa tuetaan jollain muulla kaupungin avustuksella tai avustusmäärärahat on jo käytetty.

Avustus voidaan myös käyttöselvityksen lautakuntakäsittelyssä jättää maksamatta tai maksettua ennakkoa periä takaisin. Näin voi tapahtua, jos käyttöselvitys on saapunut myöhässä ja pyydettyjä täydennyksiä ei ole toimitettu annettuun päivämäärään mennessä, toiminta-avustuksen saaja ei ole käyttänyt saamaansa avustusta tai kohdeavustuksen saajalle on maksettu enemmän ennakkoa kuin mitä lopulta on käyttöselvityksen osoittama summa. Hylkäyksiä ja takaisinperintöjä on vuosittain muutamia.

Yleisiin avustusten myöntämisperiaatteisiin on kirjattu kaupungin oikeudesta tarkastaa avustuksen saajan toimintaa, hallintoa ja kirjanpitoa siinä laajuudessa kuin se katsoo tarpeelliseksi avustuksen ehtojen mukaisen käytön varmistamiseksi. Sisäinen tarkastus on suorittanut vuosittain avustuksia koskevia tarkastuksia.

Avustusmäärärahat 2022

Palvelualue	Avustuslajit	Talousarvio 2022	Kum. toteuma 2022
Kuntalaispalvelut	Toiminta-avustukset	-1 063 478	-1 073 394
	Kohdeavustukset	-161 600	-100 769
	AVUSTUKSET	-1 225 078	-1 174 163
Kulttuuripalvelut	Toiminta-avustukset	-694 850	-664 000
	Kohdeavustukset	-115 145	-90 779
	Teatteri- ja orkesterituki	-537 000	-547 000
	AVUSTUKSET	-1 346 995	-1 301 779
Liikunta	Toiminta-avustukset		-438 101
	Kohdeavustukset	-1 404 552	-940 385
	AVUSTUKSET	-1 404 552	-1 378 486
Nuoriso	Toiminta-avustukset	-328 100	-328 100
	Kohdeavustukset	-164 372	-155 880
	AVUSTUKSET	-492 472	-483 980

Kaikkien palvelualueiden osalta pieni osa avustusmäärärahaa on jäänyt käyttämättä. Tämä selittyy sillä, että jotkin järjestöt eivät ole pystyneet käyttämään kaikkea heille myönnettyä avustusta.

Ajankohtaista

Vuoden 2023 alusta kaupunkikulttuurin toimialalla toteutettiin organisaatiomuutos. Kaupunkikulttuurilautakunnan nimi on vuoden 2023 alusta kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunta ja toimialan vastaavasti kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimiala. Muutokset eivät vaikuta avustusten myöntämisperiaatteisiin. Avustusten hakujärjestelmä on myös uudistumassa, koska järjestelmätoimittaja on lopettanut nykyisen järjestelmän ylläpitopalvelut. Uusi hakujärjestelmä tullee käyttöön kesäkuussa 2023.

Vuoden 2023 alusta astui voimaan hyvinvointialueuudistus ja sen myötä sosiaali- ja terveydenhuollon palveluita tuottavat järjestöt siirtyivät Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen avustettaviksi. Asiassa tehtiin yhteistyötä kaupungin ja hyvinvointialueen järjestö- ja osallisuustyöstä vastaavien kesken ja keskusteltiin, miten järjestöjen avustaminen on tarkoituksenmukaisinta järjestää jatkossa. Selvitystyön tuloksena muutama

aiemmin kaupungin avustama järjestö siirrettiin hyvinvointialueen avustettavaksi. Järjestöjä on tiedotettu muuttuneesta tilanteesta ja neuvottu mistä ne hakevat avustusta jatkossa. Kaupungin avustusvalmistelijat tekevät yhteistyötä hyvinvointialueen valmistelijoiden kanssa myös jatkossa.

Johtopäätökset:
Kaupunkikulttuurilautakunnan myöntämillä avustuksilla tuetaan järjestöjen, yhdistysten ja muiden yhteisöjen toimintaa, jolla edistetään Vantaan kaupungin strategisten tavoitteiden toteutumista. Tuettava toiminta täydentää myös kaupungin omaa palvelutoimintaa.

Kaupungin myöntämiin avustuksiin liittyviä yleisiä määräyksiä on Vantaan kaupungin hallintosäännössä, jossa kaupunkikulttuurilautakunnalle on annettu omalla tehtäväalueellaan päätösvalta myöntää avustuksia ja apurahoja sekä hyväksyä kyseisten avustusten ja apurahojen myöntämisperiaatteet. Avustusten ja apurahojen yleiset myöntämisperiaatteet on hyväksytty kaupunginhallituksessa, ja kaupunkikulttuurilautakunta on hyväksynyt niitä täydentävät palvelualueidensa avustuslajeille laaditut avustuslajikohtaiset myöntämisperiaatteet. Myöntämisperiaatteet ohjeistavat koko avustusprosessia hakuvaiheesta käyttöselvityksen tekoon. Myöntämisperiaatteissa on esimerkiksi määritelty, millaista toimintaa avustetaan, mitä eri avustusten saaminen edellyttää ja miten avustusten käyttöä valvotaan. Tietoa kaupunkikulttuurilautakunnan myöntämistä avustuksista, niiden myöntämisperusteista ja hakemisesta on saatavilla useissa kanavissa.

Järjestöjen toiminta täydentää osittain kaupungin omaa palvelutoimintaa, joten järjestöjen kanssa tehtävä yhteistyö ja järjestöjen tukeminen on tärkeää. Monelle järjestölle kaupungin avustukset saattavat olla tärkein rahoitusmuoto ja edellytys toiminnan ylläpitämiseksi.

Suositukset:
On tärkeää varmistaa, että avustusprosessi on sujuva ja että tietoa avustuksista ja niiden hakemisesta on hyvin saatavilla.

4 KASVATUS JA OPPIMINEN

4.1 Varhaiskasvatus

Varhaiskasvatuspalvelut koostuvat kunnallisesta ja kunnan hankkimasta varhaiskasvatuksesta sekä palvelusetelillä järjestetystä ja yksityisen hoidon tuella tuetusta varhaiskasvatuksesta sekä esiopetuksesta. Lisäksi lasten kotihoidon tuki ja avoimen varhaiskasvatuksen palvelut, kuten kerho-, leikkipuisto- ja avoin päiväkotitoiminta sisältyvät varhaiskasvatusjärjestelmään. Kunnan tehtävänä on turvata varhaiskasvatuspaikka kaikille kunnassa asuville lapsille. Varhaiskasvatuksen palvelualue vastaa suomenkielisen varhaiskasvatuksen, esiopetuksen ja valmistavan opetuksen järjestämisestä Vantaalla asuville varhaiskasvatusikäisille lapsille. Varhaiskasvatuspalveluja järjestetään lähipalveluperiaatteella.

Toiminnan tavoitteet

- Henkilöstö hyödyntää monialaista yhteistyötä lasten ja perheiden tukemiseksi.
- Lasten tunne- ja kaveritaitoja vahvistetaan ja siinä hyödynnetään oppilashuollon osaamista.
- Kehityksen ja oppimisen tukea toteutetaan päivittyvän lainsäädännön mukaisesti.
- Digitaalisten työympäristöjen käyttöä ja niihin liittyvää osaamista vahvistetaan.
- Toimintayksiköiden rinnakkaisjohtamisen ja parijohtamisen konseptit ovat käytössä ja niitä arvioidaan kaikissa toimintayksiköissä vuoden 2022 aikana.
- Kehittävä arviointi ja pedagoginen dokumentointi juurrutetaan osaksi varhaiskasvatussuunnitelmaprosessin mukaista toimintaa.
- Riittävillä sijaisjärjestelyillä varaudutaan henkilöstön äkillisiin ja yllättäviin poissaolotilanteisiin, jotta henkilöstömitoituksista ei jouduta poikkeamaan.

Talouden tavoitteet

Kaupunginvaltuustoon nähden sitova talouden tavoite on toimialatasoinen. Vuoden 2022 tulojen toteuma oli 16,3 miljoonaa euroa (1,0 miljoonaa euroa yli muutetun talousarvion) ja menojen 192,7 miljoonaa euroa (2,4 miljoonaa euroa yli muutetun talousarvion). Tuloissa hoitopäivämaksuja kertyi budjetoitua enemmän. Menoihin vai-

kuttivat erityisesti kasvaneet henkilöstökulut. Seuren[14] käyttö oli ennakoitua suurempaa johtuen kasvaneista sairauspoissaoloista sekä lisääntyneistä lasten avustajatarpeista.

Henkilöstön kelpoisuusvaatimukset, saatavuus ja pysyvyys

Varhaiskasvatuksen henkilöstön kelpoisuusvaatimukset ovat tiukentumassa. Varhaiskasvatuslain mukaan 1.1.2030 alkaen päiväkodissa kasvatus-, opetus- ja hoitotehtävissä toimivasta henkilöstöstä vähintään kahdella kolmasosalla tulee olla varhaiskasvatuksen opettajan tai sosionomin kelpoisuus. Heistä vähintään puolella tulee olla varhaiskasvatuksen opettajan kelpoisuus. Muilla tulee olla vähintään varhaiskasvatuksen lastenhoitajan kelpoisuus.

Vantaalla tuetaan varhaiskasvatuksen opettajien kouluttautumista erityisopettajiksi sekä lastenhoitajien kouluttautumista varhaiskasvatuksen opettajiksi ja sosionomeiksi. Lainsäädännön asettamien koulutusvaatimusten takia oppisopimuskoulutus on vaihtoehto ainoastaan lastenhoitajien ja avustajien kouluttamiseen. Avustajan tehtävään suunnattu oppisopimuskoulutus on kohdennettu erityisesti maahanmuuttajataustaisille henkilöille. Muunkielisten lasten osuus varhaiskasvatuksessa on merkittävä, mutta henkilöstöstä keskimäärin vain kahdeksan prosenttia on maahanmuuttajataustaisia.

Alla olevassa taulukossa on varhaiskasvatuksen vakanssien täyttöaste kelpoisen henkilöstön osalta vuosilta 2020–2022. Henkilöstön saatavuudessa on suuria haasteita. Täyttämättömät vakanssit ovat joko kokonaan tyhjinä tai henkilöllä ei ole muodollista pätevyyttä kyseiseen tehtävään. Lastenhoitajat sijaistavat varhaiskasvatuksen opettajia ja opettajat puolestaan varhaiskasvatuksen erityisopettajia. Kouluttamattomat työntekijät sijaistavat tarvittaessa lastenhoitajia. Varhaiskasvatuksen opettajien lähtövaihtuvuus on kasvanut vuodesta 2019 (7,8 %) vuoteen 2021 (9,6 %). Tavanomainen vuosittainen lähtövaihtuvuus on viiden prosentin luokkaa. Ongelmana on, ettei tyhjiksi jääviin tehtäviin ole hakijoita.

[14] Henkilöstöpalveluyhtiö, jonka omistavat Helsinki, Espoo, Vantaa, Kauniainen, HUS, Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue sekä Vantaan ja Keravan hyvinvointialue.

Taulukko: Vakanssien täyttöaste kelpoisen henkilöstön osalta 2020–2022

Nimike	kevät 2020	syksy 2020	kevät 2021	syksy 2021	kevät 2022	syksy 2022
Varhaiskasvatuksen opettaja	63,8 %	63,6 %	65,6 %	59,7 %	57,5 %	57,0 %
Varhaiskasvatuksen erityis-opettaja	68,9 %	77,8 %	76,9 %	84,8 %	67,0 %	51,0 %
Lastenhoitaja	79,3 %	78,4 %	79,1 %	76,0 %	74,7 %	82,0 %

Henkilöstön työhyvinvointia seurataan muun muassa kahden vuoden välein toteutettavalla Kunta10-tutkimuksella. Varhaiskasvatuksen Kunta10-tulokset ovat olleet Vantaan keskiarvon yläpuolella, vaikka viimeisimmässä mittauksessa (2022) tulokset ovat hieman laskeneet. Suhteellisesti heikoin tulos on tullut työn palkitsevuutta ja stressiä kuvaavissa mittareissa. Kelpoisen henkilöstön saatavuus vaikuttaa keskeisesti työhyvinvointiin ja työntekijöiden kokemaan kuormitukseen. Positiivista on, että varhaiskasvatuksessa koetaan keskimääräistä enemmän työn imua ja mielekkyyttä.

Sairauspoissaolot ovat lisääntyneet voimakkaasti vuonna 2022. Kasvua edellisestä vuodesta on jopa 82 prosenttia. Toimenpiteenä huolestuttavaan kehitykseen on vuonna 2023 aloitettu sairauspoissaolojen ratkaisukeskeisen tiedon analyysi yhteistyössä Kevan[15] kanssa. Sijaisten saatavuus on heikkoa. Varahenkilöiden määrän kasvattamiseksi tehdään yhteistyötä Seuren kanssa. Vuoden 2023 aikana on tarkoitus palkata myös omia varahenkilöitä.

Asiakaspalaute

Varhaiskasvatuksen vahvuus ovat päivittäiset tapaamiset huoltajien kanssa lasten tuonti- ja hakutilanteissa sekä niissä muodostuva keskusteluyhteys. Pääkaupunkiseudun (Vantaa, Helsinki, Espoo ja Kauniainen) yhteinen asiakaskysely toteutetaan kahden vuoden välein. Viimeisin kysely toteutettiin loppuvuodesta 2022. Kysely on tärkeä toiminnan laadun arvioinnissa ja kehittämisessä. Vantaan tulokset ovat olleet yleisesti hyviä. Vuoden 2022 kokonaistuloksissa Vantaa sai yleisarvosanaksi 8,9. Parhaat arviot tulivat huoltajien kokemasta hyvästä kohtelusta, lapsen viihtymisestä

[15] Entinen Kuntien eläkevakuutus. Huolehtii kunta-alan, valtion, kirkon, Kansaneläkelaitoksen, Suomen Pankin ja hyvinvointialueiden eläkeasioista.

varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa sekä mahdollisuudesta monipuoliseen toimintaan ja leikkiin. Lasten osallisuudessa ja vaikutusmahdollisuuksissa on vielä kehitettävää.

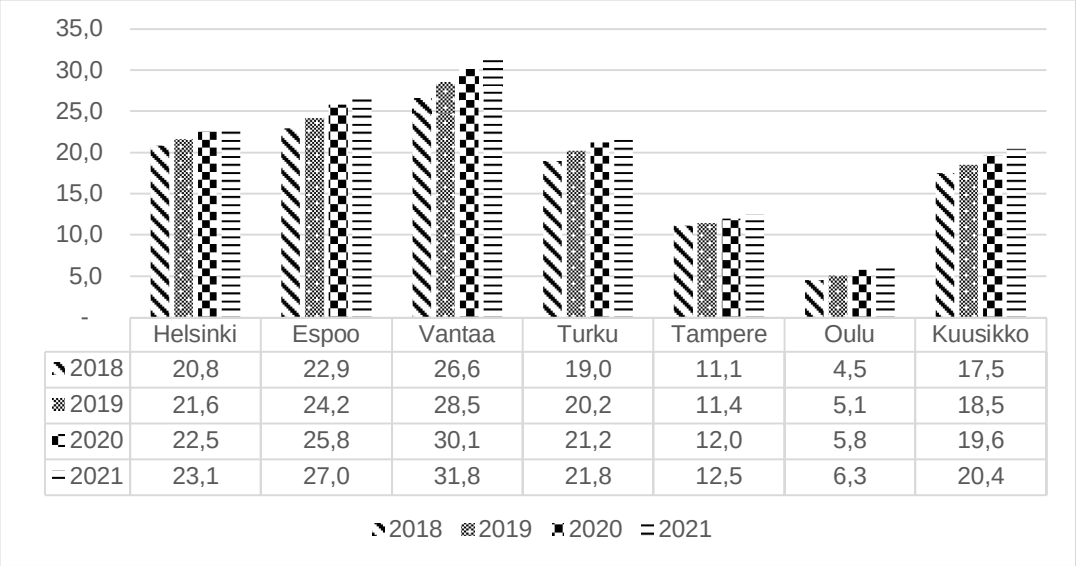
Eriarvoistumisen ja syrjäytymisen ehkäisy

Varhaiskasvatuksella on merkittävä rooli eriarvoistumiskehityksen hillitsemisessä. Lisäresursseja kohdennetaan niihin yksiköihin, joissa tukea tarvitsevien ja/tai muunkielisten lasten osuus on suuri ja/tai henkilöstötilanne on haastava. Inklusiivista toimintakulttuuria kehitetään. Inklusiivisella toimintakulttuurilla tarkoitetaan sitä, että kukin lapsi voi toimia, kehittyä ja oppia kaikille yhteisessä päiväkodissa, jossa tarjotaan yhdenvertaiset mahdollisuudet ja osallisuus kaikille lapsille. Varhaiskasvatuksessa on muun muassa lisätty kieli- ja kulttuurikoordinaattoreiden määrää ja valtion erityisavustuksella on palkattu kehittämisopettajia sekä lapsi- ja perheohjaajia. Valtion korona-avustuksen ja kaupungin oman toipumissuunnitelman turvin on palkattu lisähenkilöstöä koronan jälkivaikutusten hoitoon. Resurssit on kohdennettu suoraan yksiköihin, joissa on tunnistettu erityisesti koronasta johtuvia vaikutuksia.

Vantaan varhaiskasvatuksessa on toiminut kolme psykologia ja neljä kuraattoria. Päiväkotiympäristössä toimittaessa palvelut ovat olleet helposti saavutettavissa ja on tavoitettu niitäkin perheitä, jotka eivät ehkä muutoin olisi hakeneet apua. Psykologin ja kuraattorin työparimalli tarjoaa vahvan moniammatillisen tuen myös varhaiskasvatuksen henkilöstölle. Varhaiskasvatuksen psykologi- ja kuraattoripalvelujen jatkuvuus on epävarmaa hyvinvointialueuudistuksen jälkeen.

Alla olevassa kuviossa on varhaiskasvatusikäisten muunkielisten osuuden kuusikkovertailu vuosilta 2018–2021. Vuoden 2022 raportti julkaistaan kesällä 2023. Muunkielisten osuus varhaiskasvatusikäisistä on kasvanut voimakkaasti, etenkin pääkaupunkiseudulla. Vantaalla muunkielisten osuus on kaikista suurin. Monikielisessä ympäristössä suomen kielen opettaminen on vaativaa ja edellyttää resursseja, jotta lapsilla olisi riittävät kielelliset valmiudet perusopetukseen siirtymiseen. Jos päiväkodin lapsista yli 70 prosenttia on muunkielisiä, on varhaiskasvatuksen opettajan kuukausipalkka 200 euroa korkeampi ja 150 euroa, jos päiväkodin lapsista yli 50 prosenttia on muunkielisiä. Tällöin opettajalla on tavanomaista suurempi kielenopettamiseen liittyvä lisävastuu.

Kuvio: Muunkielisten osuus varhaiskasvatusikäisistä (10 kuukautta–6 vuotta) lapsista vuosien 2018–2021 lopussa

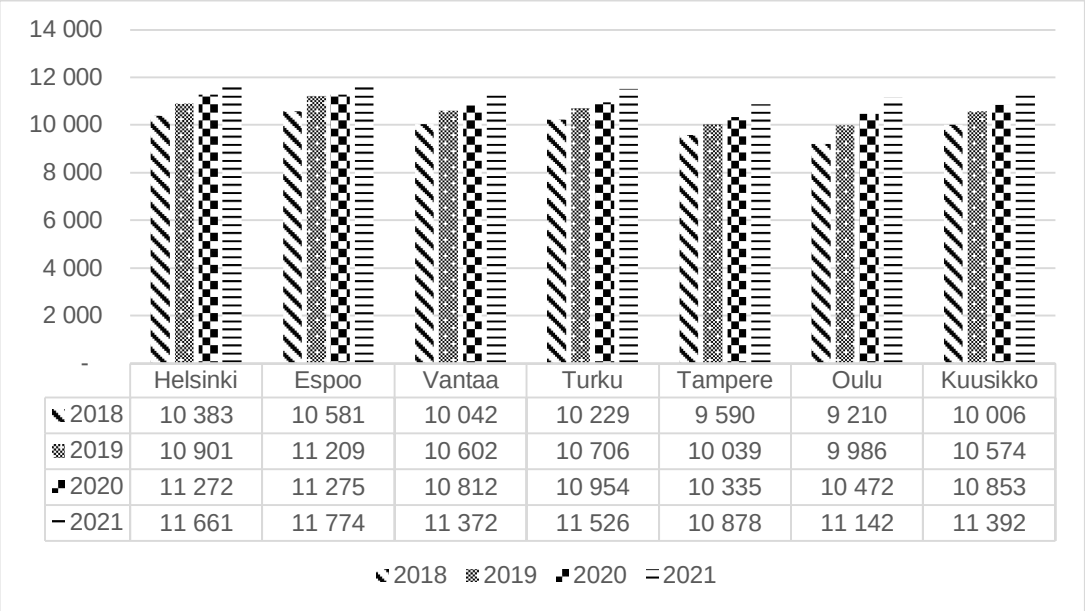
	Helsinki	Espoo	Vantaa	Turku	Tampere	Oulu	Kuusikko
2018	20,8	22,9	26,6	19,0	11,1	4,5	17,5
2019	21,6	24,2	28,5	20,2	11,4	5,1	18,5
2020	22,5	25,8	30,1	21,2	12,0	5,8	19,6
2021	23,1	27,0	31,8	21,8	12,5	6,3	20,4

Kuva: Sakari Manninen

Alla olevassa kuviossa on varhaiskasvatusjärjestelmän vuosikustannusten kuusikkovertailu vuosilta 2018–2021. Lapsikohtaisissa vuosikustannuksissa ei ole havaittavissa merkittäviä eroja kuusikkokaupunkien välillä.

Kuvio: Varhaiskasvatusjärjestelmän deflatoidut vuosikustannukset varhaiskasvatusikäistä (10 kuukautta–6 vuotta) lasta kohden vuosina 2018–2021

	Helsinki	Espoo	Vantaa	Turku	Tampere	Oulu	Kuusikko
2018	10 383	10 581	10 042	10 229	9 590	9 210	10 006
2019	10 901	11 209	10 602	10 706	10 039	9 986	10 574
2020	11 272	11 275	10 812	10 954	10 335	10 472	10 853
2021	11 661	11 774	11 372	11 526	10 878	11 142	11 392

Kaksivuotisen esiopetuksen kokeilu vuosina 2021–2024

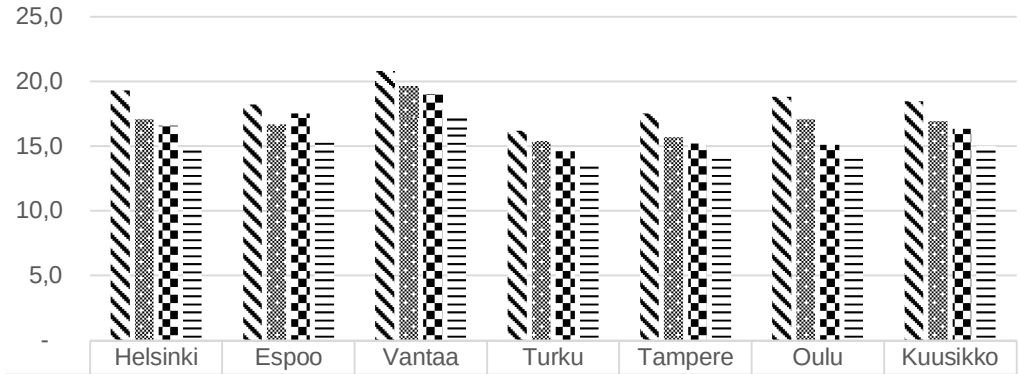
Opetus- ja kulttuuriministeriö (OKM) käynnisti valtakunnallisen kokeilun, jossa osa lapsista aloittaa esiopetuksen jo 5-vuotiaana. Tavoitteena on muun muassa vahvistaa koulutuksellista tasa-arvoa, kehittää esiopetuksen laatua ja vaikuttavuutta, saada tietoa kokeilun vaikutuksista lasten kehitys- ja oppimisedellytyksiin sekä sosiaalisiin taitoihin. Osallistuvat kunnat on valittu satunnaisotantana. Lapset on jaettu kokeilussa koe- ja verrokkiryhmiin. Koeryhmän lapset osallistuvat kaksivuotiseen esiopetukseen ja verrokkiryhmän lapset eivät osallistu. Vantaalla koeryhmään kuuluu noin 500 lasta ja verrokkiryhmään noin 2 200 lasta. OKM on asettanut nämä ryhmät, eikä Vantaa ole voinut vaikuttaa päätöksiin. Huoltajilta saadun palautteen perusteella lapset ovat oppineet kaveritaitoja ja rohkaistuneet kertomaan omia mielipiteitään.

Kotihoidontuen Vantaa-lisän poistumisen vaikutus

Lakisääteisillä taloudellisilla tuilla tuetaan lapsen vanhempia ja muita huoltajia lapsen hoidon järjestämisessä sekä työ- ja perhe-elämän yhteensovittamisessa. Lakisääteisten tukien lisäksi kunta voi harkintansa mukaan maksaa kunnallista lisää, kuten Vantaa-lisää. Vuoden 2021 elokuussa kuntalisää saavien lasten määrä Vantaalla oli 1 060 ja kustannukset vuositasolla 2,0 miljoonaa euroa. Vuonna 2022 kustannukset olivat 1,1 miljoonaa euroa. Kaupungin tuottavuus- ja kasvuohjelman mukaisesti vuoden 2022 menokehitystä tasapainottavana toimenpiteenä kotihoidontuen kuntalisä lakkautettiin 1.8.2022 alkaen.

Alla olevassa kuviossa on kuusikkovertailu kotihoidon tuella olleiden varhaiskasvatusikäisten osuudesta vuosina 2018–2021. Osuus on ollut laskusuunnassa kaikissa kuusikkokaupungeissa. Vantaalla kotihoidon tukea käytetään vertailukaupungeista eniten. Muunkielisten osuus tuen saajista on 43,7 prosenttia, kun heidän osuutensa Vantaan väestöstä on 21,6 prosenttia. Päiväkotiympäristö tukee suomen kielen oppimista. Lisän poistumisen vaikutukset eivät toistaiseksi ole näkyvissä. Elokuussa 2022 kotihoidon tuella olevien lasten osuus oli sama kuin vuotta aikaisemmin.

Kuvio: Kotihoidon tuella olevien varhaiskasvatusikäisten (10 kuukautta–6 vuotta) osuus vuosina 2018–2021

	Helsinki	Espoo	Vantaa	Turku	Tampere	Oulu	Kuusikko
2018	19,3	18,2	20,8	16,2	17,5	18,8	18,5
2019	17,1	16,7	19,6	15,4	15,7	17,1	16,9
2020	16,6	17,5	19,0	14,6	15,2	15,1	16,3
2021	14,9	15,6	17,4	13,8	14,3	14,1	15,0

Varhaiskasvatusmaksujen laskutuksen tilanne

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksut perustuvat varhaiskasvatuksen asiakasmaksulakiin. Maksut lasketaan prosenttiosuutena perheen bruttotuloista. Asiakasmaksut tarkistetaan vuosittain sekä maksuperusteiden muuttuessa. Vantaan kaupungilla on ollut asiakastietojärjestelmästä johtuvia haasteita varhaiskasvatuksen laskutuksessa elokuusta 2022 lähtien. Laskutus on tarkoitus kiriä kiinni kesään 2023 mennessä. Laskuja lähetetään kolmen viikon välein, jolloin laskuja voi tulla kaksikin kuukaudessa. Tarvittaessa eräpäivien siirto on mahdollista. Asiasta on tiedotettu asiakkaita.

Hyvinvointialueuudistus

Varhaiskasvatuksen psykologi- ja kuraattoripalvelut ovat vuoden 2023 alusta hyvinvointialueen vastuulla. Varhaiskasvatuksen kolme psykologia jatkavat työtään hyvinvointialueelta käsin. Neljän määräaikaisen varhaiskasvatuksen kuraattorin työlle on saatu hyvinvointialueen hankerahoituksesta kolmen vuoden jatko. Hankkeen jatkuminen tarkistetaan hanketyön ehtojen mukaisesti vuosittain.

Johtopäätökset:

Toiminnan keskeisiä tavoitteita on edistetty. Talouden osalta asiakasmaksutuotot eivät toteutuneet ennakoidusti järjestelmämuutoksen vuoksi. Menojen toteumaan vaikutti sairauspoissaoloista ja lisääntyneestä avustajatarpeesta aiheutunut Seuren ennakoitua suurempi käyttö.

Henkilöstön saatavuudessa on suuria haasteita. Tiukentuvat pätevyysvaatimukset heikentävät tilannetta entisestään. Vantaa tukee henkilöstön pätevöitymistä, esimerkiksi varhaiskasvatuksen opettajiksi. Muunkielisten lasten osuus varhaiskasvatuksessa on merkittävä. Monikielisessä ympäristössä suomen kielen opettaminen on vaativaa ja edellyttää resursseja, jotta lapsilla olisi riittävät kielelliset valmiudet perusopetukseen siirtymiseen.

Vantaa on mukana valtakunnallisessa kaksivuotisen esiopetuksen kokeilussa, jossa osa lapsista aloittaa esiopetuksen 5-vuotiaana. Kokeilun tavoitteina ovat muun muassa koulutuksellisen tasa-arvon vahvistaminen sekä tiedon kerääminen kokeilun vaikutuksista lasten kehitys- ja oppimisedellytyksiin. Huoltajat ovat antaneet kokeilusta hyvää palautetta.

Kaupungin tuottavuus- ja kasvuohjelman mukaisesti Vantaa lakkautti kotihoidontuen kuntalisän 1.8.2022 alkaen. Vantaa-lisän lakkauttaminen ei ole toistaiseksi vähentänyt lasten kotihoitoa eikä lisännyt varhaiskasvatuksen kysyntää.

Suositukset:
Varhaiskasvatus kärsii vakavasta työntekijävajeesta. Erityisesti tiukentuvat kelpoisuusehdot täyttävästä henkilöstöstä on pulaa. Kaupunki on muun muassa tukenut henkilöstön kouluttautumista ja pätevöitymistä tehtäviin. Henkilöstövaje on kuitenkin valtakunnallinen ongelma ja yksittäisen kaupungin vaikutusmahdollisuudet ovat rajalliset. Sairauspoissaolojen merkittävä lisääntyminen ja sijaisten heikko saatavuus lisäävät entisestään tilanteen haastavuutta.
Tarkastuslautakunta kannustaa varhaiskasvatusta jatkamaan henkilöstövajeen torjumista käytettävissään olevin keinoin. Tarkastuslautakunta korostaa kielenopetuksen merkitystä. On tärkeää varmistaa, että lapsilla on riittävä tulevan opetuskielen taito perusopetukseen siirryttäessä.

4.2 Koivukylän päiväkoti investointikohteena

Koivukylän päiväkoti aloitti toimintansa syyskuussa 2022. Sinne siirtyivät Tarhapuiston ja Minkkipuiston päiväkodeissa sekä Koivukylän päiväkotipaviljongissa toimineet lapsiryhmät. Koivukylän päiväkoti on kooltaan noin 2 300 m^2. Päiväkodissa on 224 tilapaikkaa lapsille sekä hoito- ja kasvatushenkilökuntaa 32 henkilöä. Tilat on suunniteltu siten, että niitä pystytään muokkaamaan joustavasti tarpeen mukaan varhaiskasvatus- ja esiopetusikäisille lapsille. Sisätilojen ohella piha on tärkeä osa päiväkodin oppimisympäristöä. Piha on suunniteltu virikkeelliseksi ja pedagogisia tavoitteita tukevaksi. Se myös kannustaa liikkumaan.

Hankesuunnittelu ja kilpailutus
Koivukylän päiväkodin urakkamuotona käytettiin kokonaisvastuurakentamista eli KVR-urakkaa. Valitussa urakkamuodossa urakoitsija vastaa sekä suunnittelusta että toteutuksesta tilaajan hankesuunnitelman asettamien tavoitteiden mukaisesti. Yleensä päiväkoti-investoinnit perustuvat kaupungin laatimiin suunnitelmiin, mutta myös KVR-urakkaa käytetään jonkin verran. Koivukylän päiväkodin erikoisuutena on

sen hirsirakenteisuus. Tilaratkaisuiltaan päiväkoti noudattaa kaupungin päiväkotien suunnitteluohjeistusta.

Hankintamenettelynä käytettiin neuvottelumenettelyä, jonka ensisijaisena kohteena oli Koivukylän päiväkoti ja optiona hieman pienempi Ruusupuun päiväkoti. Tarjouskilpailussa edellytettiin puurakenteisuutta, ulkovarastojen ja katosten viherkattoisuutta, aurinkopaneeleiden käyttöä sekä enintään 85 kWh_E/m^2a energiankulutusta. Tarjousten vertailuperusteet painoarvojärjestyksessä olivat: kokonaishinta 50 prosenttia, toiminnalliset perusteet (pohjaratkaisu, tontinkäyttö, kaupunkikuva) 35 prosenttia, ratkaisun hiilijalanjälki kymmenen prosenttia ja tarjottu takuuaika viisi prosenttia. Koivukylän päiväkoti oli ensimmäinen urakkakilpailu, jossa hiilijalanjälki on vaikuttanut vertailuperusteena.

Rakennushankkeen toteutuminen aikataulun ja kustannusten puitteissa

Päiväkoti valmistui käyttöön syyskuun puolivälissä 2022, kun tavoitteena oli heinäkuun loppu. Valmistumiseen vaikuttivat rakennuslupakäsittelyvaiheessa saadut huomautukset sekä koronan ja Ukrainan sodan aiheuttamat markkina- ja materiaalien saatavuushäiriöt.

Päiväkodin hyväksytty tavoitehinta oli 10,1 miljoonaa euroa (alv 0 %). Arviointihetken loppukustannusennuste, sisältäen kaikki hankkeen kustannukset, on 7,8 miljoonaa euroa (alv 0 %). Tavoitehinta alittuu ennusteen perusteella reilulla 2 miljoonalla eurolla. Päiväkotirakentamisen tavanomainen hintataso on noin 4 700 euroa/brm^2. Tässä nimenomaisessa kohteessa arviointihetken loppukustannusennusteen mukainen hintataso on noin 3 600 euroa/brm^2.

Tila- ja energiatehokkuus

Kohteen tilatehokkuus vastaa kaupungin suunnitteluohjeistusta ja laadittua tilaohjelmaa. Kohteen energiatehokkuutta mittaava e-luku on 57 kWh_E/m^2a, kun A-energialuokan vaatimus rakentamisen määräyksissä on 100 kWh_E/m^2a ja kaupungin vastaava vaatimus tarjouskilpailussa oli 85 kWh_E/m^2a. Kohteen pääenergianlähteenä (noin 93 %) on maalämpö. Varavoimanlähteenä, esimerkiksi kovilla pakkasilla, käytössä on sähkö.

Tilojen muunneltavuus ja esteettömyys

Päiväkodin tilaratkaisut ovat uuden oppimisympäristökäsityksen ja kaupungin suunnitteluohjeiden mukaisia. Esimerkiksi ryhmätiloissa on käytetty siirtoseiniä, jotka mahdollistavat tarvittaessa tilojen jakamisen. Tontin korkeuserot aiheuttivat suunnitteluvaiheessa haasteita. Valmistunut rakennus täyttää esteettömyysvaatimukset.

Johtopäätökset:

Koivukylän päiväkotihankkeessa on hyödynnetty KVR-urakkaa, jossa urakoitsija vastaa sekä hankkeen suunnittelusta että toteutuksesta. Hanke oli ensimmäinen laatuaan, jossa hiilijalanjälki on otettu huomioon tarjousten vertailuperusteissa. Päiväkoti valmistui lähes aikataulussaan haastavasta maailmantilanteesta huolimatta. Myös hankkeen kustannukset ovat jäämässä alle kustannusarvion. Urakasta saatuina oppeina hiilijalan- ja hiilikädenjälki tullevat lisääntymään jatkossa vastaavanlaisten tarjouskilpailujen vertailuperusteissa.

Tarkastuslautakunta toteaa, että Koivukylän päiväkoti edustaa hienoa puurakentamista. Päiväkodin valmistuminen lähes aikataulussaan ja arvioitujen kustannusten alittuminen ovat hyviä saavutuksia vaikea maailmantilanne huomioon ottaen.

4.3 Opiskelijoiden hyvinvoinnin edistäminen Vantaan lukioissa

Arviointi on osa pääkaupunkiseudun kaupunkien sekä Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin (HUS) yhteisarviointia. Arvioinnin yhteisenä teemana oli lasten ja nuorten hyvinvoinnille asetettujen tavoitteiden edistäminen. Kaupunkien arvioinneissa selvitettiin, miten lasten ja nuorten hyvinvoinnille asetetut tavoitteet ovat toteutuneet peruskouluissa ja toisella asteella. HUSin arviointi kohdistui lasten ja nuorten mielenterveyspalveluille asetettujen tavoitteiden toteutumiseen sekä nuorten päihdehoitoon. Kukin kaupunki ja HUS ovat julkaisseet arvioinneista omat muistiot. Lisäksi erillisarvioinneista on koottu havaintoja kokoava yhteinen muistio. Arvioinneista koostettu yhteinen muistio ja Vantaan arviointia koskeva muistio ovat luettavissa ulkoisen tarkastuksen verkkosivuilta.

Arvioinnin tavoite ja laajuus

Tavoitteena oli arvioida, onko opiskelijoiden hyvinvointia Vantaan lukioissa edistetty asetettujen tavoitteiden mukaisesti. Tavoitteita on asetettu kaupunkistrategiassa sekä

erilaisissa ohjelmissa ja suunnitelmissa. Tavoitteet kohdistuvat muun muassa lasten ja nuorten osallisuuteen, hyvinvointiin, oppimisvajeen paikkaamiseen sekä eriarvoistumisen ja syrjäytymisen ehkäisyyn. Vuoden 2022 talousarviossa sitovana tavoitteena on nuorten mielenterveyden tukeminen nopeuttamalla palvelujen piiriin pääsyä ja kehittämällä palveluja. Vantaan arvioinnissa selvitettiin hyvinvointia tukevan tukiverkon toimintaa, palveluihin pääsyä, lukiolaisten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia, kiusaamisen ehkäisyä, lukiolaisten koulu-uupumusta, runsaita poissaoloja ja tuen tarjoamista sekä koronapandemian ja etäopetuksen aiheuttaman hyvinvointivajeen vaikutuksia. Arviointi kohdistui Vantaan lukioihin ja niiden opiskeluhuoltoon. Opiskeluhuollon kokonaisuuteen kuuluvat kuraattorien, psykologien, terveydenhoitajien ja lääkärien palvelut. Psykiatriset sairaanhoitajat ja Nuortenkeskus Nuppi täydentävät ja tukevat opiskeluhuollon palveluja.

Hyvinvointia tukeva tukiverkko

Lukioissa toimii laaja opiskelijoiden hyvinvointia tukeva tukiverkko. Tukiverkon keskeinen osa ovat opiskeluhuollon palvelut (terveydenhoitaja, lääkäri, psykologi ja kuraattori). Oppilaitoksissa on tarjolla myös lakisääteistä opiskeluhuoltoa täydentäviä psykiatristen sairaanhoitajien vastaanottoja. Lisäksi tukiverkoston osana toimii lukioiden muu henkilökunta. Yhteistyörakenteita vahvistetaan vuosittain yhteisissä tapaamisissa, joissa myös tutustutaan verkoston muihin toimijoihin. Moniammatillisella yhteistyöllä varmistetaan, että eri tilanteissa toimitaan nuoren edun mukaisesti. Tarvittaessa muodostetaan nuoren suostumuksella monialainen asiantuntijaryhmä. Seuraavalle ammattilaiselle ohjaamisen sijasta ryhmän kokoonpanossa otetaan huomioon nuoren tapauskohtaiset tarpeet. Nuorten mielenterveyden tukemisessa opiskeluhuolto, Nuortenkeskus Nuppi ja erikoissairaanhoito tekevät yhteistyötä.

Suomenkielisessä lukiokoulutuksessa on kokeiltu opiskelijoiden tukisovellusta. Sovellus kartoittaa opiskelijan tuen tarvetta ja ohjaa tarvittaessa oikealle asiantuntijalle tai kirjallisen tukimateriaalin pariin. Opiskelijat ovat antaneet sovelluksesta hyvää palautetta. Sovellus koetaan erityisen hyödyllisenä niille opiskelijoille, joilla avun pyytämisen kynnys on korkea. Arviointihetkellä sovellus oli tarjolla ainoastaan suomen kielellä.

Palveluihin pääsy

Kuraattorien ja psykologien lakisääteiset asiakasmitoitukset toteutuvat arviointihetkellä vakanssien osalta. Psykologien vakanssien täyttöaste on huomattavan alhainen, mikä vaikuttaa vastaanotoille pääsyyn. Käytettävät tietojärjestelmät eivät tue asiakasseurantaa. Seurannassa on osin jouduttu tukeutumaan manuaaliseen tilastointiin ja asiantuntijoiden omaan tilannearvioon. Lähes viidennes opiskelijoista ei ole saanut vastaanottoaikaa psykologille lakisääteisessä seitsemän työpäivän määräajassa. Usein odotusajaksi voidaan tarjota muita tukitoimia. Haastavassa rekrytointitilanteessa kuraattoreille ohjautuu opiskelijoita, jotka normaalisti olisivat psykologin asiakkaita. Palvelujärjestelmä on pirstaleinen ja resurssivajetta on monella eri tasolla. Opiskeluhuollossa kannatellaan sellaisiakin opiskelijoita, jotka tarvitsisivat hoidollisempia palveluja. Terveydenhoitaja on tavattavissa arkipäivisin ja lääkäri keskimäärin kahtena päivänä kuukaudessa. Nuortenkeskus Nupin toiminnan laajentuminen on nopeuttanut palveluihin pääsyä.

Kouluterveyskyselytulosten (2021) perusteella valtaosa Vantaan lukiolaisista koki päässeensä hyvin kuraattorin vastaanotolle. Helsingissä ja Espoossa osuudet olivat hieman alhaisempia. Psykologin vastaanotolle pääsy oli vaikeampaa. Tilanne oli kuitenkin parempi kuin vertailukaupungeissa.

Osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet

Opiskelijoiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet ovat parantuneet. Opiskelijoita kannustetaan osallistumaan ja vaikuttamaan lukioiden sisällä, lähialueella ja valtakunnallisesti. Opiskelijoiden näkemyksiä kartoitetaan esimerkiksi toiminnan kehittämisessä. Jokaisessa lukiossa toimii opiskelijakunnan hallitus, jolla on mahdollisuus osallistua yhteisöllisen hyvinvointiryhmän kokouksiin. Ruotsinkielisen lukion pieni koko tarjoaa joustavat osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet. Syksyllä 2022 on luotu osallisuuden menetelmäpankki. Lasten ja nuorten osallisuuden vahvistamiseen soveltuvia menetelmiä ovat esimerkiksi aktiivinen kuuntelu, havainnointi ja jalkautuminen. TEAviisarin (2020) tulosten perusteella Vantaalla vaikutusmahdollisuudet ovat paremmat kuin vertailukaupungeissa Espoossa ja Helsingissä.

Väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä suojaava työ

Vantaan kaupunginhallitus on hyväksynyt alkuvuonna 2022 Kiusaamisen ehkäisyn ja puuttumisen toimenpideohjelman. Ohjelman mukaan kiusaamista voidaan ehkäistä yhteisöllisen hyvinvoinnin vahvistamisella sekä osallisuuden ja yhteistoiminnan kehittämisellä. Ohjelma sisältää kiusaamiseen puuttumisen toimenpiteet, kuten kiusaamisesta ilmoittamisen ja sovittelutoiminnan. Ohjelmassa mainitaan erikseen myös pitkittyneeseen ja haastavaan kiusaamiseen puuttuminen. Vantaan lukioiden hyvinvointikansioissa on sovittu ohjelman käytännön toteuttamisesta. Huoltajien kanssa tehdään yhteistyötä kiusaamisen ehkäisyssä ja siihen puuttumisessa. Vuoden 2023 talousarviossa on varauduttu resurssilisäykseen vaativimpien kiusaamistapausten hoitamiseen.

Lukiolaisbarometrin (2022) tulosten mukaan kiusaamis- ja väkivaltakokemukset kohdistuvat erityisesti muunkielisiin ja -sukupuolisiin. Seksuaalisen häirinnän osalta kohteeksi joutuvat muita useammin muunsukupuoliset ja tytöt. Kouluterveyskyselytulosten (2021) perusteella kiusaaminen ei ole kovin yleistä lukioissa. Kiusaaminen on myös vähentynyt seurantajakson 2017–2021 aikana. Vuonna 2021 Vantaalla esiintyi kiusaamista vähemmän kuin Helsingissä, mutta enemmän kuin Espoossa ja Kauniaisissa. Seksuaalisen häirinnän kokemukset olivat yleisempiä tyttöjen ja fyysisen uhkan kokeminen poikien keskuudessa.

Lukiolaisten koulu-uupumus

Lukiolaisten koulu-uupumus on lisääntynyt selvästi, etenkin tytöillä. Opiskelijoiden jaksamiseen ovat vaikuttaneet opintojen vaatima suuri työmäärä, aikaiset aamut ja pitkät koulupäivät, itsenäisen työn suuri määrä, tehtävien paljous ja epäselvyys sekä vaikeudet eri oppiaineissa. Uupumus voi ilmetä jaksamattomuutena, erilaisina fyysisinä vaivoina, motivaation puutteena, levottomuutena, ahdistuneisuutena ja masennusoireina. Usein kyse on monen asian summasta. Lukuvuoden 2021–2022 aikana lukioiden opettajien käyttöön jaettiin mielenterveystaitoja käsittelevä videokoulutus. Koulutus sisältää ohjeistuksia ja keinoja, joilla voidaan tukea opiskelijoiden jaksamista niin kouluyhteisön kuin yksilönkin tasolla. Koulu-uupumusta havaittaessa järjestetään tukipalveluja eri toimijoiden yhteistyönä. Oppilaitoksissa on keskusteltu tavoitteiden selkeydestä ja työrauhaa tukevasta luokkahuonetyöskentelystä.

Kouluterveyskyselyssä (2021) poikien koulu-uupumus oli pysynyt suhteellisen tasaisena koko seurantajakson 2017–2021 ajan ja esiintyvyyden kokonaistaso oli huomattavasti tyttöjä alhaisempi. Vantaalla koulu-uupumusta koettiin enemmän kuin Espoossa, mutta vähemmän kuin Helsingissä. Kauniaisissa koulu-uupumusta koettiin vertailukaupungeista selvästi vähiten.

Kuva: Pekka Turtiainen

Runsaisiin poissaoloihin puuttuminen ja tuen tarjoaminen

Kouluterveyskyselyssä kartoitettiin vuosina 2017–2019 viikoittaisten ja kuukausittaisten luvattomien poissaolojen määriä. Näissä vertailuissa Vantaalla poissaoloja oli enemmän kuin Espoossa ja Kauniaisissa, mutta vähemmän kuin Helsingissä. Poissaolojen määrä on Vantaan lukioissa kasvanut ja niiden seuranta on kehittynyt. Poissaolojen seurannan taso oli TEAviisarilla (2020) mitattuna Vantaalla samaa luokkaa kuin Espoossa ja koko maan tasolla keskimäärin. Helsingissä poissaolojen seuranta oli jäänyt hieman heikommalle tasolle kuin vertailukaupungeissa.

Poissaolojen seurannassa ja niihin puuttumisessa noudatetaan Vantaalla yhdessä sovittua toimintamallia. Poissaolojen kasautuessa opiskelijan tueksi ja tilanteen selvittämiseksi kootaan tarvittaessa monialainen asiantuntijaryhmä.

Koronapandemian ja etäopetuksen aiheuttaman hyvinvointivajeen korjaaminen

Koronapandemia ja etäopetus ovat vaikuttaneet lukiolaisten henkiseen hyvinvointiin. Opintojen keskeyttämistä, opintoaikojen pidentämistä ja keskittymistä vain pakollisiin aineisiin on esiintynyt tavanomaista enemmän. Erityisen haastavaa etäopetusaika on ollut niille nuorille, joilla oli vaikeuksia jo ennen koronaa sekä niille, joiden äidinkieli on muu kuin suomi tai ruotsi. Opiskelijoille on tarjottu mahdollisuuksia opintojen kertaamiseen, tukiopetusta ja opetusta pienryhmissä. Opiskeluhuollon toimijat ovat jalkautuneet välitunneille, tehneet oppituntivierailuja, pitäneet opiskelijoihin yhteyttä etäopetusaikana ja kutsuneet tarvittaessa vastaanotoille. Kattavaa selvitystä oppimisvajeesta ei ole tehty.

Kouluterveyskyselytulosten (2021) perusteella vantaalaiset tytöt kokevat enemmän yksinäisyyttä ja ahdistuneisuutta kuin espoolaiset, mutta vähemmän kuin helsinkiläiset. Vantaalaisten poikien kokema yksinäisyys sijoittuu niin ikään Espoon ja Helsingin välille. Vantaalaiset pojat kokevat vähemmän ahdistusta kuin espoolaiset ja helsinkiläiset. Positiivista on, että suurin osa vantaalaisista nuorista oli tyytyväisiä elämäänsä. Valtaosa Vantaan lukiolaisista koki saaneensa tukea mielialaan liittyviin asioihin oppilaitoksensa aikuisilta. Kouluterveyskyselytulosten (2021) perusteella Vantaalla tukea sai paremmin kuin Espoossa tai Helsingissä. Tyytyväisyys oli kuitenkin laskenut aikaisempiin vuosiin verrattuna. Erityisesti tyttöjen tyytyväisyys oli laskenut voimakkaasti. Ilmiö on havaittavissa myös kansallisella tasolla.

Lasten ja nuorten mielenterveyspalveluille sekä nuorten päihdehoidolle asetettujen tavoitteiden toteutuminen

Yhteisen arvioinnin tuloksista voidaan yhteenvetona todeta, että kaikissa pääkaupunkiseudun kaupungeissa on tehty toimenpiteitä lasten ja nuorten mielenterveyspalvelujen vahvistamiseksi. Koulu- ja opiskeluterveydenhuoltoon on lisätty henkilöstöä ja henkilöstöä on koulutettu laajasti eri lyhytterapiamenetelmien käyttöön. Kehittämistyöstä huolimatta palveluja tuottavien organisaatioiden yhteistyö, roolit ja tehtävät ei-

vät ole selkeitä eivätkä hoito- ja palveluketjut sujuvia. Sama koskee nuorten päihdehoitoa. Henkilöstöpula on kaupunkien, HUSin ja hyvinvointialueiden yhteinen haaste. Erityisesti lääkäreiden ja psykologien rekrytointivaikeudet ovat keskeinen hoitoon pääsyä hidastava tekijä.

Johtopäätökset:
Opiskelijoiden hyvinvointia on edistetty asetettujen tavoitteiden mukaisesti. Haastava henkilöstötilanne, erityisesti psykologien ja lääkärien saatavuus, sekä palvelutarpeen kasvu vaikeuttavat palveluihin pääsyä.

Lukioissa toimii opiskeluhuollon ja muun henkilökunnan muodostama opiskelijoiden tukiverkosto. Tarvittaessa muodostetaan nuoren tapauskohtaiset tarpeet huomioiva monialainen asiantuntijaryhmä.

Kuraattorien ja psykologien lakisääteiset asiakasmitoitukset toteutuvat vakanssien osalta. Psykologivakanssien täyttöaste on huomattavan alhainen, mikä heikentää vastaanotoille pääsyä. Lähes viidennes opiskelijoista ei ole saanut psykologin vastaanottoaikaa lakisääteisessä määräajassa. Usein odotusajaksi voidaan tarjota muita tukitoimia. Palvelujärjestelmä on pirstaleinen ja resurssivajetta on monella eri tasolla. Opiskeluhuollossa kannatellaan myös opiskelijoita, jotka tarvitsisivat hoidollisempia palveluja.

Opiskelijoiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet ovat kyselytulosten perusteella parantuneet. Erityisesti ruotsinkielisen lukion pieni koko tarjoaa joustavat osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet.

Kaupunginhallituksen hyväksymä Kiusaamisen ehkäisyn ja puuttumisen toimenpideohjelma konkretisoituu lukioiden hyvinvointikansioissa sovituissa toimenpiteissä. Kiusaamisen vastaisessa työssä keskeistä on yhteisöllisen hyvinvoinnin vahvistaminen sekä osallisuuden ja yhteistoiminnan kehittäminen.

Poissaolojen määrä on kasvanut ja niiden seuranta on kehittynyt. Poissaolojen seurannassa ja niihin puuttumisessa noudatetaan yhdessä sovittua toimintamallia.

Koronapandemia ja etäopetus ovat vaikuttaneet lukiolaisten henkiseen hyvinvointiin. Koulu-uupumus, ahdistuneisuus ja yksinäisyys ovat lisääntyneet selvästi, etenkin tytöillä. Erityisen haastavaa etäopetusaika on ollut niille nuorille, joilla oli vaikeuksia jo ennen koronaa sekä niille, joiden äidinkieli on muu kuin suomi tai ruotsi. Opiskelijoille on tarjottu tukiopetusta ja opetusta pienryhmissä. Opiskeluhuollon toimijat ovat jalkautuneet välitunneille.

Suositukset:
Tarkastuslautakunta muistuttaa hyvinvointialueuudistuksen yhteydessä sovituista palvelujen kehittämisen tavoitteista, jotta palveluihin pääsy nopeutuisi ja tarvetta vastaavia palveluja pystyttäisiin tarjoamaan oikea-aikaisesti. On tärkeää, että opiskeluhuollon riittävät voimavarat turvataan hyvinvointialueella.

Kunnan ja hyvinvointialueen yhdyspinnat korostuvat hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä. Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä, että yhteistyö jatkuu ja kehittyy kuntaan jäävien ja hyvinvointialueelle siirtyneiden palvelujen välillä.

5 KAUPUNKIYMPÄRISTÖ

5.1 Kadut ja puistot -palvelualue

Kadut ja puistot, organisaatio ja palvelut
Katujen ja puistojen palvelualue kuuluu kaupungin organisaatiossa kaupunkiympäristön toimialaan ja kaupunkitilalautakunnan alaiseen toimintaan. Palvelualueeseen kuuluu kuusi palveluyksikköä: suunnittelu, rakentaminen, kunnossapito, luvat ja valvonta, varikko ja ratikka. Kadut ja puistot vastaa julkisen kaupunkitilan suunnittelusta, rakentamisesta ja kunnossapidosta, niitä koskevista lupa-asioista sekä pysäköinninvalvonnasta. Lisäksi palvelualueeseen kuuluu kaupungin keskitetty ajoneuvonhallinta (varikko) ja Vantaan ratikan suunnittelu. Tässä tekstissä katu- ja viheralueista käytetään myös nimitystä kaupunki-infra.

Toiminnan tavoitteita ja toimenpiteitä tavoitteiden toteuttamiseksi 2022
Kadut ja puistot -palvelualue on kiinteästi mukana kaupungin sitovan strategisen tavoitteen numero 32 (ratikkakaupungin suunnittelu etenee) toteuttamisessa.

Suunnittelu eteni vuonna 2022 seuraavasti:

- Ratikan kaavarunkoehdotus valmistui tavoitellusti päätöksentekoa varten.
- Ratikan katualueen kaavaehdotuksia käsiteltiin kaupunkiympäristölautakunnassa 10/21 kpl eli 48 prosenttia (tavoite oli yli puolet).
- Katu- ja puistosuunnitelmista nähtäville valmistui 39 prosenttia (tavoite oli 90 prosenttia).

Suunnittelu ei edennyt aivan tavoitellusti, mutta tavoitteen toteuttaminen kuitenkin edistyi.

Kadut ja puistot on rakentanut oman tuloskorttinsa kaupunkiympäristön toimialan tuloskortin pohjalta. Palvelualue asetti muun muassa seuraavanlaisia tavoitteita:

- Kaupunki saa maankäyttöön liittyviä sopimuskorvauksia 15,9 miljoonaa euroa.
- Kaupunki-infran korjausvelkaa lähdetään selvittämään ja hillitsemään.
- Henkilöstön hyvinvointia edistetään.
- MATTI-järjestelmää (maankäytön toimintamalli- ja tietojärjestelmä) käytetään ja sen käyttöä edistetään edelleen.

Tavoitteita on saatu toteutettua vaihtelevasti. Tavoitteiden toteuttamiseen liittyviä toimenpiteitä tulee esille tarkemmin seuraavissa taloutta, henkilöstöä ja toimintaa käsittelevissä osioissa.

Talous

Kaupunginvaltuustoon nähden sitova talouden tavoite on koko kaupunkitilalautakunnan alaisen toiminnan bruttoyksiköiden tulot ja menot yhteensä. Katujen ja puistojen palvelualueeseen kuuluva varikko on nettobudjetoitu yksikkö, jonka sitova talouden tavoite on toimintakate. Oheisissa taulukoissa on tiivistettynä kadut ja puistot bruttoyksiköiden ja varikon käyttötalouden talousluvut vuosilta 2020 ja 2021 (tilinpäätös) ja 2022 (talousarvio ja toteuma).

Taulukko: Kadut ja puistot bruttoyksiköt, talouslukuja 2020–2022 (luvut 1000 euroa)

	TP 2020	TP 2021	TA 2022	Toteuma 2022
Toimintatulot	36 275	25 896	20 134	25 603
Toimintamenot	-38 487	-40 211	-42 819	-46 263
Toimintakate	-2 213	-14 315	-22 685	- 20 660

Taulukko: Varikko, talouslukuja 2020–2022 (luvut 1000 euroa)

	TP 2020	TP 2021	TA 2022	Toteuma 2022
Toimintatulot	6 878	7 114	6 242	7 313
Toimintamenot	-5 113	-6 003	-5 355	-6 212
Toimintakate	1 765	1 111	887	1 101

Bruttoyksiköiden menot ylittyivät talousarviossa arvioidusta. Menojen ylityksen suurin taustatekijä on runsasluminen talvi, joka nosti huomattavasti toimintamenoja (puhtaanapitomenot ja erityisesti lumenajot) ja aiheutti palveluviivettä. Varikko saavutti sitovana eränä olleen toimintakatteen. Tulopuolella heikentynyt ja epävarma taloustilanne on vaikuttanut muun muassa tonttien kysyntään ja maankäytön sopimuskorvaukset jäävät hiukan talousarviossa ennakoidusta tasosta.

Palvelualueen investoinnit 2022

Palvelualueen investointibudjetti vuodelle 2022 oli 40 miljoonaa euroa, jakautuen seuraavasti:

- Tulot 2,0 miljoonaa euroa

Menot kohteittain:

- Liikennealueet 21,7 miljoonaa euroa
- Urheilualueet 2,9 miljoonaa euroa
- Virkistysalueet 1,3 miljoonaa euroa
- Ympäristörakentaminen 4,0 miljoonaa euroa
- Yhteishankkeet 2,3 miljoonaa euroa
- Ratikka 7,0 miljoonaa euroa

Nettomenot 37,1 miljoonaa euroa

Investointibudjetin nettomenot ylittyivät noin 1 miljoonalla eurolla.

Toiminta laajemmasta näkökulmasta

Oheiseen taulukkoon on koottu palvelualueen toiminnan tunnuslukuja vuosilta 2020–2022.

Taulukko: Kadut ja puistot toiminnan tunnuslukuja 2020–2022

Kadut ja puistot	**2020**	**2021**	**2022**
Liikenneväylien ylläpito euroa/m^2	1,89	1,90	1,91
Rakennetun katuvihreän ylläpito	0,28	0,30	0,30
Rakennetun puiston (A-luokka) kunnossapito euroa/m^2	0,54	0,55	0,57
Maanläjitysalueille tuodut kuormat	54 700	58 877	56 861
Varikko			
Polttoaineen vuosikulutus litraa/ajoneuvo	1 280	1 441	1 388

Liikenneväylien ylläpidon kustannukset ovat hieman nousseet vuosina 2021–2022, yhtenä syynä tähän on ollut runsaslumiset talvet. Muutoin tunnusluvuissa on melko pieniä poikkeamia eri vertailuvuosina.

Kuva: Sakari Manninen

Toiminnan volyymeja voi kuvata esimerkiksi kunnossapidettävien alueiden määrällä. Kunnossapidettäviä katuja ja kevyen liikenteen väyliä on noin 1 600 kilometriä, kunnossapidettäviä puistoja 860 hehtaaria ja kunnossapidettäviä metsiä 3 000 hehtaaria. Lisäksi lunta vastaanotetaan keskimäärin noin 15 000 kuormaa joka talvi. Määrä vaihtelee sään mukaan. Esimerkiksi talvella 2019–2020 vastaanotettiin 66 lumikuormaa ja 2021–2022 talvena taas 54 672 kuormaa.

Henkilöstö

Vakinaisen henkilöstön määrä on viime vuosina ollut suunnilleen sama, hieman alle 270. Määräaikaisen henkilöstön määrä vaihtelee vuoden mittaan paljon. Esimerkiksi kesäaikana kesätyöntekijät nostavat määräaikaisten määrää huomattavasti.

Henkilöstön vaihtuvuus on ollut kasvussa vuosina 2021 ja 2022. Yksi syy tähän on palkkaus, joka naapurikaupungeissa on paremmalla tasolla. Työvoiman saatavuudessa on ollut haasteita, jo vähän aikaa, erityisesti erityisosaajista (esimerkiksi rakennuttajavalvojat) on ollut pulaa. Nyt heikentynyt työvoiman saatavuus koskee laajemmin koko infra-alaa. Esimerkiksi putkiasentajista ja kunnossapitotyöntekijöistä on pulaa ja tilanne tuntuu vaikeutuvan. Haastetta lisää myös kadut ja puistot palvelualueen henkilöstön korkea ikärakenne, joka tulevaisuudessa lisää henkilöstön poistumaa eläkkeelle siirtymisten myötä.

Henkilöstön työhyvinvointia mittaavan Kunta10-tutkimuksen vuoden 2020 tuloksissa oli palvelualueen eri yksiköissä huomattavia eroja ja myös erilaisia työyhteisöön liittyviä haasteita. Palvelualueella nostettiin tuolloin yhteisiksi kehittämiskohteiksi motivointi ja ajanhallinta. Motivoinnin keinoihin kuuluvat keskustelut, seuranta, viestintä ja palkitseminen. Ajanhallinnassa korostetaan etätyösääntöjen hyvää noudattamista. Lisäksi eri yksiköissä valittiin kyselyn pohjalta omia kehittämiskohteita, joilla pyritään vastaamaan kyselyssä nousseisiin haasteisiin. Vuoden 2022 tutkimuksessa palvelualueen kokonaistulos oli parantunut.

Palvelualueen sairauspoissaoloprosentti on ollut vuosina 2020–2021 hieman alle neljä prosenttia, eli koko kaupungin keskimääräistä sairauspoissaoloprosenttia (hieman yli neljä prosenttia) alemmalla tasolla. Vuonna 2022 sairauspoissaoloprosentti nousi yli neljän prosentin.

Asiakaspalaute, segregaation ehkäiseminen

Kadut ja puistot -palvelualueen toiminta näkyy ja vaikuttaa monin tavoin kuntalaisten arkeen. Näin myös palautetta toiminnasta tulee paljon. Palaute on usein negatiivista eli jokin asia vaatii korjausta. Palautteisiin pyritään vastaamaan ajallaan ja asia pyritään mahdollisimman nopeasti korjaamaan. Kuitenkin esimerkiksi kovan lumipyryn aikana ei ehditä vastaamaan auraamista koskevaan palautteeseen. Usein tilanne on jo hoidettu (aura käynyt tai tulossa) ennen kuin palautteita ehditään käsittelemään.

Segregaation ehkäisemisessä palvelualue on ollut mukana tehostamalla puistojen ja katujen kesäajan kunnossapitoa myönteisen erityiskohtelun alueilla. Lisäksi kyseisillä alueilla on toteutettu osallistuvaa budjetointia[16].

MATTI-tietojärjestelmä

MATTI-järjestelmä (maankäytön toimintamalli- ja tietojärjestelmä) otettiin palvelualueella käyttöön vuonna 2020. Järjestelmän käytöstä on saatu monenlaisia hyötyjä. Erilaiset suunnitelmat ovat nyt koottuna yhdessä paikassa, MATTI-integraatiot sujuvoittavat tiedonhallintaa ja dokumentit ohjautuvat tiedonohjaussuunnitelman mukaisesti oikeaan sijaintiin. Lisäksi järjestelmästä saadaan hyödyllisiä karttapohjaisia näkymiä suunnittelu-, rakentamis- ja investointikohteista ja julkisen kaupunkitilan luvat on saatu karttapalveluun kuntalaisten nähtäville.

Järjestelmän kehittäminen jatkuu edelleen ja käytön myötä syntyy jatkuvasti kehitysideoita, joita resurssien puitteissa edistetään. MATTI-järjestelmän kehitystyön ohella pyritään palvelualueella nyt myös saamaan kaikki käyttäjät samalle viivalle eli vakiinnuttamaan järjestelmän käyttö tutuksi ja luontevaksi osaksi työtehtäviä. Näin saadaan järjestelmä palvelemaan entistä paremmin perustyötä.

[16] Osallistuva budjetointi on asukasvuorovaikutuksen menetelmä, jossa asukkaille tarjotaan väylä päättää kaupungin rahojen käytöstä tietyn summan (50 000 euroa) osalta.

Korjausvelka ja investoinnit

Korjausvelka asiana ei ole suoraan kuulunut millekään kadut ja puistot -palvelualueen yksikölle, mutta nyt on perusteilla rakentamisen yksikön alaisuuteen omaisuudenhallintayksikkö. Yksikkö ottaa vastuun omaisuuden elinkaaren hallinnasta ja näin myös korjausvelkaan liittyvistä asioista.

Katuomaisuuden korjausvelaksi arvioidaan noin 150 miljoonaa euroa. Lisäksi pientaloalueilla on noin 200 kilometriä rakentamattomia vanhoja pientaloalueiden katuja, jotka ovat kaavoituksen myötä tulleet tienhoitokunnilta kaupungille ja niitä ei ole koskaan rakennettu (esimerkiksi yksityisteitä ja mökkiteitä). Näiden pientaloalueiden katujen ”rakentamisvelka” on noin 300 miljoonaa euroa (summa on osittain päällekkäinen katujen korjausvelan kanssa). Mikäli korjaustoimenpiteitä ei tehdä arvioidaan katuomaisuuden korjausvelan kasvavan vuoteen 2029 mennessä noin 360 miljoonaan euroon. Lisäksi puistojen korjausvelaksi arvioidaan noin 50 miljoonaa euroa.

Jonkin verran perusteellista katujen peruskorjausta voidaan viivästyttää uudelleenpäällystyksillä, mutta velan pysäyttäminen ja vähentäminen vaatii lisäpanostuksia. Nyt käytössä oleva julkisen käyttöomaisuuden investointikehys (noin 40 miljoonaa euroa, josta nyt 7 miljoonaa euroa on osoitettu Vantaan ratikalle) ei riitä korjausvelan vähentämiseen vaan se kuluu pääasiassa asuntotuotantotavoitteen mukaiseen uudisrakentamiseen ja sopimuskohteisiin. Korjausvelan pitäminen nykytasossa arvellaan vaativan noin 13 miljoonan euron lisäinvestointibudjetin seuraavan 10 vuoden ajalle. Korjausvelan puolittuminen vaatisi arvion mukaan 21 miljoonan euron lisäbudjetin 10 vuoden ajan.

Johtopäätökset:

Kadut ja puistot -palvelualueen toiminta liittyy moninaisesti erilaiseen kaupunkiympäristön infrastruktuurin rakentamiseen ja ylläpitoon. Palvelualueen toiminta on varsin näkyvästi esillä kuntalaisten arjessa, joten toimintaan kiinnittyy myös suurta huomiota. Palvelualue huolehtii myös merkittävän omaisuuserän kunnossapidosta.

Palvelualueen käyttötalouteen vaikuttaa suuresti sääolosuhteet. Vuoden 2022 talven poikkeukselliset säät, erityisesti runsaslumisuus, aiheuttivat huomattavasti tavallista suuremman kunnossapitotarpeen ja palveluviiveen eri alueilla ja näin kadut ja puistot

-palvelualueen käyttötalousmenot ylittyivät. Lisäksi epävarma taloustilanne on tuonut epävarmuutta myös palvelualueen käyttötuloihin. Tonttien kysyntä on ollut arvioitua pienempää ja maankäyttöön liittyvät sopimuskorvaukset jäänevät talousarviossa arvioitua tasoa vähäisemmiksi.

Henkilöstön saatavuus on muuttunut koko ajan haastavammaksi. Tiettyjen erityisosaajien saatavuudessa on aina ollut vaikeuksia, mutta nyt työvoimapula koskettaa jo jokaista ammattiryhmää. Henkilöstötyytyväisyydessä palvelualueella on ollut yksiköittäin suuria vaihteluja. Vuoden 2022 Kunta10-kyselyssä palvelualueen kokonaistulos oli parantunut edelliseen kyselyyn verrattuna.

Tiedolla johtamiseen on palvelualueella uusi työkalu: MATTI-järjestelmä (maankäytön toimintamalli- ja tietojärjestelmä), joka otettiin palvelualueella käyttöön vuonna 2020. Järjestelmässä pystytään automatisoimaan palvelualueen eri yksiköiden työprosesseja, kokoamaan erilaiset dokumentit yhteen paikkaan ja tuottamaan erilaista kaupunkiympäristöön liittyvää tietoaineistoa myös kuntalaisten hyödynnettäväksi. Tällä hetkellä on järjestelmän edelleen jatkuvan kehitystyön ohella tärkeää saada järjestelmän käyttö juurtumaan luontevaksi osaksi toimintaa.

Kadut ja puistot -palvelualue tehostaa jatkossa kaupunki-infran omaisuudenhallintaa ja korjausvelan seurantaa. Vantaan katuomaisuuden korjausvelaksi arvioidaan noin 150 miljoonaa euroa ja lisäksi pientaloalueilla on noin 200 kilometriä rakentamattomia vanhoja pientaloalueiden katuja. Arvion mukaan katuomaisuuden korjausvelka kasvaa vuoteen 2029 mennessä noin 360 miljoonaan euroon, jos mitään toimenpiteitä korjausvelan hillitsemiseksi ei tehdä. Nykyiset julkisen käyttöomaisuuden investointimäärärahat kuluvat pitkälti uudisrakentamiseen ja maankäyttösopimusvelvoitteiden täyttämiseen. Korjausvelan pysäyttäminen vaatisi lisäinvestointeja.

Suositukset:

Kaupunki-infra muodostaa huomattavan omaisuuserän, jonka kunnosta ja arvon säilymisestä pitää huolehtia hyvin. Tarkastuslautakunta on huolissaan kaupungin infraomaisuuden koko ajan kasvavasta korjausvelasta ja pitää hyvänä palvelualueen toimia, joilla mainitut asiat saadaan entistä paremmin seurantaan. Lautakunta suosittelee palvelualuetta kokoamaan pidemmän ajan suunnitelman siitä, millä keinoilla ja

panostuksilla kaupunki-infran korjausvelkaa pystyttäisiin hillitsemään. Kaupunki-infran korjausvelan hillitsemistoimenpiteet tulevat edellyttämään koko kaupungin tasolla tehtäviä ratkaisuja.

5.2 Kiinteistöt ja tilat -palvelualue

Palvelualueen kolme palveluyksikköä ovat mittaus- ja geopalvelut, toimitilajohtaminen sekä kiinteistönhallinta ja asuminen. Osa kiinteistönhallinta ja asuminen -yksiköstä on nettobudjetoinnin piirissä. Palvelualue vastaa kaupungin maa- ja asuntopoliittisten linjausten kehittämisestä ja toteuttamisesta. Se edistää osaltaan työpaikka-alueiden kehittymistä sekä markkinoi ja luovuttaa tontteja asunto-, palvelu- ja työpaikkarakentamiseen. Ydintehtäviä ovat myös investointisuunnitteluun ja toteutukseen liittyvä hankekehitys, toimitilahankkeiden valmistelu, suunnittelu, rakennuttaminen ja rakentamisen valvonta. Nettoyksikkö vastaa kaupungin palvelutilojen kiinteistösalkun hallinnasta, kiinteistöhallinnosta sekä kiinteän omaisuuden ja toimitilojen vuokrauksesta.

Toiminnan tavoitteet

Palvelualueen päätavoitteet liittyivät ensisijaisesti maa- ja asuntopoliittisten sekä kiinteistöjohtamisen linjausten toteuttamiseen. Hiilineutraalisuutta tavoitellaan päivitetyn resurssiviisauden tiekartan määrittelemin toimenpitein kaikissa palvelualueen ydintoiminnoissa edistämällä muun muassa puurakentamisen ja kasvikattolinjausten mukaisia toimenpiteitä. Palvelualueelle asetettujen tavoitteiden toteutumisaste on epävarmasta maailmantilanteesta huolimatta suhteellisen myönteinen. Suurin osa asetetuista tavoitteista toteutui täysin tai osittain.

Talouden tavoitteet

Kaupunginvaltuustoon nähden sitova talouden tavoite on bruttoyksiköillä lautakuntatasoinen. Vuonna 2022 tulot olivat 39,8 miljoonaa euroa (3,1 miljoonaa euroa yli muutetun talousarvion) ja menot 27,3 miljoonaa euroa (0,1 miljoonaa euroa alle muutetun talousarvion). Tulojen toteumaan vaikuttivat maanmyyntivoittojen jääminen tavoitteesta. Menoihin vaikuttivat toimitilojen kiinteistönhoidon ja ylläpidon sekä kunnossapidon kustannukset.

Nettoyksikön sitova talouden tavoite on toimintakate. Vuonna 2022 tulot olivat 197,8 miljoonaa euroa (1,0 miljoonaa euroa alle muutetun talousarvion) ja menot 106,9 miljoonaa euroa (3,4 miljoonaa euroa alle muutetun talousarvion). Tulojen toteumaan vaikuttivat kiinteistö- ja asuntomyyntien siirtyminen vuodelle 2023. Toimintakate toteutui muutettua talousarviota paremmin.

Henkilöstö

Palvelualueen vakanssimäärä on noin 190. Henkilöstövaje on kymmenen prosentin luokkaa. Haasteena on koulutuspaikkojen vähäisyys ja ettei koulutettuja hakijoita ole tarpeeksi avoimiin tehtäviin. Henkilöstöpula ei ole ainoastaan Vantaan haaste. Palvelualueen pitovoima koetaan hyväksi. Käytössä oleva Maankäytön toimintamalli ja tietojärjestelmä (MATTI) on osoittautunut positiiviseksi pitovoimatekijäksi. Palkkatason suhteen Vantaa on osin samalla tasolla naapurikaupunkeihin verrattuna, mutta paikoin esiintyy suuriakin eroja. Joissakin esihenkilötason tehtävissä palkkaero voi olla 500–600 euroa kuukaudessa.

Työvoiman hankkimiseksi on yksittäistapauksissa hyödynnetty työssäoppimista tarkoituksena vakinaistaminen heti ammattiin valmistumisen jälkeen. Sopimuksiin sisällytetään usein tietynpituinen työssäolovelvoite. Jos työssäoloehto jää puuttumaan, on olemassa riski, että henkilö siirtyy heti valmistumisensa jälkeen toisen työnantajan palvelukseen.

Vuosina 2020–2021 sairauspoissaoloprosentti jäi alle kahteen johtuen koronapandemiasta ja sen aikana tehdystä runsaasta etätyöstä. Vuonna 2022 prosentti on lähtenyt nousuun, kun on palattu osin lähityöhön. Sairauspoissaolojen taso on hyvin maltillinen.

Asiakaspalaute

Asiakaspalautetta kerätään säännöllisissä seurantaryhmien kokouksissa sekä erikseen rakennuttajille suunnatuissa infoissa. Vantaalla toimiville asuntorakennuttajille järjestetään vuosittain noin 20 rakennuttajapalaveria, jotka toimivat myös palautteen annon ja ajatustenvaihdon foorumeina. Palaute on ollut pääasiassa hyvää. Kuntalaispalautetta kerätään kerran valtuustokaudessa asukasbarometrillä.

Yritystonttien saatavuutta on toisinaan kritisoitu. Vantaan yritystonttivaranto on hyvin pieni. Tontinluovutuksessa on samalla tarkasteltava kaupungin työpaikka- ja verotulotavoitteita sekä suunniteltua rakentamisen tehokkuuslukua. Toisinaan sopivaa yritystä joudutaan odottamaan pitkään, jotta yritystonttien käyttö toteutuisi parhaalla mahdollisella tavalla.

Kiinteistöjen tila- ja energiatehokkuus

Kaupungin talousarviossa on useiden vuosien ajan asetettu yleiset tuottavuusmittarit tila- ja energiatehokkuudelle. Alla olevissa taulukoissa on kuvattu tila- ja energiatehokkuusmittareiden kehitys vuosilta 2015–2022. Vantaan vuoden 2023 talousarviossa ei ole enää asetettu vastaavia mittareita.

Taulukko: Tilatehokkuuden kehitys vuosina 2015–2022

Mittari	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**	**2019**	**2020**	**2021**	**2022**
Tilatehokkuus	3,8	3,9	3,7	3,9	3,7	3,69	3,67	3,72

Tilatehokkuus-mittarissa toimitilaneliöt on suhteutettu asukasmäärään. Talousarvion mukaan mittarin suhdeluvun avulla voidaan vertailla kaupunkien palvelutuotannon käytössä olevan toimitilan määrää suhteessa palvelujen kysyntään. Pidemmän aikavälin seurannassa asukasmäärään suhteutetut toimitilaneliöt ovat Vantaalla vähentyneet 2,1 prosenttia.

Taulukko: Energiatehokkuuden kehitys vuosina 2015–2022

Mittari	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**	**2019**	**2020**	**2021**	**2022**
Energiatehokkuus (kWh/rm^3)	59	62	63	63	69	60	69	69

Energiatehokkuus-mittarissa energiankulutus suhteutetaan rakennustilavuuteen. Mittari kuvaa kaupungin omistaman rakennuskannan vuotuista energian ominaiskulutusta. Pidemmän aikavälin seurannassa tilavuuskohtainen energiankulutus on kasvanut. Vuoden 2022 osalta on esitetty tilinpäätöksen arviotieto.

Kiinteistöjen hoito ja ylläpito

Kaupunkikonsernin omistamien rakennusten jälleenhankinta-arvo[17] on kiinteistöhallintajärjestelmässä noin 1,53 miljardia euroa ja tekninen arvo[18] noin 1,28 miljardia euroa. Kaupungin omistamat tilat ovat enimmäkseen kasvatuksen ja oppimisen (koulut ja päiväkodit) sekä kaupunkikulttuurin palvelukäytössä. Toisen asteen opetustilat sekä sosiaali- ja terveydenhuollon tilat ovat pääsääntöisesti konserniyhtiöiden omistuksessa.

Palvelualue hyödyntää kiinteistöomaisuuden hallinnassa Trellumin[19] tuottamaa korjausvelkaindeksiselvitystä, jota on tuotettu vuodesta 2007 alkaen. Selvitys mahdollistaa rakennusten arvojen ja korjausvelan sekä peruskorjaus- ja perusparannustarpeen kehittymisen luotettavan seurannan ja vertailun. Selvitys tuottaa kolme erillistä omaisuuden hallintaan liittyvää tunnuslukua (korjausvelka[20], peruskorjaustarve[21] ja perusparannustarve[22]).

Korjausvelkaan ja perusparannustarpeeseen vaikuttavat rakennusten kuluminen, kaikki rakennuksiin kohdistuvat investoinnit sekä suuremmat kunnossapitotyöt, rakennusten myynnit ja purut sekä rakentamisen kustannustason muutos. Korjausvel-

[17] Jälleenhankinta-arvo kuvaa sitä rahamäärää, joka tarvitaan uuden vastaavan rakennuksen rakentamiseen samalle tontille.

[18] Tekninen arvo kuvaa sitä arvoa, joka saadaan, kun rakennuksen jälleenhankinta-arvosta vähennetään rakennuksen iän, käytön, kulumisen, käyttökelpoisuuden alenemisen ja vanhanaikaisuuden takia tapahtunut arvon aleneminen.

[19] Trellumin Korjausvelkaindeksiselvityksiä on tuotettu vuosittain vuodesta 2007 alkaen. Vuonna 2021 mukana oli 12 kaupunkia. Vantaan osalta tiedot ovat saatavissa vuodesta 2005 alkaen. Korjausvelkaindeksi tarkastelee kaupunkien omistamien rakennusten nykykunnon ja tavoitekunnon välistä erotusta. Korjausvelkaindeksi vuosittain seurattavine tunnuslukuineen tuottaa tietoa omaisuuteen kohdistuneiden toimenpiteiden vaikuttavuudesta.

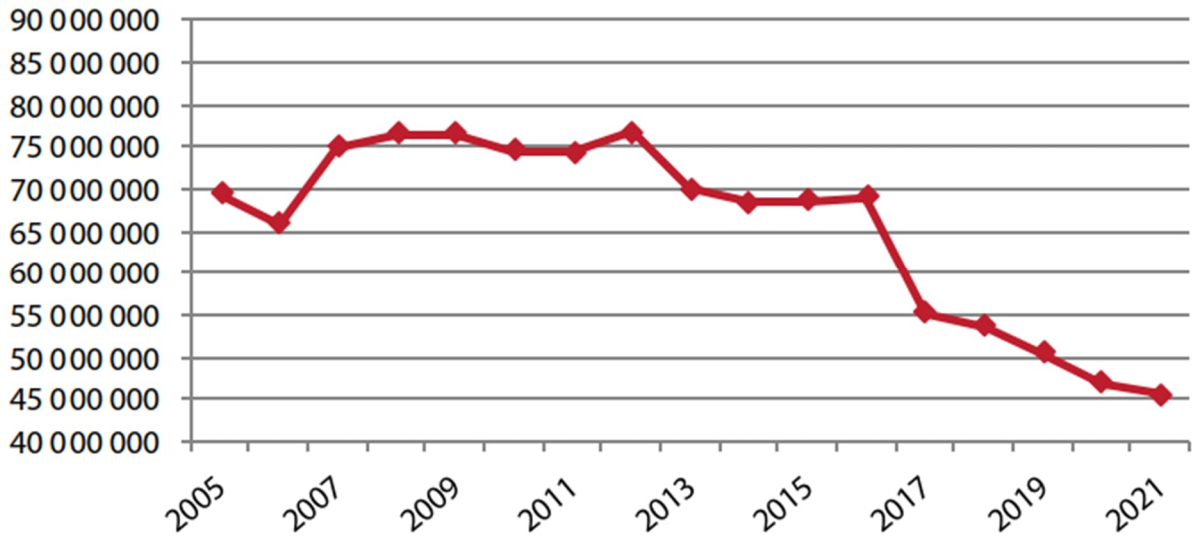
[20] Korjausvelka kuvaa kuinka paljon rakennusten ylläpidosta on laskennallisesti tingitty rahaa, jotta ne olisivat fyysisesti nykypäivän käyttöä vastaavassa kunnossa. Korjausvelka saadaan nykyisen ja tavoitekuntoluokan välisenä erotuksena. Korjausvelka lasketaan kaikista alle 75 prosentin kuntoluokan rakennuksista ja tavoitekuntona käytetään 75 prosentin kuntoluokkaa.

[21] Peruskorjaustarve kuvaa kuinka paljon kiinteistösalkun huonokuntoisiin rakennuksiin tulisi investoida rahaa, jotta ne olisivat alkuperäiseen tasoon nähden erinomaisessa kunnossa. Peruskorjaustarve saadaan nykyisen ja tavoitekuntoluokan välisenä erotuksena. Peruskorjaustarve lasketaan kaikista alle 60 prosentin kuntoluokan rakennuksista ja tavoitekuntona käytetään 90 prosentin kuntoluokkaa. Peruskorjauksessa korjataan rakennuksen kuluneet osat alkuperäiseen laatutasoon.

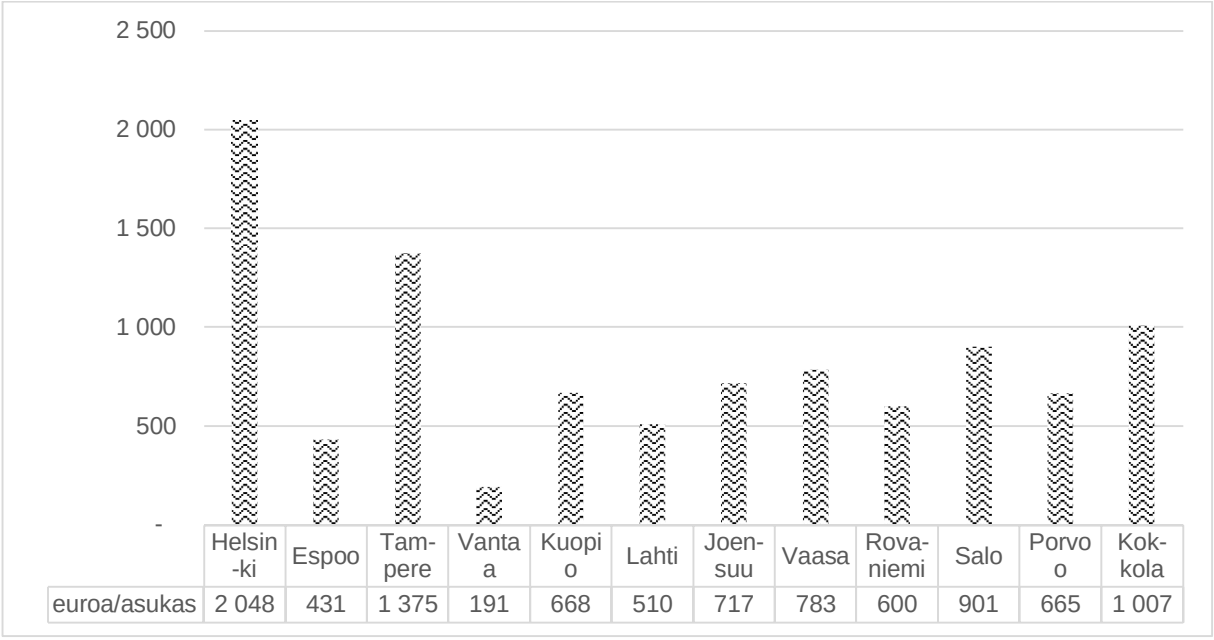
[22] Perusparannustarve kuvaa kuinka paljon kiinteistösalkun huonokuntoisiin rakennuksiin tulisi investoida rahaa, jotta ne olisivat nykypäivän uusien käyttötarkoitukseltaan vastaavien rakennusten tasoisessa kunnossa. Perusparannustarve saadaan nykyisen ja tavoitekuntoluokan välisenä erotuksena. Perusparannustarve lasketaan kaikista alle 60 prosentin kuntoluokan rakennuksista ja tavoitekuntona käytetään 120 prosentin kuntoluokkaa, jolloin investoinnin ajatellaan jakautuvan 2/3 peruskorjaukseen (peruskorjaustarve = olemassa olevien rakennusosien korjaus) ja 1/3 toiminnallisiin muutoksiin (uusien rakennusosien vieminen korjattavaan rakennukseen).

kaindeksiselvityksen mukaan Vantaan korjausvelka ja perusparannustarve ovat olleet vuosia laskusuunnassa. Korjausvelan määrä vuonna 2021 oli noin 46 miljoonaa euroa, mikä on seurantajakson alhaisin ja vertailukaupunkeihin nähden pienin asukasmäärään suhteutettuna. Korjausvelkaa on pidetty kurissa kulumista vastaavin korjausinvestoinnein sekä huonokuntoisia rakennuksia myymällä tai purkamalla.

Kuvio: Vantaan korjausvelan muutos vuosina 2005–2021 (euroa)

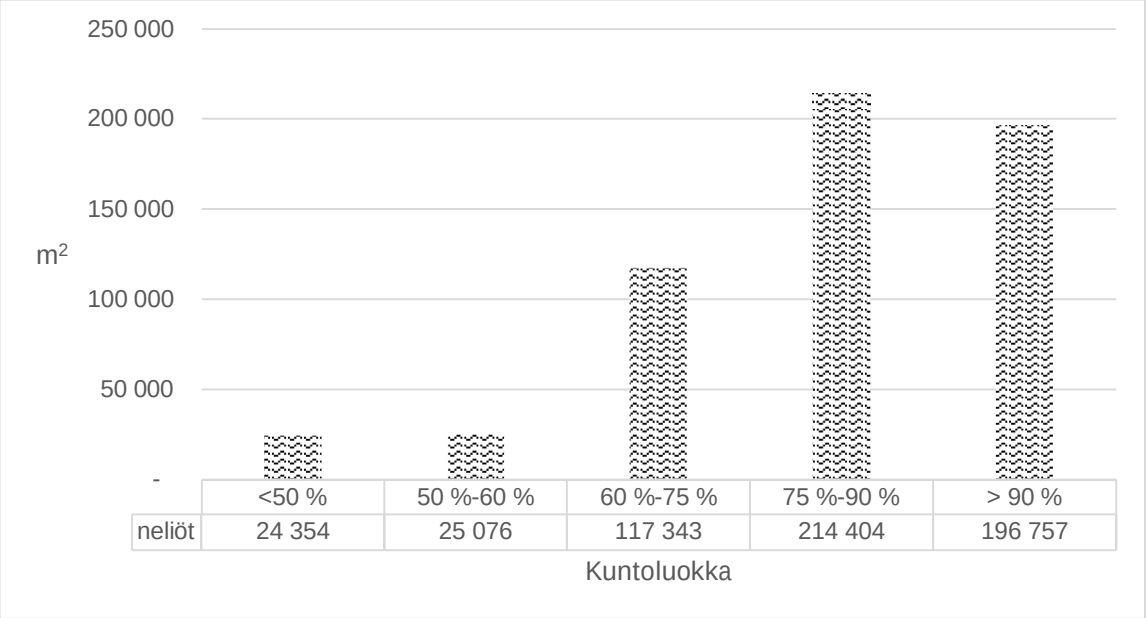
Kuvio: Korjausvelka kaupungeittain vuonna 2021 (euroa/asukas)

	Helsin-ki	Espoo	Tam-pere	Vanta a	Kuopi o	Lahti	Joen-suu	Vaasa	Rova-niemi	Salo	Porvo o	Kok-kola
euroa/asukas	2 048	431	1 375	191	668	510	717	783	600	901	665	1 007

Kiinteistöomaisuuden kuntoa kuvataan kuntoluokka nimisellä tunnusluvulla. Kuntoluokkia on viisi: alle 50 prosenttia (heikko), 50 %–60 % (välttävä), 60 %–75 % (tyydyttävä), 75 %–90 % (hyvä) ja yli 90 prosenttia (erinomainen). Kuntoprofiililla ilmaistaan, miten omaisuus on jakautunut eri kuntoluokkiin. Alla olevassa kuviossa on kuvattu Vantaan kiinteistöomaisuuden kuntoprofiili vuonna 2021.

Kuvio: Vantaan kiinteistöomaisuuden kuntoprofiili vuonna 2021 (m^2)

Korjausten onnistumista seurataan ennen ja jälkeen toteutettavilla oirekyselyillä. Vuonna 2021 oirekyselyt tehtiin kahdeksaan Vantaan oppilaitokseen, joissa oli tehty korjauksia kesän 2021 aikana. Kyselytulosten perusteella korjaustoimilla oli ollut myönteinen vaikutus oireiluun. Kaupungilla on myös paljon ennakoivaa sisäilmatoimintaa, kuten rakennusten kuntotarkastuksia, käyttäjäpalautteen keräämistä, ilmanvaihdon tarpeenmukaista säätämistä ja siivouksen laadun tarkastelua. Erityisesti sisäilmakorjausten jälkeen rakennuksiin voidaan asentaa myös jatkuvatoiminen seurantajärjestelmä, jonka avulla kerätään mittaustietoa olosuhteista ja palautetta tilankäyttäjiltä.

Arviointihetkellä sisäilmaan liittyvän olosuhdehaittapalautteen tai koetun oireilun vuoksi tutkimuksia oli käynnissä kolmessa koulussa, kahdessa päiväkodissa ja kahdessa muussa rakennuksessa. Tutkittuja ja korjausta odottavia rakennuksia oli kymmeniä. Korjauksia tehdään suunnitelmallisesti korjausohjelmien, määrärahojen ja väistötilojen puitteissa.

Johtopäätökset:
Palvelualue kärsii noin kymmenen prosentin henkilöstövajeesta. Haasteita asettavat koulutuspaikkojen vähäisyys ja ammattitaitoisen työvoiman vähäinen hakeutuminen avoimiin tehtäviin. Joissakin tehtävissä palkkataso on jäänyt naapurikaupungeista. Käytössä oleva MATTI-järjestelmä on osoittautunut positiiviseksi pitovoimatekijäksi.

Asiakaspalautetta kerätään yrityksiltä esimerkiksi rakennuttajapalavereissa. Palaute on ollut pääasiassa hyvää. Yritystonttien saatavuutta on toisinaan kritisoitu. Vantaan yritystonttivaranto on hyvin pieni. Toisinaan sopivaa yritystä joudutaan odottamaan pitkään, jotta yritystonttien käyttö toteutuisi parhaalla mahdollisella tavalla.

Kaupungin talousarviossa on vuosien ajan asetettu tavoitteita kiinteistöjen tila- ja energiatehokkuudelle. Pidemmän aikavälin seurannassa tilatehokkuus on parantunut 2,1 prosenttia. Tilavuuskohtainen energiankulutus on kasvanut.

Korjausvelkaindeksiselvityksen mukaan Vantaan korjausvelka ja perusparannustarve ovat olleet vuosia laskusuunnassa. Korjausvelan määrä vuonna 2021 oli noin 46 miljoonaa euroa. Korjausvelkaa on hallittu kulumista vastaavin korjauksin sekä huonokuntoisia rakennuksia myymällä tai purkamalla.

Suositukset:
Tarkastuslautakunta toteaa kaupungin kiinteistöomaisuuden olevan suhteellisen hyvässä kunnossa. Korjausvelkaa on hallittu kulumista vastaavin korjausinvestoinnein sekä myymällä ja purkamalla huonokuntoisia rakennuksia. Lautakunta on huolissaan ammattitaitoisen työvoiman saatavuudesta ja pitää hyvänä, että palvelualue hyödyntää työssäoppimista.

5.3 Ympäristökeskus

Ympäristökeskuksen organisaatio ja tehtävät

Ympäristökeskuksen palveluyksikkö on osa kaupunkiympäristön toimialaa. Yksikön tehtäviin kuuluu vastata kunnalle kuuluvista lakisääteisistä ympäristöterveydenhuollon ja ympäristönsuojelun tehtävistä, ympäristö- ja ilmastoasioiden koordinoinnista ja ympäristöjohtamisen kehittämisestä Vantaalla. Ympäristökeskus jakaantuu ympäris-

tönsuojelun ja ympäristöterveydenhuollon tehtäväalueisiin. Ympäristönsuojelun tehtäväalueeseen kuuluu ympäristövalvonta ja ympäristösuunnittelu. Ympäristövalvonta vastaa muun muassa meluilmoitusten ja ympäristölupien myöntämisestä ja ympäristösuunnittelu vastaa Vantaan ympäristön tilan seurannasta ja resurssiviisauden tiekartan koordinoinnista Ympäristöterveydenhuollon tehtäväalueen vastuulla ovat elintarvikevalvonta, tupakan vähittäismyynnin valvonta, terveydensuojelun valvonta ja eläinlääkintähuolto.

Toiminnan tavoitteita 2022

Toimialan ja palvelualueen vuoden 2022 tavoitteista ympäristökeskus oli suurelta osin vastuussa tai mukana toteuttamassa ympäristövahti-työkalun käyttöönottoa, luonnon monimuotoisuuden turvaamisen seurannan ja suunnittelun käynnistämistä, lintuaiheisen luonnon teemavuoden toteuttamista sekä kiertotalouden edistämistä. Lisäksi ympäristökeskuksen omassa tuloskortissa oli asetettu yksityiskohtaisempia tavoitteita liittyen muun muassa alueelliseen hajajätevesivalvontaan, meluselvityksen loppuun saattamiseen ja meluntorjunnan toimintasuunnitelman käynnistämiseen, ympäristöterveydenhuollon valmiussuunnitelman päivittämiseen sekä ympäristöterveyden ohjeen päivittämiseen.

Talous

Kaupunginvaltuustoon nähden sitovana talouden tavoitteena ovat kaupunkiympäristölautakunnan alaisen toiminnan tulot ja menot. Ympäristökeskuksen tulojen toteuma oli 1,08 miljoonaa euroa (talousarvio: 950 000 euroa) ja menototeuma 3,87 miljoonaa euroa (talousarvio: 4,02 miljoonaa euroa). Yksikkö alitti vuonna 2022 hieman talousarviossa arvioidut menonsa ja yksikön tulot olivat hieman arvioitua suuremmat.

Toiminnan volyymeja

Oheiseen taulukkoon on koottu ympäristökeskuksen toiminnan volyymista kertovia tunnuslukuja vuosilta 2020–2022. Volyymeissa on jonkin verran vuosivaihteluja.

Taulukko: Ympäristökeskus, toiminnan tunnuslukuja 2020–2022

Ympäristöterveydenhuolto	**2020**	**2021**	**2022**
Luvat ja ilmoitukset	273	334	421
Tarkastusten määrä	1 503	1 336	1 490
Eläinlääkärin potilaat	5 728	6 015	5 949
Ympäristönsuojelu			
Ympäristöluvat, ilmoitukset ja rekisteröinnit	93	174	121

Resurssiviisauden tiekartta

Vantaan resurssiviisauden tiekartta on kaupungin strategiaa toimeenpaneva ohjelma. Tiekartassa on koottuna yhteen kaupungin tavoitteet, joilla hillitään ilmastonmuutosta, kehitetään kaupunkia resurssiviisaaksi sekä ylläpidetään ja edistetään luonnon monimuotoisuutta. Resurssiviisauden tiekartan tavoitteena on hiilineutraali Vantaa vuonna 2030. Tämä edellyttää, että Vantaan alueen tulee vähentää kasvihuonekaasupäästöjä 80 prosenttia vuoden 1990 päästöihin verrattuna, eli keskimäärin seitsemän prosentin päästövähennyksiä vuosittain 2018–2030. Tiekartta valmisteltiin laajassa yhteistyössä kaupungin eri toimialojen asiantuntijoiden sekä eri sidosryhmien kanssa. Ympäristökeskus koordinoi tiekartan toteuttamista ja toimialoilla on omat ympäristövastaavat, joilla on säännöllisiä yhteistapahtumia ja jotka välittävät toimialalle tietoa ympäristöasioista ja tuovat toimialan ympäristötoimenpiteistä tietoa ympäristökeskukselle. Resurssiviisauden tiekartta hyväksyttiin Vantaan kaupunginvaltuustossa 18.6.2018. Tiekartta on jaettu eri ympäristöteemoihin liittyviksi kaistoiksi, joille on määritelty tavoitteet. Kaistoittaisille tavoitteille määriteltiin indikaattoreita, joiden avulla seurataan tavoitteiden toteutumista. Tiekarttaa päivitettiin Vantaan kaupunginvaltuustossa 28.2.2022, jolloin siihen lisättiin kaksi uutta kaistaa. Uusien kaistojen tavoitteet ja toimenpiteet liittyvät luonnon monimuotoisuuden ylläpitämiseen ja hiilinielujen vahvistamiseen.

Tiekartan toteuttamistoimenpiteitä vuosina 2021 ja 2022

- Vantaan Energian investoinnit, joiden tavoitteena on hiilinegatiivinen kaukolämmön tuotanto vuonna 2030, ovat käynnistymässä ja osittain käynnistyneet.
- Hulevesiohjelman päivitys aloitettiin vuonna 2022 (tuodaan valtuuston hyväksyttäväksi vuonna 2023).
- Kaavoihin on alettu tekemään vähähiilisyysselvityksiä.

- Biohajoavan jätteen kaatopaikkasijoittamisen loppumisen seurauksena metaanipäästöt laskevat.
- Vantaa on mukana kolmessa vapaaehtoisessa green dealissa (päästötön työmaa, päiväkotien kemikaalialtistumisten vähentäminen ja kestävä purkaminen). Green deal -sopimukset ovat vapaaehtoisia sopimuksia valtion ja elinkeinoelämän tai esimerkiksi kuntasektorin välillä. Sopimusten avulla etsitään suhteellisen nopeita saavutettavissa olevia ratkaisuja ilmastohaasteisiin vastaamiseksi ja kiertotalouden edistämiseksi Suomessa. Ympäristöministeriö valitsi kaikki kolme Vantaan green deal -sopimusta palkittavaksi kunniakirjalla parhaasta kestävän kehityksen sitoumuksesta.
- Ekotukihenkilöksi kouluttautui lisää ja nyt Vantaalla on yhteensä 621 ekotukihenkilöä. Ekotuki on toimintamalli ympäristöasioiden huomioimiseksi työpaikoilla. Työyhteisöihin nimetään ja koulutetaan ekotukihenkilöitä, jotka oman työnsä ohella edistävät ympäristön kannalta kestäviä toimintatapoja ja lisäävät ympäristötietoisuutta.
- Hankintojen ympäristövastuuta on kehitetty arviointiryhmän avulla.

Merkittävimmät haasteet tiekartan toteuttamisessa

- Kaukolämmöntuotannon päästöt

Ukrainan sodan aiheuttama energiakriisi vaikeuttaa energian saantia ja esimerkiksi Vantaan Energia Oy on joutunut käyttämään edelleen myös kivihiiltä kaukolämmön tuottamisessa. Vantaan Energia Oy:n uusi investointiohjelma sisältää kuitenkin useita ratkaisuja, jotka tulevaisuudessa vähentävät kaukolämmöntuotannon päästöjä.

- Liikenne

Joukkoliikenteen kallistuminen lisää henkilöautoilua ja päästöjä. Toisaalta etätyö on vähentänyt työmatkaliikkumista ja samalla päästöjä.

- Luontokato ja hiilivarastojen väheneminen etenee

Kasvava kaupunki joutuu ottamaan viheralueita rakentamisen käyttöön ja hiilikompensaatiolle on vaikea löytää kohteita Vantaan alueelta.

- Kiertotalous etenee hitaasti

Vaikka kiertotaloutta on edistetty, materiaalien ja rakennusosien hyödyntämisen prosesseissa on vielä paljon kehitettävää.

- Asukkaiden ja yritysten osallistaminen

Osallistamista on tehty mutta monimuotoinen ja laajempi osallistaminen vaatisi myös enemmän resursseja.

- Yleinen resurssien puute tiekartan toteuttamisessa.

Vantaan kasvihuonekaasupäästöt vähenivät vuosina 2019 ja 2020 tavoitellusti mutta vuonna 2021 päästöt pysyivät vuoden 2020 tasolla.[23]

Luonnon monimuotoisuus

Luonnon monimuotoisuuden turvaaminen ja edistäminen nostettiin yhdeksi tiekartan kaistaksi vuonna 2022. Seuraavassa on lueteltu ympäristökeskuksen toimenpiteitä luonnon monimuotoisuuden turvaamiseksi ja edistämiseksi ja ympäristökeskuksen roolista luonnon monimuotoisuuden edistämiseksi kaavavalmistelussa.

Toteutuneet toimenpiteet

- Toteutettiin lintuaiheinen luonnon teemavuosi.
- Luonnon monimuotoisuuden turvaamisen ja seurannan suunnittelu on käynnistetty (otettiin kaistaksi resurssiviisauden tiekarttaan).
- Luontotyyppiselvityksiä saatiin eteenpäin ja jatketaan näiden tekemistä yhdessä kaavoituksen kanssa vuonna 2023.
- Saatiin tehtyä kaksi luonnonsuojelualueiden hoito- ja käyttösuunnitelmaa.

Resurssipulan vuoksi toteutumatta jääneet toimenpiteet (siirrettiin vuodelle 2023)

- Vieraslajientorjunnan suunnitelman käynnistys.
- Luonnonsuojelusuunnitelman käynnistys, sisältää suunnitelman luonnonsuojelualueiden hoito- ja käyttösuunnitelmien tekemiseksi ja suunnitelmien järjestelmällisen teon.

[23] KHK-paastot_PKS_kaupungeittain_1990_2000-2021.xlsx (live.com), luettu 13.3.2022

Kuva: Pertti Raami

Luonnon monimuotoisuuden edistäminen kaavavalmistelussa

Ympäristökeskus pyrkii edistämään eri tavoin luonnon monimuotoisuuden huomioimista kaavoitusvaiheessa. Ympäristökeskus on mukana kaavojen suunnitteluryhmissä ja pyrkii pitämään huolta, että luontoselvitykset olisivat kaavan valmisteluvaiheessa olemassa tai tehtäisiin ennen kaavan valmistelua. Luontoselvitysten perusteella ja ympäristökeskuksen suositusten perusteella haetaan erilaisia ratkaisuja ja kompromisseja, jotta luontoselvitysten tulokset, erilaiset luonnonsuojelun näkökulmat ja luontoarvot tulisivat huomioiduksi kaavavalmistelussa. Vahvan suojelustatuksen omaavat luontoarvot (esimerkiksi direktiivilajit, kuten liito-orava) otetaan lain määräysten perusteella aina huomioon kaavavalmistelussa. Luonto, jolla ei ole suojelustatusta ei aina tule niin hyvin huomioiduksi, huomioonottaminen riippuu kaavakohteesta ja muista vaatimuksista (esimerkiksi kerrosala).

Henkilöstö

Vakinaisen henkilöstön määrä ympäristökeskuksessa on 2020-luvulla vaihdellut välillä 41–43 (vuonna 2022 vakinaista henkilöstöä oli 43). Määräaikaisen henkilöstön määrä on ollut vuosittain 2–5. Uutta henkilöstöä on tarvittaessa saatu rekrytoitua mutta varsinkin sisäilma-asiantuntijoiden saatavuudessa on ollut isojakin haasteita. Lisäksi esimerkiksi luonnon monimuotoisuuden turvaamiseen liittyvät tavoitteet edellyttävät henkilöstöresursseja ja näiden tavoitteiden ajantasaisessa toteuttamisessa on suuria haasteita.

Ympäristökeskuksen sairauspoissaoloprosentti on vuosina 2020–2022 vaihdellut 2,7–4,2 prosentin välillä ja se on ollut koko kaupungin keskimääräistä sairauspoissaoloprosenttia alemmalla tasolla.

Sähköiset tietojärjestelmät ja sähköinen asiointi

Ympäristöterveydenhuolto käyttää vuonna 2019 käyttöönotettua Valtion valvontatietojärjestelmää (VATI). VATI on tietovarasto ja käyttöliittymä, joka kattaa ympäristöterveydenhuoltoon kuuluvat terveydensuojelulain ja elintarvikelain mukaiset tehtävät. Järjestelmä sisältää nykyään sähköisen ilmoitusmenettelyn eli ILPPA-ilmoituspalvelun. ILPPA-palvelussa voi tehdä ilmoituksia muun muassa elintarvikelain ja terveydensuojelulain mukaisen toiminnan aloittamisesta ja lopettamisesta ja pilotoinnissa on sähköisen epidemiailmoitusmahdollisuuden lisääminen palveluun.

Tapahtumien järjestäjille on olemassa myös Vantaan omilta internet-sivuilta löytyvä sähköinen palvelu Tapahtuma-Apuri. Palvelu neuvoo mitä viranomaislupia (sisältäen sekä ympäristöterveyden että ympäristönsuojelun luvat) tapahtuman järjestäjän pitää hakea ja sivuilta pääsee sähköisesti hakemaan tarvittavia lupia. Asumisterveyteen liittyvä sähköinen palvelu on asumisterveyden chatbot, joka virtuaalisesti neuvoo miten menetellä, jos asukas epäilee asunnossaan olevia terveyttä haittaavia tekijöitä.

Ympäristövalvonta käyttää sähköisessä asioinnissa lupa.fi-palvelua, jonka kautta voi tehdä ympäristökeskuksen käsiteltäväksi tulevat erilaiset lupahakemukset ja ilmoitukset. Lisäksi ympäristövalvonta hyödyntää maankäytön toimintamalli- ja tietojärjestelmää (MATTI), johon tallennetaan valvonta- ja luontotietoja.

Osallistaminen ja ajankohtaisia asioita

Asukkaita osallistetaan erilaisten hankkeiden, tapahtumien ja kyselyjen avulla. Asukkaille järjestetään myös erilaisia opastettuja luontoretkiä ja resurssiviisauden tiekartan laadinnassa ja päivityksessä järjestettiin asukasraateja, joissa asukkaat pääsivät osallistumaan tiekartan laatimiseen.

Ajankohtainen asia on yhteistyö ja rajapinnat toimintansa vuoden 2023 alussa aloittaneiden uusien hyvinvointialueiden kanssa. Ruokamyrkytys- ja vesiepidemia-asioihin

liittyen hyvinvointialueella on tartuntatautiyksikkö, jonka kanssa ympäristöterveydenhuolto pitää säännöllisiä tapaamisia. Myös tietyt ympäristökeskuksen valvontakohteet siirtyivät kunnalta hyvinvointialueelle (esimerkiksi sosiaalipalvelujen laitokset ja näissä olevat elintarvikehuoneistot), mutta valvontaan tämä ei tuo muutoksia. Samoin yhteistyö pelastuslaitoksen kanssa esimerkiksi suuronnettomuuksiin varautumisessa jatkuu edelleen.

Johtopäätökset:
Vantaan kaupungin ympäristökeskus vastaa sekä kunnalle kuuluvista lakisääteisistä ympäristöterveydenhuollon ja ympäristönsuojelun tehtävistä että Vantaan ympäristö- ja ilmastoasioiden koordinoinnista. Tehtäviin kuuluu muun muassa elintarviketurvallisuuden valvonta, elinympäristön turvallisuuden edistäminen ja valvominen ja kunnallisten eläinlääkäripalvelujen järjestäminen. Lisäksi ympäristökeskus käsittelee ympäristöä pilaavaan toimintaan liittyvät lupa- ja ilmoitusasiat, seuraa ja raportoi Vantaan ympäristön tilasta, edistää luonnon monimuotoisuuden suojelua ja koordinoi Vantaan resurssiviisauden tiekartan toimenpiteiden toteuttamista.

Talouden osalta ympäristökeskus pysyi talousarviossa asetetussa raamissa. Valvontaan ja tarkastuksiin liittyvässä palvelutoiminnassa ympäristökeskuksen palvelusuoritteissa on jonkin verran vuosivaihtelua, mutta suuria eroja suoritemäärissä vertailuvuosina ei ole ollut. Henkilöstömäärä ympäristökeskuksessa on ollut useamman vuoden hyvin vakaa.

Tarkastuslautakunta toteaa, että ympäristökeskuksella on merkittävä rooli turvallisen elinympäristön turvaamisessa. Lisäksi ympäristökeskuksen erilaiset ympäristöä ja sen tilaa koskevat selvitykset ja niiden tuominen kaavavalmisteluihin varmistavat luontoarvojen huomioonottamista kaavoituksessa. Tarkastuslautakunta pitää myös tärkeänä toimialoille ympäristöasioiden hoitoon luotuja yhteistyöverkostoja (ympäristövastaavat ja ekotukihenkilöt). Verkostot varmistavat ympäristöasioihin liittyvän tiedon kulun eri toimialoilla ja niihin kuuluvat henkilöt saavat verkostoista tärkeää tukea ympäristöasioihin liittyvissä asioissa.

Vantaan tavoittelee hiilineutraalisuutta vuonna 2030. Tätä tavoitetta toteutetaan resurssiviisauden tiekartta -toimenpideohjelmalla. Joidenkin tiekartan edellyttämien toimenpiteiden toteuttaminen on viivästynyt puutteellisten resurssien vuoksi. Lautakunta on huolissaan mahdollisista seurauksista, joita kyseiset viivästykset saattavat aiheuttaa. Tuleeko esimerkiksi luonnon monimuotoisuuden turvaaminen kaavoitusvaiheessa riittävästi huomioitua, jos luonnon monimuotoisuuteen liittyvät selvitykset viivästyvät tai aiheuttaako tämä koko kaavoitusprosesseihin viivettä ja miten viivästykset vaikuttavat Vantaan hiilineutraalisuustavoitteen saavuttamiseen.

Suositus:
Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä, että resurssiviisauden tiekartan toteutumisen edistymistä käsiteltäessä kiinnitetään huomiota toimenpideviivästyksiin ja niiden syihin ja mahdollisiin seurauksiin sekä myös tiekartan toteuttamisen vaatimiin resursseihin ja niiden riittävyyteen.

6 VANTAAN ENERGIA OY

Vantaan Energia Oy on kaupunkienergiayhtiö, joka yhdessä tytär- ja osakkuusyhtiöidensä kanssa muodostaa Vantaan Energia -konsernin. Vantaan kaupunki omistaa yhtiöstä 60 prosenttia ja Helsingin kaupunki 40 prosenttia. Yhtiö myy sähköä koko Suomeen ja kaukolämpöä yhtiö tuottaa ja myy Vantaalle.

Kuva: Vantaan Energia

Toiminnan tavoitteita ja toimenpiteitä tavoitteiden toteuttamiseksi 2022

Vantaan kaupunki on asettanut Vantaan Energia Oy:lle/Vantaan Energia -konsernille vuodelle 2022 tavoitteita. Oheisessa taulukossa on koottuna tavoitteet, mittarit ja niiden toteuma.

Taulukko: Vantaan Energia Oy:lle ja Vantaan Energia -konsernille asetettuja tavoitteita

1. Talouteen liittyvä tavoite: *Kestävä ja vastuullinen taloudenpito ja sen mittarit*	**Tavoitetaso**	**Toteuma**
Konsernin liikevoitto	44,9 miljoonaa euroa	56,8 miljoonaa euroa
Konsernin ROIC[24](sijoitetun pääoman tuotto)	5,40 %	5,6 %
Osingonjakotavoite, prosenttiosuus tilikauden tuloksesta	50 %	18 miljoonaa euroa Vastaa 65 % yhtiön tuloksesta, josta on poistettu Voimaosakeyhtiö SF:n osakkeiden alaskirjaus (41,7 miljoonaa euroa)
2. Toiminnan laatuun liittyvä tavoite: *Työturvallisuus ja sen mittari*	**Tavoitetaso**	**Toteuma**
Tapaturmia miljoonaa työtuntia kohti.	7,8	3,3
3. Henkilöstön liittyvät tavoite: *Henkilöstötyytyväisyys ja sen mittari*	**Tavoitetaso**	**Toteuma**
Henkilöstötyytyväisyys (asteikko 1-5, jossa 1=huonoin ja 5=paras)	3,8	3,9
4. Ympäristövastuuseen liittyvä tavoite: *Ilmastonmuutoksen hillintä ja sen mittarit*	**Tavoitetaso**	**Toteuma**
Tuotannon ja hankinnan ominaispäästöt hiilidioksidin osalta g/kWh	107	132

[24] ROIC=Return On Invested Capital eli sijoitetun pääoman tuotto. Se mittaa sijoitetun pääoman tuoton niille, jotka ovat antaneet pääomaa eli joukkovelkakirjojen haltijat ja osakkeenomistajat (Lähde: ROIC (sijoitetun pääoman tuotto) Määritelmä ja kaava - 2022 - Taloudellinen sanakirja (gofreedommoney.com), luettu 28.11.2022.

Fossiilisista polttoaineista luopuminen vuoteen 2026 mennessä	Kivihiilen käytön lopettaminen. Huoltovarmuustilanteen vuoksi sekä kivihiili että turve on otettu uudelleen käyttöön varmuuspolttoaineina.	Pitkän aikavälin tavoite toteutuu.

Taloustavoitteen mittareista liikevoitto ja sijoitetun pääoman tuotto toteutuivat hieman tavoitetta paremmin. Osingonjako tilikauden tuloksesta mittari on myös tavoitetasolla, kun tuloksesta poistetaan Voimaosakeyhtiö SF:n alaskirjaus. Työturvallisuustavoitteen mittarina käytetty tapaturmien määrä on laskenut tavoitetasoa alemmaksi ja henkilöstötyytyväisyyden tavoitteen mittari toteutui tavoitetasoa korkeammalla tasolla. Ilmastonmuutostavoitteen mittareissa hiilidioksidipäästöissä ei päästy vuonna 2022 tavoitetasoon johtuen huoltovarmuussyistä. Ukrainan sota aiheutti myös ongelmia käytössä olleiden polttoaineiden saatavuuteen ja tämän vuoksi kivihiiltä ja turvetta jouduttiin ja jouduttaneen käyttämään polttoaineena etenkin kulutuksen ruuhkahuippujen aikana lämmityskausilla 2022/2023 ja 2023/2024. Toinen mittari, fossiilisista polttoaineista luopuminen, toteutunee tavoitteessa asetetulla pitkällä aikavälillä (vuoteen 2026 mennessä).

Investoinnit

Vantaan Energia Oy:n investoinneissa korostuu liiketaloudellisten tavoitteiden ohella kiertotalouden ja energiatehokkuuden vahvistaminen ja samalla investoinnit tukevat yhtiön tavoitetta luopua fossiilisista polttoaineista vuoteen 2026 mennessä ja olla hiilinegatiivinen vuonna 2030. Ohessa on koottuna yhtiön merkittävimpiä kiertotaloutta vahvistavia ja päästövähennystavoitetta edistäviä investointihankkeita vuosille 2022–2027.

Taulukko: Vantaan Energia Oy:n investointihankkeita

Investointihankkeita	**Valmistui/valmis-tumisarvio**	**Hyödyntää ja tuottaa**
Jätevoimalan laajennus	2022	Kaupan ja teollisuuden jätteiden hyödyntäminen lämmöntuotannossa (kaikkein heikkolaatuisin jäte).
Geoterminen lämpölaitos	2022	Tuottaa maalämpöä Vantaan Energian asiakkaille.
Korkealämpölaitos	2025	Laitoksessa pystytään käsittelemään tavanomaiset kierrätyskelvottomat kotitalouden ja teollisuuden jätteet (esimerkiksi liuottimet, maalit, lääkkeet ja liimat). Tällä hetkellä ulkomaille viedään noin 100 000 tonnia kyseistä jätettä vuodessa. Hanke on saanut ympäristöluvan ja rakennusluvan.
Sähköpolttoainelaitos	2025	Sähköpolttoainelaitos tuottaa hiilineutraalia synteettistä metaanikaasua hyödyntämällä Vantaan jätevoimalasta talteen otettuja raaka-aineita: vettä ja hiilidioksidia. Tuotettavalla kaasulla korvataan jatkossa maakaasu energiantuotannossa ja lisäksi kaasua ohjataan liikenteen tarpeisiin. Työ- ja elinkeinoministeriö on myöntänyt hankkeelle 30 miljoonan euron tuen.[25]
Lämmön kausivarasto	2026–2027	Kausivarasto mahdollistaa laajamittaisen hukkalämpöjen ja uusiutuvien energialähteiden, kuten aurinkolämmön ja geotermisen energian talteenoton lämmityskauden ulkopuolella ja lämmön hyödyntämisen talven pakkaskaudella. Lämmön kausivarastoon säilötään yli 100-asteiseen veteen uusiutuvaa energiaa, jota saadaan muun muassa aurinko-, tuuli- ja hukkalämmön lähteistä. Varastoitu energia korvaa maakaasun käyttöä talvikaudella ja sen arvioidaan vähentävän lämmöntuotannon hiilidioksidipäästöjä 65 000 tonnilla vuodessa. Työ- ja elinkeinoministeriö on myöntänyt hankkeelle noin 19 miljoonan euron investointituen.[26]

[25] Lähde: Työ- ja elinkeinoministeriöltä mittava investointituki Vantaan Energian Sähköpolttoainelaitos-hankkeelle- Kuljetus & Logistiikka (kuljetuslehti.fi), luettu 28.11.2022.
[26] Lähde: Lämmön kausivarastolle merkittävä investointituki | Vantaan Energia, luettu 28.11.2022.

Aktiivihiililaitos	2026–2027	Laitos käyttää rakennuksilta jäävää kierrätyspuujätettä, joka käsitellään hapettomassa pyrolyysiprosessissa[27]. Lopputuotteena syntyy biopohjaista aktiivihiiltä ja prosessilämpöä. Biopohjaista aktiivihiiltä käytetään yhdyskuntien ja teollisuuden vesien ja kaasujen pudistusprosessissa. Prosessilämpö otetaan talteen Vantaan lämpöverkkoon. Laitoksen myötä arvioidaan pääkaupunkiseudun lämmöntuotannon hiilidioksidipäästöjen vähentyvän jopa 60 000 tonnia vuodessa.

Kyseiset hankkeet vaativat lähivuosina noin 100–200 miljoonan euron vuosittaisia bruttoinvestointeja. Investoinnit laajentavat yhtiön kykyä hyödyntää erilaisia jätteitä ja jätevoimalan prosesseissa syntyviä raaka-aineita (sähköpolttolaitos) ja mahdollistavat fossiilisista polttoaineista luopumisen. Hankkeet laajentavat myös yhtiön liiketoimintaa (maakaasu, aktiivihiili). Samalla saadaan uusissa tuotantoprosesseissa syntyvä lämpö tehokkaasti talteen käytettäväksi Vantaan lämpöverkossa ja edetään kohti energiantuotannon hiilinegatiivisuutta.

Tuotannon volyymeja, energianlähteitä ja toimitusvarmuus

Yhtiön sähkön tuotanto on vaihdellut viime vuosina hieman alle 1 000 gigawattitunnista hieman yli 1 300 gigawattituntiin. Lämmön tuotannon vaihteluväli on ollut 1 700 gigawattitunnista hieman yli 2 000 gigawattituntiin. Vuonna 2022 suurimmat energianlähteet olivat vesivoima (33 prosenttia), ydinvoima (17 prosenttia), tuulivoima (16 prosenttia) ja jäte (13 prosenttia). Lämmöntuotannossa isoimpia energianlähteitä vuonna 2022 olivat jäte (52 prosenttia) ja bioenergia (24 prosenttia).

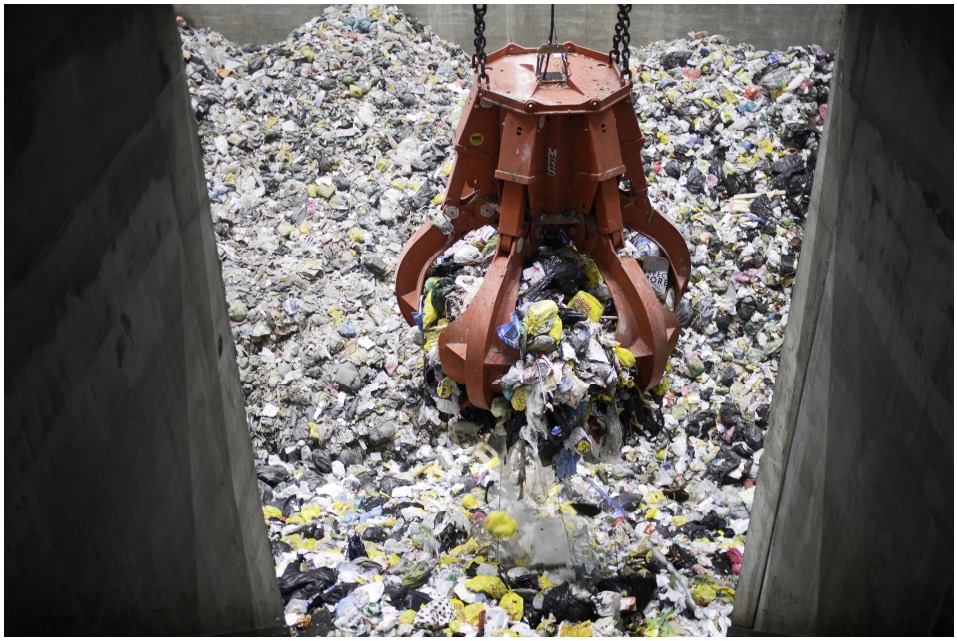
Vantaan Energian sähkön ja lämmön toimitusvarmuus on hyvällä tasolla. Sähkön toimitushäiriöt vuonna 2022 olivat 0,01 tuntia/asiakas (tavoite alle 0,2 tuntia/asiakas). Lämmön toimitushäiriöt puolestaan 0,591 tuntia/asiakas vuonna 2022 (tavoite alle 0,8 tuntia/asiakas).

[27] Kuivatislaus eli pyrolyysi on lämpökemiallinen reaktio, jossa materiaalia lämmitetään ympäristössä, jossa happi on poistettu kokonaan tai korvattu toisella inertillä kaasulla. Lähde: Pyrolysoinnilla jalostetaan bio- ja jätemateriaaleista arvokkaampia lopputuotteita - LAB Focus, luettu 28.11.2022.

Energianlähteissä kivihiilestä oltiin jo luopumassa, mutta kuten jo tavoitteiden käsittelyn yhteydessä mainittiin, Ukrainan sota vaikutti ja vaikuttaa edelleen polttoainemarkkinoihin ja kivihiili ja turve ovat mukana energianlähteinä lisäämässä huoltovarmuutta etenkin kulutushuippujen aikana. Sähkön ja lämmön toimitusvarmuus on ollut tarkastelujaksolla hyvällä tasolla. Toimitusvarmuutta on ylläpidetty systemaattisilla käyttö- ja kunnossapito-ohjelmilla ja Ukrainan sodan alettua on varmistettu tarvittavien polttoaineiden saanti.

Vantaan Energia Oy on myös pystynyt tuottamaan kaukolämpöä edullisesti. Energiateollisuus ry:n tekemässä vertailussa, oli Vantaan Energia Oy:n kaukolämmön hinta Vantaalla kausihinnoiteltuja tuotteita vertailtaessa ajalla 1.1.–1.7.2022 joka kuukausi vertailun halvin.[28]

Kuva: Vantaan Energia

Ajankohtaista

Vantaan Energia Oy on ollut omistussuhteiden kautta mukana Fennovoiman Hanhikivi 1-ydinvoimalan rakennushankkeessa. Vantaan Energia Oy on yksi Voimaosakeyhtiö SF:n 24 omistajasta, ja Voimaosakeyhtiö SF puolestaan omistaa 66 prosenttia

[28] Lähde: Kaukolämmön hintatilasto - Energiateollisuus, Taulukko: Kaukolämmön hinnat, alasivu Kausihinnasto 2022 (XLSX). luettu 1.12.2022.

Fennovoimasta. Ydinvoimalahanke on jäänyt kesken johtuen voimalahankkeen toisen kumppanin venäläisen Rosatomin tytäryhtiö Raos Voima Oy:n laitetoimitusten merkittävistä viivästyksistä. Ydinvoimalalle ei ole enää rakennuslupaa. Vantaan Energia Oy on irrottautunut hankkeesta ja alaskirjannut lokakuussa 2022 Voimaosakeyhtiö SF Oy:n osakkeiden arvon (41,7 miljoonaa euroa). Alaskirjaus ei vaikuta yhtiön korollisen velan määrään, koska pääomasijoitukset on tehty pitkän ajan kuluessa. Vaikka alaskirjaus laskee Vantaan Energia Oy:n tulosta, tällä ei ollut vuonna 2022 vaikutusta yhtiön osingonmaksukykyyn. Jatkossa välimiesmenettelyt voivat vielä tuoda lisäkustannuksia Vantaan Energia Oy:lle.

Ukrainan sota aiheutti merkittävän häiriön energiamarkkinoille, ja Vantaan Energia Oy on panostanut huoltovarmuustoimenpiteisiin lämmön ja sähkön tuotannon varmistamiseksi. Yhtiö jatkoi kivihiilen ja turpeen käyttöä energiantuotannossa varmistaakseen energiantuotannon myös kulutushuippujen aikana. Tämän vuoksi yhtiön energiantuotannon hiilidioksidipäästöt eivät pudonneet tavoitellusti. Yhtiön energiantuotannon hiilidioksidipäästöt ovat kuitenkin selvästi pudonneet jätevoimalan valmistumisen jälkeen (jätevoimala valmistui 2014). Vuonna 2014 yhtiön energiantuotannon hiilidioksidipäästöt olivat 285 grammaa/kilowattitunti, kun vuonna 2022 kyseiset päästöt olivat 132 grammaa/kilowattitunti.

Yhtiö on varautunut maailmantilanteen kiristymisen mukanaan tuomiin uhkiin päivittämällä kriisinhallintaan liittyvät suunnitelmansa ja ohjeistonsa. Myös kyberturvallisuuden parannustoimia ja eri järjestelmien turvallisuustestauksia on tehty aktiivisesti. Investointihankkeita suunniteltaessa on lisäksi tehty perusteelliset sekä talouteen että ympäristövaikutuksiin liittyvät riskikartoitukset.

Johtopäätökset:
Vantaan kaupungin Vantaan Energia Oy:lle asettamat tavoitteet toteutuivat lukuun ottamatta tuotannon ja hankinnan hiilidioksidipäästöille asetettua vuositavoitetta. Hiilidioksidipäästöjä ei saatu laskettua tavoitellulle vuositasolle. Ukrainan sota aiheuttaa epävarmuutta energiamarkkinoille ja ongelmia käytössä olleiden polttoaineiden saatavuuteen. Huoltovarmuuden takaamiseksi yhtiö joutui käyttämään myös kivihiiltä polttoaineena etenkin talvikuukausina kulutushuippujen aikana.

Vantaan Energia Oy:n lämmön ja sähköntuotannon hiilidioksidipäästöt ovat pudonneet merkittävästi vuodesta 2014 lähtien, jolloin yhtiön jätevoimala aloitti toimintansa. Yhtiön tuottaman kaukolämmön hinta on vertailujen perusteella edullisella tasolla.

Yhtiön vuoteen 2026 ulottuvassa investointiohjelmassa luodaan edelleen uusia innovaatioita energiantuotantoon. Tulevilla investointihankkeilla pystytään hyödyntämään tehokkaammin nykyisissä tuotantoprosesseissa syntyvää hukkalämpöä ja hyödyntämään yhä laajemmin erilaista jätettä (kaupan ja teollisuuden jätteet sekä vaaralliset jätteet) energiantuotannossa. Suunnitelluissa uusissa tuotantoyksiköissä on tarkoitus tuottaa myös metaania ja aktiivihiiltä ja laajentaa näin yhtiön liiketoimintaa. Vantaan Energia Oy tähtää hankkeiden avulla fossiilisista polttoaineista luopumiseen vuonna 2026 ja vuonna 2030 yhtiön tavoitteena on olla jo hiilinegatiivinen. Investointiohjelma on suuri taloudellinen panostus. Joihinkin hankkeisiin on saatu myös Työ- ja elinkeinoministeriön tukea ja tämä yhtiön hyvän taloudellisen aseman lisäksi antaa hyvän pohjan ohjelman toteuttamiselle.

Tarkastuslautakunta toteaa, että Vantaan Energia Oy:n toiminta on ollut liiketaloudellisesti kannattavaa ja yhtiön tuottama kaukolämpö on edullista. Samalla yhtiön päästövähennykset tukevat merkittävästi Vantaan kaupungin tavoitetta hiilineutraalisuuden saavuttamisesta vuoteen 2030 mennessä. Uusien investointihankkeiden toteutuessa suunnitellusti Vantaan Energia Oy:n toiminta tulee tehostumaan, liiketoiminta laajenemaan ja energiantuotanto olisi vuonna 2030 hiilinegatiivista. Yhtiö on myös varautunut kiristyneen maailmantilanteen johdosta lisääntyneisiin riskeihin lisäämällä huoltovarmuutta ja päivittämällä kriisinhallintasuunnitelmiaan.

7 VUODEN 2021 ARVIOINTIKERTOMUSHAVAINTOJEN SEURANTA

Tässä kappaleessa arviointikertomushavainnoilla tarkoitetaan sekä tarkastuslautakunnan suosituksia, kommentteja, tiivistelmää arviointikohteesta tai tilanteesta, että myönteisiä arvioita eli kehuja. Lähtökohtana on käsitys arvioinnista, joka ei ole pelkästään tarkastuksen tavoin seurattava ja joka voitaisiin merkitä suoraan toteutuneeksi tai ei-toteutuneeksi.

Arviointikertomushavainnoilla voi olla paitsi välitöntä vaikutusta ja konkreettista hyötyä, myös välillisiä vaikutuksia. Kunnan toiminta on usein hidasta ja pitkäjänteistä johtuen toiminnan ja käsittelyn luonteesta ja tarkoituksesta. Havainto voi toimia muutoksen käynnistäjänä, jonka tulokset näkyvät vasta pitkällä aikavälillä.

Arviointiprosessi nähdään usein oppimisen välineenä. Se kehittää argumentointia ja lisää vuorovaikutteisuutta organisaation ja päätöksenteon välillä. Vastauksissaan toimialat ja lautakunnat ovat antaneet valtuustolle ja muille luottamushenkilöille tietoa toiminnastaan. Tieto on myös julkisesti asukkaiden luettavissa kaupunginvaltuuston pöytäkirjan liitteenä. Vastausmenettely edistää siten läpinäkyvyyttä ja vuoropuhelua. Tarkastuslautakunta voi todeta, että kaupunginhallituksen hyväksymät ja lautakuntien ja toimialojen antamat vastaukset arviointikertomukseen olivat asialliset. Toimialat ovat suunnanneet kehittämistyötään arviointikertomuksen suositusten suuntaan.

Arviointikertomuksen käsittelyaikataulun avulla on varmistettu, että vuoden 2021 arviointikertomus on voinut vaikuttaa seuraavan talousarvion ja taloussuunnitelman laadintaan. Kaupunginvaltuusto merkitsi kokouksessaan 23.5.2022 arviointikertomuksen vuodelta 2021 tiedoksi ja lähetti sen kaupunginhallitukselle toimenpiteitä varten. Samassa kokouksessa käytiin vuoden 2022 budjetin lähetekeskustelu.

Kaupunginhallitus lähetti valtuuston päätöksen asianomaisille toimialoille toimenpiteitä varten kokouksessaan 6.6.2022. Kaupunginhallitus hyväksyi selvityksen vuoden 2021 arviointikertomuksesta aiheutuneista toimenpiteistä kokouksessaan 10.10.2022 ja esitti sen kaupunginhallituksen esityksenä tiedoksi kaupunginvaltuustolle. Kaupunginhallituksen ja toimialojen vastaukset kaupunginvaltuustolle ovat kaupunginvaltuuston kokouksen 14.11.2022 § 9 liitteenä.

Seuraavassa poimintoja toimialojen antamista vastauksista:

Hyvinvointialueuudistuksen valmistelua koskevaan arviointiin vastattiin usealta vastuutaholta. Kaupunkikulttuuri kommentoi muun muassa seuraavasti: Terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen ja toimivien yhdyspintojen rakentaminen ovat hyvinvointialueiden aloitettua edelleen merkittävässä roolissa. Tarkastuslautakunnan huoleen työntekijöiden ja asukkaiden riittävästä osallistamisesta toimiala toteaa, että asiakkaiden

ja työntekijöiden osallistamisen tapoja vahvistetaan palveluiden kehittämiseksi tarpeita vastaaviksi. Henkilöstö- ja konsernipalvelut painotti vastauksessa myös sitä, että vuonna 2021 oltiin vielä aika paljon vain suunnitelmatasolla, jolloin osallistumisen tunne on saattanut jäädä puuttumaan. Myös sosiaali- ja terveydenhuollon toimiala, kuntademokratia sekä talous ja strategia vastasivat omalta osaltaan.

Kasvatuksen ja oppimisen lautakunta ja -toimiala
Psykologi- ja kuraattoripalveluita tarkasteltiin osana mielenterveyden edistämisen ketjua. Lautakunta piti hyvänä psykologi- ja kuraattorivakanssien lisäämistä vuoden 2022 alusta, mutta ilmaisi huolensa psykologivakanssien täyttöasteesta. Tuossa vaiheessa noin 30 prosenttia vakansseista oli jatkuvasti täyttämättä. Toimialan vastauksessa esitettiin mahdollisia keinoja vaikuttaa tilanteeseen esimerkiksi palkkauksen kautta, mutta todettiin myös vastuun siirtyvän hyvinvointialueelle vuoden 2023 alusta. Psykologivakanssien täyttöasteen osalta tilanne muuttui vuoden 2022 aikana huonompaan suuntaan. Vuoden 2022 lopussa psykologien vakanssien täyttöaste oli 52,9 prosenttia.

Tarkastuslautakunta oli myös kiinnittänyt huomiota muutamien toimialaan liittyvien sitovien tavoitteiden raportointiin. Toimiala selvensi vastauksessaan asioita kiitettävästi.

Kaupunkitilalautakunta, kaupunkiympäristölautakunta ja kaupunkiympäristön toimiala
Tarkastuslautakunta oli VAV-konsernia koskevan arviointinsa yhteydessä tuonut esiin huolensa kohtuuhintaisen asuntotuotannon edellytyksistä, muun muassa tonttien niukkuudesta. Toimialan vastauksessa selvitetään keskeiset toimenpiteet, joita asian tiimoilta on otettu käyttöön. Näitä ovat muun muassa kaupungin tonttivarannon lisääminen kaavoituksella ja maanhankinnalla, kohtuuhintaisen vuokra-asumisen painottaminen tontinluovutuksessa, keskusten ja asuinalueiden asuntokannan kehittäminen monipuolisesti sekä erillisen tonttiohjelman laatiminen VAV-konsernille.

Muut tarkastuslautakunnan havainnot liittyivät lähinnä sitovien tavoitteiden toteutumisen tulkintaan tai mittarointiin. Toimialan vastaus oli hyvä ja selventävä.

Kaupunkikulttuurilautakunta ja kaupunkikulttuurin toimiala totesi sitovia tavoitteita koskevassa vastauksessaan, että tavoiteasetantaan ja tavoitteiden mittarointiin panostetaan uudella strategiakaudella. Toimiala kertoo nostaneensa yhdeksi pidemmän aikavälin vaikuttavuustavoitteeksi NEET-nuorten (Not in Employment, Education or Training, suomeksi opintojen ja työmarkkinoiden ulkopuolella olevat nuoret, jotka eivät ole suorittamassa ase- tai siviilipalvelusta tai ole eläkkeellä) määrän vähentämisen.

Tarkastuslautakunta esitti suosituksessaan **kuntalaispalveluille**, että digitukipalveluiden kehittäminen edelleen on tärkeässä asemassa. Toimiala toteaa, että digitukipalvelu on asiakkaiden yhdenvertaisuuden ja osallisuuden toteutumisen edellytys. Toiminta pyritään tulevaisuudessa vakinaistamaan osaksi kaupunkitasoista asiakaspalvelua.

Tarkastuslautakunta käsitteli myös **kirjastopalveluiden** roolia ja rohkaisi yhä laajempaan yhteistyöhön eri tahojen kanssa. Toimiala toteaa ottavansa suosituksen huomioon palveluiden kehittämisessä. Uutta yhteistyötä on luotu jo vuoden 2022 aikana esimerkiksi neuvolan kanssa.

Nuorisopalveluiden osalta tarkastuslautakunta kiinnitti huomiota monikulttuurisuusosaamisen varmistamiseen. Kaupunkikulttuurin vastauksessa kerrotaan, että työssäoppimisen ja oppisopimuskoulutuksen avulla pyritään saamaan alalle myös monikulttuurisen väestön edustajia. Huolestuttavaa on, että henkilöstön saatavuus on vaikeutunut edellisen arviointikertomuksen ja siihen annettujen vastausten jälkeen.

Sosiaali- ja terveyslautakunta ja sosiaali- ja terveydenhuollon toimiala
Tarkastuslautakunta arvioi vuoden 2021 arviointikertomuksessa useita sosiaali- ja terveydenhuollon toimialan palvelualueita. **Terveysasemapalveluissa** hoitoon pääsyn nopeuttamista pidettiin tärkeänä ja henkilöstöön kohdistuvien uhka- ja väkivaltatilanteiden lisääntymistä huolestuttavana. Toimiala kuvasi vastauksessaan laajasti erilaisia toimenpiteitä, joilla palveluiden saatavuutta on pyritty parantamaan. Myös vaaratilanteisiin liittyviä ehkäisytoimenpiteitä oli kuvattu.

Ennaltaehkäisevän terveydenhuollon osalta tarkastuslautakunta kiinnitti huomiota henkilöstön saatavuusongelmiin, jotka näkyivät ostopalvelun ja vuokratyövoiman käytön kasvuna. Lisäksi korostettiin jatkuvaa monikulttuurisuusosaamisen parantamista. Toimialan vastauksessa todettiin, että työvoiman saatavuudessa oli haasteita erityisesti koronapandemian aikana, mutta tilannetta oli saatu parannettua alkuvuoden 2022 aikana. Toimialan mukaan monikulttuurisuusosaamiseen kiinnitetään jatkuvasti huomiota.

Psykososiaalisia palveluita sekä lapsiperheiden sosiaalityötä ja lastensuojelua koskevissa suosituksissa tarkastuslautakunta piti tärkeänä nopeuttaa palveluihin pääsyä. Lisäksi lautakunta katsoi, että palvelujen tulisi painottua voimakkaammin ennaltaehkäiseviin ja tukeviin palveluihin. Oman tuotannon vahvistaminen etenkin lastensuojelussa on tärkeää. Toimiala kertoi vastauksessaan tehdyistä varhaisen tuen palveluja vahvistavista toimenpiteistä (muun muassa lapsiperheiden kotipalvelu, nuortenkeskus Nuppi Myyrmäki, perhekeskustoimintamallin kehittäminen). Lisäksi toimialan vastauksen mukaan lastensuojelun sijaishuollon oman tuotannon lisäämistä selvitetään ja asia siirtynee hyvinvointialueen vastuulle.

PKS-HUS yhteisarvioinnin ”**iäkäs potilas päivystyksessä”** perusteella tarkastuslautakunta suositteli jatkamaan vaikuttaviksi havaittujen, päivystyksellisiin tilanteisiin liittyvien ohjeiden, toimintatapojen ja palvelujen kehittämistä, joilla parannetaan ikääntyneiden toimintakykyä, hyvinvointia ja kotona asumisen turvallisuutta sekä kehittämään yhteistyötä erityisesti iäkkäiden kotiuttamisprosessin osalta. Toimialan vastauksen mukaan liikkuva sairaala (LiiSa) laajennetaan koko hyvinvointialueelle ja henkilökunnan koulutusten jatkuvuus pyritään turvaamaan. Yhteistyötä iäkkäiden kotiuttamisprosessin ja koko hoitoketjun nivelkohtien osalta tarkastellaan ja sovitellaan yhteen eri toimijoiden kesken osana hyvinvointialuevalmistelua.

8 TARKASTUSLAUTAKUNNAN TEHTÄVÄT JA TOIMINTA

Tehtävät ja kokoonpano

Tarkastuslautakunta on kaupunginvaltuuston alainen lakisääteinen toimielin, jonka tehtävänä on huolehtia Vantaan kaupungin ja kaupunkikonsernin hallinnon ja talouden tarkastuksen järjestämisestä ja kuntalain mukaisen tavoite-, tuloksellisuus- ja tarkoituksenmukaisuusarvioinnin suorittamisesta. Lautakunta valmistelee kaupunginvaltuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat sekä valvoo kuntalaissa määritellyn sidonnaisuusilmoitusvelvollisuuden täyttymistä.

Kaupunginvaltuusto nimesi 23.8.2021 tarkastuslautakunnan toimikaudeksi 2021–2025. Lautakunnassa on 13 jäsentä ja jokaisella on henkilökohtainen varajäsen.

Tarkastuslautakunnan kokoonpano:

Jäsen	Varajäsen
Kaimio Tuire, pj.	Viilo Mikko
Weckman Markku, vpj.	Karhu Suvi
Ahokas Siri	Åstrand Stefan
Friman Reija	Rautavaara Maija
Iivarinen Oskari	Siniketo-Pietilä Katja
el Issaoui Naima	Kiljunen Kimmo
Jääskeläinen Jouko	Tuomela Tiina
Phull Manav	Orlando Carita
Raja-Aho Maarit (KV 25.4.2022 alkaen)	Norres Lasse
Lehmuskallio Paula (KV 25.4.2022 asti)	
Sillanpää Minttu	Eerola Antero
Suoniemi Juha	Järä Juha
Särkelä Jussi	Tamminen Ida
al-Taee Hussein	Eklund Tarja

Tarkastuslautakunnan jäsenten arviointikertomuksen laadintaa koskevat esteellisyydet on esitetty liitteessä 1.

Kuvassa ylhäältä vasemmalta oikealle lueteltuna: Antero Eerola varajäsen, Markku Weckman varapuheenjohtaja, Juha Suoniemi jäsen, Jussi Särkelä jäsen. Alarivissä vasemmalta alkaen: Jouko Jääskeläinen jäsen, Oskari Iivarinen jäsen, Tuire Kaimio puheenjohtaja, Naima el Issaoui jäsen. Kuvaaja: Jyri Huhtala.

Arvioinnin suunnittelu ja toteuttaminen

Tarkastuslautakunta hyväksyi arviointisuunnitelman arviointivuodelle 2022 kesäkuussa 2022. Vuotuinen arviointisuunnitelma on osa valtuustokauden arviointisuunnitelmaa. Tarkastuslautakunta perehtyy arviointityössään kaupungin eri toimialojen toimintaan ja palvelutuotantoon. Perehtyminen tapahtuu tutustumalla asiakirjoihin, kuulemalla vastuuhenkilöitä, käymällä tutustumiskäynneillä toimialoilla sekä haastattelemalla virkamiehiä. Tarkoituksena on selvittää sitovien tavoitteiden toteuttaminen sekä koko strategisen ohjauksen toteuttaminen. Samalla selvitetään toiminnan tuloksellisuutta ja tarkoituksenmukaisuutta.

Tarkastuslautakunnan jäsenet ja varajäsenet ovat kaupunginvaltuutettuja. Tämä tuo osaltaan tietoa valtuuston ja valtuutettujen toiveista jo suunnitteluvaiheeseen.

Arviointi on toiminnan ohjausta ja kehittämistä. Vantaalla arviointia hyödynnetään osana taloussuunnittelu-, toiminta- ja strategiaprosessia. Tarkastuslautakunta on strategisen ohjauksen, demokratian sekä tilivelvollisuuden toteutumisen väline.

Tarkastuslautakunnan arviointisuunnitelma on toteutunut suunnitelman mukaisesti. Kokouksia järjestettiin koronan aikaan etä- ja hybridikokouksina.

Tilintarkastus

Tilintarkastaja on toteuttanut kalenterivuoden 2022 tilintarkastuksen työohjelmansa. Tilintarkastuskertomus on annettu 3.5.2023. Tilintarkastajana on valtuuston päätöksen mukaisesti toiminut KPMG Oy Ab. Päävastuullisena tilintarkastajana on emokaupungin osalta toiminut JHT, KHT Juha Huuskonen.

Sidonnaisuusilmoitukset

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on valvoa kuntalain 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi. Ilmoitusvelvollisuus koskee kunnanhallituksen ja maankäyttö- ja rakennuslaissa tarkoitettuja tehtäviä hoitavan toimielimen jäseniä ja varajäseniä, valtuuston ja lautakunnan puheenjohtajia ja varapuheenjohtajia, kunnanjohtajaa sekä kunnanhallituksen ja lautakunnan esittelijää. Ilmoitus on tehtävä kahden kuukauden kuluessa siitä, kun henkilö on tehtäväänsä valittu. Sidonnaisuuksissa tapahtuneet muutokset on myös ilmoitettava viipymättä.

Sidonnaisuusilmoitus on tehtävä luottamushenkilön tai viranhaltijan johtotehtävistä sekä luottamustoimista elinkeinotoimintaa harjoittavissa yrityksissä ja muissa yhteisöissä. Lisäksi ilmoitus tehdään merkittävästä varallisuudesta ja muistakin sidonnaisuuksista, joilla voi olla merkitystä luottamus- tai virkatehtävien hoitamisessa.

Tarkastuslautakunta on vienyt sidonnaisuusilmoitukset tiedoksi kaupunginvaltuustolle 28.2.2022 ja 30.1.2023.

Muu toiminta

Vantaan kaupungin tarkastuslautakunta on jatkanut PKS-kaupunkien Helsingin, Espoon ja Kauniaisten sekä HUS-kuntayhtymän tarkastuslautakuntien kanssa yhteistoimintaa koulutuksen ja yhteisen arvioinnin puitteissa. Toimintaa koordinoi tarkastuslautakuntien puheenjohtajista koostuva ohjausryhmä. Kaupunkien ja kuntayhtymän tarkastuslautakuntien yhteinen iltapäiväseminaari järjestettiin 17.11.2022 Vantaan kaupungin isännöimänä kaupungintalolla. Yhteinen arviointiaihe käsitteli lasten ja nuorten hyvinvoinnille asetettujen tavoitteiden edistämistä (arviointikertomuksen kohta 4.3).

Tarkastuslautakunta antaa erillisen toimintakertomuksen ja laatii toimintasuunnitelman.

Tiedotus

Vantaan kaupungin nettisivuilla osoitteessa https://www.vantaa.fi/fi/kaupunki-ja-paatoksenteko/organisaatio/ulkoinen-tarkastus esitellään kaupungin tarkastuslautakunta ja ulkoinen tarkastus ja sen vuosittaiset arviointikertomukset toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta.

Tarkastuslautakunnan esityslistat ja pöytäkirjat on asetettu verkkoon kaupunkilaisten luettavaksi osoitteessa www.vantaa.fi/paatoksenteko, johon on linkit myös edellä mainituilla sivuilla. Tarkastuslautakunta raportoi ja tiedottaa tehtäviinsä liittyvistä asioista ensisijaisesti kaupunginvaltuustolle. Tiedotuksessa noudatetaan soveltuvin osin kaupunginhallituksen hyväksymiä yleisiä ohjeita kaupungin tiedottamisen periaatteista.

Vantaalla 3.5.2023
Tarkastuslautakunta

Tuire Kaimio puheenjohtaja	Markku Weckman varapuheenjohtaja
Siri Ahokas	Reija Friman
Oskari Iivarinen	Naima el Issaoui
Jouko Jääskeläinen	Maarit Raja-Aho
Manav Phull	Minttu Sillanpää
Juha Suoniemi	Jussi Särkelä
Hussein al-Taee	

LIITE 1

Vuoden 2022 arviointikertomuksen laadintaan liittyvät esteellisyydet:
Tuire Kaimio, kaupunkikulttuurilautakunta, jäsen,
Markku Weckman, VAV-yhtymä Oy:n hallitus, jäsen,
Siri Ahokas, kaupunkiympäristölautakunta, jäsen,
Reija Friman, sosiaali- ja terveyslautakunta, jäsen,
Oskari Iivarinen, kaupunkiympäristölautakunta, jäsen,
Naima el Issaoui, kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan varajäsen ja VAV-yhtymä Oy:n hallitus, jäsen,
Manav Phull, kasvatuksen ja oppimisen lautakunta, jäsen,
Juha Suoniemi, Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy:n hallitus, jäsen,
Jussi Särkelä, VAV-yhtymä Oy:n hallitus, puheenjohtaja,
Hussein al Taee, kasvatuksen ja oppimisen lautakunta, varapuheenjohtaja.

Vuoden 2022 arviointikertomuksen laadintaan osallistuneiden varajäsenten esteellisyydet:
Antero Eerola, sosiaali- ja terveyslautakunta, jäsen,
Juha Järä, kaupunkikulttuurilautakunta, jäsen,
Tarja Eklund, kaupunkiympäristölautakunta, varapuheenjohtaja.

LYHENTEET:

ACE	Vantaan ja Telian sopimuksessa kaupungille hankittu monivaiheinen asiakaspalveluratkaisu
ARA	Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus
HIV	Ihmisen immuunikatovirus
HOT	Hyväksymis- ja omistautumisterapia
HR-järjestelmä	Henkilöstöhallintojärjestelmä
HUS	Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri
HYKS	Helsingin yliopistollinen keskussairaala
ILPPA	Sähköinen ilmoituspalvelujärjestelmä
JHT	Julkishallinnon ja -talouden tarkastaja
Keva	Kuntien eläkevakuutus
KHK	Kasvihuonekaasu
KHT	Keskuskauppakamarin hyväksymä tilintarkastaja
KVR	Kokonaisvastuurakentaminen
LiiSa	Liikkuva sairaala
MAL-sopimus	Maankäytön, asumisen ja liikenteen sopimus
MATTI	Maankäytön toimintamalli- ja tietojärjestelmä
NEET	Not employment, education or training/opintojen ja työmarkkinoiden ulkopuolella oleva
NPS	Net promoter score eli kuinka todennäköisesti suosittelisit palvelua ystävällesi
OKM	Opetus- ja kulttuuriministeriö
PKS	Pääkaupunkiseutu
PTS	Pitkän tähtäimen suunnitelma
ROIC	Return on invested capital/sijoitetun pääoman tuotto
S2	Suomi toisena kielenä
TEAviisari	Kunnan toimintaa kuntalaisten terveyden edistämisessä kuvaava verkkopalvelu
VATI	Valtion valvontatietojärjestelmä
VAV	Vantaan vuokra-asunnot
VTK	Vantaan teollisuuskiinteistöt

8 § ARA-vuokra-asuntojen asukasvalintojen valvonta Vantaalla / AK

VD/6414/10.04.01.00/2014

AK/ER/EV

Esitetään hyväksyttäväksi ARA-vuokra-asuntojen asukasvalinnan valvontatavat Vantaalla.

Vantaalla on yli 18 000 valtion arava- tai korkotukilainalla rahoitettua vuokra-asuntoa (niin sanottua ARA-vuokra-asuntoa) usean yleishyödyllisen vuokranantajatahon omistuksessa. Asukasvalinnan perusteina ovat hakijaruokakunnan asunnontarve, varallisuus ja tulot.

Kunnan tehtävänä on valvoa, että valtion tuella rakennetuissa vuokra- ja osaomistusasunnoissa asukasvalinnat toteutetaan aravarajoituslaissa (1190/1993), vuokra-asuntolainojen ja asumisoikeustalolainojen korkotuesta annetussa laissa (604/2001), vuokratalojen rakentamislainojen lyhytaikaisesta korkotuesta annetussa laissa (574/2016) sekä asukkaiden valinnasta arava- ja korkotukiasuntoihin annetussa valtioneuvoston asetuksessa (166/2008) tarkoitetulla tavalla.

Kaupunkisuunnittelulautakunta 18.8.2014 § 26 on päättänyt asukasvalinnan valvontatavasta Vantaalla. ARA-vuokra-asuntojen asukasvalinnan valvontavastuisiin on tullut muutos 1.9.2023 voimaan tulleen lain vuokra-asuntolainojen ja asumisoikeustalolainojen korkotuesta annetun lain muuttamisesta (512/2023) myötä. Lakimuutoksen myötä Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus (ARA) on antanut 30.5.2023 kunnille ohjeen, jonka mukaan kuntien on suositeltavaa päivittää asukasvalintojen valvontatavat ajan tasalle. Aiemmin kaikkien ARA-vuokra-asuntojen, mukaan lukien erityisasumisen kohteiden, asukasvalintojen valvonnasta on vastannut kunta. Lakiuudistuksen myötä hyvinvointialueelle siirtyy valvontavastuu 1.9.2023 alkaen koskien kaikkia alueella olevia ARA-lainoitettuja asuntoja, joissa asukkaaksi valitaan erityisryhmiä, joiden asumispalveluiden järjestäminen kuuluu hyvinvointialueelle.

ARA-vuokra-asuntojen asukasvalintojen valvontaa suoritetaan Vantaalla jälkivalvontana. Vuokra-asuntojen omistajat toimittavat kuukausittain ilmoitukset tehdyistä asukasvalinnoista. Poikkeuslupahakemukset, joissa on poikettu asukasvalintaperusteista, pyydetään toimittamaan ennen asukkaan asuttamista Vantaan kaupungin asukasvalintoja valvovan viranhaltijan hyväksyttäviksi. ARA:n nimeämät uudet yhteisöt toimittavat valmistuvan vuokra-asuntokohteen ensimmäiset asukasvalinnat etukäteen kunnan hyväksyttäväksi. Mikäli havaitaan, ettei vuokratalon omistaja noudata säännöksiä ja ohjeita, voidaan valvontaa tehostaa muuttamalla se etukäteisvalvonnaksi. Jatkossakin asukasvalinnan valvontaa suoritetaan edellä mainitulla tavalla, lukuun ottamatta Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen valvontavastuulle siirtyvien erityisryhmien asuntojen asukasvalinnan valvontaa.

Helsinki, Espoo ja Vantaa ovat sopineet asukasvalinnassa noudatettavista yhtenäisistä menettelytavoista. Tarkemmat asukasvalinnan valvontaan koskevat ohjeet ARA-asukasvalintaan liittyville toimijoille löytyvät Helsingin, Espoon ja Vantaan ARA-vuokra-asuntojen asukasvalintaa täydentävistä ohjeista, jotka on hyväksytty **kaupunkitilalautakunnassa 7.6.2023 § 7**. Ohjeet tulivat voimaan 1.9.2023 alkaen.

Vantaan kaupungin hallintosäännön 9 luvun 4 §:n kohdan 31 mukaan kaupunkitilalautakunta päättää valtion tukeman asuntotuotantoon liittyvää asukasvalintaa koskevista ohjeista.

Kaupunkitilalautakunta 20.9.2023 § 8

Kiinteistöjohtajan esitys:
Päätetään hyväksyä esittelyosassa kuvatut ARA-vuokra-asuntojen asukasvalintojen valvonnassa noudatettavat valvontatavat.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:
- Helsingin, Espoon ja Vantaan ARA-vuokra-asuntojen asukasvalintaa täydentävät ohjeet

Täytäntöönpano: Kiinteistöhallinta ja asuminen

Muutoksenhakuohje: 1. Oikaisuvaatimus kaupunkitilalautakunnalle

Lisätiedot:
asumisen erityisasiantuntija Elina Virtanen, puh. 040 627 6765
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

HELSINGIN, ESPOON JA VANTAAN ARA-VUOKRA-ASUNTOJEN ASUKASVALINTAA TÄYDENTÄVÄT OHJEET

Vantaa

Helsinki

ESPOO
ESBO

LIITE: Kaupunkitilalautakunta 20.09.2023 / 8 §

SISÄLLYSLUETTELO

1. JOHDANTO 2
2. ASUKASVALINTA 2
3. ASUNTOJEN HAKU 2
3.1 Asuntohakemukseen tarvittavat selvitykset 2
3.2 Tarkennuksia varallisuuden arvon selvittämisessä 2
3.2.1 Osakehuoneisto 2
3.2.2 Kiinteistö 3
3.2.3 Osakkeet, arvopaperit ja suuret talletukset 3
3.2.4 Omistusasunto lähtöpaikkakunnalla 3
4. ASUKASVALINNAN PERUSTEET 4
4.1 Yleiset tavoitteet ja valintaperusteet 4
4.2 Tulot 4
4.3 Varallisuus 4
4.3.1 Varallisuusrajat Helsingissä, Espoossa ja Vantaalla 4
4.4 Etusijajärjestys 5
Luokka 1 = erittäin kiireellinen asunnontarve 5
Luokka 2 = kiireellinen asunnontarve 6
Luokka 3 = asunnon tarpeessa 6
5. ETUKÄTEEN KUNNALLA HYVÄKSYTETTÄVÄT ASUKASVALINNAT 7
5.1 Poikkeus varallisuuden enimmäisrajoista 7
5.2 Edellytykset täyttävien hakijoiden puuttuminen 7
5.3 Tilapäiset poikkeusluvat asukasvalinnassa 7
5.4 Asuntojen käyttäminen muuhun tarkoitukseen kuin asumiseen 8
5.5 Uusien vuokrataloyhteisöjen ensimmäiset asukasvalinnat 8
6. ASUKASVALINNAN VALVONTA 8
6.1 Asukasvalintojen raportointi 8
6.2 Pistokokein tehtävä valvonta 9
7. YHTEYSTIEDOT 10
8. Liitteet 11

LIITE: Kaupunkitilalautakunta 20.09.2023 / 8 §

1. JOHDANTO

ARA-vuokra- ja osaomistusasuntojen asukasvalinnan yleisestä ohjauksesta vastaa Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus (ARA), joka antaa vuokratalojen omistajille ja kunnille ohjeita asukasvalinnan menettelytavoista. **Viimeisin päivitetty versio ARA:n asukasvalintaoppaasta on saatavilla internetsivulta www.ara.fi/asukasvalinta.** Tässä ohjeessa viitataan ARA:n asukasvalintaoppaaseen, joka on voimassa 7.5.2019 alkaen.

Helsinki, Espoo ja Vantaa ovat sopineet yhteisistä asukasvalintojen menettelytavoista ja valvonnasta. Tämä ohje on laadittu täydentämään asukasvalintoja, jotka poikkeavat ARA:n asukasvalintaoppaasta.

2. ASUKASVALINTA

Asukkaiden valinta perustuu sosiaaliseen tarkoituksenmukaisuuteen ja taloudelliseen tarpeeseen, joita arvioidaan hakijaruokakunnan asunnontarpeen, varallisuuden ja tulojen perusteella. Asukasvalintaa koskevat keskeiset säädökset on esitetty ARA:n asukasvalintaoppaassa kohdassa 1. Asukasvalinnan yleiset tavoitteet.

3. ASUNTOJEN HAKU

3.1 Asuntohakemukseen tarvittavat selvitykset

ARA:n asukasvalintaoppaassa (*5.3 Hakemuksen liitteet*) luetellaan mitkä selvitykset (esim. palkkatodistukset yms.) on annettava asuntohakemuksen liitteeksi **ennen vuokrasopimuksen tekemistä.**

3.2 Tarkennuksia varallisuuden arvon selvittämisessä

Mikäli hakijalla on omistuksessaan osakehuoneisto, kiinteistö tai osakkeita, arvopapereita tai suuria talletuksia, tulee hakijan tehdä niiden arvosta erillinen selvitys.

3.2.1 Osakehuoneisto

Jos hakijan varallisuutena on osakehuoneisto, voidaan osakehuoneiston jälleenmyyntihinta määrittää Tilastokeskuksen julkaisemien vanhojen kerrostaloasuntojen keskimääräisten neliöhintojen perusteella, ellei hakijalla ole kiinteistönvälittäjältä myyntitoimeksiantoa/välityssopimusta tai kauppakirjaa vuoden sisällä tehdystä kaupasta.

Asuntojen hinnoista lisätietoa:

- Vanhojen osakehuoneistojen velattomat neliöhinnat huoneisto- ja talotyypin mukaan löytyvät Tilastokeskuksen verkkosivuilta: https://stat.fi/tilasto/ashi
- ARAn ja Ympäristöministeriön nettisivuilta saa tietoa 12kk ajalta toteutuneista asuntokaupoista: http://asuntojen.hintatiedot.fi/haku/

LIITE: Kaupunkitilalautakunta 20.09.2023 / 8 §

3.2.2 Kiinteistö

Mikäli hakijan varallisuutena on kiinteistö, pyydetään hakijaa toimittamaan kyseisen vuoden kiinteistöverolippu. Jos kiinteistöverolipussa veron perusteena oleva hakijan omistusosuuden mukainen verotusarvo yhteensä alittaa 20 000 euroa, otetaan kiinteistön arvona huomioon verotusarvo sellaisenaan. Tilanteissa, joissa kiinteistön verotusarvo ylittää 20 000 euroa, tulee hakijan toimittaa esimerkiksi kiinteistönvälittäjän antama luotettava selvitys kiinteistön jälleenmyyntihinnasta hakemusajankohtana.

3.2.3 Osakkeet, arvopaperit ja suuret talletukset

Mikäli varallisuutena on muita osakkeita ja arvopapereita, hakijan tulee toimittaa selvitys niiden arvosta hakuajankohtana.

3.2.4 Omistusasunto lähtöpaikkakunnalla

- Hakijan omistama sijoitusasunto huomioidaan aina varallisuutta arvioitaessa.
- Jos hakijan omistama asunto on vuokralla, niin kyseisen asunnon vuokra otetaan huomioon hakijaruokakunnan tulona asukasvalinnassa.
- Pääkaupunkiseudulle työn takia muualta Suomesta muutettaessa omistusasuntoa ei huomioida varallisuutena, jos asunto sijaitsee yli 80 kilometrin päässä työpaikan sijaintikunnasta ja jos hakija asuu kyseisessä asunnossa.
- Jos hakijalla on omistusasunto pääkaupunkiseudulla tai se sijaitsee alle 80 kilometrin päässä työpaikan sijaintikunnasta, omistusasunto huomioidaan varallisuutta arvioitaessa. Rajaus perustuu julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annettuun lakiin (916/2012), jonka 9 §:n mukaan henkilön työssäkäyntialue ulottuu 80 kilometrin etäisyydelle hänen tosiasiallisesta asuinpaikastaan. Helsingin, Espoon ja Vantaan työssäkäyntialueet ovat:

Helsinki

Varallisuutta arvioitaessa omistusasunto huomioidaan seuraavissa kunnissa:

Askola, Espoo, Hausjärvi, Helsinki, Hyvinkää, Inkoo, Järvenpää, Karkkila, Kauniainen, Kerava, Kirkkonummi, Lohja, Loppi, Loviisa, Myrskylä, Mäntsälä, Nurmijärvi, Pornainen, Porvoo, Pukkila, Riihimäki, Sipoo, Siuntio, Tuusula, Vantaa, Vihti

Espoo

Varallisuutta arvioitaessa omistusasunto huomioidaan seuraavissa kunnissa:

Espoo, Helsinki, Hyvinkää, Inkoo, Järvenpää, Karjaa, Kauniainen, Kerava, Kirkkonummi, Lohja, Mäntsälä, Nurmijärvi, Pornainen, Porvoo, Riihimäki, Sipoo, Siuntio, Tuusula, Vantaa, Vihti

Vantaa

Varallisuutta arvioitaessa omistusasunto huomioidaan seuraavissa kunnissa:

Askola, Espoo, Hausjärvi, Helsinki, Hyvinkää, Inkoo, Järvenpää, Karjaa, Kauniainen, Kerava, Kirkkonummi, Lohja, Mäntsälä, Nurmijärvi, Pornainen, Porvoo, Pukkila, Riihimäki, Sipoo, Siuntio, Tuusula, Vantaa, Vihti

4. ASUKASVALINNAN PERUSTEET

4.1 Yleiset tavoitteet ja valintaperusteet

Tavoitteena on, että ARA-vuokra-asunnot tarjotaan vuokra-asuntoa eniten tarvitseville ruokakunnille ja samalla pyritään vuokratalon monipuoliseen asukasrakenteeseen ja sosiaalisesti tasapainoiseen asuinalueeseen. Tarkoituksena on, että useita asuntomarkkinoilla vaikeasti asutettavia hakijoita ei asutettaisi samaan taloon ja samalle alueelle. Asukasvalinnan perusteina ovat hakijaruokakunnan asunnontarve, varallisuus ja tulot. Asukasvalintapäätöksen tekeminen edellyttää aina hakijoiden asunnontarpeen kiireellisyyden keskinäistä vertailua, josta tarkemmin tämän ohjeen kohdassa 4.4 Etusijajärjestys ja ARA:n asukasvalintaoppaassa kohdassa *3.5 Etusijajärjestys*.

4.2 Tulot

Hakijaruokakunnan tulot kuuluvat asukasvalintaperusteisiin tasavertaisena tekijänä hakijaruokakunnan asunnontarpeen ja varallisuuden kanssa ja ne on otettava huomioon hakijoita etusijajärjestykseen asetettaessa. Tarkemmat ohjeet tulojen huomioimisesta, laskemisesta ja hakijaruokakuntien tulojen vertailusta löytyvät ARA:n asukasvalintaoppaasta kohdasta *3.4 Tulot*.

4.3 Varallisuus

Varallisuuden merkitystä arvioitaessa tulee ottaa huomioon myös omaisuuden realisointimahdollisuudet. Jos omaisuus on vaikeasti realisoitavissa, voidaan siitä ottaa tapauskohtaisesti huomioon vain osa. Samoin voidaan menetellä, jos hakijoilla on erityisen pienet tulot. Varallisuudesta voidaan tietyissä tilanteissa vähentää oman asunnon arvo (muutto työn perässä ja palvelutalot). Tarkennukset tämän ohjeen kohdassa 3.1 Asuntohakemuksen tarvittavat selvitykset. Varallisuuden selvittämisestä ja varallisuusrajoista lisätietoa ARA:n asukasvalintaoppaasta kohdasta *3.3 Hakijan varallisuus.*

4.3.1 Varallisuusrajat Helsingissä, Espoossa ja Vantaalla

ARA:n suosituksen mukaisesti lasketut varallisuuden enimmäisrajat (euroina):

Helsingissä 1.1.2023 alkaen

1 henkilö	2 henkilöä	3 henkilöä	4 henkilöä	5 henkilöä
99 000	138 000	231 000	236 000	241 000

Helsingissä hakijatalouden koon kasvaessa varallisuusrajaa korotetaan 5 000 eurolla henkilöä kohden. Varallisuusrajat tarkistetaan kerran vuodessa ja rajoja muutetaan, mikäli asuntojen hintakehitys sitä edellyttää.

Espoossa 1.1.2023 alkaen

1 henkilö	2 henkilöä	3 henkilöä	4 henkilöä	5 henkilöä
81 000	101 000	135 000	145 000	155 000

LIITE: Kaupunkitilalautakunta 20.09.2023 / 8 §

Espoossa hakijatalouden koon kasvaessa varallisuusrajaa korotetaan 10 000 eurolla henkilöä kohden. Varallisuusrajat tarkistetaan kerran vuodessa ja rajoja muutetaan, mikäli asuntojen hintakehitys sitä edellyttää.

Vantaalla 1.1.2023 alkaen

1 henkilö	2 henkilöä	3 henkilöä	4 henkilöä	5 henkilöä
61 000	76 000	102 000	112 000	122 000

Vantaalla hakijatalouden koon kasvaessa varallisuusrajaa korotetaan 10 000 eurolla henkilöä kohden. Varallisuusrajat tarkistetaan kerran vuodessa ja rajoja muutetaan, mikäli asuntojen hintakehitys sitä edellyttää.

4.4 Etusijajärjestys

Asunnontarve, varallisuus ja tulot ovat lähtökohtaisesti tasavertaisia kriteerejä asetettaessa hakijoita etusijajärjestykseen. Asukasvalinnassa etusijalle on asetettava asunnottomat ja muut kiireellisimmässä asunnon tarpeessa olevat, vähävaraisimmat ja pienituloisimmat hakijat. Lisätietoa ARA:n asukasvalintaoppaasta kohdassa *3.5 Etusijajärjestys*.

Kunnat voivat lain puitteissa täydentää asukasvalintaan liittyvää ohjeistusta, ja Helsingissä, Espoossa ja Vantaalla kiireellisyysluokissa on haluttu huomioida tiettyjä alueen erityispiirteitä.

Luokka 1 = erittäin kiireellinen asunnontarve

- **Hakija on asunnoton**

  Asunnottomiksi hakijoiksi luetaan:

  - ulkona ja tilapäissuojissa asuvat
  - yömajoissa asuvat
  - hoito- ja huoltokodeissa asuvat
  - matkustajakodissa tai muussa tilapäismajoituksessa asuvat
  - tuki- tai kriisiasunnossa asuvat tai
  - tilapäisesti sukulaisten tai tuttavien luona asunnon puutteen vuoksi asuvat.

- **Hakijalla on uhka joutua asunnottomaksi ilman omaa syytään**

  Asunnottomuuden uhaksi luetaan, mikäli

  - hakija on irtisanottu nykyisestä asunnostaan
  - hakija jää asunnottomaksi asunnon purkamisen vuoksi
  - hakija jää asunnottomaksi omistusasunnon pakkomyynnin vuoksi tai
  - hakijan nykyinen asunto on viranomaisen päätöksellä todettu asumiskelvottomaksi.

- **Hakijalla on välttämätön ja pysyvä esteettömän asunnon tarve ja nykyinen asunto ei ole esteetön**

- **Hakija asuu erittäin ahtaasti**
    - Erittäin ahtaasti asumiseksi luokitellaan tilanne, jossa asunnossa asuu kolme henkilöä tai enemmän / asuinhuone tai enintään 10 m² henkilöä kohden. Keittiötä ei lasketa asuinhuoneeksi.

- **Hakija on muuttamassa paikkakunnalle, jossa hänellä on työpaikka, mutta ei asuntoa**

Luokka 2 = kiireellinen asunnontarve

- **Hakijalla on tuloihin nähden kohtuuttomat asumiskustannukset**
    - Kohtuuttomiksi asumiskustannuksiksi katsotaan tilanne, jossa kotitaloudelta kuluu yli 40 % bruttotuloista nykyisen asunnon vuokraan ja muihin asumiskustannuksiin.

- **Hakijalla on määräaikainen vuokrasopimus, jota ei ole mahdollista jatkaa**

- **Hakija on 18 vuotta täyttänyt ja asuu vanhempiensa luona kunnassa, josta hakee asuntoa**

- **Hakija asuu ahtaasti**
    - Ahtaasti asumiseksi luokitellaan tilanne, jossa asunnossa asuu enemmän kuin yksi henkilö, mutta alle kolme henkilöä / asuinhuone tai enintään 15 m² henkilöä kohden. Keittiötä ei lasketa asuinhuoneeksi. Yhden vanhemman talouksissa ahtaasti asumiseksi luokitellaan tilanne, jossa vanhemmalla ei ole omaa makuuhuonetta.

- **Oma tai perheenjäsenen pysyvä sairaus tai vamma edellyttää terveellisempää tai sopivampaa asuntoa**
    - Ei koske esteettömän asunnon tarvetta (ks. etusijajärjestyksen luokka 1).
    - Hakemukseen on aina liitettävä lääkärintodistus.

- **Avioparin tai avoparin erilleen muuttamisen esteenä on asunnon puuttuminen**

Luokka 3 = asunnon tarpeessa

- **Kaikki hakijat, jotka eivät kuuluu kiireellisyysluokkiin 1 tai 2**

- **Varallisuuden enimmäisrajan ylittäville hakijoille ei asuntoa voida tarjota.**

- **Luokkaan 3 kuuluvat esimerkiksi hakijat**
    - joilla on pitkä ja/tai hankala työmatka (ei koske työn vuoksi kuntaan muualta muuttavia, ks. luokka 1)
    - jotka ovat perustamassa perhettä ja vailla yhteistä asuntoa
    - joiden asunto on vuorotyön vuoksi sopimaton
    - joiden nykyinen asunto on muun syyn vuoksi epätyydyttävä.

5. ETUKÄTEEN KUNNALLA HYVÄKSYTETTÄVÄT ASUKASVALINNAT

5.1 Poikkeus varallisuuden enimmäisrajoista

Hakija voidaan valita asukkaaksi arava- tai korkotukivuokra-asuntoon varallisuuden määrästä riippumatta, jos kyse on sellaisen asumisen tukemisesta, joka on **sosiaalisista ja terveydellisistä syistä erityisen tarpeellista** (valtioneuvoston asetus 166/2008). Tämä koskee lähinnä palveluasumista. Asukkaaksi ei saa kuitenkaan valita hakijaruokakuntaa, jonka varallisuus tai kuukausitulot ovat riittävät tarvetta vastaavan asunnon ja huolenpidon hankkimiseen. Valittaessa asukkaita sosiaalisella tai terveydellisellä perusteella, hakijoiden asunnontarve, tulot ja varallisuus selvitetään ja hakijat asetetaan etusijajärjestykseen asukasvalintaperusteiden mukaan. Hakemuksen liitteenä on muiden selvitysten lisäksi oltava aina lausunto palveluasumisen tarpeellisuudesta. Lisätietoa ARA:n asukasvalintaoppaassa kohdassa *8. Palvelutalojen asukasvalinta*.

Helsingissä, Espoossa ja Vantaalla noudatetaan seuraavaa menettelyä valittaessa asukkaita valtion lainoittamiin tai korkotukemiin palvelutaloihin ja -asuntoihin:

- Palveluasuntojen asukkaiden valinnassa ei varallisuutena oteta huomioon hakijan vakituisessa käytössä olevaa omistusasuntoa.
- Muutoin noudatetaan tämän ohjeen kohdassa 4.3 mainittuja yleisiä ARA-vuokra-asuntojen asukkaiden valinnan varallisuusrajoja.
- Hakemukset, joissa varallisuus ylittää kunnan asettamat varallisuusrajat, tulee aina toimittaa etukäteen kunnan hyväksyttäviksi.

5.2 Edellytykset täyttävien hakijoiden puuttuminen

Jos asukasvalintaperusteiden mukaiset edellytykset täyttäviä hakijoita ei ole, voidaan asukkaaksi valita muitakin hakijoita (valtioneuvoston asetus 166/2008, 8 §). Asukkaaksi on kuitenkin valittava hakija, jonka olot ovat lähinnä asukasvalintaperusteiden mukaisia edellytyksiä. Lisätietoa ARA:n asukasvalintaoppaassa kohdassa *3.11 Edellytykset täyttävien hakijoiden puuttuminen*.

Kunta päättää asukasvalinnan hyväksymisestä. Hakemukseen tulee liittää selvitys siitä, miten asuntoa on markkinoitu ja muut mahdolliset perustelut.

5.3 Tilapäiset poikkeusluvat asukasvalinnassa

Kunta voi antaa luvan käyttää ARA-vuokra-asuntoa muiden kuin em. edellytykset täyttävien henkilöiden asuntona tilapäisesti, kuitenkin enintään kahdeksi vuodeksi kerrallaan, kun kyseessä on yhteiskunnan kannalta tarkoituksenmukaisten ja tarpeellisten tai muutoin kiireellisten toimenpiteiden suorittaminen (valtioneuvoston asetus 166/2008, 7 §). Lisätietoa ARA:n asukasvalintaoppaassa kohdassa *3.10 Tilapäiset poikkeusluvat asukasvalinnassa*.

Luvan saaminen edellyttää kirjallista hakemusta kunnalle eikä luvan antaminen saa oleellisesti haitata edellytykset täyttävien hakijoiden asunnonsaantia. Poikkeuslupa voi koskea vain vähäistä määrää asuntoja.

LIITE: Kaupunkitilalautakunta 20.09.2023 / 8 §

5.4 Asuntojen käyttäminen muuhun tarkoitukseen kuin asumiseen

Erityisistä syistä voidaan myöntää lupa käyttää ARA-vuokra-asuntoa muuhun kuin asuintarkoitukseen, kun lupa koskee vähäistä asuntomäärää. Lupaa voi hakea tilapäistä tai pysyvää käyttötarkoituksen muutosta varten. Hakemuksen perusteluista on käytävä ilmi vapaana olevien asuntojen ja asuntoa hakevien henkilöiden määrät sekä tiedot siitä, kuinka pitkään asunnot ovat olleet tyhjillään.

Aravarajoituslain (1190/1993), uuden korkotukilain (604/2001) ja investointiavustuslain (1281/2004) kohteiden osalta lupa käyttötarkoituksen muutokseen haetaan ARAlta.

Vanhan korkotukilain (291/2005) ja uuden lyhyen korkotukilain (574/2016) nojalla lainoitetuissa asunnoissa lupa haetaan kunnalta. Kunnan on kuitenkin ennen käyttötarkoituksen muutoksen toteuttamista ilmoitettava myöntämästään luvasta ARAlle.

Lisätietoa ARA:n asukasvalintaoppaassa kohdassa *10 Asuntojen käyttäminen muuhun tarkoitukseen kuin asumiseen*. Käyttötarkoituksien muutoksiin liittyvissä tilanteissa voi kysyä neuvontaa kunnan valvovalta viranomaiselta.

5.5 Uusien vuokrataloyhteisöjen ensimmäiset asukasvalinnat

ARA:n nimeämät uudet yhteisöt toimittavat ensimmäisen kohteensa asukasvalinnat ARA-vuokra-asuntoihin etukäteen kunnan hyväksyttäväksi. Muiltakin yhteisöiltä uusien vuokra-asuntojen ensimmäiset asukasvalinnat voidaan pyytää etukäteen kunnan hyväksyttäväksi.

6. ASUKASVALINNAN VALVONTA

6.1 Asukasvalintojen raportointi

Helsingissä, Espoossa ja Vantaalla asukasvalinnan valvonta tehdään ns. jälkivalvontana eli ARA-vuokra-asuntojen omistajat eivät pääsääntöisesti lähetä asukasvalintojaan etukäteen kunnan hyväksyttäviksi.

Asukasvalinnoista (myös asunnonvaihtajista) tulee kerran kuukaudessa lähettää seuraavat tiedot valituista vuokralaisista kuntien asuntoviranomaisille:

- asunnon osoite
- huoneistotyyppi ja koko
- vuokrasopimuksen alkamispäivä
- hakijan, puolison ja muiden yli 18-vuotiaiden nimet ja syntymäajat
- ruokakunnan koko yli 18 v/ alle 18 v
- ruokakunnan bruttotulot/kk
- ruokakunnan nettovarallisuus yhteensä (varallisuudesta vähennetään velat)
- asunnontarve (esim. asunnoton, irtisanottu)

Asukasvalinnat toimitetaan sähköisesti kuntien asuntoviranomaisille vapaamuotoisella raportilla tai *liitteen 1* mukaisella lomakkeella.

Omistajien tulee varautua pyydettäessä esittämään vuokra-asuntoihin valittujen ja hakijoiden hakemusasiakirjat sekä antamaan muita laista ilmeneviä selvityksiä asunnoista ja hakijoista.

LIITE: Kaupunkitilalautakunta 20.09.2023 / 8 §

Mikäli kunta havaitsee, ettei vuokratalon omistaja noudata säännöksiä ja ohjeita tai noudattaa niitä puutteellisesti, voidaan valvontaa tehostaa muuttamalla se määräajaksi tai toistaiseksi etukäteisvalvonnaksi.

6.2 Pistokokein tehtävä valvonta

Kunnat pyytävät harkintansa mukaan nähtäväkseen vuokra-asuntoihin valittujen ja muiden vuokra-asuntoa hakeneiden hakemukset liitteineen ARA-vuokratalojen omistajilta.

LIITE: Kaupunkitilalautakunta 20.09.2023 / 8 §

7. YHTEYSTIEDOT

HELSINGIN KAUPUNKI
Kaupunkiympäristön toimiala
Asuntopalvelut
Asumisen viranomaispalvelut
PL 58231
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
puh. 09 310 1691 (vaihde)
asvalvonta@hel.fi

ESPOON KAUPUNKI
Kaupunkiympäristön toimiala
Asuntoyksikkö
PL 49,
02070 ESPOON KAUPUNKI
puh.09 81621 (vaihde)
aravalvonta@espoo.fi

VANTAAN KAUPUNKI
Kaupunkiympäristön toimiala
Kiinteistöhallinta ja asuminen
Asumisen viranomaispalvelut
PL 1860
01030 VANTAAN KAUPUNKI
puh. 09 839 11 (vaihde)
etunimi.sukunimi@vantaa.fi
Asumisen erityisasiantuntija Elina Virtanen
p. 040 627 6765

Jakelu: ARA-vuokra-asuntojen omistajat

8. Liitteet

Liite 1. Lomake asukasvalintojen ilmoittamiseksi:
https://www.hel.fi/static/kv/asunto-osasto/asval_ilm_liite1.xlsx

LIITE: Kaupunkitilalautakunta 20.09.2023 / 8 §

9 § Kortteli 1, Tikkurilan osaamiskampuksen uudisrakennuksen hankesuunnitelman hyväksyminen / AK

VD/5390/10.03.02.01/2023

TeA/AK/PW/EK/JHy

Kortteli 1, Tikkurilan osaamiskampus -uudisrakennuksen (aiemmin ”Oppimiskampus”) toisen asteen, vapaan sivistystyön kansalaisopiston ja aikuisten perusopetuksen tilat tarvitaan riittävien ja laadukkaiden opetustilojen tarjoamiseksi kasvavalle opiskelijamäärälle. Toimipisteeseen tulee sijoittumaan tilapaikat yhteensä 2615 opiskelijalle, joista 1365 tilapaikkaa on Vantaan Ammattiopisto Varian aloille; ravintola- ja cateringala, elintarvikeala, hiusala, kuvallisen ilmaisun ala, valmentava koulutus, sosiaali- ja terveysala, matkailuala ja ICT-ala. Vantaan aikuisopiston Tikkurilan toimipisteelle on 750 tilapaikkaa ja aikuisten perusopetukselle 200 tilapaikkaa. Tikkurilan lukion opiskelijoille on 300 tilapaikkaa. Uudisrakennukselle laskettu tavoitehinta on 99,1 miljoonaa euroa (alv 0 %, KL 115).

Vantaan kaupungin omistaman monialaisen, perusopetusta ja oppisopimuskoulutusta järjestävän Vantaan Ammattiopisto Varian opetustoiminnat on suunniteltu keskitettävän nykyisen neljän toimipisteen sijasta kolmeen nykyaikaiseen ja terveelliseen opetustilaan: Tikkurilan osaamiskampus Kortteli 1:een, Vehkalaan sekä Hiekkaharjuun. Kortteli 1 -hanke tehostaa Varian tilankäyttöä, helpottaa vastaamaan opiskelijamäärien kasvuun ja koulutussisältökysynnän muutoksiin ja vaihteluun sekä mahdollistaa ja tukee opetuksen, koulutuksen ja oppimispolkujen kehittämistä.

Tikkurilan lukion lisäpaikkojen sijoittaminen Kortteli 1:een vastaa Vantaan lukiokoulutuksen tilapaikkojen tarpeen kasvuun ja tukee Vantaan kaupungin tavoitteita lukiokoulutuksen tarjonnassa. Hanke mahdollistaa myös aikuislukion paikkojen sekä IB Diploma Programmen aloituspaikkojen lisäämisen, mikä kasvattaa lukiokoulutuksen vetovoimaisuutta sekä tarjoaa aloituspaikkoja kansainvälisesti orientoituneille opiskelijoille.

Vantaan aikuisopiston vapaan sivistystyön kansalaisopiston ja maahanmuuttajakoulutuksen nykyiset tilat sekä laajenevan aikuisten perusopetuksen tilat Tikkurilassa keskitetään kampukselle rakennettaviin tiloihin.

Hankesuunnitelma on laadittu yhteistyössä Vantaan kaupungin toimitilajohtamisen palveluyksikön, Kasvatuksen ja oppimisen toimialan, Vantaan ammattiopisto Varian, Tikkurilan lukion, Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan, Vantaan aikuisopiston, kaupunkisuunnittelun sekä konsulttitoimisto JKMM Arkkitehdit Oy:n kanssa. Hanke tulee sijoittumaan Tikkurilan Jokiniemen kaupunginosaan lähelle Tikkurilan rautatieasemaa. Alueella on käynnissä kaavamuutos. Tontti esitetään sijoittuvan kaavoitettavan alueen pohjoisosaan Valkoisenlähteentien, Jokiniemenkadun ja junaradan ja Grönbergin puiston väliselle alueelle. Tavoitteena on arkkitehtuuriltaan ja kaupunkikuvaltaan korkealaatuinen kokonaisuus. Kortteli 1 -uudisrakennus muodostaa yhdessä Tikkurilan Lukion päärakennuksen, Varian Hiekkaharjun toimipisteen sekä alueen muiden nykyisten ja tulevaisuudessa kaavailluiden opetusrakennusten kanssa Tikkurilan osaamiskampusalueen.

Kaupunginjohtajan hankejohtoryhmässä lokakuussa 2020 tehdyn päätöksen myötä Varia on osa kampusrakennusta. Hanke on 9.3.3021 päivätyn Toisen asteen koulutuksen palveluverkkoselvityksen mukainen. Palveluverkkoselvitys on hyväksytty opetuslautakunnassa 19.4.2021 § 7 ja teknisessä lautakunnassa 5.5.2021 § 7. Kaupunginhallitus on hyväksynyt palveluverkkoselvityksen 24.5.2021 § 34.

Tikkurilan Jokiniemen Oppimiskampuksen toisen asteen tilojen 7.9.2021 päivätty tarveselvitys on hyväksytty kaupunginhallituksessa 4.10.2021 § 10.

Kaupunginjohtajan hankejohtoryhmässä 7.4.2022 käsiteltiin Aikuisopiston tilojen lisäämistä Oppimiskampushankkeeseen ja todettiin, että suunnittelua voidaan jatkaa siltä pohjalta, että aikuisopistokin tulee sijoittumaan Oppimiskampukseen.

Kaupunginhallitus linjasi 19.12.2022 § 12 päätöksessään kampusalueen kehittämistä koskevista periaatteista, joita ovat kestävyys, yhteistyö ja osallisuus. Tikkurilan osaamiskampukselle on laadittu ´”Yhteiskäytön design manual”, joka on työkalu koko alueen kehittämiselle. Design manualin tavoitteena on mahdollistaa alueelle vahvempi yhteistyöverkosto, joka ottaa huomioon muutokset työkulttuurissa sekä mahdollistaa resurssiviisaiden ja tehokkaiden tilainvestointien toteuttamisen. Jatkosuunnittelussa noudatetaan Yhteiskäytön design manualin tavoitteita.

Tikkurilan Jokiniemen Oppimiskampuksen uudisrakennuksen 26.1.2023 päivätty tarveselvitys on hyväksytty kaupunginhallituksessa 27.2.2023 § 12. Tarveselvityksessä määritetty kokonaislaajuus oli 22 580 htm2 / 27 650 brm2 ja sen perusteella laskettu kustannusennuste hankkeelle oli 88,9 milj. euroa (alv 0 %, KL 119, 1/23).

Kohteen hankesuunnitelmassa määritetty kokonaislaajuus on 23 920 htm2 / 29 320 brm2. Hankesuunnitelman perusteella laskettu, 16.8.2023 päivätty tavoitehinta hankkeelle on 99,1 milj. euroa (alv 0 %, KL 115, 5/23). Kustannuksia nostaneita tekijöitä tarveselvitysvaiheesta ovat tarkentuneet suunnitelmat: neliöiden kasvu, kaaviotasoiset luonnossuunnitelmat sekä teknisten järjestelmien tarkentuminen (mm. sprinklerjärjestelmä, varavoima). Jatkosuunnittelussa tullaan aktiivisesti etsimään kustannustehokkaita optimoituja suunnitteluratkaisuja.

Kasvatuksen ja oppimisen lautakunta on osaltaan hyväksynyt hankesuunnitelman 12.9.2023 § 6. Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunta on osaltaan hyväksynyt hankesuunnitelman 12.9.2023 § 25.

Taloussuunnitelmassa 2021–2024 Oppimiskampuksen toiseen asteen tilat on esitetty toteutettavaksi VTK Kiinteistöt Oy:n hankkeena. Taloussuunnitelmassa 2023–2026 aikuisopiston tilat ja aikuisten perusopetuksen tilat -uudisrakennukset on esitetty toteutettavaksi VTK Kiinteistöt Oy:n hankkeena.

Alustava VTK Kiinteistöt Oy:n aikataulu valmistumiselle on 07/2028.

Vantaan kaupungin hallintosäännön 8 luvun 1 §:n kohdan 31 mukaan kaupunginhallitus päättää kaupungin ja kaupunkikonsernin useampaa kuin yhtä toimialaa koskevien ja kaupunkitasoista linjausta vaativien investointihankkeiden hankesuunnitelmien (tavoitehintoineen) ja kustannusarvioiden hyväksymisestä lukuun ottamatta teknisten perusparannusten tai alle 1 000 000 euroa (alv 0 %) maksavien hankkeiden hankesuunnitelmia.

Kaupunkitilalautakunta 20.9.2023 § 9

Kiinteistöjohtajan esitys:
Päätetään esittää kaupunginhallitukselle hyväksyttäväksi Kortteli 1, Tikkurilan osaamiskampus, uudisrakennus 28.8.2023 päivätty hankesuunnitelma ja sen tavoitehinta 99,1 milj. euroa (alv 0 %, KL 115, 5/23) jatkosuunnittelun pohjaksi.

Käsittely:
Merkittiin, että kaupunkitilalautakunnan jäsen Janne Hartikainen poistui yhteisöjäävinä kokouksesta asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:
- Kortteli 1, Tikkurilan osaamiskampus, uudisrakennus, 28.8.2023 päivätty hankesuunnitelma liitteineen
- Tilojen yhteiskäytön design manual, Tikkurilan osaamiskampus 8.9.2023

Täytäntöönpano: ote kaupunginhallitukselle

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:
rakennuttaja-arkkitehti Jussi Hyvärilä, puh. 040 621 1482
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

Kortteli 1,
TIKKURILAN OSAAMISKAMPUS

UUDISRAKENNUS

Hankesuunnitelma 28.08.2023

Vantaa
Vanda

SISÄLLYSLUETTELO

1 HANKETIETOKORTTI.....5

2 HANKKEEN PERUSTEET 6

2.1. Hankkeesta aiemmin tehdyt päätökset 6

2.2. Yleistä 6

2.3. Yhteenveto hankkeesta 6

3 TILOJEN TOIMINNAN KUVAUS, TILAOHJELMA JA TILOJEN VAATIMUKSET9

3.1 Tilojen toiminnan kuvaus 9

3.1.1 Eri toimintojen tilat.....9

3.1.2. Yhteiset tilat.....11

3.1.3 Henkilökunnan tilat.....15

3.1.4 Ateriapalvelut 18

3.1.5 Puhtaus / pesu- ja wc-tilat 19

3.1.6 Siivoustilat.....19

3.1.7 Jätehuollon tilat 20

3.1.8 Väestönsuojatilat.....21

3.1.9 Pihan vaatimukset.....22

3.1.10 Muuta 23

3.2 Tilaohjelma 24

3.3 Tilojen vaatimukset.....24

4 RAKENNUS 25

4.0 Yleiset tavoitteet ja vaatimukset 25

4.0.1 Elinkaari- ja energiatehokkuustavoitteet.....25

4.0.2 Tilatehokkuustavoite.....28

4.0.3 Muuntojoustovaatimus 28

4.0.4 Ääniolosuhteet 29

4.0.5 Palotekniset vaatimukset.....30

4.0.6 Sisäilmatavoitteet 30

4.1 Arkkitehtoniset tavoitteet 31

4.2 Esteettömyystavoitteet 32

4.3 Rakennetekniset tavoitteet 32
4.4 LVIA-tekniset tavoitteet 34
4.5 Sähkötekniset tavoitteet 37
4.6 Toteutukseen liittyvät tavoitteet 44

5 RAKENNUSPAIKKA 47
5.1 Rakennuspaikan sijainti ja hallinta 47
5.2 Rakennuspaikan ominaisuudet 47
5.3 Rakennuspaikan toiminnalliset tavoitteet 53

6. HANKKEEN LAAJUUSTAVOITE 54

7. KUSTANNUKSET 55
7.1 Rakennuskustannukset 55
7.2 Käyttökustannusennuste 56
7.3 Toimintakustannukset 57
7.4 Ensikertaisen kalustamisen ja varustamisen kustannusennuste 57

8 RAHOITUS, TOTEUTUS JA AIKATAULU 57

9 TYÖTURVALLISUUSASIAT 58

10 RISKIT 59
10.1 Yleisriskit 59
10.2 Kaavamuutosriski 59
10.3 Kustannusriski 59
10.4 Maaperästä ja rak.paikasta aiheutuvat riskit 60

11 HANKESUUNNITTELUTYÖRYHMÄ 61

Liitteet:

- Liite 1: Sijaintikartta
- Liite 2: Ilmakuva
- Liite 3: Asemakaavaote ja määräykset
- Liite 4: Tonttikartta
- Liite 5: Asemapiirustus 20.6.2023
- Liite 6: Tilaohjelma, tiivistetty 20.6.2023
- Liite 7: Osallisuus 16.5.2023
- Liite 8: Turvallisuus 14.6.2023
- Liite 9: Tavoitehintalaskelma 16.8.2023

Oheismateriaalit:

- Vantaan kaupungin ohjeita suunnittelijoille
- Vantaan kaupungin LVIA -suunnitteluohjeet
- Havat-riskikartta
- Geotekniset lähtötiedot
- Melukartat
- Pedagoginen suunnitelma (Kason asiakirja, opetustilat)
- Tilakortit 20.6.2023
- Tilaohjelma, laajempi (Excel) 20.6.2023
- Alustavat ehdotussuunnitelmat 20.6.2023
- “Opintoputki” -luonnos kustannuslaskentaan 28.6.2023
- Valmistuskeittiön pohjapiirustus 20.6.2023
- Valmistuskeittiön laiteluettelo 20.6.2023
- Kahvilan laiteluettelo 20.6.2023

1 HANKETIETOKORTTI

VD/5390/10.03.02.01/2023

Kohteen nimi:
Kortteli 1, Tikkurilan osaamiskampus, uudisrakennus

Tarpeen kuvaus:
Kortteli 1, Tikkurilan osaamiskampus -rakennus on osa laajempaa Vantaan toisen asteen koulutuksen, vapaan sivistystyön kansalaisopiston ja aikuisten perusopetuksen toimitilaverkon sekä Tikkurilan osaamiskampuksen alueen kehitystä.

Liittyminen muihin hankkeisiin ja selvityksiin:
Oppimiskampus, uudisrakennus tarveselvitys (2023)
Vantaan ammattiopisto Varia, toimitilatarpeiden esiselvitys (2019)
Vantaan lukioverkkoselvitys (2020)
Toisen asteen koulutuksen palveluverkkoselvitys (2021)
Tikkurilan Jokiniemen Oppimiskampuksen toisen asteen tilojen tarveselvitys (2021)

Tarpeen perustelut:
Tarpeiden mukaisten ja laadukkaiden opetustilojen tarjoaminen toisen asteen koulutuksen, vapaan sivistystyön kansalaisopiston ja aikuisten perusopetuksen kasvavalle opiskelijamäärälle Vantaalla. Vantaan ammattiopisto Varian opetustoimintoja on suunniteltu keskitettävän toiminnallisista, teknisistä ja taloudellisista syistä nykyisen neljän toimipisteen sijaan kolmeen toimipisteeseen, jotka ovat tiloiltaan nykyaikaisia ja terveellisiä. Kolme toimipistettä ovat Vehkala, Hiekkaharju ja Tikkurilan osaamiskampuksen Kortteli 1. Hanke tehostaa Varian tilankäyttöä, helpottaa vastaamaan opiskelijamäärien kasvuun ja koulutussisältöky synnän muutoksiin ja vaihteluun sekä mahdollistaa ja tukee opetuksen, koulutuksen ja oppimispolkujen kehittämistä. Tikkurilan lukion lisäpaikkojen sijoittaminen Kortteliin 1 vastaa Vantaan lukiokoulutuksen tilapaikkojen tarpeen kasvuun ja tukee Vantaan kaupungin tavoitteita lukiokoulutuksen tarjonnassa. Hanke mahdollistaa myös aikuislukion paikkojen lisäämistä sekä IB Diploma Programmen aloituspaikkojen lisäämisen, mikä lisää lukiokoulutuksen vetovoimaisuutta sekä tarjoaa aloituspaikkoja kansainvälisesti orientoituneille opiskelijoille. Vantaan aikuisopiston vapaan sivistystyön kansalaisopiston ja maahanmuuttajakoulutuksen nykyiset tilat sekä laajenevan aikuisten perusopetuksen tilat Tikkurilassa keskitetään kampukselle rakennettaviin tiloihin.

Käyttäjätoimiala(t):
Kasvatus ja oppiminen, Kaupunkikulttuuri ja hyvinvointi

Kaupunginosa: 62 Jokiniemi	**Kiinteistötunnus:** Ei tiedossa			**Tontin pinta-ala:** n. 7900 m^2		
Osoite ja tontti: Täsmentyy kaavoituksessa	**Kaavatiedot:** 002517			**Rakennusoikeus:** 35 000 m2		
Tilatarve, suuruus ja kustannukset (ALV 0%)				**Investointikustannus**		
	brm^2	**htm^2**	**hym^2**	**€**	**€ / brm^2**	**€ / htm^2**
Uudisrakennus	29 320	23 920	18 207	99 100 000	3380	4143
Laajennus / lisärakennus	-	-	-	-	-	-
Muutos / peruskorjaus	-	-	-	-	-	-
Hankkeen tilapaikkamäärä				2615 opiskelijapaikkaa		
Investointikustannus tilapaikkaa kohden				37 897 € / tilapaikka		

Väistötilan tarve:
Toimitilaverkon kehitykseen liittyvät väistötilatarpeet pystytään järjestämään Varian nykyisissä tiloissa.

Määrärahavaraus investointiohjelmassa:
Taloussuunnitelmassa 2021-2024 toisen asteen tilojen uudisrakennus on esitetty toteutettavaksi VTK Kiinteistöt Oy:n hankkeena. Taloussuunnitelmassa 2023-2026 aikuisopiston tilat ja aikuisten perusopetuksen tilat -uudisrakennukset on esitetty toteutettavaksi VTK Kiinteistöt Oy:n hankkeena. Miten huomioidaan velvoitepysäköintipaikkojen toteuttaminen keskitetyssä rakenteellisessa pysäköintilaitoksessa, osakkeiden osto.

Hankkeen toteutusaikataulu:
10/2023 – 07/2028 (rakentaminen 06/2025 – 06/ 2028)

Ylläpitokustannukset € / v (alv 0 %):
1 386 403 € / vuosi (ei sisällä siivousta)

Toimintakustannukset käyttäjätoimialalle € / v (alv 0 %):
Tikkurilan lukio: 1 755 000 € / vuosi;
Vantaan ammattiopisto Varia: 8 600 000 € / vuosi;
Vantaan aikuisopisto: 3 900 000 €/ vuosi

Ensikertainen kalustaminen ja varustaminen € (alv 0 %):
Tikkurilan lukio: 1 230 000 € (sisältää liikuntasalin ja ruokailutilojen kalustamisen);
Vantaan ammattiopisto Varia: 2 445 000 €;
Vantaan aikuisopisto: 1 500 000 €

Vuokra-arvio käyttäjätoimialalle:

Tuleva vuokra 7 995 280 € / v		27,71 € / m^2 / kk (alv 0 %)
Vuokravaikutus	666 273 € / kk	7 995 280 € / v
Vuokravaikutus/tilapaikka	255 € / kk	
Laatija (t): Toimitilajohtaminen, Kasvatus ja oppiminen, Kaupunkikulttuuri ja hyvinvointi sekä JKMM Arkkitehdit Oy		**Päivämäärä:** 28.08.2023

2 HANKKEEN PERUSTEET

2.1. Hankkeesta aiemmin tehdyt päätökset

Kaupunginhallitus linjasi 19.12.2022 § 12 päätöksessään kampusalueen kehittämistä koskevista periaatteista, joita ovat kestävyys, yhteistyö ja osallisuus.

Tikkurilan Jokiniemen Oppimiskampuksen uudisrakennuksen tarveselvitys on hyväksytty;

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunnassa 14.2.2023 § 8
Kasvatuksen ja oppimisen lautakunnassa 14.2.2023 § 7
Kaupunkitilalautakunnassa 15.2.2023 §17
Kaupunginhallituksessa 27.2.2023 § 12

2.2. Yleistä

Vantaa on asettanut tavoitteekseen olla hiilineutraali vuonna 2030. Kaikessa rakentamisessa Vantaan kaupungin alueella on hyvä noudattaa kaupungin tavoitteita: Vantaan kaupungin resurssiviisauden tiekartta 2021-2025. Vantaa on lisäksi sitoutunut Kuntien energiatehokkuussopimukseen (KETS) vuosille 2017-2025.

Lisäksi lähtökohtana tämän kaava-alueen rakennushankkeille toimii Tikkurilan osaamiskampuksen visio, joka kuvaa alueelliset tavoitteet, joista keskeisinä teemoina alueella ovat Kestävyys, Yhteistyö ja Osallisuus. Kestävyyden tavoitteista vähähiiliset rakennustekniset ratkaisut, vähähiiliset energiaratkaisut ja viherratkaisut suunnittelussa ja rakentamisessa. Tilojen käytön näkökulmasta tilojen yhteiskäyttö/-vuorottaiskäyttö, tavoitteena sekoittunut kaupunkiympäristö.

2.3. Yhteenveto hankkeesta

Kortteli 1, Tikkurilan osaamiskampus -uudisrakennuksen (aiemmin Jokiniemen Oppimiskampus) hankesuunnitelma on laadittu Vantaan kaupungin Toimitilajohtamisen palveluyksikön, Kasvatuksen ja oppimisen toimialan, Vantaan ammattiopisto Varian, Tikkurilan lukion, Kaupunkikulttuurin toimialan, Vantaan aikuisopiston ja Kaupunkisuunnittelun sekä konsulttitoimisto JKMM Arkkitehdit Oy:n yhteistyönä.

Kortteli 1, Tikkurilan osaamiskampus -uudisrakennus on osa toisen asteen koulutuksen, vapaan sivistystyön kansalaisopiston ja aikuisten perusopetuksen palveluverkon kehitystä, ammattiopisto Varian, Tikkurilan lukion ja Vantaan aikuisopiston toimitilaverkon kehitystä sekä Tikkurilan osaamiskampuksen

kaavamuutosalueen kehitystä. Vantaan ammattiopisto Varian investointien kokonaisuutta käsiteltiin Kaupunginjohtajan hankejohtoryhmässä lokakuussa 2020, jolloin tehdyn päätöksen myötä Ammattiopisto Varia on osa Kortteli 1, Tikkurilan osaamiskampusta. Tikkurilan lukion lisäpaikkojen sijoittaminen Kortteli 1 -rakennukseen vastaa Vantaan lukiokoulutuksen tilapaikkojen tarpeen kasvuun.

Kortteli 1 -rakennus on osa laajempaa Ammattiopisto Varian toimitilaverkon kehitystä, jossa opetustoimintoja on suunniteltu keskitettävän nykyisen neljän toimipisteen (Hiekkaharju, Koivukylä, Myyrmäki ja Aviapolis) sijaan kolmeen, tiloiltaan nykyaikaisiin ja terveellisiin, toimipisteeseen: Vehkalaan, Hiekkaharjuun ja Tikkurilan osaamiskampuksen Kortteli 1:een. Vehkalan uudisrakennuskohteen tarveselvityksen päivitys ja hankesuunnitelma hyväksyttiin 6.9.2021 kaupunginhallituksessa. Hiekkaharjun kohteen peruskorjauksen tarveselvitys- ja hankesuunnittelutyö on tehty (24.9.2021).

Vantaan aikuisopiston vapaan sivistystyön kansalaisopiston ja maahanmuuttajakoulutuksen nykyiset tilat sekä laajenevan aikuisten perusopetuksen tilat Tikkurilassa keskitetään kampukselle rakennettaviin tiloihin. Toimintojen keskittämisellä saavutetaan lisääntyvää yhteistyötä ja tehokkuutta tilojen yhteiskäytössä. Aikuisten perusopetuksen uusilla tiloilla mahdollistetaan opetuksen aloituspaikkojen lisääminen. Samalla vapautetaan nykyisin käytössä olevat tilat muuhun käyttöön.

Kortteli 1 -rakennukseen tulee sijoittumaan tilapaikat yhteensä 2615 opiskelijalle, joista 1365 tilapaikkaa ovat Ammattiopisto Varian opiskelijoille seuraaville aloille: ravintola- ja cateringala, elintarvikeala, hiusala, media-ala, valmentava koulutus, sosiaali- ja terveysala, matkailuala ja ICT-ala. Vantaan aikuisopiston Tikkurilan toimipisteelle on 750 tilapaikkaa, ja aikuisten perusopetukselle 200 tilapaikkaa. Loput 300 tilapaikkaa ovat Tikkurilan Lukion opiskelijoille.

Kortteli 1 -rakennus tulee sijoittumaan Tikkurilan osaamiskampuksen alueelle, lähelle Tikkurilan rautatieasemaa. Alueella on käynnissä kaavamuutos. Tontti tulee sijoittumaan kaavoitettavan alueen pohjoisosaan, Valkoisenlähteentien, Jokiniemenkadun ja junaradan ja Grönbergin puiston väliselle alueelle. Tarkempi sijoittuminen varmistuu nyt valmisteilla olevassa kaavassa. Tarkastelualueen tavoitteena on arkkitehtuuriltaan ja kaupunkikuvaltaan korkealaatuinen kokonaisuus. Suunnittelun tavoitteena on etsiä raikkaita ratkaisuja siihen, miltä näyttää tulevaisuuden monitoimintainen oppimis-, liiketila-, palvelu-, toimisto- ja asuinympäristön yhteen kokoava kampusalue. Kortteli 1 -rakennus muodostaa yhdessä Tikkurilan Lukion päärakennuksen, Varian Hiekkaharjun toimipisteen sekä alueen muiden nykyisten ja tulevaisuudessa kaavailluiden opetusrakennusten kanssa osaamiskampusalueen.

Kohteen suunnittelun erityispiirteitä ovat mm. kestävyyteen ja hiilineutraaliuteen liittyvät tavoitteet, korkeatasoisen arkkitehtuurin tavoitteet ja korkeatasoiset kaupunkikuvalliset tavoitteet. Kaava-alueelle laaditaan yhteiskäytön manageröintimalli, Suunnittelussa on tärkeää huomioida laajemman ympärille rakentuvan kampusalueen tuomat mahdollisuudet ja synergiat. Tavoitteena on mahdollistaa laajasti kampusalueen sisäinen tilojen yhteiskäyttö siten, että se tukee toiminnallista yhteistyötä ja luo innovaatiotoimintaa sekä nostaa tilojen käyttöasteita. Erityisesti katutasoon on tavoitteena luoda aktiivinen vuorottaisen käytön ja elävän toiminnan vyöhyke, siten että katutasolta löytyy aktiivista toimintaa myös ilta-aikaan. Myös ammattiopiston opetusalojen monimuotoiset tilatarpeet sekä tilojen yhteiskäyttöisyys rakennuksen toimijoiden välillä asettavat vaatimuksia tilojen käyttö- ja muuntojoustotavoitteisiin.

Hankesuunnitelman tavoitehinta on laskettu teräsbetonirunkoratkaisulla. Puu- ja/tai hybridiratkaisu on tutkitun kaaviotasoisen luonnossuunnitelman pohjalta mahdollinen, mutta nyt tavoitehinta sisältäisi liikaa epävarmuustekijöitä liittyen puurakentamisen reunaehtoihin (mm. P0-luokka, toiminnallinen palomitoitus ja sen vaatimukset). Suunnitteluratkaisun täsmennyttyä mahdollinen betonin ja puun yhdistävä hybridiratkaisu on tässä hankkeessa toteutettavissa. Hybridiratkaisun vaikutuksia suunnitteluajan pidentymiseen ja kustannuksiin on syytä tutkia heti ehdotussuunnittelun alkuvaiheessa ennen varsinaisen ratkaisun valintaa.

Suunnitellun hankeaikataulun mukaan kohteen ehdotus- ja yleissuunnittelu alkaa keväällä 2024 kaavoituksen jälkeen. Tavoitteena on lainvoimainen kaava alkuvuodesta 2024. Rakennuksen käyttöönotto ajoittuu elokuulle 2028.

Alueen maaperä ja perustamisolosuhteet ovat haastavat, jotka asettavat vaatimuksia geotekniseen suunnitteluun. Alue sijaitsee junaradan vieressä, siksi tulee huomioida tärinän vaikutukset perustus- ja rakenteellisessa suunnittelussa, sekä melun vaikutus ääneneristys- ja akustisessa suunnittelussa. Mahdollinen ylöspäin laajennettavuus on myös huomioitava runko- ja perustusratkaisuissa tarvittavin määrin. Hankesuunnitteluvaiheessa tämä on huomioitu rakenteissa ´koillistornin´ osalta.

Hankkeen toteutusmuodoksi suositellaan yhteistoiminnallista projektinjohtourakkaa, toteutettuna tavoitehintaisena.

Kohteen hankesuunnittelussa määritetty kokonaislaajuus on 18 207 hym2 / 23 920 htm2 / 29 320 brm2. Hankesuunnittelun perusteella laskettu tavoitehinta hankkeelle on 91 100 000 € (alv 0 %, KL 115, päivätty 16.8.2023).

3 TILOJEN TOIMINNAN KUVAUS, TILAOHJELMA JA TILOJEN VAATIMUKSET

3.1 Tilojen toiminnan kuvaus

3.1.1 Eri toimintojen tilat

Yleistä

Kortteli 1 -rakennus käsittää tilapaikat yhteensä 2615:lle opiskelijalle kolmesta eri oppilaitoksesta: Ammattiopisto Variasta, Tikkurilan lukiosta ja Vantaan Aikuisopistosta.

Tilojen yhteiskäyttöisyys rakennuksen eri toimijoiden välillä edellyttää käyttäjiltä yhteistyötä, tilanvarausjärjestelmien hyödyntämistä ja yhdessä laadittavien sääntöjen noudattamista. Käyttäjien tulee huomioida myös iltakäytön toiminnalliset tarpeet ja aikataulut. Yhteiskäytön kannalta on tärkeää miettiä toimijoiden välisiä pedagogisia visioita, ja uusia mahdollisuuksia käyttää ja jakaa tiloja ilman toimialojen välisiä rajoja.

Tilojen suunnittelun tavoitteena on tilojen toiminnallinen ja tekninen monikäyttöisyys ja muunneltavuus. Joustavat ja monipuoliset tilat edistävät yksilöllisten ja monimuotoisten opintopolkujen toteuttamista. Tämä edellyttää muun muassa riittävästi hiljaisen työn tiloja sekä tilojen muunneltavuutta. Tilat muuntuvat tai ovat käytettävissä useampaan käyttötarkoitukseen, ja tekniset ratkaisut mahdollistavat tulevat käyttötarkoituksen muutokset ja laajentamisen. Rakenteelliseen muuntojoustavuuteen pyritään valitsemalla runkojärjestelmä niin, että se sallii joustavan käytön ja myöhempiä tilamuutoksia. Muuntojoustovaatimuksissa noudatetaan Vantaan kaupungin ohjeita suunnittelijoille -dokumentin tavoitteita, mm. valittaessa rakennuksen jäykistystapaa, pyritään hoitamaan se kantavilla ulkoseinillä, hissikuiluilla ja porrashuoneilla ja/tai mastojäykistyksenä. Rakennuksen käyttöjoustotavoitteissa on syytä huomioida ilmamäärien riittävyys, poistumistiemitoitukset ja kokoontumistilojen määräykset tilan käyttötarkoituksen, koon ja maksimikäyttäjämäärän mukaan sekä pitkän ajan muuntojoustotavoitteissa huomioidaan ilmanvaihdon lisäkapasiteetti kuiluissa ja ilmanvaihtojärjestelmissä.

Oppilaitosten tilat koostuvat alakohtaisen toiminnan tiloista, yleisoppimistiloista, aineoppimistiloista (mm. fysiikka ja kemia) sekä erityisoppimistiloista (mm. musiikki ja kuvataide). Lisäksi opiskelijoiden käyttöön tarvitaan yksilötyöskentelyyn tai ryhmätyöskentelyyn sopivia vetäytymistiloja. Yksilö- ja pienryhmätilojen hyödynnetään myös etäopiskelussa ja niitä saattavat käyttää myös muualla opiskelevat Vantaan toisen asteen koulutuksen opiskelijat. Kunkin osa-alueen tilat on kuvattu tarkemmin tilakohtaisesti liitteenä olevassa tilaohjelmassa ja tilakorteissa. Tilojen varusteet, kalusteet, talotekniset ratkaisut ja muut yksityiskohdat tarkennetaan suunnitteluvaiheessa.

Tilasuunnittelussa tulee huomioida myös etäopetuksen edellyttämät tarpeet. Teknologian nopea kehittyminen voi tuottaa koulutussektorille myös sellaisia mahdollisuuksia, joita emme vielä osaa ennakoida. Tällaisia uusia vaikutteita voi tulla esimerkiksi robotiikan, tekoälyn ja virtuaalisuuden saralta.

Ammattiopisto Varia

Ammatillisessa koulutuksessa teoria- ja käytäntötiedon integroituminen on keskeistä oppimisen kannalta ja oppimisympäristöjen näkökulmasta. Ammatillisen koulutuksen osalta mahdollisimman todenmukaisilla ja pedagogisesti toimivilla oppimisympäristöillä tuetaan opiskelijoiden osaamisen kehittymistä ja parannetaan heidän valmiuksiaan toimia työpaikalla sekä opintojen aikana että niiden jälkeen.

Tikkurilan lukio

Lukiokoulutuksessa oppimisympäristöjä hyödynnetään opiskelussa siten, että luova ajattelu ja tutkimiseen perustuva opiskelu on mahdollista. Opiskelun mahdollistavissa tiloissa ovat toisen asteen koulutuksessa läsnä elämän eri ympäristöt: vuorovaikutus, verkostot, työelämä, globaalit ympäristöt, digitaalinen ympäristö. Myös kansainvälinen vuorovaikutus on tärkeässä roolissa. Monipuoliset oppimisympäristöt edistävät opiskelumotivaatiota ja oppimista.

Tikkurilan lukion vanhojen ja uusien tilojen integroituminen on tärkeä ottaa huomioon. Vanhan ja uuden Tikkurilan lukion tilojen suunnittelua tulee tehdä samanaikaisesti tilojen yhteiskäyttöisyyden optimoimiseksi. Opiskeluhuollon toimijoiden, kansliahenkilökunnan ja opettajien tiloja tulee tarkastella yhtenäisenä kokonaisuutena, ja siten varautua vanhan puolen mahdollisiin uudistamisiin. Samoin opetuksen tiloja ja määrää sekä oppimisen tilojen luonnetta tulee suunnitella kokonaisuutena, jotta kampukseen rakennetaan pedagogisesti innovatiivisia, yhteiskäyttöön sopivia ja

monipuolisia tiloja. Kulkuyhteys, ns. opintoputki vanhan ja uuden puolen kanssa on välttämätöntä sujuvan ja turvallisen liikkumisen takaamiseksi.

Vantaan aikuisopisto

Vantaan aikuisopiston mitoitusopiskelijamääränä on käytetty 750 opiskelijaa ja Aikuisopiston järjestämän aikuisten perusopetuksen osalta 200 opiskelijaa. Osa kursseista kokoontuu kerran viikossa tiettynä päivänä, osa toiminnasta on päivittäistä, jolloin viikkotasolla yksittäisiä opiskelijoita on noin 13 000. Lähiopetuksen tavoitemaksimiryhmäkoko on 24-36 opiskelijaa.

Aikuisopiston toiminta-ajat ovat maanantaista perjantaihin klo 7:30-21:30 sekä lauantaisin ja sunnuntaisin klo 8:30-20:00. Toimintaa on tammikuusta kesäkuun loppuun sekä elokuusta joulukuun loppuun.

Aikuisopistolle mitoitetut tilat vastaavat kansalaisopiston ja aikuisten perusopetuksen toiminnallisiin tarpeisiin. Erityinen haaste on aikuisten perusopetuksen opiskelijamäärän kasvaminen, sillä on mahdollista, että mitoitusta tulee suurentaa alkuperäisestä.

Aikuisopiston opetustilat koostuvat teoriaopetustiloista, luonnontieteiden opetustiloista, taito- ja taideaineiden opetustiloista sekä liikuntatiloista. Taito- ja taideaineiden tiloilla tarkoitetaan kuvataiteita (ml. keramiikka- ja maalaustilat), kotitaloutta, tekstiilityötä ja märkätyöskentelyluokkaa, teknistä työtä, musiikkia, ilmaisutaitoa, piha ja puutarha-ainealuetta. Opetustilojen läheisyyteen sijoitetaan eriyttämistiloja, jotka ovat avattavissa sekä luokkatiloihin että käytävään sekä tarpeiden mukaan mitoitetut säilytys- ja varastointitilat. Kokoaikaisille opiskelijoille tarvitaan myös tavaroiden säilytyskaapit.

Tavoitteena on myös hyödyntää käytäviä, aulatiloja ja opintoportaita opetusympäristönä. Lisäksi on huomattava, että kokoaikaisille opiskelijoille tarvitaan oleskelutiloja taukojen viettämistä varten.

3.1.2. Yhteiset tilat

Yleistä

Yhteiset tilat sijoitetaan rakennuksen kahteen ensimmäiseen kerrokseen siten, että ne palvelevat mahdollisimman hyvin käyttäjiä. Yleisölle avoimet asiakastilat on

sijoitettu rakennuksen ensimmäiseen kerrokseen. Tilojen suunnittelussa tulee huomioida Vantaan kaupungin yleiset suunnitteluohjeet, tilojen hyvä valvottavuus ja varusteiden kestävyys ja huollettavuus.

Aula, asiakaspalvelu

Aula palvelee kaikkia rakennuksen käyttäjiä. Aula sijoittuu rakennuksen pääsisäänkäynnin yhteyteen, ja siinä toimii yleisölle avoin aulakahvila. Rakennuksen toimijoiden yhteinen asiakaspalvelupiste ja Helpdesk toimivat myös aulan yhteydessä.

Oppimistilojen läheisyydessä olevat aula- ja käytävätilat varustetaan oppituntien väliseen oleskeluun, opiskelijoiden taukokäyttöön ja omatoimiseen opiskeluun. Näihin toteutetaan lisäksi mahdollisuuksia aktiiviseen taukotoimintaan, kuten pingiksen pelaamiseen tai taukojumppaan puolapuu-leuanvetotankoyhdistelmillä. Opiskelukerrosten aula- ja käytävätiloihin sijoitetaan myös opiskelijoiden tavaroiden säilytys. Säilytysratkaisuissa huomioidaan isompien varusteiden säilytys (mopokypärät, soittimet, urheiluvarusteet) tavanomaisten laukkujen, takkien ym. lisäksi. Opiskelukerroksiin sijoitetaan opiskelijoille hajautetusti hiljentymisen tiloja, joita voidaan käyttää esimerkiksi rukoushuoneina.

Liikuntasali

Liikuntasali sijoittuu puoli kerrosta sisäänkäyntikerroksen yläpuolelle. Liikuntasalin alla on pääosa rakennuksen väestönsuojatiloista.

Liikuntasali suunnitellaan palvelemaan ammattiopiston ja lukiolaisten liikuntatuntien opetuskäyttöä ja vapaa-ajan käytön tarpeita. Liikuntasali toimii liikuntaseurojen käytössä iltaisin, viikonloppuisin ja opetustoiminnan loma-aikoina. Salissa järjestetään myös satunnaisia tapahtumia. Liikuntasalin päädyssä on näyttämö, joka avautuu tarpeen mukaan liikuntasaliin tai opinportaan suuntaan. Näyttämöä voidaan käyttää myös opiskelijoiden vapaamuotoiseen työskentelyyn ja välituntien taukokäyttöön. Ylioppilaskirjoitusten aikaan sali otetaan tarpeen mukaan YO-kirjoitusten käyttöön. Liikuntasali suunnitellaan jaettavaksi kahteen lohkoon, jolloin kaksi opetusryhmää voi käyttää salin puoliskoja samanaikaisesti. Jaettavuus huomioidaan laajasti jatkosuunnittelussa, kulkuyhteyksissä, varastotiloissa, salin varusteissa, pelikenttämerkinnöissä, taloteknisissä ratkaisuissa, paloturvallisuusratkaisuissa ja mm. valaistuksen ja ilmanvaihdon ohjauksessa. Lohkojen välinen ääneneristävyys on tärkeää joustavan ja monipuolisen käytettävyyden kannalta.

Liikuntasalin vapaa korkeus 7 m mahdollistaa useimpien pallopelien pelaamisen. Salin lattiamateriaalina on massalattiaa aluejoustolla. Saliin ei toteuteta kiinteää tai siirrettävää katsomoa.

Liikuntavälineiden varastotilat suunnitellaan siten, että ne palvelevat sekä ammatti-opisto- ja lukiokäyttöä että tilojen vapaa-ajan käyttöä. Varastotilat jaetaan kahteen tilaan; vapaa-ajan käytölle omansa ja oppilaitosten käytölle omansa.

Lähihoitajakoulutukseen kuuluu hyvin paljon ammatillista sisältöä (lähihoitaja ohjaa mm. lapsia, ikäihmisiä ja vammaisia liikkumisessa), joten sote-alalle tarvitaan omat varastotilat välineistöä varten.

Vantaan Aikuisopistolle tulee oma erillinen liikuntasali, joka on Aikuisopiston käytössä. Tämä pienempi liikuntasali varustetaan sopivaksi erilaisille tanssi- ja kuntoilulajeille, joogalle ym. Tässä pienemmässä liikuntasalissa ei pelata pallopelejä.

Opinporras

Opinporras sijoittuu aulatilojen yhteyteen siten, että se muodostaa yhdessä liikuntasalin ja näyttämön kanssa kokonaisuuden, jota voi hyödyntää monipuolisesti erilaisissa pienemmissä tapahtumissa ja tilaisuuksissa. Opinporras varustetaan oppituntien väliseen oleskeluun, opiskelijoiden taukokäyttöön ja omatoimiseen opiskeluun (pistorasiat, istuinpehmusteet, työskentelytasot). Opinportaan akustiikka suunnitellaan siten, että äänitaso ei pääse nousemaan korkeaksi, vaikka tilassa olisi samanaikaisesti useita opiskelijoita viettämässä aikaa.

Opiskelijapalvelut

Opiskelijahuollon tilat keskitetään samaan kerrokseen. Tilojen keskittämisellä varmistetaan eri toimijoiden yhteistyön mahdollisuudet sekä mahdollistetaan opiskelijoille palveluiden saavutettavuus ja helppo hahmotettavuus. Tilojen tarkemmassa suunnittelussa huomioidaan tarkasti käyttäjien toiveet ja tarpeet, tilojen käyttöasteet, yhteiskäyttöisyys ja turvallisuusaspektit.

Tarkennuksia yhteiskäyttötavoitteisiin toiminnassa

- Tavoitellaan, suunnitellaan ja toteutetaan lähtökohtaisesti yhteiskäyttöisiä tiloja ja yhdenmukaisia tilaratkaisuja niiltä osin kuin se on mahdollista (mm. yleisoppimistilat ja ryhmätyötilat).
- Osaamisalakohtaiset erikoistilat suunnitellaan ja toteutetaan osaamisalan ensikäytön tarpeiden mukaan huomioiden tilaohjelmalaajuuden puitteissa

mahdolliset pitkän aikavälin tulevaisuuden muutostarpeet, jotka eivät suunnittelu- ja rakentamishetkellä ole tiedossa.
- Mahdollisimman tasainen tiloissa läsnä oleva opiskelijamäärä sekä mahdollisimman vähäinen vaihtelu tiloissa läsnä olevassa opiskelijamäärässä viikkojen, kuukausien, lukukausien ja lukuvuosien sisällä.
- Tilojen yhteiskäyttöisyys ja tilaohjelma edellyttää Varialta, Tikkurilan lukiolta ja Vantaan aikuisopistolta mm. tilankäytön ja -varausten pelisääntöjen sopimista ja noudattamista, tilavarausjärjestelmää, tilankäytön seurantajärjestelmää sekä osaamisalojen sisäistä ja välistä yhteistyötä opintojen läpivientisuunnittelussa.
- Ammattiopiston opetustiloihin liittyy myös erityisiä alakohtaisia toiminnallisia tavoitteita sekä tilojen synergiaan ja yhteiskäyttöisyyteen liittyviä tavoitteita.

Yhteisten tilojen lisäksi myös jotkin osaamisaloille allokoiduista tiloista ovat rakennuksen toimijoiden yhteisessä käytössä. Mm. rakennuksessa keskeiselle sijainnille toteutettavia tiloja, jotka palvelevat useampia käyttäjäryhmiä ovat, esim. opetusravintolasali ja ICT- ja sosiaali- ja terveysalan käytössä oleva hyvinvointiteknologiatila sekä lukion luonnontieteellisten aineiden laboratoriotilat, jotka palvelevat myös lukion päärakennuksen sekä IB-lukiolinjan opiskelijoita. Osassa Varian tiloista tarjotaan lisäksi asiakaspalvelutoimintaa aluetta ympäröiville asiakkaille, kuten esim. sosiaali- ja terveysalan asiakasvastaanottotila, hiusalan asiakaskampaamo sekä elintarvikealan myymäläkahvila.

Rakennuksen tiloja voidaan hyödyntää lisäksi myös vapaa-ajan käytössä sekä mahdollisesti yrityskäytössä tai yhteistyössä ammattikorkeakoulujen kanssa. Vapaa-ajan käyttöön soveltuvat tilat kuten esim. liikuntasali ja musiikin tilat sijoitetaan lähelle pääsisäänkäyntialuetta ja niille mahdollistetaan tarvittaessa erillissisäänkäynnit. Tilojen lukitusratkaisussa on myös syytä huomioida vapaa-ajan käyttö. Ruokasali, liikuntasali sekä opinportaat ovat yhdistettävissä juhlissa ja tapahtumissa toimivaksi kokonaisuudeksi, liikuntasaliin suunnitellaan akustisesti toimiva siirtoseinäratkaisu.

Aulatilojen yhteyteen sijoittuva kahviotoiminta palvelee niin Oppimiskampuksen opiskelijoita kuin muita alueen käyttäjiä. Kahvion ja ravintolan sisäänkäynti on myös suoraan ulkoa. Ravintolan käyttö on mahdollista tarvittaessa myös iltaisin ja viikonloppuina. Kahvion yhteyteen varataan tilaa leipomokonditorian myyntituotteille. Ravintoloiden raaka-ainevirran osalta samat vaatimukset kuin myöhemmin ateria-

palvelujen osalta lueteltu. Kahvion tilat ja huoltoyhteydet ovat erilliset ateriapalveluiden tiloista.

Havaintoja yhteiskäyttöisyydestä

Tarveselvitys- ja hankesuunnitelmatyön aikana kartoitettiin eri toimijoiden tilantarvetta ja toiminta-aikoja. Toimintojen ja tilojen yhteiskäyttömahdollisuuksien löytäminen on ollut haasteellista, sillä kaikilla toimijoilla on kova tilantarve päiväsaikaan. Erikoistilat, kuten musiikki-, taito- ja taideaineiden tilojen osalta on löydetty joitakin yhteiskäyttömahdollisuuksia. Samoin erilaiset isommat kokous- ja luokkatilat voidaan tilanteen mukaan hyödyntää yhteiskäyttöisinä. Vaikka päiväajan aikataulut eivät juuri lomitu käytön suhteen, niin aikuisopisto pystyy osittain hyödyntämään lukion ja Varian tiloja ilta- ja viikonloppukäytössä. Yhteiskäyttö ei merkittävästi vähennä Aikuisopiston tilojen kokonaislaajuutta.

3.1.3 Henkilökunnan tilat

Yleistä

Kortteli 1 -rakennuksen opetushenkilökunnan tilat on mitoitettu yhteneväisesti. Jokaiselle rakennuksessa opetusta harjoittavalle henkilölle löytyy tilavaraus työpisteelle. Tilojen sijainti-, suunnittelu- ja tilanjakoratkaisuja voidaan täsmentää ehdotussuunnitteluvaiheessa. Lähtökohtaisesti työtilat on sijoitettu rakennukseen hajautetusti kunkin oppilaitoksen oppimistilojen yhteyteen. Työtilojen käyttöperiaatteet (oma/yhteiskäyttöinen työpiste) ovat pikemminkin käytännön menetelmäasia, mutta tila- ja sijaintiratkaisut ovat käyttäjien määritettävissä yhä suunnitteluvaiheessa, jolloin ratkaisuja voidaan viedä haluttujen toimintaperiaatteiden suuntaan.

Taukotilat

Taukotilojen sijoittelulla varmistetaan henkilökunnan luontevat kohtaamiset ja spontaani tiedonvaihto. Sijainnissa huomioidaan kohtuullinen etäisyys eri puolilta rakennusta. Opetushenkilöstön taukotilat suunnitellaan lähtökohtaisesti yhteiskäyttöisesti siten, että opettajien lisäksi, lähellä työskentelevä henkilöstö kuten osaamispalveluesihenkilöt, opinto-ohjaajat, opiskelijahuolto ym. opetushenkilöstö voivat hyödyntää niitä. Taukotiloja ei toteuteta täysin työtilojen yhteyteen äänenеristyssyistä, mutta tilojen sijainteja ja jakoperusteita voidaan tarkentaa ehdotussuunnitteluvaiheessa sen mukaan, miten opetustoimintojen tilat asettuvat ja mitkä ovat taukotilojen toivotut käyttöperiaatteet.

Varia

Lähtökohtaisesti Varian osaamisalojen ja yhteisten opintojen (YTO) opettajien ja ohjaajien työtilat toteutetaan avotoimistomallilla, jossa jokaiselle opettajalle on oma työpiste ja jossa yhdessä avotoimistotilassa työskentelee max. 15–20 henkilöä. Opettajien tilat toteutetaan alojen läheisyyteen, mutta tilojen sijainteja ja jakoperusteita voidaan tarkentaa myöhemmissä suunnitteluvaiheissa sen mukaan, miten opetusalojen tilat asettuvat. Opettajien neuvottelutarpeisiin voidaan hyödyntää alojen opetustilojen yhteyteen mitoitettuja eriyttämistiloja sekä muita rakennuksessa sijaitsevia neuvottelu- ja taukotiloja. Opettajien työtilojen läheisyyteen toteutetaan henkilökohtaiset tavaransäilytyskaapit.

Variassa on käytössä tiimityömalli, jossa opettajat kuuluvat pienempiin noin 6-8 opettajan tiimeihin. Lähihoitajakoulutuksessa tiimimäinen työskentely ja tiimin opiskelijoiden jatkuva kohtaaminen on keskiössä ja siksi on tarpeellista toteuttaa opettajien työtilat lähtökohtaisesti 4-6 hengen työtilakokonaisuuksina ja hiljaisen työn huoneina, siten että jokaista opettajaa kohden on mitoitettu yksi työpiste. Työtilojen yhteydessä sijaitsevat tavaransäilytyskaapit (esim. lukittava apteekkarinkaappi työpöydän yhteydessä).

Osaamispalveluesimiehille toteutetaan omat työhuoneet, ja työhuoneiden sijoittelussa hyödynnetään osaamisalojen välistä työpariajattelua. Työparijako tehdään suunnitteluratkaisussa niin, että työhuoneet sijaitsevat lähellä alansa opetustiloja. Jokaiselle työparille toteutetaan yhteinen pieni neuvottelutila, joka palvelee työskentelytilana toimipisteessä vierailevalle henkilökunnalle.

Rakennuksessa keskeisellä sijainnilla sijaitsee Varian Oppisopimus- ja työelämäpalveluiden vastaanottopiste sekä opinto-, talous- ja toimistosihteerien vastaanottopiste, joiden takatilassa sijaitsee heidän työpisteensä. Palveluiden henkilökunta hyödyntää rakennuksen eriyttämistiloja ja muita neuvottelutiloja kahdenkeskeisiin keskusteluihin opiskelijoiden ja asiakkaiden kanssa. Varian opinto-ohjaajille ja erityisopettajille toteutetaan omat työhuoneet, jotka sijaitsevat muun opiskelijahuollon yhteydessä.

Tikkurilan lukio

Tikkurilan lukion opettajien työtilat toteutetaan lähtökohtaisesti 4 hengen työtilakokonaisuuksina ja hiljaisen työn huoneina, siten että jokaista opettajaa kohden on mitoitettu yksi työpiste. Työtilojen yhteydessä sijaitsee tavaransäilytyskaapit. Lukion

rehtoreille ja apulaisrehtorille on mitoitettu omat työhuoneet. Lukion opinto-ohjaajien työhuoneet sijaitsevat muun opiskelijahuollon yhteydessä ja lukion kanslistien vastaanottopiste ja työtilat toteutetaan lukion muiden tilojen yhteyteen.

Vantaan aikuisopisto

Vantaan aikuisopiston henkilöstön työtilat toteutetaan yksittäisinä työhuoneina ja erilaisina työtilakokonaisuuksina. Huomattavaa on, että suuri osa Aikuisopiston hallinto- ja suunnitteluhenkilöstöstä tekee asiakas- ja esihenkilötyötä, jossa on runsaasti kahden tai muutaman henkilön kesken toteutuvia kohtaamisia. Osa työpisteistä voidaan sijoittaa muutaman hengen työtilakokonaisuuksiin. Henkilöstön työtilat sijoitetaan keskitetysti yhteen kerroksekseen.

Työtilaratkaisuja suunniteltaessa on myös huomioitava Aikuisopiston suuri tuntiopettajien määrä. Tuntiopettajia työskentelee tiloissa yhtäaikaisesti muutamia kymmeniä ja henkilöt vaihtuvat päivän aikana ja päivittäin. Tuntiopettajien työtila on siis suunniteltava siten, että työpisteitä on riittävästi ja että suuri osa henkilöistä vaihtuu päivittäin.

Aikuisopiston henkilöstön työtilojen läheisyyteen on hyvä sijoittaa taukotiloja. Aikuisopiston osalta on varauduttava siihen, että huomattava osa henkilöstöstä käyttää taukotilaa omien eväiden nauttimiseen.

Opiskelijahuolto

Opiskelijahuollon tilat, eli terveydenhoitajien, psykiatrisen sairaanhoitajan, lääkärin, kuraattoreiden ja psykologien työ- ja vastaanottotilat toteutetaan rakennuksessa keskeiselle sijainnille, opinto-ohjaajien ja erityisopettajien tilat sijoitetaan näiden yhteyteen.

Ateriapalvelu, puhtaanapito ja kiinteistönhoitajat

Ateriapalvelun sosiaalitilat toteutetaan osaksi ateriapalvelun tiloja. Puhtaanapidon ja kiinteistönhoitajien tauko- ja sosiaalitilat toteutetaan myös omana kokonaisuutenaan, mutta puhtaanapidon ja kiinteistönhoitajien tauko- ja sosiaalitiloja voi mahdollisuuksien mukaan yhdistää ateriapalvelun tauko- ja sosiaalitiloihin lopullisessa suunnitteluratkaisussa. Sosiaalitilat varustetaan lukittavilla pukukaapeilla wc- ja suihkutiloilla. Taukotila varustetaan minikeittiöllä, vesipisteellä ja jääkaapilla, sekä kalusteessa olevalla mikrotasolla. Kalustetaan kuivauskaapilla, johon valutuskaukalo ja astiakaappitilaa. Sosiaalitilan on hyvä sijaita keskeisellä paikalla lähellä siivouskeskusta.

3.1.4 Ateriapalvelut

Kortteli 1 -rakennuksen keittiö toteutetaan valmistuskeittiönä (varaudutaan Cook and Chill valmistukseen). Rakennuksessa ruokailee 1630 opiskelijaa (+henkilökunta). Ruokailu tapahtuu kolmessa vuorossa. Keittiössä valmistetaan yhteensä 2700 annosta/vrk, joista n. 1000 annosta viedään ulos (Tikkurilan lukio).

Aulatilassa toimiva kahvio sijoitetaan erilleen muusta keittiön toiminnasta. Kahviolla tulee olla omat varastotilat ja oma erillinen sisäänkäynti, sekä mahdollisuus rakennuksen opetushenkilökunnan sosiaalitilojen käyttöön.

Valmistuskeittiötilojen ja ruokailutilan vaatimukset:

- Keittiön tulee sijaita hyvän huoltoyhteyden päässä
- Keittiöllä tulee olla oma lastaustila ja tuulikaappi sekä huoltoautolle (13 m) riittävä tila kääntymiseen
- Huoltoauton vapaa korkeusvaatimus on min. 4,5 m
- Huoltopiha oltava suljettavissa esim. portilla tai nosto-ovella käyttöajan ulkopuolella
- Keittiön välittömässä läheisyydessä tulee olla rullakko- ja laatikkovarasto
- Keittiön rullakko-/laatikkovarastoon sijoitetaan manuaalinen metallinpuristin ja pahvinpaalain
- Keittiön sosiaalitilat ovat osa ateriapalvelun tiloja
- Keittiön tulee olla muodoltaan mahdollisimman tehokas, ei turhia kulmia eikä syvennyksiä
- Keittiöön tulee saada myös luonnonvaloa
- Keittiöön valittavien materiaalien tulee olla helposti puhtaana pidettäviä ja hygieenisiä
- Ruokasali tulee sijaita keittiön välittömässä läheisyydessä, ruokasaliin sijoitetaan vesi- ja leipäpisteet, ruokailu tapahtuu ilman tarjottimia (pois lukien keittopäivät) - saliin sijoitetaan myös dieettipiste lähelle keittiötiloja
- Ruokailun maksupääteihin tulee myös varautua
- Ruokasalin aterialinjasto on eriytettävä ruokasalin muista tiloista iltakäytön aikana
- Ruokasalin astianpalautus oltava suljettavissa sähköruloseinällä
- Astianpalautus ei saa ristetä aterinlinjastojen kanssa
- Lähtevät ateriat pakataan ja kuljetetaan vaunuissa/laatikoissa
- Lähteville aterioille varataan pakkaustila, kylmähuone ja oma uloskäynti

Ruokasaliin tai sen lähettyville sijoitetaan vararuokavarasto kahden vuorokauden häiriötilanteisiin varautumiseksi, joka on joko lukollinen komero tai lukolliset kaapit. Ruokasaliin tai salin sisäänkäynnin läheisyyteen on sijoitettava riittävä määrä käsi-pesualtaita, jotka varustetaan elektronihanoilla.

3.1.5 Puhtaus / pesu- ja wc-tilat

Pesu- ja wc-tilat
Opiskelijoiden pesu- ja wc-tilat sijoitetaan hajautetusti kerrosaulojen yhteyteen. Wc-tilat ovat yhden hengen käyttöön tarkoitettuja yksittäishuoneita, jotka voidaan nimetä käyttäjän toiveiden ja tarpeiden mukaisesti, esim. sukupuolineutraalisti. Osaan yksittäisitä wc-tiloista suunnitellaan vaatteenvaihto- ja suihkumahdollisuus. Keskitettyjä suuria peseytymis- tai pukuhuonetiloja ei rakenneta niihin liittyvän häiriökäyttäytymisen ja matalan käyttöasteen takia, lukuun ottamatta liikuntasalin yhteyteen tehtäviä pesu- ja pukuhuonetiloja. Liikuntarajoitteisten LE-wc -tiloja sijoitetaan rakennukseen tasaisesti. Henkilökunnan pesu- ja wc-tilat hajautetaan työ- ja taukotilojen yhteyteen. Henkilökunnan wc-tiloja sijaitsee myös kaikissa kerroksissa oppimistilojen läheisyydessä. Tilojen tulee olla lukittavia. Märkätilojen pinnat laatoitetaan, ja varustetaan lattiakaivoilla siivouksen helpottamiseksi.

3.1.6 Siivoustilat

Puhtauspalvelun tavoitteet rakennuksen hyvälle siivottavuudelle
Puhtaat tilat luovat puitteet terveelliselle ja turvalliselle oppimiselle. Yläpölyjen kertymistä suunnitteluratkaisuissa tulee välttää, turhia ulokkeita ja korkealla olevia puhdistettavia pintoja, joihin pöly pääsee kerääntymään. Huomioitava, ettei puhtaa-napidollisesti ole mahdollisuutta poistaa korkealta yläpölyjä päivittäisessä siivouk-sessa, mikä vaikuttaa sisäilman laatuun heikentävästi. Turhia ulokkeita ja kulmia ei saa rakennuksessa olla. Ikkunoiden tulee olla avattavissa sisäänpäin, avautumisen esteinä ei saa olla valaisimia, pylväitä, mikä hankaloittaisi ikkunoiden pesuja. Ikkunat eivät saa olla korkeita ja nosturilla pestäviä ikkunoita ei rakennukseen suositella.

Esteettömyydellä mahdollistetaan rakennuksen hyvä siivottavuus. Korkeat kynnyk-set hankaloittava koneiden ja laitteiden siirtoja ja itse siivousta. Puhdistettavien pintojen ja kalusteiden tulee olla julkisentilan ja kulutusta kestäviä, sekä helposti puhdistettavat. Lattioiden vahaukselle ei tule olla tarvetta.

Kiinteistön sisäänkäyntien tulee olla katettuja, asvaltoituja / päällystettyjä ja tuulikaapeilla varustettuja, mikä vähentää lian kulkeutumista sisätiloihin.

Rakentamisen aikainen puhtausluokka P1
Materiaalien päästöluokka M1

Siivouskeskus

Siivoustilojen suunnittelussa käytetään RT-kortteja, joissa annetaan suosituksia siivoustilojen sijoituksista, mitoituksesta. Tilojen varustelussa käytetään Vantaan kaupungin määriteltyjä varusteita.

Siivouskeskus sijoitetaan 1. kerrokseen. Näin mahdollistetaan tavarantoimitusten ja jätehuollon joustavuus. Siivoukselle tulee varata varastotila läheltä siivouskeskusta. Jos erillistä varastoa ei saada, niin se tulee ottaa huomioon siivouskeskuksen tilaohjelmassa. Siivouskeskus toimii silloin myös puhtauspalvelun tukkutavaroiden ja koneiden varastotilana, Tila tulee varustaa 8 kg teollisuuspyykinpesukoneella ja kuivausrummulla ja omilla jalustoillaan, sekä yhdellä 6 kg teollisuuspesukoneella ja jalustalla. Pyykinkäsittelykoneille valetaan betonista 10 cm koroke, johon koneiden jalustat pultataan kiinni. Koneiden huolto- ja puhdistustila varustettuna hiekanerottelukaivolla 400 x 400 cm ja käsisuihkulla. Tilassa pestään päivittäin siivouspyykkiä, sekä tehdään koneiden huolto- ja puhdistustehtäviä. Tilan hyvästä ilmanvaihdosta tulee huolehtia. Siivouksessa käytettäville koneille varataan riittävästi latauspistokkeita. Hyllytilaa siivousliinoille ja mopeille, sekä käytössä oleville puhdistusaineille jne. Rst-altaat varustetaan laskutasoilla ja käsisuihkuilla. Tila varustetaan tilakorttien mukaisilla varusteilla.

Erilliset siivoustilat

Siivoustilat tulee jakaa tasaisesti siivottaville alueille/kerroksille niin, ettei etäisyys siivoustiloihin tule liian pitkäksi. Siivoustilat varustetaan ja kalustetaan päivittäisessä siivouksessa tarvittaville siivousvälineille ja mahdollisesti piensiivouskoneille. Rakennuksen eri kerroksille sijoitetaan siivoustilat, kuitenkin niin, että tilat ovat hissin läheisyydessä. Voimistelusalin, pesu- ja pukutilojen yhteyteen sijoitetaan siivoustila. Tila varustetaan rst-altaalla, käsisuihkulla ja hiekanerottelukaivolla. Tilassa tullaan säilyttämään ja lataamaan voimistelusalin lattian pesussa käytettävä yhdistelmäkone. Muutoin tilan varustus tilakorttien mukaisilla varusteilla.

3.1.7 Jätehuollon tilat

Turvallisuussyistä risteävää liikennettä ei saa jätepisteen läheisyydessä olla. Jätteenkuljetuksille ei voi määritellä tarkkaa tyhjennysaikaa, minkä takia jäteauton liikkuminen alueella tulee taata turvalliseksi. Huoltopiha rajattava erilleen viereisestä jalkakäytävästä istutuksin tai aidoin. Hyvät näkemät tonttiliittymästä kadulle kuitenkin huomioitava. Huoltopiha suunnitellaan suljettavaksi portilla tai nostoovella, huomioiden arkkitehtuuri ja kaupunkikuva.

Jätepiste tulee sijoittaa huoltopihan yhteyteen lähellä keittiötä ja kulku jätepisteelle sisätilojen kautta, kaikille kiinteistön käyttäjille. Kulkureitin tulee olla mahdollisimman lyhyt ja esteetön. Syväsäiliöiden tyhjennyksissä tulee ottaa huomioon jäteauton vaatima kääntösäde, sekä talvilumenpoistoon vaadittava tila. Tarkempi säiliöiden määrä ja tilavuus määritellään hankkeen suunnittelun yhteydessä. Rakennukseen tulee myös erillinen biojätekylmiö.

Syväkeräyssäiliöt toteutetaan seuraaville jätejakeille:

- Sekajäte 2kpl x 5m3
- Kartonki, ensisijaisesti 12m3 puristin,
  mutta jos se ei ole mahdollista, niin sitten 5m3 säiliö
- Biojäte / biojätekylmiö
- Muovi 5m3
- Pienmetalli 3m3
- Paperi 2m3

Säiliöiden kansien tulee olla riittävän suuret esim. 150 l jätesäkki tulee sopia suuaukosta. Kansiosiin aukipitolaitteet ja lukitus kiinteistön sarjaan, ja lukkojen päälle kumiläpät jäätymisen estämiseksi. Säiliöihin kyltit eri jätejakeille.

3.1.8 Väestönsuojatilat

Rakennukseen toteutetaan rakentamismääräysten ja viranomaisohjeistuksen edellyttämät väestönsuojatilat. Tilamitoitus varmistettava jatkosuunnittelun yhteydessä.

Tilamitoituksessa noudatetaan Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen ohjetta “Väestönsuojien rakentamisvelvollisuus päiväkoti- ja koulurakennuksissa”, päivitetty 1.2.2022 sekä pks-ravan ohjeistuksia. Väestönsuojan tilamitoituksessa huomioidaan myös Vantaan kaupungin ohjeet – HUOM. Vantaan kaupunki on keväällä

2023 linjannut vss-mitoituksen koulu- ja päiväkotihankkeisiin. Linjauksen mukainen väestönsuojatilojen määrä;

- rakennuksen / rakennusryhmän koon ollessa suurempi kuin n. 3400 k-m2, tulee väestönsuojan alaa kasvattaa 135m2 kutakin täyttä 3400k-m2 kohden (lisää suojatilaa 180 henkilölle) sekä jakojäännöksen ollessa enintään 0,3 tulee kaikki suojat toteuttaa enimmäiskokoisina eli 155m2 suuruisina (135m2+20m2)

Tässä kohteessa on 1kpl 900m2 varsinaisen suojatilan omaavia S2-luokan väestönsuojia, ja 2 kappaletta 135 m2 varsinaisen suojatilan omaavia S1-luokan väestönsuojia. Väestönsuojatilat sijoitetaan ensimmäiseen kerrokseen.

Väestönsuojatiloihin sijoitetaan tilatehokkuuden parantamiseksi tilaohjelman mukaisia tiloja, mm. puku- ja pesuhuonetiloja, sekä aputiloja ja varastoja. Väestönsuojatilat toteutetaan maanpäällisinä ja sirpalesuojatuin ovi-/ikkunaluukuin ja -venttiilein. Suojatilojen toteutuksessa tulee huomioida erityispaksujen teräsbetonirakenteiden vaatima normaalia pidempi kuivumisaika.

3.1.9 Pihan vaatimukset

Kortteli 1 -rakennus sijoittuu tiiviisti rakentuvalle kaupunkialueelle. Varsinaista piha-aluetta jää tontille vain nimellisesti. Pihan suunnittelussa ja toteutuksessa tulee huomioida esteettömyys laaja-alaisesti. Tasomaisia korkeuseroja tulee pyrkiä välttämään ja kaikille pääasiallisen käytön sisäänkäynneille johtavat kulkuväylät tulee luiskata. Pihan valaistus tulee toteuttaa häikäisemättömästi ja tehokkaasti.

Kortteli 1 -rakennuksen kattoja hyödynnetään mahdollisuuksien mukaan moni-puolisesti opiskelijoiden oleskelualueina ja liikunnallisina toiminta-alueina (esim. ulkokuntoilulaitteet). Lisäksi katolle sijoitetaan opiskelupuutarha istutuslaatikoineen. Ulkotilat pyritään sitomaan alueen viherverkostoihin. Opiskelijoiden urheilutoiminnat laajempina sijoittuvat Varian Hiekkaharjun toimipisteen yhteyteen ja lukion osalla hyödynnetään Tikkurilan lukion ulko-opetustiloja.

Pihan kaikki pinnoitteet toteutetaan kaupunkikuvallisesti korkealaatuisena. Kaavan mukaisesti rakennusten ja katualueen väliset tilat tulee kivetä, istuttaa tai käsitellä muuten osana kaupunkimaista katutilaa.

Kaavamääräysten mukaan rakennuksen kattopinta-alasta on oltava kasvikattoa vähintään 50%. Kasvikatosta vähintään 50 % tulee tehdä kasvualustalle, jonka paksuus on vähintään 20 cm. Osalle kasvikatosta sijoitetaan opetuspuutarha Vantaan aikuisopiston ”Piha, puutarha, luonto, ympäristö, koti, hyvinvointi” -aihekokonaisuuden opetustilaksi. Lisäksi julkisivuja tulee elävöittää köynnöksin. Kaavassa tavoitellun viherkertoimen 0,8 saavuttamiseksi vaaditaan kasvikattoa alustavien laskelmien mukaan n. 55-60% kattopinta-alasta.

Hulevesien hallinnassa noudatetaan Vantaan kaupungin ohjeita, rakentamisjärjestystä ja laadittavan asemakaavan määräyksiä. Alueella tulee järjestää hulevesien viivytys ennen niiden johtamista yleiseen hulevesijärjestelmään. Hulevesien viivytysmäärät lasketaan vihertehokkuuslaskennan yhteydessä. Tontin pienen koon vuoksi hulevesien viivytys joudutaan todennäköisesti järjestämään maanalaisin viivytysaltain. Viivytysaltaiden sijainti tarkentuu suunnittelutyön edetessä.

3.1.10 Muuta

Tikkurilan lukion toiminnan kannalta keskeistä on toimiva kulkuyhteys, ns. opintoputki, Tikkurilan lukion nykyisen ja uuden rakennuksen välillä. Uudisrakennusta käyttävät monipuolisesti kaikki lukion opiskelijat, joille rakennusten välinen opintoputki tarjoaa sujuvan ja turvallisen kulkureitin. Kulkuyhteyden toteutus ylikulkusiltana Valkoisenlähteentien yli mahdollistetaan vireillä olevassa kaavamuutoksessa. Kulkuyhteyden pohjoispään toteutus lukiorakennuksen tontilla onnistuu tarvittaessa poikkeamispäätöksellä, eli kaavamuutosta ei tarvita. Kulkuyhteys huomioidaan uudisrakennuksen kokonaissuunnittelussa. Opintoputki palvelee ensisijaisesti rakennuksen käyttäjiä, koska haaste on kulunvalvonta ja tuvallisuusnäkökohdat. Jos opintoputki toimii myös yleisenä kulkuväylä, yleisen jalankulun reitit on huomioitava siten, että ne eivät kulje rakennusten läpi. Kulkuyhteyssillalle Tikkurilan lukion nykyisen rakennuksen ja Kortteli 1 -rakennuksen välille lasketaan erillishinta.

Rakentamisessa varaudutaan lisäksi kulkuyhteyteen tontin 62001 ja 62002 välillä, kulkuyhteys kevyen liikenteen raitin yläpuolelle toteutettuna putkena. Tämä sisäkulkuyhteys tehostaa tavoitteen mukaista yhteis/vuorottaiskäyttöä korttelien välillä. Myös tämä kulkuyhteys tulee ottaa huomioon jatkosuunnittelussa, jotta kuluputken liittäminen tontin 62001 rakennukseen on mahdollista ilman tilamuutosten tarvetta. Kulkuputken toteutus on tontin 62002 vastuulla. Korttelien 62001 ja 62002 väliset

yhteydet myös katutasolla tulee olla sujuvat, sisäänkäynnit rakennuksiin muodostaen yhtenäisen reitin.

Jatkosuunnittelussa huomioidaan tasa-arvo ja yhdenvertaisuusnäkökulmat (esim. sukupuolineutraalit tai muun sukupuoliset) sekä mahdollinen rukoushuone (jonka monikäyttöisyys tutkitaan).

3.2 Tilaohjelma

Laajuus- ja sisältömitoituksen perusteella luotu tilaohjelma on esitetty hankesuunnitelman liitteessä. Tilaohjelmaan on kuvattu tilatarpeet ja tilojen laajuus toiminnoittain, sisältäen tilojen lukumäärän, pinta-alat ja mitoitusperusteet sekä ryhmäkoot. Tilaohjelmaan on kuvattu myös esille nousseet keskeiset huomiot tilojen sijoittelusta, muuntojoustavuudesta ja erityistarpeista. Tilamitoituksen lähtötietona käytettiin tammikuun 2023 tarveselvityksessä luotua tilaohjelmaa. Tilaohjelmaan on tehty pieniä laajuus- ja tilamuutoksia esim. sote-, ict-, media- ja elintarvikealan opetustilojen osalta sekä tilojen muuntojoustavuus- ja sijaintitietoja on tarkennettu.

Tilaohjelman mukaiset pinta-alat tiivistetysti:

Ohjelma-ala (hyötyala, hym2)	**18 207 hym2**
Liikenneala (hum2) Käytävät Porrashuoneet	**6359** 5198 1161
Tekniset tilat (hum2)	**1499 hum2**
Yhteensä Nettoala (hum2) Bruttoala-arvio* (brm2) Huoneistoala** (htm2)	 **26 065 hum2** **29 320 brm2** **23 920 htm2**

**Laskennassa käytetty: Brutto-ala = 1,125 x huoneala.*
**Bruttoalan/nettoalan suhde toimitilarakennuksissa 1,1–1,15 (Talonrakennuksen kustannustieto 2015, Haahtela-kehitys Oy)*
***Laskennassa käytetty: Huoneistoala = 1,022 x (huoneala - talotekniikkatilat - porrashuoneala).*
***Merkitsevän huonekoon (huonekokojen pinta-alalla painotettu keskiarvo) ollessa 50 m2, ei kantavien rakenteiden osuus = 2,2 % nettoalasta (Talonrakennuksen kustannustieto 2015, Haahtela-kehitys Oy)*
***Huoneistoala: huoneala - talotekniikkatilat - porrashuoneala (Vantaan ohjeita suunnittelijoille yleisohje, 2020)*

3.3 Tilojen vaatimukset

Laatutavoitteet tilojen suunnittelulle on esitetty tarkemmin kohdassa 4.

Tilat suunnitellaan Vantaan tilasuunnittelun ohjeiden ja koulusuunnittelun RT-korttien mukaisesti. Tilojen tulee olla huollettavia ja helposti ylläpidettäviä. Materiaalivalinnat tehdään tilojen käytön vaatimusten mukaisesti. Tilojen tulee olla terveellisiä ja turvallisia, esteettömiä, monikäyttöisiä, muuntojoustavia, käytettäviä ja viihtyisiä.

Tilojen visuaalisen eheyden saavuttamiseksi yksityiskohdat tulee suunnitella toteutussuunnitteluvaiheessa hankkeen tavoitteita vastaavalla tavalla korkeatasoisesti (mm. pikapalopostit, opasteet, LVIS-asennukset).

4 RAKENNUS

4.0 Yleiset tavoitteet ja vaatimukset

4.0.1 Elinkaari- ja energiatehokkuustavoitteet

Elinkaaritavoitteet

Uudisrakennuksen suunniteltu käyttöikä on perustusten ja rungon osalta 100 vuotta, täydentävien rakennusosien osalta 50 vuotta. Vahvavirtakaapeliverkon ja sähkökeskusten tekninen tavoitekäyttöikä on 40 vuotta. LVI-runkokanava-, putki- ja johtoverkkojen tekninen tavoitekäyttöikä 50 vuotta.

Tilojen, kalusteiden, varusteiden sekä taloteknisten järjestelmien laatu noudattaa tämän päivän oppilaitosrakentamisen tasoa. Rakennus-, rakenne-, sähkö- ja LVI-teknisissä suunnitelmissa kiinnitetään erityistä huomioita sisäilman laatuun, rakennusfysikaaliseen toimivuuteen, ulkovaipan sisäpinnan tiiveyteen, valaistukseen, energiatehokkuuteen sekä äänenvaimennukseen.

Vantaan kaupungin Ohjeita suunnittelijoille (28.2.2020) mukaisesti tiiveysvaatimuksesta on todettu: ”Ilmanvuotoluku q50 saa olla korkeintaan 1 (m^3/hm^2), joka varmistetaan tiiveysmittauksilla ja rakenteiden tiivistämisellä työmaavaiheessa.”

Energiatehokkuustavoitteet

Ympäristöministeriön asetus uuden rakennuksen energiatehokkuudesta (1010/2017); Opetusrakennus ja päiväkoti (luokka 6) mukaan koulurakennuksen energiatehokkuuden vertailuluku saa olla enintään 100 kWhE/ (m^2a).

Tikkurilan osaamiskampuksen Kortteli 1 -rakennuksen tavoitteellinen, laskennallinen energiatehokkuuden vertailuluku (E-luku) on alle 75 kWhE/ (m²a). Tavoite tarkentuu suunnittelun edetessä.

Rakennus varustetaan rakennukseen integroitavalla tai vesikatolle asennettavalla aurinkosähkövoimalalla, jonka suunnittelun lähtökohtana on rakennukselle arvioitu kesäaikainen sähkötehon tunneittainen peruskulutus. Aurinkosähköjärjestelmän koko on alustavasti luokkaa 300…750 kWp. Rakennuksen sijoittelussa alueelle huomioidaan ilmansuuntien vaikutukset siten, että katto-osuudet suunnataan etelä- ja länsisuuntaan, eivätkä itse kattorakenteet aiheuta varjostumia aurinkosähkövoimalalle. Lisäksi tulee huomioida kasvikatto-osuus (yli puolet katon pinta-alasta) voimalan suunnittelussa.

Rakennuksen poikkeuksellisen vahva katto huomioiden tutkitaan pystyakselisten pientuulivoimalaitteiden asentamista. Laiteasennus voidaan toteuttaa esim. WS-4B -tuuliturbiinilla (paino 800 kg, jatkuvan tuulen kesto 40 m/s). Alhaisella tuulennopeudella (3 m/s) pystyssä pyörivä laite on myös lähes äänetön (< 5 dB) ja sen korkeus on 4 m. Korkean rakennuksen katolla laite ei herättäisi myöskään ylimääräistä huomiota kaupunkikuvassa, mutta sen asentaminen tulisi huomioida hyvissä ajoin ennen rakennusluvan hakua.

Tutkitaan jatkosuunnittelun aikana lämmöntuotannon alueellisen energiaratkaisun mahdollisuudet huomioiden muut asemakaava-alueen korttelit. Alueellisen energiaratkaisun vaihtoehtona ovat myös rakennuskohtaiset kaukolämpöliittymät.

Alueellisen ratkaisun vaihtoehtona voidaan tutkia rakennuskohtaisen lämmöntuotannon mahdollisuudet. Kookaskin rakennus sille suhteellisen pienellä tontilla on mahdollista varustaa maalämpöjärjestelmällä. Maalämpöjärjestelmän kokoon vaikuttaa vahvasti se, kuinka suurta osaa tontin maa-alasta voidaan hyödyntää sen käyttöön. Järjestelmän alustava koko voisi olla 35...70 kpl 350 m syviä maalämpökaivoja, jotka on sijoitettu vähintään 20 m etäisyydelle toisistaan. Järjestelmä vaatisi kaukolämmön varajärjestelmäkseen. Ainoastaan yli 90 % vuosittaisesta lämmöntarpeesta tuottava maalämpöjärjestelmä on järkevää varustaa sähkökattilalla.

Mikäli syvien maalämpökaivojen poraaminen osoittautuu tontilla mahdottomaksi, lämmönkeruuputkisto voidaan asentaa myös vaakasuuntaan 1 m syvyyteen vähintään 1,5 m välein. Vaakaputkisto tulee kuitenkin mieluummin asentaa kosteahkoon savimaahan, sillä kivikkoisessa maassa routa voi liikuttaa kiviä, jotka puolestaan voivat vahingoittaa keruuputkistoa. Jos maalämpöratkaisu ei toteudu tai toteutuu osittain, jäljelle jäävä lämmitystarve katetaan kaukolämpöratkaisulla, joiden tuottajan, Vantaan Energian, tavoite on olla hiilinegatiivinen vuonna 2030.

Suomessa toteutettujen referenssien valossa Kortteli 1 -rakennuksen 28 000 kem^2 vaatisi 12 km vaakaputkiston useampaan keräyspiiriin jaettuna. Tästä tarvittavasta putkistosta tontille saattaisi mahtua ehkä 20 %.

Rakennuksen sähköpääkeskukseen asennetaan hybridisuodatin, joka mitoitetaan vähintään 5 % vuosittaisen sähköenergiansäästötavoitteen mukaisesti. Energiansäästön lisäksi hybridisuodatin toimii loistehon kompensoijana sekä sähkön laadun parantajana poistaen vinokuormituksia sekä yliaaltoja 3-vaihejärjestelmästä.

Rakennukseen asennetaan kiinteä varavoimakone ensisijaisesti keittiön sekä ylioppilaskirjoitusten tehon tarpeeseen. Kiinteästi asennetulla varavoimakoneella voidaan osallistua myös säätösähkömarkkinoille ja tällä tavoin edistää valtakunnallisen tason sähkön kysyntäjoustotavoitteita. Varavoimakoneen tahdistukselle kantaverkon taajuuteen nähden on asetettu tarkat vaatimukset, jotta säätösähkömarkkinoille osallistuminen on mahdollista. Osallistumista varten tehdään sopimus kantaverkkoyhtiö Fingridin kanssa.

Lisäksi rakennukseen asennetaan led-valaisimet. Rakennustasolla hyödynnetään älykkäitä ratkaisuja rakennusautomaatiota soveltaen. Hyödynnetään etenkin IV-koneiden tarkoituksenmukaista käyttöä sekä valaistuksen ohjausta automaatiojärjestelmän aikaohjelmien avulla.

Tutkitaan sähkön- ja lämmön kysyntäjoustomahdollisuudet sekä energian varastointimahdollisuudet rakennuksessa. Tutkitaan valmistuskeittiön lauhdelämmön hyödyntämismahdollisuudet. Selvitetään kaksisuuntaisen lämpökaupan toteutusmahdollisuudet.

Rakennuksen energiatehokkuustavoitteiden toteutumisen seurantaa varten se varustetaan sähkön- lämmön- ja vedenkulutuksen päämittauksilla sekä riittävällä määrällä alamittareita toimitilajohtamisen mittarointiohjeen (Mittarointiohje LVIAS-suunnittelijoille, 13.8.2019) mukaisesti. Rakennuksen tarkempi mittarointisuunnitelma esitetään mittarointikaaviossa.

Kookkaan rakennushankkeen kyseessä ollessa tulee laskea rakennuksen hiilijalanjälki luonnos- lupasuunnitteluvaiheessa, toteutussuunnitteluvaiheessa ja rakennuksen valmistuessa. Hiilijalanjälkilaskenta rakennuksen koko elinkaarelle tulee sisällyttää suunnitteluun.

Kaavamääräysten mukaisesti kasvikattoa on asennettava vähintään puolelle kattopinta-alasta. Kasvikattojen toteuttaminen sekä huleveden imeyttäminen tontilla tutkitaan, viherkertoimen tavoitteet on määritelty asemakaavassa.

Hyödynnetään energiaratkaisujen valinnassa elinkaarilaskentaa sekä hiilijalanjälkilaskentaa. Rakennusluvan haun asettuessa 1.1.2025 jälkeen rakennusluvan liitteeksi vaaditaan myös ilmastoselvitys sekä materiaaliseloste, joita hyödynnetään suunnitteluratkaisujen valinnassa.

Lisäksi tutkitaan yleiset yhteistyömahdollisuudet tulevien eri toimijoiden kanssa energia- ja kustannustehokkuuden aikaansaamiseksi.

4.0.2 Tilatehokkuustavoite

Alkuperäinen toimitilaverkon kehitykselle asetettu tilapaikkatehokkuustavoite on 10 htm2/opiskelija. Hankesuunnitelman tilaohjelma täyttää tavoitteen ja sen keskimääräinen tehokkuus on n. **9,30 htm2/opiskelijapaikka.**

Tilapaikkatehokkuuden opiskelijapaikkamäärä -jakajana on käytetty hankesuunnitelmassa mitoitusopiskelijoiden kokonaismäärää, joka sisältää myös työssä oppimassa tai etänä olevat opiskelijat.

4.0.3 Muuntojoustovaatimus

Rakennus suunnitellaan ja toteutetaan mahdollisimman muuntojoustavaksi. Muuntojoustavuus tarkoittaa, että sama tila voi toimia lähtökohtaisesti useammassa käyttötarkoituksessa ja/tai se voidaan muuntaa eri tarkoitukseen toimivaksi kohtuullisella vaivalla. Rakennus tulee suunnitella siten, että tilajako on mahdollista toteuttaa useammalla kuin yhdellä periaatteella sekä siten, ettei tilajaon muuttaminen aiheuta kohtuuttomia muutostöitä teknisiin järjestelmiin.

Luokkatiloja tulee voida jakaa riittävässä määrin siirtoseinin tai paljeovin osiin pienemmiksi ja/tai rauhallisemmiksi työskentelytiloiksi. Kalustusta voidaan myös suunnitella muuntojoustavuuden näkökulmasta.

Jokainen jakotila täyttää itsessään opetustilojen vaatimukset mm. ääneneristyksen ja ilmanvaihdon osalta.

Rakennuksen jatkosuunnitteluun tulee sisällyttää yhteiskäyttöisyyden/vuorottaiskäytön mahdollisuudet rakennuksen peruskäyttäjien lisäksi alueen muiden koulutusalan toimijoiden ja yritysten kanssa. Hankkeen tulee toteuttaa Tikkurilan osaa-

miskampusalueen visiota, jonka yksi päätavoite on toteuttaa koko alueella joustavaa yhteis-/vuorottaiskäyttöä. Luonnossuunnitteluvaiheen alussa tulee tutkia tilaohjelman tilojen keskittämismahdollisuudet mahdollisesti myös asemakaava-alueen muihin kortteleihin, isompana kokonaisuutena, yhteiskäyttöisenä muiden alueen toimijoiden kanssa, esim. liikuntatilat.

4.0.4 Ääniolosuhteet

Tilojen suunnittelussa noudatetaan Ympäristöministeriön asetusta 796/2017 rakennuksen ääniympäristöstä perusteluineen ja ohjeineen, pks-ravan ohjeita akustisen suunnittelijan kelpoisuuksista ja ääniolosuhteiden suunnittelusta.

Ympäristöministeriön asetuksessa edellytetään muun muassa, että opetus-, kokous-, ruokailu-, hoito-, harrastus-, liikunta- ja toimistotilojen ääneneristys on suunniteltava ja toteutettava tilan käyttötarkoitus huomioon ottaen siten, että niissä saavutetaan toimintaa vastaava riittävän hyvä ääniympäristö. Rakennuksen opetus-, kokous-, ruokailu-, hoito-, harrastus-, liikunta- ja toimistotilojen melun- ja tärinäntorjunta on suunniteltava ja toteutettava tilan käyttötarkoitus huomioon ottaen siten, että niissä saavutetaan toimintaa vastaava riittävän hyvä ääniympäristö ja käyttötarkoitus huomioon ottaen riittävä puheenerotettavuus (Yma 796/2017).

Asetuksen perustelumuistiossa todetaan, että uuden rakennuksen taloteknisistä laitteista tai hisseistä aiheutuva keskiäänitaso ei saisi ylittää 28 desibeliä.

Ääniolosuhteiden osalta tilojen välisessä ääneneristyksen suunnittelussa erityistä huomiota tulee kiinnittää kielten oppimistilojen ääneneristykseen, liikuntasalista kantautuvien tärähdysten ja äänien eristämiseen, siirtoseinien käyttöön sekä mm. lepohuoneen ja terveydenhoidon käytössä olevien tilojen vaatimusten mukaiseen ääneneristämiseen.

Huonetila	Jälkikaiunta-aika T (s)	Puheensiirtoindeksi STI
Opetus- tai kokoustila	0,5 - 0,7	≥ 0,7
Ruokailu- tai liikuntatila	≤ 1,2	≥ 0,6
Potilashuone, hoito- tai harrastustila	≤ 0,8	≥ 0,6
Toimistotila	≤ 0,6	≤ 0,5

4.0.5 Palotekniset vaatimukset

Rakennuksen paloluokka ja palotekniset vaatimukset määräytyvät asetuksen rakennusten paloturvallisuudesta 848/2017 ja asetuksen rakennusten paloturvallisuudesta annetun Ympäristöministeriön asetuksen muuttamisesta mukaisesti.

Rakennuksen paloluokka on laajuus ja henkilömäärä huomioiden P1. Rakennuksen palotekniset perusteet voidaan myös määrittää perustuen oletettuun palokehitykseen perustuen, jolloin rakennuksen paloluokaksi määräytyy P0. Rakennuksen palotekninen käyttötapa on kokoontumis- ja liiketila.

Rakennus tulee varustaa henkilömääräperusteisesti em. mainittujen asetusten mukaisesti automaattisella hätäkeskukseen kytketyllä paloilmoittimella. Oppilaitoksessa on yli 2600 oppilasta. Rakennus voidaan varustaa automaattisella sammutuslaitteistolla turvallisuustason parantamiseksi. Sammutuslaitteiston valintaa tehdessä tulee huomioida opetustilat, joiden opetusvälineiden, -kalusteiden ja koneiden sisältämä palokuorma voi poiketa tilan käyttötavan mukaisesta palokuormaryhmästä. Opetuskäytössä olevien kokoontumistilojen palokuormaryhmä on alle 600 MJ/m2. Erillisten varastojen palokuormaryhmä on kokoontumistiloja korkeampi. Palokuorman tiheyttä tietyissä opetustiloissa voidaan joutua arvioimaan tilakohtaisesti.

Rakennuksen kantavat ja osastoivat rakenteet toteutetaan asetuksen 848/2017 P1-paloluokan taulukkoarvojen mukaisesti tai perustuen oletettuun palokehitykseen P0-luokan rakennuksessa. Rakennuksen uloskäytävät mitoitetaan pohjapinta-alaan perustuvan mitoituksen mukaisesti. Uloskäytävien osalta huomioidaan myös iltakäyttö.

Aurinkosähköjärjestelmän paloturvallisuus varmistetaan jatkosuunnittelussa viranomaisohjeistuksen vaatimalla tavalla.

4.0.6 Sisäilmatavoitteet

Lähtökohtaisesti rakennus suunnitellaan S2-sisäilmastoluokkaan Vantaan kaupungin ohjeiden mukaisesti.

4.1 Arkkitehtoniset tavoitteet

Vantaan arkkitehtuuriohjelma Apoli (2015) mukaan kaupunkikeskustan arkkitehtuurin tulee olla laadukasta ja monikäyttöistä. Tavoitteeksi arkkitehtuuriohjelmassa on nostettu muun muassa luonnon monimuotoisuuden tukeminen kaupunkikeskustoissa sekä valon, värin ja taiteen tuomisen osaksi hyvää arjen arkkitehtuuria. Tavoitteena on vahvistaa kaupungin identiteettiä laadukkaalla, kiinnostavalla ja rohkealla arkkitehtuurilla.

Kortteli 1 -uudisrakennuksen kaupunkikuvalliset tavoitteet liittyvät keskeiseen sijaintiin, rakennus tulee muodostamaan osan pääradan suuntaista aluejulkisivua, jonka kaavan tavoitteiden mukaan tulee olla ”korkeatasoinen ja omaleimainen Tikkurilan osaamiskampuksen aluejulkisivu”. Rakennukseen tulee olemaan useita merkittäviä lähestymissuuntia, lähestyminen radan ja aseman suunnasta sekä lähestyminen muista lukion ja ammattiopiston toimipisteistä Valkoisenlähteentien ja Jokiniemenkadun suunnasta (Tikkurilan lukio, Hiekkaharjun toimipiste). Lisäksi rakennus tulee sijoittumaan aluetta halkovien kevyen liikenteen reittien varrelle.

Rakennuksen ensimmäiseen kerrokseen sijoitetaan kivijalkapalveluita tarjoavia ammattiopiston palvelutiloja, mm. kampaamo, kahvila, oppilasravintolat ja sosiaalialan asiakastilat sekä kokoustilat. Tilat voidaan sijoittaa esimerkiksi sisäkadun kautta muihin koulun tiloihin yhdistyväksi. Erityisesti näiden palvelutilojen ja vapaa-ajan käyttöön soveltuvien tilojen kautta rakennus avautuu ympäristöönsä muodostaen elävää kaupunkiympäristöä.

Kaavamääräysten mukaan rakennuksen arkkitehtuurin tulee olla kestävää, korkeatasoista ja innovatiivista. Katutasokerroksen julkisivujen tulee olla paikallamuurattua, poltettua savutiiltä.

Sisätilojen arkkitehtuurissa tavoitteena on toimivat, viihtyisät, toimintakulttuuria ja oppimista tukevat ratkaisut. Suunnitteluratkaisuilla mahdollistetaan mahdollisimman hyvä sosiaalinen kontrolli ja valvottavuus. Pääsisäänkäynti- ja aulatilojen suunnittelussa huomioidaan oppilaitosten tilojen avautuminen ympäröivään ja rakentuvaan kaupunkiin, eri käyttäjäryhmille, vapaa-ajan käyttäjille, asiakkaille ja yritysmaailman yhteistyökumppaneille, mm. messujen ja tapahtumien paikkana. Sisätilojen suunnittelussa huomioidaan Aikuisopiston tilojen, liikuntasalien ja muiden mahdollisten tilojen laaja ilta- ja viikonloppukäyttö.

Hankkeen käyttäjien osallistaminen on huomioitu hankesuunnitteluvaiheessa pidetyssä osallistamispalaverissa, jossa on sovittu osallistamisprosessin raameista ja toteuttamisesta seuraavina vuosina, jotta saadaan oikeanaikaista osallistamista. Osallistaminen tullaan huomioimaan myös jatkosuunnitteluvaiheessa.

4.2 Esteettömyystavoitteet

Opetustilat suunnitellaan esteettömiksi Valtioneuvoston asetus rakennuksen esteettömyydestä 241/2017 mukaan ja Esteettömyys, ympäristöministeriön ohje rakennuksen esteettömyydestä 2018 noudattaen.

Rakennuksen sisä- ja ulkotilat toteutetaan esteettöminä niin liikkumis- kuin valo-, väri- ja ääniympäristöjenkin osalta. Kaikkien sisäänkäyntien tulee olla katettuja ja esteettömiä. Rakennukseen tulee hissit ja liikuntaesteisille soveltuvat wc-tilat kaikkiin kerroksiin.

4.3 Rakennetekniset tavoitteet

Rakennus suunnitellaan rakennusteknisesti siten, että rakenneratkaisut ovat turvallisia, luotettavia ja hyvän rakentamistavan mukaisia. Kaikessa suunnittelussa noudatetaan YM:n, RakMk:n ja RIL ry:n määräyksiä ja ohjeita sekä Vantaan kaupungin suunnitteluohjeita.

Rakennus perustetaan suunnitteluvaihetta laadittavan perustamistapalausunnon mukaisesti. Perustukset routasuojataan ja rakennus salaojitetaan. Maata vasten rakennettavat rakenteet vesieristetään ja rakenteet otetaan salaojituksessa huomioon. Valittavan kantavan rakenteet mukaan valitaan joko jatkuvat anturalinjat tai pilarianturat.

Pohjavedenpinnan alapuolelle rakennettavat tilat edellyttävät vesitiiviitä seinä- ja alapohjarakenteita tai pysyviä patoseiniä.

Raideliikenteen aiheuttamat runkomelutasot on selvitettävä ja huolehdittava runkomelun vaimentamisesta rakennuksen perustamisen yhteydessä. Rakennuksen alapohja tehdään kantavana alustatilallisena koneellisella ilmanvaihdolla ja radoninpoistolla varustettuna. Ryömintätilan perusmaan päälle asennetaan 150 mm kevytsorakerros alustatilan kosteudenhallintaa varten. Perusmaa kallistetaan salaojiin päin.

Vantaan kaupunki on sitoutunut lisäämään puurakentamista. Vuonna 2022 hyväksytyn Vantaan resurssiviisauden tiekartan tavoitteena on edistää vähähiilistä rakentamista sekä Vantaan Puurakentamisen linjaukset 2021 tavoitteena on puurakentamisen edistäminen kaupungissa. Runkoratkaisu voi olla myös hybridirakenne, jossa puu on yksi kantava rakennemateriaali.

Runkojärjestelmä valitaan niin, että se sallii joustavan käytön ja myöhempiä tilamuutoksia. Rakennusrungon syvyys valitaan siten, että kantavat ja jäykistävät seinälinjat sijoittuvat ulkoseinille. Poikittaisia ja pitkittäisiä kantavia seinälinjoja ei pääsääntöisesti sallita estämään muuntojoustavuutta. Runkojärjestelmänä suositellaan käytettäväksi pilari-palkki-järjestelmää rakennusrungon sisällä. Kerroskorkeudeksi valitaan riittävä, joka mahdollistaa muuntojoustavuuden mahdollisissa talotekniikkamuutoksista ja niiden risteilyissä sekä huomioi rakenteelliset esteet kuten mahdolliset palkkien leuat ja vastaavat.

Rakennuksen laajennettavuus myöhemmin ylöspäin otetaan huomioon kantavien rakenteiden mitoituksessa. Tämä koskee hankesuunnitteluvaiheessa vain ns. koillistornin osaa.

Tavoitteena on käyttää runkorakenteissa puuta/vähähiilistä betonia/vähähiilisiä teräsosia. Myös täydentävissä rakenteissa tulee mahdollisuuksien mukaan suosia puuta.

Aurinkosähköjärjestelmän ja kasvikaton kuormitukset yläpohjan kantaville rakenteille on otettava huomioon suunnittelussa.

Ulkoseinälinjoilla on kantavana rakenteena joko pilari-palkki-rakenneratkaisu ja nauhaelementit/ kevytelementit tai kantavat ulkoseinäelementit.

Rakennukseen suunnitellaan toteutuskelpoiset detaljit rakennusfysikaalisesti toimivina. Erityistä huomiota on kiinnitettävä rakenteiden ja rakennusmateriaalien pysymiseen kuivina koko rakennustyön ajan. Pintamateriaalivalinnoissa huomioidaan sisäilman hyvään laatuun vaikuttavat tekijät. Julkisivu- ja runkomateriaalivalinnassa on vältettävä palonleviämisen kannalta epäedullisia materiaaleja. Ulkovaipan sisäpinnan tiiveyden varmistamiseksi laaditaan detaljit kaikista erilaisesta liitos- ja epäjatkuvuuskohdista.

Lämmöneristeiden ja rakenteiden kastumisen estämiseksi hankkeessa edellytetään sääsuojan alla rakentamista ja Kuivaketju 10 -järjestelmän tai vastaavan noudattamista. Talotekniikan nousukuilut minimoidaan ja keskitetään. Talotekniset linjat viedään ulkovaipan sisäpinnan sisäpuolella.

Rakennustöiden puhtausluokka on P1.

4.4 LVIA-tekniset tavoitteet

Yleistä

LVIA-järjestelmien suunnitellaan ja rakennetaan siten, että järjestelmä tuottaa teknisesti, turvallisesti, toiminnallisesti ja terveellisesti toimintaolosuhteet ja hyvän käytettävyyden energiatehokkaalla tavalla. Tilojen suunnittelun tavoitteena on tilojen toiminnallinen ja tekninen monikäyttöisyys ja muunneltavuus.

Suunnittelussa noudatetaan Vantaan kaupungin yleisiä suunnitteluohjeita.

Järjestelmät ja järjestelmälaajuus määräytyy ja se suunnitellaan ja rakennetaan toiminnan ja käyttötarpeiden mukaisiksi.

Järjestelmät rakennetaan palvelemaan Lukion ja Aikuisopiston opetustoimintaa, sekä Varian ravintola- ja cateringalaa, elintarvikealaa, hiusalaa, media-alaa, ict-alaa, valmentavaa koulutustoimintaa, sosiaali- ja terveysalaa, sekä matkailualaa. Rakennuksen hallinto- ja toimistotilat, neuvotteluhuoneineen varustetaan tarpeenmukaisella LVIA-tekniikalla. Hiljaisten tilojen osalta kiinnitetään erityistä huomiota ilmanvaihdon äänenvaimennusratkaisuun.

Lämmitys ja jäähdytys

Lämmöntuotto toteutetaan alustavasti kaukolämmöllä. Järjestelmien rakentamisessa ja lämmöntuotannossa varaudutaan hybridilämmöntuotantoon, siltä varalta, että alueellinen lämmitysverkosto toteutuu myöhemmin.

Lämmönjakotapa toteutetaan osin vesikiertoisella patterilämmitys- ja kattosäteilylämmittimillä, sekä lattialämmitysjärjestelmällä. Osa tiloista voi olla osittain ilmalämmitteisiä. Ainakin pesu-, puku- ja keittiötilat varustetaan lattialämmityksellä. Tuulieteisiin rakennetaan lämmityksen lisäksi kiertoilmalämmittimet. Tarkempi tilakohtainen lämmitysjakotapa määritetään suunnittelutyön osana.

Tilojen jäähdytystarve selvitetään olosuhdesimuloinnin osana. Kustannuslaskennassa ja suunnittelussa varaudutaan tilojen osittaiseen varustamiseen jäähdytyslaitteilla. Ohjaustavoilla toteutetaan jäähdytyksen tarpeen mukainen käyttö. Jäähdytystavan toteutustapa määritetään tarkemmin olosuhdeselvitysten pohjalta tuotetun laajuustiedon mukaan. Rakennuksen suunnittelussa tulisi huomioida aurinkokuormitustekijät ja tarkastella tulisi passiiviset keinot aurinkokuormituksen vähentämiseksi.

Keittiöiden kylmälaitteille rakennetaan putkistot ja lauhde-energian talteenotto-järjestelmä. Lauhde-energiaa hyödynnetään ilmanvaihdon esilämmityksessä ja/tai lämpimän käyttöveden esilämmitystoiminnossa. Lisäksi järjestelmään liitetään ilmalauhduttimet.

Ilmanvaihto

Rakennus varustetaan koneellisella ilmanvaihtojärjestelmällä. Järjestelmien tulee olla energiatehokkaita, sekä muuntojoustavia. Ohjaustavoissa ja toiminnoissa huomioidaan olosuhteiden vaikutus ohjaustapaan.

Ilmanvaihtojärjestelmät suunnitellaan ja rakennetaan palvelemaan kussakin tilassa harjoitettavaa toimintaa, huomioiden teknisessä toteutustavassa ja varustuksessa toiminnan erityispiirteet ja tarpeet.

Poikkeuskäyttöaikojen ilmanvaihdon ohjausta varten osa tiloista varustetaan tiloihin sijoitettavilla ilmanvaihdon lisäaikakytkimillä, mm. liikuntasali.

Opetustiloissa jokainen jakotila täyttää itsessään opetustilojen vaatimukset mm. ääneneristyksen ja ilmanvaihdon osalta. Ilmanvaihto varustetaan ilmamäärä-säätimin, mikä mahdollistaa ”lohkottaisen” ilmanvaihdon käytön tilan käyttöasteen mukaan, perustuen olosuhde- ja läsnäolotietoon, joilla toimintoa ohjataan.

Ravintolan keittiön ilmanvaihto varustetaan ammattikeittiötasoon. Opetuskeittiöt varustetaan poistohuuvilla. Luonnontieteiden opetustilat varustetaan vetokaapeilla, kemikaalivarastot varustetaan erillisin vetokaapein ja yleisilmanvaihdolla.

Palotekniset seikat huomioidaan ilmanvaihtojärjestelmien suunnittelussa. Räjähdysherkkiä kaasuja johtavat kanavistot varustetaan toimintoon soveltuvin puhaltimin (ATEX).

Valkoisenlähteentien ylittävä ’kulkukäytävä’ varustetaan ilmanvaihdolla ja lämmityksellä (puolilämmin tila). Tarkastellaan, voitaisiinko ilmanvaihto toteuttaa siirto-ilmaratkaisuna.

VSS-tiloja käytetään käyttötiloina; tilat varustetaan tarpeenmukaisella LVI-tekniikalla, huomioiden kriisiajan vaateet ja toiminnot.

Vesi ja viemäri
Rakennus liitetään kunnallisen vesi- ja viemärijärjestelmien piiriin (huomioidaan johtoetäisyydet).

Kalusteet ja varusteet määritetään tilojen ja toimintojen tarveperusteen mukaan. Wc- ja pesutilat varustetaan kennohanoilla, mikä vähentää tarpeetonta veden käyttöä. Valmistuskeittiön pesulinjasto varustetaan poistoveden lämmöntalteenottotoiminnolla (hyödynnetään syöttöveden esilämmitykseen).

Keittiön rasvaviemäri varustetaan rasvanerottimella. Rasvaviemäreiden materiaali on haponkestävä teräs.

Viherkattoa ja opetuspuutarhaa varten varataan alueelle riittävä määrä kasteluposteja. Tarvittavat kaivot sijoitetaan tarpeen mukaisiin paikkoihin.

Hulevesiä viivytetään kiinteistön alueella, rakennettavalla hulevesiviivytysjärjestelmällä.

Viemärijärjestelmä varustetaan tarvittavin erottimin.

Kustannuslaskennassa ja suunnittelussa varaudutaan automaattisen palonsammutusjärjestelmän rakentamiseen. Rakennuksen ulkoseinille sijoitetaan palopostiliitännällä varustettuja seinäventtiileitä, joiden syöttöputki tuodaan vesimittarilta asti isolla dimensiolla.

Kasteluposteja asennetaan katutasolle tarpeen mukaisiin paikkoihin.

Varavoimakoneen jäähdytystoimijärjestelmälle rakennetaan putkisto ja savuhormi, sekä huolehditaan varavoimakoneen ilman saanti ja tilan tuuletus.

Automaatio
Automaatiojärjestelmät suunnitellaan ja toteutetaan Vantaan kaupungin automaatioohjeiden mukaan. Kaikki laitteet ja toiminnot tulee olla yhteensopivia ja liitettävissä automaatio-ohjelmiston piiriin ohjeen mukaisesti. Hälytystoiminnot ohjataan automaatio-ohjelmiston lisäksi vartiointiliikkeeseen ja päivystäjän matkapuhelimeen.

Automaatio-ohjelmistot ja -toiminnot toteutetaan siten, että ohjaukset ja laitteiden käyttö vastaa tilojen käyttöä, mikä huomioidaan mm. valaistusten ja ilmanvaihdon

ohjaustoimissa. Ilmanvaihtokoneiden palvelualueelle asennetaan automaatiojärjestelmän piiriin liitettäviä TE/CO2 antureita, joita hyödynnetään ilmanvaihdon ohjauksessa, sekä valvomotoiminnoissa. Automaation grafiikalle luodaan kerrosten tasopiirustukset, jossa näkyvät ko. antureiden sijainnit ja reaaliaikainen mittaustieto. Ohjelmaan luodaan myös hälytystoiminnolle lämpötila ylä- ja alarajat, hiilidioksidipitoisuudelle yläraja.

Energia- ja vesimittarit liitetään etäseurannan piiriin. Toiminnasta johtuva veden ja energiankäyttö tulee voida erotella, mikä huomioidaan mittaroinnissa (riittävä määrä kulutuskohdekohtaisia alamittauksia). Mittareiden tiedonkeruu ja kulutusseurantaa liitetään automaatiojärjestelmän lisäksi keskittimen kautta kiinteistönpito-ohjelmiston energiaseurannan piiriin.

Automaatioon kattavat olosuhdemitta suunnitellaan painesuhteiden hallinnan mahdollistava koko rakennuksen kattava paine-eromittausjärjestelmä.

Järjestelmää voidaan ohjata ja valvoa etätoimintona tietoliikenne- tai mobiiliverkon välityksellä pc- tai mobiililaitteella.

Huoltokirja
LVIAS-teknisten järjestelmien tiedot ja huolto-ohjeet tallennetaan järjestelmäkohtaisesti huoltokirja-ohjelmaan.

Kiinteistönhuoltohenkilökunta perehdytetään laitteiden käyttöön ja huolto-ohjelmaan urakoitsijoiden järjestämän käyttökoulutuksen yhteydessä. Myös henkilökunnalle järjestetään käyttökoulutus tarpeen mukaisessa laajuudessa.

4.5 Sähkötekniset tavoitteet

Yleistä
Sähköteknisten laitteiden valinta- ja hankintaperusteissa tulee tavoitella energiatehokkuutta, kestävyyttä, helppokäyttöisyyttä ja laadukkuutta. Laitevalinnoissa tulee pyrkiä valitsemaan yleisesti saatavilla olevia laitteita ja käyttämään tunnettuja laitetoimittajia.

Suunnittelun tulee olla laadukasta ja pohjautua tilaajan ja käyttäjien kanssa neuvoteltuihin ratkaisuihin, laskelmiin ja kokemukseen. Suunnittelijan on voitava perustella suunnitteluratkaisut yllä mainittujen kriteerien perusteella.

Sähköjärjestelmät suunnitellaan ja toteutetaan muuntojoustavuus huomioiden.

Aluesähköistys ja liittymät
Rakennus liitetään sähkölaitoksen keskijännitejakeluverkkoon ja teleoperaattorin tietoliikenneverkkoon. Kiinteistöautomaatio liitetään Vantaan kaupungin kaukovalvontajärjestelmään. Videovalvonta liitetään Vantaan kaupungin videovalvontaverkkoon ja rikosilmoitinjärjestelmä rikosilmoitinverkkoon.

Piha- ja saattopysäköintialueiden valaistus toteutetaan valaisinpylväillä sekä valonheittimillä. Valaistusta täydennetään rakennuksiin asennettavilla seinä- ja katosvalaisimilla.

Sähkönjakelu ja keskukset
Sähköjärjestelmät rakennetaan voimassa olevien standardien mukaisesti.

Rakennus varustetaan kiinteistömuuntamolla ja sähkökeskuksilla, jotka palvelevat valaistusta, pistorasioita, opetuslaitteita, LVIA-laitteita, kiinteistön laitteita sekä tele- ja turvajärjestelmiä.

Rakennus varustetaan sähköenergiaa säästävällä ja sähkön laatua parantavalla hybridisuodattimella (kuten Väre/ePower).

Rakennus varustetaan varavoimajärjestelmällä. Kokoluokka noin 500 kVA. Tarkemmin varavoimakoneen käyttötarpeesta on esitetty kohdassa 4.0.1 ”Elinkaari- ja energiatehokkuustavoitteet”.

Eri käyttäjätoimialoille (kuten Varia, aikuisopisto, lukio ja kahvila), kiinteistösähkölle ja asennetaan omat sähkön kulutusmittaukset.

Energian kulutuksen seurantaa varten sähkökeskuksiin asennetaan alamittareita, joilla tavoitellaan rakennuksen käytönaikaista energian kulutuksen optimointia mm. seuraamalla mittaustulosten poikkeamia esim. vikatapauksissa.

Rakennukseen asennetaan ohjauskeskuksia, joilla ohjataan mm. yleis-/kulkuvalaistuksia, liikuntasalien valaistusta/laitteita, teknisten opetustilojen laiteita, ruokalan valaistusta ja näyttämötekniikan laitteita sekä valaistuksia.

Johtotiet

Rakennukseen asennetaan tehdasvalmisteisia metallirakennetta olevia kaapelihyllyjä, johtokanavia, valaisinripustuskiskoja ja valaisinansaita.

Johtoteiden suunnittelussa tulee kiinnittää erityistä huomiota ääni- ja paloteknisiin eristyksiin. Näkyvillä osuuksilla johtotiet ovat valkoiseksi maalattua mallia. Näyttämöltä ulospäin näkyvät johtotiet hankitaan pääsääntöisesti mustaksi maalattuina tai maalataan paikan päällä.

Johdot ja niiden varusteet

Rakennukseen asennetaan kaapeleita ja johtoja, jotka palvelevat mm. seuraavia käyttötarkoituksia:

- Sähkökeskuksia (nousujohdot sekä ohjaus- ja hälytysrunkojohdot)
- Maadoituksia/ukkossuojauksia
- Voimavirtalaitteita esim. keittiökojeita
- Valaistusta ja pistorasioita
- Tele- ja turvajärjestelmiä
- LVIA-laitteita

Kaapeleihin tulee päästä käsiksi kohtuudella valmistumisen jälkeen. Esim. väliseinissä ei käytetä putketonta asennusta. Läpiviennit tulee tiivistää hyvin ja kylmien sekä lämpimien tilojen välisiä läpivientejä tulee välttää.

Valaistusjärjestelmät

Rakennusten valaistustasojen mitoituksissa tulee noudattaa pääsääntöisesti standardin SFS-EN 12464-1 suosituksia.

Optimaaliseen energiatehokkuuteen tulee pyrkiä valitsemalla energiatehokkaat valaisimet sekä niihin energiatehokkaat valolähteet (kuten led). Valaisimet tulee pyrkiä sijoittamaan siten, että valoa saadaan sinne missä sitä tarvitaan ja tarpeenmukaisella valaistusvoimakkuudella.

Energiatehokkuus tulee huomioida valaistusohjauksissa. Valaistusohjaukset voidaan toteuttaa mm. soveltaen kiinteistöautomaation aikaohjauksia, valoisuus-

antureita, läsnäolotunnistimia, himmentimiä, päivänvaloautomatiikkaa ja järkevää valaistusryhmitystä.

Ulkovalaisimiksi valitaan heti syttyvät energiatehokkaat (led) valaisimet. Liikuntasalit ja opinporras varustetaan esitystekniikan valaistuksella. Valaistusten ohjaus (DMX) liittyy osana tilakohtaisiin AV/Estek-järjestelmiin. Katolle suunnitellulle opetuspuutarhalle asennetaan kasveille soveltuva erikoisvalaistus. Ulkoalueiden valaistussuunnittelussa ja rakentamisessa tulee huomioida alueen yleisvalaistus.

Yleiskaapelointijärjestelmä
Rakennus varustetaan Cat 6a mukaisella U/FTP yleiskaapelointijärjestelmällä. Järjestelmä palvelee tietoliikennettä, puhelin/ovipuhelinyhteyksiä, info-tv-, aikatauluneuvonta-, AV-järjestelmiä- sekä aurinkopaneelijärjestelmän seurantanäyttöjä, tilanvarausjärjestelmää ja videovalvontaa.

Yleiskaapelointitelineet asennetaan omiin erillisiin lukittaviin telekomeroihin. Pistorasioita asennetaan toimistotyyppisiin tiloihin, luokkiin, auloihin, neuvottelutiloihin, henkilökunnan tiloihin, teknisiin tiloihin, info-tv-näytöille, joukkoliikenneaikataulunäytöille, videovalvonnan kameroille, yms.

Rakennus varustetaan langattoman lähiverkon verkon (wlan) tukiasemilla. Lisäksi kampuksen seinustoille ulos ja opetuspuutarhaan asennetaan langattoman lähiverkon tukiasemat mm. opetustarkoitusta varten. Wlan-tietoliikennepistorasiat suositellaan asennettavaksi rakennuksen sisälle sekä alakattojen alapuolelle.

VIRVE 2.0- ja monioperaattorijärjestelmä
Rakennus varustetaan viranomaisverkolla VIRVE 2.0. Ennen lopullista asennusta, tulee rakentamisen loppuvaiheessa suorittaa kuuluvuusmittaukset, johon sisältyy yleisimpien puhelinoperaattoreiden kuuluvuuden mittaukset. Virve-kuuluvuus tulee varmistaa Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen ohjeistuksen mukaisesti. Rakennus varustetaan monioperaattoriverkolla, joka liitetään osaksi VIRVE-verkkoa.

Info-TV-järjestelmä
Rakennus varustetaan info-tv-järjestelmällä osana yleiskaapelointijärjestelmää. Näyttöjä asennetaan mm. käytäville, auloihin, opettajien huoneisiin sekä ruokasaliin. Laitteet ja ohjelmistot (kuten iDiD tai vastaava) ovat käyttäjien erillishankinnassa.

Äänentoisto ja AV -järjestelmät

Rakennus varustetaan kuulutus- ja äänentoistojärjestelmällä. Vahvistinkeskus varustetaan varavirtalähteellä sekä kytketään varavoimajärjestelmään. Kaiuttimia asennetaan mm. opetustiloihin, käytäville, auloihin, ruokasaliin, liikuntasaleihin, opiskelijahuollon tiloihin ja henkilökunnan tiloihin. Näyttämötekniikan AV- järjestelmistä tulee voida siirtää ääntä kuulutus- ja äänentoistojärjestelmään.

Opetus- ja neuvottelutilat varustetaan ns. älytaulujärjestelmällä (näytöt siirrettäviä tai kiinteitä). Järjestelmän laitteet ja laitekaapelointi ovat käyttäjien erillishankinnassa. Liikuntasalit, opinportaat sekä näyttämö varustetaan esitystekniikan äänentoisto- ja AV-järjestelmällä. Järjestelmiä tulee voida käyttää luentoihin ja musiikkiesityksiin.

Järjestelmien toteutuksessa voi käyttää soveltuen esim. seuraavia laitteita: matalaohminen vahvistin, valo- ja äänipöytä, kompressori, efektilaite, taajuuskorjain, langattomat ja langalliset mikrofonit telineineen, kaiuttimet, viritin, BluRay-toistin äänelle/kuvalle, liitäntäkotelot (2-3 kpl) moninapaliittimillä ohjelmalähdevaunulle, lukittava pyörillä varustettu ohjelmalähdevaunu, yms. Videotykit, ohjelmalähdevaunu (kuten Artome Movea) ja/tai älytaulut sisältyvät käyttäjän hankintaan.

Kahvila, ravintolasali ja musiikin opetustilat varustetaan omilla erillisillä äänentoistojärjestelmillä, jotka ovat liitettävissä näyttämötekniikan AV-järjestelmiin.

Ravintolasali, kahvila, opinportaat ja liikuntasalit varustetaan kuulorajoitteisia palvelevalla induktiosilmukkajohdotuksella ja vahvistimella.

Kellojärjestelmät

Rakennus varustetaan väyläpohjaisella keskuskellojärjestelmällä. Kelloja asennetaan mm. opetustiloihin, auloihin, ravintolasaliin, liikuntasaleihin, kahvilaan, käytäville ja neuvottelutiloihin sekä ulos.

Suurempi liikuntasali varustetaan ottelukellolla, joka sisältää erillisen ohjausyksikön sekä rangaistusaikanäytöt.

LE-wc-hälytysjärjestelmä

LE-wc-tilat varustetaan tilakohtaisella hälytysjärjestelmällä. Hälytysnarut tulee kulkea tilan kaikilla seinillä lattianrajassa ja lisäksi erillinen hälytysnaru asennetaan roikkumaan katosta. Rinnakkaishälytykset johdotetaan lisäksi valvomoon.

Soittokellot, varattu-valot, sisäänpyyntölaitteet ja ovipuhelimet
Suunnitteluaikana sovittavat sisäänkäynnit varustaan soittokellojärjestelmällä. Vaihtoehtoisesti ovikellojärjestelmän tilalla voidaan käyttää osittain tai kokonaan kuvallisia ovipuhelimia.

Neuvottelutilat varustetaan varattu-valo-laitteilla. Koulunjohtajien, heidän sihteerien ja opiskelijahuollon huoneet varustetaan sisäänpyyntölaitteilla. Opiskelijahuollon tilat varustetaan kuvallisella ovipuhelinjärjestelmällä, josta on yhteys oppilashuollon sisäänkäynnin ulko-ovelle sekä sähkölukon etäavaus.

Tilanvarausjärjestelmä
Neuvottelu- ja opetustilat varustetaan nettipohjaisella tilanvarausjärjestelmällä. Tilojen sisäänkäyntien viereen asennetaan kaapelointi ja rasiointi näytöille (tabletti tai vastaava laite). Laitteet ja ohjelmointi ovat käyttäjän erillishankinnassa. Kaupungissa on käytössä tilojen vapaa-ajan käytön varausten hallinnointiin Timmi-järjestelmä, johon tilanvarausjärjestelmän (iDiD) näytöt voidaan integroida. Se mahdollistaa mm. vapaa-ajan käytön hakemusten käsittelyn, laskutuksen ja tilojen lukitusten hallinnoinnin.

Murtosuojausjärjestelmä
Rakennus varustetaan murtosuojausjärjestelmällä. Järjestelmä toteutetaan kuorisuojauksena pääsääntöisesti liikeilmaisimilla. Kulunvalvottavat ulko-ovet kytketään murtosuojausjärjestelmään.

Kiinteistöautomaatiojärjestelmän A-luokan hälytykset sekä paloilmoittimen palo/palovika hälytykset välitetään rinnakkain murtohälytysten kanssa murtohälyttimen akkuvarmennetun välitinlaitteen kautta.

Henkilöturvajärjestelmä
Oppilashuollon tilat varustetaan päällekarkaushälytysjärjestelmällä. Laitteet ovat käyttäjien erillishankinnassa.

Videovalvontajärjestelmä
Rakennus varustetaan IP-pohjaisella videovalvontajärjestelmällä. Kameroita asennetaan valvomaan rakennuksen ulkoseinustoja ja osin piha-alueita. Lisäksi käytäville, ravintolasaliin ja auloihin asennetaan dome-tyyppisiä kameroita.

Kulunvalvonta (hallinta) järjestelmä
Pääkulkureittien ulko-ovet, käyttäjäryhmien sisäovet sekä varattavat tilat varustetaan sähköisellä lukituksella. Sähkölukkoja ohjataan kulunvalvontajärjestelmästä, valvomosta ja mahdollisesti kiinteistöautomaatiojärjestelmästä.

Pääkulkureittien sähkölukittavat ulko-ovet kytketään valvomoon sekä kahteen-kolmeen erikseen sovittavan paikkaan asennettavaan hätälukituskytkimen ohjaamiksi. Vantaan kouluissa yleensä hätälukituskytkin on asennettu vartijan tilan lisäksi joko opettajien huoneeseen tai rehtorinhuoneeseen.

Kulunvalvontajärjestelmän tarkoitus on parantaa rakennusta käyttävien turvallisuutta. Kulunvalvonta- ja lukitusratkaisuissa huomioidaan myös tilojen vapaa-ajan käytön tarpeet ja ratkaisun soveltuminen käytössä olevaan tilavarausjärjestelmään. Kaupungissa on käytössä Timmi-järjestelmä, josta on rajapinta iLoq S5 kulunvalvontajärjestelmään sekä tilanvarausjärjestelmään (iDiD). Se mahdollistaa mm. vapaa-ajan käytön hakemusten käsittelyn, laskutuksen ja tilojen lukitusten hallinnoinnin. Kulunvalvontajärjestelmä mahdollistaa useiden kulunvalvonta-alueiden sekä tilojen luonnin rakennukseen.

Merkki- ja turvavalaistusjärjestelmä
Rakennukseen asennetaan valaisinkohtaisilla kondensaattoriakuilla varustetut merkki- ja turvavalaisimet. Valaisimista tulee saada hälytystieto lampun hajoamisesta ja valaisimen rikkoontumisesta kiinteistöautomaatiojärjestelmään.

Paloilmoitinjärjestelmä
Rakennus varustetaan hätäkeskukseen liitettävällä automaattisella osoitteellisella analogisella paloilmoitinjärjestelmällä.

Sprinkleri- ja savunpoistojärjestelmä
Rakennus varustetaan savunpoistojärjestelmällä. Rakennus varustetaan sprinkler-järjestelmällä, jos rakennusluvan ehdot sitä edellyttävät.

Kiinteistöautomaatiojärjestelmä
Rakennus varustetaan kiinteistöautomaatiojärjestelmällä. Järjestelmällä ohjataan taloteknisiä laitteita, kerätään mittauksia ja välitetään hälytystietoja.

Koneet, laitteet ja erityisjärjestelmät

Kattokaivojen, räystäiden ja syöksytorvien sähkölämmityksiä tulee välttää. Sähkölämmitys toteutetaan vain, jos henkilöturvallisuus ja/tai sadevesien johtaminen sitä ehdottomasti edellyttää. Peseytymistilat varustetaan lattialämmityksellä (mukavuuslämpö, kuivatus). Voidaan toteuttaa myös vesikiertoisella lämmityksellä osana rakennuksen lämmitysjärjestelmää.

Keittiölaitteille, pesukoneille, teknisten opetustilojen laitteille, yms. asennetaan sähköliitännät. Rakennus varustetaan rakennukseen integroitavalla tai vesikatolle asennettavalla aurinkosähkövoimalalla. Tarkemmin järjestelmästä on esitetty kohdassa 4.0.1 ”Elinkaari- ja energiatehokkuustavoitteet”. Ylioppilaskirjoituksille varatut tilat varustetaan riittävällä määrällä sähköpistorasioita ja erillisellä suljetulla tietoliikenneverkolla. Siirrettäville paikallissähkökeskuksille asennetaan voimapistorasiat (400V, 3v). Tietoliikenneverkon aktiivilaitteiden (palvelimet, kytkimet, tukiasemat) sähkösyötöt varmistetaan katkottoman virran syöttölaitteistolla (UPS) ja varavoimajärjestelmällä. Rakentamisessa noudatetaan Ylioppilastutkintolautakunnan yleisiä määräyksiä ja ohjeita (kts. Koetilan tekniset järjestelyt, Liite 1).

Rakennuksen sähköverkkoon tehdään varaukset tuulivoimalaa varten.

4.6 Toteutukseen liittyvät tavoitteet

Merkittävin hankkeen toteutusmuodon valintaan vaikuttava reunaehto on tiukka aikataulutavoite. Kohteen valmistuminen kesällä 2028 tarkoittaa käytännössä sitä, että kohde ei ole toteutettavissa ns. ketjumallilla, eli kilpailuttaen urakoitsija valmiilla tilaajan suunnitteluttamilla toteutussuunnitelmilla. Näin ollen aikataulutavoitteeseen ei ole mahdollista päästä esimerkiksi kokonaisurakka- tai jaettu urakka -muodoilla.

Toinen merkittävä valintaan vaikuttava tekijä on kohteen laajuus ja monimuotoisuus. Tämän kokoluokan hankkeen toteuttaminen kokonaisvastuurakentamisen (KVR) muodolla, jossa KVR-toteuttaja kilpailutetaan hankesuunnitelmalla, vaatisi hyvin tarkkaa suunnittelun lähtötietojen ja vaatimusten laadintaa, jotta urakka on toteutettavissa kiinteähintaisena ilman merkittävää lisätöiden määrän kasvua. Johtuen hankkeen laajuudesta, sekä hankkeen aikaisesta opetustoiminnan kehityksestä johtuvasta tarpeiden muuttumisesta ja tarkentumisesta, on tavoitteiden kuvaaminen hankesuunnittelussa riittävän kattavasti hyvin haastavaa, sekä suuren lisätyömäärän syntyminen KVR-mallilla mahdollista. Myös alueen kaavoitustyö voi aiheuttaa muutoksia tähän hankkeeseen, mikä entisestään kasvattaa lisätyömäärän syntymi-

sen riskiä. Kiinteähintaisessa urakassa lisätöiden hinnoista neuvoteltaessa tilaajan asema on myös heikompi, jolloin suuret lisätyömäärät nostavat kustannuksia merkittävästi.

Kolmas merkittävä tekijä toteutusmuodon valinnassa on hankkeen suunnittelun yhteistoiminnallisuus, jolla varmistetaan hankkeen eri osapuolten näkökulmien sujuva huomioon ottaminen ja yhteensovittaminen. Erityisesti KVR-muodossa, jossa suunnittelijat ovat sopimussuhteessa urakoitsijaan eikä tilaajaan, yhteistoiminnallisuuden laadukas toteutuminen voi olla hankala varmistaa. Huomioiden myös korkeatasoisen arkkitehtuurin tavoitteet on hyvä, että ehdotus- ja yleissuunnitteluvaihe toteutetaan tilaajavetoisesti. Edellä esitetyistä syistä johtuen KVR-toteutusmuotoa ei suositella hankkeen toteutusmuodoksi, vaikka sillä pystyttäisiinkin aikataulutavoitteisiin vastaamaan.

Urakkamuodon valinnassa on siis priorisoitava sekä aikataulutehokkuutta, että joustavaa hintamekanismia ja yhteistoiminnallisuutta. Toteutusmuodoksi näillä perustein on harkittu allianssia ja projektinjohtourakkaa. Molemmat urakkamuodot voidaan toteuttaa ns. rinnakkaismallilla, eli toteutussuunnittelua ja rakentamista lomittaen. Kuitenkin aikataulun ollessa hyvin tiukka, on allianssin käyttö katsottu riskiksi siitä syystä, että toimivan allianssin muodostamiseksi hankinta on käytännössä tehtävä neuvottelumenettelyllä, joka on kestoltaan avointa menettelyä pidempi. Lisäksi allianssin päätöksentekoon ja muuhun toimintaan liittyvien toimintamallien perustaminen vie perinteisempiä urakkamuotoja enemmän aikaa, erityisesti jos allianssi toimintakulttuurina ei ole kaikille allianssin osapuolille entuudestaan tuttu. Allianssi on myös toimintatapana vielä uudehko, mikä mahdollisesti alentaa tarjoushalukkuutta osallistua hankkeeseen. Tämä on riski erityisesti kohtuullisen suuren mittakaavan hankkeessa, jonka koko jo rajaa potentiaalisten rakennusurakoitsijoiden määrää. Näistä lähinnä aikatauluriskeihin perustuvista syistä johtuen ei myöskään allianssia suositella toteutusmuodoksi.

Hankkeen toteutusmuodoksi suositellaan yhteistoiminnallista projektinjohtourakkaa, toteutettuna tavoitehintaisena. Projektinjohtourakka on toteutettavissa avoimen menettelyn urakoitsijakilpailutuksena ja rinnakkaismallilla, jolloin se on todettu aikataulutehokkaaksi vaihtoehdoksi. Toteutusmuoto on myös varsin käyttöön vakiintunut, jolloin tarjoavilla urakoitsijoilla on todennäköisesti kokemusta vastaavan toteutusmuodon hankkeista.

Tavoitehintaisessa menettelyssä tilaaja on asettanut hankkeen urakoitsijan korvattaville kustannuksille tavoitteen, jonka pohjalta projektinjohtourakoitsija tarjoaa korvattaviin kustannuksiin perustuvaa palkkioprosenttiaan. Palkkioprosenttikäytäntö tekee ensinnäkin mahdollisiin lisätöihin liittyvän hinnoittelun kiinteähintaisia menettelyjä läpinäkyvämmäksi, mikäli tavoitehintaa joudutaan korottamaan, sekä toiseksi sopimusrakenne laaditaan siten, että projektinjohtourakoitsijalla on myös intressi ohjata suunnitteluttamista sekä laatutasoa kohti tavoitehinnan mukaista tasoa esimerkiksi hankkeen väliauditoinneista maksettavien palkkioiden kautta urakoitsijan onnistuneesta toiminnassa kustannusohjauksessa.

Projektinjohtourakkamuodossa yhteistoiminnallisuutta pyritään takaamaan kahdella sopimuksellisella tekijällä: suunnittelijat ovat sopimussuhteessa tilaajan eivätkä urakoitsijaan, sekä urakoitsijan sopimussuhteeseen kuuluu tästä huolimatta myös suunnittelunohjausvelvoitteita, jolloin eri näkökulmien huomioimiseen suunnittelussa on hyvät edellytykset.

Suunnittelijoiden ja urakoitsijan hankinnoissa on tärkeää varmistaa, että valittavilla toimijoilla on riittävät resurssit sekä osaaminen suuren kokoluokan, keskeisen sijainnin ja korkeatasoisen arkkitehtuurin hankkeeseen. Erityisesti energiasuunnittelijakonsultin valinnassa on tärkeää huomioida riittävä pätevyys.

5 RAKENNUSPAIKKA

5.1 Rakennuspaikan sijainti ja hallinta

Rakennusalue sijaitsee Tikkurilan osaamiskampuksen alueella, lähellä Tikkurilan rautatieasemaa. Alueella on käynnissä kaavamuutos. Tontti tulee sijoittumaan kaavoitettavan alueen pohjoisosaan, Valkoisenlähteentien, Jokiniemenkadun ja junaradan ja Grönbergin puiston väliselle alueelle. Tarkempi sijoittuminen varmistuu nyt valmisteilla olevassa kaavassa. Alue on kaupungin omistuksessa. Tontti on tasaista aluetta ja se koostuu pääosin nykyisistä pysäköintialueista sekä pienemmistä viheralueista.

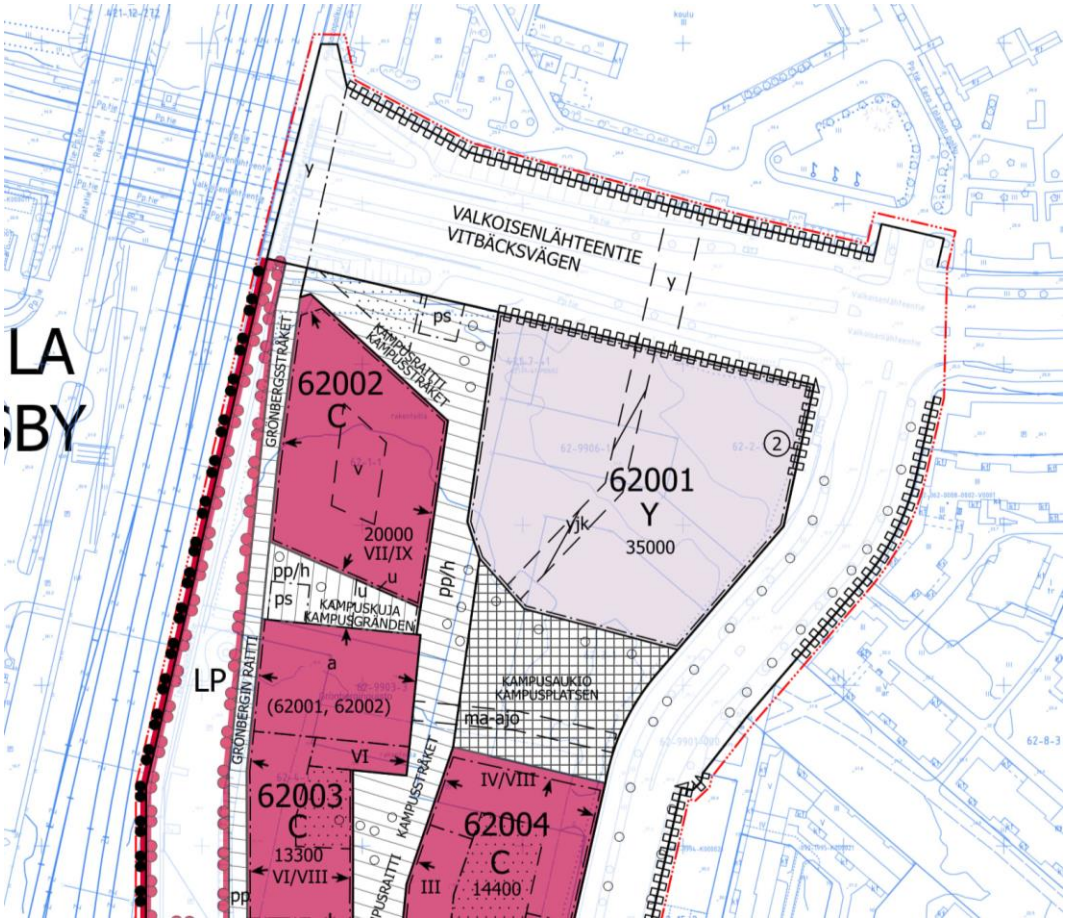
Ilmakuva, Tikkurilan osaamiskampuksen pohjoisosa (lähde; Vampatti 2021).

5.2 Rakennuspaikan ominaisuudet

Asemakaavamääräykset, rasitteet

Voimassa olevassa yleiskaavassa alue on keskustatoimintojen aluetta. Yleiskaavassa (voimaantulo 11.1.2023) alue on kaupunkikeskustan aluetta, jota kehitetään monipuolisena, toiminnoiltaan sekoittuneena kaupunkiympäristönä. Alueelle kohdistuu strateginen kehittämismerkintä "kestävän kasvun vyöhyke".

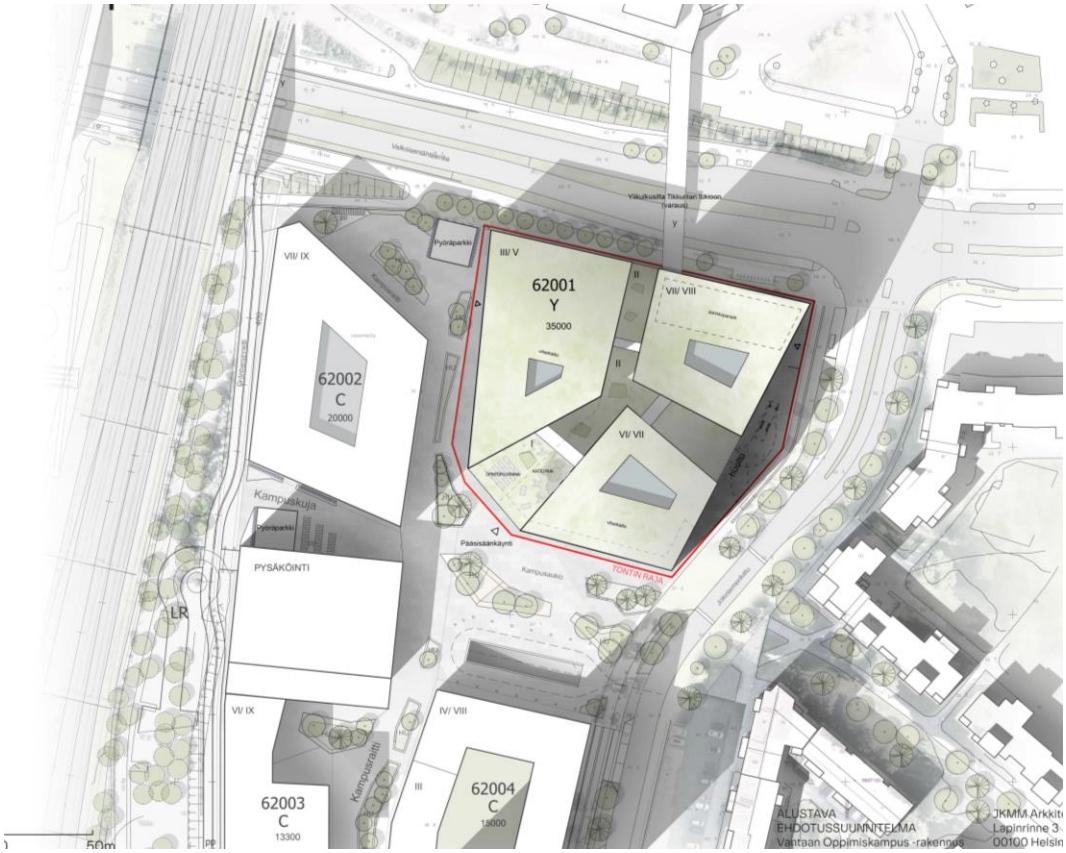
Asemakaavatyö on käynnissä. Tavoiteaikataulun mukaan kaava olisi lainvoimainen vuoden 2023 kuluessa. Kaavaan liittyvät tavoitteet on hankesuunnitteluvaiheessa kuvattu kaavalle määritettyjen tavoitteiden kautta. Alueen tulee olla arkkitehtuuriltaan ja kaupunkikuvaltaan korkealaatuinen kokonaisuus. Alueen tavoitteena tulevaisuuden monitoimintainen oppimis-, liiketila-, palvelu-, toimisto- ja asuinympäristön yhteen kokoava kampusalue. Tavoitteena on, että alueen rakennukset sekä julkiset ulko- ja sisätilat yhdessä muodostavat viihtyisää, mielenkiintoista ja monipuolista oppimisen, työnteon, vapaa-ajan ja palveluiden sekä asumisen ympäristöä, jossa lähtökohtana on laajamittainen yhteiskäyttöisyys. Julkisen tilan osalta edellytetään korkealaatuista ja innovatiivista arkkitehtonista otetta.

kuva: 002517 asemakaavamuutosehdotus, karttaote 6.6.2023

Kortteli 1 -rakennuksella on tärkeä rooli kampusalueen pohjoispäässä vetovoimatoimintona ja se muodostaa toiminnallisen päätteen kampusalueen pohjois-eteläsuuntaisele kävelyakselille. Alueen läpi kulkee viherakseli, jonka reitin sujuminen tulee ottaa huomioon rakennuksen sijoittamisessa ja muodossa. Asemakaavaan merkittävä siltayhteys Valkoisenlähteentien yli kampusrakennuksesta pohjoiseen on otettava huomioon rakennuksen suunnittelussa.

Rakennusten maantasokerrosten tilojen ja julkisivujen osalta tavoitellaan avointa ja aktiivista suhdetta kampusalueen jalankulkuympäristöön. Kivijalkaliiketilojen ja elävän katutilan toteutumista tulee edistää koko alueella. Erityisesti keskeisimpien julkisten kävely- ja oleskelualueiden äärelle on sijoitettava liiketilamaisia, ikkunallisia tiloja ja kaupunkikuvaa elävöittäviä toimintoja.

kuva: alustava ehdotussuunnitelma, JKMM Arkkitehdit Oy 20.6.2023

Muita kaavaan liittyviä tavoitteita on asetettu mm. energiatehokkuuteen ja viherkertoimeen, kasvikattoihin ja hulevesiin sekä esimerkiksi pyöräpaikkojen määrään ja sijoittumiseen liittyen.

Tontin rakennettavuus, maaperätiedot, kunnallistekniikka
Rakennusalueelle sijoittuu mahdollisesti tärinämelualueelle. Maan alle rakentaminen ei ole mahdollista maaperän ja pohjaveden korkeuden takia.

<u>Tutkimukset</u>
Tontilla on laajasti Vantaan kaupungin tekemiä painokairauksia. Lisäksi alueella on otettu häiriintyneitä maanäytteitä, kalliovarmistuksia porakonekairauksilla, sekä asennettuja pohjavedenmittausputkia. Alueelle suositellaan vahvasti lisäpohjatutkimuksia suunnittelun edetessä maaperän nykytilanteen selvittämiseksi.

Maaperä ja topografia

Maaperäkuvaus perustuu maaperäkarttaan ja tulkittuihin vanhoihin pohjatutkimuksiin. Vanhojen pohjatutkimustietojen perusteella maanpinta vaihtelee alueella välillä noin +23,1…+17,8. Maanpinta viettää loivasti pohjoisesta etelään.

Vantaan karttapalvelun maaperäkartan mukaan tontin maaperä on pääosin sekalaista täyttömaata ja hiekkaa sekä silttiä. Vanhojen pohjatutkimusten perusteella päällimmäisenä kerroksena esiintyy alueen pohjoisissa osissa hiekkaa ja etelämpänä kuivakuorisavi. Päällimmäisen alueen alla esiintyy kauttaaltaan savikerros, jonka alla on pohjakerros soraa/moreenia. Hiekka/kuivakuorikerroksen paksuus vaihtelee alueella keskimääräisesti noin 0,5…2 metriin. Savikerroksen paksuus vaihtelee alueella noin 1…7 metriin. Savikerros on ohuimmillaan alueen pohjoisosissa ja paksunee etelään ja itään päin. Alueen siipikairausten perusteella saven redusoimaton leikkauslujuus vaihtelee välillä noin 7…15 kPa ja vesipitoisuus välillä noin 40…100 %. Alueella on vain vähän kalliovarmistuksia, mutta kairaukset ovat päättyneet alueella kiveen/kallioon keskimäärin välillä +15,5…+7,0. Keskimäärin maakerrokset ovat paksuimmillaan alueen keskiosalla.

Pohjavesi

Alueella olevista pohjavesiputkien mittausten perusteella pohjavedenpinnantaso vaihtelee alueella noin +17,1...+20,0. Pohjavedenpinnanmittauksia on tehty eri putkista seuraavasti:

+18,13…+19,95 / 01.03.1989-18.12.2006
+18,00…+19,50 / 03.02.2003-18.12.2006
+17,90…+18,12 / 13.10.2006-17.10.2006
+17,11…+17,27 / 16.10.2006-17.10.2006

Kaikkien alueiden pohjavesiputkien mittaustuloksia ei ole esitettynä.

Olemassa olevat rakenteet

Alue on pääosin rakennettua pysäköintialuetta. Alueella on myös asfaltoituja pyörä- ja autoteitä, sorapintaisia alueita sekä viheralueita. Rakennettujen alueiden rakennekerrostyypit ja mahdolliset pohjanvahvistukset eivät ole tiedossa.

Suunnittelualueen länsipuolella kulkee rautatie. Ramboll Finland Oy:n vuonna 2005 laatiman selvityksen (”Selvitys rautatieliikenteen aiheuttaman tärinän vaikutuksesta

Tikkurilan keskustan ja Jokiniemen alueella") perusteella rautatie on perustettu maanvaraisina ilman pohjanvahvistusta.

Alueen pohjoisosassa olevan sillan perustamistapa tulee selvittää jatkosuunnittelun yhteydessä.

Tärinä

Alue sijaitsee junaradan vieressä. Suunnittelussa ja rakentamisessa tulee huomioida junaradan tärinän vaikutukset perustus- ja rakenteellisessa suunnittelussa. Alueelle on valmistumassa erillinen junaradan tärinäselvitys, joka tulee huomioida jatkosuunnittelun edetessä.

Pilaantuneet maat

Alueella on tehty pilaantuneiden maiden kunnostusta Vantaan Kaupungin toimesta. Kunnostuksen yhteydessä alueelle on myös jäänyt pilaantuneita maita, katso oheismateriaaleissa oleva pilaantuneiden maiden kartta. Jatkosuunnittelun yhteydessä tulee selvittää tarkemmin kunnostettavien alueiden laajuudet ja tarvittavat tarkemmat toimenpiteet.

Perustaminen

Pääosin alue kuuluu rakennettavuusluokkaan 3a vaikeasti rakennettava pehmeikkö ja osittain 2 normaalisti rakennettava sekä 4 vaikeasti rakennettavasti syvä pehmeikkö.

Esitetyt perustamistavat perustuu maaperäkuvaukseen. Tarkemmat perustamistavat tarkentuvat suunnittelun edetessä, kun rakennusten lattiatasot ja niistä aiheutuvat kuormat tarkentuvat.

Suunnittelualueella rakennukset suositellaan perustettavan paalujen varaan. Alapohja tulee tehdä paaluperusteisilla rakenteilla aina kantavaksi. Piha-alueille, eikä putkijohdoille sallita haitallisia painumia. Piha-alueet ja putkijohdot tarvitsee ainakin osittain pohjanvahvistusta. Pohjanvahvistuksen laajuus ja tarve tarkentuu suunnittelun edetessä.

Maanvaraisten ratojen ja katujen sekä Villa Grönbergin puupaalujen vuoksi maanalaiset tilat tulee toteuttaa niin, että pohjavedenpintaa ei alueella pysyvästi alenneta. Eri korttelien alueella tämä merkitsee alustavasti seuraavia alempia kuivatustasoja: K 62001/ +18.5, K 62002/ +19.0, K 62003/ +18.0, K 62004/ +17.5. Näiden

tasojen alapuolelle ulotettavat tilat edellyttävät vesitiiviitä seinä- ja alapohjarakenteita tai pysyviä patoseiniä.

Alueelle suositellaan lisäpohjatutkimuksia paalujen tunkeutumissyvyyden, sekä savikerroksen paksuuden ja laadun määrittämiseksi.

Pohjavedenpinnan alapuolelle rakentaminen vaatii hankekohtaisen pohjavedenhallintasuunnitelman.

Alueen InfraRYLin mukainen pohjamaaluokka savialueilla on F ja hiekka / sekalainen täyttöalueilla E. Tarkempi pohjamaaluokka tarkentuu suunnittelun edetessä.

Liikenne, pysäköinti ja meluselvitys

Kaavoitettava Jokinimen kampusalue tukeutuu voimakkaasti joukkoliikenneyhteyksiin, etenkin junarataan ja tulevaan Vantaan ratikkaan. Alueen saavutettavuus joukkoliikenteellä, kävellen ja pyöräillen on erinomainen. Pohjois-eteläsuuntaan tullaan suunnittelemaan uusi vehreä ja monikäyttöinen virkistysreitti Hiekkaharjusta kampusalueen läpi jokirantaan. Opiskelijoiden turvallista kulkua Hiekkaharjun toimipisteeseen ja Tikkurilan lukioon tullaan parantamaan alueen jalankulun ja pyöräilyn yhteyksien tarkastelun yhteydessä.

Alueen pysäköinti ratkaistaan keskitetysti, uudisrakennuksen käyttöön arvioidaan tarvittavan 220 autopaikkaa sekä 160 mopopaikkaa (tarkistettava pysäköintihallin tai vastaavan toteutussuunnittelun yhteydessä). Keskitetyn pysäköintiratkaisun kustannukset eivät sisälly hankesuunnitelmaan. Sähköajoneuvojen latauspaikkojen määrät ja varaukset määritetään lain mukaisesti pysäköintiratkaisun tarkentuessa. Tontin saattoliikenne, saattopysäköinti ja liikkumis- ja toimimisesteisten pysäköinti mahdollistetaan pääsisäänkäynnin läheisyydessä rakennuksen eteläpuolelle sijoittuvalla Kampusaukiolla. Jätehuolto ja keittiöiden huoltoliikenne järjestetään tontin puolella, jonne ajo on tonttiliittymästä suoraan Jokiniemenkadulta. Tontille tai sen välittömään läheisyyteen sijoitettavia pyöräpysäköintipaikkoja arvioidaan tarvittavan 760 kappaletta (tarkistettava jatkosuunnittelun yhteydessä). Osa polkupyörien pysäköinnistä toteutetaan lukittaviin katoksiin tai pyöräpysäköintilaitosratkaisuina. Polkupyörien pysäköintiratkaisun kustannukset eivät sisälly hankesuunnitelmaan.

Kaavatyön yhteydessä suunnittelualueelle teetetään tärinä- ja runkomeluselvitys sekä meluselvitys. Meluselvitykseen sisältyy myös radan länsilaidassa sijaitseva liityntäpysäköintialue. Selvityksistä syntyvät raportit ovat osa laajempaa kampuksen

kaavatyötä, ja valmistuminen on aikataulutettu kaavatyön mukaisesti. Selvitysten tuloksia ei ole käsitelty hankesuunnitteluvaiheessa, vaan ne on huomioitava jatkosuunnitteluvaiheessa.

Radon
Radonin torjunnassa tulee huomioida ohje RT 103123.

Kaivannot
Kitkamaa-alueilla alle 2 m syvät kaivannot voidaan tehdä 1:1 luiskattuina pohjavedenpinnan yläpuolella. Savialueilla alle 1,7 m syvät kaivannot voidaan tehdä luiskattuna 1:1 tai käyttäen tuentaelementtiä. Yli 1,7 m syvät kaivannot savialueilla tulee suunnitella ja tarkastella erikseen jatkosuunnitteluvaiheessa.

Syvälle ulottuvat pumppaamot tulevat tehtäväksi tuettuna rakenteena.

5.3 Rakennuspaikan toiminnalliset tavoitteet

Rakennus tulee suunnitella Tikkurilan osaamiskampuksen yleisiä suunnittelutavoitteita ja päämääriä toteuttavaksi, luontevaksi osaksi kehittyvää kaupunginosaa.

kuva: alustava ehdotussuunnitelma, 1.krs, JKMM Arkkitehdit Oy 20.6.2023

Piha-alueen ja oppilaitostoiminnan kuvaus on hankesuunnitelman kohdassa 3.1.

6. HANKKEEN LAAJUUSTAVOITE

Hankkeen laajuusmitoituksen taustalla vaikuttavat toiminnalliset tavoitteet on kirjattu kappaleeseen 3.2 Tilaohjelma.

Kortteli 1 -rakennuksen laajuus on:

- Opiskelijamäärä: 2615 opiskelijaa
- Huoneala: 26 065 hum2
- Ohjelma-ala (hyöty-ala): 18 207 hym2
- Käytävät 5198 m2
- Porrashuoneet 1161 m2
- Talotekniikka 1499 m2
- Bruttoala-arvio: 29 320 brm2 (1,125 x huoneala)
- Huoneistoala-arvio 23 920 htm2 (1,022 x (huoneala - tekniset tilat – porrashuoneala))
- Siivousala: n. 26 000 hum2

Alla on esitetty tavoitetunnusluvut tilapaikkatehokkuudelle rakennukselle sekä toimijoittain. Varian, Tikkurilan lukion ja Vantaan aikuisopiston tilapaikkatehokkuus-lukujen pinta-aloihin on jyvitetty rakennuksen yhteisten tilojen pinta-ala, siten, että yhteisten tilojen toimijalle jyvitetty pinta-ala on suhteutettuna toimijan opiskelijamäärällä rakennuksen kokonaisopiskelijamäärään.

*(toimijan htm2: toimijan oma htm2 + toimijan opiskelijamäärä/rakennuksen kokonaisopiskelijamäärä * yhteisten tilojen htm2)*

Tavoitetunnusluvut tilapaikkatehokkuudelle rakennukselle sekä toimijoittain:

- Rakennus:
    - 9,15 htm2/opiskelija
    - 9,97 hum2/opiskelija
- Vantaan ammattiopisto Varia
    - 9,16 htm2/opiskelija
    - 9,97 hum2/opiskelija
- Tikkurilan lukio
    - 9,80 htm2/opiskelija
    - 10,59 hum2/opiskelija
- Vantaan aikuisopisto
    - 8,95 htm2/opiskelija
    - 9,77 hum2/opiskelija

Tavoitetunnusluvut rakennukselle ja ohjelmalle:

- Bruttoalan ja hyötyalan suhde: 1,62 brm2/hym2 ja 0,62 hym2/brm2
- Bruttoalan ja huonealan suhde: 1,12 brm2/hum2 ja 0,89 hum2/brm2
- Tilavuus: 171 180 rm3

Tavoitetunnusluvut perustuvat hankesuunnitelman tilaohjelmaan ja täyttävät suunnitteluohjeessa asetetut vaatimukset.

On huomion arvoista, että yllä olevassa laskennassa on käytetty Tikkurilan lukion osalta 300 rakennuksessa täysaikaisesti opiskelevaa opiskelijaa. Hankkeen tavoitteena on kuitenkin tarjota mm. kokeellisen opetukseen laboratoriotilojen käyttöä myös Tikkurilan lukion päärakennuksen sekä IB-lukiolinjan opiskelijoille, joka tehostaa tilankäyttöä.

7. KUSTANNUKSET

7.1 Rakennuskustannukset

Hankesuunnitelman perusteella laskettu tavoitehinta (päivätty 16.8.2023) hankkeelle on 99 100 000 € (alv 0 %) KL 115 (05/23).

Arvioon sisältyy:

- paalutus 13m syvyyteen
- mahdolliset pilaantuneisiin maa-aineksiin liittyvät kustannukset
- rakennusaikaiset sääsuojaukset
- aurinkosähköpaneelit
- hulevesien viivytys
- Kortteli 1 -rakennuksen osuus varavoimakoneesta

Arvioon ei sisälly:

- käyttäjätehtävät kuten ensikertainen kalustaminen
- rakenteellisen pysäköinnin kustannukset (auto + polkupyörä)
- oppimiskampuksen osuus maalämpöjärjestelmästä
    - erillishinta; 1 350 000 € (alv 0%)
- kulkusilta 65 m Valkoisenlähteentien yli
    - erillishinta-arvio; 2 000 000 € (alv 0%)

- pientuulivoimala asennuksineen katolle
    - erillishinta-arvio; 60 000 € (alv 0%)
- koillisnurkan laajennusvara (ylöspäin), n. 5 000 kem2
    - erillishinta-arvio; 16 000 000 € (alv 0%)
- tontin mahdollisten rasitteiden kustannukset
- mahdolliset tärinävaimennukset (tärinävaimennuksen ei arvioida tässä vaiheessa aiheuttavan hankkeelle merkittäviä kustannuksia, mutta asiaa on syytä tarkastella tarkemmin jatkosuunnittelun edetessä)
- olevien putki-, kaapeli-, ym. järjestelmien ja rakenteiden purku tai siirto
- puu/hybridivaihtoehto
    - erillishinta-arviota ei ole laskettu liiallisten epävarmuustekijöiden takia
- globaalin tilanteen vuoksi kustannuskehitys ei ole tarkasti ennustettavissa

Investointikustannukset 37 897 € / opiskelijatilapaikka (alv 0%), KL 115 (05/23).

Hankkeeseen ei ole suoraan liittyviä purkukustannuksia.

Elinkaarikustannukset ei tiedossa, tarkentuvat toteutussuunnitteluvaiheessa.

Hankkeeseen ei ole tiedossa suoraan liittyviä väistötilakustannuksia, mutta vuosina 2026-2028 tarvitaan 300 oppilaspaikkaa lisää. Valmistuessaan ajoissa Aviapoliksen lukion 700 oppilaspaikkaa voi vastata tarpeeseen, kunnes Kortteli 1 -rakennus valmistuu 2028.

Huomioitava pysäköinnin (auto + polkupyörä) kustannukset keskitetyssä rakenteellisessa pysäköinnissä (ei tiedossa).

7.2 Käyttökustannusennuste

Ylläpitokustannukset (sis. vuokra, siivous, huolto);

Vuotuiset ylläpitokustannukset ovat hankesuunnitelman tavoitehinnan mukaan 1 386 403 € / vuosi (alv 0 %). Ylläpitokustannus ei sisällä siivouskustannuksia tai muita puhtauspalvelukustannuksia eikä vahtimestaripalveluita tai muita mahdollisia käyttäjäpalvelukustannuksia.

Vuosivuokraennuste 1. kokonaiselle käyttövuodelle on 7 995 280 € / vuosi (alv 0 %) KL 115 (05/23), josta ylläpitokustannuksen (ei sisällä siivouskustannuksia) osuus on edellä mainittu 1 386 403 € / vuosi (alv 0 %), pääomakustannuksen (sisältäen korjausvastikkeen ja koron) osuus on 5 946 000 € / vuosi (alv 0 %) ja tonttivuokran

osuus 622 877 € / vuosi (alv 0 %). Lopullinen vuokra määräytyy toteutuneiden kustannusten mukaan.

7.3 Toimintakustannukset

Vuotuinen toimintakustannusarvio rakennuksen toimijoiden kesken eritellen on: Tikkurilan lukion toiminnalle 1 755 000 € / vuosi (alv 0 %); Vantaan ammattiopisto Varian toiminnalle 8 600 000 € / vuosi (alv 0 %); Vantaan aikuisopiston toiminnalle 3 900 000 €/ vuosi (alv 0%).

7.4 Ensikertaisen kalustamisen ja varustamisen kustannusennuste

Investointikustannukseen kuulumaton ensikäytön kalustuksen ja varustuksen kustannus on rakennuksen toimijoiden kesken eritellen:
Tikkurilan lukion osalta 1 230 000 € (alv 0 %) (sisältää liikuntasalin ja ruokailutilojen kalustamisen); Vantaan ammattiopisto Varian osalta 2 445 000 € (alv 0 %); Vantaan aikuisopiston osalta: 1 500 000 € (alv 0 %).

Rakennuksessa on monia yhteisiä tiloja, joiden irtaimisto ei kuulu käyttäjätoimialalle, jotka eivät siten sisälly yllä mainittuun KASOn ensikäytön kalustuksen ja varustuksen kustannukseen. Kyseisiä tiloja ovat mm. osa opiskelijapalvelutiloista, aulatilat ja opinportaat.

Valmistuskeittiön sekä tekniikka-, kiinteistönhoito- ja väestönsuojatilojen kiinteät kalusteet ja laitteet sisältyvät investointikustannukseen.

8 RAHOITUS, TOTEUTUS JA AIKATAULU

Taloussuunnitelmassa 2021–2024 uudisrakennuksen toisen asteen tilojen hanke on esitetty toteutettavaksi VTK Kiinteistöt Oy:lle. Taloussuunnitelmassa 2023-2026 Aikuisopiston tilat ja aikuisten perusopetuksen tilat -uudisrakennukset on esitetty toteutettavaksi VTK Kiinteistöt Oy:n hankkeena.

Kohteen suunniteltu käyttöönotto kalustettuna ajoittuu loppukesään 2028, Varian ja Tikkurilan lukion syyslukukauden alkuun. Aikatauluun pääsemiseksi on toteutusmuodoksi ehdotettu projektinjohtourakkaa, jolloin aikataulumuotona voidaan käyttää ns. rinnakkaismallia, jossa hankkeen kokonaisaikaa lyhennetään limittämällä hankkeen vaiheita. Rinnakkaismallissa toteutussuunnittelu, hankinnat ja rakentaminen on limitetty keskenään.

Toteutussuunnitellun hankeaikataulun vaiheet on VTK Kiinteistöt Oy esittänyt alla:

Alustava toteutus;	
suunnittelijoiden hankinta	10 / 2023 – 02 / 2024
suunnittelu (ehdotus-, yleis- ja toteutus)	03 / 2024 – 02 / 2028
rakennuslupaprosessi	09 / 2024 – 02 / 2025
urakoitsijan kilpailuttaminen	01 / 2025 – 05 / 2025
rakentaminen ja käyttöönotto	06 / 2025 – 06 / 2028
Kalustus ja käyttäjän muutot	06 / 2028 – 07 / 2028
käyttäjän vastuu, ei VTK Kiinteistöt Oy:n	

**Projektinjohtourakan rinnakkaismallissa toteutussuunnittelu jatkuu rakentamisen aloituksen jälkeen rinnan rakentamisen kanssa.*

9 TYÖTURVALLISUUSASIAT

Tarveselvitys- ja hankesuunnitteluvaiheen turvallisuuskoordinaattorina toimii rakenneinsinööri Jukka Tuhkanen. Työturvallisuustehtävien tarkistuslista on käyty läpi. Hankkeesta on laadittu Havat-riskikartta.

Suunnittelu- ja rakentamisvaiheessa toteuttaja ja rakennuttaja huolehtivat kohteen työturvallisuustehtävistä. Suunnitteluvaiheessa täytetään Vantaan kaupungin turvallisuusohjeiden mukaisesti tarvittavat asiakirjat.

10 RISKIT

10.1 Yleisriskit

Toisen asteen koulutus on ja tulee lähitulevaisuudessa olemaan muutoksen alla, ja tulevia tarpeita ja rahoituksen tasoa on mahdotonta kaikilta osin ennustaa. Hankesuunnitelmassa kuvatuilla rakentamisen muuntojoustotavoitteilla pyritään luomaan tilat, joissa toiminta voidaan järjestää laadukkaasti nyt ja tulevina vuosikymmeninä.

Tikkurilan osaamiskampuksen kaavamuutosalueen tavoitteena on tulevaisuuden monitoimintainen oppimis-, liiketila-, palvelu-, toimisto- ja asuinympäristön yhteen kokoava kampusalue. Tämä herättää mielenkiintoa aluetta kohtaan sekä keskustelua ja houkutusta mm. muiden toimijoiden ja toimintojen liittämisestä Kortteli 1 -rakennushankkeeseen, joka viivästyttäisi hankkeen etenemistä. Hankkeelle asetetun aikataulun reunaehtona toimii se, että hankkeen koko pysyy nykyisen kaltaisena, eikä toteutussuunnitteluvaihe pitkity sen takia, että hankkeen sisältöä muutetaan.

Kohteen suunnittelussa pyritään huomioimaan ympäristön muita toimintoja mahdollisuuksien mukaan, mutta Varian toimitilaverkon kiireellisten kehitystarpeiden takia, on tärkeää, että Kortteli 1 –rakennushanketta viedään eteenpäin Varian ja Tikkurilan lukion toiminnoille tehokkaasti ja kampusalueen muita tarpeita kartoitetaan eri rakennuksiin.

10.2 Kaavamuutosriski

Alueella on käynnissä kaavamuutos ja asemakaavatyö on parhaillaan käynnissä. Jos kaavoitustyö pitkittyy huomattavasti suunnitellusta aikataulusta, siirtyy rakennuslupaprosessi sekä hanke kokonaisuudessaan automaattisesti eteenpäin. Siten kaavoituksen aiheuttamat mahdolliset aikatauluviivästykset ja kaavavalitukset ovat riski hankkeelle.

10.3 Kustannusriski

Kustannusriski on merkittävä hankkeen suunnitteluvaiheissa. Käyttäjän tulevaisuuden suunnittelu ja toiminnan kehitys on käynnissä, ja edellä mainittujen vaiheiden aikana tulee varmasti esiin tilatarpeita, joihin ei nykyisen tiedon valossa ole pystytty varautumaan. Tähän kustannus- ja laajuusriskiin on suositeltavaa varautua suunnittelunohjauksessa ulkoisesti kiinteällä ja sisäisesti joustavalla tilaohjelmoinnilla,

jossa tilaohjelman sisältöä voidaan ohjelman sisällä muuttaa, mutta kokonaislaajuuden edellytetään pysyvän samana kustannusriskin minimoimiseksi.

Korkeatasoisen arkkitehtuurin tavoitteet, mm. kaavoituksen vaikutukset ja vaatimukset erityisesti julkisivulle ja rakennuksen muodolle, ym. arkkitehtuurin laatutasoa määrittäville asioille, ovat myös kustannuksiin vaikuttava tekijä.

Hanke on suuri ja siksi potentiaalisia tarjoajia löytyy vain alan suurimpien toimijoiden joukosta. Suhdannetilanne voi vaikuttaa merkittävästi saatavien tarjousten määrään ja hintoihin. Tämä on otettava huomioon hankintaprosessia suunniteltaessa ja esim. markkinavuoropuheluin kartoittamalla on syytä ottaa selvää vallitsevasta tarjoushalukkuudesta.

Epävarma globaali tilanne voi aiheuttaa riskin hankkeelle.

10.4 Maaperästä ja rak.paikasta aiheutuvat riskit

Maaperästä ja rakennuspaikasta aiheutuvat riskit, jotka täytyy huomioida jatkosuunnitteluvaiheessa:

- Pilaantuneet maa-alueet: aikaisemman kunnostuksen yhteydessä alueelle on myös jäänyt pilaantuneita maita. Jatkosuunnittelun yhteydessä tulee selvittää tarkemmin kunnostettavien alueiden laajuudet ja tarvittavat tarkemmat toimenpiteet.
- Savikko (painumat, vakavuus, sulfaattipitoisuus, kaivannot): alueelle suositellaan lisäpohjatutkimuksia mm. paalujen tunkeutumissyvyyden, sekä savikerroksen paksuuden ja laadun määrittämiseksi. Tämä voi vaikuttaa maalämmön hyödyntämismahdollisuuksiin.
- Tärinä: suunnittelussa ja rakentamisessa tulee huomioida junaradan tärinän vaikutukset perustus- ja rakenteellisessa suunnittelussa. Alueelle on valmistumassa erillinen junaradan tärinäselvitys, joka tulee huomioida jatkosuunnittelun edetessä. Tämä voi vaikuttaa maalämmön hyödyntämismahdollisuuksiin.
- Hulevesien suunnittelu: hulevesien viivytys rakennusten lähellä ja salaojatason yläpuolella huomioitava.

11 HANKESUUNNITTELUTYÖRYHMÄ

Varia
- Pekka Tauriainen rehtori
- Kaarlo Lukkarila ammatillinen koulutus

Tikkurilan lukio
- Marianna Sydänmaanlakka rehtori
- Saija Tynkkynen apulaisrehtori

Kaupunkikulttuuri / Vantaan aikuisopisto
- Petri Vahtera rehtori
- Heli-Kaarina Degerman koulutuspäällikkö
- Auli Soinio koulutuspäällikko
- Sanna Helle asiakaspalvelukoordinaattori
- Harri Raita koordinaattori

Kasvatus ja oppiminen
- Hannu Haarala palveluverkkoasiantuntija
- Hanna Kukkonen kehittämispäällikkö (2.aste)

Työsuojelu
- Jorma Häkkinen kaupunkiympäristö
- Rosa Ilonen 2. asteen koulutus
- Anna Ruotsala kasvupalvelut ja kaupunkikulttuuri

Kaupunkiympäristö
- Heidi Hellgren-Suomalainen alueinsinööri, liikenne
- Tuuli Huhtala asemakaava-arkkitehti
- Janne Juntunen projektijohtaja
- Antti Kari kiinteistöjohtaja
- Harri Keinänen suunnitteluinsinööri, vesihuolto
- Olli Lappalainen kadunsuunnittelupäällikkö
- Paula Luomala alueinsinööri, kadut
- Seppo Niva asemakaava-arkkitehti
- Marjaana Yläjääski aluearkkitehti, kaavoitus

Toimitilajohtaminen
- Tarja Aaltola keittiöasiantuntija
- Sirpa Eskelinen energian erityisasiantuntija
- Jussi Hyvärilä rakennuttaja-arkkitehti / projektin vetäjä
- Yrjö Jaakkola sähköinsinööri
- Eija Kivineva hankepäällikkö
- Ilkka Poikkimäki LVI-insinööri
- Jukka Tuhkanen rakenneinsinööri
- Anne Valkeapää puhtauspalveluasiantuntija

Vantaan ammattiopisto Varian, Tikkurilan lukion, Vantaan aikuisopiston ja Vantaan kaupungin sähköpostiosoitteet muotoa: etunimi.sukunimi@vantaa.fi

VTK Kiinteistöt Oy

- Marko Salmela rakennuttajapäällikkö

Sähköposti: marko.salmela@vtkoy.fi

JKMM Arkkitehdit Oy

- Juha Mäki-Jyllilä pääsuunnittelija
- Ida Lautanala projektiarkkitehti
- Kristian Forsberg arkkitehti
- Anna Melander arkkitehti

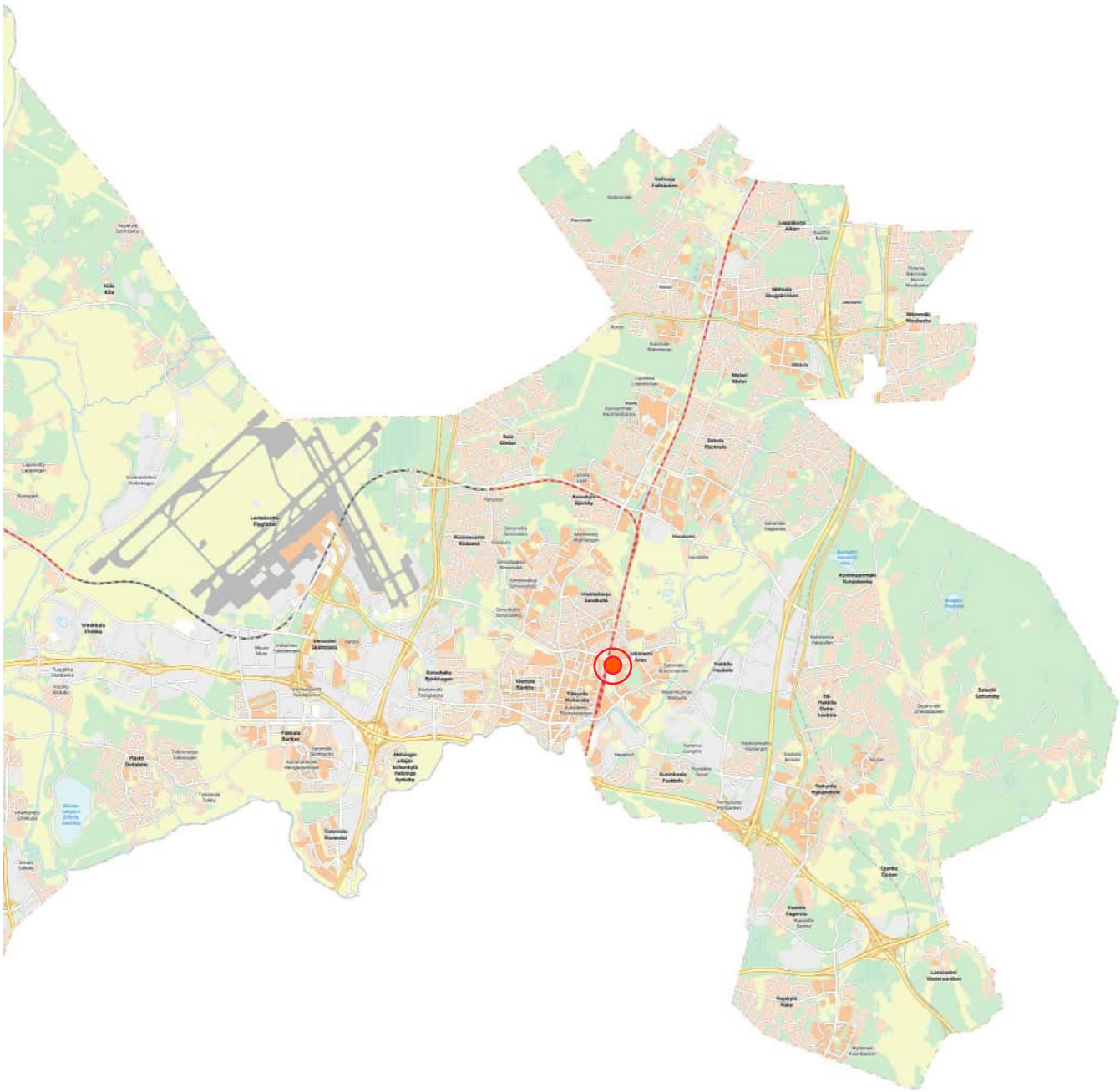
Sähköpostit muotoa: etunimi.sukunimi@jkmm.fi

Granlund Oy

- Inkeri Savela ammattikeittiösuunnittelija
- Tiia Kaijalainen ammattikeittiösuunnittelija

Sähköpostit muotoa: etunimi.sukunimi@granlund.fi

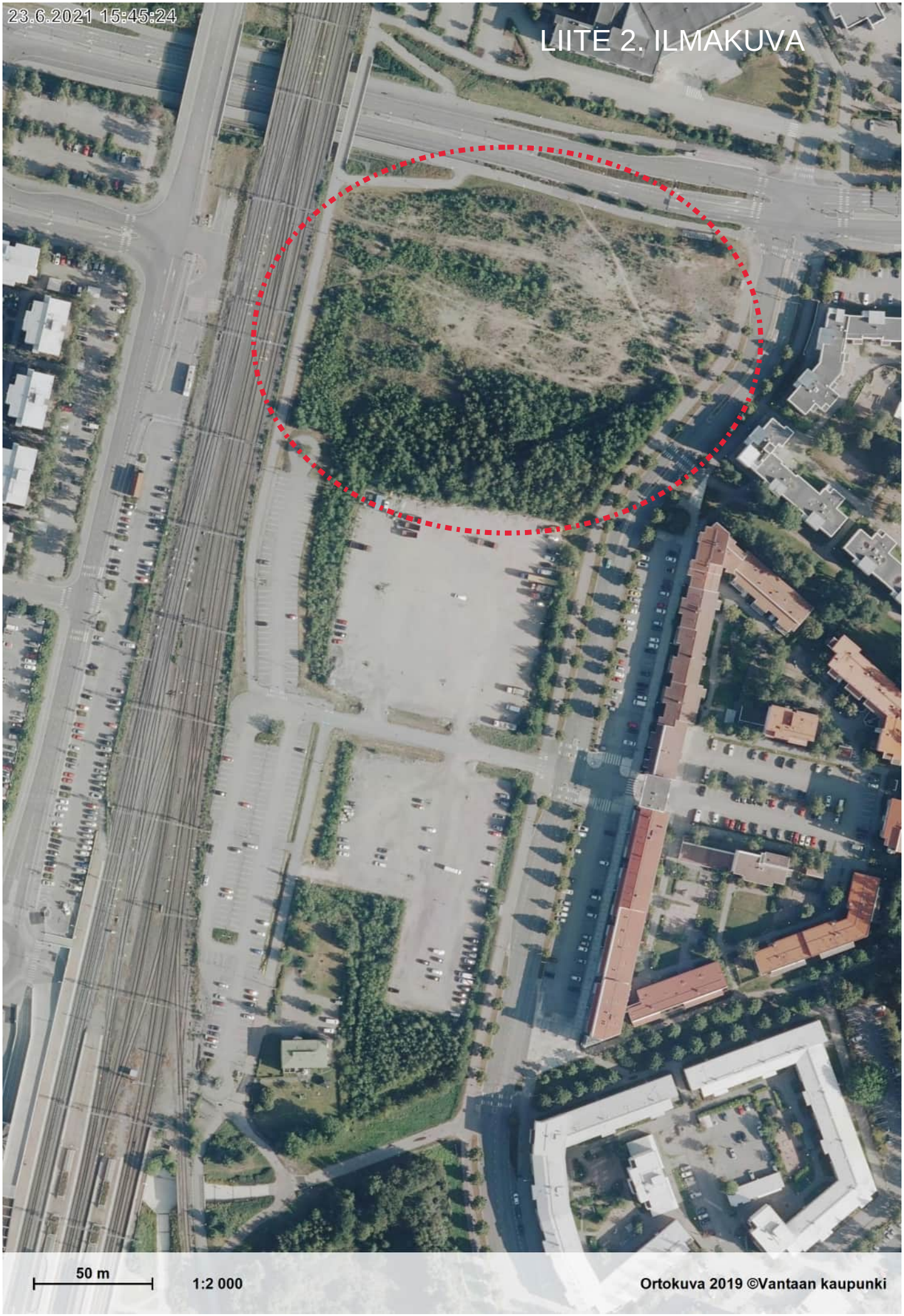
LIITE 1. SIJAINTIKARTTA

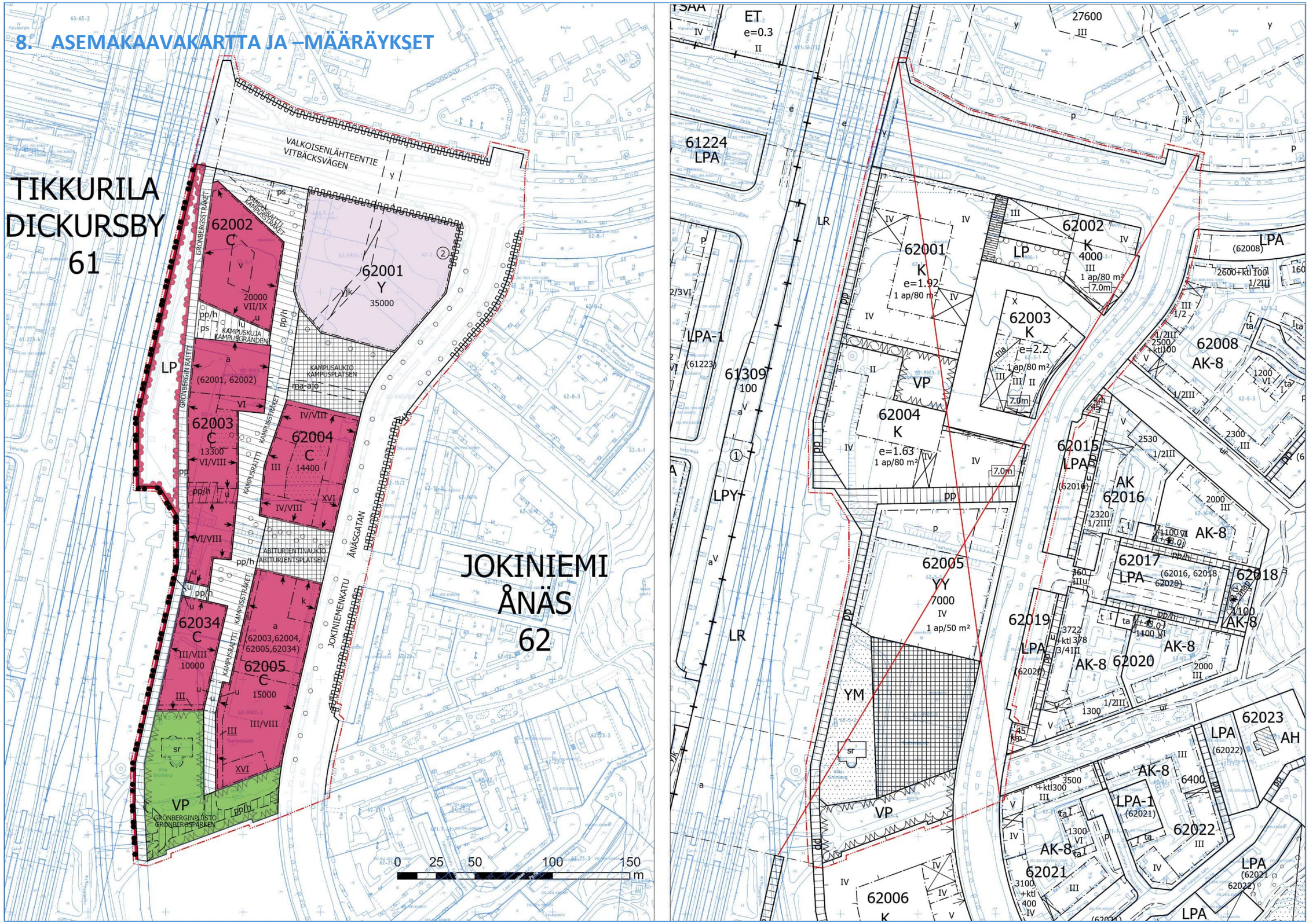
2 km

1:100 000

Kaupunkikartta ©Vantaan kaupunki

23.6.2021 15:45:24
LIITE 2. ILMAKUVA
50 m
1:2 000
Ortokuva 2019 ©Vantaan kaupunki

8. ASEMAKAAVAKARTTA JA –MÄÄRÄYKSET

Kaava-alueen numero Planområdets nummer	Päiväys Datum
002517	6.6.2023

Vantaan kaupunki

Jokiniemen kampus

Kaupunginosa 62, JOKINIEMI

Vanda stad

Ånäs kampus

Stadsdel 62, ÅNÄS

Asemakaavan muutos
Korttelit 62001-62005, 62034,
virkistysalue sekä liikenne- ja katualuetta.

Ändring av detaljplanen
Kvarteren 62001-62005, 62034,
rekreationsområdet samt trafik- och gatuområde.

Tonttijako ja tonttijaon muutos

Kortteli 62001.

Tomtindelning och ändring av tomtindelningen

Kvarteret 62001.

	ASEMAKAAVAMERKINTÖJÄ JA -MÄÄRÄYKSIÄ:	DETALJPLANBETECKNINGAR OCH -BESTÄMMELSER:
— · · · —	**3 m kaava-alueen rajan ulkopuolella oleva viiva.**	**Linje 3 m utanför planområdets gräns.**
Y	**Yleisten rakennusten korttelialue.**	**Kvartersområde för allmänna byggnader.**
	Korttelialueelle saa sijoittaa opiskelija-asuntoja, majoitus-, kulttuuri-, opetus-, palvelu-, liike-, myymälä- ja toimistotiloja.	I kvartersområdet får placeras studentbostäder, inkvarteringsutrymmen, kultur-, undervisnings-, service-, affärs- och kontorslokaler.
	Arkkitehtuurin tulee olla kestävää, korkeatasoista ja innovatiivista.	Arkitekturen ska vara hållbar, högklassig och innovativ.
	Rakennuksen kattopinta-alasta on oltava kasvikattoa vähintään 50 %. Kasvikatosta vähintään 50 % tulee tehdä kasvualustalle, jonka paksuus on väh. 20 cm.	Minst 50 % av (byggnadens) takytan ska bestå av växttak. Minst 50 % av växttak ska göras på en växtunderlag vars tjocklek är minst 20 cm.
	Katolle saa kerrosluvun ja rakennusoikeuden lisäksi rakentaa teknisiä tiloja ja asentaa teknisiä laitteita ja ne tulee huolitella rakennuksen arkkitehtuuriin soveltuviksi.	Utöver våningstalet och byggrätten får tekniska utrymmen och anordningar byggas och installeras på taket och dem ska bearbetas så att de passar ihop med byggnadens arkitektur.
	Muuntamo ja alueellisen energiajärjestelmän vaatima tekninen tila tulee ottaa huomioon rakennussuunnittelussa.	En transformator och det tekniska utrymme som krävs av det regionala energisystemet ska beaktas i byggnadsplaneringen.
	Korttelialueella tulee tuottaa uusiutuvaa energiaa.	Förnybar energi ska produceras i kvartersområdet.
	Aurinkopaneelien tai muiden vastaavien energian keräimien integroiminen rakennuksiin on sallittua. Teknisten laitteiden on oltava osa rakennuksen arkkitehtuuria.	Solpaneler eller andra motsvarande energisamlare får integreras i byggnaderna. Tekniska anordningar ska bilda en del av byggnadens arkitektur.
	Rakennusoikeuden lisäksi rakennettavaksi sallittuja tiloja varten ei tarvitse rakentaa väestönsuojia eikä auto- ja polkupyöräpaikkoja.	Inga skyddsrum eller bil- och cykelplatser behöver byggas för de utrymmen som får byggas utöver våningsytan.
	Autopaikat tulee sijoittaa pysäköintilaitoksiin.	Bilplatserna ska placeras i parkeringsanläggningar.
	Tontin rajalle sijoittuva palomuuri voidaan korvata tarkoituksenmukaiseen paikkaan sijoitettavalla palo-osastoinnilla.	Den brandmur som placeras på tomtgränsen kan ersättas med en brandsektionering som placeras på en ändamålsenlig plats.
	Vesihuolto tulee toteuttaa korttelialueen yhteisenä tonttijaosta riippumatta, mikäli liitospaikka sitä edellyttää.	Vattenförsörjning ska ordnas gementsamt för kvartersområdet oberoende av tomtindelningen, ifall anslutningsplatsen förutsätter det.
	Katutasokerros	**Gatuplansvåningen**
	Katutasokerroksen kerroskorkeus tulee olla vähintään 6 m.	Minimivåningshöjd i gatuplanet är 6 m.
	Julkisivujen tulee olla paikallamuurattua, poltettua savitiiltä.	Fasader ska utgöras av bränt lertegel som murats på plats.
	Yleisten alueiden suuntaan näkyvät sokkelit tulee suunnitella osaksi julkisivuarkkitehtuuria.	De socklar som syns mot allmänna områden ska planeras som en del av fasadarkitekturen.

Katujulkisivujen, arkadien ja katutasokerroksen valaistus on järjestettävä korttelin yhteisen valaistussuunnitelman mukaisesti.

Gatufasadernas, arkadernas och gatuplansvåningens belysning ska ordnas enligt en separat belysningsplan som är gemensam för kvarteret.

Pihat

Pihan tulee olla korkeatasoinen ja monipuolinen. Päällystetyt osat tulee toteuttaa laadukkaasti.

Korttelin vihertehokkuuden tulee täyttää tavoiteluku 0,8. Vihertehokkuuden toteutuminen on rakennusluvan yhteydessä osoitettava pihasuunnitelmalla ja vihertehokkuuslaskelmalla.

Rakennusten ja katualueen väliset tilat tulee kivetä, istuttaa tai käsitellä muuten osana kaupunkimaista katutilaa.

Julkisivuja tulee elävöittää köynnöksin.

Alueella tulee järjestää hulevesien viivytys ennen niiden johtamista yleiseen hulevesijärjestelmään. Hulevesien viivytysmäärät lasketaan vihertehokkuuslaskennan yhteydessä.

Rakennuslupaa varten on laadittava hulevesisuunnitelma.

Gården

Gården ska vara högklassig och varierande. Belagda delar ska förverkligas av hög kvalitet.

Kvarterets gröneffektivitet ska uppfylla målsättningstal 0,8. Gröneffektivitetens förverkligande ska påvisas i samband med bygglovet genom en plan över gården och en gröneffektivitetskalkyl.

Utrymmena mellan byggnaderna och gatuområdet ska stenlaggas, planteras eller i övrigt behandlas som en del av det urbana gaturummet.

Fasader ska liva upp med klätterväxter.

På området ska ordnas så att dagvattnet fördröjs innan det leds ut i det allmänna regnvattensystemet. Mängden fördröjt dagvatten beräknas i samband med gröneffektivitetskalkylen

För byggnadslov ska utarbetas en dagvattenplan.

Meluntorjunta

Sisämelutaso ei saa liike- ja toimistotiloissa ylittää melun A-painotetun ekvivalenttitason (LAeq) päiväohjearvoa (klo 7-22) 45 dB.

Liikennemelun keskiäänitaso (LAeq) ei saa asunnoissa tai majoitushuoneissa ylittää päivällä (klo 7-22) 35 dB, yöllä (klo 22-7) 30 dB, eivätkä raideliikenteen toistuvat hetkelliset enimmäisäänitasot (LAFmax) saa ylittää 45 dB.

Asuntojen oleskeluparvekkeilla, joihin kohdistuu yli 65 dB(A):n julkisivumelutaso tulee lasituksella ja akustoinnilla saavuttaa päiväajan keskiäänitaso 55 dB yöajan keskiäänitaso 45 dB.

Raideliikenteestä asuntoihin tai majoitushuoneisiin aiheutuvan runkomelun, Lprm enimmäistaso rajoitetaan rakenneratkaisuilla sekä tilojen sijoittelulla 35 dB:iin. Vastaava luku toimisto- ja opetustiloissa on 40 dB.

Rakennuslupahakemuksen yhteydessä tulee esittää selvitys, miten runkomelu on otettu huomioon.

Asuinrakennusten, majoitushuoneiden, päiväkotien ja varhaisopetuksen tilojen liikennetärinän tunnusluku vw,95 saa olla enintään 0,30 mm/s, toimistorakennusten työhuoneissa sekä opetustiloissa enintään 0,60 mm/s.

Rakennuslupahakemuksen yhteydessä tulee esittää selvitys, miten radan aiheuttama tärinä on otettu huomioon.

Rakennusluvan yhteydessä on vaiheittain rakentamisesta esitettävä selvitys, jossa todetaan, että valtioneuvoston päätöksen 993/1992 mukaiset meluohjearvot täyttyvät kaikissa rakentamisvaiheissa sekä ulko-oleskelualueilla että sisätiloissa.

Bullerbekämpning

Bullernivån inomhus får inte överstiga dagsriktvärdet (kl 7-22) 45 dB för den A-vägda ekvivalentnivån (LAeq) i affärs- och kontorslokaler.

Trafikbullrets medelljudnivå i bostäder eller inkvarteringsrumm (LAeq) får inte inte överskrida 35 dB på dagen (kl. 7-22), 30 dB på natten (kl. 22–7) och att spårtrafikens upprepade tillfälliga maximala ljudnivåer (LAFmax) får inte överskrider 45 dB.

I bostädernas vistelsebalkonger som exponeras för en fasadbullernivå på över 65 dB(A) ska genom inglasning och akustik uppnå en medelljudnivå 55 dB på dagen och 45 dB på natten.

Maximinivån på stombuller, Lprm, som spårtrafiken orsakar i bostäder eller inkvarteringsgrum begränsas till 35 dB med konstruktionslösningar och placeringen av utrymmen. Motsvarande siffta i kontors- och undervisningslokaler är 40 dB.

I samband med bygglovansökan skall företes en utredning över hur bullret i stommen beaktas.

Nyckeltalet för trafikvibrationer vw,95 får vara högst 0,30 mm/s i bostadshus, inkvarteringsrum, daghem och småbarnspedagogikens lokaler, högst 0,60 mm/s i arbetsrum i kontorsbyggnader samt i undervisningslokaler.

I samband med bygglovansökan skall företes en utredning över hur vibrationer i spårtrafiken beaktas.

I anslutning till bygglovet ska en utredning över byggnadfaserna presenteras där det konstateras att riktvärderna för bullernivåer i enlighet med statsrådets beslut 993/1992 uppfylls vid samtliga byggnadsfaser både i områden för utevistelse och inomhus.

Autopaikkojen vähimmäismäärät	Minimiantalet bilplatser
Opiskelija-asunnot 1 ap/ 1000 k-m²	Studentbostäder 1 bp/ 1000 m²-vy
Liiketilat 1 ap/ 200 k-m²	Affärslokaler 1 bp/ 200 m²-vy
Toimistot 1 ap/ 160 k-m²	Kontor 1 bp/ 160 m²-vy
Pyöräpaikkojen vähimmäismäärät	Minimiantalet cykelplatser
Asunnot 2 pyöräpaikkaa/ asunto	Bostäder 2 cykelplatser /bostad
Liiketilat 1 pp/30 k-m²	Affärslokaler 1 cp/30 m²-vy
Toimistot 1 pp/50 k-m²	Kontor 1 cp/50 m²-vy

C

Keskustatoimintojen korttelialue.

Korttelialueelle saa sijoittaa asuin-, majoitus-, kulttuuri-, opetus-, palvelu-, liike-, myymälä- ja toimistotiloja.

Rakennusten tulee olla helposti muunneltavissa erilaisiin tila- ja käyttötarpeisiin.

Autopaikat tulee sijoittaa pysäköintilaitoksiin. Tiloja ei saa ottaa käyttöön ennen niille osoitettujen autopaikkojen rakentamista.

Rakennukset tulee sijoittaa rakennusalalle siten, että katujulkisivulinjasta tulee kortteleittain yhtenäinen.

Arkkitehtuurin tulee olla kestävää, korkeatasoista ja innovatiivista.

Lämpörappausta ei sallita.

Sandwich-elementtirakennetta saa käyttää vain parvekkeiden taustaseinissä tai vastaavissa sekundäärisissä julkisivupinnoissa.

Rakennuksen kattopinta-alasta on oltava kasvikattoa vähintään 50 %. Kasvikatosta vähintään 50 % tulee tehdä kasvualustalle, jonka paksuus on väh. 20 cm.

Katolle saa kerrosluvun ja rakennusoikeuden lisäksi rakentaa teknisiä tiloja ja asentaa teknisiä laitteita ja ne tulee sovittaa osaksi rakennusten porrastuvaa massoittelua.

Muuntamo ja alueellisen energiajärjestelmän vaatima tekninen tila tulee ottaa huomioon rakennussuunnittelussa.

Korttelialueella tulee tuottaa uusiutuvaa energiaa.

Aurinkopaneelien tai muiden vastaavien energian keräimien integroiminen rakennuksiin on sallittua. Teknisten laitteiden on oltava osa rakennuksen arkkitehtuuria.

Kiinteistöjen väestönsuojat, jätehuoltotilat, tekniset tilat ja huoltotilat saa rakentaa rakennusoikeuden lisäksi ja tonttijaosta riippumatta.

Rakennusoikeuden lisäksi rakennettavaksi sallittuja tiloja varten ei tarvitse rakentaa väestönsuojia eikä auto- ja polkupyöräpaikkoja.

Alueella tulee suosia omaehtoista pelastautumista.

Tontin rajalle sijoittuva palomuuri voidaan korvata tarkoituksenmukaiseen paikkaan sijoitettavalla palo-osastoinnilla.

Vesihuolto tulee toteuttaa korttelialueen yhteisenä tonttijaosta riippumatta, mikäli liitospaikka sitä edellyttää.

Kvartersområde för centrumfunktioner.

I kvartersområdet får placeras bostads-, inkvarteringsutrymmen, kultur-, undervisnings-, service-, affärs- och kontorslokaler.

Byggnaderna ska enkelt kunna anpassas efter olika utrymmes- och användningsbehov.

Bilplatserna ska placeras i parkeringsanläggningar. Utrymmena får inte tas i bruk innan bilplatserna som anvisats för dem har byggts.

Husen skall placeras inom byggnadsytan, så att fasad-linjen mot gatan blir sammanhängande för varje kvarter.

Arkitekturen ska vara hållbar, högklassig och innovativ.

Värmerappad puts tillåts inte.

Sandwich-elementkonstruktioner får användas endast på balkongernas fondväggar eller på motsvarande sekundära fasadytor.

Minst 50 % av (byggnadens) takytan ska bestå av växttak. Minst 50 % av växttak ska göras på en växtunderlag vars tjocklek är minst 20 cm.

Utöver våningstalet och byggrätten får tekniska utrymmen och anordningar byggas och installeras på taket och de ska bilda en del av byggnadernas formgivning i avsatser.

En transformator och det tekniska utrymme som krävs av det regionala energisystemet ska beaktas i byggnadsplaneringen.

Förnybar energi ska produceras i kvartersområdet.

Solpaneler eller andra motsvarande energisamlare får integreras i byggnaderna. Tekniska anordningar ska bilda en del av byggnadens arkitektur.

Skyddsrummen, avfallshanteringsutrymmen, tekniska utrymmen och serviceutrymmen får placeras utöver våningsytan och oberoende av tomtindelningen.

Inga skyddsrum eller bil- och cykelplatser behöver byggas för de utrymmen som får byggas utöver våningsytan.

I området ska räddning på egen hand gynnas.

Den brandmur som placeras på tomtgränsen kan ersättas med en brandsektionering som placeras på en ändamålsenlig plats.

Vattenförsörjning ska ordnas gementsamt för kvartersområdet oberoende av tomtindelningen, ifall anslutningsplatsen förutsätter det.

Katutasokerros

Katutason julkisivut tulee tehdä poltetusta tiilestä paikalla muurattuna.

Katualueeseen rajautuvista tiloista tulee Kampusraitin ja Jokiniemenkadun, sekä aukioiden puolella vähintään 80 % olla liike- ja myymälätilaa, joiden katujulkisivu tulee tehdä näyteikkunajulkisivuna.

Jokaiseen kortteliin tulee suunnitella vähintään kaksi ravintolakäyttöön soveltuvaa liiketilaa. Tilojen tulee avautua Kampusraitin tai aukioiden suuntaan.

Katutasokerroksen kerroskorkeus tulee olla vähintään 6 m.

Katutason liiketilojen tulee avautua kadun suuntaan joko ovin tai suurin, avattavin ikkunoin.

Näyteikkunapinnat on säilytettävä läpinäkyvinä eikä niitä saa peittää esimerkiksi mainosjulisteilla.

Gatuplansvåningen

Fasader i gatuplanet ska utgöras av bränt lertegel som murats på plats.

Minst 80 % av de lokaler som gränsar mot Kampusraitti, Ånäsgatan och platser ska utgöras för affärs- och butikslokaler och dessas gatufasader ska byggas som skyltfönsterfasader.

Minst två affärslokaler som lämpar sig för restaurangbruk ska planeras i varje kvarter. Lokalerna ska öppnas upp mot Kampusstråket eller de öppna platserna.

Minimivåningshöjd i gatuplanet är 6 m.

Affärsutrymmen i gatuplanet ska öppnas upp mot gatan antingen med dörrar eller stora fönster som går att öppna.

Skyltfönstren ska bevaras transparenta och de får inte täckas in med till exempel reklamaffischer.

Myös radan puolen julkisivujen katutasoon tulee avata suuria ikkunoita. Tiilen ja valon mahdollisuuksia reliefitaiteena tulee hyödyntää.

Yleisten alueiden suuntaan näkyvät sokkelit tulee suunnitella osaksi julkisivuarkkitehtuuria.

Katujulkisivujen, arkadien ja kivijalkakerroksen valaistus on järjestettävä korttelin yhteisen valaistussuunnitelman mukaisesti.

Asuminen

Lukuunottamatta korttelia 62004 saa asumisen osuus olla enintään 40 % toteutetusta, kaavaan merkitystä kerrosneliömetrimäärästä. Rakennuslupavaiheessa tulee osoittaa, että asunnot saavat riittävästi luonnonvaloa.

Asumista palvelevat yhteistilat, tekniset tilat, pysäköintilaitokset, parvekkeiden ja terassien kiinteästi lasitetut osat saa rakentaa asemakaavassa osoitetun kerrosalan lisäksi. Parvekkeita korvaavia viherhuoneita saa rakentaa radan suuntaan rakennusoikeuden lisäksi silloin, kun ne eivät ole lämmintä tilaa.

Keskikäytäväratkaisu sallitaan vain opiskelija-asumisessa.

Porrashuoneiden tulee olla laadukkaita, viihtyisiä ja luonnonvaloisia.
Maantasokerroksessa kunkin porrashuoneen pinta-alasta 35 k-m² saa rakentaa rakennusoikeuden lisäksi.
Ylemmissä kerroksissa kunkin porrashuoneen pinta-alasta 20 k-m²/kerros saa rakentaa rakennusoikeuden lisäksi.
Omatoimista pelastautumista palvelevan toisen portaan/ porrashuone saa kaikissa kerroksissa rakentaa rakennusoikeuden lisäksi.
Asemakaavan sallimat porrashuoneiden lisäkerrosalat eivät mitoita autopaikkoja tai väestönsuojia.

Pihat

Asumista varten tulee rakentaa riittävät piha-alueet ulko-oleskelua ja leikkiä varten asukkaiden yhteiseen käyttöön. Piha voi olla kattopiha mikäli kortteliin ei ole merkitty istutettavaa alueen osaa.

Pihan tulee olla korkeatasoinen ja monipuolinen. Päällystetyt osat tulee toteuttaa laadukkaasti.

Maanvaraisille pihan osille on istutettava puita.

Korttelin vihertehokkuuden tulee täyttää tavoiteluku 0,8. Vihertehokkuuden toteutuminen on rakennusluvan yhteydessä osoitettava pihasuunnitelmalla ja vihertehokkuuslaskelmalla.

Rakennusten ja katualueen väliset tilat tulee kivetä, istuttaa tai käsitellä muuten osana kaupunkimaista katutilaa.

Julkisivuja tulee elävöittää köynnöksin.

Alueella tulee järjestää hulevesien viivytys ennen niiden johtamista yleiseen hulevesijärjestelmään. Hulevesien viivytysmäärät lasketaan vihertehokkuuslaskennan yhteydessä.

Rakennuslupaa varten on laadittava hulevesisuunnitelma.

Meluntorjunta

Sisämelutaso ei saa liike- ja toimistotiloissa ylittää melun A-painotetun ekvivalenttitason (LAeq) päiväohjearvoa (klo 7-22) 45 dB.

Asunnot eivät saa avautua vain julkisivulle, jolle kohdistuvan melun taso ylittää 65 dB päiväajan keskiäänitasona laskettuna.

Liikennemelun keskiäänitaso (LAeq) ei saa asunnoissa tai majoitushuoneissa ylittää päivällä (klo 7-22) 35 dB, yöllä (klo 22-7) 30 dB, eivätkä raideliikenteen toistuvat hetkelliset enimmäisäänitasot (LAFmax) saa ylittää 45 dB.

Stora fönster ska också öppnas upp i gatuplanet i fasaderna mot banan. Möjligheterna att använda tegel och ljus som reliefkonst ska utnyttjas.

De socklar som syns mot allmänna områden ska planeras som en del av fasadarkitekturen.

Gatufasadernas, arkadernas och stenfotsvåningens belysning ska ordnas enligt en separat belysningsplan som är gemensam för kvarteret.

Boendet

Med undantag för kvarter 62004 får boendets andel vara högst 40 % av det förverkligade antalet kvadratmeter våningsyta som betecknats i planen. I bygglovsskedet ska det visas att bostäderna får tillräckligt med dagsljus.

Gemensamma utrymmen som betjänar boendet, tekniska utrymmen, parkeringsanläggningen, balkongers och terrassers permanent inglasade delar får byggas utöver den våningsyta som anges i detaljplanen. Grönrum mot tågbanan som ersätter balkongerna, får byggas utöver byggrätten då de inte är varmt utrymme.

En planlösning med korridor i mitten av stommen tillåts endast i studieboende.

Trapphusen ska vara av hög kvalitet, trivsamma och ha dagsljusinsläpp.
På markplansvåningen får 35 m²-vy av ytan i varje trapphus byggas utöver byggrätten.
På de övre våningarna får 20 m²-vy/våning av ytan i varje trapphus byggas utöver byggrätten.
På varje våning får ytterligare en trappa/ett trapphus som betjänar räddning på egen hand byggas utöver byggrätten.
De i detaljplanen tillåtna tilläggsvåningsytorna för trapphusen räknas inte med i dimensioneringen av bilplatser eller skyddsrum.

Gården

För boendet ska man bygga tillräckliga gårdsområden för utomhusvistelse och lek för de boendes gemensamma bruk. Gården kan vara en takgård om det inte märkts ut en områdesdel som ska planteras i kvarteret.

Gården ska vara högklassig och varierande. Belagda delar ska förverkligas av hög kvalitet.

På de partier av gårdsplanen som har öppen jord ska planteras träd.

Kvarterets gröneffektivitet ska uppfylla målsättningstal 0,8. Gröneffektivitetens förverkligande ska påvisas i samband med bygglovet genom en plan över gården och en gröneffektivitetskalkyl.

Utrymmena mellan byggnaderna och gatuområdet ska stenlaggas, planteras eller i övrigt behandlas som en del av det urbana gaturummet.

Fasader ska liva upp med klätterväxter.

På området ska ordnas så att dagvattnet fördröjs innan det leds ut i det allmänna regnvattensystemet. Mängden fördröjt dagvatten beräknas i samband med gröneffektivitetskalkylen

För byggnadslov ska utarbetas en dagvattenplan.

Bullerbekämpning

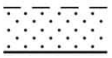
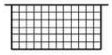
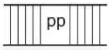
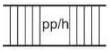
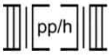
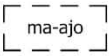
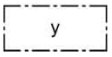
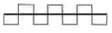
Bullernivån inomhus får inte överstiga dagsriktvärdet (kl 7-22) 45 dB för den A-vägda ekvivalentnivån (LAeq) i affärs- och kontorslokaler.

Bostäderna får inte öppna upp endast mot den fasaden, där bullernivån överskrider 65 dB beräknat enligt den genomsnittliga ljudnivån dagtid.

Trafikbullrets medelljudnivå i bostäder eller inkvarteringsrumm (LAeq) får inte inte överskrida 35 dB på dagen (kl. 7-22), 30 dB på natten (kl. 22–7) och att spårtrafikens upprepade tillfälliga maximala ljudnivåer (LAFmax) får inte överskrider 45 dB.

Asuntojen oleskeluparvekkeilla, joihin kohdistuu yli 65 dB(A):n julkisivumelutaso tulee lasituksella ja akustoinnilla saavuttaa päiväajan keskiäänitaso 55 dB yöajan keskiäänitaso 45 dB.	I bostädernas vistelsebalkonger som exponeras för en fasadbullernivå på över 65 dB(A) ska genom inglasning och akustik uppnå en medelljudnivå 55 dB på dagen och 45 dB på natten.
Raideliikenteestä asuntoihin tai majoitushuoneisiin aiheutuvan runkomelun, Lprm enimmäistaso rajoitetaan rakenneratkaisuilla sekä tilojen sijoittelulla 35 dB:iin. Vastaava luku toimisto- ja opetustiloissa on 40 dB.	Maximinivån på stombuller, Lprm, som spårtrafiken orsakar i bostäder eller inkvarteringsgrum begränsas till 35 dB med konstruktionslösningar och placeringen av utrymmen. Motsvarande siffta i kontors- och undervisningslokaler är 40 dB
Rakennuslupahakemuksen yhteydessä tulee esittää selvitys, miten runkomelu on otettu huomioon.	I samband med bygglovansökan skall företes en utredning över hur bullret i stommen beaktas.
Asuinrakennusten, majoitushuoneiden, päiväkotien ja varhaisopetuksen tilojen liikennetärinän tunnusluku vw,95 saa olla enintään 0,30 mm/s, toimistorakennusten työhuoneissa sekä opetustiloissa enintään 0,60 mm/s.	Nyckeltalet för trafikvibrationer vw,95 får vara högst 0,30 mm/s i bostadshus, inkvarteringsrum, daghem och småbarnspedagogikens lokaler, högst 0,60 mm/s i arbetsrum i kontorsbyggnader samt i undervisningslokaler.
Rakennuslupahakemuksen yhteydessä tulee esittää selvitys, miten radan aiheuttama tärinä on otettu huomioon.	I samband med bygglovansökan skall företes en utredning över hur vibrationer i spårtrafiken beaktas.
Rakennusluvan yhteydessä on vaiheittain rakentamisesta esitettävä selvitys, jossa todetaan, että valtioneuvoston päätöksen 993/1992 mukaiset meluohjearvot täyttyvät kaikissa rakentamisvaiheissa sekä ulko-oleskelualueilla että sisätiloissa.	I anslutning till bygglovet ska en utredning över byggnadfaserna presenteras där det konstateras att riktvärderna för bullernivåer i enlighet med statsrådets beslut 993/1992 uppfylls vid samtliga byggnadsfaser både i områden för utevistelse och inomhus.
Autopaikkojen vähimmäismäärät	Minimiantalet bilplatser
Asunnot: 1 ap/ 130 asuntok-m² tai väh. 1 ap/3 asuntoa	Bostäder: 1 bp/130 bostadsm²-vy eller minst 1 bp/3 bostäder
Opiskelija-asunnot 1 ap/ 1000 k-m²	Studentbostäder 1 bp / 1000 m²-vy
Asuinkortteleissa tulee vieraspysäköintiin toteuttaa vähintään 1 ap/1500 k-m². Lyhytaikaista huoltopysäköintiä ja kotipalvelujen pysäköintiä varten tulee varata tontille porraskäytävien läheisyyteen vähintään 1 ap/5000 k-m².	Minst 1 bp/1500 m²-vy ska avsättas för gästparkering i bostadskvarter. På tomten ska minst 1 bp/5000 k-m² reserveras i närheten av trapphusen för kortvarig serviceparkering och hemservice.
Liiketilat 1 ap/ 200 k-m², enintään 1 ap/130 k-m²	Affärslokaler 1 bp/ 200 m²-vy, högst1 bp/ 130 m²-vy
Toimistot 1 ap/ 160 k-m², enintään 1 ap/ 130 k-m²	Kontor 1 bp/ 160 m²-vy, högst 1 bp/ 130 m²-vy
Pyöräpaikkojen vähimmäismäärät	Minimiantalet cykelplatser
Asunnot 2 pyöräpaikkaa/ asunto	Bostäder 2 cykelplatser /bostad
Liiketilat 1 pp/30 k-m²	Affärslokaler 1 cp/30 m²-vy
Toimistot 1 pp/50 k-m²	Kontor 1 cp/50 m²-vy
Puisto.	**Park.**
Yleinen pysäköintialue.	**Område för allmän parkering.**
Rautatiealue.	**Järnvägsområde.**
Osa-alueen raja.	**Gräns för delområde.**
Ohjeellinen alueen tai osa-alueen raja.	**Riktgivande gräns för område eller del av område.**
Sitovan tonttijaon mukaisen tontin raja ja numero.	**Tomtgräns och -nummer enligt bindande tomtindelning.**
Risti merkinnän päällä osoittaa merkinnän poistamista.	**Kryss på beteckning anger att beteckningen slopas.**
Kaupunginosan numero.	**Stadsdelsnummer.**
Kaupunginosan nimi.	**Stadsdelens namn.**
Korttelin numero.	**Kvartersnummer.**
Kadun, tien, katuaukion, torin, puiston tai muun yleisen alueen nimi.	**Namn på gata, väg, öppen plats, torg, park eller annat allmänt område.**

13000	**Rakennusoikeus kerrosalaneliömetreinä.**	**Byggnadsrätt i kvadratmeter våningsyta.**
XVI	**Roomalainen numero osoittaa rakennusten, rakennuksen tai sen osan suurimman sallitun kerrosluvun.**	**Romersk siffra anger största tillåtna antalet våningar i byggnaderna, i byggnaden eller i en del därav.**
IV/VIII	**Rakennusala, jonka ensimmäinen roomalainen numero osoittaa vähintään käytettävän kerrosluvun ja toinen numero suurimman sallitun kerrosluvun.**	**Byggnadsyta vars första romerska siffra anger det minska våningstalet som ska användas och den andra siffran det största tillåtna våningstalet.**
	Rakennuksiin tulee rakentaa jalusta, joka on alemman kerrosluvun korkuinen. Ainakin osa Kampusraitin puoleisesta rakennuksesta tulee tehdä alemman kerrosluvun korkuisena.	Byggnaderna ska förses med en sockel som är lika hög som det lägsta våningstalet. Åtminstone en del av byggnaden på Kampusstråkets sida ska uppföras i höjd med det lägsta våningstalet.
	Jalustan tulee mittasuhteiltaan, aukotukseltaan ja julkisivumateriaaleiltaan erottua yläpuolisesta rakennusosasta. Yläosan tulee olla julkisivumateriaaliltaan jalustaa vaaleampi ja ilmeeltään kevyempi.	Sockeln ska till sina dimensioner, öppningar och fasadmaterial skilja sig från byggnadsdelen ovanför. Ovandelen ska till sitt fasadmaterial vara ljusare och ha en lättare framtoning än sockeln.
	Jalustaosan julkisivujen tulee olla paikallamuurattua, poltettua tiiltä.	Fasader i sockelpartiet ska utgöras av bränt lertegel som murats på plats.
	Korkeammat rakennusosat rakennetaan jalustaosan yläpuolelle. Korkeammat osat tulee jakaa kerroslukua vaihtelemalla pienempiin osiin vähintään 30 m välein. Porrastusten korkeuseron tulee olla vähintään kaksi kerrosta tai 6 m.	Högre byggnadsdelar byggs ovanför sockeldelen. De högre delarna ska delas in i mindre delar med minst 30 meters mellanrum genom att variera våningstalet. Terrasseringarnas höjdskillnad ska vara minst två våningar eller 6 m.
III	**Alleviivaus osoittaa ehdottomasti käytettävän kaavamääräyksen.**	**Understreckningen anger planbestämmelse som ovillkorligen skall tillämpas.**
	Rakennusala.	**Byggnadsyta.**
	Ohjeellinen rakennusala.	**Riktgivande byggnadsyta.**
k	**Rakennusala, jolle saa sijoittaa liike- ja toimistotiloja.**	**Byggnadsyta där affärs- och kontorslokaler får placeras.**
	Tilat sijoitetaan pysäköintitalon katolle.	Utrymmena placeras på parkeringshusets tak.
ps	**Polkupyörien säilytyspaikan rakennusala.**	**Byggnadsyta för förvaringsplats för cyklar.**
	Pyöräpaikat varataan korttelin 62001 käyttöön.	Cykelplatserna ska reserveras för kvarteret 62001.
a	**Auton säilytyspaikan rakennusala**	**Byggnadsyta för förvaringsplats för bil**
	Maantasosta poistuvat liityntäpysäköintipaikat tulee sijoittaa korttelin 62003 pysäköintilaitokseen.	Infartsparkeringsplatserna som tas ur bruk i markplanet ska placeras i en parkeringsanläggning i kvarter 62003.
	Korttelin 62005 pysäköintitalon katolle tulee sijoittaa toimintaa kuten urheilu- tai leikkikenttiä.	På taket till parkeringshuset i kvarteret 62005 ska verksamhet som idrottsplaner eller lekplatser placeras.
	Katutasoon tulee sijoittaa liiketiloja.	I gatuplanet ska byggas affärsutrymmen.
	Korttelin 62005 pysäköintitalon katutasoon tulee suunnitella päivittäistavarakaupalle soveltuva tila.	En lokal, som lämpar sig för dagligvaruaffär ska planeras i gatuplan av parkeringshuset i kvarteret 62005.
	Katutason julkisivut tulee tehdä poltetusta tiilestä paikalla muurattuna.	Fasader i gatuplanet ska utgöras av bränt lertegel som murats på plats.
	Katutason yläpuoliset julkisivut tulee tehdä muuratusta tiilestä tai metallirakenteisina, esim. corten terästä voi käyttää.	Fasaderna ovanför gatuplanet ska byggas av murat tegel eller med konstruktioner av metall, t.ex. kan cortenstål användas.
	Julkisivujen tulee olla riittävän umpinaisia niin, ettei pysäköinnistä tule ympäristöhäiriöitä.	Fasaderna ovanför gatuplanet ska byggas av tegel eller med konstruktioner av metall, t.ex. kan cortenstål användas.
	Korttelin 62003 pysäköintitalon katto ja korttelin 62005 katosta vähintään 30 % tulee tehdä kasvikattona. Kasvikatto tulee tehdä kasvualustalle, jonka paksuus on väh. 20 cm.	Parkeringshusets tak i kvarteret 62003 och minst 30 % av taket i kvarteret 62005 ska byggas som gröntak. Gröntaket ska anläggas på ett växtunderlag med en tjocklek av minst 20 cm.
	Julkisivuja tulee elävöittää köynnöksin.	Fasader ska liva upp med klätterväxter.
u	**Uloke**	**Utsprång**
	Ulokkeen kautta tulee järjestää kulkuyhteys sitä rajaavien kortteleiden välille. Ulokkeen alapuolisen kadun vapaa korkeus tulee olla vähintään 4,5 m, eikä sille osalle saa sijoittaa rakenteita.	Genom den utskjutande delen ska en gångförbindelse ordnas mellan avgränsande kvarter. Gatan under den utskjutande delen ska ha en fri höjd av minst 4,5 m och inga konstruktioner får placeras på den delen.
v	**Ohjeellinen valokatteinen tila.**	**Riktgivande glasövertäckt utrymme.**
	Nuoli osoittaa rakennusalan sivun, johon rakennus on rakennettava kiinni.	**Pilen anger den sida av byggnadsytan som byggnaden skall tangera.**

	Ohjeellinen istutettava alueen osa. Merkintä on sitova, mutta paikka ohjeellinen.	**Riktgivande del av område som skall planteras.** Markeringen är bindande men platsen riktgivande.
	Säilytettävä/istutettava puurivi Sijainti ohjeellinen.	**Trädrad som skall bevaras/planteras** Riktgivande läget.
	Istutettava puu. Sijainti ohjeellinen.	**Träd som ska planteras.** Riktgivande läget.
	Katuaukio/tori. Aukioiden tulee olla luonnonkivipintaisia. Aukioihin rajautuvien muurien ja portaiden tulee olla luonnonkivipintaisia. Aukioille on istutettava suureksi kasvavia puita. Alueella tulee viivyttää hulevesiä maanpäällisissä kasvillisuuspainanteissa, kivetyissä kouruissa tai ohjaamalla hulevesiä istutuksille.	**Öppen plats/torg.** Platserna skall ha en yta av natursten. De murar och trappar som gränsar mot platser skall ha en yta av natursten. På platser ska planteras träd som blir stora. På området ska dagvattnet fördröjas i vegetationssänkor, stenlagda rännor eller så att dagvattnet avleds till planteringar.
	Jalankululle ja polkupyöräilylle varattu katu/tie.	**Gata/väg reserverad för gång- och cykeltrafik.**
	Jalankululle ja polkupyöräilylle varattu katu/tie, jolla huoltoajo on sallittu. Katualueille on istutettava suureksi kasvavia puita. Katujen tulee olla luonnonkivipintaisia. Katuihin rajautuvien muurien ja portaiden tulee olla luonnonkivipintaisia. Alueella tulee viivyttää hulevesiä maanpäällisissä kasvillisuuspainanteissa, kivetyissä kouruissa tai ohjaamalla hulevesiä istutuksille.	**Gata/väg reserverad för gång- och cykeltrafik där servicetrafik är tillåten.** På gatuområden ska planteras träd som blir stora. Gatorna skall ha en yta av natursten. De murar och trappar som gränsar mot gator skall ha en yta av natursten. På området ska dagvattnet fördröjas i vegetationssänkor, stenlagda rännor eller så att dagvattnet avleds till planteringar.
	Ohjeellinen jalankululle ja polkupyöräilylle varattu alueen osa, jolla huoltoajo on sallittu.	**Riktgivande, för gång- och cykeltrafik reserverad del av område, där servicetrafik är tillåten.**
	Ohjeellinen maanalainen ajoyhteys. Merkintä on sitova, mutta paikka ohjeellinen.	**Riktgivande underjordiskt körförbindelse.** Markeringen är bindande men platsen riktgivande.
	Ohjeellinen rakennusalan osa, jossa tulee sijaita yleisen jalankulun yhteydet jalankulun perustasoissa. Merkintä on sitova, mutta paikka ohjeellinen.	**Riktgivande del av byggnadsyta som ska ha förbindelser för allmän gångtrafik i basnivåerna för gångtrafiken.** Markeringen är bindande men platsen riktgivande.
	Ohjeellinen ylitys.	**Riktgivande övergång.**
	Ylitys.	**Övergång.**
	Katualueen rajan osa, jonka kohdalta ei saa järjestää ajoneuvoliittymää	**Del av gatuområdes gräns där in- och utfart är förbjuden**
(62001,62002)	**Suluissa olevat numerot osoittavat korttelit ja tontit, joiden autopaikkoja saa alueelle sijoittaa.** Merkintä koskee myös mopedeja ja muita ajoneuvoja.	**Siffrorna inom parentesen anger de tomter och kvarter vilkas bilplatser får förläggas till området.** Märkningen gäller även mopeder och andra fordon.
	Suojeltava rakennus. Rakennukseen saa sijoittaa lähipalveluja, liiketiloja ja kulttuuritiloja. Suojeltava rakennus, jota ei saa purkaa. Rakennuksen ominaispiirteet tulee säilyttää korjaus- ja muutostöissä. Alkuperäisiä rakennusosia tulee vaalia. Erityisesti ikkunat ikkunapenkkeineen tulee säilyttää. Sisätiloista tulee säilyttää alkuperäinen tilajako porrashuone alkuperäisine yksityiskohtineen (porraskaide), sekä salin takka.	**Byggnad som skall skyddas.** I byggnaden får placeras närservice-, affärs- och kulturlokaler. Byggnad som inte får rivas. Vid reparations- och ändringsarbeten ska byggnadens särdrag bevaras. Ursprungliga byggnadsdelar ska värnas. I synnerhet ska fönster med fönsterbänkar bevaras. Av interiören ska den ursprungliga rumsindelningen bevaras, trapphuset med ursprungliga detaljer (trappräcket), samt den öppna spisen i salen.

Suojelluissa rakennuksissa tehtävissä korjauksissa tulee käyttää alkuperäisiä tai niitä vastaavia materiaaleja.

Mikäli rakennuksessa on tehty aikaisemmin muutoksia suojelutavoitteiden vastaisesti, on rakennus korjaus- ja muutostöiden yhteydessä korjattava rakennuksen alkuperäiseen tyyliin sopivalla tavalla.

Korjaus- ja muutostoimenpiteistä on pyydettävä lausunto paikalliselta museoviranomaiselta.

Viiteviiva osoittaa alueen, jota merkintä koskee.

TONTTIJAKO
Tämän asemakaavan alueella oleviin kortteleihin on laadittava erillinen tonttijako, ellei kaavamerkinnöin ole toisin osoitettu.

Vid renovering av skyddade byggnader skall ursprungliga eller motsvarande material användas.

Om det tidigare har gjorts ändringar i byggnaden som strider mot skyddsmålen, ska byggnaden i samband med reparations- eller ändringsarbeten iståndsättas på ett sätt som passar ihop med byggnadens ursprungliga stil.

Om reparations- och ändringsåtgärderna ska utlåtande begäras av den lokala museimyndigheten .

Hänvisningslinjen visar området som beteckningen gäller.

TOMTINDELNING
För kvarteren på denna detaljplans område skall en separat tomtindelning göras, om inte via planteckningar annat bestämts.

Kaupunkirakenne ja ympäristö
Stadsstruktur och miljö

Asemakaavoitus
Detaljplanering

Mittaus- ja geopalvelut
Mätning och geoteknik

Asemakaavan pohjakartta täyttää sille asetetut vaatimukset.

Baskartan för detaljplanen uppfyller de krav som ställs på den.

Tasokoordinaatisto	Plankoordinatsystemet
ETRS-GK25,	ETRS-GK25,
korkeusjärjestelmä	höjdsystemet
N2000.	N2000.

{Allekirjoitus aluearkkitehti}

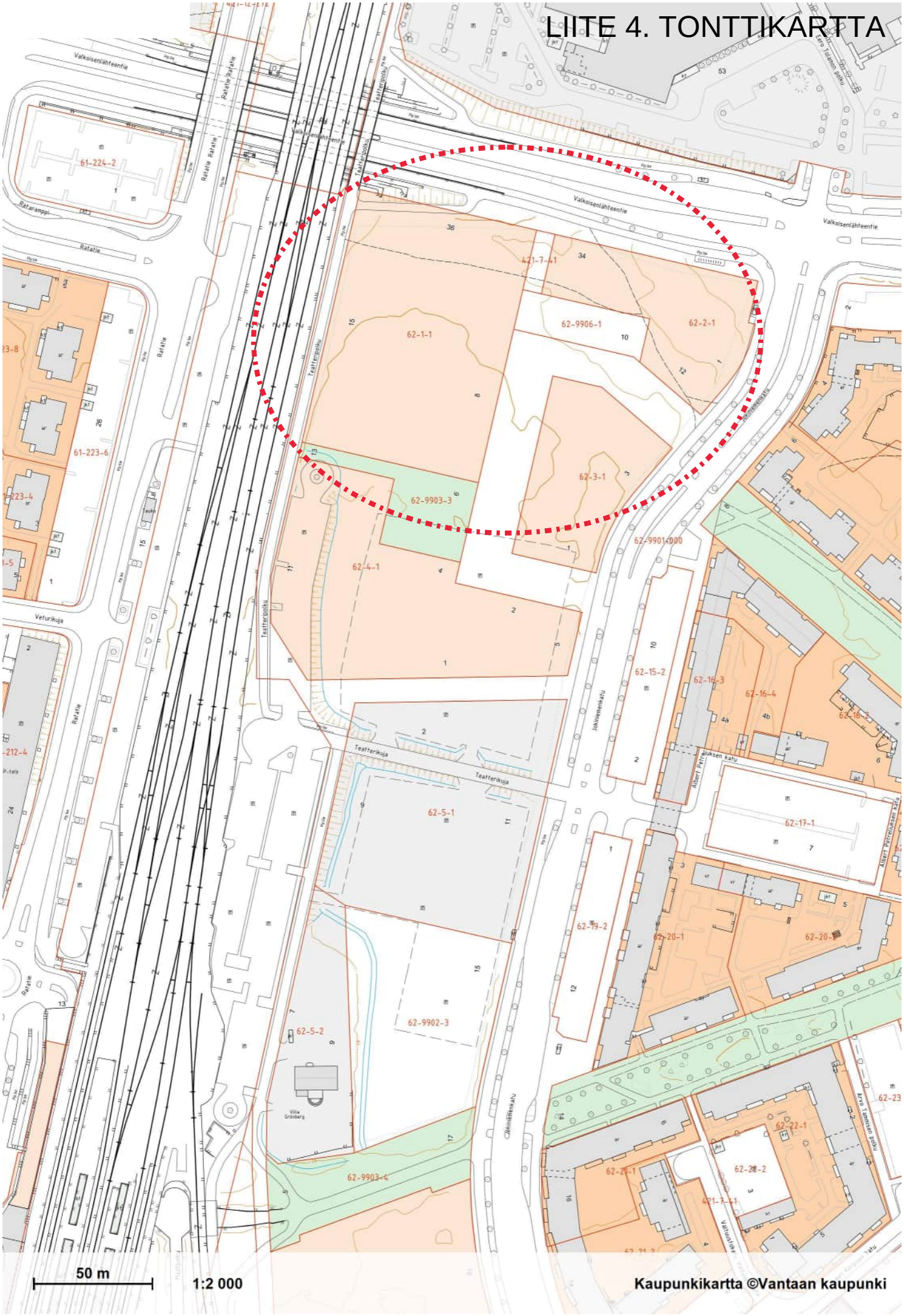
{Allekirjoitus kaupungingeodeetti}

Allekirjoitettu sähköisesti

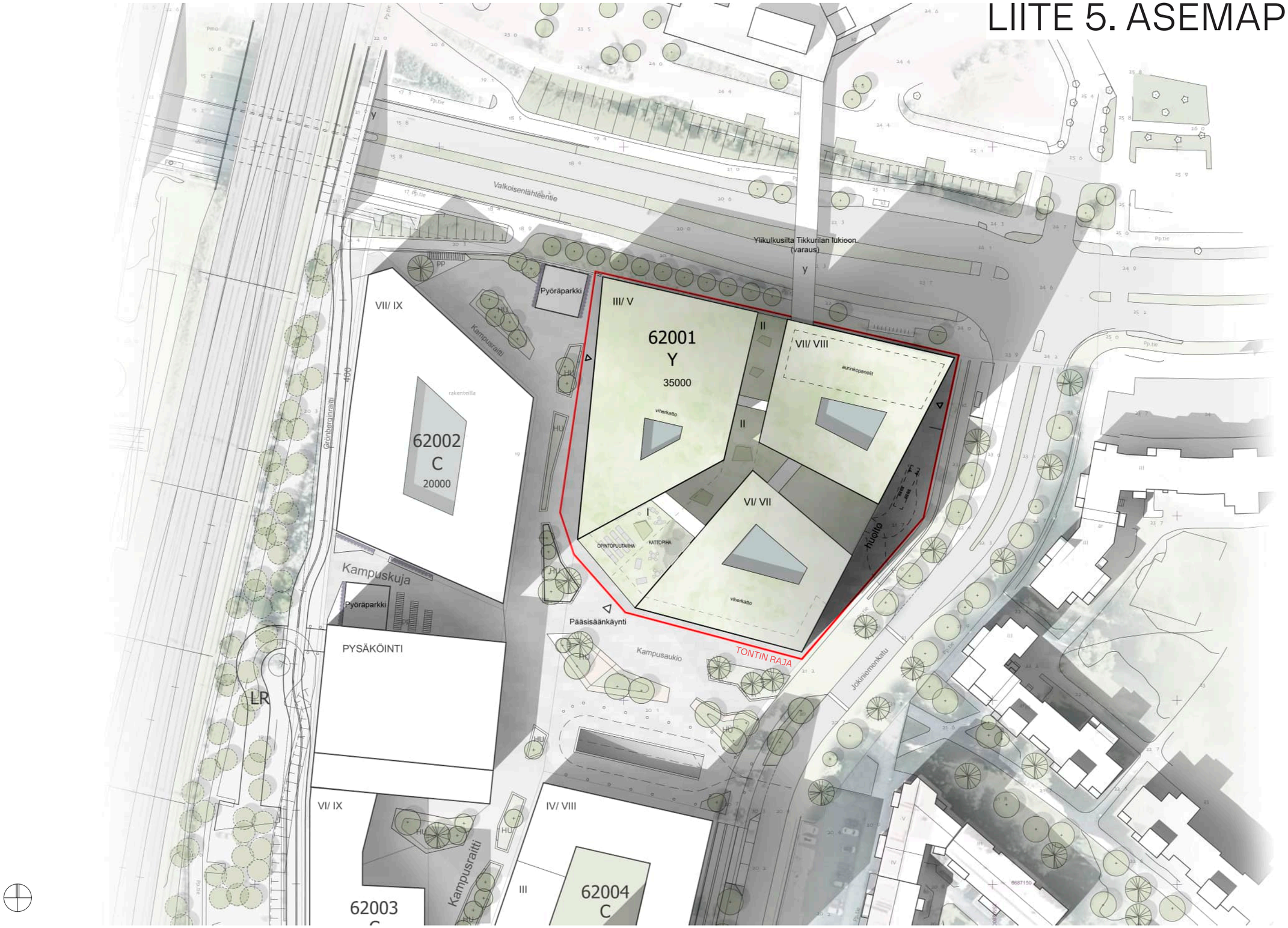
Hyväksytty kaupunginvaltuustossa __.__.20__

Godkänd av stadsfullmäktige __.__.20__

LIITE 4. TONTTIKARTTA

LIITE 5. ASEMAPIIRUSTUS

1:1000 (A3)

0 10 20 50m

HANKESUUNNITTELU - ALUSTAVA
EHDOTUSSUUNNITELMA
Vantaan Oppimiskampus -rakennus
Asemapiirustus
20.6.2023

JKMM Arkkitehdit
Lapinrinne 3
00100 Helsinki
Finland
www.jkmm.fi

LIITE: Kaupunkitilalautakunta 20.09.2023 / 9 §

OPPIMISKAMPUS TILAOHJELMA

Toiminta	Tilatyyppi	Mitoitusperuste	Kpl	m2/kpl	m2, yht.	m2, yht.	%-osuus	m2 / opisk.	Tilapaikat (opisk.)	Huonekorkeus
										Normaali 3,5 m, josta poikkeamat kirjattu (1. krs normaali 4,5 m, nämä merkitty tilaohjelmaan)
<<<										
VANTAAN AMMATTIOPISTO VARIA										
Varian opetustilat ja opetushenkilöstön tilat						**6664**	**25,6 %**		**1326**	
V1	**Sosiaali- ja terveysala**	**500 opisk.**				**1473**	**5,6 %**	**2,9**		
	Opetustilat									
.01	Yleisoppimistila	25 opisk.	10	60	600				250	
.02	Pienryhmätila	3 opisk.	10	7	70					
.03	Varastotila, opetustarvike- ja materiaalisäilytys	10 oppimistilaa	1	10	10					
.04	Hoitotyötila, 5 vuodep.	25 opisk.	3	100	300				75	
.05	Inva-WC (potilassiirtojen harjoitteluun)	1 / toiminto	1	5	5					
.06	Hoitotyötilan varastot		3	20	60					
.07	Kotikeittiön varasto		1	12	12					4,5 m
.08	Vaatehuoltotila		1	10	10					
.09	Musiikkitila	25 opisk.	1	70	70				25	4,5 m
.10	Musiikkitilan varasto		1	16	16					4,5 m
.11	Kuvallisen ilmaisun tila	25 opisk.	1	75	75				25	4,5 m
.12	Kuvallisen ilmaisun tilan varasto		1	19	19					4,5 m
.13	Asiakastila	20 hlö	1	100	100				25	4,5 m
	Sosiaali- ja terveysalan käytössä myös:									
	Hyvinvointiteknologiatila, yhteiskäytössä ICT-alan kanssa		Ks. ICT-ala							
	Ensiapuluokka, yhteiskäytössä YTO-opintojen kanssa		Ks. YTO-opinnot							
	Liikuntatila, yhteiskäytössä YTO-opintojen ja Tikkurilan lukion kanssa		Ks. Liikuntatilat							
	Opiskelijoiden sosiaali- ja saniteettitilat	**350 opisk.**								
.15	Opiskelijoiden tavaransäilytyskaapit (esim. käytävillä)	350 opisk.			70					
.16	WC	350 opisk.	18	2	36					
.17	Suihkullinen pukutila WC:llä	350 opisk.	4	5	20					
V2	**ICT-ala**	**200 opisk.**				**610**	**2,3 %**	**3,0**		
	Opetustilat									
.01	ICT-projekti	22 opisk.	1	75	75				22	
.02	ICT-paja		1	75	75					
.03	ICT-asiakaspalvelu	22 opisk.	1	75	75				22	
.04	Hyvinvointiteknologiatila	22 opisk.	1	120	120				22	
.05	ICT-ohjelmointi 1	22 opisk.	1	90	90				22	
.06	ICT-ohjelmointi 2	22 opisk.	1	90	90				22	
.07	Varastotila, opetustarvike- ja materiaalisäilytys	5 oppimistilaa	1	14	14					
.08	Pienryhmätila	3 opisk.	2	7	14					
	ICT-alan opiskelijat palvelee myös aulatiloissa sijaitsevassa ICT Help Desk, asiakaspalvelu- ja asennustilassa.									
	Opiskelijoiden sosiaali- ja saniteettitilat	**140 opisk.**								
.07	Opiskelijoiden tavaransäilytyskaapit (esim. käytävillä)	140 opisk.			28					
.08	WC	140 opisk.	7	2	14					
.09	Suihkullinen pukutila WC:llä	140 opisk.	2	5	10					
.10	Inva-WC	1 / toiminto	1	5	5					
V3	**Hiusala**	**150 opisk.**				**643**	**2,5 %**	**4,3**		
	Opetustilat									
.01	Yleisoppimistila	20 opisk.	2	50	100				40	
.02	Työsali (1 näistä salonki)	20 opisk.	4	100	400				80	salonki 4,5 m
.03	Työvälinehuolto- ja pesulatila (huuhtelutila)		1	30	30					
.04	Aine- ja opetusvälinevarastotila		1	40	40					
.05	Pienryhmätila	3 opisk.	2	7	14					
	Opiskelijoiden sosiaali- ja saniteettitilat	**105 opisk.**								
.06	Opiskelijoiden tavaransäilytyskaapit (esim. käytävillä)	105 opisk.			32					
.07	WC	105 opisk.	6	2	12					
.08	Suihkullinen pukutila WC:llä	105 opisk.	2	5	10					
.09	Inva-WC	1 / toiminto	1	5	5					
V4	**Media-ala**	**75 opisk.**				**391**	**1,5 %**	**5,2**		
	Opetustilat									
.01	ATK-työsali	25 opisk.	3	75	225				75	
.02	Studio-tila	1 pienryhmä	1	80	80					
.03	Varastotila ja serveri		1	40	40					
.04	Pienryhmätila	3 opisk.	2	7	14					
	Opiskelijoiden sosiaali- ja saniteettitilat	**68 opisk.**								
.05	Opiskelijoiden tavaransäilytyskaapit (esim. käytävillä)	68 opisk.			14					
.06	WC	68 opisk.	4	2	8					
.07	Suihkullinen pukutila WC:llä	68 opisk.	1	5	5					
.08	Inva-WC	1 / toiminto	1	5	5					

Toiminta	Tilatyyppi	Mitoitusperuste	Kpl	m2/kpl	m2, yht.	m2, yht.	%-osuus	m2 / opisk.	Tilapaikat (opisk.)	Huonekorkeus
V5	**Matkailuala**	**100 opisk.**				**264**	**1,0 %**	**2,6**		
	Opetustilat									
.01	Teorialuokka	24 opisk.	3	70	210				75	
.02	Varastotila, opetustarvike- ja materiaalisäilytys	3 oppimistilaa	1	8	8					
.03	Pienryhmätila	3 opisk.	2	7	14					
	Matkailualan opiskelijat palvelee myös pääsisäinkäynnin asiakaspalvelutiloissa.									
	Opiskelijoiden sosiaali- ja saniteettitilat	**70 opisk.**								
.04	Opiskelijoiden tavaransäilytyskaapit (esim. käytävillä)	70 opisk.			14					
.05	WC	70 opisk.	4	2	8					
.06	Suihkullinen pukutila WC:llä	70 opisk.	1	5	5					
.07	Inva-WC	1 / toiminto	1	5	5					
V6	**Elintarvike-, ravintola- ja cateringala**	**150 opisk.**				**1058**	**4,1 %**	**7,1**		
	Elintarvikealan opetustilat	**100 opisk.**								
.01	Yleisoppimistila	22 opisk.	1	55	55				22	4,5 m
.02	Varastotila, opetustarvike- ja materiaalisäilytys	1 oppimistila	1	5	5					4,5 m
.03	Pienryhmätila	3 opisk.	2	7	14					4,5 m
.04	Opetuskeittiötila (konditoria + leipomo + opetuskeittiö)	22 opisk.	1	335	335				66	4,5 m
.05	Pakastinhuone		1	10	10					4,5 m
.06	Kylmiö		1	10	10					4,5 m
.07	Astianpesutila		2	10	20					4,5 m
.08	Astia- ja työvälinevarasto		3	5	15					4,5 m
.09	Kuiva-aine- ja pakkausmateriaalivarasto		2	15	30					4,5 m
.10	Siivouskomero		1	3	3					4,5 m
	Ravintola- ja cateringalan opetustilat	**~~60~~ opisk.**								
.11	Opetusravintola (edustusruokailu)	50 asiakaspaikkaa	1	80	80				20	4,5 m
.12	Henkilökuntaravintola	50 asiakaspaikkaa	1	80	80					4,5m
.13	Kokoustila (tarjoilijoiden harjoittelutila)	20 asiakaspaikkaa	1	45	45					4,5 m
.14	Opetuskeittiötila (edustusruokailu)	20 opisk.	1	120	120				20	4,5 m
.15	Opetuskeittiö henkilökuntaruokailuun	20 opisk.	1	100	100				20	4,5 m
	Ravintola- ja cateringala hyödyntää elintarvikealan yleisoppimistilaa ja pienryhmätiloja tarvittaessa.									
	Elintarvike-, ravintola- ja cateringalan elintarvikkeiden varastointi- ja vastaanottotilat									
.16	Kylmiö		3	8	23					4,5 m
.17	Pakastin		1	8	8					4,5 m
.18	Emäntä (työtila)		1	8	8					4,5 m
.19	Lajitteluvastaanottotila		1	10	10					4,5 m
	Opiskelijoiden sosiaali- ja saniteettitilat	**105 opisk.**								
.20	Opiskelijoiden työvaatteiden säilytyskaapit / (VSS)	150 opisk.	1		30					
.21	Opiskelijoiden tavaransäilytyskaapit (esim. käytävillä) / (VSS)	105 opisk.			32					
.22	WC / (VSS)	105 opisk.	6	2	12					
.23	Suihkullinen pukutila WC:llä / (VSS)	105 opisk.	2	5	10					
.24	Inva-WC / (VSS)	1 / toiminto	1	5	5					
V7	**Valmentava koulutus**	**200 opisk.**				**768**	**2,9 %**	**3,8**		
	Opetustilat									
.01	Yleisoppimistila-alue (3 ryhmäinen, 18 opisk/ryhmä)	54 opisk.	3	165	495				162	
.02	Yleisoppimistila-alue (2 ryhmäinen, 18 opisk/ryhmä)	36 opisk.	1	110	110				36	
.03	Varastotila, opetustarvike- ja materiaalisäilytys	11 oppimistilaa	1	15	15					
.04	Pienryhmätila	3 hlö	4	7	28					
.05	Oppimistilojen aula		1	45	45					
	Valmentava koulutus käyttää opinnoissaan myös SoTe-alan kotikeittiö- ja ruokailutilaa sekä mm. liikuntasalia ja kuvaamataidon tilaa.									
	Opiskelijoiden sosiaali- ja saniteettitilat	**200 opisk.**								
.06	Opiskelijoiden tavaransäilytyskaapit (esim. käytävillä)	200 opisk.			40					
.07	WC	200 opisk.	10	2	20					
.08	Suihkullinen pukutila WC:llä	200 opisk.	2	5	10					
.09	Inva-WC	1 / toiminto	1	5	5					
V8	**Yhteiset opinnot (YTO)**	**1060 opisk.**				**605**	**2,3 %**			
	Opetustilat									
.01	Yleisoppimistila	25 opisk.	5	55	275				125	
.02	Fysiikka - kemian opetustila	25 opisk.	1	80	80				25	
.03	Varastotila, opetustarvike- ja materiaalisäilytys	6 oppimistilaa	1	15	15					
.04	Ensiapuluokka	25 opisk.	1	80	80				25	
.05	Pienryhmätila	3 opisk.	5	7	35					
.06	Kirjasto/mediateekki	25 opisk.	1	120	120				25	
	YTO-opinnot voivat hyödyntää myös SoTe-alan kuvallisen ilmaisun tilaa.	Ks. Sosiaali- ja terveysala								

Toiminta	Tilatyyppi	Mitoitusperuste	Kpl	m2/kpl	m2, yht.	m2, yht.	%-osuus	m2 / opisk.	Tilapaikat (opisk.)	Huonekorkeus
V9	**Varian opetus- ja hallintohenkilöstön työ-, tauko- ja sosiaalitoiminta**					**854**	**3,3 %**			
	Sosiaali- ja terveysalan opettajien ja ohjaajien työtilat	**35 opet.**								
	.01 Opettajien ja ohjaajien työtilat	35 opet.	2	88	175					
	.02 Opettajien ja ohjaajien tavaransäilytyskaapit	35 opet.			9					
	ICT-alan opettajien ja ohjaajien työtilat	**12 opet.**								
	.03 Opettajien ja ohjaajien työtilat	12 opet.	1	60	60					
	.04 Opettajien ja ohjaajien tavaransäilytyskaapit	12 opet.			3					
	Hiusalan, kuvallisen ilmaisun alan ja matkailualan opettajien ja ohjaajien työtilat	**16 opet.**								
	.05 Opettajien ja ohjaajien työtilat	16 opet.	1	80	80					
	.06 Opettajien ja ohjaajien tavaransäilytyskaapit	16 opet.			4					
	Elintarvikealan ja ravintola- ja cateringalan opettajien ja ohjaajien työtilat	**11 opet.**								
	.07 Opettajien ja ohjaajien työtilat	11 opet.	1	55	55					4,5 m
	.08 Opettajien ja ohjaajien tavaransäilytyskaapit	11 opet.			3					4,5 m
	Valmentavan koulutuksen opettajien ja ohjaajien työtilat	**18 opet.**								
	.09 Opettajien ja ohjaajien työtilat	18 opet.	1	90	90					
	.10 Opettajien ja ohjaajien tavaransäilytyskaapit	18 opet.			5					
	YTO opettajien ja ohjaajien työtilat	**10 opet.**								
	.11 Opettajien ja ohjaajien työtilat	10 opet.	1	50	50					
	.12 Opettajien ja ohjaajien tavaransäilytyskaapit	10 opet.			3					
	Varian osaamispalveluesimiesten työtilat	**5 hlö**								
	.13 Osaamispalveluesimiesten työhuoneet	5 hlö	5	10	50					
	.14 Neuvottelutila	2 hlö	2	10	20					
	Varian opetus- ja hallintohenkilöstön taukotilat	**135 hlö**								
	.15 Henkilöstön taukotilat	135 hlö	2	51	101					
	.16 Taukotilan omatoimiruokailjoiden ruoansäilytys- ja lämmityspisteet	135 hlö	2	5	10					
	Varian opetus- ja hallintohenkilöstön sosiaalitilat	**135 hlö**								
	.17 Pukuhuoneet / (VSS)	135 hlö	4	24	95					
	.18 Pesuhuoneet / (VSS)	135 hlö	4	5	20					
	.19 WC-tilat / (VSS)	135 hlö	9	3	23					
TIKKURILAN LUKIO										
Tikkurilan lukion opetustilat ja opetushenkilöstön tilat						**1635**	**6,3 %**		**425**	
L1	**Tikkurilan lukion opetustoiminta**	**300 opisk.**				**1389**	**5,3 %**	**4,6**		
	Yleisvarustellut opetustilat									
	.01 Opetustila 80 m2	36 opisk.	2	80	160				72	
	.02 Opetustila 60 m2	24 opisk.	4	60	240				96	
	.03 Pienryhmätila (60 m2 opetustilojen yhteydessä ja avattavissa)	2…5 hlö	6	10	60					
	.04 Opetustila 40 m2	15 opisk.	1	40	40				15	
	.05 Hiljainen tila	1 hlö	3	4	12					
	Erityisvarustellut opetustilat									
	.06 Matematiikan opetustila	36 opisk.	1	90	90				36	
	.07 Matematiikan ja tietotekniikan opetustila	24 opisk.	1	70	70				24	
	.08 Fysiikan ja kemian teoriaopetustila	30 opisk.	1	75	75				30	
	.09 Fysiikan ja kemian laboratoriotila	20 opisk.	1	70	70				20	
	.10 Fysiikan ja kemian kokoelma-/varastohuone		1	20	20					
	.11 Biologian ja maantieteen teoriaopetustila	36 opisk.	1	80	80				36	
	.12 Biologian laboratoriotila	36 opisk.	1	100	100				36	
	.13 Biologian ja maantieteen kokoelma-/varastohuone		1	17	17					
	.14 Pienryhmätila	2…5 hlö	2	10	20					
	Taito- ja taideaineiden opetustilat									
	.15 Kuvataiteen opetustila	30 opisk.	1	90	90				30	4,5 m
	.16 Kuvataiteen varastotila		1	18	18					4,5 m
	.17 Musiikkiluokka	30 opisk.	1	90	90				30	4,5 m
	.18 Musiikinluokan varastotila		1	18	18					4,5 m
	.19 Bändien harjoittelutila ja varasto		1	24	24					4,5 m
	Opiskelijoiden sosiaali- ja saniteettitilat	**300 opisk.**								
	.20 Opiskelijoiden tavaransäilytyskaapit (esim. käytävillä)	300 opisk.			60					
	.21 WC	300 opisk.	15	2	30					
	.22 Inva-WC	1 / toiminto	1	5	5					

Toiminta	Tilatyyppi	Mitoitusperuste	Kpl	m2/kpl	m2, yht.	m2, yht.	%-osuus	m2 / opisk.	Tilapaikat (opisk.)	Huonekorkeus
L2	**Tikkurilan lukion opetushenkilöstön työ-, tauko- ja sosiaalitoiminta**					**246**	**0,9 %**			
	Tikkurilan lukion opettajien ja yleishallinnon työtilat	**23 hlö**								
.01	Opettajien työtilat	4 opet.	4	20	80					
.02	Hiljaisen työn tila (työhuone)	1 opet.	4	5	20					
.03	Opettajien tavaransäilytyskaapit	20 opet.			5					
.04	Lukion rehtorin työhuone	1 hlö	2	15	30					
.05	Lukion apulaisrehtorin työhuone	1 hlö	1	12	12					
.06	Lukion arkisto		1	4	4					
.07	Monistus- ja materiaalihuone		1	30	30					
	Tikkurilan lukion opettajien ja yleishallinnon taukotilat	**33 hlö**								
.08	Henkilöstön taukotilat	33 hlö	1	25	25					
.09	Taukotilan omatoimiruokailjoiden ruoansäilytys- ja lämmityspisteet	33 hlö	1	5	5					
	Tikkurilan lukion opettajien ja yleishallinnon sosiaalitilat	**33 hlö**								
.10	Pukuhuoneet / (VSS)	33 hlö	2	12	23					
.11	Pesuhuoneet / (VSS)	33 hlö	2	2	5					
.12	WC-tilat / (VSS)	33 hlö	3	3	8					
VANTAAN AIKUISOPISTO										
Aikuisopiston opetustilat ja opetushenkilöstön tilat						**5971**	**22,9 %**		**1284**	
A1	**Aikuisten perusopetus**	**200 opisk.**				**1162**	**4,5 %**	**5,8**		
	Yleisvarustellut opetustilat									
.01	Opetustila 80 m2	36 opisk.	1	80	80				36	
.02	Opetustila 60 m2	24 opisk.	12	60	720				288	
.03	Pienryhmätila (60 m2 opetustilojen yhteydessä ja avattavissa)	2…5 hlö	4	10	40					
.04	Opetustila 40 m2	15 opisk.	1	40	40				15	
.05	Hiljainen tila	1 hlö	1	10	10					
.06	Oleskelutila		1	65	65					
	Erityisvarustellut opetustilat									
.07	Luonnontieteiden monitoimiluokka (Fysiikka/ kemia + biologia/ maantiede)	20 opisk.	1	75	75				20	
.08	Fysiikan ja kemian kokoelma-/varastohuone		1	20	20					
.09	Biologian ja maantieteen kokoelma-/varastohuone		1	17	17					
	Opiskelijoiden sosiaali- ja saniteettitilat	**200 opisk.**								
.10	Vaate(-ja kenkä)säilytys + mahdollisesti pieni aulatila	200 opisk.			70					
.11	WC	200 opisk.	10	2	20					
.12	Inva-WC	1 / kerros	1	5	5					
A2	**Aikuisopiston opetustoiminta**	**750 opisk.**				**3850**	**14,8 %**	**5,1**		
	Yleisvarustellut opetustilat									
.01	Opetustila 80 m2	36 opisk.	4	80	320				144	
.02	Opetustila 60 m2	24 opisk.	16	60	960				384	
.03	Pienryhmätila (60 m2 opetustilojen yhteydessä ja avattavissa)	2…5 hlö	6	10	60					
.04	Opetustila 40 m2	15 opisk.	1	40	40				15	
.05	Hiljainen tila	1 hlö	1	10	10					
.06	Oleskelutila		1	65	65					
	Erityisvarustellut opetustilat									
.07	Kielistudio + ICT	36 opisk.	1	90	90				36	
.08	Luentoluokka	100 opisk.	1	120	120				100	
.09	Ilmaisutaitoluokka/ näyttämö + varasto	20 opisk.	1	100	100				20	4,5 m
.10	Kotitalousluokka / opetuskeittiö	16 opisk.	1	120	120				16	4,5 m
.11	Kotitalousluokan varasto		1	20	20					
.12	Piha, puutarha, luonto, ympäristö -luokka	20 opisk.	1	60	60				20	
.13	Maastotyöskentelyvarasto		1	40	40					
.14	Opetuspuutarha (ulkotila)		1							
	Taito- ja taideaineiden opetustilat									
.15	Kuvaamataidon opetustila	30 opisk.	1	90	T				30	4,5 m
.16	Kuvaamataidon varastotila (oppilaiden työt ja materiaalit)		1	40	40					4,5 m
.17	Musiikkiluokka	30 opisk.	1	90	90				30	4,5 m
.18	Musiikinluokan varastotila		1	18	18					4,5 m
.19	Bändien harjoittelutila ja varasto		1	24	24					4,5 m
.20	Tekstiilityöluokka	16	1	120	120				16	4,5 m
.21	Monitoimitila märkätyöskentely	16	1	90	90				16	4,5 m
.22	Teknisen työn luokka	16	1	375	375				16	4,5 m
.23	Tekninen työ - opiskelijatöiden varasto / (puolet VSS)		2	20	40					4,5 m
.24	Maalausateljee	16	1	120	120				16	4,5 m
.25	Maalausateljeen varastotila (oppilaiden työt ja materiaalit)		1	40	40					4,5 m
.26	Kuvanveisto-/ keramiikkastudio	16	1	120	120				16	4,5 m
.27	Polttouunitila / (VSS)		1	40	40				0	4,5 m
.28	Keramiikka - opiskelijatöiden varasto / (VSS)		1	40	40					4,5 m
.29	Taito- ja taideaineiden varasto / (VSS)		1	30	30					4,5 m

Toiminta	Tilatyyppi	Mitoitusperuste	Kpl	m2/kpl	m2, yht.	m2, yht.	%-osuus	m2 / opisk.	Tilapaikat (opisk.)	Huonekorkeus
	Liikuntatilat	**50 opisk.**				**577**	**2,2 %**			
.30	Liikuntasali	50 opisk.	1	350	350				50	4,5 m
.31	Liikuntavälinevarastot		2	20	40					
.32	Tuolivarasto		1	50	50					
.33	Pukeutumistilat	30 opisk.	4	20	80					
.34	Peseytymistilat	60 opisk.	2	15	30					
.35	WC		5	2	10					
.36	Liikunnanopettajien työ-, puku- ja pesutilat		2	9	17					
	Opiskelijoiden sosiaali- ja saniteettitilat	**750 opisk.**								
.37	WC	750 opisk.	38	2	76					
.38	Inva-WC	1 / kerros	1	5	5					
.39	Hiljentymistila	1 / toiminto	1	15	15					
A3	**Aikuisopiston opetushenkilöstön työ-, tauko- ja sosiaalitoiminta**					**944**	**3,6 %**			
	Aikuisopiston opettajien ja yleishallinnon työtilat	**38 hlö**								
.01	Opettajien työtilat	4 opet.	3	20	60					
.02	Hiljaisen työskentelyn tila/ pieni neuvottelutila	1 opet.	3	10	30					
.03	Opettajien tavaransäilytyskaapit	18 opet.			5					
.04	Tuntiopettajien työtila	15 opet.	1	75	75					
.05	Tuntiopettajien tavaransäilytyskaapit	20 opet.			5					
.06	Aikuisopiston rehtorin työhuone	1 hlö	1	15	15					
.07	Aikuisopiston koulutuspäällikön työhuone	1 hlö	1	12	12					
.08	Asiakaspalvelukoordinaattorin ja viestinnän työhuone	1 hlö	2	10	20					
.09	Kokoushuone 20 hlö	20 hlö	1	45	45					
.10	Arkisto		1	4	4					
.11	Monistushuone		1	10	10					
.12	Monistusmateriaalihuone		1	20	20					
.13	Varastohuone		4	15	60					
.14	AV-varastohuone		2	6	12					
	Aikuisopiston suunnittelijaopettajien työtilat	**12 hlö**								
.15	Suunnittelijaopettajan työhuone	1+1 hlö + as.	12	12	144					
	Aikuisopiston opintosihteerien työtilat ja vastaanottopisteet	**5 hlö**								
.16	Opintosihteerien työhuoneet	1+1 hlö + as.	5	12	60					
	Maahanmuuttajakoulutuksen työtilat	**8 hlö**								
.17	Suunnittelijaopettajan työhuone	1+3 hlö + as.	3	12	36					
.18	Opintosihteerin työhuone	1+3 hlö + as.	1	12	12					
.19	Henkilökunnan työtilat	4 hlö	1	20	20					
	Aikuisten perusopetuksen työtilat	**14 hlö**								
.20	Koulutuspäällikön työhuone	1+3 hlö + as.	1	12	12					
.21	Kanslia (koulusihteeri)	1+3 hlö + as.	1	12	12					
.22	Henkilökunnan työtilat	10 hlö	1	50	50					
.23	Hiljaisen työskentelyn tila/ pieni neuvottelutila	1 opet.	1	10	10					
.24	Varastohuone (ml. monistus)		2	15	30					
.25	Varastotilat kalusteille ja varusteille		1	20	20					
.26	Opinto-ohjaajan huone	1+3 hlö + as.	1	18	18					
	Aikuisopiston opettajien ja yleishallinnon taukotilat	**79 hlö**								
.27	Henkilöstön taukotilat	79 hlö	1	59	59					
.28	Taukotilan omatoimiruokailjoiden ruoansäilytys- ja lämmityspisteet		1	6	6					
	Aikuisopiston opettajien ja yleishallinnon sosiaalitilat	**79 hlö**								
.29	Pukuhuoneet / (VSS)	79 hlö	2	28	55					
.30	Pesuhuoneet / (VSS)	79 hlö	2	6	12					
.31	WC-tilat	79 hlö	6	3	15					
OPPIMISKAMPUKSEN YHTEISKÄYTTÖISET, YLEISET JA MUUT TILAT										
Rakennuksen yhteiskäyttöiset ja muut tilat						**11770**	**45,2 %**		**190**	
Y1	**Opiskelijakuntatoiminta**					**90**	**0,3 %**			
	Opiskelijakuntatoiminnan tilat	**1665 opisk.**								
.01	Opiskelijakunnan tila (Varia)		1	30	30					
.02	Opiskelijakunnan tila (Tikkurilan lukio)		1	30	30					
.03	Opiskelijakunnan tila (aikuisten perusopetus)		1	30	30					
Y2	**Opiskelijapalvelut**	**40 hlö**				**539**	**2,1 %**			
	Opiskelijapalveluiden henkilökunnalla yhteiset tauko- ja sosiaalitilat muun henkilökunnan kanssa.									Katso Varian, Tikkurilan lukion tai Vantaan aikuisopiston opetushenk

Toiminta	Tilatyyppi	Mitoitusperuste	Kpl	m2/kpl	m2, yht.	m2, yht.	%-osuus	m2 / opisk.	Tilapaikat (opisk.)	Huonekorkeus
	Opiskelijahuollon työtilat ja vastaanottohuoneet	**15 hlö**								
.01	Odotustilat	7 asiakasta	2	11	21					
.02	WC	30 hlö	2	2	4					
.03	Asiakas-WC		2	2	4					
.04	Terveydenhoitajan (/ lääkärin) vastaanottohuone	1+1 hlö + as.	5	15	75					
.05	Lääkärin vastaanottohuone	1+1 hlö + as.	2	15	30					
.06	Lepohuone	1 as.	3	8	24					
.07	Psykiatrisen sairaanhoitajan vastaanottohuone	1+1 hlö + as.	1	12	12					
.08	Kuraattorin työ- ja vastaanottohuone	1+1 hlö + as.	3	12	36					
.09	Psykologin työ- ja vastaanottohuone	1+1 hlö + as.	3	12	36					
.10	Kuraattorin ja psykologin työ- ja vastaanottohuone	1+1 hlö + as.	1	12	12					
.11	Neuvottelutila	2…5 hlö	3	10	30					
	Varian opinto-ohjaajien ja erityisopettajien työtilat	**3 hlö**								
.12	Opinto-ohjaajan työhuone	1+1 hlö + as.	3	10	30					
.13	Erityisopettajan työhuone	1+1 hlö + as.	3	10	30					
	Varian opintosihteerien työtilat ja vastaanottopisteet	**5 hlö**								
.14	Opintosihteerien, taloussihteerin ja toimistosihteerin työpisteet	5 hlö	1	25	25					
.15	Opintosihteerien, taloussihteerin ja toimistosihteerin vastaanottopiste	3 asiakaspaikkaa	1	30	30					
	Varian oppisopimus- ja työelämäpalveluiden työtilat ja vastaanottopisteet	**13 hlö**								
.16	Oppisopimus- ja työelämäpalveluiden henkilökunnan työpisteet	12 hlö	1	60	60					
.17	Oppisopimus- ja työelämäpalveluiden vastaanottopiste	2 asiakaspaikkaa	1	20	20					
.18	Työelämäpalvelupäällikkö	1 hlö	1	10	10					
	Tikkurilan lukion opinto-ohjaajien työtilat	**2 hlö**								
.19	Opinto-ohjaajan työhuone	1+1 hlö + as.	2	10	20					
	Tikkurilan lukion opintosihteerien työtilat ja vastaanottopisteet (Lukion kanslia)	**2 hlö**								
.20	Lukion kanslistien työpisteet	2 hlö	1	10	10					
.21	Kanslian vastaanottopisteet	2 asiakaspaikkaa	1	20	20					
	Liikunta-, aulatilat ja opinportaat sekä yhteiset tukipalvelut (ateriapalvelu, kh ja siivous)					**3260**	**12,5 %**			
Y3	**Liikuntatilat**	**1665 opisk.**				**947**	**3,6 %**			
.01	Liikuntasali	25…40 opisk.	1	700	700				40	8 m
.02	Liikuntavälinevarastot		2	20	40					4,5 m
.03	Tuoli- ja pulpettivarasto / (VSS)		1	100	100					4,5 m
.04	Pukeutumistilat	60 opisk.	2	25	50					4,5 m
.05	Peseytymistilat	60 opisk.	2	15	30					4,5 m
.06	WC		5	2	10					4,5 m
.07	Liikunnanopettajien työ-, puku- ja pesutilat		2	9	17					4,5 m
Y4	**Aulatilat ja opinportaat**	**300 hlö**				**810**	**3,1 %**			
.01	Tuulikaappi		1	10	10					4,5 m
.02	Pääsisäänkäynnin asiakaspalvelu, aulavartiointi ja postinkäsittely	2…5 hlö	1	25	25					4,5 m
.03	ICT Help Desk, asiakaspalvelu- ja asennustilat (ICT-opisk. palvelee)	7 opisk.	1	25	25					4,5 m
.04	ICT Help Desk varasto		1	20	20					4,5m
.05	Konditorio myymäläkahvila (elintarvike-opisk. palvelee)		1	75	75					4,5 m
.06	Myymälän pakkaustarvikevarasto		1	25	25					4,5 m
.07	Yleisöpalvelu -wc:t	1 pääaula	2	8	15					4,5 m
.08	Inva-WC	1 kpl	1	5	5					4,5 m
.09	Aula		1	200	200					4,5 m
.10	Opinportaat, katsomo	150 hlö	1	300	300				150	8…12 m
.11	Näyttämö sivutiloineen		1		70					8 m
.12	Näyttämön tekninen tila		1	10	10					4,5 m
.13	Näyttämövarasto		1	30	30					4,5 m
.14	**Hakijapalvelut (Varia)**	6 1	1	30	30					4,5m
.15	Hakijapalvelut vastaanottopiste,2 asiakaspaikkaa	2 1	1	20	20					4,5m
Y5	**Ateriapalvelu- ja kahvilatilat**	**1630 annos/vrk**				**1151**	**4,4 %**			
.01	Ravintolasali, opiskelijoiden ruokalatilat	544 paikkaa	1	653	653					4,5 m
.02	Ravintolasali, henkilökunnan ruokailukabinetti	45 paikkaa	1	54	54					4,5 m
.03	Omatoimiruokailijoiden ruoansäilytys- ja lämmityspaikat	100 annos/vrk	1	20	20					4,5 m
.04	Astianpalautus ja ruoanjakelu	544 paikkaa	1	136	136					4,5 m
.05	Käsienpesupiste		2	4	8					
.06	Valmistuskeittiö (sis. sosiaali-, apu- ja varastotilat)	1630 annos/vrk	1	280	280					4,5 m
	Tikkurilan lukion komponenttikeittiöön toimitettavat annokset	1000 annos/ vrk								
.07	Lisäksi huoltopihan yhteyteen rullakkovarasto									
.08	Vararuokavarasto / (VSS)		1	5	5					
Y6	**Kiinteistönhoidon tilat**	**15000 hum2**				**95**	**0,4 %**			
.01	Kiinteistönhoidon työtilat ja varastot / (VSS)	20 m2 / 8000 hum2	3	20	60					4,5 m
.02	Kiinteistövalvomo / (VSS)	1 kpl / toimipiste	1	10	10					4,5 m
.03	Tontinhoitovarasto / (VSS)	1 kpl / toimipiste	1	25	25					4,5 m

Toiminta	Tilatyyppi	Mitoitusperuste	Kpl	m2/kpl	m2, yht.	m2, yht.	%-osuus	m2 / opisk.	Tilapaikat (opisk.)	Huonekorkeus
Y7	**Siivoustilat**	**15000 hum2**				**202**	**0,8 %**			
.01	Siivouskeskus, koneet ja välineet / (VSS)	1 kpl / 15 000 hum2	1	20	20					4,5 m
.02	Siivouskeskus, varastot / (VSS)	1 kpl / 15 000 hum2	1	20	20					4,5 m
.03	Siivoustila	5 m2 / 1000 hum2	24		120					4,5 m
.04	Biojätekylmiö	1 kpl	1	10	10					4,5 m
.05	Siivoojien ja kiinteistönhoitajien taukotilat (sis. ruoansäilytys ja lämmityspisteet) / (VSS)	15 hlö	1	16	16					4,5 m
.06	Siivoojien ja kiinteistönhoitajien puku-, pesu- ja wc-tilat / (VSS)	15 hlö	2	8	16					4,5 m
.07	Lisäksi huoltopihan yhteyteen jätepiste, jossa syväkeräyssäiliöt									
YX	**Väestönsuojelu (suojatilat oletettu toiminnan hyötykäyttöön, ks. / VSS merkinnät)**	**1850 hlö (1500 läsnä)**				**48**	**0,2 %**			
.01	Sulkuhuone (S1)	1 kpl / 1 suojatila	2	4	8					2,5...3 m
.02	VSS tekniikka (S1)	4,5 m2 / 1 suojatila	2	5	9					2,5...3 m
.03	Sulkuhuone (S2)	1 kpl / 1 suojatila	1	6	6					2,5...3 m
.04	VSS kammio (S2)	2 kpl 1 suojatila	2	5	9					2,5...3 m
.05	VSS tekniikka (S2)	16 m2 / 1 suojatila	1	16	16					2,5...3 m
Y8	**Sisäliikennöinti**					**6359**	**24,4 %**			
.01	Käytävät (hyödynnetään maksimaalisesti myös oppimistiloina)	8,0 m2 / tila			5048					
.02	Porrashuoneet	n. 5 % huonealasta			1161					
.03	Sisäkatu				150					4,5 m
.04	Hissi									
Y9	**Talotekniset toiminnot**					**1499**	**5,8 %**			
.01	Talotekniikkatilat (LVIST -tekniikan tilavaraukset)	n. 6 % huonealasta			1474					
.02	Kiinteistömuuntamo				25					

TARVESELVITYS YHTEENSÄ

toinen aste	**1665**	**opisk.**	1941
Varia, lukio, aikuisten perusopetus	**1865**	**opisk.**	2300
kaikki	**2615**	**opisk.**	3225

Pinta-ala

Huoneala, hum2	**26065**	**100 %**
Ohjelma-ala, ohm2 (hyötyala, hym2)	18207	70 %
Käytävät	5198	20 %
Porrashuoneet	1161	4 %
Talotekniikka	1499	6 %
Huoneistoala-arvio, htm2 (Vantaan ohjeita suunnittelijoille yleisohje)	**23920**	
Huoneistoala-arvio, htm2 (RT 12-11055)	**25110**	
Bruttoala-arvio, brm2	**29320**	

Kason osallisuussuunnitelma toimitilahankkeet Tikkurilan kampusalueen toisen asteen oppilaitokset

1. Päivämäärä __25.4. 23 ja 16.5. 23 laatijat
Palveluverkkoasiantuntija:_____
Toimitila-asiantuntija:_____
Osallisuusasiantuntija: Veera Wallenius
Alue/kehittämispäällikkö:_____
Rehtori/päiväkodin johtaja: _____
Rakennuttaja-arkkitehti**:** Jussi Hyvärilä
Muut: Marianna Sydänmaanlakka, opinto-ohjaaja, Tikkurilan lukio; Kaarlo Lukkarila, rakentamisen osaamispalveluesimies, Vantaan ammattiopisto Varia ja Eeva Ahtee opetustoimen asiantuntija, toinen aste.

2. Tyyppi
X Uudiskohde
_ Peruskorjaus/laajennus
_ Pihahanke
_ Muu, mikä _____

3. Aikataulu
_____ tarveselvitys
dl 20.6.23___hankesuunnittelu
2024-_____rakentaminen
2027_____valmistuminen
_____ muu aikatauluun vaikuttava:
Huom! Suunnitelmaan tulee vaikuttamaan ja toimenpiteet täydentyvät osaamiskampuksen yleisen viestintä- ja vuorovaikutussuunnitelman perusteella.

4. Osallisuuden tavoitteet
5 kuntalaiset ovat mukana päättämässä (päätöksentekijä)
4 kuntalaisten näkemyksellä on konkreettinen vaikutus (suora vaikuttaja)
3 kuntalaisten näkemys huomioidaan yleisellä tasolla (epäsuora vaikuttaja)
2 kuntalaiset antavat tietoa (informantti)
1 kuntalaiset saavat tietoa (tiedonsaaja)
Ei määritetty

5. Minimitaso
Uudiskohde: OV.fi infosivu, asukastilaisuus/kysely palveluverkon muutoksesta alueella, lasten ja nuorten mielipiteiden keruu eri menetelmin (alueen lapset/nuoret vaikka oppijoita ei vielä olisi), huoltaja- ja sidosryhmäkysely OV.fi.

6. Kohderyhmät, menetelmät, aikataulu ja viestintä

Kohderyhmä	Menetelmä(t)	Aikataulu ja vastuutaho	Viestintätapa
Lapset __ Nuoret X Aikuisopiskelijat X	Toteutettu: • Tilussa ollut siirtymätestaus 150 opiskelijaa. • Variassa järjestetty opiskelijoille työpaja Myyrmäen toimipisteessä (25 opiskelijaa osallistui) Ideoitiin uuden kampuksen tiloja,toimintamuotoja ja digitaalista ratkaisua. • Hackathon (Metropolian vetämä) tulossa 26.5. josta tullut kaksituhatta ideaa. Tulossa: • Tilussa toiveena työpaja lukion 1- ja 2-luokkalaisille. Voisi olla vastaavan kaltainen kuin Variassa. Tilussa opiskelijaryhmiä, jotka voisivat olla mukana suunnittelemassa kampusalueen ulkotiloja. Ohjattu yhteyshenkilö olemaan yhteydessä suoraan kampushankkeen asiantuntijaan.	Syksy 2022 Ja kevät 2023 Lukuvuosi 2023-2024	
Henkilökunta	• Kysely henkilökunnan yhteiskäyttötiloja koskien ov.fi	Syksy 2023	
Huoltajat	-		
Muut sidosryhmät:	Tähän vaikuttaa koko osaamiskampuksen viestintä- ja vuorovaikutussuunnitelma.		

Oppimiskampus – turvallisuuskommentit

/ 14.6.2023 - Markus Hammarström ja Samu Iiskola, kaupunkiturvallisuus, Vantaan kaupunki

Liikkuminen

- Selkeä rajaus mitkä ovat julkisia tiloja, mitkä semi-julkisia tiloja, mitkä opiskelutiloja (yhdelle koululle, kaikille opiskelijoille), henkilökunnan tilat, tekniset tilat, huolto tilat
- Liikkumisen virtaukset
    - Pitää suunnitella rajoitetut alueet eli mihin käyttäjäryhmä 1 pääsee, minne käyttäjäryhmä 2 jne.
- Iltakäytön osalta rajaus minne kulkevat ja pääsevät kortilla, ei liian isoja tiloja.
    - Poistumisturvallisuus huomioitava
- Henkilökortit
    - Henkilökunnalle kuvalliset kortit, kaupunkitasoinen ohjeistus.
    - Opiskelijoille eri taustaväriset kortit esim. lukio - sininen, varia - punainen jne. Kaikki opiskelijat eivät välttämättä suostu kuvaan, joten väri yksi mahdollisuus.
    - Henkilökorttiin voi sitoa kulkuluvat.
- Pelastustie ja -reitit mietittynä, selkeä pääsy päävesipisteeseen ja sähköpääkeskukseen ulkokuoresta.
- Ensihoidolle hissit riittävän isoja, että saa tarvittaessa paareilla kuljetettua potilaita.
- Rappukäytävät riittävän leveitä, ettei tule kapeita siirtymisiä.
- Esteettömyys
    - Liikkumiseen
    - Poistumisturvallisuudessa, hankalasti liikkumiseen pystyvät tarvitsevat porrastuolin (Evac-chair) tai muun vaihtoehdon portaissa.

Lukitus

- Sähkölukitus kaikkialle, ainakin mahdollisuus sähkölukituksen lisäämiseen myöhemmin, koska tilojen käyttö voi muuttua vuosien aikana.
    - Iso kampus, pitää pystyä rajoittamaan liikkumista ulkopuolisilta tai toisen palvelun opiskelijoita
    - Lukitukset tai sen mahdollisuus helppoa asentaa nyt, hankala lisätä jälkikäteen.
- Lukituksella saa myös hätälukituksen ulkokuoreen
    - Ehkä myös rakennusten välisiin oviin, hidastaa mahd. väkivallan tekijää.
- Kulunvalvonnan helpotus, koska sähköiset avaimet/kulkukortit saa helposti pois kierrosta sähköisessä lukituksessa.

Laitteistoa

- Kuulutusjärjestelmä/hälytykset pitää kuulua kaikkialla tiloissa
    - Jos tiloissa kova melu esim. tekninen tila, niin mahd. hälytysvalon lisääminen tilaan (joka alkaa vilkkua, kun palohälytys annetaan)
- Kameravalvonta pitää olla kaikissa julkisissa tiloissa mm. käytävät, ulkoalueet (ulkoseinustat, lastauslaiturit)
- Hätälukitusmahdollisuus ja kuulutusmahdollisuus pitää olla mahdollista tehdä useasta paikasta rakennuksissa. Esim. vartijan koppi ei yksinään riitä.
- Defibrillaattoreja helposti saavutettaviin tiloihin.

Rakenteellisia huomioita

- Olisi hyvä, jos kaikki seinät tai ovet eivät ole lasia.
    - Uhkatilanteessa mahdollisuus mennä piiloon lukitun tilan seinän taakse ilman, että hyökkääjä näkee missä mahd. kohteita on tiloissa.
- Jos tiloihin tulee tekninen tila, niin mahd. kaasupullon säilytys pitää olla mietittynä
    - Laitetilassa hätäseis nappi ja laitteet opettajan valvonnan alaisia, eli ilman lätkää ei laitteet lähde päälle.
- Asiakastilojen läheisyyteen voisi olla hyvä laittaa info/palvelupiste, josta ovet voi avata tai antaa tietoa
    - Aikuisopistolla on jo vahtimestarit, jotka ohjaavat asiakkaat kaikkialle
- Hyvä valaistus ulkoalueelle
    - Vältetään hämäriä nurkkia, näin ei kerätä ulkopuolisia hengailijoita.
- Ajoesteiden lisäys
    - Ajoesteillä saadaan myös kuorisuojaa aikaiseksi, jos rakennuksessa on lasiset seinät
    - Voivat olla maisemointia esim. graniittilohkareita
- Ei suositella mitään ulkopuolisten kulkuväylää.
    - Jos yhdistävä silta on yleisessä käytössä, tulee siitä turvallisuusriski.
    - Helppo livahtaa ovista opiskelijoiden perässä, kerää epätoivottua hengailua sillan sisällä.
    - Lähellä on jo tienylityspaikkoja muutenkin.
- Opiskeluhuollon tilat, muut henkilökunnan tilat, joissa tehdään asiakaskontaktia.
    - Näihin tiloihin pitää olla suunniteltu poistumisreitti (toinen ovi työntekijälle)
    - Mahd. yksi tila, jossa koko tilan leveydeltä pöytä aggressiivisten henkilöiden tapaamiseen.
    - Näiden tilojen ovelle ovikamera, kameravalvonta myös parempi.
- Paloturvatekniikka, tähän pelastuslaitos voi ottaa tarkemmin kantaa.
- Rappukäytäviin ei mitään huonekalua.
    - Paloturvallisuusriski, jos ylimääräistä palokuormaa portaikossa.
- Tietoturva
    - Avokonttorit ok, mutta riittävästi pitää olla tilaa salassa pidettävän aineiston käsittelyyn (mm. oppilashuolto, opiskelutiedot)
    - Materiaalin säilytyksen vaatimukset (sopivat kaapit jne.)
- Pysäköinti, sopivat tilat
    - Autot (henkilökunta, opiskelijat, vierailijat)
    - Polkupyörät
    - Mopot, mopoautot
    - Skuutit
    - Saattoalue – helpottaa ruuhkaa

Valmiusvaatimukset

- Valmiuskeittiö, jossa vesisyöttö ulkopuolelta.
- Varavoima
    - Ei tarvitse koko rakennukseen. Esim. keittiö ja aula, joku toimistotila
    - Joku blokki kokonaisuus, mikä on helpointa saada yhdeksi kokonaisuudeksi.
    - Helposti saavutettavissa oleva aggregaatin täyttöletku polttoaineelle.
- Väestösuoja

VANTAAN KAUPUNKI	**TAVOITEHINTA**
TOIMITILAJOHTAMINEN	**Hankesuunnitelma**
Suunnittelu- ja hankepalvelut	**16.8.2023**

Oppimiskampus, uudisrakennus
62 Jokiniemi, Vantaa

Laajuustiedot :

bruttoala	29 320	brm2
hyötyala	18 207	hym2
huoneistoala	23 920	htm2
tilavuus	148 223	rm3
tehokkuusluku	1,61	

Rakennuskustannukset		**Yht.€**	**€/brm2**	**€/hym2**	**€/rm3**
Rakennuttajan kulut		12 100 000	412,69	664,58	81,63
suunnittelu	6 900 000				
rakennuttaminen	4 200 000				
liittymismaksut	1 000 000				
Rakennustekniset työt		61 400 000	2 094,13	3 372,33	414,24
- sis.pihatyöt					
LVI-työt		11 400 000	388,81	626,13	76,91
LVV-työt	5 300 000				
IV-työt	5 700 000				
Säätölaitteet	400 000				
Sähkötyöt		8 500 000	289,90	466,85	57,35
Erillishankinnat		700 000	23,87	38,45	4,72
Muutos- ja lisätyövaraus		5 000 000	170,53	274,62	33,73
TAVOITEHINTA (alv 0%)		99 100 000	3 379,95	5 442,96	668,59
TAVOITEHINTA (alv 24%)		122 884 000	4 191,13	6 749,27	829,05

Hintataso KL 115 (5/23)

Arvioon sisältyy:
- Paalutus 13 m syvyyteen
- Mahdolliset pilaantuneisiin maa-aineksiin liittyvät kustannukset
- Rakennusaikaiset sääsuojaukset
- Aurinkosähköpaneelit
- Hulevesien viivytys
- Oppimiskampuksen osuus varavoimakoneesta

Arvioon ei sisälly:
- Käyttäjätehtävät kuten ensikertainen kalustaminen
- Rakenteellisen pysäköinnin kustannukset
- Oppimiskampuksen osuus maalämpöjärjestelmästä 1 350 000 € (alv 0%)
- Kulkusilta 65 m Valkoisenlähteentien yli 2 000 000 € (alv 0%)
- Pientuulivoimala asennuksineen katolle 60 000 € (alv 0%)
- Koillisnurkan laajennusvara n. 5.000 kem^2 16 000 000 € (alv 0%)
- Tontin mahdollisten rasitteiden (esim. purkutyöt) kustannukset
- Globaalin taloustilanteen vuoksi kustannuskehitys ei ole tarkasti ennustettavissa

Suunnittelu ja hankepalvelut 16.8.2023

Anne Papunen
Kustannuslaskennan asiantuntija

16.8.2023

Oppimiskampus, uudisrakennus			
Hankkeen huoneistoala		**23 920**	**htm2**
Hankkeen jälleenhankinta-arvo		**99 100 000**	**€**
-hankkeen kustannukset (talousarviohinta)	**99 100 000**		
-rakentamisen yksikköhinta huoneisto-m2	**4 142,98**		

ALUSTAVA VUOKRAKUSTANNUSLASKELMA ALV 0%

		€/a	€/htm2/a	€/htm2/kk
0	Yhteistehtävät	100464,00	4,20	0,35
1	Kiinteistönhoito ja valvonta sekä ulkoalueen hoito	419078,40	17,52	1,46
2	Lämpöhuolto	132038,40	5,52	0,46
3	Sähköhuolto	149260,80	6,24	0,52
4	Vesihuolto	132038,40	5,52	0,46
5	Erityislaitehuolto	20092,80	0,84	0,07
6	Siivous	0,00	0,00	0,00
7	Jätehuolto	100464,00	4,20	0,35
9	Kunnossapito	332966,40	13,92	1,16
0-9	**Yhteensä**	**1 386 403**	**57,96**	**4,83**

Pääomakustannukset:				
Korjausvastike	3	2 973 000	124,29	10,36
Korko %	3	2 973 000	124,29	10,36
Pääomakustannukset yhteensä		**5 946 000**	**248,59**	**20,71**
Tontin vuokra		**622 877**	**26,04**	**2,17**
Pääoma- ja ylläpitokustannukset yhteensä		**7 955 280**	**332,59**	**27,71**

Lopullinen vuokra määräytyy toteutuneiden kustannusten mukaan

Tilojen yhteiskäytön Design Manual

Tikkurilan Osaamiskampus

8.9.2023

Sisältö:

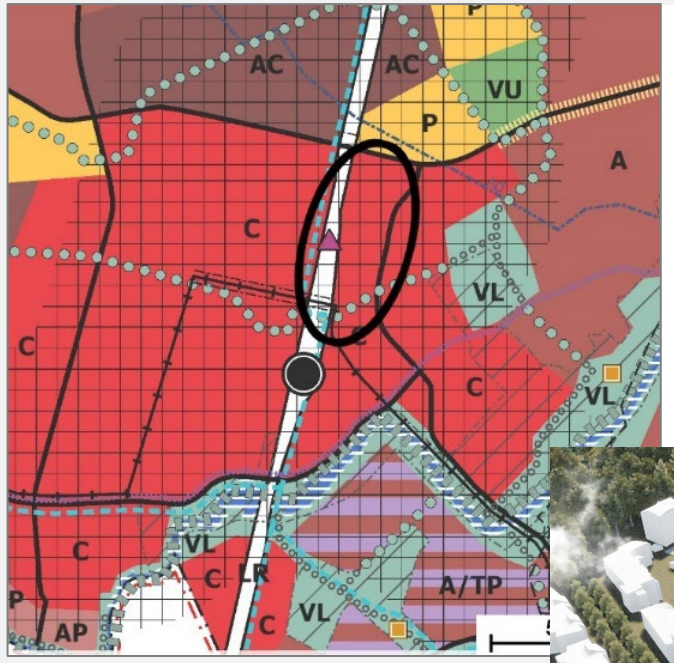
Tilojen yhteiskäytön Design Manual: Mikä ja miksi?

1. **Tilojen yhteiskäyttö Osaamiskampusalueella**
2. **Yhteiskäytön toimintaperiaatteet**
3. **Yhteiskäytön toteuttaminen**

Liite: Yhteiskäytön tilatyypit kampuksella

Miksi yhteiskäyttöä?

Yhteiskäyttö edistää Osaamiskampuksen pääteemojen toteutumista:

- **Osallisuus**
- **Yhteistyö**
- **Kestävyys**

Tikkurilan Osaamiskampus on Vantaan laajavaikutteinen kärkihanke. Sen on tarkoitus edistää koko kaupungin elinvoimaa ja osaamista sekä rakentaa uudenlaista urbaania ympäristöä.

Oppiminen, työelämä ja yritykset halutaan kohtaamaan kampuksella tiiviisti. Tämä on tarkoitus varmistaa suunnittelemalla kampus alusta alkaen yhteiskäyttöiseksi sekä tilojen että itse toiminnan osalta.

Yhteis-käytön Design Manual

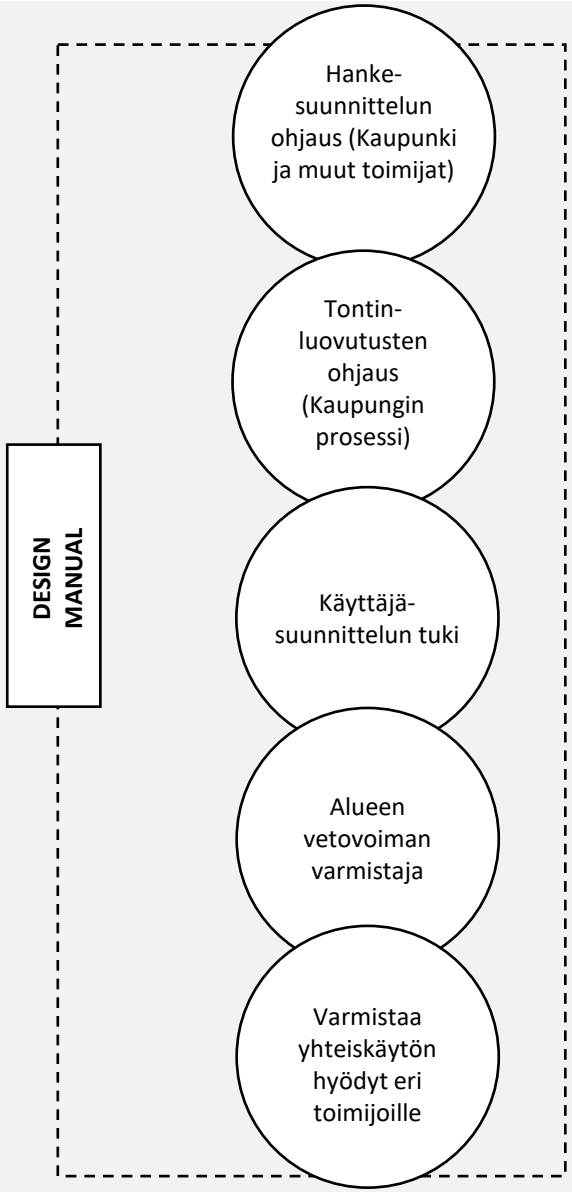
Yhteiskäytön Design Manual tarkastelee, miten yhteiskäyttö tulee huomioida Osaamiskampusalueella kehitysvaiheessa, tilasuunnittelussa sekä tilojen operointimallin rakentamisessa.

- Mitä yhteiskäyttö on?
- Miksi yhteiskäyttöä halutaan edistää?
- Mitä se tarkoittaa eri toiminnoille, tilaratkaisuille, operoinnille sekä hallintamallille?
- Mitä mahdollisuuksia se tarjoaa eri toimijoille?
- Mitä edellyttää; esimerkiksi mistä on sovittava osapuolten kesken ja missä vaiheessa?
- Miten yhteiskäyttö otetaan kampuksen tilojen suunnittelussa huomioon?
- Miten opetuksen ja liiketoiminnan yhteistyötä voidaan lisätä yhteiskäytöllä?

Yhteis-käytön Design Manual

Yhteiskäytön Design Manual on työkalu, joka kulkee kampuksen kehityksessä mukana punaisena lankana. Yhteiskäytön tavoitteet saavutetaan, kun käytönajan toimintamallit huomioidaan alusta alkaen suunnittelussa ja hankevalmistelussa.

Osa kampus-verkostoa

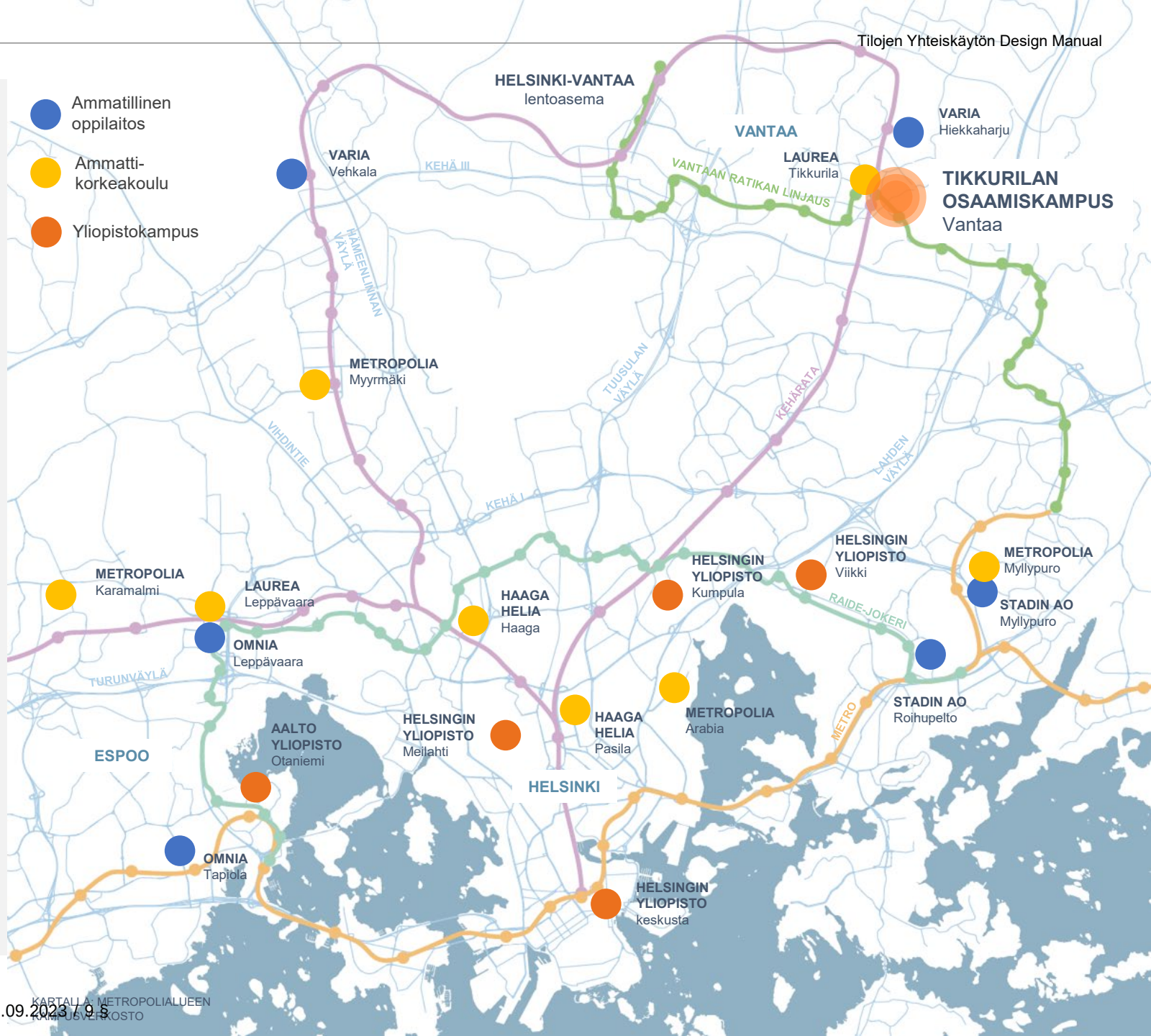
Tikkurilan Osaamiskampus tulee olemaan osa Metropolialueen kampusverkkoa, johon kuuluvat yliopistojen ja korkeakoulujen sekä toisen asteen oppilaitosten kampukset. Oppilaitosten lisäksi verkostoon liittyvät myös kaupungin palvelut.

Näin toiminta ei rajoitu vain kampukselle, vaan verkosto ja yhteistyö kattaa koko Metropolialueen.

OSAAMISKAMPUKSEN SIJAINTI:

10 min autosaavutettavuudella:
75 kpl yli 50 henkilöä työllistävää yritystä
18 700 16-34 vuotiasta asukasta

18 min Helsingin keskustaan junalla
7 min Helsinki-Vantaa lentoasemalle junalla

KARTALLA: METROPOLIALUEEN KAMPUSVERKOSTO

1.

Tilojen yhteiskäyttö kampuksella

LIITE: Kaupunkitilalautakunta 20.09.2023 / 9 §

Yhteiskäytön ABC

Yhteiskäytön ABC muodostuu vahvemmasta yhteistyöverkostosta, työkulttuurin murroksen huomioimisesta ja tehokkaammista tilainvestoinneista.

Kaikki kolme teemaa ovat oleellisia: Yhteistyöverkostoon ja parempiin tiloihin voidaan satsata, kun tilainvestoinnit tehdään tehokkaasti ja tilojen käyttöaste saadaan korkeaksi.

A. **Vahvempi yhteistyöverkosto**

B. **Työkulttuurin murros**

C. **Tehokkaammat tilainvestoinnit, resurssiviisautta ja kestävää rakentamista**

A. Vahvempi yhteistyöverkosto

Vahvan yhteistyöverkoston syntyminen on tilojen yhteiskäytön päätavoite. Yhteistyö yritysten, oppilaitosten ja julkisen puolen toimijoiden välillä on olennaista, jotta kampuksesta syntyy houkutteleva alusta sekä koulutus- että liiketoiminnalle.

Tiiviillä yhteistyöllä ja rohkealla kokeiluasenteella kampus voi saavuttaa uskottavan aseman mielipide-vaikuttajana, kansainvälisesti tunnettuna toimijana ja haluttuna tapahtumien alustana.

Tulevaisuuden TKI-toiminta, työvoima ja oman henkilöstön lisäkoulutustarpeet löytyvät kaikki samalta kampukselta. Kun koulutus, projektit ja HR ovat lähekkäin, luodaan osaamista, joka hyödyttää kaikkia kampuksen toimijoita.

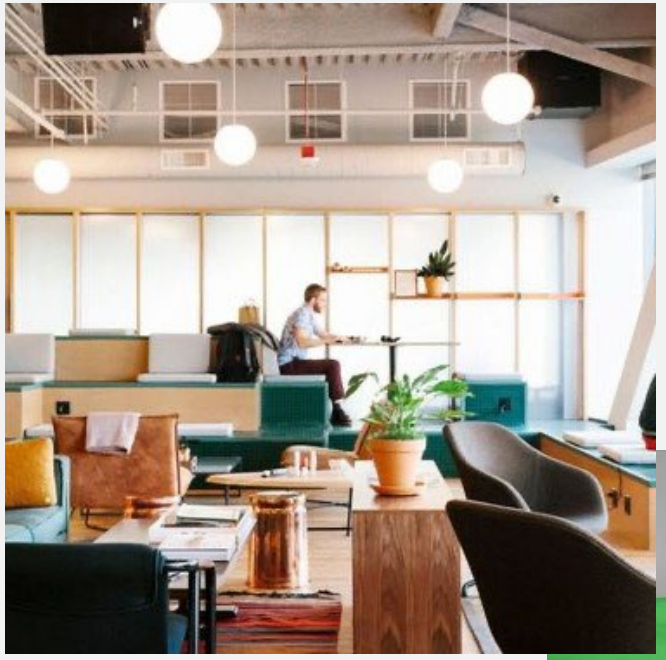
Toteutuakseen yhteistyö edellyttää vahvaa toiminnan operointia. Luvussa 3 on avattu esimerkinomaisesti, miten kampusoperoinnin malli, roolit ja vastuujako voitaisiin toteuttaa.

Verkosto ja vahva kampusoperointi hyödyttää kaikkia kampuksen toimijoita:

- **Yritykset:** Oikea osaaminen, TKI-toiminta yhteistyössä oppilaitosten ja julkisen puolen toimijoiden kanssa, väylä mukaan hankkeisiin ja Kaupungin verkostoon.
- **Oppilaitokset:** Yhteisössä mukana oleminen on tapa näkyä kansainvälisesti ja päästä hyötymään verkostosta.
- **Julkiset palvelut:** Tavoitetaan asiakkaat ja voidaan toimia lähellä palveluntarpeita, mikä edesauttaa mahdollisuuksia kehittää tekemistä.
- **Järjestöt:** Alusta tapahtumien ja toiminnan järjestämiseen. Paikka tavoittaa sekä oppilaitos- että yritysmaailma.

B.

Työkulttuurin murros

Työnteon murros ja hybridityön yleistyminen koskevat sekä oppilaitoksia että yrityksiä. Etätyön ja etäopiskelun mahdollistavat digitaaliset ratkaisut ovat arkipäivää. Tämä on muuttanut tapaa hyödyntää fyysistä ja virtuaalista tilaa.

Murros on tuonut tarpeen löytää tilankäytön ennustettavuuteen uusia ratkaisutapoja, joilla voidaan varmistaa käyttöä parhaiten palvelevien tilojen ja teknisten ratkaisujen saatavuus. Tilojen yhteiskäyttö laajentaa käytössä olevia resursseja ja tuo toimintaan joustoa.

C.

Tehokkaammat tilainvestoinnit

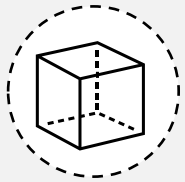
Yhteiskäyttö mahdollistaa omien tilojen tehokkaamman suunnittelun ja toisaalta avaa hyödynnettäväksi sellaisia tiloja, joita ei muuten olisi mahdollista ottaa käyttöön.

Yhteiskäyttöisten tilojen suorat, taloudelliset hyödyt tulevat siitä, että tiloja tarvitaan määrällisesti vähemmän, jolloin voidaan panostaa enemmän niiden laatuun.

Tilojen käyttöpiikkien pyöristäminen yhteiskäyttöistä tilapoolia hyödyntämällä vaatii kokonaiskuvan hahmottamista ja toimivaa järjestelmää.

Yhteiskäyttöisten tilojen rakentaminen on resurssiviisasta ja kestävää rakentamista. Se on keino vastata Vantaan hiilineutraalisuus-tavoitteisiin sekä tiukentuviin rakentamista koskeviin päästötavoitteisiin.

Yhteistyöverkosto rakentuu kampuksen resursseista:

Yhteiskäyttöiset tilat

Tilat mahdollistavat asioiden järjestämistä, kuten uudenlaisia projekteja, kursseja, tapahtumia ja klinikoita.

Toimijoiden sijainti lähekkäin antaa mahdollisuuden tehdä projekteja ja yhteistyötä matalalla kynnyksellä.

Palveluntuottajat

Sekä julkiset että yksityiset palveluntuottajat löytyvät kootusti ja ovat eri asiakasryhmien sekä yritysten tavoitettavissa.

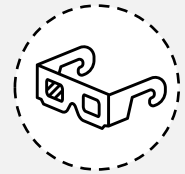
Yritysmaailma

Yrityksille löytyy luonteva tapa olla läsnä kampuksella. Isoja tilainvestointeja ei tarvita aina, toiminta voi olla projektiluontoista ja perustua pieneen läsnäoloon oikeassa paikassa.

Tulevaisuuden osaajat

Sekä tutkinto-opiskelijat että työnhakijat ja maahanmuuttajat nähdään tulevaisuuden osaajina, joiden varaan Vantaan menestys rakentuu.

Tapahtumat ja foorumit

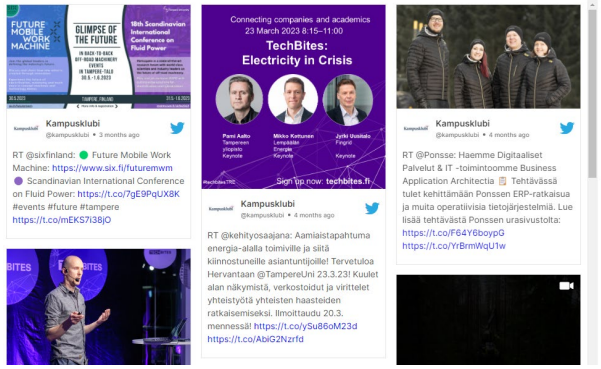
Kampus muodostuu luontevaksi paikaksi keskittää osaamiseen ja työelämään sekä yritystoimintaan liittyvät tapahtumat.

Toimivia esimerkkejä muualta:

KAMPUSKLUBI:

SYK Oy:n, Tampereen Yliopiston ja Tamlinkin rakentama ja hallinnoima yhteisö. järjestää tapahtumia sekä akatemioita, joissa yritykset ja oppilaitokset kohtaavat. Lisäksi Kampusklubi tarjoaa jäsenilleen useiden kampusten laajuisesta tilapoolista yhteiskäyttöisiä tiloja.

Klubilla on jäsenyysmaksu ja se vaihtelee toimijan taustan ja kokoluokan mukaan. Jäsenyys avaa väylän klubin toimintaan, verkostoon ja tilapooliin. Yritysjäseninä klubilla on muun muassa John Deere, Nokia, Ponsse, Valmet sekä Huawei.

Kuvakaappaus Kampusklubin www-sivuilta

AALTO YLIOPISTO:

Aalto Yliopisto on kansainvälisessäkin vertailussa merkittävä yliopisto, joka kouluttaa teknisen alan huippuosaajia. Strateginen kumppanuus teollisuus- ja teknologiayritysten kanssa on tapa kehittää alaa ja yrityksille se tarjoaa väylän uusimpaan tutkimustietoon.

Yhteistyötä edistetään hankkeiden ja opintokokonaisuuksien kautta. Aalto Yliopiston strategisia kumppaneita ovat mm. ABB ja Neste.

Kuva: Aalto Yliopisto

HELSINGIN YLIOPISTON TIEDEKULMA:

Tiedekulmatoiminta on saanut alkunsa vuonna 2012. Tiedekulma kuvaa toimintaa omilla verkkosivuillaan seuraavasti: ”Kaikille avoin keskustelun ja yhdessä tekemisen areena, jossa kuuluu tieteen ja tutkimuksen ääni. Tiedekulma tarjoaa puheohjelmaa, teematapahtumia ja muuta tiedesisältöä helposti nautittavissa muodoissa sekä yhteiskäyttötiloja kolmessa kerroksessa.”

Tiedekulman tapahtumia ovat mm. Tieteiden yö, erilaiset luennot (kuten Chat Gpt in research, 29.8.2023) ja rennompi pubivisa-nimellä kulkeva illanvietto taiteiden yössä.

Tiedekulma kehitettiin palvelumuotoilua hyödyntäen, jotta se tavoittaisi asiakastarpeet mahdollisimman hyvin.

Kuva: Helsingin Yliopisto

2.

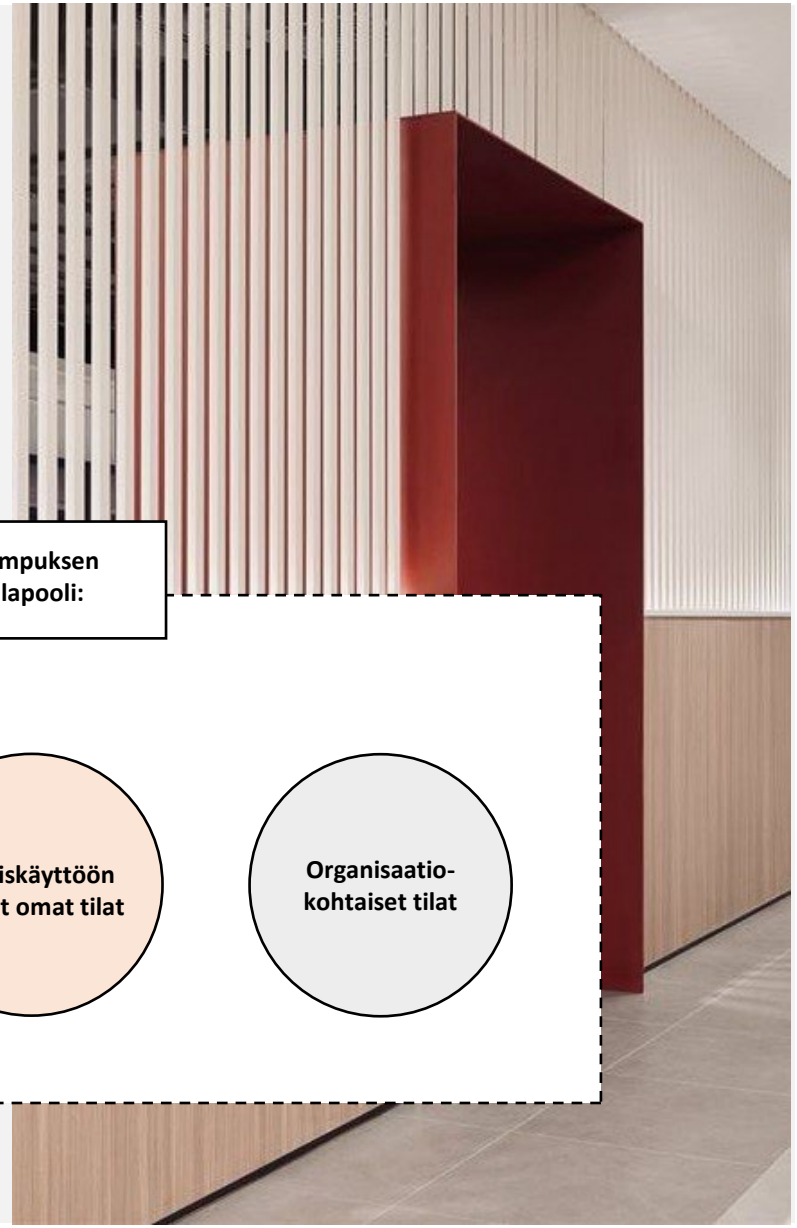
Yhteiskäytön toiminta-periaatteet

LIITE: Kaupunkitilalautakunta 20.09.2023 / 9 §

Yhteiskäyttö on toimintatapa

Yhteiskäyttö on ensisijaisesti toimintatapa ja lähes kaikki tilat voivat olla yhteiskäytön piirissä. Yhteiskäytön tilakokonaisuus muodostuu operoiduista yhteiskäytettävistä tiloista sekä toimijoiden omista tiloista, jotka avataan muiden hyödynnettäviksi silloin, kun oma toiminta sen sallii.

Käyttöperusteet

Operoidut yhteiskäyttöiset tilat

Operoitujen yhteiskäyttöisten tilojen ylläpidosta, kalustuksesta ja varustuksesta (laitteet, tekniikka) vastaa tilaoperaattori. Kampusalueella voi toimia useita tilaoperaattoreita, mutta käyttäjien kannalta tilojen käytön tulee olla saumatonta ja käytäntöjen yhtenäisiä.

Tilapooliin kuuluvat tilatyypit määritellään yhdessä tilaoperoinnin mallin kehityksen yhteydessä*. Kehitysvaiheessa kampuksen toimijat määrittävät, miten paljon joustavia tilaresursseja tulevat tarvitsemaan. Toiminnan suunnittelussa on oleellista hahmottaa, missä vaiheessa tarvittavat tilaresurssit rakentuvat kampukselle.

Kehitysvaiheessa voidaan määritellä käyttäjäkohtainen tilatarve ja hinnoittelu määräajaksi, mikä tekee toiminnasta ennustettavaa ja vähentää molemminpuolisesti riskejä.

Luvussa 3 on avattu tarkemmin esimerkinomaisesti, miten tilaoperoinnin malli, roolit ja vastuujako voitaisiin toteuttaa.

* Kts. liite: Yhteiskäytön tilatyypit kampuksella

Tapoja rakentaa tilaoperoinnin malli:

Erillinen operaattori

Maksaa tilakoko-naisuudestaan vuokraa kiinteistönomistajalle / -omistajille.

Esimerkkejä toimijoista:

- Epicenter
- Innovation Home
- Regus
- Village Works

Kiinteistönomistaja operoi

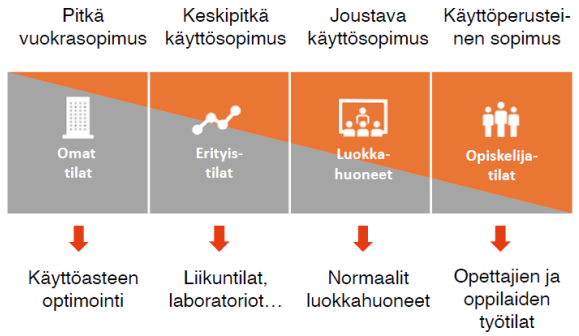
Operoi kokonaisuutta omistamassaan kiinteistössä / kiinteistöissä.

Esimerkkejä toimijoista:

- POOL (Antilooppi)
- Teknologiakiinteistöt
- Valo Works (SSA Group)
- Workery+ (YIT)
- WOODS (NREP)

Operoitujen tilojen käyttö:

Tilapoolissa on erilaisin sopimuksin hyödynnettäviä tilaresursseja. Alla Spacentin laatima kaavio, joka kuvaa periaatteellisesti Aalto Yliopiston ja Haukilahden lukion joustotilankäyttöä. (Kaavio: Spacent)

Käyttöperusteet

Operoidut yhteiskäyttöiset tilat

Toimivia esimerkkejä muualta:

ERILLINEN OPERAATTORI

EPICENTER

Tukholmassa 2015 perustettu joustotilaoperaattori, jonka tarjonta on suunnattu erityisesti korkean osaamisen yrityksille. Painottaa markkinoinnissaan erilaisia tapahtumia ja seminaareja.

Suomessa yksi kohde Mikonkadulla ydinkeskustassa. Oslossa ja Tukholmassa myös kohteet.

REGUS

Kansainvälinen joustotilaoperaattori. Eritasoisilla jäsenyyksillä pääsee kiinni joustaviin tilaresursseihin. Tilakokonaisuudesta löytyy työpisteitä, työhuoneita sekä kokous- ja tapahtumatiloja.

Pääkaupunkiseudulla toimipisteitä on kymmeniä.

VILLAGE WORKS

Village Works on 2008 perustettu suomalainen joustotilaoperaattori, jolla on Helsingin keskustassa (7 kpl) sekä Espoon Mankkaalla (1kpl) kohteita. Village Works painottaa itse laajaa palvelutarjontaa ja yhteisöä osana konseptiaan. Tarjonnasta löytyy myös erityyppisiä juhlatiloja.

Erilaisia jäsenyysmalleja tilaresurssien käyttöön.

KIINTEISTÖNOMISTAJA OPEROI

ANTILOOPPI POOL

Antiloopin kehittämä joustotilakonsepti omistamiinsa kohteisiin. Tällä hetkellä verkostossa on 8 kohdetta (Helsinki: Ruoholahdenkatu 21, Elimäenkatu 5, Elimäenkatu 17-19, Siltasaarenkatu 12, Siltasaarenkatu 10, Käenkuja 3, Tallberginkatu 2, Pursimiehenkatu 29-31; Espoo: Stella Business Park). Painottaa hiilineutraalia toimitilaratkaisua markkinoinnissaan.

NREP WOODS

NREP:n kehittämä joustotilakonsepti omistamiinsa kohteisiin. Suomessa on tällä hetkellä 4 kohdetta (Helsingissä Leipätehdas, Bulevardi 2 ja Eteläesplanadi 2 sekä Espoossa Metsä Tapiola). Oma ravintola kuuluu kiinteästi konseptiin. Perinteinen kiinteä vuokrasopimus tilaan tai joustava jäsenyys ovat vaihtoehtoja.

TURUN TEKNOLOGIAKIINTEISTÖT

Turussa toimiva kiinteistönomistajan kehittämä kokonaisuus Tiedepuiston ja Itäharjun alueella. Painottuu teknologia- ja tutkimusalalle ja vahvaan linkkiin yliopistojen ja korkeakoulujen kanssa. Palvelu- ja tilatarjonta on muilta osin suhteellisen perinteistä.

YIT WORKERY+

Entiset Technopoliksen kehittämät UMA-kohteet ovat nykyään YIT Workery kohteita. YIT on täydentänyt verkostoa lisäksi Vallilan Sturenportti –kohteella. Kaikkiaan 4 kohdetta; Teurastamolla, Keilaniemessä, Vallilassa ja Esplanadilla. Workery kuvaa omaa palveluaan olemalla ratkaisu sekä suuren yrityksen joustotilatarpeeseen että toimiva ratkaisu pienelle yritykselle.

VALO WORKS

Uudenlainen hotellihuoneen ja työhuoneen yhdistävä konsepti, johon kuuluu myös yhteisöllisiä alueita ja erilaisia toimistopalveluita. Tällä hetkellä konseptilla on yksi toimipiste, joka sijaitsee osoitteessa Mannerheimintie 109.

Valon huoneita voi varata joko hotellihuoneiksi yöpymistä varten tai työhuoneiksi. Tilaresursseihin pääsee kiinni jäsenyydellä tai eripituisilla passeilla.

Huoneita voi ostaa osakkeina omakseen, jolloin Valo vuokraa niitä eteenpäin ja omistaja saa tuottoa huoneelle.

Valo Works painottaa markkinoinnissaan kiinteistöjen tehokkaamman käytön olevan vastuullista. Toimintamalliin kuuluu erilaisten tapahtumien järjestäminen jäsenille.

Käyttöperusteet

Yhteiskäyttöön avatut omat tilat

Niin oppilaitoksilla kuin yrityksilläkin on tiloja, jotka eivät ole aktiivisessa käytössä jatkuvasti. Kampus mahdollistaa myös näiden toimijoiden omassa hallinnassa olevien tilojen avaamiseen yhteiskäyttöön.

Yhteiskäyttöön avatut omat tilat tulee liittää kampuksen varausjärjestelmiin. Kampuksella toimiva tilaoperaattori on luonteva taho myös yhteiskäyttöön avattujen omien tilojen käytönhallintaan. Omien tilojen avaaminen yhteiskäyttöön on oltava taloudellisesti houkuttelevaa kampuksen toimijoille.

Yhteiskäyttö on huomioitava jo kehitysvaiheessa:

Kampuksen suunnitteluratkaisujen on mahdollistettava tilojen yhteiskäyttöä palveleva kulunvalvonta sekä selkeät reitit yhteiskäyttöön avattaviin tiloihin.

Myös vastuujako mahdollisesti lisääntyvään huollon ja ylläpidon tarpeeseen liittyen on sovittava.

Nykytilanteen haasteita:

Erityisesti julkisella puolella omien tilojen avaaminen yhteiskäyttöön laajassa mittakaavassa toisi kaikille säästöjä. Nykytilanteessa on kuitenkin haasteita, jotka on ratkottava operointimallin kehitysvaiheessa.

Porkkanat puuttuvat:

Julkisen puolen toimijoilla ei ole välttämättä riittävästi porkkanoita jakaa tilaresurssejaan: Siitä syntyy nykymallilla ylimääräistä työtä, esimerkiksi siivouksen ja hallinnoinnin muodossa.

Ajantasainen tilannekuva puuttuu:

Tilojen varaustilanne ei nykyisellään seuraa todellista käyttöä. Oppilaitosten tilaresurssit varataan usein jo opetuksen suunnitteluvaiheessa, eikä tilannetta päivitetä välttämättä lukuvuoden aikana, vaikka tarpeet tilankäytölle muuttuisivat (esim. osa opetustapahtumista etänä). Näin ollen varattuja tiloja jää vajaakäytölle.

Käyttöperusteet

Yhteiskäyttöön avatut omat tilat

Toimivia esimerkkejä muualta:

HAUKILAHDEN LUKIO + AALTO YLIOPISTO:

Haukilahden lukio hyödyntää tilaresursseja Aalto Yliopiston Otaniemen kampukselta. Tilaresursseja käytetään Koulu palveluna -periaatteella. Hyötyinä ovat paremmat tilat (mm. laboratorio- ym. erikoistilat lukio-opetukseen) sekä opiskelijatyytyväisyyden nousu. Lisäksi saavutetaan kustannussäästöjä tilatehokkuudesta.

Kokonaisuus kehitettiin ja toteutettiin yhdessä Spacentin kanssa 2016 ja Spacent raportoi seuraavia lukuja (lukio):

- 25 % pienemmät CO2 päästöt
- 35 % vuotuinen säästö
- 177 % lisää hakemuksia
- 60 % joustavia resursseja
- 85 % opiskelijamäärän lisäys verkostoresursseja lisäämällä (320 -> 600 opiskelijaa)

(Tietojen lähde: Spacent, Anssi Salonen 2022)

Kuva: Espoo

SENAATTI SEESAM JA 2.0 LAB:

Seesam on Valtion tietotyöntekijöille tarkoitettu joustotilakokonaisuus. Seesam-tilakokonaisuuksia on Valtion hallitsemissa kiinteistöissä Helsingissä (Lintulahdenkujalla ja Pasilassa) Turussa sekä Kuopiossa. Seesam-kokonaisuudessa on työtiloja, puhelinkoppeja, hiljaisia tiloja sekä neuvotteluhuoneita, joita voi varata käyttöönsä sähköisestä järjestelmästä.

Työ 2.0 Lab sijaitsee Yliopistokatu 5:ssä ydinkeskustassa. Työtila on avoin myös Valtion yhteistyökumppaneille. Tilassa järjestetään lisäksi erilaisia verkostotapahtumia. Tilan hostit ja fasilitaattorit auttavat erilaisten tapahtumien ja yhteiskehittämisen tilaisuuksien suunnittelussa.

(Huom. Vielä toistaiseksi kumpikaan näistä tilakokonaisuuksista ei ole avoin täysin ulkopuolisille tahoille.)

Kuva: Työ 2.0 Lab, Senaatti

NOKIA + OPPILAITOKSET:

Metropolian tilat Espoon Leppävaarassa irtisanottiin 2019 ja toiminnalle piti löytää uudet tilat. Väistötilat löytyivät Nokian kampukselta Karaportista. Puhtaasti tilojen lisäksi Nokia ja Metropolia ovat lähteneet kehittämään yhteistyötä ja kampus tarjoaa uudenlaisen oppimisympäristön teknologia-alan huippunimen kyljessä. Yhteistyötä toteutetaan esimerkiksi erilaisin projektein.

Metropolian lisäksi Espoon Leppävaaran lukio muutti 2020 Karaporttiin Nokia Kampukselle.

Huom. Tilakokonaisuudet on vuokrattu organisaatiokohtaiseen käyttöön, mutta sijainti kampuksella on silti avannut uudenlaisia yhteistyön mahdollisuuksia oppilaitosten ja Nokian välille.

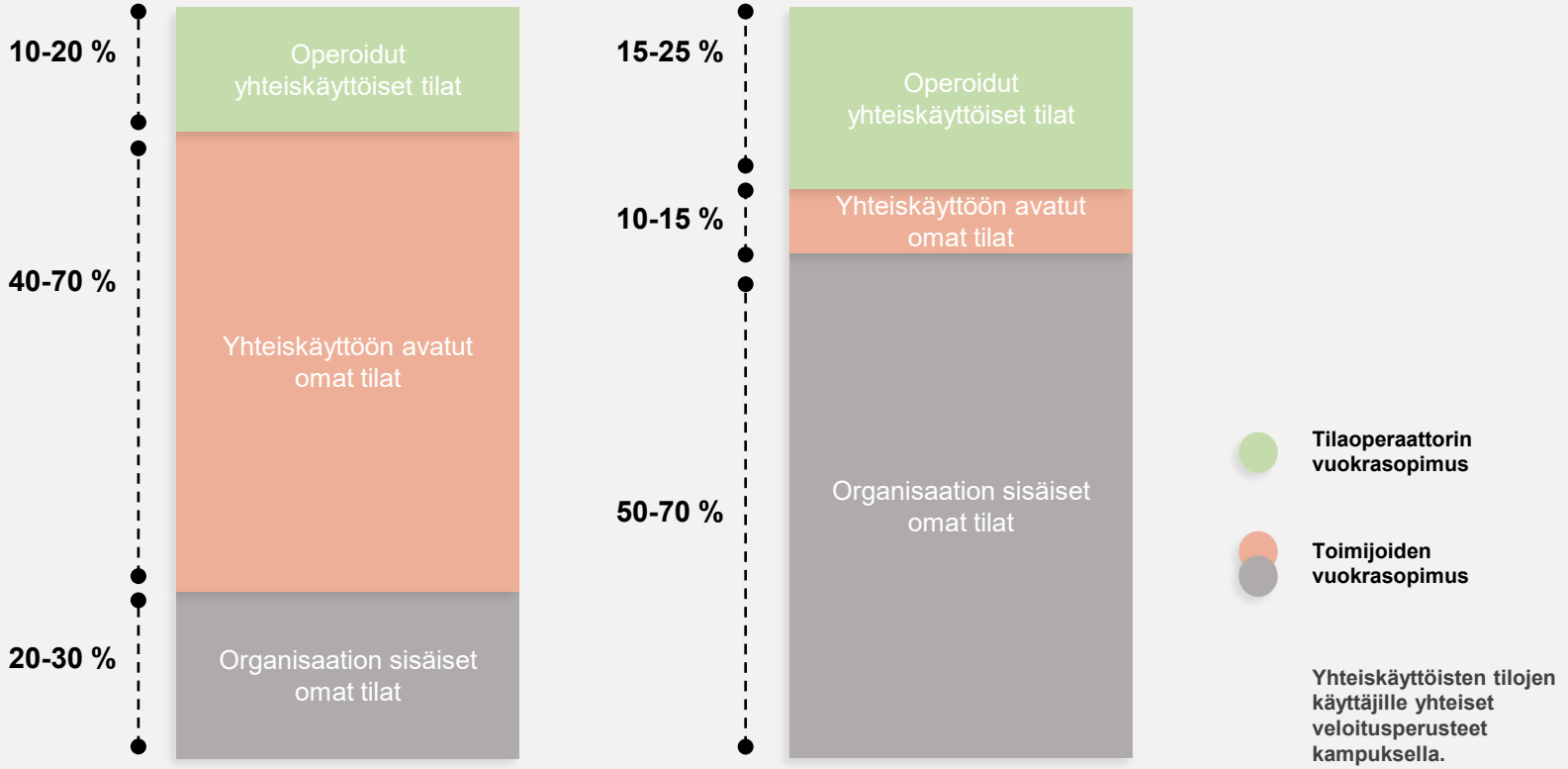

Kuva: Foursquare, David L.

Yhteiskäytön tilajakauma käyttötarkoituksittain

Ohessa näytetty esimerkinomaisesti, miten yhteiskäyttö kampuksen eri toiminnoissa voi jakautua. Osa tiloista on operoituja yhteiskäyttötiloja ja osa yhteiskäyttöön avattuja omia tiloja.

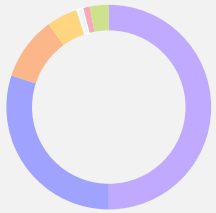
Tilakokonaisuuteen jää aina kuitenkin myös organisaatio-kohtaisia, muilta suljettuja tiloja. Erityisesti oppilaitosten ja julkisten palveluiden tiloissa näitä voidaan kuitenkin pyrkiä minimoimaan.

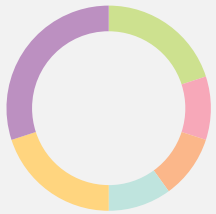
Käyttötarpeet

Yritykset
Yrityksille Kampuksen yhteiskäyttöinen tilapooli voi tarjota erityisesti joustavia yhteistyö- ja tapahtumatiloja läheltä omia toimitiloja. Lisäksi erilaisia projekteja varten, esimerkiksi ulkopuolisten konsulttien kanssa, projektitilojen perustaminen on kätevää ja joustavaa.

Oppilaitokset
Suurin tarve on luokkatiloille ja opetuksen erikoistiloille. Ryhmätyötiloja tarvitaan myös. Hallinnollisten tehtävien hoitamiseen tarvitaan oma työnteon kokonaisuutensa.

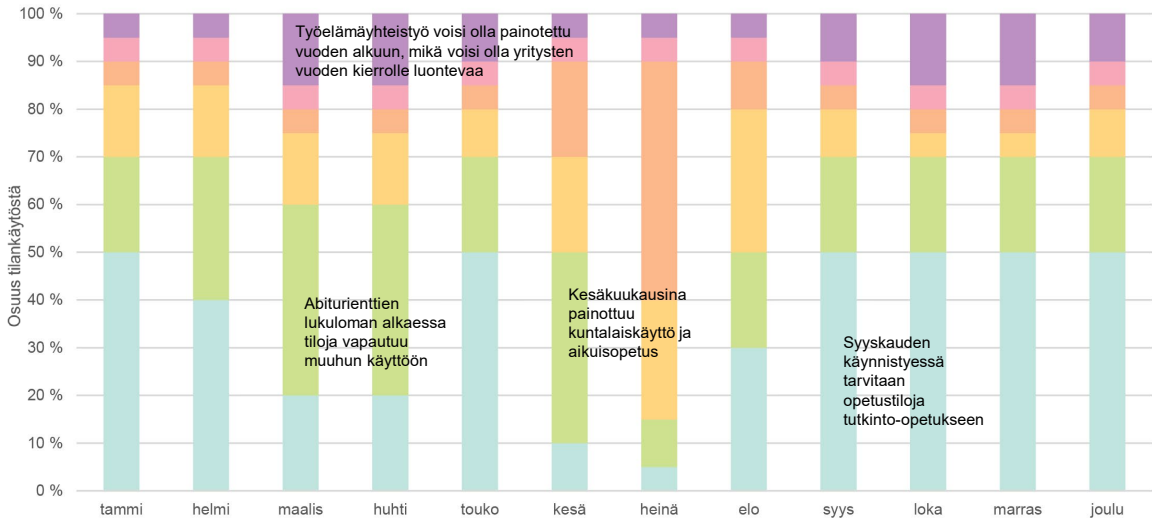

Julkiset palvelut
Julkisten palveluiden tarpeessa näkyvät asiakaspalvelutilat, joiden on löydyttävä työnteon tilojen lähettyviltä, jotta työpäivät on järjestettävissä järkevästi. Erilaisia tapahtumia, kuten rekrytapahtumia varten löytyy joustavaa tilaa auditorioista vapaamuotoisempiin aulatiloihin.

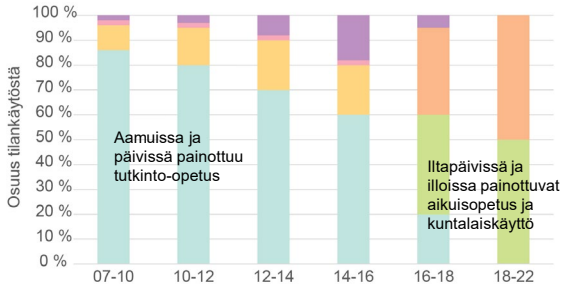
- Luokkatilat
- Opetuksen erikoistilat
- Tiimi-/ pienryhmätilat
- Työtilat
- Kokoustilat
- Hiljaiset tilat / Teams-huoneet
- Tapahtumatilat
- Asiakaspalvelutilat

Tilaresurssien käyttöasteen optimointi yhteiskäytöllä – oppilaitokset ja julkiset palvelut:

Vuosikello

Vuorokausikello

Oheiset vuosikello ja vuorokausikello ovat periaatteellisia esityksiä siitä, miten kampuksen tilaresursseja voidaan hyödyntää mahdollisimman tehokkaasti käyttöä rytmittämällä oppilaitosten ja julkisten palveluiden sekä yritysyhteistyön kohdalla. Perusperiaate on, että suunnittelemalla etukäteen ja järjestämällä toiminta joustavasti, saadaan mahtumaan enemmän toimintaa kampukselle. Käyttöpiikkien tasaamiseen voidaan hyödyntää yksityisen tilaoperaattorin tilaresursseja joustavasti.

- Tutkinto-opetus
- Aikuisopetus, ilta
- Aikuisopetus, päivä
- Kuntalaiskäyttö ja työväenopisto
- Kasvupalvelut, muut julkiset palvelut
- Yritysyhteistyö

Yhteiskäytön tilakokonaisuudet kampuksella ja kehityshuomiot *

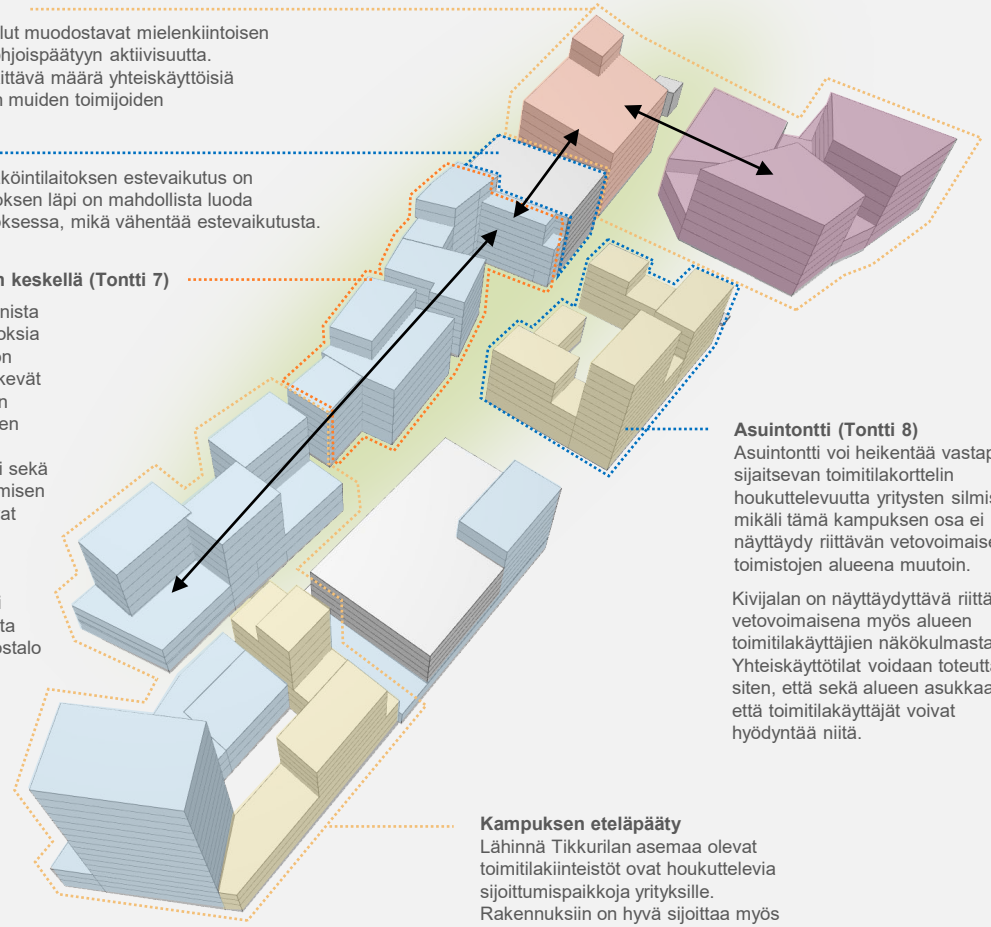
Kampuksen pohjoispääty
Oppilaitokset ja kasvupalvelut muodostavat mielenkiintoisen kokonaisuuden ja tuovat pohjoispäätyyn aktiivisuutta. Rakennuksiin sijoittuu merkittävä määrä yhteiskäyttöisiä tiloja, jotka ovat kampuksen muiden toimijoiden käytettävissä

Pysäköintilaitos
On huolehdittava, että pysäköintilaitoksen estevaikutus on mahdollisimman pieni. Laitoksen läpi on mahdollista luoda kävelyreitti jokaisessa kerroksessa, mikä vähentää estevaikutusta.

Toimitilatontti kampuksen keskellä (Tontti 7)

Tontti 7 hyötyy eniten sijainnista lähellä pohjoisosan oppilaitoksia ja kasvupalveluita. Sijainti on luonteva yrityksille, jotka tekevät TKI-yhteistyötä oppilaitosten kanssa tai hyödyntävät niiden yhteiskäyttöisiä tiloja.
Vahva toimintojen kuratointi sekä linkitys pohjoispäädyn oppimisen kokonaisuuteen edesauttavat Tontin 7 vetovoiman rakentamista.

Tontin haasteena on sijainti kaukana Tikkurilan asemasta sekä vastapäätä asuinkerrostalo ja vieressä pysäköintilaitos.

Asuintontti (Tontti 8)
Asuintontti voi heikentää vastapäätä sijaitsevan toimitilakorttelin houkuttelevuutta yritysten silmissä, mikäli tämä kampuksen osa ei näyttäydy riittävän vetovoimaisena toimistojen alueena muutoin.

Kivijalan on näyttäydyttävä riittävän vetovoimaisena myös alueen toimitilakäyttäjien näkökulmasta. Yhteiskäyttötilat voidaan toteuttaa siten, että sekä alueen asukkaat että toimitilakäyttäjät voivat hyödyntää niitä.

Kampuksen eteläpääty
Lähinnä Tikkurilan asemaa olevat toimitilakiinteistöt ovat houkuttelevia sijoittumispaikkoja yrityksille. Rakennuksiin on hyvä sijoittaa myös operoituja yhteiskäyttöisiä tiloja yritysten käyttöön

Tikkurilan rautatieasemalle 300m

Toimitilarakentaminen

Operoidut työnteon tilat

Esimerkkejä yhteiskäytön tilatyypeistä:

- Neuvottelutilat
- Ryhmätyötilat
- Hiljaiset tilat, pientoimistot
- Ad hoc-työpisteet
- Joustavat tapahtumatilat, edustustilat

Kortteli 002

Operoidut yhteiskäyttöiset oppimisen tilat

Esimerkkejä yhteiskäytön tilatyypeistä:

- Luokkatilat, pienryhmäopetuksen tilat
- TKI
- Simulaatio
- Studiot

Operoidut yhteiskäyttöön avatut työnteon tilat

Esimerkkejä yhteiskäytön tilatyypeistä:

- Neuvottelutilat ja hiljaiset tilat
- Pientoimistot
- Ad hoc-työpisteet

Kortteli 001

Yhteiskäyttöön avatut oppilaitoskohtaiset tilat

Esimerkkejä yhteiskäytön tilatyypeistä:

- Luokkatilat
- Opetuksen erikoistilat, kuten fysiikan ja kemian luokat, opetuskeittiöt

Yhteiskäyttöön avatut koko rakennuksen yhteiset tilat

Esimerkkejä yhteiskäytön tilatyypeistä:

- Liikuntatilat
- Aulatilat, opintoportaat
- Isommat tapahtumatilat

Asuinrakentaminen

Yhteistilat

Esimerkkejä yhteiskäytön tilatyypeistä:

- Kuntosali
- Työtilat
- Juhlatilat
- Harrastetilat

*** Kehityshuomioita nostettu esiin erityisesti 26.5.2023 pidetyssä markkinavuoropuhelussa kuultujen kommenttien perusteella.**

3.

Yhteiskäytön toteuttaminen

LIITE: Kaupunkitilalautakunta 20.09.2023 / 9 §

Yhteiskäytön toteutus

Suunnittelun kannalta on oleellista muodostaa ajantasainen tilannekuva siitä, millaisia tiloja kampukselle rakentuu: Rakennuttajien ei tarvitse huomioida kaikkia tilatyyppejä omissa kokonaisuuksissaan, mikäli ne löytyvät jo kampuksen muista osista. Lisäksi vuokralaisille kyetään todentamaan, että tarvittavat tilaresurssit löytyvät kampukselta.

Ajantasainen, päivittyvä tilannekuva kampuksen tilapoolista

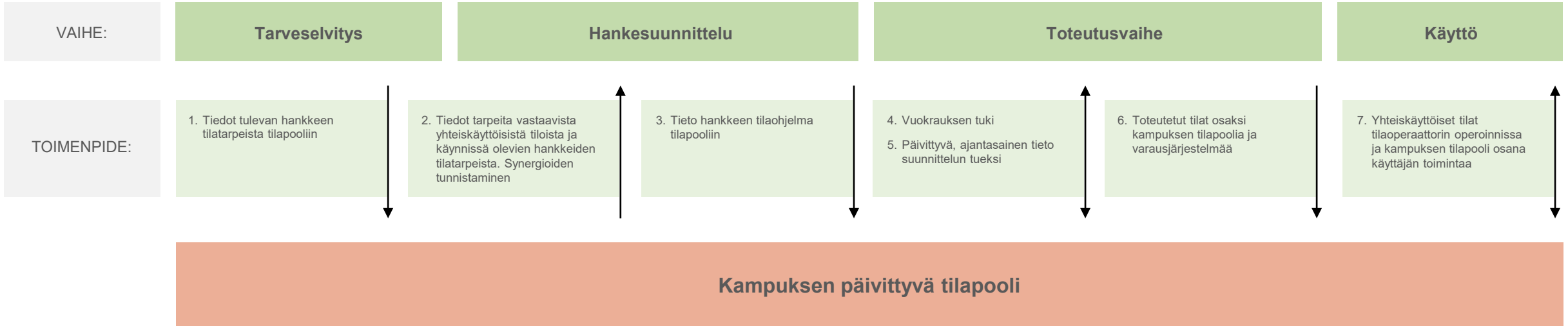

Päivittyvä tilapooli suunnittelun tukena

Ajantasainen, päivittyvä kuva kampuksen yhteiskäyttöisestä tilakokonaisuudesta tukee sekä rakennushankkeiden että käytönaikaisen toiminnan suunnittelua.

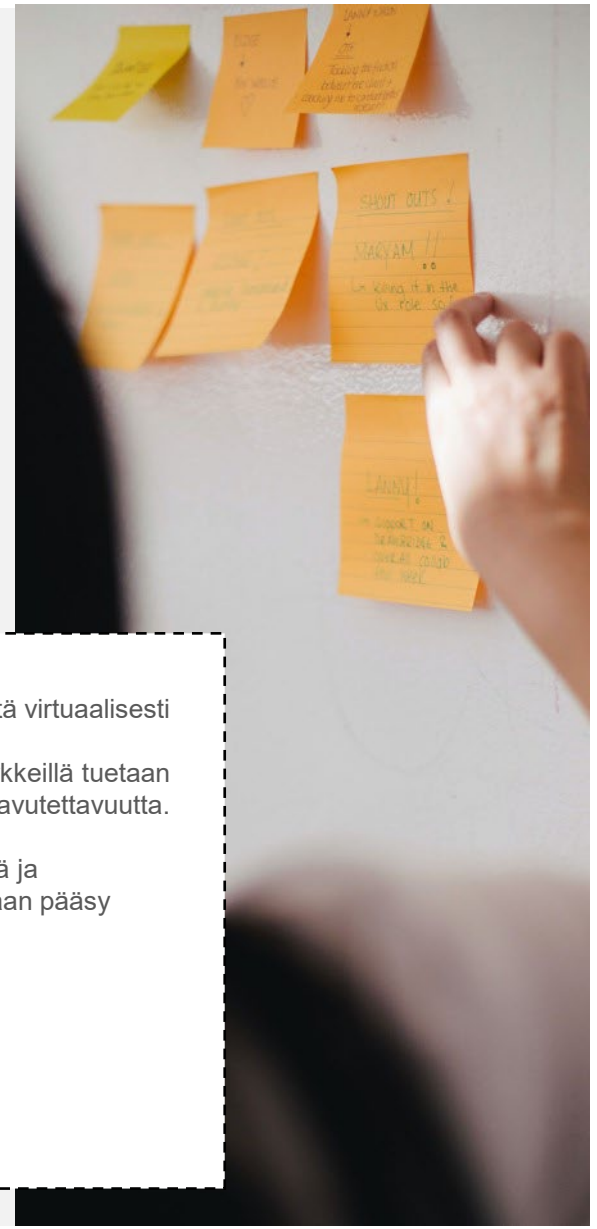
Kommunikaatio hankkeiden välillä on tärkeässä roolissa. Kampuksen päivittyvä tilapoolia voidaan ylläpitää esimerkiksi tietomallipohjaisessa työkalussa, johon kaikilla kampuksen hankkeilla on pääsy.

Rakennushanke osana yhteiskäyttöistä tilapoolia:

Käytännön tilahallinnan rakentaminen

Yhteiskäytön suunnittelussa on ymmärrettävä kampuksen toimintaa, toimijoita sekä näiden tarpeita. Jotta kokonaisuus tulee toimimaan käytännön arjessa halutulla tavalla, tarvitaan kampuksen kattava tilahallintajärjestelmä.

Tilahallinta ja Varausjärjestelmä

Tilahallinnan integrointi käyttäjien järjestelmiin tukee toimintaa ja tehostaa tilojen käyttöä:

- Omat tilavarausjärjestelmät
- Toiminnansuunnittelujärjestelmät

Tilojen hakutoiminnot:

- Tilojen kapasiteetti, tekniset valmiudet ja muut ominaisuudet selkeästi hakukriteereinä

Toiminnan suunnittelu ja käytön seuranta

Yhteiskäyttöisten tilojen tehokas hyödyntäminen vaatii hyvää käsitystä käyttöpiikeistä tilatyypeittäin sekä keinoista piikkien tasaamiseen.

Tilavarausten ja toteutuvan käytön seuranta rinnakkain on edellytys toiminnan tehokkaalle suunnittelulle

Keinot ovat sekä toiminnallisia että tilatarjontaan ja -hallintaan liittyviä:

- Raportointi, seuranta
- Sensoritekniikka
- Olosuhdeseuranta

Kulunvalvonta ja vyöhykkeet

Opastus sekä fyysisesti että virtuaalisesti

Suunnittelussa kulkuvyöhykkeillä tuetaan yhteiskäyttöisten tilojen saavutettavuutta.

Kulunvalvontajärjestelmällä ja kulkuoikeuksilla varmistetaan pääsy varattuihin tiloihin.

Yhteiskäytön toteutumisen varmistaminen ohjauksella

Jotta yhteiskäyttö kampuksella toteutuu, on kampuksen hanke-kehittäjillä oltava riittävä motivaatio edistää sitä. Yhteiskäyttöön voidaan kannustaa tai velvoittaa tontinluovutusten kilpailutuksessa. Yhteiskäyttötilojen toteuttaminen voi olla edellytys tai siitä voi saada lisäpisteitä kilpailun vertailussa.

Lisäksi on huomioitava, että ehdot tontinluovutuksissa kulkevat eteenpäin hankkeissa. Ehtoja, jotka haittaavat hankkeen varsinaista edistämistä esimerkiksi heikentämällä sijoittajamyynnin edellytyksiä tulee arvioida tarkoin.

Hankekehittäjät tulee saada mukaan operointimallin kehittämiseen jo varhaisessa vaiheessa. Kehitysvaiheessa on kyettävä määrittämään, miten kampuksen yhteisöä operoidaan ja miten se liittyy tilaoperointiin (kts. seuraava sivu).

Erityisesti hankekehittäjät, joilla on kokemusta yhteiskäyttötilojen rakentamiseen, ansaintalogiikkaan sekä operointiin liittyen, voivat tuoda osaamista kehitysvaiheeseen.

Keinoja ohjata ja kannustaa yhteiskäyttöön tontinluovutusten yhteydessä:

- A:Tontinluovutusehtoihin velvoite rakentaa yhteiskäyttöisiä tiloja. TAI
  B: Tontinluovutuksen kilpailutuksessa lisäpisteiden antaminen yhteiskäyttöisen konseptin sisällyttämisestä hankkeeseen.
- A: Tonttien kehittäjille edellytys osallistua taloudellisella panoksella kampusoperointiin. TAI
  B: Tontinluovutuksen kilpailutuksessa lisäpisteitä, mikäli valmis osallistumaan taloudellisesti kampusoperointiin.
- Tontinluovutuksen kilpailutuksessa lisäpisteitä osaamisesta yhteiskäyttöisten tilojen suunnittelussa ja taloudellisessa toteutuskelpoisuudessa.
- Tonttien kehittäjien sitouttaminen mukaan koko kampuksen kehitykseen.

Operointimallin rakentaminen

Jotta yhteiskäyttö ja sen tavoitteet toteutuvat arjessa, kampus tarvitsee sekä yhteisöoperointia (kampusoperaattori) että tilaoperointi (tilaoperaattori).

Kampusoperaattori

Tehtävä: Rakentaa kampuksesta uskottava alusta tapahtumille, kuratoida toimintaa ja kehittää hankekokonaisuuksia ja projekteja.

Kampusoperaattorin tehtävät voi olla jaettu esimerkiksi pienelle tiimille, jonka jäsenillä on kullakin oma erikoisosaamisensa, esimerkiksi:

- **Hanke- ja projektikoordinaattori:** Ymmärrystä rahoitukseen, hankevalmisteluun ja eri tahojen toimintamalleihin liittyen.
- **Jatkuvan oppimisen koordinaattori:** Toimii linkkinä yritysten ja oppilaitosten välillä ja kuratoi opintokokonaisuuksia (erityinen tehtävä: Oppimistalo).
- **Yhteisökoordinaattori**: Kampuksen PR- ja tapahtumavastaava. Edistää Koko kampuksen tunnettuutta maailmalla. Rakentaa ja kehittää kampuksen tapahtumia.

Tilaoperaattori

Tehtävä: Ylläpitää yhteiskäytön tilakokonaisuutta, johon kuuluvat yhteiskäyttöiset operoidut tilat ja yhteiskäyttöön avatut toimijoiden omat tilat. Tehtäviin kuuluu tilojen varausjärjestelmän ylläpito ja vaadittavat integraatiot sekä käyttökorvausten periminen ja veloitusperusteiden muodostus. Operoitujen yhteiskäyttötilojen ylläpito ja varustelusta huolehtiminen on myös tilaoperaattorin tehtävä.

Tilaoperointiin voi liittyä eri rooleja:

- **Pääoperaattori:** Operointimallin kehitys, varausjärjestelmä ja integraatiot, käyttökorvaukset ja veloitusperusteet.
- **Muut tilaoperaattorit:** Erilliset operaattorit tai kiinteistönomistajien operointimallit voivat liittyä pääoperaattorin hallitsemaan järjestelmään. Vastuu yhteiskäyttöisten tilojen ylläpidosta ja varustelusta.

Kustannusjako:

Kustannukset operoinnista ja siihen liittyvistä kehitys- ja ylläpitotehtävistä tulisi jakaa Vantaan kaupungin, kampuksella toimivien oppilaitosten ja kiinteistönomistajien kanssa. Kehitystä tulisi tehdä allianssihengessä siten, että kaikki osapuolet myös hyötyvät kehityksen hedelmistä eri muodoin.

Yhteiskäytön tilatyypit kampuksella

Tilojen yhteiskäytön Design Manual | Liite 1

LIITE: Kaupunkitilalautakunta 20.09.2023 / 9 §

Esimerkkejä tilatyypeistä

Luokkatilat

Opetuksen erikoistilat

Tiimityötilat

Aulatilat ja yleiset tilat

Työtilat ja pientoimistot

Tapahtumatilat

Asukkaiden yhteistilat

Huolto ja logistiikka

Esimerkkejä tilatyypeistä

LUOKKATILAT

Riittävän laadukkaan esitystekniikan ja joustavan kalustuksen omaavat luokkatilat sopivat opetuskäyttöön päiväopetuksessa ja iltaopetuksessa sekä erilaisessa kurssitapahtumissa (ensiapukoulutus, työturvallisuus jne.). Ne sopivat myös yritysten tilaisuuksiin, kuten esittelytilaisuuksiin, kursseille, perehdytystapahtumiin.

SUJUVAN YHTEISKÄYTÖN EDELLYTYKSIÄ:

- Luokkatilojen on löydyttävä riittävän läheltä, etenkin päiväopetuksessa
- Oltava helposti saavutettavia ja saapumisen on oltava erityisen selkeää
- Tilahallinnan täytyy kytkeytyä oppilaitosten omiin järjestelmiin ja varaustilanteen on oltava päivittyvä

OPETUKSEN ERIKOISTILAT

Erikoistilatyypit:

- Taito- ja taideaineiden luokat
- Opetuskeittiöt ja kotitalousluokat
- Liikuntatilat
- Simulaatiotilat, Testauslaboratoriot, TKI-tilat
- Studio-, äänitystilat
- Fysiikan ja kemian luokat

Esimerkiksi päiväopetuksessa tutkinto-opetuksen ja ilta- sekä viikonloppukäytössä kurssimuotoisen opetuksen hyödynnettävissä. Lisäksi mahdollistavat yritysyhteistyön käytännön tasolla.

SUJUVAN YHTEISKÄYTÖN EDELLYTYKSIÄ:

- Tilojen käytön täytyy olla hallittua, esimerkiksi jollain täytyy olla tietämys keittiötilojen elintarviketilanteesta
- Tarvitaan osaavaa henkilökuntaa ylläpitämään ja opastamaan.
- Vaatii selkeää vuorokausi ja vuosikelloa eri käyttäjäryhmien välillä

TIIMITYÖTILAT

Opetuskäytössä tiimityötilat sopivat projekteille ja ryhmätöille joko ad hoc tai vaikka varattavaksi pidemmälle jaksolle. Työtiloissa voidaan järjestää myös pienryhmäopetusta. Yrityskäytössä tiimityötilat voivat toimia bigroom-tyyppiseen työskentelyyn, kumppaniyritysten kotipesinä, projektityössä tai kokoustiloina.

SUJUVAN YHTEISKÄYTÖN EDELLYTYKSIÄ:

- Tilojen täytyy löytyä läheltä käyttäjiä.
- Tilat vaativat operaattorin ja selkeän varausjärjestelmän, joka on yhteensopiva myös oppilaitosten hyödyntämien järjestelmien kanssa.
- Tilojen varaustilanteen on oltava päivittyvä.

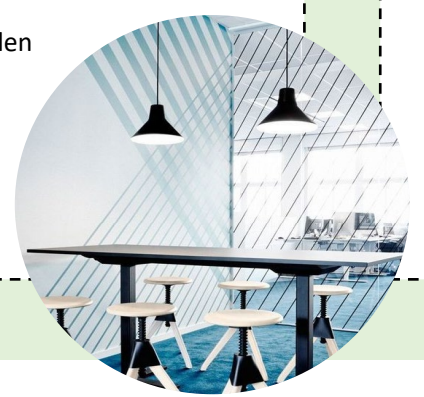
Esimerkkejä tilatyypeistä

TYÖTILAT JA PIENTOIMISTOT

Kampuksen kaikille avoimet yhteiskäyttöiset työtilat kannattaa järjestää ammattimaisen tilaoperaattorin toimesta ja lähelle yrityksiä. Myös julkisen puolen toimijoiden kannattaa suosia esimerkiksi jaettuja työtiloja hallinnollisille osastoille. Tiloja voi olla tiimityöhuoneista aina pieniin ad hoc puhelinkoppeihin asti. Myös työpisteitä voi olla harkittu määrä. Työtilojen yhteyteen on luontevaa sijoittaa yhteiskäyttöinen kokousmaailma.

SUJUVAN YHTEISKÄYTÖN EDELLYTYKSIÄ:

- Kokonaisuutta hallinnoi ammattimainen tilaoperaattori.
- Riittävä käyttäjäpohja.
- Sijainnin ja saavutettavuuden on oltava hyvä.
- Palvelutason on oltava riittävä.

TAPAHTUMATILAT

Varsinaiset tapahtumatilat ovat varta vasten rakennettuja ja varustettuja tiloja, kuten auditorio- ja black box-tilat. Tapahtumatilojen käyttäjäryhmä on laaja, mutta tilantarve voi olla harvaa.

SUJUVAN YHTEISKÄYTÖN EDELLYTYKSIÄ:

- Tapahtumatilojen on oltava saavutettavia varausjärjestelmien kautta.
- Auditorio- ja Black box-tilat vaativat, että joku ottaa näiden tilojen osalta hallinnan itselleen ja antaa ne yhteiskäyttöön.
- Tapahtumatilat voivat vaatia tekniikkaa ja järjestelmiä, joita täytyy ylläpitää ja ne voivat vaatia osaavaa käyttäjää päivittäiseen käyttöön.

ASUKKAIDEN YHTEISTILAT

Asukkaiden yhteistiloihin voivat kuulua esimerkiksi saunatilat, juhlatilat, harrastetilat, liikuntatilat ja työtila. Nämä voivat olla keskitetty useamman yhtiön yhteiseen kokonaisuuteen, jolloin laatuun ja määrään voidaan panostaa enemmän. Asuntojen yhteiskäyttöiseen tilapooliin voidaan kytkeä myös muita kampuksen tiloja, esimerkiksi juhlatilojen osalta.

SUJUVAN YHTEISKÄYTÖN EDELLYTYKSIÄ:

- Oikeanlainen ja aidosti asukkaiden tarpeita palveleva kokonaisuus
- Toimiva varausjärjestelmä
- Järkevä ja taloyhtiöille kestävä kustannus- ja vastuujako

Esimerkkejä tilatyypeistä

AULATILAT JA YLEISET TILAT

Rakennusten aulatilat ja opintoportaat toimivat kohtaamisen paikkoina ja työskentelyn ja ad hoc kokousten tiloina. Niissä voi myös rentoutua ja viettää aikaa oppituntien välissä. Yritysten aulatilat voivat toimia yhteiskuntaviestinnän alustana tai showroom -tiloina.

Kampus on myös vierailukohde itsessään, jota tullaan muualta katsomaan, ja aulat ovat näyteikkunoita tekemiseen sekä kampuksella tapahtuviin aktiviteetteihin.

SUJUVAN YHTEISKÄYTÖN EDELLYTYKSIÄ:

- Vaikka aulatilat eivät ole varsinaisia varattavia tiloja, niiden arvo yhteiskäytön ja kohtaamisten osalta on merkittävä.
- Suunnittelussa on painotettava sitä, että mahdollisimman moni tuntisi aulatilat omakseen ja että ne tuntuisivat riittävän houkuttelevilta.

HUOLTO JA LOGISTIIKKA

huolto- ja logistiikka sekä liikkumisen ratkaisut. Huollon ja logistiikan tilaresurssien jakaminen ja jyvittäminen usealle käyttäjälle on järkevää ja kustannustehokasta.

SUJUVAN YHTEISKÄYTÖN EDELLYTYKSIÄ:

- Huoltoreitit on suunniteltava ja toiminnot sijoitettava siten, että syntyy aitoa hyötyä keskittää.
- Yhteiskäyttöisten liikkumisen ratkaisujen toteutuminen vaatii toimijan, joka lähtee rakentamaan kokonaisuutta.

Tikkurilan Osaamiskampus

Tilojen yhteiskäytön Design Manual

Vantaan Kaupunki
www.vantaa.fi

Suunnittelutoimisto Amerikka
www.amerikka.fi

LIITE: Kaupunkitilalautakunta 20.09.2023 / 9 §

10 § **Maankäyttösopimus / As. Oy Unikkotie 10 / Asemakaavan muutos Unikkotie 10 ja 12 nro 002538 / AK**

VD/5691/10.00.01.05/2023

AK/TH/AVP/MV

Asemakaavan muutoksella Unikkotie 10 ja 12 nro 002538 Tikkurilan kaupunginosassa Unikkotien etelälaidalla mahdollistetaan noin 14 000 k-m² asuinrakentaminen. Suunnitelmissa on sijoittaa Unikkotie 10:een ja 12:ta kahteen eri kortteliin seitsemän kerroksiset kerrostalot, joiden alimpiin kerroksiin sijoittuisi työpaikka- ja liitetiloja. Tonteilla nykyisin sijaitsevat asuinkerrostalot puretaan. Asemakaavan muutokseen liittyvällä maakäyttösopimuksella kaupunki ja As. Oy Unikkotie 10 sopivat kunnallistekniikan rakentamisesta ja yhtiön osallistumisesta sopimusaluetta palvelevan kunnallistekniikan rakentamisen kaupungille aiheuttamiin kustannuksiin. As. Oy Unikkotie 10 maksaa kaupungille maankäyttö- ja rakennuslain 91 a §:n mukaisena yhdyskuntarakentamisen kustannusten korvauksena yhteensä 1 431 288 euroa. Esisopimuksella varmistetaan katualueiden luovutus kaupungille. Asemakaavan muutokseen nro 002538 liittyy myös maankäyttösopimus As. Oy Unikkotie 12:ta kanssa.

Asemakaavan tavoitteena on mahdollistaa noin 14 000 k-m² asuinrakentaminen Kielotien risteyksen molemmin puolin osoitteissa Unikkotie 10 ja 12. Nykyisessä voimassa olevassa asemakaavassa alue on Unikkotie 10:n osalta yhdistettyä liike- ja asuinkerrostalojen korttelialuetta (ALK2) sekä autopaikkojen korttelialuetta (all/55 20%) ja Unikkotie 12:ta osalta asuinkerrostalojen korttelialuetta (AK). Asemakaavassa molemmat korttelialueet muuttuvat asuinkerrostalojen korttelialueiksi (AK), joiden alimpiin kerroksiin sijoittuu liiketiloja (kl). Kaupunkiympäristölautakunta on päättänyt 5.9.2023 § 9 esittää kaupunginhallitukselle, että asetetaan nähtäville 30 päiväksi MRA 27 §:n mukaisesti 5.9.2023 päivätty asemakaavamuutosehdotus 002538, 61 Tikkurila / Unikkotie 10 ja 12.

Asemakaavan muutokseen liittyvään maankäyttösopimuskokonaisuuteen As. Oy Unikkotie 10:n kanssa kuuluvat A. Kunnallistekniikan rakentamissopimus ja B. Esisopimus määräalan luovutuksesta.

A. Kunnallistekniikan rakentamissopimus
Sopimusalue koostuu As. Oy Unikkotie 10:n omistamasta kiinteistöstä 92-61-1114-1. Sopimusalue on merkitty karttaliitteeseen (liite A1). Kaupunki ja yhtiö sopivat tällä sopimuksella maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 12 a luvun mukaisesti kunnallistekniikan rakentamisesta ja maanomistajan osallistumisesta sopimusaluetta palvelevan kunnallistekniikan rakentamisen kaupungille aiheuttamiin kustannuksiin.

Asemakaavamuutosaluetta palveleva kunnallistekniikka on toteutettu. Yhtiön täytyy ottaa kiinteistön suunnittelussa huomioon kortteliin rajoittuvien katualueiden ja julkisen kaupunkitilan korkeusasemat.

Osallistuminen yhdyskuntarakentamisen kustannuksiin
As. Oy Unikkotie 10 maksaa kaupungille maankäyttö- ja rakennuslain 91 a §:n mukaisena yhdyskuntarakentamisen kustannusten korvauksena yhteensä **1 431 288 euroa**.
Yhdyskuntarakentamisen kustannusten korvaus erääntyy maksettavaksi kaupungin lähettämiä erillisiä laskuja vastaan kahdessa erässä.

Maanomistaja luovuttaa kaupungille yhdyskuntarakentamisen kustannusten korvauksen suorittamisen vakuudeksi **1 431 288 euron** suuruisen kaupungin etukäteen hyväksymän vakuuden.

Asuntotuotannon rahoitus- ja hallintamuoto ja asuntojen huoneistotyyppijakauma
Sopimusalueelle osoitettavasta uudesta asumisen rakennusoikeudesta vähintään 50 % on toteutettava vapaarahoitteisina omistusasuntoina.
Mikäli Yhtiö ei täytä edellä mainittua asuntotuotannon rahoitus- ja hallintamuotoa se on velvollinen maksamaan Kaupungille toteutetun rakennusoikeuden poikkeamasta sopimussakkoa 200 euroa/k-m^2.

Kaikissa sopimusalueelle rakennettavissa asuntohankkeissa, jotka eivät ole erityisryhmille kohdennettuja tai erikseen kaupungin hyväksymiä erityiskohteita, asuntojen kokonaismäärästä asuntohanketta kohden korkeintaan 30 % saa olla yksiöitä ja vähintään 30 % on oltava kolmioita tai suurempia asuntoja.
Mikäli Yhtiö ei täytä edellä mainittua asuntotuotannon huoneistotyyppijakaumaa, se on velvollinen maksamaan Kaupungille poikkeamasta sopimussakkoa 50 000 euroa/asunto sallittujen yksiöiden määrän ylittävien ja sallittujen kolmioiden tai suurempien asuntojen määrän alittavien asuntojen osalta.

Rakentamisen energiatehokkuus
Sopimusalueelle toteutettavien rakennusten suunnittelussa ja rakentamisessa on kiinnitettävä erityistä huomiota energiatehokkuutta parantaviin ratkaisuihin. Sopimusalueelle rakennettavien asuinkerrostalojen tulee täyttää A2018-energiatehokkuusluokalle asetetut vaatimukset siten, että E-luku alittaa tason 75 kWh/m²/vuosi.
Mikäli Yhtiö ei täytä edellä mainittua asuinrakennusten energiatehokkuusvaatimusta, se on velvollinen maksamaan kaupungille sopimussakkoa jokaisesta asuinrakennuksesta, joka ylittää edellä mainitun energiatehokkuusvaatimuksen 50 euroa/k-m².

B. Esisopimus määräalan luovutuksesta
As. Oy Unikkotie 10 luovuttaa kaupungille vastikkeetta noin 13 m^2:n suuruisen määräalan Tikkurilassa sijaitsevasta kiinteistöstä, kiinteistötunnus 92-61-114-1. Määräala on asemakaavan muutoksella nro 002538 merkitty katualueeksi. Luovutettava määräala on merkitty karttaliitteeseen (liite B1).

Esisopimuksella määräalojenluovutuksesta varmistetaan kaavamuutoksen mukaisten maankäyttöratkaisujen toteutuminen. Lopullisen luovutuskirjan tekemisen edellytyksenä on, että asemakaavan muutos nro 002538 on tullut voimaan.

Toimivalta maankäyttösopimuksista päätettäessä
Vantaan kaupungin hallintosäännön 8. luvun 1 §:n kohdan 37 nojalla kaupunginhallitus päättää maankäyttö- ja kaavoitussopimuksista sekä maankäyttö- ja rakennuslain mukaisista kehittämiskorvauksista.

Kaupunkitilalautakunta 20.9.2023 § 10

Kiinteistöjohtajan esitys:
Päätetään esittää kaupunginhallitukselle, että
a) kaupunki tekee ja allekirjoittaa As. Oy Unikkotie 10:n kanssa liitteenä olevan Maankäyttösopimuksen/ A. Kunnallistekniikan rakentamissopimus ja B. Esisopimus määräalan luovutuksesta, kun asemakaavamuutosehdotus nro 002538 on ollut julkisesti nähtävillä edellyttäen, että kaavaehdotus ei olennaisilta osiltaan muutu kaavaehdotuksen nähtävillä olon johdosta,

b) valtuutetaan kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtaja hyväksymään sopimusvelvoitteiden siirron kolmannelle osapuolelle, ja
c) valtuutetaan kaupunkiympäristön toimialan lakimies allekirjoittamaan maankäyttösopimuksen ja lopullisen luovutuskirjan sekä tekemään em. sopimukseen teknisluonteisia tarkennuksia.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:
- maankäyttösopimus
- liite A1: Sopimusalue
- liite B1: Luovutettava katualue

Täytäntöönpano: ote kaupunginhallitukselle

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:
tonttipäällikkö Armi Vähä-Piikkiö, puh 040 733 7447
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

[päivämäärä]
[asian VD-numero]

MAANKÄYTTÖSOPIMUS

[asemakaavan muutoksen pvm] päivätty asemakaavan muutos nro 002538, Unikkotie 10 ja 12 jäljempänä ”**Asemakaava**”).

Sopimus perustuu Vantaan [päätöksentekoelin] lainvoimaiseen päätökseen [päätösnumero].

Tähän sopimuskokonaisuuteen kuuluvat:

A. Kunnallistekniikan rakentamissopimus
B. Esisopimus määräalan luovutuksesta

SOPIMUKSEN TAUSTA JA TARKOITUS

Kaavamuutos alue sijaitsee Tikkurilan kaupunginosassa Unikkotien etelälaidalla Kielotien risteyksen molemmin puolin osoitteissa Unikkotie 10 ja 12. Alue rajautuu pohjoisessa Unikkotiehen, idässä ja lännessä viereisiin asuinkortteleihin sekä etelässä Krassitiehen ja Unikkopolkuun. Tällä hetkellä tonteilla sijaitsee neljä ja kuusikerroksiset asuinkerrostalot sekä niille kuuluvia piha- ja pysäköintialueita.

Asemakaavan tavoitteena on mahdollistaa noin 14 000 k-m2 asuinrakentaminen. Suunnitelmissa on sijoittaa Unikkotie 10:een ja 12:ta seitsemän kerroksiset kerrostalot, joiden alimpiin kerroksiin sijoittuisi työpaikka- ja liitetiloja. Tonteilla nykyisin sijaitsevat asuinkerrostalot puretaan. Nykyisessä voimassa olevassa asemakaavassa alue on Unikkotie 10:n osalta yhdistettyä liike- ja asuinkerrostalojen korttelialuetta (ALK^2) sekä autopaikkojen korttelialuetta (all/55 20%) ja Unikkotie 12:ta osalta asuinkerrostalojen korttelialuetta (AK). Asemakaavassa molemmat korttelialueet muuttuvat asuinkerrostalojen korttelialueiksi (AK), joiden alimpiin kerroksiin sijoittuu liiketiloja (kl).

Asemakaavaan liittyen As. Oy Unikkotie 10 sopimusalueeseen kuuluvan kiinteistön omistajana ja Vantaan kaupunki ovat sopineet alueen kunnallistekniikan rakentamisesta ja As. Oy Unikkotie 10 osallistumisesta kunnallistekniikan korvaukseen.

[päivämäärä]
[asian VD-numero]

A. KUNNALLISTEKNIIKAN RAKENTAMISSOPIMUS

1. Osapuolet

Vantaan kaupunki (Y-tunnus: 0124610-9)
Asematie 7, 01300 Vantaa
(jäljempänä ”**Kaupunki**”)

As. Oy Unikkotie 10 (Y-tunnus: (0234810-7)
c/o MTR-Isännöinti Oy, Neilikkatie 17, 01300 Vantaa
(jäljempänä ”**Hakija**”)

2. Sopimusalue ja tarkoitus

2.1 Sopimusalue koostuu Hakijan omistamasta kiinteistöstä 92-61-1114-1. (jäljempänä ”**Sopimusalue**”). Sopimusalue on merkitty ohjeellisesti karttaliitteeseen (liite A1).

2.2 Kaupunki ja Hakija Sopimusalueen omistajana sopivat tällä sopimuksella maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 12 a luvun mukaisesti kunnallistekniikan rakentamisesta ja Hakijan osallistumisesta Sopimusaluetta palvelevan kunnallistekniikan rakentamisen Kaupungille aiheuttamiin kustannuksiin.

3. Kunnallistekniikan rakentaminen

3.1 Osapuolet toteavat, että Sopimusaluetta palveleva kunnallistekniikka on rakennettu.

3.2 Hakijan on Sopimusalueen suunnittelussa huomioitava kortteliin rajoittuvien katualueiden ja julkisen kaupunkitilan korkeusasemat. Hakijan tulee yhteistyössä Kaupungin kadut- ja puistot -palvelualueen kanssa yhteen sovittaa tontin ja ympäröivien katualueiden korkotasot ennen rakennusluvan hakemista. Sopimusalueen rakennustöiden yhteydessä sovitaan mahdollisten tilapäisten rakenteiden tai luiskajärjestelyjen toteutuksesta ja kunnossapidosta.

Osapuolet toteavat, että katualueen ja tontin rajakohta tulee saada sovitettua korkeusasemaltaan sekä materiaaleiltaan toimivaksi ja yhtenäiseksi kokonaisuudeksi. Hakija neuvottelee ja sopii katualueen ja tontin rajakohdan suunnittelusta, toteuttamisesta ja kustannusjaosta erikseen Kaupungin kadut- ja puistot -palvelualueen kanssa.

Katualueelle mahdollisesti sijoittuvat rakennusten perustus- ja muut rakenteet edellyttävät Kaupungin myöntämää erillistä sijoituslupaa.

3.3 Hakijan tulee hakea katualueella toimimiseen erillinen lupa Kaupungilta.

3.4 Hakija myöntää Kaupungille ilman erillistä korvausta luvan sijoittaa Sopimusalueelle kadun tai puiston rakentamisen vuoksi välttämättömät mm. katu- ja kuivatusrakenteet, maaleikkaus- ja pengerluiskat sekä ulkovalaisimet, mikäli niitä ei ole mahdollista kohtuullisilla kustannuksilla sijoittaa katu- tai puistoalueen puolelle. Hakija myöntää Kaupungille luvan myös Kaupungin hyväksymien ohjeiden mukaisten uusiomateriaalien käyttöön Sopimusalueelle ulottuvissa katurakenteissa. Kaikki em. rakenteet jäävät Kaupungin omistukseen ja kunnossapitoon. Edellä mainittujen rakenteiden tai laitteiden sijoittaminen tulee toteuttaa niin, ettei se aiheuta haittaa tai vahinkoa Sopimusalueelle suunnitellulle rakentamiselle.

3.5 Mikäli Asemakaavan toteuttaminen edellyttää johto-, kaapeli- tai viemärisiirtoja tai niiden suojaamista rakennustöiden ajaksi, Hakija suorittaa ne kustannuksellaan. Hakija sopii siirroista ko. johdon, kaapelin tai viemärin omistajan kanssa.

4. Osallistuminen yhdyskuntarakentamisen kustannuksiin

4.1 Hakija maksaa Kaupungille maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 91 a §:n mukaisena yhdyskuntarakentamisen kustannusten korvauksena (jäljempänä **”Korvaus”**) yhteensä **1.431.288 euroa**.

4.2 Korvaus erääntyy maksettavaksi Kaupungin lähettämiä erillisiä laskuja vastaan kahdessa erässä siten, että

- 1. erä määrältään **715.644 euroa** erääntyy välittömästi Asemakaavan voimaantullessa, ja
- 2. erä määrältään **715.644 euroa** erääntyy 12 kuukauden kuluttua Asemakaavan voimaantulon jälkeen.

4.3 Korvaus suoritetaan Kaupungin lähettämää erillistä laskua vastaan (maksuehto 14 pv netto, viivästyskorkoa peritään korkolain (633/1982) mukaisesti).

4.4 Maksamattomille maksuerille maksetaan Asemakaavan voimaantulosta lukien vuotuista korkoa ja kertynyt korko maksetaan ko. maksuerän maksamisen yhteydessä. Korko on 1,5 % lisättynä 6 kk euribor-korolla, kuitenkin vähintään 1,5 %.

5. Korvauksen tarkistus, mikäli toteutunut rakennusoikeus ylittää Asemakaavassa osoitetun rakennusoikeuden

5.1 Asemakaavassa Sopimusalueelle on osoitettu kaavakartan mukainen määrä rakennusoikeutta. Tontit on mahdollista jakaa ennen Asemakaavan toteutusta useiksi tonteiksi, jolloin tonttijaossa jokaiselle uudelle tontille merkitään tonttikohtainen rakennusoikeus.

5.2 Korvauksen perusteena on muiden seikkojen ohella Asemakaavassa syntynyt

rakennusoikeuden lisäys, jonka mukaisesta arvonnoususta 35 % maksetaan Korvauksena. Mikäli Sopimusalueelle myönnetään rakennuslupa siten, että lainvoiman saaneen uuden rakennusluvan mukainen rakennusoikeus on tietyn rakentamisen osalta suurempi kuin Sopimusalueelle Asemakaavassa osoitettu rakennusoikeus, sitoutuu Hakija ilmoittamaan tästä Kaupungille.

5.3 Hakija maksaa Sopimusalueen rakennusoikeuden lisääntymisestä koituneesta arvonnoususta 35 % Kaupungille Korvauksena. Arvonnousu lasketaan ko. tontille rakennettavan rakennuksen käyttötarkoituksien mukaisesti.

5.4 Kaupungin oikeus Korvauksen tarkistukseen ja perimiseen on voimassa viisi vuotta Asemakaavan voimaantulosta.

5.5 Mikäli Sopimusalueelle myönnetään rakennuslupa siten, että lainvoiman saaneen uuden rakennusluvan mukainen rakennusoikeus on tietyn rakentamisen osalta pienempi kuin Sopimusalueelle Asemakaavassa osoitettu rakennusoikeus, Korvausta ei tältä osin tarkisteta alaspäin.

6. Korvauksen vakuus

6.1 Hakija luovuttaa Kaupungille Korvauksen suorittamisen vakuudeksi **1.431.288 euron** suuruisen Kaupungin etukäteen hyväksymän vakuuden, jota vapautetaan, kun Korvausta suoritetaan tai sopimus lakkaa olemasta voimassa. Vakuus vapautetaan erissä siten, että vakuuden summa on aina maksamattoman Korvauksen suuruinen.

6.2 Vakuuden on oltava voimassa 31.12.2028 saakka.

6.3 Vakuus kuitataan vastaanotetuksi tämän maankäyttösopimuksen allekirjoituksin.

7. Asuntotuotannon rahoitus- ja hallintamuoto ja sopimussakko

7.1 Sopimusalueelle osoitettavasta uudesta asumisen rakennusoikeudesta vähintään 50 % on toteutettava vapaarahoitteisina omistusasuntoina.

7.2 Mikäli Hakija ei täytä edellä mainittua asuntotuotannon rahoitus- ja hallintamuotoa se on velvollinen maksamaan Kaupungille toteutetun rakennusoikeuden poikkeamasta **sopimussakkoa 200 euroa/k-m²**.

8. Asuntojen huoneistotyyppijakauma ja sopimussakko

8.1 Kaikissa Sopimusalueelle rakennettavissa asuntohankkeissa, jotka eivät ole erityisryhmille kohdennettuja tai erikseen kaupungin hyväksymiä erityiskohteita, asuntojen kokonaismäärästä (kpl) asuntohanketta kohden korkeintaan 30 % saa olla yksiöitä ja vähintään 30 % on oltava kolmioita tai suurempia asuntoja. Kunkin asuntotyypin osuus kokonaisasuntomäärästä pyöristetään lähimpään prosenttiin. Asuntohankkeeksi tulkitaan

sopimusalueella joko a) yksittäinen asuinrakennus tai b) korkeintaan sadan (100) asunnon asunto-osakeyhtiö tai kiinteistöosakeyhtiö, joka muodostuu useammasta rakennuksesta. Asuntojen huoneiksi lasketaan ainoastaan tilat, joista on ikkuna suoraan ulos.

8.2 Mikäli Hakija ei täytä edellä mainittua asuntotuotannon huoneistotyyppijakaumaa, se on velvollinen maksamaan Kaupungille poikkeamasta sopimussakkoa **50 000 euroa/asunto** sallittujen yksiöiden määrän (kpl) ylittävien ja sallittujen kolmioiden tai suurempien asuntojen määrän (kpl) alittavien asuntojen osalta.

9. Rakentamisen energiatehokkuus ja sopimussakko

9.1 Sopimusalueelle toteutettavien rakennusten suunnittelussa ja rakentamisessa on kiinnitettävä erityistä huomiota energiatehokkuutta parantaviin ratkaisuihin. Sopimusalueelle rakennettavien asuinkerrostalojen tulee täyttää A2018-energiatehokkuusluokalle asetetut vaatimukset siten, että E-luku alittaa tason 75 kWh/m²/vuosi.

9.2 Mikäli Yhtiö ei täytä edellä mainittua asuinrakennusten energiatehokkuusvaatimusta, se on velvollinen maksamaan Kaupungille sopimussakkoa jokaisesta asuinrakennuksesta, joka ylittää edellä mainitun energiatehokkuusvaatimuksen **50 euroa/k-m²**.

10. Keskitetty pysäköintiratkaisu

10.1 Kaupunki selvittää mahdollisuutta järjestää Sopimusalueella keskitetty pysäköinti Kaupungin määräysvallassa olevan yhtiön toimesta. Pysäköintiyhtiön perustamisesta ei ole tämän sopimuksen allekirjoitushetkellä tehty vielä Kaupungin osalta päätöksiä. Tarkoituksena on, että keskitetystä pysäköintiratkaisusta ja sen toteutuksesta tullaan sopimaan osapuolten kesken erillisellä sopimuksella.

11. Rakentamisaikataulu ja rakentamisvelvoite sekä sopimussakko

11.1 Selvyyden vuoksi todetaan, että Sopimusalueelle ei sovelleta rakentamisaikataulu- tai rakentamisvelvoitevaatimuksia.

12. Sopimusalueen maaperä ja jätteet

12.1 Hakija vastaa rakennushankkeen suunnitteluun liittyvien maaperätutkimusten suorittamisesta sekä maaperän edellyttämistä hankkeen toteuttamiseen liittyvistä rakenteellisista ratkaisuista.

12.2 Selvennyksenä todetaan, että osapuolet vastaavat mahdollisesta maaperän ja pohjaveden pilaantumisesta sekä jätteiden poistamisesta vain omistamillaan alueilla ja jäljempänä sovittavien esisopimuksien mukaisesti luovuttamiensa alueiden osalta.

13. Vesihuolto- ja sähköverkostoon liittyminen

13.1 Hakija on velvollinen liittämään Sopimusalueen ja sille toteutettavat uudisrakennukset kustannuksellaan Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä HSY:n omistamaan vesihuoltoverkostoon ja yleiseen sähköverkkoon liittymishetkellä voimassa olevin liittymisehdoin. Hakija on tutustunut liittymisehtoihin itsenäisesti.

14. Sopimuksen velvoitteiden siirto kolmannelle

14.1 Hakija sitoutuu ottamaan tämän sopimuksen sopimusehdot Sopimusaluetta koskeviin vastaisiin luovutuskirjoihin, kaikilta niiltä osin kuin sopimusvelvoitteita ei ole suoritettu luovutushetkellä. Hakija sitoutuu ilmoittamaan kirjallisesti vastaisista luovutuksista Kaupungille.

14.2 Hakija vastaa tämän sopimuksen velvoitteista siihen asti, kun Kaupunki on hyväksynyt sopimusvelvoitteiden siirron luovutuksensaajalle tai sopimusvelvoitteet ovat tulleet täytetyiksi. Jos Hakija ei ole siirtänyt velvoitteita edellä sanotulla tavalla, Hakija vastaa tämän sopimuksen velvoitteiden suorittamisesta myös luovutetun alueen osalta.

15. Sopimuksen voimaantulo

15.1 Tämä sopimus tulee voimaan heti, kun osapuolet ovat sen allekirjoittaneet ja osapuolilla on oikeus vaatia sopimusehtojen täyttämistä, kun Asemakaava on tullut voimaan.

15.2 Tämä sopimus lakkaa olemasta voimassa, ellei Vantaan kaupunginvaltuusto ole hyväksynyt Asemakaavaa 31.12.2025 mennessä.

15.3 Selvennyksenä todetaan, että mikäli Vantaan kaupunginvaltuusto on 31.12.2025 mennessä hyväksynyt Asemakaavan, mutta siitä on valitettu, pysyy tämä sopimus voimassa. Mikäli valitusviranomainen on lainvoimaisella päätöksellä hyväksynyt valituksen siten, että Asemakaava ei tule voimaan miltään osin, tämä sopimus lakkaa olemasta voimassa.

15.4 Osapuolet eivät esitä tämän sopimuksen raukeamistapauksissa minkäänlaisia korvausvaatimuksia.

16. Sopimuksen muuttaminen ja sopimuksen pätemättömyys

16.1 Mikäli olosuhteissa tapahtuu tämän sopimuksen allekirjoittamisen jälkeen huomattavia muutoksia, joiden takia sopimusta on tarkistettava, pysyy tämä sopimus voimassa, mutta osapuolet sitoutuvat neuvottelemaan tarkistuksista erikseen. Tällainen huomattava muutos voi olla esimerkiksi Asemakaavan oleellinen muuttuminen tai Asemakaavan voimaan tuleminen osittain vain tiettyjen alueiden osalta.

16.2 Kaikista muutoksista tähän sopimukseen sovitaan kirjallisesti ja osapuolet allekirjoittavat muutossopimuksen.

16.3 Mikäli jotakin tämän sopimuksen ehtoa pidetään pätemättömänä, mitättömänä tai täytäntöönpanokelvottomana, sen ei katsota vaikuttavan sopimuksen muiden ehtojen pätevyyteen. Osapuolet sitoutuvat tällaisessa tilanteessa neuvottelemaan uudesta sopimusehdosta, joka korvaisi pätemättömän, mitättömän tai täytäntöönpanokelvottoman sopimusehdon ja joka mahdollistaa sopimuksen tarkoituksen toteutumisen. Osapuolet sitoutuvat noudattamaan tämän sopimuksen määräyksiä mahdollisesta pätemättömyydestä huolimatta.

17. Erimielisyyksien ratkaiseminen

17.1 Tämän sopimuksen tulkinnasta syntyvät erimielisyydet, joista osapuolet eivät pääse yhteisymmärrykseen, ratkaistaan Itä-Uudenmaan käräjäoikeudessa.

17.2

[päivämäärä]
[asian VD-numero]

B. ESISOPIMUS MÄÄRÄALAN LUOVUTUKSESTA

B. I LOPULLISEN LUOVUTUKSEN TOTEUTUMISEN EDELLYTYKSET

Kohdassa B.II mainitut osapuolet sitoutuvat tekemään kohdan B.II mukaisen luovutuskirjan kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun Asemakaava on tullut voimaan.

Tämä esisopimus lakkaa olemasta voimassa, mikäli Vantaan kaupunginvaltuusto ei ole hyväksynyt Asemakaavaa 31.12.2025 mennessä.

Selvennyksenä todetaan, että mikäli Vantaan kaupunginvaltuusto on 31.12.2025 mennessä hyväksynyt Asemakaavan, mutta päätöksestä on valitettu, pysyy tämä esisopimus voimassa. Mikäli valitusviranomainen on lainvoimaisella päätöksellä hyväksynyt valituksen siten, että Asemakaava ei tule voimaan miltään osin, tämä esisopimus lakkaa olemasta voimassa.

Mikäli olosuhteissa tapahtuu tämän esisopimuksen allekirjoittamisen jälkeen huomattavia muutoksia, joiden takia esisopimusta on tarkistettava, pysyy tämä esisopimus voimassa, mutta osapuolet sitoutuvat neuvottelemaan tarkistuksista erikseen. Tällainen huomattava muutos voi olla esimerkiksi Asemakaavan oleellinen muuttuminen tai Asemakaavan voimaan tuleminen osittain vain tiettyjen alueiden osalta.

Osapuolet eivät esitä tämän esisopimuksen mahdollisissa raukeamistapauksissa minkäänlaisia korvausvaatimuksia.

B. II LUOVUTUSKIRJA

Sopimus perustuu Vantaan [päätöksentekoelin] lainvoimaiseen päätökseen [päätösnumero] ja osapuolten välillä tehtyyn [sopimuspvm numeraalein] päivättyyn esisopimukseen.

Luovuttaja	**As. Oy Unikkotie 10** (Y-tunnus: (0234810-7) c/o MTR-Isännöinti Oy, Neilikkatie 17, 01300 Vantaa (jäljempänä ”**Luovuttaja**”)
Luovutuksensaaja	**Vantaan kaupunki** (Y-tunnus: 0124610-9) Asematie 7 01300 Vantaa (jäljempänä ”**Kaupunki**”)
Luovutuksen kohde	Noin 13 m^2:n suuruinen Vantaan kaupungin Tikkurilassa sijaitsevasta kiinteistöstä, kiinteistötunnus 92-61-114-1 (jäljempänä ”**Määräala**”). Määräala on Asemakaavassa katualuetta.

Määräala on merkitty oheiseen karttaliitteeseen (liite B1).

Luovutuskirjan ehdot

Tämän luovutuksen kaikki ehdot on esitetty tässä luovutuskirjassa.

1. Luovutushinta

1.1 Luovutus on vastikkeeton.

2. Omistus- ja hallintaoikeus

2.1 Määräalan omistus- ja hallintaoikeus siirtyy Kaupungille tämän luovutuskirjan allekirjoituksin.

3. Verot ja maksut

3.1 Luovuttaja vastaa niistä Määräalaan kohdistuvista veroista ja muista maksuista, joiden maksuunpanon perustana on hallintaoikeuden siirtymistä edeltävä aika. Hallintaoikeuden siirtymisen jälkeen maksuista vastaa Kaupunki.

4. Kiinnitykset ja rasitukset

4.1 Määräalan kiinteistöön kohdistuu rasitustodistuksen mukaan 16 kpl kiinnityksiä, joista on annettu sähköiset panttikirjat. [Kiinnitysten tiedot listataan alapuolelle lopullisessa luovutuskirjassa.]

4.2 Luovuttaja luovuttaa Kaupungille ennen tämän luovutuskirjan allekirjoitusta sellaiset asiakirjat (pantinhaltijan kirjallinen suostumus kiinnityksen poistamiseen), joiden nojalla Kaupunki voi kiinnitykset poistaa.

5. Rasitteet, käyttöoikeudet ja käyttörajoitukset

5.1 Määräalalla sijaitsevat johdot ja putket on merkitty johtokarttaan.

5.2 Määräalaan kohdistuvat muut rasitteet, käyttöoikeudet ja käyttörajoitukset ilmenevät kiinteistörekisteriotteesta.

6. Kohteeseen tutustuminen

6.1 Kaupunki on tarkastanut Määräalan ja sen rajat sekä tutustunut alueen maasto-olosuhteisiin. Kaupunki on verrannut näitä seikkoja Määräalasta esitetyistä asiakirjoista saataviin tietoihin. Kaupungilla ei ole huomauttamista näiden seikkojen osalta.

7. Asiakirjoihin tutustuminen

7.1 Kaupunki on tutustunut Määräalaa koskeviin asiakirjoihin, joita ovat lainhuutotodistus, rasitustodistus, kiinteistörekisterinote sekä kaavakartat ja -määräykset sekä johtokartta.

7.2 Kaupunki on tutustunut myös naapurikiinteistöä koskeviin asiakirjoihin, joita ovat kaavakartat ja -määräykset.

8. Irtaimisto

8.1 Tätä luovutusta ei seuraa mitään irtaimistoa, eikä irtaimen omaisuuden luovuttamisesta ole tämän luovutuksen yhteydessä tehty eri sopimusta.

9. Maaperä ja jätteet

9.1 Luovuttajan tietojen mukaan Määräalalla ei ole aiemmin harjoitettu toimintaa, joka saattaisi aiheuttaa maaperän tai pohjaveden pilaantumista ja Määräalalla ei ole jätettä.

9.2 Mikäli myöhemmin kuitenkin ilmenee tarvetta pilaantuneen maaperän tai pohjaveden puhdistamiseen taikka jätteiden poistamiseen, Kaupunki on velvollinen välittömästi ottamaan yhteyttä Luovuttajaan, jotta tarvittavasta menettelystä voidaan sopia, huomioiden myös aiheuttamisperiaatteen mukainen pilaantumisen aiheuttajan ensisijainen puhdistamisvastuu. Luovuttaja vastaa pilaantuneiden maa-ainesten poistamisesta ja pohjaveden puhdistamisesta sekä jätteiden poistamisesta aiheutuvista tavanomaisiin maanrakennuskustannuksiin nähden ylimääräisistä suorista lisäkustannuksista toimivaltaisen viranomaisen edellyttämään tasoon. Työn tekemisestä sovitaan erikseen.

9.3 Luovuttaja vastaa edellä tarkoitetuista toimenpiteistä syntyneistä kustannuksista kymmenen vuoden ajan luovutuskirjan allekirjoituspäivästä lukien.

9.4 Luovuttajan vastuu ei koske luovutuskirjan allekirjoituksen jälkeen aiheutunutta pilaantumista tai roskaantumista.

10. Erimielisyyksien ratkaiseminen

10.1 Tästä sopimuksesta mahdollisesti syntyvät riitaisuudet, joita ei voida osapuolten välisin neuvotteluin ratkaista, annetaan Itä-Uudenmaan käräjäoikeuden ratkaistavaksi.

Tätä luovutuskirjaa on laadittu kolme yhtäpitävää kappaletta, yksi kullekin osapuolelle ja yksi kaupanvahvistajalle.

Tätä sopimuskokonaisuutta on laadittu kolme yhtäpitävää kappaletta, yksi kullekin osapuolille ja yksi kaupanvahvistajalle.

Vantaalla, [sopimuspvm numeraalein]

VANTAAN KAUPUNKI	**AS. OY UNIKKOTIE 10**
_____	_____
[lakimiehen nimi]	[hakijan allekirjoittajan nimi]
lakimies	

LIITTEET

Liite A1	Sopimusalue
Liite B1	Kartta luovutettavasta määräalasta

KAUPANVAHVISTUS

Kaupanvahvistajana todistan, että lakimies [lakimiehen nimi] Vantaan kaupungin puolesta ja [hakijan allekirjoittajan nimi] As. Oy Unikkotie 10:n puolesta ovat allekirjoittaneet esisopimuksen ja että he ovat olleet yhtä aikaa läsnä esisopimusta vahvistettaessa. Olen tarkistanut allekirjoittajien henkilöllisyyden ja todennut, että esisopimus on tehty maakaaren 2 luvun 1 §:ssä säädetyllä tavalla.

Vantaalla, [sopimuspvm numeraalein]

_____

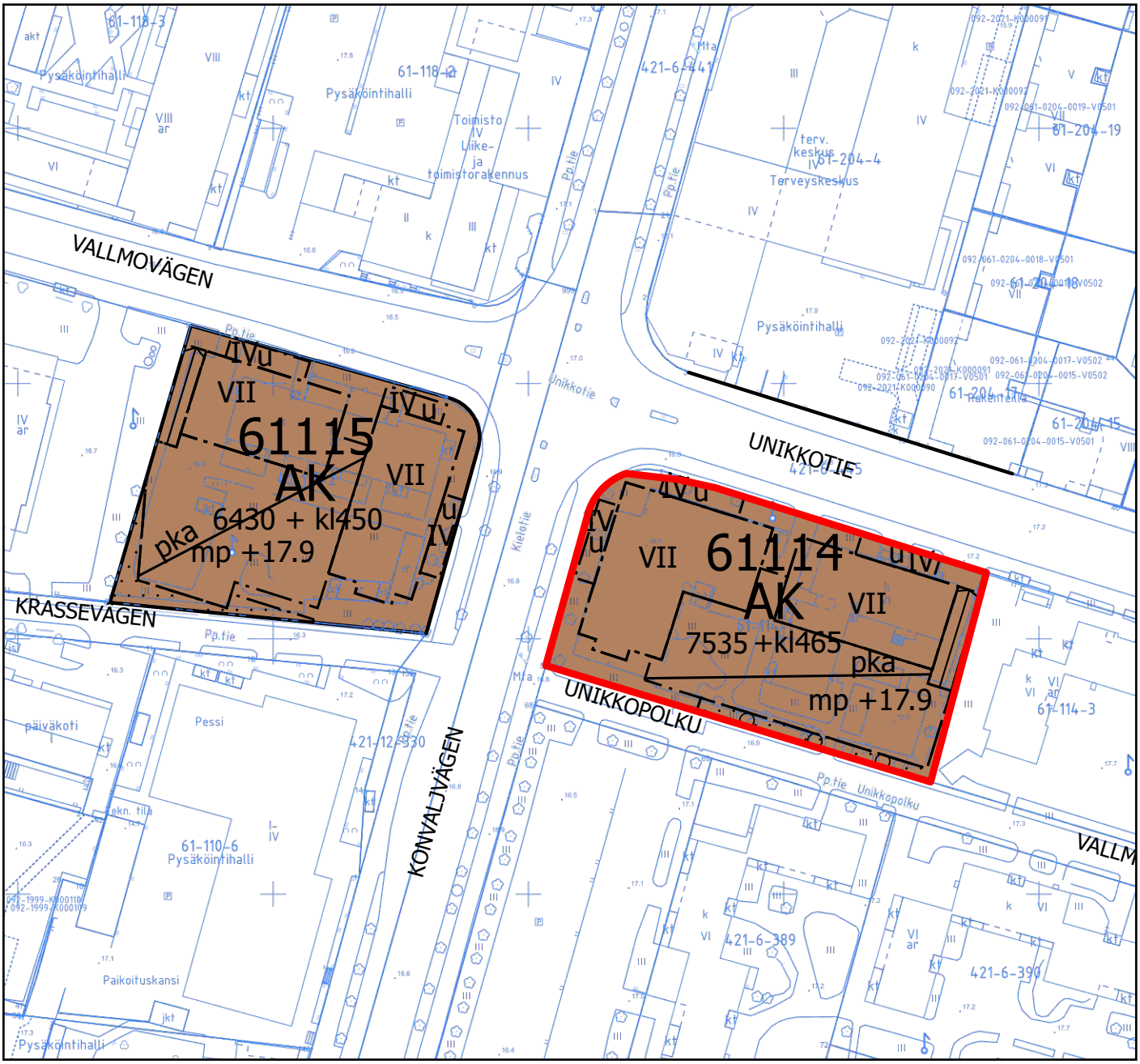

SOPIMUSALUE
(Rajattu punaisella)

Unikkotie 10

Asemakaavan muutos 002538

Kaupunginosa
61 TIKKURILA

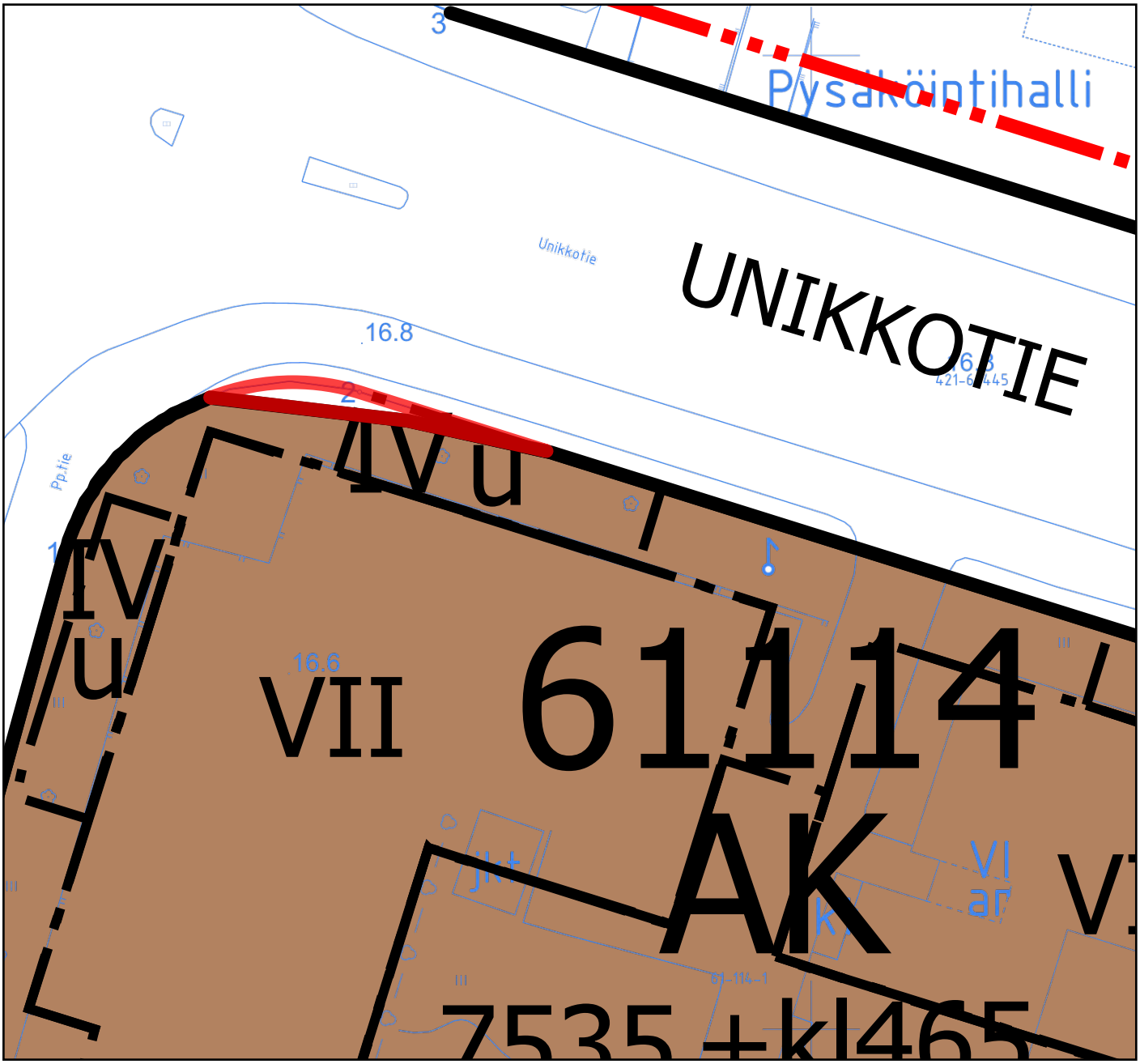

ESISOPIMUS
MÄÄRÄALAN LUOVUTUKSESTA
Asunto Oy Unikkotie 10

Asemakaavan muutos 002538

Kaupunginosa
61 TIKKURILA

n. 13 m² kiinteistöstä 92-61-114-1

11 § Maankäyttösopimus / As. Oy Unikkotie 12 / Asemakaavan muutos Unikkotie 10 ja 12 nro 002538 / AK

VD/5688/10.00.01.05/2023

AK/TH/AVP/MV

Asemakaavan muutoksella Unikkotie 10 ja 12 nro 002538 Tikkurilan kaupunginosassa Unikkotien etelälaidalla mahdollistetaan noin 14 000 k-m2 asuinrakentaminen. Suunnitelmissa on sijoittaa Unikkotie 10:een ja 12:ta kahteen eri kortteliin seitsemän kerroksiset kerrostalot, joiden alimpiin kerroksiin sijoittuisi työpaikka- ja liitetiloja. Tonteilla nykyisin sijaitsevat asuinkerrostalot puretaan. Asemakaavan muutokseen liittyvällä maakäyttösopimuksella kaupunki ja As. Oy Unikkotie 12 sopivat kunnallistekniikan rakentamisesta ja yhtiön osallistumisesta sopimusaluetta palvelevan kunnallistekniikan rakentamisen kaupungille aiheuttamiin kustannuksiin. As. Oy Unikkotie 12 maksaa kaupungille maankäyttö- ja rakennuslain 91 a §:n mukaisena yhdyskuntarakentamisen kustannusten korvauksena yhteensä 1 475 243 euroa. Asemakaavan muutokseen nro 002538 liittyy myös maankäyttösopimus As. Oy Unikkotie 10:ta kanssa.

Asemakaavan tavoitteena on mahdollistaa noin 14 000 k-m2 asuinrakentaminen Kielotien risteyksen molemmin puolin osoitteissa Unikkotie 10 ja 12. Nykyisessä voimassa olevassa asemakaavassa alue on Unikkotie 10:n osalta yhdistettyä liike- ja asuinkerrostalojen korttelialuetta (ALK2) sekä autopaikkojen korttelialuetta (all/55 20 %) ja Unikkotie 12:ta osalta asuinkerrostalojen korttelialuetta (AK). Asemakaavassa molemmat korttelialueet muuttuvat asuinkerrostalojen korttelialueiksi (AK), joiden alimpiin kerroksiin sijoittuu liiketiloja (kl). Kaupunkiympäristölautakunta on päättänyt 5.9.2023 § 9 esittää kaupunginhallitukselle, että asetetaan nähtäville 30 päiväksi MRA 27 §:n mukaisesti 5.9.2023 päivätty asemakaavamuutosehdotus 002538, 61 Tikkurila / Unikkotie 10 ja 12.

A. Kunnallistekniikan rakentamissopimus
Sopimusalue koostuu As. Oy Unikkotie 12:n omistamasta kiinteistöstä 92-61-115-2. Sopimusalue on merkitty karttaliitteeseen (liite A1). Kaupunki ja yhtiö sopivat tällä sopimuksella maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 12 a luvun mukaisesti kunnallistekniikan rakentamisesta ja maanomistajan osallistumisesta sopimusaluetta palvelevan kunnallistekniikan rakentamisen kaupungille aiheuttamiin kustannuksiin.

Asemakaavamuutosaluetta palveleva kunnallistekniikka on toteutettu. Yhtiön täytyy ottaa kiinteistön suunnittelussa huomioon kortteliin rajoittuvien katualueiden ja julkisen kaupunkitilan korkeusasemat.

Osallistuminen yhdyskuntarakentamisen kustannuksiin
As. Oy Unikkotie 12 maksaa kaupungille maankäyttö- ja rakennuslain 91 a §:n mukaisena yhdyskuntarakentamisen kustannusten korvauksena yhteensä **1 475 243 euroa**.
Yhdyskuntarakentamisen kustannusten korvaus erääntyy maksettavaksi kaupungin lähettämiä erillisiä laskuja vastaan kahdessa erässä.

Maanomistaja luovuttaa kaupungille yhdyskuntarakentamisen kustannusten korvauksen suorittamisen vakuudeksi **1 475 243 euron** suuruisen kaupungin etukäteen hyväksymän vakuuden.

Asuntotuotannon rahoitus- ja hallintamuoto ja asuntojen huoneistotyyppijakauma

Sopimusalueelle osoitettavasta uudesta asumisen rakennusoikeudesta vähintään 50 % on toteutettava vapaarahoitteisina omistusasuntoina. Mikäli Yhtiö ei täytä edellä mainittua asuntotuotannon rahoitus- ja hallintamuotoa se on velvollinen maksamaan Kaupungille toteutetun rakennusoikeuden poikkeamasta sopimussakkoa 200 euroa/k-m^2.

Kaikissa sopimusalueelle rakennettavissa asuntohankkeissa, jotka eivät ole erityisryhmille kohdennettuja tai erikseen kaupungin hyväksymiä erityiskohteita, asuntojen kokonaismäärästä asuntohanketta kohden korkeintaan 30 % saa olla yksiöitä ja vähintään 30 % on oltava kolmioita tai suurempia asuntoja.
Mikäli Yhtiö ei täytä edellä mainittua asuntotuotannon huoneistotyyppijakaumaa, se on velvollinen maksamaan Kaupungille poikkeamasta sopimussakkoa 50 000 euroa/asunto sallittujen yksiöiden määrän ylittävien ja sallittujen kolmioiden tai suurempien asuntojen määrän alittavien asuntojen osalta.

Rakentamisen energiatehokkuus
Sopimusalueelle toteutettavien rakennusten suunnittelussa ja rakentamisessa on kiinnitettävä erityistä huomiota energiatehokkuutta parantaviin ratkaisuihin. Sopimusalueelle rakennettavien asuinkerrostalojen tulee täyttää A2018-energiatehokkuusluokalle asetetut vaatimukset siten, että E-luku alittaa tason 75 kWh/m^2/vuosi.
Mikäli Yhtiö ei täytä edellä mainittua asuinrakennusten energiatehokkuusvaatimusta, se on velvollinen maksamaan kaupungille sopimussakkoa jokaisesta asuinrakennuksesta, joka ylittää edellä mainitun energiatehokkuusvaatimuksen **50 euroa/k-m^2**.

Toimivalta maankäyttösopimuksista päätettäessä
Vantaan kaupungin hallintosäännön 8. luvun 1 §:n kohdan 37 nojalla kaupunginhallitus päättää maankäyttö- ja kaavoitussopimuksista sekä maankäyttö- ja rakennuslain mukaisista kehittämiskorvauksista.

Kaupunkitilalautakunta 20.9.2023 § 11

Kiinteistöjohtajan esitys:
Päätetään kaupunginhallitukselle, että
a) kaupunki tekee ja allekirjoittaa As. Oy Unikkotie 12:n kanssa liitteenä olevan Maankäyttösopimuksen/ A. Kunnallistekniikan rakentamissopimus, kun asemakaavamuutosehdotus nro 002538 on ollut julkisesti nähtävillä edellyttäen, että kaavaehdotus ei olennaisilta osiltaan muutu kaavaehdotuksen nähtävillä olon johdosta,
b) valtuutetaan kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtaja hyväksymään sopimusvelvoitteiden siirron kolmannelle osapuolelle, ja
c) valtuutetaan kaupunkiympäristön toimialan lakimies allekirjoittamaan maankäyttösopimuksen sekä tekemään em. sopimukseen teknisluonteisia tarkennuksia.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:
- maankäyttösopimus
- liite A1: Sopimusalue

Täytäntöönpano: ote kaupunginhallitukselle

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot: tonttipäällikkö Armi Vähä-Piikkiö, puh 040 7337447
etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

[päivämäärä]
[asian VD-numero]

MAANKÄYTTÖSOPIMUS

[asemakaavan muutoksen pvm] päivätty asemakaavan muutos nro 002538, Unikkotie 10 ja 12 jäljempänä ”**Asemakaava**”).

Sopimus perustuu Vantaan [päätöksentekoelin] lainvoimaiseen päätökseen [päätösnumero].

Tähän sopimuskokonaisuuteen kuuluvat:

A. Kunnallistekniikan rakentamissopimus

SOPIMUKSEN TAUSTA JA TARKOITUS

Kaavamuutos alue sijaitsee Tikkurilan kaupunginosassa Unikkotien etelälaidalla Kielotien risteyksen molemmin puolin osoitteissa Unikkotie 10 ja 12. Alue rajautuu pohjoisessa Unikkotiehen, idässä ja lännessä viereisiin asuinkortteleihin sekä etelässä Krassitiehen ja Unikkopolkuun. Tällä hetkellä tonteilla sijaitsee neljä ja kuusikerroksiset asuinkerrostalot sekä niille kuuluvia piha- ja pysäköintialueita.

Asemakaavan muutoksen tavoitteena on mahdollistaa noin 14 000 k-m2 asuinrakentaminen. Suunnitelmissa on sijoittaa Unikkotie 10:een ja 12:ta seitsemän kerroksiset kerrostalot, joiden alimpiin kerroksiin sijoittuisi työpaikka- ja liitetiloja. Tonteilla nykyisin sijaitsevat asuinkerrostalot puretaan. Nykyisessä voimassa olevassa asemakaavassa alue on Unikkotie 10:n osalta yhdistettyä liike- ja asuinkerrostalojen korttelialuetta (ALK^2) sekä autopaikkojen korttelialuetta (all/55 20%) ja Unikkotie 12:ta osalta asuinkerrostalojen korttelialuetta (AK). Asemakaavan muutoksessa molemmat korttelialueet muuttuvat asuinkerrostalojen korttelialueiksi (AK), joiden alimpiin kerroksiin sijoittuu liiketiloja (kl).

Asemakaavaan liittyen As. Oy Unikkotie 12 sopimusalueeseen kuuluvan kiinteistön omistajana ja Vantaan kaupunki ovat sopineet alueen kunnallistekniikan rakentamisesta ja As. Oy Unikkotie 12 osallistumisesta kunnallistekniikan korvaukseen.

[päivämäärä]
[asian VD-numero]

A. KUNNALLISTEKNIIKAN RAKENTAMISSOPIMUS

1. Osapuolet

Vantaan kaupunki (Y-tunnus: 0124610-9)
Asematie 7, 01300 Vantaa
(jäljempänä ”**Kaupunki**”)

As. Oy Unikkotie 12 (Y-tunnus: (0364402-0)
c/o MTR-Isännöinti Oy, Neilikkatie 17, 01300 Vantaa
(jäljempänä ”**Hakija**”)

2. Sopimusalue ja tarkoitus

2.1 Sopimusalue koostuu Hakijan omistamasta kiinteistöstä 92-61-115-2. (jäljempänä ”**Sopimusalue**”). Sopimusalue on merkitty ohjeellisesti karttaliitteeseen (liite A1).

2.2 Kaupunki ja Hakija Sopimusalueen omistajana sopivat tällä sopimuksella maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 12 a luvun mukaisesti kunnallistekniikan rakentamisesta ja Hakijan osallistumisesta Sopimusaluetta palvelevan kunnallistekniikan rakentamisen Kaupungille aiheuttamiin kustannuksiin.

3. Kunnallistekniikan rakentaminen

3.1 Osapuolet toteavat, että Sopimusaluetta palveleva kunnallistekniikka on rakennettu.

3.2 Hakijan on Sopimusalueen suunnittelussa huomioitava kortteliin rajoittuvien katualueiden ja julkisen kaupunkitilan korkeusasemat. Hakijan tulee yhteistyössä Kaupungin kadut- ja puistot -palvelualueen kanssa yhteen sovittaa tontin ja ympäröivien katualueiden korkotasot ennen rakennusluvan hakemista. Sopimusalueen rakennustöiden yhteydessä sovitaan mahdollisten tilapäisten rakenteiden tai luiskajärjestelyjen toteutuksesta ja kunnossapidosta.

Osapuolet toteavat, että katualueen ja tontin rajakohta tulee saada sovitettua korkeusasemaltaan sekä materiaaleiltaan toimivaksi ja yhtenäiseksi kokonaisuudeksi. Hakija neuvottelee ja sopii katualueen ja tontin rajakohdan suunnittelusta, toteuttamisesta ja kustannusjaosta erikseen Kaupungin kadut- ja puistot -palvelualueen kanssa.

Katualueelle mahdollisesti sijoittuvat rakennusten perustus- ja muut rakenteet edellyttävät Kaupungin myöntämää erillistä sijoituslupaa.

3.3 Hakijan tulee hakea katualueella toimimiseen erillinen lupa Kaupungilta.

3.4 Hakija myöntää Kaupungille ilman erillistä korvausta luvan sijoittaa Sopimusalueelle kadun tai puiston rakentamisen vuoksi välttämättömät mm. katu- ja kuivatusrakenteet, maaleikkaus- ja pengerluiskat sekä ulkovalaisimet, mikäli niitä ei ole mahdollista kohtuullisilla kustannuksilla sijoittaa katu- tai puistoalueen puolelle. Hakija myöntää Kaupungille luvan myös Kaupungin hyväksymien ohjeiden mukaisten uusiomateriaalien käyttöön Sopimusalueelle ulottuvissa katurakenteissa. Kaikki em. rakenteet jäävät Kaupungin omistukseen ja kunnossapitoon. Edellä mainittujen rakenteiden tai laitteiden sijoittaminen tulee toteuttaa niin, ettei se aiheuta haittaa tai vahinkoa Sopimusalueelle suunnitellulle rakentamiselle.

3.5 Mikäli Asemakaavan toteuttaminen edellyttää johto-, kaapeli- tai viemärisiirtoja tai niiden suojaamista rakennustöiden ajaksi, Hakija suorittaa ne kustannuksellaan. Hakija sopii siirroista ko. johdon, kaapelin tai viemärin omistajan kanssa.

4. Osallistuminen yhdyskuntarakentamisen kustannuksiin

4.1 Hakija maksaa Kaupungille maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 91 a §:n mukaisena yhdyskuntarakentamisen kustannusten korvauksena (jäljempänä **”Korvaus”**) yhteensä **1.475.243 euroa**.

4.2 Korvaus erääntyy maksettavaksi Kaupungin lähettämiä erillisiä laskuja vastaan kahdessa erässä siten, että

- 1. erä määrältään **737.621,50 euroa** erääntyy välittömästi Asemakaavan voimaantullessa, ja
- 2. erä määrältään **737.621,50 euroa** erääntyy 12 kuukauden kuluttua Asemakaavan voimaantulon jälkeen.

4.3 Korvaus suoritetaan Kaupungin lähettämää erillistä laskua vastaan (maksuehto 14 pv netto, viivästyskorkoa peritään korkolain (633/1982) mukaisesti).

4.4 Maksamattomille maksuerille maksetaan Asemakaavan voimaantulosta lukien vuotuista korkoa ja kertynyt korko maksetaan ko. maksuerän maksamisen yhteydessä. Korko on 1,5 % lisättynä 6 kk euribor-korolla, kuitenkin vähintään 1,5 %.

5. Korvauksen tarkistus, mikäli toteutunut rakennusoikeus ylittää Asemakaavassa osoitetun rakennusoikeuden

5.1 Asemakaavassa Sopimusalueelle on osoitettu kaavakartan mukainen määrä rakennusoikeutta. Tontit on mahdollista jakaa ennen Asemakaavan toteutusta useiksi tonteiksi, jolloin tonttijaossa jokaiselle uudelle tontille merkitään tonttikohtainen rakennusoikeus.

5.2 Korvauksen perusteena on muiden seikkojen ohella Asemakaavassa syntynyt

rakennusoikeuden lisäys, jonka mukaisesta arvonnoususta 35 % maksetaan Korvauksena. Mikäli Sopimusalueelle myönnetään rakennuslupa siten, että lainvoiman saaneen uuden rakennusluvan mukainen rakennusoikeus on tietyn rakentamisen osalta suurempi kuin Sopimusalueelle Asemakaavassa osoitettu rakennusoikeus, sitoutuu Hakija ilmoittamaan tästä Kaupungille.

5.3 Hakija maksaa Sopimusalueen rakennusoikeuden lisääntymisestä koituneesta arvonnoususta 35 % Kaupungille Korvauksena. Arvonnousu lasketaan ko. tontille rakennettavan rakennuksen käyttötarkoituksien mukaisesti.

5.4 Kaupungin oikeus Korvauksen tarkistukseen ja perimiseen on voimassa viisi vuotta Asemakaavan voimaantulosta.

5.5 Mikäli Sopimusalueelle myönnetään rakennuslupa siten, että lainvoiman saaneen uuden rakennusluvan mukainen rakennusoikeus on tietyn rakentamisen osalta pienempi kuin Sopimusalueelle Asemakaavassa osoitettu rakennusoikeus, Korvausta ei tältä osin tarkisteta alaspäin.

6. Korvauksen vakuus

6.1 Hakija luovuttaa Kaupungille Korvauksen suorittamisen vakuudeksi **1.475.243 euron** suuruisen Kaupungin etukäteen hyväksymän vakuuden, jota vapautetaan, kun Korvausta suoritetaan tai sopimus lakkaa olemasta voimassa. Vakuus vapautetaan erissä siten, että vakuuden summa on aina maksamattoman Korvauksen suuruinen.

6.2 Vakuuden on oltava voimassa 31.12.2028 saakka.

6.3 Vakuus kuitataan vastaanotetuksi tämän maankäyttösopimuksen allekirjoituksin.

7. Asuntotuotannon rahoitus- ja hallintamuoto ja sopimussakko

7.1 Sopimusalueelle osoitettavasta uudesta asumisen rakennusoikeudesta vähintään 50 % on toteutettava vapaarahoitteisina omistusasuntoina.

7.2 Mikäli Hakija ei täytä edellä mainittua asuntotuotannon rahoitus- ja hallintamuotoa se on velvollinen maksamaan Kaupungille toteutetun rakennusoikeuden poikkeamasta **sopimussakkoa 200 euroa/k-m²**.

8. Asuntojen huoneistotyyppijakauma ja sopimussakko

8.1 Kaikissa Sopimusalueelle rakennettavissa asuntohankkeissa, jotka eivät ole erityisryhmille kohdennettuja tai erikseen kaupungin hyväksymiä erityiskohteita, asuntojen kokonaismäärästä (kpl) asuntohanketta kohden korkeintaan 30 % saa olla yksiöitä ja vähintään 30 % on oltava kolmioita tai suurempia asuntoja. Kunkin asuntotyypin osuus kokonaisasuntomäärästä pyöristetään lähimpään prosenttiin. Asuntohankkeeksi tulkitaan

sopimusalueella joko a) yksittäinen asuinrakennus tai b) korkeintaan sadan (100) asunnon asunto-osakeyhtiö tai kiinteistöosakeyhtiö, joka muodostuu useammasta rakennuksesta. Asuntojen huoneiksi lasketaan ainoastaan tilat, joista on ikkuna suoraan ulos.

8.2 Mikäli Hakija ei täytä edellä mainittua asuntotuotannon huoneistotyyppijakaumaa, se on velvollinen maksamaan Kaupungille poikkeamasta sopimussakkoa **50 000 euroa/asunto** sallittujen yksiöiden määrän (kpl) ylittävien ja sallittujen kolmioiden tai suurempien asuntojen määrän (kpl) alittavien asuntojen osalta.

9. Rakentamisen energiatehokkuus ja sopimussakko

9.1 Sopimusalueelle toteutettavien rakennusten suunnittelussa ja rakentamisessa on kiinnitettävä erityistä huomiota energiatehokkuutta parantaviin ratkaisuihin. Sopimusalueelle rakennettavien asuinkerrostalojen tulee täyttää A2018-energiatehokkuusluokalle asetetut vaatimukset siten, että E-luku alittaa tason 75 kWh/m²/vuosi.

9.2 Mikäli Yhtiö ei täytä edellä mainittua asuinrakennusten energiatehokkuusvaatimusta, se on velvollinen maksamaan Kaupungille sopimussakkoa jokaisesta asuinrakennuksesta, joka ylittää edellä mainitun energiatehokkuusvaatimuksen **50 euroa/k-m²**.

10. Keskitetty pysäköintiratkaisu

10.1 Kaupunki selvittää mahdollisuutta järjestää Sopimusalueella keskitetty pysäköinti Kaupungin määräysvallassa olevan yhtiön toimesta. Pysäköintiyhtiön perustamisesta ei ole tämän sopimuksen allekirjoitushetkellä tehty vielä Kaupungin osalta päätöksiä. Tarkoituksena on, että keskitetystä pysäköintiratkaisusta ja sen toteutuksesta tullaan sopimaan osapuolten kesken erillisellä sopimuksella.

11. Rakentamisaikataulu ja rakentamisvelvoite sekä sopimussakko

11.1 Selvyyden vuoksi todetaan, että Sopimusalueelle ei sovelleta rakentamisaikataulu- tai rakentamisvelvoitevaatimuksia.

12. Sopimusalueen maaperä ja jätteet

12.1 Hakija vastaa rakennushankkeen suunnitteluun liittyvien maaperätutkimusten suorittamisesta sekä maaperän edellyttämistä hankkeen toteuttamiseen liittyvistä rakenteellisista ratkaisuista.

12.2 Selvennyksenä todetaan, että osapuolet vastaavat mahdollisesta maaperän ja pohjaveden pilaantumisesta sekä jätteiden poistamisesta vain omistamillaan alueilla ja jäljempänä sovittavien esisopimuksien mukaisesti luovuttamiensa alueiden osalta.

13. Vesihuolto- ja sähköverkostoon liittyminen

13.1 Hakija on velvollinen liittämään Sopimusalueen ja sille toteutettavat uudisrakennukset kustannuksellaan Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä HSY:n omistamaan vesihuoltoverkostoon ja yleiseen sähköverkkoon liittymishetkellä voimassa olevin liittymisehdoin. Hakija on tutustunut liittymisehtoihin itsenäisesti.

14. Sopimuksen velvoitteiden siirto kolmannelle

14.1 Hakija sitoutuu ottamaan tämän sopimuksen sopimusehdot Sopimusaluetta koskeviin vastaisiin luovutuskirjoihin, kaikilta niiltä osin kuin sopimusvelvoitteita ei ole suoritettu luovutushetkellä. Hakija sitoutuu ilmoittamaan kirjallisesti vastaisista luovutuksista Kaupungille.

14.2 Hakija vastaa tämän sopimuksen velvoitteista siihen asti, kun Kaupunki on hyväksynyt sopimusvelvoitteiden siirron luovutuksensaajalle tai sopimusvelvoitteet ovat tulleet täytetyiksi. Jos Hakija ei ole siirtänyt velvoitteita edellä sanotulla tavalla, Hakija vastaa tämän sopimuksen velvoitteiden suorittamisesta myös luovutetun alueen osalta.

15. Sopimuksen voimaantulo

15.1 Tämä sopimus tulee voimaan heti, kun osapuolet ovat sen allekirjoittaneet ja osapuolilla on oikeus vaatia sopimusehtojen täyttämistä, kun Asemakaava on tullut voimaan.

15.2 Tämä sopimus lakkaa olemasta voimassa, ellei Vantaan kaupunginvaltuusto ole hyväksynyt Asemakaavaa 31.12.2025 mennessä.

15.3 Selvennyksenä todetaan, että mikäli Vantaan kaupunginvaltuusto on 31.12.2025 mennessä hyväksynyt Asemakaavan, mutta siitä on valitettu, pysyy tämä sopimus voimassa. Mikäli valitusviranomainen on lainvoimaisella päätöksellä hyväksynyt valituksen siten, että Asemakaava ei tule voimaan miltään osin, tämä sopimus lakkaa olemasta voimassa.

15.4 Osapuolet eivät esitä tämän sopimuksen raukeamistapauksissa minkäänlaisia korvausvaatimuksia.

16. Sopimuksen muuttaminen ja sopimuksen pätemättömyys

16.1 Mikäli olosuhteissa tapahtuu tämän sopimuksen allekirjoittamisen jälkeen huomattavia muutoksia, joiden takia sopimusta on tarkistettava, pysyy tämä sopimus voimassa, mutta osapuolet sitoutuvat neuvottelemaan tarkistuksista erikseen. Tällainen huomattava muutos voi olla esimerkiksi Asemakaavan oleellinen muuttuminen tai Asemakaavan voimaan tuleminen osittain vain tiettyjen alueiden osalta.

16.2 Kaikista muutoksista tähän sopimukseen sovitaan kirjallisesti ja osapuolet allekirjoittavat muutossopimuksen.

16.3 Mikäli jotakin tämän sopimuksen ehtoa pidetään pätemättömänä, mitättömänä tai täytäntöönpanokelvottomana, sen ei katsota vaikuttavan sopimuksen muiden ehtojen pätevyyteen. Osapuolet sitoutuvat tällaisessa tilanteessa neuvottelemaan uudesta sopimusehdosta, joka korvaisi pätemättömän, mitättömän tai täytäntöönpanokelvottoman sopimusehdon ja joka mahdollistaa sopimuksen tarkoituksen toteutumisen. Osapuolet sitoutuvat noudattamaan tämän sopimuksen määräyksiä mahdollisesta pätemättömyydestä huolimatta.

17. Erimielisyyksien ratkaiseminen

17.1 Tämän sopimuksen tulkinnasta syntyvät erimielisyydet, joista osapuolet eivät pääse yhteisymmärrykseen, ratkaistaan Itä-Uudenmaan käräjäoikeudessa.

17.2

[päivämäärä]
[asian VD-numero]

Tätä sopimuskokonaisuutta on laadittu kolme yhtäpitävää kappaletta, yksi kullekin osapuolille ja yksi kaupanvahvistajalle.

Vantaalla, [sopimuspvm numeraalein]

VANTAAN KAUPUNKI	**AS. OY UNIKKOTIE 12**
_____	_____
[lakimiehen nimi]	[hakijan allekirjoittajan nimi]
lakimies	

LIITTEET

Liite A1	Sopimusalue
Liite B1	Kartta luovutettavasta määräalasta

KAUPANVAHVISTUS

Kaupanvahvistajana todistan, että lakimies [lakimiehen nimi] Vantaan kaupungin puolesta ja [hakijan allekirjoittajan nimi] As. Oy Unikkotie 12 puolesta ovat allekirjoittaneet esisopimuksen ja että he ovat olleet yhtä aikaa läsnä esisopimusta vahvistettaessa. Olen tarkistanut allekirjoittajien henkilöllisyyden ja todennut, että esisopimus on tehty maakaaren 2 luvun 1 §:ssä säädetyllä tavalla.

Vantaalla, [sopimuspvm numeraalein]

_____

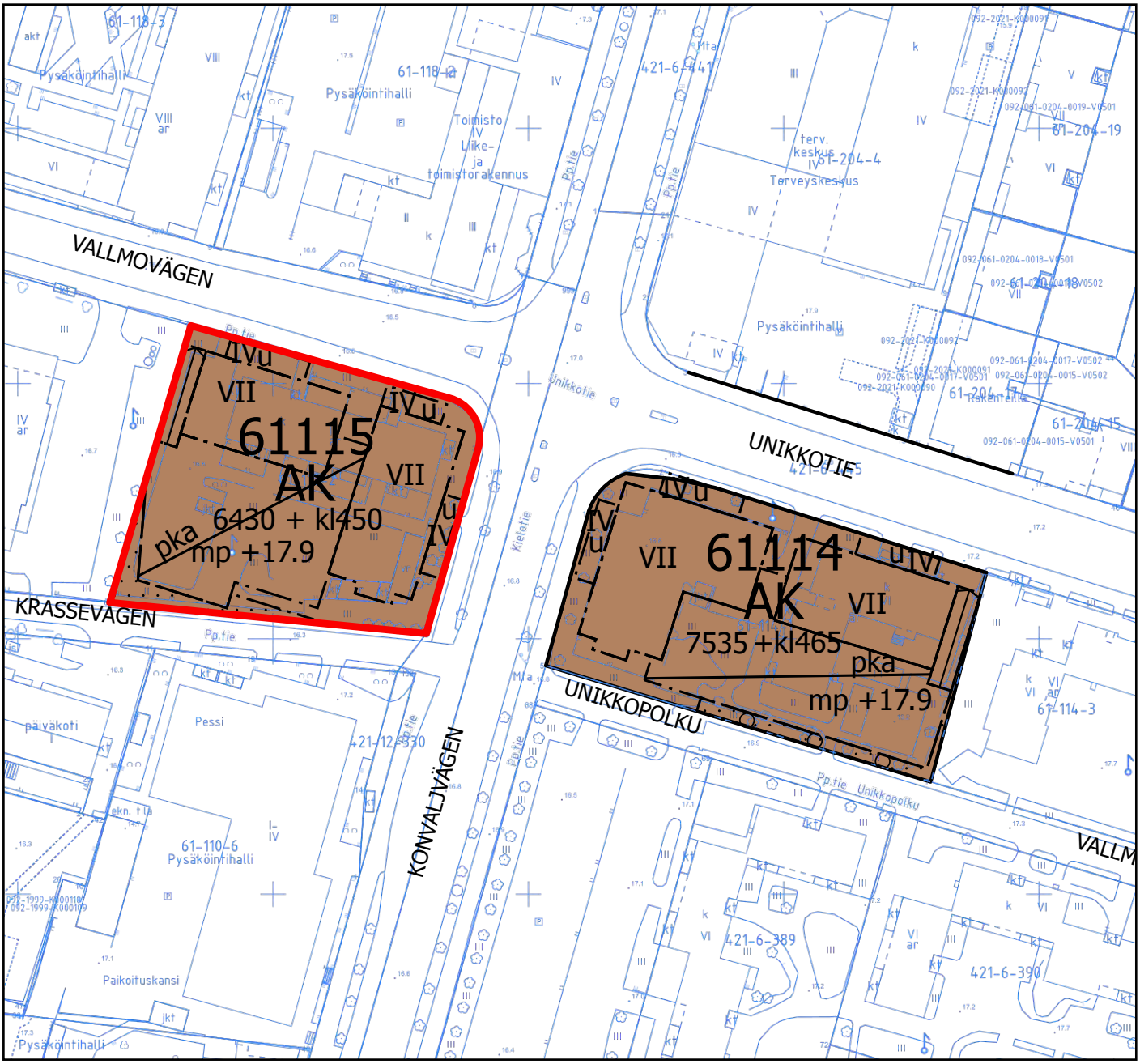

SOPIMUSALUE
(Rajattu punaisella)

Unikkotie 12

Asemakaavan muutos 002538

Kaupunginosa
61 TIKKURILA

12 § Lausunto Uudenmaan ELY-keskuksen tienpidon ja liikenteen suunnitelmasta 2024–2027 / HW

VD/4648/00.04.03/2023

HW/MH/EP/JS

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus pyytää Vantaan kaupungilta lausuntoa vuosille 2024–2027 laaditusta tienpidon ja liikenteen suunnitelmasta. Suunnitelma päivitetään vuosittain ja se kattaa Uudenmaan ELY-keskuksen toimialueen kolme maakuntaa (Uusimaa, Kanta-Häme ja Päijät-Häme). Suunnitelmassa kuvataan alueen tienpidon, talouden ja toiminnan reunaehdot sekä painopisteet ja siinä on esitetty toimenpiteet, jotka todennäköinen tuleva perustienpidon rahoitus toimialueella mahdollistaa. Suunnitelmassa ei esitetä isompia useiden miljoonien eurojen kehittämishankkeita, joiden toteutus vaatii eduskunnan myöntämää erillisrahoitusta.

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen tienpidon ja liikenteen suunnitelma vuosille 2024–2027 on valmistunut. Suunnitelma on laadittu vain sähköisessä muodossa ja se on luettavissa kokonaisuudessaan internetosoitteessa www.tienpidonsuunnitelma.fi.

Mahdolliset lausunnot ja kommentit suunnitelmasta on pyydetty toimittamaan 31.10.2023 mennessä Uudenmaan ELY-keskuksen kirjaamoon sähköpostiosoitteeseen kirjaamo.uusimaa@ely-keskus.fi, jolloin ne voidaan ottaa huomioon laadittaessa seuraavia suunnitelmia.

Talous ja toimintaympäristö

Päällystäminen on korjaamisessa suurin kuluerä ja Uudenmaan ELYn alueella kevään 2023 päällystyskilpailutuksissa hintataso on ollut selittämättömän korkea. Vuodelle 2023 päällystämiseen saatujen määrärahojen ostovoima on heikentynyt merkittävästi jopa edeltävään vuoteen verrattuna, jolloin mm. öljyn kallistuminen nosti merkittävästi päällystämisen hintaa. Kustannustason nousun takia Uudenmaan ELYn päällystysohjelma jää kuluvana vuonna ennätyksellisen lyhyeksi noin 360 ajoratakilometriin eli alle puoleen sellaisesta tasosta, jolla korjausvelan taso pystyttäisiin pitämään edes ennallaan. Niukassa rahoitustilanteessa on tärkeää pystyä kohdistamaan vähät resurssit tärkeimpiin kohteisiin. Uudenmaan ELYssä on kehitetty viime vuosina tieverkon merkittävyysluokittelua työkaluksi tärkeimpien tiejaksojen tunnistamiseen ja merkittävyysluokitusta käytetään apuna erityisesti korjaustoimien kohdistamisessa. Korjausvelka kasvaa tänä vuonna erityisesti alemmalla tieverkolla. Pääväylien kunto pyritään varmistamaan.

Perustienpidon rahoituksella hoidetaan valtion omistaman maantieverkon tienpito lukuun ottamatta isoja kehittämisinvestointeja, joista vastaa Väylävirasto. Päätöksentekoa rahoituksen kohdistamisesta ja toteutettavista hankkeista ohjaavat Uudenmaan ELYn strategia ja Uudenmaan ELYn strategiset liikenteen linjaukset, joiden keskeisenä tavoitteena on tarjota toimiva liikennejärjestelmä ja turvallinen tieverkko elinkeinoelämän ja kansalaisten tarpeisiin. Valtaosa perusväylänpidon rahoituksesta kuluu tiestön kunnossapitoon eli hoitoon ja korjauksiin. Suunnittelun rahoituksella pystytään tekemään ELY-keskuksen perustehtäviin kuuluvaa liikennejärjestelmätyötä ja siihen liittyviä suunnitelmia. Väyläviraston keskitetyn suunnitteluohjelman kautta voidaan käynnistää isompia väylien aluevaraus-, yleis- ja tiesuunnitelmia.

ELYn perusväylänpidon rahoituksen heilahtelut näkyvät erityisesti tieverkon parantamisessa ja vuosi 2023 on tarpeisiin nähden hyvin niukka. Väyläviraston investointiohjelman perusväylänpidon parantamishankkeiden toteuttamiseen ei tälle vuodelle kohdennettu lainkaan uutta rahoitusta. Isoista kehittämisinvestoinneista Vantaalla on käynnissä Kehä III:n parantaminen Askiston kohdalla. Uudenmaan ELY-keskuksen vuoden 2023 hankkeista seitsemän sijoittuu Vantaalle:

- jalankulun ja pyöräilyn hanke: Mt 140 jalankulku- ja pyörätien parantaminen ja liikenneturvallisuuskohteet välillä Kyytitie–mt 1521, Vantaa ja Sipoo
- siltojen peruskorjaukset: Kt 50 Erikasin risteyssilta S U-3264, Kt 50 Erikasin risteyssilta N U-1264, Kt 50 Pakkalan risteyssilta U-1342, Mt 120 Pienlammen silta U-259, Mt 130 Lepsämäjoen silta U-544 sekä
- putkisillan korjaus: Mt 120 jalankulku- ja pyörätie Pikkujärven silta U-5329.

Maanteiden päivittäinen hoito on merkittävin kunnossapidon erä vuositasolla. Kustannustason arvioidaan pysyvän viime vuosien tasolla, mutta vuosivaihtelu voi olla suurta eri toimenpiteiden välillä, koska sää vaihtelee vuosittain. Siltojen korjausten määrärahat ovat kuluvana vuonna edellisvuosien tasolla. Siltojen ja putkisiltojen materiaaleista erityisesti teräksen hintakehitys vaikuttaa korjattavien kohteiden määrään.

Toiminta ja tavoitteet

Uudenmaan ELY-keskuksen liikenteen strategisissa painotuksissa kuvataan ELY-keskuksen roolia ja tehtäväkenttää omalla toimialueellaan. Liikenteen strategiset painopisteet on Uudenmaan ELYssä jaettu neljään osa-alueeseen:

- Kestävä liikenne: Kestävällä liikenteellä hillitsemme ilmastonmuutosta ja turvaamme terveellisen elinympäristön
- Elinvoimaa alueelle: Saavutettavuudella mahdollistamme alueen elinvoimaisuuden
- Turvallinen liikenne: Turvallinen liikenne syntyy yhteistyöllä ja tienpidon voimin
- Aktiivinen yhteistyö ja ennakoiva vuorovaikutus: Olemme luotettava kumppani sidosryhmillemme ja toimimme avoimessa vuorovaikutuksessa tienkäyttäjien kanssa.

Painopistealueille on määritelty konkreettisia toimenpiteitä, joilla täsmennetään ja havainnollistetaan strategiaa tukevia tehtäviä.

Suomen ensimmäinen valtakunnallinen liikennejärjestelmäsuunnitelma hyväksyttiin valtioneuvostossa keväällä 2021. Suunnitelma linjaa liikennejärjestelmän kehittämistä myös alueellisella tasolla. Suunnitelman tavoitteet korostavat kestävää liikkumista etenkin kaupunkiseuduilla, koko Suomen saavutettavuutta sekä liikennejärjestelmän tehokkuutta. Alkaneella hallituskaudella valtakunnallinen liikennejärjestelmäsuunnitelma päivitetään. Suunnitelman tavoitteita toteutetaan väyläverkon investointiohjelmalla, perussuunnitelmalla ja suunnitteluohjelmalla, joiden vuosittaisesta päivittämisestä vastaa Väylävirasto. Monet näiden sisältämistä hankkeista toteutetaan yhdessä valtion ja kuntien kesken. Alueellisessa liikennejärjestelmätyössä ELY-keskuksen tehtävänä on varmistaa valtakunnallisten

tavoitteiden toteutuminen, tieverkon pitkäjänteinen kehittäminen sekä liikenteen turvallisuus-, sujuvuus- ja ympäristöhaittojen minimointi.

Liikenneturvallisuuden parantaminen on tärkeä läpileikkaava tavoite kaikessa tienpidossa. Tämä koskee kaikkea toimintaa alkaen liikennejärjestelmäsuunnittelusta edeten aina maanteiden ja tieympäristön parantamiseen sekä ylläpitoon ja hoitoon asti. ELY-keskus toteuttaa erillisiä liikenneturvallisuustoimenpiteitä perustuen mm. toimenpidekohtaisiin selvityksiin ja laadittuihin tarvekoreihin. Ensisijaisia ovat kustannustehokkaat toimenpiteet, jotka parantavat jalankulun ja pyöräilyn turvallisuutta ja helppoutta sekä edistävät joukkoliikenteen käyttöä.

Suunnittelulla puolestaan varaudutaan tulevaisuuteen ja Uudenmaan ELY-keskuksen alueella on hyvin paljon tarpeita tieverkon kehittämiseen ja parantamiseen. Merkittävä osa näistä toimenpidetarpeista esitetään priorisoituina alueen liikennejärjestelmäsuunnitelmissa tai kestävän ja turvallisen liikkumisen suunnitelmissa. Rahoitus ratkaisee, mitä lopulta voidaan toteuttaa. Uudenmaan ELY-keskuksen merkittävimmistä käynnissä olevista tai alkavista hankesuunnittelukohteista Vantaalle sijoittuu:

- Vt 3 parantaminen välillä Kannelmäki – Kaivoksela ja Kuninkaantammen eritasoliittymä, tiesuunnitelma
- Vt 7 Länsimäen vaihtopysäkit ja Kehä III eritasoliittymä Vantaalla, tiesuunnitelma
- Kehä III, useamman suunnittelukohteen kokonaisuus TEN-T -osuudella, kehittämisselvitys ja aluevaraussuunnitelma
- Kehä III välillä Ala-Tikkurila – Kalkkikallio (Puistolan sillat), tiesuunnitelma

Uusista suunnittelutarpeista Vantaalle sijoittuu mm. tiesuunnitelmat Vt 4 välillä Kehä III – Kulomäentie sekä mt 152 (Kehä IV). Pienempiä suunnittelukohteita ovat esimerkiksi vuosittaisessa tienpidon ja liikenteen suunnitelmassa esitettävät tärkeimmät hanketarpeet, MAL-sopimuksissa sovitut hankkeet sekä muuta erillisrahaa budjetista saaneet pienet kohteet. Suunnittelutarpeita aiheuttavat myös muiden toimijoiden suunnitteluhankkeet, jotka tavalla tai toisella liittyvät maantieverkkoon. Käynnissä olevista hankkeista tällainen on esimerkiksi Vantaan ratikka.

Tieverkon kunnossapidon osalta talvi 2022–2023 haastoi tienpitoa suurilla lumimäärillä. Lisäksi lämpötilojen vaihtelu muutaman plusasteen sekä pienen pakkasen välillä johti päällysteiden kunnon romahtamiseen ja todella suureen paikkaustarpeeseen. Ilmastonmuutokseen liittyvät ilmiöt edellyttävät erityisesti teiden kuivatusjärjestelmien toimivan hyvin ja poikkeaviin tilanteisiin varautumista on parannettava jatkuvasti.

Hankkeet

Vantaan osalta kiireellisimmissä hanketarpeissa suunnitelmakaudella 2024–2027 on esitetty:

- liikenneturvallisuushanke: Vt 3 välillä Kehä I - Kehä III, kaiteiden kunnostus
- raskaan liikenteen kohde: Vt 3 rekkaparkki mt 132 liittymään (Klaukkalan ohikulkutie / Lamminsuon eritasoliittymä)
- meluntorjuntahanke: Vt 4 Metsola - Jokivarsi, meluntorjunta sekä

- siltojen peruskorjaushankkeet: Vt 4 Käärmeporttien risteyssilta B U-1872, Vt 4 Käärmeporttien risteyssilta C U-3872, Vt 4 Käärmeporttien risteyssilta A U-1871, Vt 4 Sienipuiston risteyssilta U-1873 ja Vt 4 Porttisuon risteyssilta U-1874.

Vantaan kaupungin hallintosäännön 8 luvun 1 §:n kohdan 2 mukaan kaupunginhallitus päättää kaupungin puhevallan käyttämisestä sekä esitysten ja lausuntojen antamisesta ulkopuolisille.

Kaupunkitilalautakunta 20.9.2023 § 12

Kaupungininsinöörin esitys:
Päätetään esittää kaupunginhallitukselle liitteen mukaisen lausunnon antamista Uudenmaan ELY-keskukselle.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Liite:
- Vantaan kaupungin lausunto Uudenmaan ELY-keskuksen tienpidon ja liikenteen suunnitelmasta 2024–2027

Täytäntöönpano: Ote kaupunginhallitukselle

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:
liikenneinsinööri Joonas Stenroth, puh. 050 302 9278,
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

Lausunto Uudenmaan ELY-keskuksen tienpidon ja liikenteen suunnitelmasta 2024–2027

Uudenmaan ELY-keskuksen liikenteen strategisissa painotuksissa on kuvattu ELY-keskuksen roolia ja tehtäväkenttää heidän omalla toimialueellaan. Painopisteiden osa-alueet ovat hyviä lähtökohtia kaikelle toiminnalle ja ne ovat myös linjassa Vantaan kaupungin oman strategian ja ohjelmien kanssa. Erityisesti kestävä liikenne ja liikkuminen ovat entistä tärkeämpiä sekä ilmastonmuutoksen hillinnän että resurssiviisauden kannalta. Kestävillä kulkumuodoilla liikkuessa korostuu yhteyksien jatkuvuus, infrastruktuurin laatu sekä matkaketjujen toimivuus. Näiden kehittämisessä yhteistyö ELY-keskuksen ja kuntien välillä on tärkeää, koska infran parantaminen kokonaisvaltaisesti edellyttää toimenpiteitä sekä kaupungin kaduilla että ELY:n teillä. Hyviä esimerkkejä tällaisesta yhteistyöstä ovat muun muassa Kestävän liikkumisen laatukäytävän esisuunnitelma Vihdintielle sekä vuoden 2023 jalankulun ja pyöräilyn hanke: Mt 140 jalankulku- ja pyörätien parantaminen ja liikenneturvallisuuskohteet välillä Kyytitie–mt 1521. Kaupunki on tekemässä sopimusta ELY-keskuksen kanssa maantien 140 parantamisesta yhteishankkeena.

Uudenmaan ELY-keskuksen toimialueen tieverkon pituus on noin 12 % koko maan tiestöstä, mutta siellä syntyy kolmannes koko maan liikennesuoritteesta. Myös raskaan liikenteen osuus on alueella poikkeuksellisen suuri, noin neljäsosa koko maan kuljetussuoritteesta. Toimialueella sijaitsevat Suomen vilkasliikenteisimmät tiet ja alueella on valtaosa Suomen elinkeinoelämän toimijoista. Helsinki–Vantaa on maan tärkein kansainvälinen lentoasema. Samalla se on tärkeä logistinen solmukohta myös rahtiliikenteelle.

Ottaen huomioon Uudenmaan ELY:n vastuulla olevan alueen laajuuden, merkityksen koko Suomen elinvoiman kehittymisen kannalta sekä väylien vilkasliikenteisyyden Vantaan kaupunki esittää huolensa sekä Uudenmaan ELY-keskuksen tienpidon rahoituksen tasosta että investointihankkeiden kokonaisrahoitustasosta. Pelkästään päällystyskustannusten nousu aiheuttaa haasteita tienpidolle ja on vaikuttanut myös kaupungin kustannuksiin samalla tavalla. Tieverkon tienpidon rahoituksen tasoa on saatava nostettua korjausvelan kääntämiseksi laskuun. Tämä on tärkeää, jotta tieverkko säilyy sekä liikennöitävä että turvallisena. Hankkeiden osalta esimerkiksi liikenneturvallisuuden kehittäminen ja kestävän liikkumisen edistäminen vaativat hyvien tavoitteiden lisäksi myös toimia ja rahoitusta. Tämä koskee investointihankkeiden lisäksi lausunnolla olevan ohjelman ulkopuolisia hankkeita, erityisesti alemmalla tieverkolla.

Vantaan kaupunginvaltuusto päätti kokouksessaan 22.5. Vantaan ensimmäisen pikaraitiotielinjan toteuttamisesta. Valtuuston päätöksen mukaisesti Vantaan ratikan rakentaminen voi alkaa kuitenkin vasta, kun valtion rahoitusosuus on varmistunut. Valtion MAL-avustuksella on yleisesti katettu 30 prosenttia pikaraitiotiehankkeiden kokonaiskustannuksista ja rahoitusosuuden odotetaan varmistuvan MAL-sopimuksen myötä alkusyksystä 2023. Vantaan ratikalla on valtion

Vantaan kaupunki, Vanda stad
Kirjaamo, Registraturen
PL 1100, PB 1100
01030 Vantaan kaupunki, Vanda stad

Puhelin (vaihde), Telefon 09 83911
kirjaamo[at]vantaa.fi
www.vantaa.fi

Y-tunnus, FO-nummer 01246109
ID 2798354

tieverkolla useita vaihtopysäkkejä (vt 7, vt 4 ja kt 45), joiden toteuttaminen raitiotien rakentamisen yhteydessä on tärkeää. Vantaan kaupungin näkemyksen mukaan vaihtopysäkkien kustannukset kuuluvat täysin valtiolle, koska kaikki vaihtopysäkkeihin liittyvät katujärjestelyt toteutetaan jo osana Vantaan ratikkaa.

Vantaalle suunnitelmakaudella 2024–2027 sijoittuvista Uudenmaan ELY-keskuksen hankkeista Lahdenväylän Vt 4 Metsola – Jokivarsi meluntorjunta on Vantaan kannalta erittäin tärkeä hanke ja kaupunki vaatii tämän hankkeen toteuttamista välittömästi suunnitelmakauden alussa. Hankkeen tärkeys on todettu jo kauan sitten ja hanke on odottanut toteutustaan vuosien ajan sisältyen jo useaan aiempaan Uudenmaan ELY-keskuksen tienpidon ja liikenteen suunnitelmaan. Se on Vantaan meluntorjuntakohteista tärkein ja sisältyy Väyläviraston Maanteiden meluntorjunnan toimintasuunnitelma 2023–2028 -luonnokseen. Vantaan kaupunki on jo teettänyt Vt 4 Metsola – Jokivarsi melunsuojauksesta rakennussuunnitelmat ja varautunut osallistumaan hankkeeseen omalta osaltaan omassa budjetissaan. Käynnissä olevista hankesuunnittelukohteista tiesuunnitelma: Kehä III välillä Ala-Tikkurila – Kalkkikallio on tärkeä kohde Vantaan ratikan ja myös Kuusikon meluntorjunnan kannalta. Kaupunki kannattaa hankkeen pikaista toteuttamista tiesuunnitelman valmistuttua.

Hämeenlinnanväylän valtatien 3 ja maantien 132 liittymään suunnitellaan raskaan liikenteen palvelualuetta, joka on MAL-sopimuksen 2021–2030 mukainen hanke. Valtio on laatimassa alueelle tiesuunnitelmaa yhteistyössä Vantaan kaupungin kanssa ja kaupungin näkemyksen mukaan valtion vastuulle kuuluu alueen maanomistuksen hankkiminen. Vantaalla on hankkeessa keskeinen rooli puolestaan maankäyttö- ja rakennuslain mukaisen kaavoituksen laatijana ja kaupunki varautuu alueen toteutukseen omalta osaltaan MAL-sopimuksen mukaisesti.

Siltojen peruskorjaushankkeiden osalta on hyvä tehdä yhteistyötä erityisesti hankkeiden ajoitusten kanssa. Siltojen korjaushankkeet aiheuttavat usein häiriöitä liikenteelle ja joissain tapauksissa liikenne siirtyy kiertoreiteille. Yhteistyöllä ja hankkeiden ajoituksista sopimalla voidaan mahdollisesti välttää tilanteita, joissa kiertoreiteillä olisi samaan aikaan tekeillä katuhankkeita.

VANTAAN KAUPUNGINHALLITUS

13 § Yleisten alueiden käytöstä veloitettavia maksuja koskevan taksan tarkistaminen 2023 / HW

VD/4713/02.03.00.00/2023

HW/JI/JA/JT

Esitetään hyväksyttäväksi muutokset yleisten alueiden käytöstä veloitettaviin maksuihin 1.10.2023 alkaen. Muutosten tarkoituksena on taksan laajentaminen käsittämään käyttötapauksia, joihin taksa ei ole aiemmin soveltunut. Lisäksi taksa pyritään muuttamaan selkeämmäksi ja yksinkertaisemmaksi.

Vantaan kaupungin tekninen lautakunta hyväksyi päätöksellään 13.10.2015 § 8 yleisten alueiden käyttöä koskevan taksan, joka pohjautui pääkaupunkiseudulla yhteisesti sovittuun taksamalliin. Taksa otettiin käyttöön 1.1.2016 ja sitä tarkistettiin kaivu- ja käsittelymaksujen osalta 4.11.2020.

Käyttöönoton jälkeen saatujen kokemusten perusteella taksassa on todettu muutostarpeita. Monissa käyttötapauksissa nykyisen taksan soveltaminen on ollut haastavaa, eikä moneen toistuvaan käyttötapaukseen ole ollut soveltuvaa maksua. Esitetyillä muutoksilla taksa laajennetaan kattamaan nämä käyttötapaukset, jotta taksan soveltaminen on paremmin perusteltua ja vähemmän tulkinnanvaraista. Lisäksi taksaa pyritään selkeyttämään ja yksinkertaistamaan muuttamalla joitakin veloitusperusteita sekä poistamalla käyttämättömiä maksuja.

Uusina maksuina taksaan on lisätty alueenkäyttömaksut matkaviestintukiasemia, laitetiloja, mainospilareita ja yleisluontoista harrastustoimintaa varten. Rakentamattomien alueiden käytölle on lisätty erillinen maksu. Kaupungin sähköverkon käytölle on määritetty kiinteä kuukausimaksu. Erilaiset myyntitoiminnan maksut on yhdistetty tilapäisen myyntitoiminnan taksaksi, joka on joko kiinteä kuukausimaksu tai pinta-alaan perustuva vuorokausimaksu.

Lisäksi taksaan on sisällytetty huomautusmaksu hallinnan loukkauksesta. Maksun avulla pyritään puuttumaan tehokkaammin luvattomaan maankäyttöön katu- ja puistoalueilla. Jos hallinnan loukkaaja ei lopeta luvatonta maankäyttöä kaupungin antamasta kehotuksesta huolimatta, voidaan häneltä veloittaa 420 euron suuruinen huomautusmaksu. Maksu muodostuu kaupungille syntyvistä todellisista kustannuksista. Kustannukset koostuvat selvitys- ja valmistelutyöstä sekä paikalla tehdyistä tarkastuskäynneistä (yhteensä 6 h × 70,00 €/h). Espoon kaupunki otti vastaavan maksun käyttöön 1.1.2023 alkaen.

Vantaan kaupungin hallintosäännön 9 luvun 4 §:n kohdan 8 mukaan kaupunkitilalautakunta tehtäväalueellaan päättää kaupungin ulkopuolelle tarjottavien palveluiden ja tuotteiden periaatteista ja hinnoitteluperusteista.

Kaupunkitilalautakunta 20.9.2023 § 13

Kaupungininsinöörin esitys:
Päätetään hyväksyä liitteen mukaiset yleisten alueiden käytöstä veloitettavat maksut 1.10.2023 alkaen.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:

- Yleisten alueiden käytöstä veloitettavat maksut 1.10.2023 alkaen

Täytäntöönpano: Kadut ja puistot

Muutoksenhakuohje: 1. Oikaisuvaatimus kaupunkitilalautakunnalle

Lisätiedot:
katuvalvontapäällikkö Jukka Anttila, 0400 605 294,
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

16.8.2023

Yleisten alueiden käytöstä veloitettavat maksut 1.10.2023 alkaen

1. Alueenkäyttömaksujen periaatteet

Alueenkäyttömaksu perustuu käyttöön otettavan alueen kokoon, sijaintiin sekä käyttöaikaan ja -tarkoitukseen, ellei taksassa ole toisin mainittu. Alueenkäyttömaksu veloitetaan koko siltä ajalta, jonka käyttöön otettava alue on rajattuna pois yleisestä käytöstä.

Vuorokausiperusteisissa maksuissa vuorokaudella tarkoitetaan kalenterivuorokautta, eli 24 tunnin ajanjaksoa alkaen keskiyöstä kello 0.00 ja päättyen seuraavaan keskiyöhön kello 0.00.

Alueenkäytön kohdistuessa kahden vuorokauden puolelle, mutta alittaessa kuitenkin yhtämittaiselta kestoltaan 12 tuntia, peritään alueenkäyttömaksu vain yhden vuorokauden osalta.

Alueenkäytön estyessä ennakoimattomista syistä (force majeure) tarkastellaan alueenkäyttömaksujen huojennukset tapauskohtaisesti.

Luvan voimassaoloon voidaan tehdä käytön aikana tarkentavia muutoksia (esimerkiksi jatkoaika). Jatkoajalta peritään alueenkäyttömaksu sen keston mukaisesti.

2. Arvonlisävero ja laskutus

Taksaan merkityt hinnat on esitetty arvonlisäverottomina (alv 0 %).

Ilmoituksen käsittelyyn ja hankkeiden valvontaan liittyvät maksut sekä laiminlyönneistä perittävät maksut ovat viranomaistoimintoja, eikä niistä peritä arvonlisäveroa.

Yleisellä alueella tehtävien töiden, kuten kaivutyömaiden, rakennustyömaiden, ja nostotyömaiden alueenkäyttömaksuista ei peritä arvonlisäveroa.

Muiden yleisellä alueella toteutettavien luvanvaraisten hankkeiden alueenkäyttömaksuihin lisätään voimassa oleva arvonlisävero, ellei toisin ole mainittu.

Maksujen laskuttamisessa noudatetaan kaupungin voimassa olevia yleisiä laskutusohjeita. Maksut laskutetaan päätöksen antamisen jälkeen, paitsi kaivuluvissa, joissa laskutus tapahtuu hankkeen valmistumisen jälkeen kirjattavan toteutuneen työajan mukaisesti. Pitkäaikaisissa alueenkäyttöluvissa laskutus tapahtuu kalenterivuosittain, ellei toisin sovita.

3. Alueenkäyttömaksujen maksuluokat

Maksuluokat perustuvat kaduille ja viheralueille määriteltyihin kunnossapitoluokituksiin. Maksuluokkien rajalle sijoittuvissa hankkeissa alueenkäyttömaksu määräytyy pääsääntöisesti kalliimman maksuluokan mukaan.

Maksuluokkaan 1 kuuluvat kunnossapitoluokan 1 katualueet sekä kunnossapitoluokan R1 puistot ja katuviheralueet.

Maksuluokkaan 2 kuuluvat kunnossapitoluokan 2 katualueet sekä kunnossapitoluokkien R2, R3, R4 ja A puistot ja katuviheralueet.

Maksuluokkaan 3 kuuluvat kunnossapitoluokan 3 katualueet sekä kunnossapitoluokkien M ja S puistot ja katuviheralueet.

Keskeisillä alueilla sijaitsevat torialueet, kävelykadut ja muut näihin verrattavat kohteet katsotaan kuuluviksi maksuluokkaan 1.

4. Maksuvapautukset

Maksuvapautus voidaan myöntää, jos hanke on julkishallinnon järjestämää tai yleishyödyllistä ja maksutonta toimintaa. Tällaisia ovat esimerkiksi:

- Vantaan kaupungin omat hankkeet
- Ministeriöiden sekä valtionvirastojen ja -laitosten tutkimushankkeet
- Vaaleihin liittyvät yleisötilaisuudet vaalimainonta-aikana
- Poliisin, pelastustoimen tai puolustusvoimien harjoitukset
- Oppilaitosten, yhdistysten tai järjestöjen yleishyödyllinen toiminta
- Urheiluseurojen ja -järjestöjen pelivuorot puistokentillä
- Lyhytkestoiset liikennejärjestelyt perhetapahtumien vuoksi

Maksuvapautukset käsitellään tapauskohtaisesti.

5. Viranomaismaksut

5.1. Käsittely- ja tarkastusmaksu

Kaupunki perii hakemuksen käsittelystä sekä työn valvonnasta kunnalle aiheutuviin kustannuksiin perustuvan maksun. Maksun suuruus määritellään hankkeen vaatimien valvontakäyntien perusteella. Maksu veloitetaan vain kerran hanketta kohden.

Käsittelymaksu on **70 euroa**, sisältäen hakemuksen käsittelyn sekä yhden valvontakäynnin.

Tarkastusmaksu on **210 euroa**, sisältäen hakemuksen käsittelyn ja kolme valvontakäyntiä.

5.2. Valvontamaksu ylimääräisestä valvontakäynnistä

Jos kohteessa joudutaan tekemään hakijan toiminnan seurauksena ennakoimattomia ylimääräisiä valvontakäyntejä, veloitetaan näistä kaupungille syntyneiden todellisten kulujen osalta valvontamaksu **70 € per käynti**.

5.3. Laiminlyöntimaksu luvan ehtojen rikkomisesta

Jos hakija rikkoo kaupungin myöntämän alueenkäyttöluvan ehtoja tai työhön liittyvän ilmoitusvelvollisuutensa, annetaan hakijalle ensin huomautus sekä määräys korjaavista toimenpiteistä.

Jos hakija ei huomautuksen saatuaan ryhdy korjaaviin toimenpiteisiin, veloitetaan tältä luvan ehtojen laiminlyöntimaksuna **500 €**. Laiminlyöntimaksu voidaan määrätä erikseen jokaista havaittua rikkomusta kohden.

Jos hakija ei edelleenkään ryhdy kohtuullisena pidettävässä ajassa korjaaviin toimenpiteisiin, voidaan laiminlyöntimaksu määrätä uudelleen.

5.4. Huomautusmaksu hallinnan loukkauksesta

Jos kaupunki havaitsee maa-alueidensa luvatonta käyttöä (hallinnan loukkaus), annetaan hallinnan loukkaukseen syyllistyneelle kehotus korjaaviin toimenpiteisiin.

Jos hallinnan loukkaaja ei ryhdy kehotuksen saatuaan korjaaviin toimenpiteisiin, veloitetaan häneltä huomautusmaksuna **420 €**.

Jos hallinnan loukkaaja ei edelleenkään ryhdy kohtuullisena pidettävässä ajassa korjaaviin toimenpiteisiin, voidaan laiminlyöntimaksu määrätä uudelleen.

Mikäli hallinnan loukkaukseen syyllistynyt taho ei itse hoida huomautuksen alaisia asioita kuntoon annetussa määräajassa, voidaan hallinnan loukkauksen poistotyöt ja alueiden kunnostaminen tehdä kaupungin toimesta. Työstä aiheutuneet todelliset kustannukset veloitetaan hallinnan loukkaukseen syyllistyneeltä.

5.5. Asiakirjapyynnöt

Tavanomaisista sekä erityisiä toimia vaativista asiakirjapyynnöistä veloitetaan kaupunginhallituksessa tai muussa toimielimessä vahvistetut maksut.

6. Toritoiminta

Torimyyntipaikat on siirretty erillisellä toritoimintasopimuksella Vantaan kaupungilta Vantaan torikauppiasyhdistys ry:n hallintaan. Sopimuksen alaisia torialueita ovat Tikkurilantori (Tikkurila), Peltolantori (Viertola), Paalutori (Myyrmäki) ja Liesikuja (Myyrmäki).

Sopimus on voimassa toistaiseksi ja siinä määritelty vuokrahinta tarkastetaan vuosittain sopimukseen kirjattujen indeksiehtojen mukaisesti.

Toritoiminta on sopimuksessa rajattu kellonajoin. Toriaikoina myyntipaikan sekä mahdollisen sähköpisteen käytön hinnan määrittelee torikauppiasyhdistys, valtakunnalliseen hintatasoon verraten.

Toriaikojen ulkopuolella torialueet ovat vapaasti kaupungin vuokrattavissa, jolloin alueenkäytöstä peritään toiminnan luonteen mukaan maksu kohdan 9.3. tai 9.4. mukaisesti.

7. Kaivutyöt yleisillä alueilla

7.1. Kaivumaksu

Kaivutöistä peritään alueenkäyttömaksu yleisellä alueella tehtävästä työstä. Kaivutöiksi luokitellaan kaikki sellaiset työt, joissa selvästi rikotaan katu- tai viheralueiden pintarakenteita.

Kaivutöissä käytettävät maksuluokat perustuvat kaivannon kokoon ja kaivupaikan keskeisyyteen. Kaivannon koko määritetään alle 60 neliömetrin, 60–120 neliömetrin ja yli 120 neliömetrin kokoluokkiin.

Kaivannon haitta luokitellaan kadun, väylän tai viheralueen kunnossapitoluokkien perusteella. Kaivannon suositeltava enimmäiskoko on 600 neliömetriä.

Kaivannon koko	Maksuluokka 1	Maksuluokka 2	Maksuluokka 3
< 60 m2	**32 € / vuorokausi**	**16 € / vuorokausi**	**8 € / vuorokausi**
60–120 m2	**48 € / vuorokausi**	**24 € / vuorokausi**	**12 € / vuorokausi**
> 120 m2	**64 € / vuorokausi**	**32 € / vuorokausi**	**16 € / vuorokausi**

Lisäksi hakemuksen käsittelystä ja työn valvonnasta veloitetaan kohdan 5.1. mukainen tarkastusmaksu.

7.2. Kaivutöiden talvityökausi

Jos kaivutyömaa on saatettu talvityökaudella 1.12.–14.5. toiminnalliseen kuntoon ja toiminnallinen kunto on kaupungin toimesta hyväksytyssä välikatselmuksessa todettu, voidaan alueenkäyttömaksun periminen tilapäisesti katkaista.

Maksun perimistä jatketaan työn alkaessa uudelleen, mutta kuitenkin viimeistään 15.5. alkaen, jos aluetta ei ole siihen mennessä vielä hyväksytysti loppukatselmoitu. Talvityökaudeksi määritellyn työn on oltava valmis 31.5. mennessä.

Poikkeavissa sääolosuhteissa talvityöaika voidaan määritellä erikseen. Toiminnalliseen kuntoon saattamisesta ja työn valmistumisesta tulee tehdä ilmoitus viiden (5) arkipäivän kuluessa. Jos ilmoitus tulee myöhemmin, alueenkäyttömaksu määräytyy ilmoituspäivämäärän mukaan.

7.3. Ennallistamisvelvoite

Jos työ ei ole valmis kahden (2) viikon kuluessa lupapäätöksen voimassaolon päättymisestä, kaivutyön talvitöiden tavoiteaikojen määräpäivistä tai kirjallisesta kehotuksesta, on kaupungilla oikeus teettää kaivutyö loppuun.

Jos loppuun saattamaton työ aiheuttaa vaaraa ympäristölle, voidaan työ teettää välittömästi, ellei hakija siihen kykene. Työstä aiheutuneet todelliset kustannukset veloitetaan luvan maksajalta.

8. Muut työmaat yleisillä alueilla

8.1. Yleinen työmaiden alueenkäyttömaksu

Yleiseltä alueelta työmaaksi rajattavan alueen osalta peritään alueenkäyttömaksu. Maksuluokat määräytyvät sijainnin ja työlle varattavan alan koon mukaan. Laskutuskerroin eli laskutusyksikkö määräytyy jokaiselta varattavan alan alkavalta 15 neliömetriltä.

Maksuluokka 1.....**4 € / 15 m² / vuorokausi**
Maksuluokka 2.....**2 € / 15 m² / vuorokausi**
Maksuluokka 3.....**1 € / 15 m² / vuorokausi**

Lisäksi hakemuksen käsittelystä veloitetaan kohdan 5.1. mukainen käsittely- tai tarkastusmaksu.

Tilapäisistä töistä kirjoitettava lasku lähetetään asiakkaalle heti työn alettua. Pidempikestoiset työt laskutetaan erissä kalenterivuosittain.

8.1.1. Rakentamattomat alueet

Yleiseen käyttöön luovutettujen katualueiden ulkopuolelle sijoittuvilla rakentamattomilla alueilla voidaan luvan myöntäjän harkinnalla soveltaa alla esitettyä pienempää taksaa, jos toiminnasta aiheutuva haitta on erityisen vähäistä.

Rakentamattomat alueet.....**0,3 € / 15 m² / vuorokausi**

8.2. Alta kuljettavat telineet

Jos työmaan yleiselle alueelle ulottuvalle osuudelle on rakennettu alta kuljettavat telineet, veloitetaan näiden vaatimalta alalta pienentyneen haitan takia **50 %** normaalista alueenkäyttömaksusta.

8.3. Nostotyöt ja vaihtolavat

Nostotöiden tekeminen sekä vaihtolavojen sijoittaminen yleiselle alueelle edellyttää aina kaupungin etukäteen myöntämää lupaa.

Alle vuorokauden kestävät nostotyöt sekä vaihtolavojen sijoitukset ovat maksuttomia, muissa tapauksissa veloitetaan käsittely- ja alueenkäyttömaksut kohtien 5.1. ja 8.1. mukaisesti.

9. Muut käyttötarkoitusperusteiset alueenkäyttöluvat

Hankkeisiin, joille ei ole määritelty erikseen taksaa, sovelletaan hinnoittelussa kohdan 8.1. mukaisia yleisiä työmaiden alueenkäyttömaksuja.

Lisäksi hakemuksen käsittelystä veloitetaan kohdan 5.1. mukainen käsittely- tai tarkastusmaksu.

9.1. Mainokset

Yleisille alueille sijoitettavista tilapäisistä julistekokoisista mainoksista sekä siltoihin asennettavista siltabanderolleista peritään mainoksien sisällön ja luonteen mukaisesti vuorokausikohtainen alueenkäyttömaksu. Lisäksi hakemuksen käsittelystä veloitetaan kohdan 5.1. mukainen käsittelymaksu. Digitaalisille mainostauluille ei myönnetä lupia.

Ei-kaupalliset mainokset.....**10 € / vuorokausi**
Kaupalliset mainokset.....**30 € / vuorokausi**

9.2. Opasteet

Tilapäisiksi opasteiksi katsotaan muun muassa pienikokoiset (julistekokoiset) markkina- ja sirkusopasteet, kampanjaopasteet ja muut vastaavat kulkuopasteet. Lisäksi hakemuksen käsittelystä veloitetaan kohdan 5.1. mukainen käsittelymaksu.

Tilapäiset opasteet.....**1 € / opaste / vuorokausi**

9.3. Tapahtumat

9.3.1. Tapahtumat yleisillä alueilla

Yleisillä alueilla järjestettävien tapahtumien alueiden käytöstä peritään maksu. Luvasta peritään kohdan 8.1. mukainen maksu, johon lisätään arvonlisävero. Lisäksi hakemuksen käsittelystä veloitetaan kohdan 5.1. mukainen käsittely- tai tarkastusmaksu.

9.3.2. Harrastustoiminta

Yleisen alueen varaamisesta yhdistyksen tai järjestön järjestämää pidempiaikaista harrastustoimintaa varten veloitetaan alueenkäyttömaksu. Toiminnan tulee olla tilapäistä ja alueen tulee pysyä yleisessä käytössä toiminta-ajan ulkopuolella. Lisäksi hakemuksen käsittelystä veloitetaan kohdan 5.1. mukainen käsittelymaksu.

Harrastustoiminta yleisillä alueilla.....**100 € / 1 000 m² / vuosi**

9.3.3. Markkinat

Kaupalliset markkina-alueet ovat ennalta määriteltyjä alueita Tikkurilan, Myyrmäen, Kivistön ja Korson keskustoissa. Jos markkinatapahtuman käyttöön haettu alue on ennalta määriteltyä aluetta pienempi, voidaan hintaa alentaa suhteessa pienentyneeseen pinta-alaan. Lisäksi hakemuksen käsittelystä veloitetaan kohdan 5.1. mukainen käsittelymaksu.

Tikkurilan ja Kivistön markkina-alueet.....**450 € / vuorokausi**
Myyrmäen markkina-alue.....**350 € / vuorokausi**
Korson markkina-alue.....**250 € / vuorokausi**
Muut mahdolliset markkina-alueet.....**150 € / vuorokausi**

9.3.4. Tivoli- ja sirkustoiminta

Tivoli- ja sirkustoiminnasta perittävä alueenkäyttömaksu koskee koko ajanjaksoa, jonka toiminnalle varattava alue on pois yleisestä käytöstä, mukaan lukien pystytys- ja purkupäivät. Kadunvarsiopasteet veloitetaan kohdan 9.2. mukaisesti. Lisäksi hakemuksen käsittelystä veloitetaan kohdan 5.1. mukainen käsittelymaksu.

Tivoli- ja sirkuspaikkavaraus.....**200 € / vuorokausi**

9.4. Tilapäinen myyntitoiminta

Keskeisimmät kioski- ja grillipaikat kilpailutetaan ja niiden vuokra muodostuu tarjouskilpailuissa saatujen hintojen perusteella. Muiden siirrettävien myyntipisteiden alueenkäytöstä veloitetaan seuraavasti:

Tilapäinen myyntipaikka, vuorokausitaksa.....**1 € / m² / vuorokausi**
Tilapäinen myyntipaikka, kuukausitaksa.....**300 € / kuukausi**

Lisäksi hakemuksen käsittelystä veloitetaan kohdan 5.1. mukainen käsittelymaksu.

Alueenkäyttölupa koskee vain yleiseltä alueelta myyntitoiminnan käyttöön luovutettavaa alaa. Hakija on velvollinen kustannuksellaan hakemaan muut toiminnan mahdollisesti edellyttämät luvat sekä tekemään tarvittavat ilmoitukset.

9.5. Liikkuvat myyntipisteet ja -kojut

Liikkuvaa tai jalkaisin tapahtuvaa myyntitoimintaa saa harjoittaa yleisillä alueilla ilman kaupungin myöntämää alueenkäyttölupaa. Liikkuvalla myyntipisteellä tarkoitetaan kohteesta toiseen siirtyvää ja hetkellisesti (noin 15–20 minuuttia) yhdessä kohteessa kerrallaan pysähtyvää myyntipistettä, kuten polkupyörää tai myyntiautoa. Pidempikestoiseen myyntitoimintaan sovelletaan kohdan 9.4. mukaista tilapäisen myyntitoiminnan taksaa.

Liikkuvasta elintarvikehuoneistosta on tehtävä sähköinen ilmoitus Vantaan kaupungin ympäristökeskukselle vähintään 4 viikkoa ennen toiminnan aloittamista. Ilmoitus on maksullinen.

Myyntitoiminta toisen tahon käyttöön tilapäisesti luovutetuilla yleisillä alueilla vaatii luvan kyseiseltä taholta. Toriaikoina toritoimintasopimukseen kuuluvien alueiden käytöstä tulee aina sopia Vantaan torikauppiasyhdistys ry:n kanssa.

9.6. Ulkotarjoilualueet (terassit)

Ravintoloiden ulkotarjoilualueet hinnoitellaan kausiluontoisesti 15.4.–30.9. väliseksi ajaksi. Tilapäisten tapahtumien yhteyteen rakennettaville ulkotarjoilualueille voidaan myöntää alueenkäyttöoikeus vuorokausitaksalla.

Ulkotarjoilualueet yleisillä alueilla.....**30 € / m² / kesäkausi**
Lyhytkestoiset ulkotarjoilualueet.....**1 € / m² / vuorokausi**

Lisäksi hakemuksen käsittelystä veloitetaan kohdan 5.1. mukainen käsittelymaksu.

9.7. Jäätelökioskien ja joulukuusien myyntipaikat

Keskeisimmät joulukuusien ja jäätelökioskien myyntipaikat kilpailutetaan säännöllisesti ja niiden vuokra muodostuu tarjouskilpailuissa saatujen hintojen perusteella. Muissa kohteissa alueenkäyttömaksu voidaan määritellä kohtaan 9.4. verraten.

9.8. Sähköpisteen käyttö

Sähköpisteen käyttö yleisellä alueella harjoitettavan toiminnan yhteydessä on maksullista. Sähkön käytöstä peritään 90 € / kk.

10. Rakennelmien sijoittaminen

Mainospilarit.....**1 000 € / vuosi**
Mastollinen laitetila.....**1 800 € / vuosi**
Laitetilat ja erillislaitteet ilman mastoa.....**25 € / m^2 / vuosi**

Neliöperusteinen alueenkäyttömaksu veloitetaan koko siltä alalta, joka varataan pois yleisestä käytöstä laitetilan ja erillislaitteiden tarpeisiin.

Lisäksi hakemuksen käsittelystä veloitetaan kohdan 5.1. mukainen käsittelymaksu.

11. Pysäköinti

Tilapäistä poikkeuspysäköintiä koskevat hakemukset käsitellään tapauskohtaisesti. Poikkeuspysäköinnille myönnetystä luvasta voidaan periä kohdan 8.1. mukainen maksu, johon lisätään arvonlisävero.

Lisäksi hakemuksen käsittelystä veloitetaan kohdan 5.1. mukainen käsittelymaksu.

12. Maanvuokrasopimus

Joissakin tapauksissa voidaan myös yleisille alueille laatia maanvuokrasopimus. Tällaisia erityistapauksia voivat olla esimerkiksi hakijan tarve rakentaa alueelle vähäistä merkittävämpiä rakennelmia tai rakennuksia, käytön pitkäaikaisuus tai kaupungin tarve erilaisiin vakuusjärjestelyihin. Tällöin maanvuokrasopimus laaditaan tonttien ja maanhankinnan tiimin toimesta. Vuokran määräytymisperusteena käytetään soveltuvin osin tätä tai muuta lautakunnan hyväksymää taksaa.

14 § **Hankinta / Ulkovalaistuksen ohjauksen palvelusopimus, option käyttöönotto / HW**

KUNTEK/1902/02.08.00.00/2011

HW/JK/VH

Kuntatekniikan ja joukkoliikenneasioiden jaosto on 27.9.2011 § 7 tehnyt päätöksen ulkovalaistuksen ohjauksen palveluhankinnasta ajalle 22.12.2011–30.9.2023. Hankintaan on sisältynyt optio kahdesta kolmen vuoden (3) optiokaudesta. Esitetään ulkovalaistuksen ohjauksen palveluhankinnan ensimmäisen optiokauden ottamista käyttöön ajalle 1.10.2023–30.9.2026.

Ulkovalaistuksen ohjauksen palveluhankinta kilpailutettiin avointa menettelyä käyttäen vuonna 2011. Kuntatekniikan ja joukkoliikenneasioiden jaosto teki päätöksen hankinnasta 27.9.2011 § 7. Palvelusopimuksen kesto on kaksitoista (12) vuotta, sopimusajan ollessa 22.12.2011 – 30.9.2023. Sopimuksen kohdan 5.2 mukaan alkuperäistä sopimuskautta voidaan jatkaa enintään kahdella kolmen (3) vuoden optiokaudella. Option käyttämisestä sovitaan yhteisesti sopijapuolten välillä. Alkuperäinen sopimuskausi päättyy 30.9.2023 ja ensimmäinen optiokausi koskee ajanjaksoa 1.10.2023 – 30.9.2026. Sopijapuolet ovat yhdessä halukkaita jatkamaan sopimusta ensimmäisen optiokauden sopimuksen kohdan 5.2 mukaisesti. Ennen optiokautta sopimuksen hintoja tullaan tarkistamaan 1.1.2023 lähtien sopimuksen kohdan 6.3 mukaista menettelyä noudattaen.

Sopimus käsittää ulkovalaistuksen ohjausjärjestelmän tuottamisen kokonaispalveluna kaupungille. Sopimuksen piiriin kuuluu siten ohjausjärjestelmästä vastaaminen kokonaispalveluna, mukaan lukien muun muassa järjestelmään kuuluvat laitteet, tiedon siirto, tiedonsiirtotie, ylläpito ja huolto. Sopimuksen mukaan ohjausjärjestelmän laitteet omistaa palveluntuottajana toimiva ISS. Käytännössä osa ohjausjärjestelmän laitteista on kuitenkin ollut ja on kaupungin omistuksessa. Ohjausjärjestelmän laitekanta on siten muodostunut osin ISS:n ja kaupungin omistamista laitteista.

Sopijapuolten tarkoituksena on sopia täsmennyksistä sopimukseen sekä vahvistaa ensimmäisen optiokauden käyttöönotto ja sopimuksen voimassaolon pidentäminen ajanjaksolle 1.10.2023 – 30.9.2026. Sopijapuolet sopivat siitä, että ensimmäisen optiokauden päättyessä (elleivät sopijapuolet myöhemmin sovi toisen optiokauden käytöstä ja siinä yhteydessä laitekannan ja ohjelmiston osalta toisin), ISS siirtää ISS:n ulkovalaistuksen ohjausjärjestelmään liittyvän laitekannan kaupungin omistukseen ilman eri veloitusta. Lisäksi ISS sitoutuu siirtämään ulkovalaistuksen ohjausjärjestelmän ohjelmiston historiatietoineen palvelinympäristöstään kaupungin osoittamaan ympäristöön. Edellä mainittuihin siirtoihin liittyvä työ on erillisveloitettavaa työtä ja kaupunki vastaa siten siirroista aiheutuvista kustannuksista.

Vastaavasti sopijapuolet vahvistavat, että ISS:n velvoitteita ja sopimuksen kohtaa 5.4 muutetaan vastaavasti siten, ettei ISS:llä ole mitään velvoitteita suorittaa purkutöitä sopimuksen piiriin kuuluvien laitteiden osalta sopimuksen päättyessä, eikä kohtaa 5.4 kokonaisuudessaan enää sovelleta sopijapuolten välillä. Sopijapuolet vahvistavat, että optiokauden aikana ISS:llä on sopimuksesta poiketen oikeus veloittaa laitteiden vaihto- ja uusimiskustannukset erillisveloituksena kaupungilta sopimuksen mukaisen kuukausiveloituksen lisäksi niiltä osin, kuin laiterikkojen/vaihtojen määrä kullakin optiokaudella ylittää 60 ohjainlaitetta (eli palveluntuottajan kiinteään veloitukseen kuuluu 60 ohjainlaitteen uusimis- ja vaihtokustannus ja tämän ylittävä osuus on oikeus veloittaa erikseen).

Hankinnan arvo varsinaiselta sopimuskaudelta on ollut 2 274 479,32 euroa (alv 0 %). Hankinnan arvoksi optiokauden ajalta on arvioitu 800 000 euroa (alv 0 5).

Kustannukset maksetaan kunnossapidon käyttötalouden määrärahoista. Kustannuspaikka määräytyy tilaajan vastuualueen mukaisesti.

Vantaan kaupungin hallintosäännön 14 luvun 4 §:n mukaan kaupunkitilalautakunta tehtäväalueellaan päättää palveluhankinnoista yli 1 miljoonaa euroa maksavien hankkeiden osalta ja urakalla teettämisestä yli 2 miljoonaa euroa maksavien hankkeiden osalta.

Kaupunkitilalautakunta 20.9.2023 § 14

Kaupungininsinöörin esitys:
Päätetään

a) jatkaa Ulkovalaistuksen ohjauksen palvelusopimusta 2011–2023 ensimmäisellä optiokaudella ajalle 1.10.2023 – 30.9.2026,
b) hyväksyä sopimusehtojen mukaiset mahdolliset hintakorotukset, ja
c) todeta, että sopimus ei synny tällä päätöksellä vaan vasta myöhemmin tehtävällä erillisellä kirjallisella sopimusasiakirjalla.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Täytäntöönpano: Kadut ja puistot

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:
kaupungininsinööri Henry Westlin, puh. 0400 417 436,
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

15 § **Vanha Porvoontie välillä Kokkokalliontie-Untipakka, katusuunnitelman hyväksyminen; 64 Kuninkaala, 66 Hakkila / HW**

VD/8374/10.03.01.00/2020

HW/SHa/PLi

Vanha Porvoontie välillä Kokkokalliontie – Untipakka muuttuu raitiotien suunnittelun johdosta. Kadun molemmille reunoille on suunniteltu jalankulun sekä pyöräilyn yhteydet. Kyytitien pohjoispuolella Vanha Porvoontie levenee ja nykyistä linja-autopysäkkiä parannetaan. Vanhan Porvoontien pohjoisosa rajoittuu Kanervakulma nimiseen puistoon, jonka reuna-alueeseen tulee pieniä muutoksia. Parannustöiden arvioidut kustannukset ovat noin 968 000 euroa.

Katusuunnitelmaehdotus on ollut julkisesti nähtävillä ajalla 18.1.-16.2.2023
Nähtävillä oloaikana katusuunnitelmaehdotuksesta on jätetty yksi muistutus.

Katusuunnitelma 58645–1 on revisioitu (revisio A) nähtävillä olon jälkeen 17.8.2023 ja siihen on lisätty puuttunut meluesteen korkeus.

Muistutus

N.N on jättänyt 10.2.2023 katusuunnitelmasta liitteenä olevan muistutuksen.

Vastine

Vantaan ratikasta on tehty meluselvitys, jossa on tarkasteltu sekä raitiotien että muun ajoneuvoliikenteen melua ja niitä yhdessä. Jos melutilanne nykyisestä kasvaa niin että sen voi huomata, suunnitellaan kadulle melusuojausta.

Kyytitien pohjoispuolella on pientaloalue, jonka suojana on nykytilanteessa meluseiniä ja -kaiteita. Nykyinen melukaide korvataan uudella vastaavalla melukaiteella. Lisäksi Kyytitiellä oleva meluaita uusitaan ja autokaistojen pohjoispuolelle on määrä istuttaa lehtipuita. Katusuunnitelmassa Kyytitien ja Vanhan Porvoontien risteyksen nykyinen meluaita uusitaan. Myös Pelto-ojan tiellä oleva melueste uusitaan. Näiden muutosten myötä on odotettavaa, että Kyytitieltä ja Kyytitien eteläpuolisilta alueilta kantautuvan melun määrä vähenee Kokkokalliontielle.

Nyt nähtävillä ollut Vanha Porvoontien katusuunnitelmaehdotus ei ulotu osuudelle, johon muistutuksessa esitetään uutta melusuojausta rakennettavaksi. Muistutuksen mukainen esitys melusuojauksen jatkamisesta Vanha Porvoontiellä Kokkokalliontiestä pidemmälle pohjoiseen jää odottamaan toteuttamista erillisenä hankkeena, jolloin sen tarpeellisuutta vielä erikseen tarkastellaan meluselvityksen avulla. Ko. meluaidan rakentamista on selvitty muutama vuosi sitten, jolloin todettiin, että aidan rakentaminen edellyttäisi olennaisia muutoksia mm. Vanhan Porvoontien ajoradan linjaukseen.

Meluesteiden toteutusta selvitetään parhaillaan laadittavassa meluntorjunnan toimintasuunnitelmassa. Valitettavasti Vantaan kaupungin määrärahat erillisten melusuojausten toteuttamiseksi ovat pienet suhteessa kuntalaisten esittämiin toiveisiin.

Muistutus ei anna aihetta muuttaa nähtävillä ollutta katusuunnitelmaehdotusta.

Kustannusarvio

katu:	914 000 €
vesihuolto:	54 000 €
Yhteensä:	968 000 €

Sovelletut oikeusohjeet ja toimivalta:

Maankäyttö- ja rakennuslaki 84 § ja 85 §, maankäyttö- ja rakennusasetus 41 § ja 43 §

Vantaan kaupungin hallintosäännön 9 luvun 4 §:n kohdan 4 mukaan kaupunkitilalautakunta tehtäväalueellaan päättää katusuunnitelmien sekä maankäyttö- ja rakennuslain 90 §:n 4 momentissa tarkoitettujen muiden yleisten alueiden suunnitelmien, joiden kustannusarvio on yli 1 milj. euroa (alv 0 %) tai joista on tehty muistutuksia suunnitelmien nähtävillä oloaikana, hyväksymisestä.

Kaupunkitilalautakunta 20.9.2023 § 15

Kaupungininsinöörin esitys:
Päätetään
a) antaa perustelutekstin mukainen vastine muistutukseen ja todeta ettei muistutus anna aihetta muuttaa suunnitelmaa, ja
b) hyväksyä Vanha Porvoontie välillä Kokkokalliontie – Untipakka, katusuunnitelma, piirustusnumero 58645-1A.

Käsittely:
Asian käsittelyn aikana kaupunkitilalautakunnan jäsen Katja Siniketo-Pietilä esitti asian jättämistä pöydälle. Esitys hyväksyttiin yksimielisesti.

Päätös:
Päätettiin jättää asia pöydälle kaupunkitilalautakunnan seuraavaan kokoukseen.

Liitteet:
- 58645-1A Vanha Porvoontie katusuunnitelma; asemapiirustus; poikkileikkaus
- 58645 Vanha Porvoontie katusuunnitelmaselostus
- Muistutus (henkilötiedot poistettu)

Täytäntöönpano: Kadut ja puistot

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

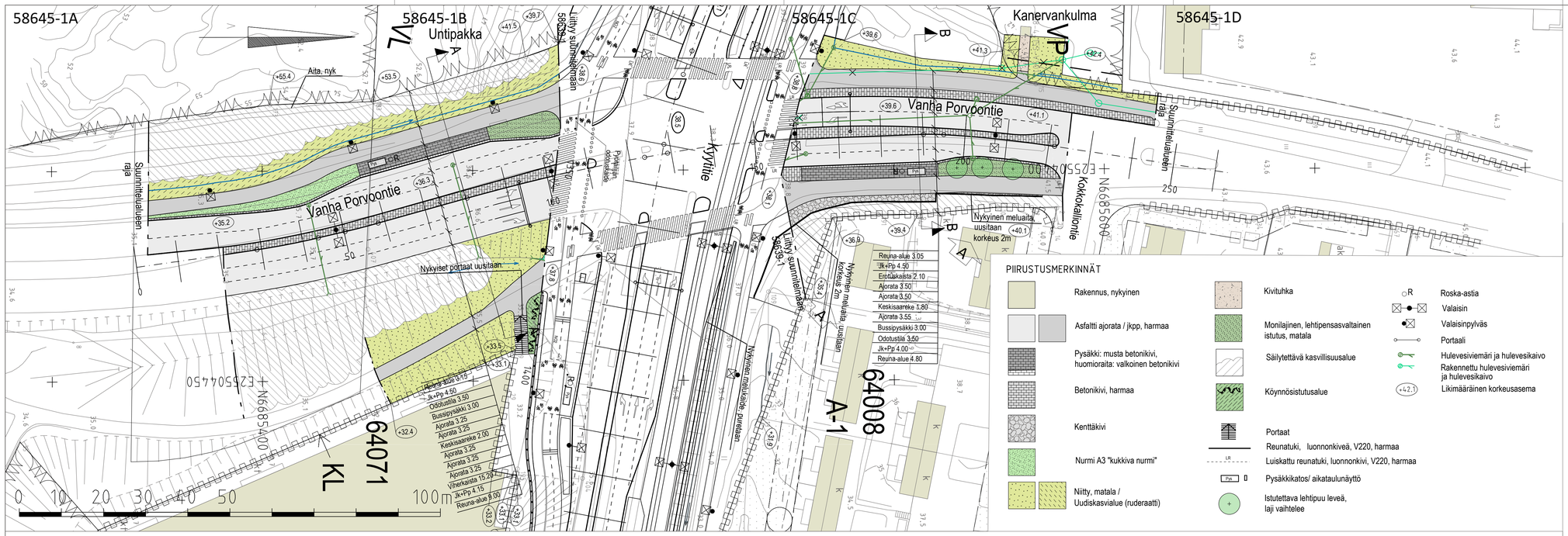
Lisätiedot:
ratikan suunnittelupäällikkö Sauli Hakkarainen, puh. 040 650 1464
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

58645-1A

58645-1B

58645-1C

58645-1D

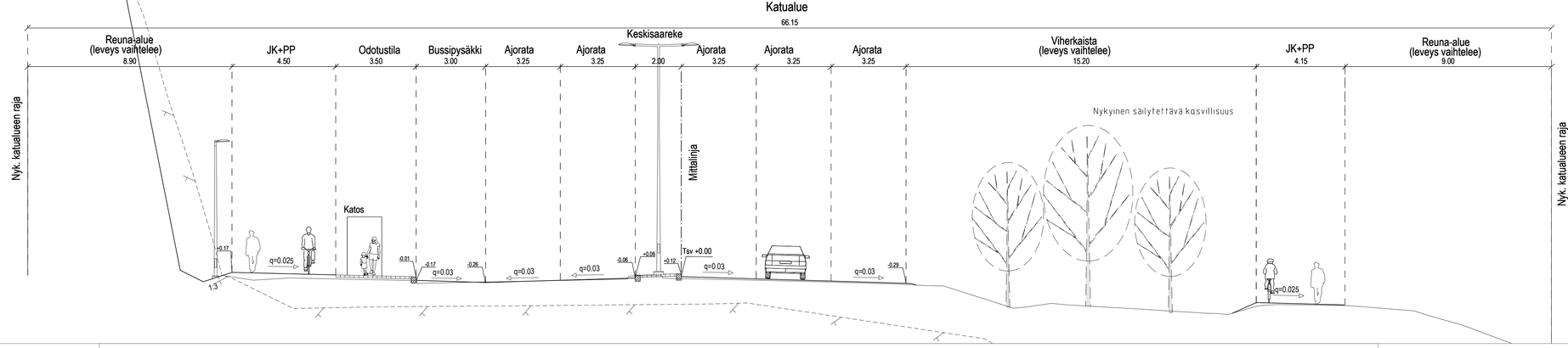

PIIRUSTUSMERKINNÄT

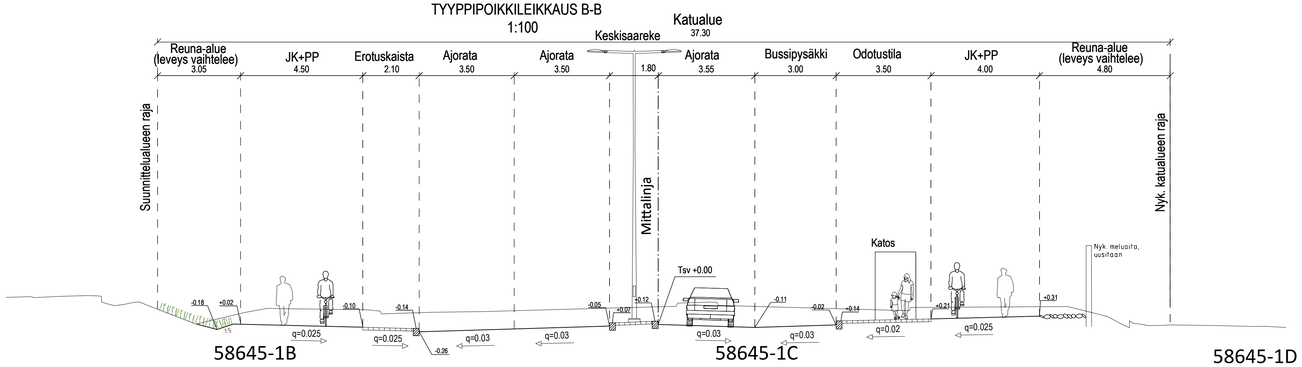
- Rakennus, nykyinen
- Asfaltti ajorata / jkpp, harmaa
- Pysäkki: musta betonikivi, huomioraita: valkoinen betonikivi
- Betonikivi, harmaa
- Kenttäkivi
- Nurmi A3 "kukkiva nurmi"
- Niitty, matala / Uudiskasvialue (ruderaatti)
- Kivituhka
- Monilajinen, lehtipensasvaltainen istutus, matala
- Säilytettävä kasvillisuusalue
- Köynnösistutusalue
- Portaat
- Reunatuki, luonnonkiveä, V220, harmaa
- Luiskattu reunatuki, luonnonkivi, V220, harmaa
- Pysäkkikatos/ aikataulunäyttö
- Istutettava lehtipuu leveä, laji vaihtelee
- Roska-astia
- Valaisin
- Valaisinpylväs
- Portaali
- Hulevesiviemäri ja hulevesikaivo
- Rakennettu hulevesiviemäri ja hulevesikaivo
- Likimääräinen korkeusasema

Nykyinen säilytettävä kaide

VANHA PORVOONTE
TYYPPIPOIKKILEIKKAUS A-A
1:100

VANHA PORVOONTIE
TYYPPIPOIKKILEIKKAUS B-B
1:100

A	LISÄTTY MELUESTEEN KORKEUS, KORKEUS 2,0 METRIÄ	17.8.2023 Hyv.

VANTAAN KAUPUNKI
KADUT JA PUISTOT

17.8.2023 Hyv
Tark. S.Hakkarainen
Suunn.

64 KUNINKAALA, 66 HAKKILA
002094 - Hakkila

VANHA PORVOONTIE
VÄLILLÄ KOKKOKALLIONTIE - UNTIPAKKA
KANERVANKULMA
KATUSUUNNITELMA

Mittakaava 1:500 1:100
Koord.järj. ETRS-GK25
Korkeusjärj. N2000
Liitt.piir.nro 58639-1

209 HALLINNOLLISET KATUSUUNNITELMAT

Piir.nro 58645-1A

GEOTEK-NIIKKA
Hyv.
Tark.
WSP Finland Oy
14.12.2022 Tark. K.KITINOJA, S.NIEMELÄ-PRITTINEN
14.12.2022 Suunn. M. HINTTALA, E. SIHVOLA

KATUSUUNNITELMAN SELOSTUS

Vantaan kaupunki
Kaupunkiympäristön toimiala
Kadut ja puistot

Kohteiden nimet:	**VANHA PORVOONTIE välillä Kokkokalliontie-Untipakka, Kanervankulma**	Piirustus nro	**58645–1**
Selostuksen laati:	Karoliina Kitinoja Projektipäällikkö	pvm:	17.8.2023
Selostuksen hyväksyi:	Sauli Hakkarainen Suunnittelupäällikkö	pvm:	7.9.2023
Tiedoksi:	Kaupunkitilalautakunta		

Kohde

Vanhaa Porvoontie sijaitsee Kuninkaalan (64) ja Hakkilan (66) kaupunginosissa. Katusuunnitelma koskee Vanhaa Porvoontietä välillä Kokkokalliontie – Untipakka ja Kanervankulmaa ja se on esitetty piirustuksessa nro 58645–1.

Katusuunnitelma on voimassa olevan asemakaavan 002094 - Hakkila mukainen.

Lähtökohdat ja suunnittelun tavoitteet

Vanha Porvoontie on nykyinen katu, joka uusitaan Vantaan ratikka-hankkeeseen liittyviltä osin hankkeen yhteydessä. Kyytitien pohjoispuolella Vanha Porvoontietä levennetään ja nykyistä linja-autopysäkkiä parannetaan. Kyytitien leventyessä etelään päin Vanha Porvoontien liittymä siirtyy etelän suuntaan. Katualue levenee nykyisestä ja nykyistä linja-autopysäkkiä parannetaan.

Vanha Porvoontien länsipuolella on puistoja. Vanhan Porvoontien pohjoisosa rajoittuu Kanervankulma-nimiseen puistoon, jonka reuna-alueeseen tulee pieniä muutoksia. Itäpuolella on nykyinen Porttipuiston liikekeskus sekä asuinaluetta. Myöskään näihin ei ole tulossa kuin pieniä muutoksia Vanhan Porvoontien saneerauksesta johtuen.

Kadun pääasiallisia käyttäjiä ovat alueen asukkaat, lisäksi alueella on läpikulkuliikennettä Kehä III:lle sekä Vanhan Porvoontien itäpuolella oleviin liikekiinteistöihin.

Liikenteellinen ratkaisu

Vanha Porvoontie on Kyytitien ohella alueen pääkatu. Ajoradat on erotettu keskisaarekkeella. Katualueen molemmilla reunoilla kulkevat yhdistetyt kävelyn- ja pyöräilyn väylät.

Nykyisiin katualueen rajoihin ei tule muutoksia. Pieniä muutoksia tulee ajoratojen, saarekkeiden ja jalankulun- sekä pyöräilyn väylän linjauksiin.

Vanha Porvoontien katualue on Kyytitien eteläpuolella noin 66 metriä ja pohjoispuolella 38 metriä. Kadun länsireunassa jalkakäytävän ja pyörätien leveys on yhteensä

4,5 metriä ja kadun itäpuolella leveyttä on yhteensä eteläosalla 4,35 metriä ja pohjoisosalla 4,0 metriä.

Suunniteltu ratkaisu on Kadut ja puistot -palvelualueen liikennesuunnittelun laatiman yleissuunnitelman nro 58087-16 periaatteiden mukainen.

Vanha Porvoontiellä on erikoiskuljetusreitti, jonka vaikutukset on huomioitu suunnitteluratkaisuissa.

Pintamateriaalit, kasvillisuus ja rakenteet

Ajorata ja yhdistetty jalkakäytävä päällystetään asfaltilla. Keskisaarekkeet kivetään harmaalla noppakivellä, pysäkit mustalla luonnonkivellä. Reunatuet ovat harmaata luonnonkiveä. Reunakiven ja istutusalueen rajalla tehdään kiveys kierrätetyistä betonikivistä, joiden väri samoin on harmaa. Meluaidan edusta kivetään kenttäkivin.

Istutukset ovat kerroksellisia, monilajisia ja -ilmeisiä kasviyhdyskuntia, joissa on sekä ruoho- että puuvartisia kasveja. Lehtipensaiden lisäksi joukossa voi olla myös havupensaita. Katupuuistutuksissakin voidaan käyttää eri lajeja. Etelässä tukimuuri vihreytetään köynnöksin. Reuna-alueet ja luiskat kylvetään niityiksi ja kukkivaksi nurmeksi. Luonnontilaisiin alueisiin rajautuvat alueet jätetään uudiskasvialueiksi eli vihertymään ilman kylvöjä tai istutuksia.

Nykyinen meluaita korvataan uudella. Uusi meluaita toteutetaan nykyisen korkuisena (korkeus 2 m) ja puupintaisena.

Valaistus

Valaistus uusitaan kaduilla 10 metriä korkeilla pylväsvalaisimilla, jotka sijoitetaan kadun keskisaarekkeille. Kyytitien eteläpuolella Vanhan Porvoontien jalankulun ja pyöräilyn väylä valaistaan länsireunassa 6 metriä korkeilla valaisinpylväillä.

Tasaus ja kuivatus

Kyytitien eteläpuolella Vanhan Porvoontien tasaus noudattaa pääpiirteissään nykyistä kadun tasausta. Tasaus nousee liittymän eteläpuolella enintään 0,2 m. Vanha Porvoontie liittyy eteläpäässä kadun nykyiseen tasaukseen. Kyytitien pohjoispuolella Vanhan Porvoontien tasaus liittyy Kyytitien liittymäalueella raitiotien tasaukseen. Raitiotien tasaus laskee, joten myös Vanhan Porvoontien tasaus laskee. Leikkausta nykyiseen pintaan tulee enintään 0,8 m. Pohjoisessa Vanhan Porvoontien tasaus liittyy kadun nykyiseen tasaukseen.

Vanhan Porvoontien tasauksen laskiessa Kanervankulman puistoalueella luiskat hieman muuttuvat ja Vanhan Porvontien varrelle tulee uusi ojapainanne. Kanervankulmalla kulkee nykyinen kaukolämpölinja sekä hulevesilinja. Molempia joudutaan siirtämään, jotta niille saadaan riittävä peittosyvyys tasauksen laskiessa.

Vanha Porvoontie kuivatetaan hulevesiviemäreillä, puolirummuilla ja sivuojalla. Kyytitien pohjoispuolella Vanha Porvoontie kuivatetaan hulevesiviemäreillä. Huleve-

siviemäri liittyy Kyytitien uuteen hulevesilinjaan. Kyytitien eteläpuolella Vanha Porvoontie kuivatetaan sivuojalla ja puolirummuilla, jotka johtavat toisella puolella tietä olevaan sivuojaan.

Hulevesiviemäreiden kapasiteettien ylittyessä Vanhan Porvoontien tulvareitti kulkee Kyytitien pohjoispuolella Kyytitien suojatien kohdalta itään jalankulun ja pyöräilyn väylän yli raitiotien ja kevyen liikenteen väylän välissä kulkevaan ojaan. Kyytitien eteläpuolella lännestä tulevat tulvavedet jatkavat etelään Vanhalle Porvoontielle.

Esteettömyys

Vanha Porvoontien suunnitteluratkaisut täyttävät esteettömyydelle asetetun perustavoitetason.

Vuorovaikutus

Vantaan ratikan ensimmäisten katusuunnitelmaluonnosten esittelystä tiedotettiin Vantaan kaupungin eri tiedotuskanavissa, kirjeitse esiteltävien luonnosten katujen maanomistajille, jonka lisäksi esittelystä lähetettiin mediatiedote.

Katusuunnitelmaluonnoksia esiteltiin 30.3.2022-12.4.2022 välisenä aikana kaupungin verkkosivuilla karttakuvien sekä esittelyvideoiden välityksellä.
Luonnoksista pystyi jättämään mielipiteen kaupungin verkkosivuilla olleeseen katusuunnitelmaluonnoskyselyyn tai laittamalla mielipiteen sähköpostitse. Lisäksi katusuunnitelmia koskevia kysymyksiä varten oli järjestetty kaksi puhelinaikaa.

Katusuunnitelmista jätetyt mielipiteet koottiin vastauksineen vuorovaikutusmuistioksi. Vuorovaikutusmuistio kesäkuussa 2022 Vantaan ratikan verkkosivuilla.

Kustannusarvio

Rakentamiskustannukset ovat yhteensä noin 970 000 euroa (alv 0 %), josta kadunrakentamisen osuus on 914 000 euroa, vesihuollon 53 000 euroa ja operaattoreiden 2 000 euroa.

Muuta

Vanha Porvoontien rakentamisen aloittaminen on alustavasti arvioitu tapahtuvan vuonna 2024 Kyytitien ja raitiotien rakentamisen yhteydessä.

[redacted]

Lähettäjä: [redacted]
Lähetetty: maanantai 27. helmikuuta 2023 11.30
Vastaanottaja: [redacted]
Aihe: Fwd: VANTAA RATIKKA

Seurantamerkintä: Seuranta
Merkinnän tila: Merkitty

-------- Välitetty viesti / Fwd.Msg --------
Aihe:Re: VANTAA RATIKKA
Päiväys:Mon, 27 Feb 2023 11:28:44 +0200
Lähettäjä:[redacted]
Vastaanottaja:[redacted]

Hei,

Ajatuksena kuullostaa hyvältä niiden asukkaiden jotka asuvat meluaidan vaikutuspiirissä. Lehtipuut toimivat ehkä kesällä ja kuinka kauan kestää ennenkuin ovat puita ?
Meidän ikään katsottuna eivät kerkee kasvaa puiksi.

Ei siis tuo kyytitien meluaita auta meitä ollenkaan ellei meluaita ole vähintään 5 m korkea. Meidän kohdalle on luvattu meluaitaa n.40 vuotta. (varmaan löytyy teilläkin nämä tiedot)
On ollut todella monta monta henkilöä Vantaan kaupungilta jotka aina antavat meille toivoa joka kuitenkin perutaan... mutta nytkin elämme toivossa että
jospa tällä kertaa.

ps. nytkin tuolta Porttipuiston alueelta kuuluu jatkuvaa jyskettä sekä myös kaikkina vuosina tietty Keskon mölyt ja pölyt.

terveisin,
[redacted]

[redacted] 22.2.2023 klo 13:43:

[redacted]

Kiitos palautteesta. Käsittelemme palautteenne muistutuksena katusuunnitelmaehdotuksesta, ja vastaamme muistutukseen Vanha Porvoontie välillä Kokkokalliontie-Untipakka katusuunnitelman hyväksymisen yhteydessä.

Katusuunnitelmassa Kyytitien ja Vanhan Porvoontien risteyksen nykyinen meluaita uusitaan. Lisäksi Kyytitiellä oleva meluaita uusitaan ja autokaistojen pohjoispuolelle on määrä istuttaa lehtipuita. Pelto-ojantielle on määrä rakentaa uusi melueste. Näiden muutosten myötä on odotettavaa, että Kyytitieltä ja Kyytitien eteläpuolisilta alueilta kantautuvan melun määrä vähenee Kokkokalliontiellä.

Pelto-ojan alueen katusuunnitelmien nähtävillä olo on päättynyt 16.2.2023. Suunnitelmiin voi kuitenkin vielä tutustua nettisivuilla osoitteessa https://www.vantaa.fi/fi/asuminen-ja-ymparisto/kaupunkisuunnittelu/kadut-ja-puistot/nahtavilla-olevat-katu-ja-puistosuunnitelmat.

[redacted]

[redacted]

[redacted]

[redacted]

[redacted]

[redacted]

[redacted]

Lähettäjä: [redacted]
Lähetetty: perjantai 10. helmikuuta 2023 10.33
Vastaanottaja: [redacted]
Aihe: VL: VANTAA RATIKKA

Hei!

Kirjaamoon saapunut viesti

Terveisin

[redacted]

[redacted]

Lähettäjä: [redacted]
Lähetetty: perjantai 10. helmikuuta 2023 10.28
Vastaanottaja: [redacted]
Aihe: Fwd: VANTAA RATIKKA

Hei,

laitamme taas viestiä tästä melusta ja pölystä, toivoisimme että huomioisitte myös taloudet jotka sijaitsee Vanhalla Porvoontiellä kuten meidän joka on juuri Kokkokallion ja Vanhan Porvoontien risteyksessä, tähän kohtaan tuo melu kohdisttu todella kovaa. Tälläkin hetkellä kun Portipuiston kävelytiellä kaivetaan ja rakennetaan niin kyllä sieltä kuuluu heti aamusta meteliä.

Toivomme hartaasti että mekin saisimme edes tähän risteyksen kohdalle (Kokkokallion - Vanhan Porvoontien) meluaitaa , kiitos.

Olisi kiva saada jotakin viestiä että meidän toiveemme on huomioitu.

terv,

[redacted]

[redacted]

[redacted]

-------- Välitetty viesti / Fwd.Msg --------

Aihe:	VANTAA RATIKKA
Päiväys:	Thu, 12 May 2022 13:40:31 +0300
Lähettäjä:	[redacted]
Vastaanottaja:	[redacted]

Hei,

Viitaten Vantaan ratikkaan, tässä muutama asia koskien meluaitaa.

Kyytitielle suunnitellaan meluaitaa joka ei yhtään auta meitä jotka asuu Vanhan Porvoontien varrella,

joten pyydämme teitä huomioimaan myös sillä kohdalla olevia talouksia, meluaitaa pitäisi rakentaa myös

200 -300 m Vanhaa Porvoontietä pitkin.

Terv,

[redacted]

[redacted]

Muutoksenhakuohje 1. Oikaisuvaatimus Kaupunkitilalautakunnalle

Jos olet tyytymätön tähän päätöksen, voit vaatia siihen oikaisua **Vantaan kaupunkitilalautakunnalta** eli tehdä siitä oikaisuvaatimuksen.

Oikaisuvaatimuksen voit tehdä:

lainmukaisuusperusteella, eli jos
- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä
- päätöksen tehnyt toimielin on ylittänyt toimivaltansa
- päätös on muuten lainvastainen

ja/tai
tarkoituksenmukaisuusperusteella, eli päätöksen sisältöön liittyvillä perusteilla.

Voit tehdä oikaisuvaatimuksen, jos olet kunnan jäsen. Asianosaisena voit tehdä oikaisuvaatimuksen kunnan jäsenyydestä riippumatta, jos päätös kohdistuu sinuun tai se vaikuttaa välittömästi oikeuksiisi, velvollisuksiisi tai etuihisi.

Oikaisuvaatimuksen toimittaminen

Toimita oikaisuvaatimus **14 päivän kuluessa** päätöksen tiedoksisaannista. Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Oikaisuvaatimus on tehtävä viimeistään määräajan viimeisenä päivänä. Myöhässä tullutta oikaisuvaatimusta ei tutkita.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen tiedon päätöksestä seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä Vantaan kaupungin internet-sivulla.

Asianosaisen katsotaan saaneen tiedon päätöksestä, jollei muuta näytetä
- seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä
- kolmen päivän kuluttua sähköisen viestin lähettämisestä tai
- saantitodistuksen osoittamana aikana/erilliseen tiedoksiantotodistukseen merkittynä aikana.

Voit toimittaa oikaisuvaatimuksen sähköpostilla tai sähköisen Oma Vantaa -asiointipalvelun kautta, postittamalla tai henkilökohtaisesti Tikkurilan Vantaa-Infoon sen aukioloaikana. Jos viimeinen palautuspäivä osuu viikonlopulle tai pyhäpäiväksi, voit toimittaa oikaisuvaatimuksen vielä seuraavana arkipäivänä.

Tee oikaisuvaatimus kirjallisena ja kerro siinä mitä muutoksia haluat päätökseen ja millä perusteella. Jos sinulla on vaatimustasi tukevia asiakirjoja, liitä ne oikaisuvaatimukseen mukaan. Lopuksi ilmoita yhteystietosi ja kotikuntasi ja allekirjoita oikaisuvaatimus. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse allekirjoittaa, mutta siitä on käytävä ilmi lähettäjän tiedot. Jos käytät laillista edustajaa, oikaisuvaatimuksessa tulee olla myös edustajan vastaavat tiedot.

Oikaisuvaatimus toimitetaan aina omalla vastuulla.

Vantaan kaupunkitilalautakunnan yhteystiedot:

Postiosoite: Vantaan kaupungin kirjaamo, PL 1100, 01030 Vantaan kaupunki
Käyntiosoite: Kirjaamon asiakaspalvelu/Tikkurilan Vantaa-Info, Dixi (2. krs.), Ratatie 11, 01300 Vantaa
(Aukioloajat: ma–ke 8.45–16.30, to 12.00–17.00 ja pe 7.45–15.30. Tarkista kesäajan ja arkipyhän aukiolo soittamalla tai osoitteesta https://www.vantaa.fi/vantaa-info)
Puhelin: (09) 83911 (vaihde)
Sähköpostiosoite: kirjaamo@vantaa.fi
Asiointipalvelun osoite: https://asiointi.vantaa.fi/web/oikaisuvaatimus

Muutoksenhakuohje 2. Kunnallisvalitus oikaisuvaatimuksesta annettuun päätökseen

Jos olet tyytymätön tähän päätöksen, voit hakea siihen muutosta **Helsingin hallinto-oikeudelta**.

Valituksen voit tehdä lainmukaisuusperusteella, eli jos
- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä
- päätöksen tehnyt toimielin on ylittänyt toimivaltansa ja/tai
- päätös on muuten lainvastainen.

Voit tehdä valituksen, jos olet tehnyt päätöksestä aiemmin oikaisuvaatimuksen. Kunnan jäsenenä voit tehdä valituksen, jos päätös on muuttunut oikaisuvaatimuksen takia.

Valituksen toimittaminen

Toimita valitus **30 päivän** kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Valitus on tehtävä viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Myöhässä tullutta valitusta ei tutkita.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen tiedon päätöksestä seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä Vantaan kaupungin internet-sivulla.

Asianosaisen katsotaan saaneen tiedon päätöksestä, jollei muuta näytetä:
- seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä,
- kolmen päivän kuluttua sähköisen viestin lähettämisestä tai
- saantitodistuksen osoittamana aikana/erilliseen tiedoksiantotodistukseen merkittynä aikana

Voit toimittaa valituksen henkilökohtaisesti, postittamalla tai sähköisesti. Jos viimeinen palautuspäivä osuu viikonlopulle tai pyhäpäiväksi, voit toimittaa valituksen vielä seuraavana arkipäivänä virka-aikana.

Tee valitus kirjallisena ja kerro siinä mitä muutoksia haluat päätökseen ja millä perusteella. Liitä mukaan valituksen kohteena oleva päätös ja vaatimusta tukevat asiakirjat (ellet ole niitä aiemmin toimittanut oikaisuvaatimuksen yhteydessä). Ilmoita valituksessa kotikuntasi ja yhteystietosi ja allekirjoita se. Jos sinulla on laillinen edustaja, valituksessa tulee olla sinun nimen ja kotikunnan lisäksi myös tämän nimi, kotilunta, yhteystiedot ja allekirjoitus. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse allekirjoittaa, mutta siitä on käytävä ilmi lähettäjän tiedot.

Valitus toimitetaan aina omalla vastuulla.

Vahingonkorvausasiassa hallinto-oikeus voi tutkia ainoastaan, onko päätös tehty muodollisesti oikein. Vahingonkorvauksen perustetta tai määrää koskevan riita-asian käsittelee sen sijaan toimivaltainen yleinen tuomioistuin (käräjäoikeus).

Muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksua hallinto-oikeudessa **270** euroa. Lisätietoja valituksen maksullisuudesta saa Helsingin hallinto-oikeudesta. Maksua ei peritä silloin, kun hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaisen päätöksen valittajan eduksi.

Helsingin hallinto-oikeuden yhteystiedot:
Käynti- ja postiosoite: Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki
Puhelin: 029 56 42000, faksi: 029 56 42079
Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi
Asiointipalvelun osoite: https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet
Virka-aika: klo 8.00 - 16.15

Muutoksenhakuohje 3. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

3.1. Tähän p**äätökseen, joka koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa**, ei saa hakea muutosta.
(Kuntalaki 136 §)

3.2. Tähän **päätökseen, joka koskee hankintaoikaisua**, ei saa hakea muutosta.
(Hankintalaki 135 §)

Muutoksenhakuohje 4. Hankintaoikaisuohje ja valitusosoitus

Julkista hankintaa koskevaan päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun voidaan julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016, jäljempänä hankintalaki) mukaan hakea muutosta vaatimalla hankintayksiköltä oikaisua (jäljempänä hankintaoikaisu). Asia voidaan myös saattaa valituksella markkinaoikeuden käsiteltäväksi.

Hankintaa koskevasta asiasta voi tehdä hankintayksikölle oikaisuvaatimuksen tai markkinaoikeudelle toimitettavan valituksen se, jota asia koskee (jäljempänä asianosainen). Asianosainen on se, jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa.

I Hankintaoikaisuohje

Hankintaoikaisuvaatimuksen kohde

Hankintayksikön päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun tyytymätön voi vaatia hankintalain 132–135 §:n mukaan hankintaoikaisua. Hankintaoikaisua voi vaatia hankintayksiköltä kirjallisesti tarjouskilpailuun osallistunut tarjoaja tai osallistumishakemuksen tehnyt ehdokas tai muu taho, jota asia koskee.

Hankintaoikaisuvaatimuksen tekemiselle säädetty aika

Asianosaisen on vaadittava hankintaoikaisua 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintayksikön päätöksestä valitusosoituksineen tai muusta hankintamenettelyssä tehdystä ratkaisusta. Vaatimus on esitettävä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulu- tai juhannusaatto tai arkilauantai, voi oikaisuvaatimuksen tehdä ennen viraston aukioloajan päättymistä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Sähköinen tiedoksianto

Mikäli hankintapäätös on annettu tiedoksi sähköisesti, asianosaisen katsotaan saaneen tiedon hankintapäätöksestä oheisasiakirjoineen sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Asianosainen on saanut tiedon päätöksestä lähettämispäivänä, jollei asianosainen esitä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut asianosaiselle myöhemmin.

Tiedoksianto kirjeitse

Mikäli hankintapäätös on annettu tiedoksi hallintolain (434/2003) 59 §:n mukaisesti postitse kirjeellä, katsotaan asianosaisen saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä sen lähettämisestä, jollei asianosainen näytä saaneen tiedon myöhemmin.

Tiedoksianto saantitodistuksella

Mikäli hankintapäätös on annettu todisteellisesti tiedoksi hallintolain (434/2003) 60 §:n mukaisesti, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Hankintaoikaisua koskevan vaatimuksen sisältö

Hankintaoikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi vaatimukset perusteineen. Vaatimuksesta on käytävä ilmi oikaisua vaativan nimi sekä tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi.
Vaatimukseen on liitettävä asiakirjat, joihin vaatimuksen tekijä vetoaa, mikäli ne eivät jo ole hankintayksikön hallussa.

Toimitusosoite

Hankintaoikaisu toimitetaan osoitteeseen:

Vantaan kaupungin kirjaamo
Kaupunginhallitus
PL 1100, 01030 Vantaan kaupunki
Sähköpostiosoite: kirjaamo@vantaa.fi
Puhelin (kirjaamo): 09-839 22184

Virka-aika: ma - pe 8.15 - 16.00

Hankintaoikaisun vireilletulo ja käsittely eivät vaikuta siihen määräaikaan, jonka kuluessa asianosainen voi hankintalain nojalla hakea muutosta valittamalla markkinaoikeuteen.

II Valitusosoitus markkinaoikeuteen

Muutoksenhaun kohde ja rajoitukset

Tarjoaja, osallistumishakemuksen tehnyt ehdokas tai muu taho, jota asia koskee, voi saattaa asian markkinaoikeuden käsiteltäväksi tekemällä valituksen.

Valituksella markkinaoikeuden käsiteltäväksi voidaan saattaa hankintayksikön päätös tai hankintayksikön muu hankintamenettelyssä tehty ratkaisu, jolla on vaikutusta ehdokkaan tai tarjoajan asemaan.

Markkinaoikeuden käsiteltäväksi valituksella ei voida saattaa hankintayksikön sellaista päätöstä tai muuta ratkaisua, joka koskee:
1) yksinomaan hankintamenettelyn valmistelua;
2) sitä, että hankintasopimusta ei jaeta osiin 75 §:n nojalla; tai
3) sitä, että 93 §:ssä tarkoitetun kokonaistaloudellisen edullisuuden perusteena käytetään yksinomaan halvinta hintaa tai kustannuksia.

Puitejärjestelyyn perustuva hankinta

Puitejärjestelyyn perustuvaan hankintaan ei saa hakea muutosta valittamalla, jollei markkinaoikeus myönnä asiassa käsittelylupaa hankintalain 146 §:n mukaisesti. Lupa on myönnettävä, jos asian käsittely on lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa asioissa tärkeää, tai siihen on painava, hankintayksikön menettelyyn liittyvä syy.

Dynaamiseen hankintajärjestelmään hyväksymistä koskeva ratkaisu

Dynaamiseen hankintajärjestelmään hyväksymistä koskevaan hankintayksikön ratkaisuun ei saa hakea muutosta valittamalla, jollei markkinaoikeus myönnä asiassa käsittelylupaa hankintalain 146 §:n mukaisesti. Lupa on

myönnettävä, jos asian käsittely on lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa asioissa tärkeää tai siihen on painava, hankintayksikön menettelyyn liittyvä syy.

Sähköinen tiedoksianto

Mikäli hankintapäätös on annettu tiedoksi sähköisesti, asianosaisen katsotaan saaneen tiedon hankintapäätöksestä oheisasiakirjoineen sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Asianosainen on saanut tiedon päätöksestä lähettämispäivänä, jollei asianosainen esitä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut asianosaiselle myöhemmin.

Tiedoksianto kirjeitse

Mikäli hankintapäätös on annettu tiedoksi postitse kirjeellä, asianosaisen katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä sen lähettämisestä, jollei asianosainen näytä saaneen tiedon myöhemmin.

Tiedoksianto saantitodistuksella

Mikäli hankintapäätös on annettu todisteellisesti tiedoksi, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Muutoksenhakuaika

Valitus on tehtävä kirjallisesti 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintaa koskevasta päätöksestä valitusosoituksineen. Tiedoksisaantipäivää ei lasketa mukaan valitusaikaan.
Valituksen tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen markkinaoikeuden virka-ajan päättymistä.

Muutoksenhakuaika suorahankinnassa

Mikäli hankintayksikkö on toimittanut julkaistavaksi hankintalain 131 §:ssä tarkoitetun suorahankintaa koskevan ilmoituksen Euroopan unionin virallisessa lehdessä, valitus on tehtävä 14 päivän kuluessa ilmoituksen julkaisemisesta.

Mikäli hankintayksikkö on julkaissut suorahankinnasta jälki-ilmoituksen, mutta ei suorahankintaa koskevaa ilmoitusta, suorahankintaa koskeva valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa siitä, kun suorahankinnasta on julkaistu jälki-ilmoitus Euroopan unionin virallisessa lehdessä.

Mikäli hankintayksikkö ei ole julkaissut suorahankinnasta ilmoitusta tai jälki-ilmoitusta, suorahankintaa koskeva valitus on tehtävä kuuden kuukauden kuluessa siitä, kun hankintasopimus on tehty.

Sopimusmuutosta koskeva ilmoitus

Mikäli hankintayksikkö on toimittanut julkaistavaksi hankintalain 58 §:n 1 momentin 9 kohdassa tarkoitetun sopimusmuutosta koskevan ilmoituksen Euroopan unionin virallisessa lehdessä, on valitus tehtävä 14 päivän kuluessa ilmoituksen julkaisemisesta.

Poikkeukset säännönmukaisesta valitusajasta

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista, jos hankintayksikkö on tehnyt hankintapäätöksen jälkeen hankinta- tai käyttöoikeussopimuksen 130 §:n 1 tai 3 kohdan nojalla noudattamatta odotusaikaa. Odotusaikaa ei tarvitse noudattaa, jos sopimus koskee puitejärjestelyn perusteella tehtävää hankintaa tai sopimus koskee dynaamisen hankintajärjestelmän sisällä tehtävää hankintaa.

Valitus on tehtävä kuuden kuukauden kuluessa hankintapäätöksen tekemisestä siinä tapauksessa, että ehdokas tai tarjoaja on saanut tiedon hankintapäätöksestä valitusosoituksineen ja hankintapäätös tai valitusosoitus on ollut olennaisesti puutteellinen.

Valituksen sisältö

Valituksessa on ilmoitettava hankinta-asia, jota valitus koskee, sekä valittajan vaatimukset ja niiden perusteet. Puitejärjestelyyn perustuvan hankinnan ja dynaamiseen hankintajärjestelmään hyväksymistä koskevan ratkaisun osalta valituskirjelmässä on esitettävä, minkä vuoksi käsittelylupa tulisi myöntää.

Valituksessa on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatija on joku muu henkilö, valituksessa on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta. Lisäksi on ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa. Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä.

Valitukseen on liitettävä alkuperäisenä tai jäljennöksenä päätös, johon haetaan muutosta, sekä todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta. Valitukseen on liitettävä asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi. Asiamiehen on liitettävä valituskirjelmään valtakirja, kuten hallintolainkäyttölain 21 §:ssä säädetään.

Valituksen toimittaminen

Valitus on toimitettava markkinaoikeudelle. Valituksen voi toimittaa markkinaoikeuden kansliaan henkilökohtaisesti, asiamiestä käyttäen, lähetin välityksellä, postitse, telekopiona, asiointipalvelussa tai sähköpostin avulla kuten sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annetussa laissa (13/2003) säädetään. Jos vireillepanon viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulu- tai juhannusaatto tai arkilauantai, voi asiakirjat toimittaa markkinaoikeudelle ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusperusteeseen perustuva muutoksenhakukielto

Hankintalain 163 §:n mukaan markkinaoikeuden toimivaltaan kuuluvaan asiaan ei saa hakea muutosta kuntalain eikä hallintolainkäyttölain nojalla.

Muutoksenhausta ilmoittaminen hankintayksikölle

Hankintalain 148 §:n nojalla hankinta-asiaan muutosta hakevan on kirjallisesti ilmoitettava hankintayksikölle asian saattamisesta markkinaoikeuden käsiteltäväksi. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikölle viimeistään silloin, kun hankintaa koskeva valitus toimitetaan markkinaoikeuteen. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikön kohdassa I mainittuun osoitteeseen.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakijalta peritään käsittelystä markkinaoikeudessa oikeudenkäyntimaksua 2 120 euroa alle miljoonan euron hankinnassa. Jos hankinnan arvo on vähintään 1 miljoona euroa, käsittelymaksu on 4 240 euroa. Mikäli hankinnan arvo on vähintään 10 miljoonaa euroa, käsittelymaksu on 6 350 euroa.

Yksityishenkilön oikeudenkäyntimaksu markkinaoikeudessa on 530 euroa.

Markkinaoikeuden osoite ja muut yhteystiedot

Markkinaoikeus
Radanrakentajantie 5
00520 Helsinki
puh. 029 56 43300
fax 029 56 43314
markkinaoikeus(at)oikeus.fi
asiointipalvelun osoite: https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet

Muutoksenhakuohje 5. Valitus katu-, puisto- tai muun yleisen alueen suunnitelmaa koskevassa asiassa

Jos olet tyytymätön tähän päätöksen, voit hakea siihen muutosta Helsingin hallinto-oikeudelta.

Valituksen voit tehdä lainmukaisuusperusteella, eli jos
- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä
- päätöksen tehnyt toimielin on ylittänyt toimivaltansa ja/tai
- päätös on muuten lainvastainen.

Voit tehdä valituksen, jos olet asianosainen, eli jos päätös kohdistuu sinuun tai se vaikuttaa välittömästi oikeuksiisi, velvollisuuksiisi tai etuihisi.

Valituksen toimittaminen

Toimita valitus **30 päivän kuluessa** päätöksen tiedoksisaannista. Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Valitus on tehtävä viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Myöhässä tullutta valitusta ei tutkita.

Asianosaisen katsotaan saaneen tiedon päätöksestä, jollei muuta näytetä:

- seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä,
- kolmen päivän kuluttua sähköisen viestin lähettämisestä tai
- saantitodistuksen osoittamana aikana/erilliseen tiedoksiantotodistukseen merkittynä aikana

Voit toimittaa valituksen henkilökohtaisesti, postittamalla tai sähköisesti. Jos viimeinen palautuspäivä osuu viikonlopulle tai pyhäpäiväksi, voit toimittaa valituksen vielä seuraavana arkipäivänä virka-aikana.

Tee valitus kirjallisena ja kerro siinä mitä muutoksia haluat päätökseen ja millä perusteella. Liitä mukaan valituksen kohteena oleva päätös ja vaatimusta tukevat asiakirjat. Ilmoita valituksessa kotikuntasi ja yhteystietosi ja allekirjoita se. Jos sinulla on laillinen edustaja, valituksessa tulee olla sinun nimen ja kotikunnan lisäksi myös tämän nimi, kotilunta, yhteystiedot ja allekirjoitus. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse allekirjoittaa, mutta siitä on käytävä ilmi lähettäjän tiedot.

Valitus toimitetaan aina omalla vastuulla.

Muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksua hallinto-oikeudessa **270** euroa. Lisätietoja valituksen maksullisuudesta saa Helsingin hallinto-oikeudesta. Maksua ei peritä silloin, kun hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaisen päätöksen valittajan eduksi.

Helsingin hallinto-oikeuden yhteystiedot:
Käynti- ja postiosoite: Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki
Puhelin: 029 56 42000, faksi: 029 56 42079
Sähköposti: helsinki.hao@oikeus.fi
Asiointipalvelun osoite: https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet
Virka-aika: klo 8.00 - 16.15

Muutoksenhakuohje 6 Valitus postilaatikon paikkaa koskevassa asiassa

Jos olet tyytymätön tähän päätöksen, voit hakea siihen muutosta **Helsingin hallinto-oikeudelta**.

Valituksen voit tehdä lainmukaisuusperusteella, eli jos

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä
- päätöksen tehnyt toimielin on ylittänyt toimivaltansa ja/tai
- päätös on muuten lainvastainen.

Voit tehdä valituksen, jos olet asianosainen, eli jos päätös kohdistuu sinuun tai se vaikuttaa välittömästi oikeuksiisi, velvollisuksiisi tai etuihisi.

Valituksen toimittaminen

Toimita valitus **30 päivän kuluessa** päätöksen tiedoksisaannista. Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Valitus on tehtävä viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Myöhässä tullutta valitusta ei tutkita.

Asianosaisen katsotaan saaneen tiedon päätöksestä, jollei muuta näytetä:

- seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä,
- kolmen päivän kuluttua sähköisen viestin lähettämisestä tai
- saantitodistuksen osoittamana aikana/erilliseen tiedoksiantotodistukseen merkittynä aikana

Voit toimittaa valituksen henkilökohtaisesti, postittamalla tai sähköisesti. Jos viimeinen palautuspäivä osuu viikonlopulle tai pyhäpäiväksi, voit toimittaa valituksen vielä seuraavana arkipäivänä virka-aikana.

Tee valitus kirjallisena ja kerro siinä mitä muutoksia haluat päätökseen ja millä perusteella. Liitä mukaan valituksen kohteena oleva päätös ja vaatimusta tukevat asiakirjat. Ilmoita valituksessa kotikuntasi ja yhteystietosi ja allekirjoita se. Jos sinulla on laillinen edustaja, valituksessa tulee olla sinun nimen ja kotikunnan lisäksi myös tämän nimi, kotilunta, yhteystiedot ja allekirjoitus. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse allekirjoittaa, mutta siitä on käytävä ilmi lähettäjän tiedot.

Valitus toimitetaan aina omalla vastuulla.

Muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksua hallinto-oikeudessa **270** euroa. Lisätietoja valituksen maksullisuudesta saa Helsingin hallinto-oikeudesta. Maksua ei peritä silloin, kun hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaisen päätöksen valittajan eduksi.

Helsingin hallinto-oikeuden yhteystiedot:
Käynti- ja postiosoite: Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki
Puhelin: 029 56 42000, faksi: 029 56 42079
Sähköposti: helsinki.hao@oikeus.fi
Asiointipalvelun osoite: https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet
Virka-aika: klo 8.00 - 16.15